

Obsah

Úvod.....	5
I. MNOHOSTRANNÁ SPOLUPRÁCE	32
1. Česká republika a Evropská unie	32
ČR a Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	51
ČR a evropská bezpečnostní a obranná politika	57
2. Česká republika a Organizace Severoatlantické smlouvy (NATO)	62
3. Česká republika a regionální spolupráce	79
Visegrádská spolupráce	79
Středoevropská iniciativa (SEI).....	82
Regionální partnerství	84
Pakt stability pro jihovýchodní Evropu	85
4. Česká republika a ostatní evropské mezinárodní organizace a fóra.....	88
Česká republika a Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE)	88
Rada Evropy	92
5. Česká republika a mezinárodní organizace	97
Organizace spojených národů (OSN).....	97
<i>Hlavní orgány OSN</i>	97
<i>Mezinárodní konference OSN</i>	100
<i>Odborné organizace systému OSN</i>	103
<i>Programy, fondy a další specializované orgány OSN</i>	108
ČR a mezinárodní organizace	115
<i>ČR a světová ekonomika (OECD, WTO, MMF, SB, EBRD, CEB, MBHS, MIB, EIB)</i>	115
<i>Členství ČR v některých dalších mezinárodních organizacích</i>	124
6. Nešíření zbraní, kontrola zbrojení a odzbrojení	128
7. Česká republika v boji proti mezinárodnímu terorismu	136
8. Zahraniční rozvojová a humanitární pomoc a transformační spolupráce	143
II. BILATERÁLNÍ VZTAHY ČESKÉ REPUBLIKY	148
1. Vztahy ČR se zeměmi střední Evropy	148
Slovensko	148
Polsko	151
Německo.....	156
Rakousko	159
Maďarsko	163
Slovinsko	165
Švýcarsko	167
Estonsko	170
Litva	171
Lotyšsko	173
2. Vztahy ČR se zeměmi západní Evropy.....	175
Andorra	175
Belgie	175
Dánsko.....	177
Finsko	179
Francie.....	181
Irsko.....	184

Island	186
Itálie	187
Lucembursko	189
Malta	191
Nizozemsko	192
Norsko	194
Portugalsko	196
Španělsko	197
Švédsko	200
Vatikán	201
Velká Británie	202
3. Vztahy ČR se zeměmi jihovýchodní a východní Evropy	205
Albánie	205
Arménie	206
Ázerbájdžán	207
Bělorusko	208
Bosna a Hercegovina	210
Bulharsko	212
Černá Hora	213
Gruzie	214
Chorvatsko	216
Kypr	217
Makedonie	218
Moldavsko	220
Rumunsko	222
Rusko	224
Řecko	228
Srbsko	230
Turecko	231
Ukrajina	233
4. Vztahy ČR se zeměmi Blízkého východu a Afriky	235
Alžírsko	235
Angola	236
Bahrajn	238
Egypt	239
Etiopie	241
Ghana	242
Irák	243
Írán	245
Izrael	246
Jemen	248
Jihoafrická republika	249
Jordánsko	251
Keňa	252
Kongo (DRK)	253
Kongo (KR)	254
Kuvajt	255
Libanon	256
Libye	258
Malawi	259

Maroko	259
Namibie	261
Nigérie	262
Palestina	263
Saúdská Arábie	264
Spojené arabské emiráty	265
Sýrie	266
Tanzanie	267
Tunisko	269
Zambie	270
Zimbabwe	271
5. Vztahy ČR k zemím Severní a Jižní Ameriky	272
Argentina	272
Bolívie	274
Brazílie	274
Chile	276
Jamajka	277
Kanada	278
Kolumbie	280
Kostarika	282
Kuba	283
Mexiko	284
Peru	286
Uruguay	287
USA	289
Venezuela	292
6. Vztahy ČR k zemím Asie a Pacifiku	294
Afgánistán	294
Austrálie	296
Čína	297
Filipíny	304
Indie	305
Indonésie	308
Japonsko	310
Kambodža	312
Kazachstán	313
KLDŘ	314
Korejská republika	315
Malajsie	317
Mongolsko	318
Nový Zéland	321
Pákistán	321
Singapur	323
Thajsko	324
Uzbekistán	325
Vietnam	326
III. EKONOMICKÁ DIMENZE ZAHRANIČNÍ POLITIKY ČESKÉ REPUBLIKY	329
1. Ekonomická diplomacie a proexportní aktivity MZV ČR	329
2. Ekonomický vývoj ČR v roce 2006	333
IV. LIDSKÁ PŘÁVA V ZAHRANIČNÍ POLITICE ČESKÉ REPUBLIKY	339

V. KULTURNÍ A INFORMAČNÍ POLITIKA ČR V ZAHRANIČÍ.....	346
1. Prezentace ČR a její kultury v zahraničí	346
2. Média a informace	351
3. Internetová prezentace MZV ČR.....	354
4. Vysílání Českého rozhlasu do zahraničí.....	357
5. Česká centra.....	359
VI. KRAJANÉ	363
VII. MEZINÁRODNĚPRÁVNÍ, KOMUNITÁRNĚPRÁVNÍ A KONZULÁRNÍ DIMENZE ZAHRANIČNÍ POLITIKY ČR	368
1. Mezinárodněprávní dimenze zahraniční politiky ČR.....	368
2. Komunitárněprávní dimenze zahraniční politiky ČR.....	372
3. Konzulární dimenze zahraniční politiky ČR.....	374
VIII. ČESKÁ ZAHRANIČNÍ SLUŽBA	378
1. Personální činnost.....	378
2. Diplomatická akademie	380
3. Rozpočet a provoz MZV ČR.....	382
PŘÍLOHY.....	390
Přehled o diplomatických stycích ČR ke dni 31. 12. 2006	390
Přehled o členství České republiky v mezinárodních organizacích	401
Přehled o účasti České republiky v mírových misích	405
Vedoucí zastupitelských misí ČR ke dni 31. 12. 2006.....	406
Koncepce zahraniční politiky ČR na léta 2003 – 2006	418
Zahraněční výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR (personální složení).....	440
Výbor pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR (personální složení)	441
Výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost Senátu Parlamentu ČR (personální složení)	442
Výbor pro záležitosti Evropské unie Senátu Parlamentu ČR (personální složení) ...	443
Delegace P ČR do Parlamentního shromáždění NATO (personální složení)	444
Delegace P ČR do Parlamentního shromáždění Rady Evropy (personální složení) ..	445
Delegace P ČR do Parlamentního shromáždění OBSE (personální složení)	446
Zahraněční rozvojová spolupráce ČR	447
Laureáti Ceny Gratias Agit 2006	448
Česká centra (stav k 31. 12. 2006)	450
Publikace vydané ve spolupráci MZV ČR s Ústavem mezinárodních vztahů.....	452
Publikace útvarů MZV ČR.....	454
Nejvýznamnější obchodní partneři ČR v roce 2006 (celní území dle obratu)	456
Nejvýznamnější obchodní partneři ČR v roce 2006 (celní území dle dovozu).....	457
Nejvýznamnější obchodní partneři ČR v roce 2006 (celní území dle vývozu).....	458
Nejvýznamnější partneři ČR v roce 2006 z hlediska investic	459
Zahraněční obchod České republiky v letech 2004 – 2006 (v tis. Kč)	463
Organizační schéma MZV ČR (stav k 31. 12. 2006)	472
Zkratky útvarů MZV ČR.....	473
Zkratky příspěvkových organizací zřízených MZV ČR	474

ÚVOD

V roce 2006 vycházela zahraniční politika České republiky z *Programového prohlášení vlády* a z *Koncepce zahraniční politiky ČR na léta 2003-2006*, zpracované v březnu 2003. I přes důraz na evropský formát se i nadále věnovala rozvíjení bilaterálních vztahů, stejně jako plnohodnotnému fungování v rámci NATO, mezinárodních organizací, konferencí a dalších mnohostranných setkání. Zahraniční politika se zaměřila na prosazování českých národních zájmů také v oblastech ekonomické, kulturní, veřejné, stejně jako na nevládní úrovni. Aktivně se podílela na naplňování opatření a sankcí schválených Radou bezpečnosti OSN a zapojovala se do všech forem boje proti terorismu.

Obě komory Parlamentu se také v roce 2006 aktivně podílely na formování a realizaci české zahraniční politiky. Svými aktivitami a jednáními při zahraničních cestách napomáhali poslanci a senátoři prosazovat zájmy České republiky ve světě. Dobře fungovala komunikace mezi Ministerstvem zahraničních věcí ČR a zahraničními výbory Parlamentu.

Ministerstvo zahraničních věcí bylo i v roce 2006 hlavním tvůrcem, aktérem a koordinátorem zahraniční politiky země. Trvalým zhodnocováním potenciálu prosazovalo zájmy republiky na mezinárodní scéně.

Česká republika si svým působením v Evropské unii upevnila postavení v politických, hospodářských a institucionálních strukturách Evropské unie (EU). Díky svému liberálnějšímu a flexibilnímu přístupu získala pověst respektovaného, konstruktivního partnera, který podporuje reformní kroky nezbytné pro posílení konkurenceschopnosti EU na světové úrovni a zajištění efektivního fungování EU.

V procesu evropské integrace rok 2006 nepřinesl převratné události, nicméně potvrdil, že EU je schopna dále efektivně pracovat na současném smluvním základě i po svém rozšíření na 25 členských států. K hlavním výsledkům za rakouského předsednictví v Radě EU v 1. polovině roku 2006 patří, po nalezení kompromisu s Evropským parlamentem, zejména schválení finanční perspektivy. V souvislosti s hledáním nového institucionálního rámce bylo rozhodnuto o tzv. dvoukolejném přístupu, který spočívá v úsilí o dosažení konkrétních výsledků v rámci stávajících smluv a současně v rozvíjení reformního procesu EU. Finské předsednictví ve 2. polovině roku 2006 se soustředilo na konkrétní projekty a politiky EU zejména v oblastech konkurenceschopnosti, energetiky, spravedlnosti a vnitra, vnější politiky a transparentnosti rozhodovacího procesu.

Rok 2006 znamenal úspěšné zakončení pátého rozšíření EU. K 1. 1. 2007 přistoupily k Evropské unii Bulharsko a Rumunsko, a rozšířily tak počet členských států na 27. Česká republika dlouhodobě podporovala vstup obou zemí do EU k 1. 1. 2007 a jako jeden z devíti členských států plně otevřela svůj pracovní trh pro občany Rumunska a Bulharska. Kromě ČR otevřely pracovní trh ještě Finsko, Švédsko, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Polsko, Slovensko a Slovinsko.

V roce 2006 pokračovala přístupová jednání EU s Chorvatskem. Česká republika vstup Chorvatska do EU dlouhodobě podporuje a je připravena mu poskytnout vlastní zkušenosti z přístupového procesu.

V roce 2006 pokračovala také přístupová jednání EU s Tureckem. Evropská rada vyzvala Evropskou komisi (EK), aby plnění závazků Turecka vyhodnocovala ve svých pravidelných výročních zprávách, tedy v letech 2007, 2008 a 2009. Oproti návrhům některých členských států nestanovila Evropská rada nový termín, kdy členské státy znovu vyhodnotí pokrok Turecka v normalizaci jeho vztahů s Kyprem.

Česká republika má zájem na plnohodnotném členství Turecka v Evropské unii. ČR považuje Turecko za strategického spojence Unie a podporuje zachování dynamiky přístupových jednání, která jsou důležitým stimulem pro pokračování transformačního procesu Turecka. Na jednáních EU Česká republika hájila pokračování jednání, neboť pouze reformované Turecko s vyřešeným kyperským problémem bude moci vstoupit do EU.

V březnu 2006 v Salcburku potvrdila EU své rozhodnutí ze summitu v Soluni v roce 2003, dle kterého budoucnost zemí západního Balkánu je v Evropské unii, a vyzvala tyto země, aby se více zapojily do procesu regionální spolupráce.

Česká republika podporuje potvrzení stávajících závazků Unie vůči zemím západního Balkánu. Evropská perspektiva zemí tohoto regionu bude zřejmě jedním z prioritních témat českého předsednictví v Radě EU v 1. pololetí 2009.

Členské státy vedly strategickou debatu týkající se rozšíření EU, a to na základě dokumentu Evropské komise z 8. 11. 2006 „Strategie rozšíření a hlavní výzvy v letech 2006 – 2007“. Závěry Evropské rady (ER) z prosince 2006 potvrdily celkový přínos rozšiřovacího procesu a připomenuly tři základní principy, tj. konsolidace, kondicionality a komunikace. Ze závěrů ER dále vyplynulo, že schopnost EU integrovat nové členy je

podmíněna efektivním fungováním celé EU, pokračováním integrace, efektivními institucemi a zajištěním financování společných politik.

V roce 2006 pokračoval ratifikační proces evropské ústavní smlouvy a zároveň probíhalo tzv. reflexní období, na kterém se v důsledku odmítnutí evropské ústavní smlouvy v referendech ve Francii (29. 5. 2005) a Nizozemsku (1. 6. 2005) dohodly členské státy na Evropské radě v červnu 2005. V souladu se závěry neformálního summitu v britském Hampton Court z 27. 10. 2005 se pozornost Unie soustředila především na provádění konkrétních politik/projektů – tj. na otázky spojené se zvýšením konkurenceschopnosti EU v globálním světě, výzkumem, vývojem a vzděláním, společnou energetickou politikou, společnou migrační politikou atd. Evropskou ústavní smlouvu ratifikovaly v roce 2006 jako 13. a 14. členský stát Estonsko (9. 5. 2006) a Finsko (v závěru svého předsednictví v Radě EU, 5. 12. 2006); obě země parlamentní cestou bez vyhlášení referenda. Řady členských států, které evropskou ústavní smlouvu ratifikovaly, navíc rozšířily Bulharsko a Rumunsko (15. a 16. členský stát), které ji schválily prostřednictvím své Přístupové smlouvy.

Rakouské předsednictví v Radě EU v 1. pol. roku 2006 si za jednu z hlavních priorit vytyčilo vypracovat do červnového summitu EU „cestovní mapu“, jak v otázce ratifikace evropské ústavní smlouvy postupovat dál. Neformální květnové setkání ministrů zahraničních věcí a následně červnové zasedání Evropské rady (15. – 16. 6. 2006) však ukázaly, že v otázce pokračování ratifikace evropské ústavní smlouvy a dalšího směřování institucionální reformy EU přetrvává mezi členskými státy výrazná neshoda. Na zasedání ER tak byl schválen kompromisní návrh rakouského předsednictví, podle kterého by se EU v následujícím období měla paralelně s procesem ratifikace evropské ústavní smlouvy zaměřit na dosažení konkrétních výsledků v rámci stávajících smluv (tzv. Evropa projektů).

Česká republika položila důraz na pragmatická řešení směřující k realizaci specifických projektů a vyjádřila podporu prodloužení reflexního období i podporu pro posunutí definitivního rozhodnutí o evropské ústavní smlouvě do konce roku 2008.

Finské předsednictví ve 2. polovině roku 2006 se soustředilo především na konkrétní projekty a politiky EU, a to zejména v oblastech konkurenceschopnosti, energetiky, spravedlnosti a vnitra, vnější politiky a transparentnosti rozhodovacího procesu. V souvislosti

s institucionální reformou EU provedlo Finsko důvěrné konzultace s jednotlivými členskými státy a výsledky těchto konzultací předalo německému předsednictví.

Reflexní období lze s koncem roku 2006 považovat za uzavřené, německé předsednictví v 1. polovině roku 2007 již provede konkrétní konzultace a jednání na pracovní i politické úrovni s cílem dosáhnout konsenzu členských zemí ohledně řešení nového institucionálního uspořádání Evropské unie.

Česká republika i v roce 2006 pokračovala v aktivním přístupu při prosazování svých zájmů, čímž zhodnotila výsledky svého tříletého diplomatického úsilí ve finanční oblasti. Na Evropské radě v prosinci 2005 členské státy dosáhly politické dohody o finanční perspektivě EU na léta 2007 – 2013, která stanovila výdaje EU v letech 2007 – 2013 ve výši 862 mld. EUR. V návaznosti na to pokračovala v roce 2006 další vyjednávání s cílem uzavřít tzv. Meziinstitucionální dohodu mezi zástupci Evropského parlamentu (EP), Rady a Evropské komise. Tato dohoda zakotvuje způsob spolupráce mezi EP, Radou a EK v období 2007 – 2013 při každoroční přípravě rozpočtů a reakci na neočekávané události. Její uzavření bylo nutným předpokladem pro schválení veškeré navazující legislativy pro jednotlivé politiky EU na nadcházející sedmileté období.

V únoru roku 2006 předložila EK návrh dohody upravený dle závěrů Evropské rady v prosinci 2005. Vedle revidovaného návrhu dohody předložila EK v prvním čtvrtletí roku 2006 také návrh na rozdělení finančních prostředků na jednotlivé programy a návrh nového rozhodnutí o vlastních zdrojích, zohledněný o závěry Evropské rady z prosince 2005 a zejména o snížení příspěvků výrazných čistých plátců a úpravu výpočtu rabatu Velké Británie.

Z pohledu České republiky je pozitivní, že byly finančně posíleny dvě důležité položky rozpočtu EU - Celoživotní vzdělávání a Společná zahraniční a bezpečnostní politika. Text dohody byl doplněn o Řádné finanční řízení, zahrnující mj. ustanovení o kontrole hospodaření s prostředky EU členskými státy. ČR rovněž vítá, že do této části bylo zařazeno ustanovení o možnosti přesunů rozpočtových závazků roku 2007 do následujících let v případě, že legislativa pro strukturální fondy nebo samotné operační programy budou schváleny až po 1. 1. 2007.

České republice se také podařilo prosadit, aby závazky Fondu soudržnosti, které byly pozastaveny ze strany EU v důsledku neplnění povinností v rámci procedury nadměrného

deficitu, bylo možné převést do dvou následujících let (nikoliv jen do roku následujícího). Tím bude zajištěno, že ČR v případě pozastavení čerpání prostředků z tohoto fondu z rozpočtových důvodů neztratí na uvedené prostředky nárok.

V průběhu roku 2006 dále sílil tlak na urychlení reformy Společné zemědělské politiky (SZP). V rámci diskuse o ní i nadále přetrvávají odlišné názory klíčových členských států na snížení vysokých zemědělských dotací a na zrušení či snížení tzv. britského rabatu, které je s tím spojováno. Hnacím motorem úsilí o reformu byl především tlak a výrazně proreformní (liberální) postoj zemí tzv. severního křídla, stejně jako postoj Evropské komise a předsednických zemí.

Česká republika, podobně jako v roce 2005, podporovala i v roce 2006 větší liberalizaci zemědělství, v rámci reformy Společné zemědělské politiky celkové zjednodušení legislativy a nižší administrativní zatížení. U dalšího vývoje zemědělské politiky EU ve vztahu k WTO lze očekávat změny vedoucí ke zlepšení přístupu na trh pro třetí země, výrazné snížení všech forem vývozních subvencí do roku 2009, včetně jejich úplného odstranění do roku 2013, a podstatné snížení domácích podpor narušujících obchod.

Do popředí SZP Evropské unie se dostává otázka rozvoje venkova a venkovských oblastí. Lze očekávat, že význam této problematiky se bude i nadále zvyšovat. Důležitá je také podpora mladých zemědělců, aby se předešlo odlivu mladých lidí do měst. Neméně významná je rovněž podpora regionálních zvláštností a odlišností, řemesel a agroturistiky.

Rok 2006 byl rokem zásadním pro budoucnost evropské energetické politiky. Dění na evropské scéně bylo do značné míry ovlivněno událostmi mezinárodní povahy, zejména novoročním sporem mezi Ruskem, Ukrajinou a Moldavskem o cenách za dodávky a tranzit zemního plynu. Energetika se dostala do popředí diskusí na nejvyšší politické úrovni jak na poli komunitárním, tak i na jiných fórech. Byla jedním z hlavních témat mj. na všech zasedáních Evropské rady v roce 2006 (březen, červen a prosinec v Bruselu, říjen v Lahti), na summitu EU-Rusko v Soči v květnu 2006 a na summitu G8 v Petrohradě v červenci 2006.

Evropská rada v březnu 2006 přijala k energetice obsáhlé závěry, které lze pokládat za základ evropské energetické politiky. Důležitým podkladovým dokumentem pro toto zasedání byla Zelená kniha o evropské strategii pro udržitelnou, konkurenceschopnou a bezpečnou energetiku, kterou schválila Evropská komise 8. 3. 2006. Další zasedání Evropské rady se zaměřila na vybrané aspekty energetické politiky, zejména na oblast vnějších vztahů.

Česká republika se aktivně zapojila do diskusí o evropské energetické politice, ať už v rámci jednání na úrovni Evropské rady či Rady pro energetiku, nebo zpracováním písemného stanoviska k Zelené knize v rámci veřejných konzultací zorganizovaných Evropskou komisí.

Rok 2006 byl ve znamení dokončování příprav jak ze strany členských států, tak ze strany EK zaměřených na možnost rozšíření schengenského prostoru o nové členské státy podle schváleného harmonogramu, tj. v roce 2007. V září 2006 však Evropská komise informovala o výrazném zpoždění výstavby Schengenského informačního systému II (tj. modernizovaného a rozšířeného stávajícího Schengenského informačního systému I+) s tím, že k jeho zprovoznění by mělo dojít v létě 2008 a k rozšíření schengenského prostoru až počátkem roku 2009.

Alternativní návrh představilo na podzim 2006 Portugalsko, které nabídlo možnost napojení nových členských států na stávající Schengenský informační systém I+ (SIS I+). Tento portugalský projekt (tzv. *SISone4All*) má umožnit rozšíření Schengenu v původně plánovaném termínu (říjen 2007).

Na jednání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci dne 5. 12. 2006 došlo ke schválení aplikace *SISone4ALL* a termínu pro rozšíření Schengenu (tj. zrušení kontrol na pozemních a mořských hranicích k 31. 12. 2007 a zrušení kontrol na vzdušných hranicích nejpozději do konce března 2008). V roce 2006 proběhlo hodnocení připravenosti členských zemí, včetně České republiky. V průběhu roku 2006 byla ČR hodnocena ve čtyřech sledovaných oblastech, a to v oblasti policejní spolupráce, ochrany dat, vzdušných hranic a ve vízové oblasti. ČR tak potvrdila schopnost splnit všechny požadavky schengenského *acquis*.

K zajištění plnění cílů Lisabonské strategie vypracovaly v průběhu roku 2005 jednotlivé členské státy své Národní programy reforem na období 2005 – 2008. Na podzim 2006 vypracovala Česká republika stejně jako ostatní členské státy první roční Zprávu o plnění Národního programu reforem, která byla předložena Evropské komisi. V prosinci 2006 uveřejnila Evropská komise Výroční zprávu o pokroku s tím, že Zpráva celkově vyznívá optimisticky, a to zejména s ohledem na pokrok v oblasti podpory výzkumu, vývoje a inovací, zlepšování regulace a podnikatelského prostředí.

Některé členské státy uplatňovaly i v průběhu roku 2006 vůči ČR přechodné období na volný pohyb pracovních sil. K 1. 5. 2006 skončila první etapa přechodného období, které

je možné uplatňovat maximálně 7 let s vyhodnocením po 2, 3 a 2 letech. (Přechodné období vůči ČR musí být tak odstraněno nejpozději k 1. 5. 2011.) K datu vstupu ČR do EU nezavedly přechodné období Irsko, Švédsko a Velká Británie. V průběhu 1. dvouleté fáze přechodného období byl pracovní trh uvolněn ve Finsku, Portugalsku, Řecku a Španělsku (ze zemí ESVO/EHP také na Islandu) a v červenci 2006 také v Itálii. Řada dalších zemí EU se rozhodla přechodné období na volný pohyb pracovních sil zachovat i po 1. 5. 2006, ale zároveň usnadnit a zkrátit administrativní procedury související s udělením pracovních povolení (Dánsko), nebo uvolnit přístup na místní pracovní trhy pouze v sektorech s významným nedostatkem pracovních sil (Belgie, Francie, Lucembursko, Nizozemsko). Přechodné období v plném rozsahu nadále uplatňují Německo a Rakousko.

K nejvýznamnější unijní legislativě v oblasti vnitřního trhu lze v roce 2006 zařadit chemickou legislativu REACH (*Registration, Evaluation, Authorisation of Chemicals*) a Směrnici o službách na vnitřním trhu. Konečnému znění návrhu REACH z 18. 12. 2006 předcházelo několik let složitých a náročných vyjednávání. Dohoda musí být ještě schválena vládami členských států EU a jejich parlamenty.

Směrnice o službách na vnitřním trhu patří k nejvýznamnějším bodům Lisabonské strategie. Jedná se o horizontální nástroj, který má poskytovatelům služeb usnadnit usazování a přeshraniční poskytování služeb. V České republice byl návrh této směrnice vždy považován za zásadní dokument pro oblast konkurenceschopnosti, a tedy byl řazen k nejvyšším národním prioritám. Po dlouhých vyjednáváních byla směrnice přijata na zasedání Rady EU pro dopravu, telekomunikaci a energii 11. 12. 2006 a vstoupila v platnost 28. 12. 2006. Transpoziční lhůta směrnice byla stanovena na 3 roky.

Prosazování obchodně-ekonomických zájmů České republiky v Evropské unii vychází ze schválené strategie. Po vstupu ČR do EU v květnu 2004 je její samostatně koncipovaná obchodní politika vůči třetím zemím podřízena společné obchodní politice EU. Růstu vývozu českých firem do zemí EU pomáhají dopravní dosažitelnost jednotlivých trhů, neexistence obchodních překážek, uznávání českých norem, uplatňování práva, rovná soutěž a posilující prestiž České republiky. Většina podnikatelské veřejnosti považuje i do budoucna trh EU za primární oblast vývozu zboží, služeb, spolupráce a zakládání společných podniků.

Evropská unie je v současnosti největším světovým poskytovatelem pomoci rozvojovým zemím. Po roce 2005, v jehož průběhu bylo přijato několik klíčových rozhodnutí

a závazků determinujících další vývoj v poskytování pomoci, byl rok 2006 soustředěn na implementaci těchto závazků. Členské státy a Evropská komise společně potvrdily závazky o navyšování pomoci, jež byly přijaty v souvislosti se závěry Světového summitu OSN z roku 2005.

Pro ČR to znamená usilovat o navýšení objemů věnovaných na zahraniční rozvojovou spolupráci na úroveň 0,17 % HND do roku 2010 a 0,33 % HND do roku 2015. Důležitým tématem, a to zejména v rámci finského předsednictví, byla koherence politik pro rozvoj. V roce 2006 bylo přijato několik konkrétních opatření s cílem posílení koherence ostatních - nerozvojových - politik s politikou rozvojovou. Finské předsednictví se věnovalo kromě obecné roviny této problematiky také vztahům rozvojové spolupráce s vybranými vnějšími politikami EU.

Jako integrální součást svého členství v EU vnímá Česká republika své zapojení do Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU (SZBP). V průběhu roku 2006 se ČR plně podílela na tvorbě a provádění zahraniční politiky EU, a to na úrovni pracovních skupin, v Politickém a bezpečnostním výboru EU (COPS), ve Výboru stálých představitelů (COREPER) a na schůzkách politických ředitelů a evropských korespondentů. Česká republika se účastnila zasedání Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy (GAERC) na úrovni ministrů zahraničních věcí, neformálních schůzek ministrů zahraničních věcí (*Gymnich*) a některých schůzek EU se třetími zeměmi, např. Ruskem, USA, se zeměmi Latinské Ameriky či v rámci Euro-středomořského partnerství.

V roce 2006 pokračovala Evropská unie v implementaci klíčového dokumentu EU v oblasti SZBP – Evropské bezpečnostní strategie (EBS), která formuluje představu EU o bezpečnostních výzvách a jejich řešení. Velká pozornost v implementaci EBS byla věnována terorismu jako rostoucí strategické hrozbě pro celou Evropu. Významným tématem roku 2006 byla problematika lidských práv a její efektivní integrace do SZBP.

Upevňování transatlantického partnerství patřilo k vysokým prioritám jak rakouského, tak finského předsednictví. Shodně byl kladen důraz na zlepšení vztahů mezi EU a USA, na posílení vzájemné spolupráce v ekonomice, boji proti terorismu při respektování lidských práv, v reakcích na změny klimatu, přístupu k energetice a v neposlední řadě také při společném řešení mezinárodních krizí a konfliktů a při podpoře šíření demokracie.

Vrcholem za rakouského předsednictví se stal summit EU-USA (21. 6. 2006 ve Vídni), na němž bylo mj. dohodnuto obnovení dialogu s USA v oblasti změny klimatu a posílení strategické spolupráce v oblasti energetické bezpečnosti a ekonomického partnerství. Během finského předsednictví se již tyto aktivity začaly realizovat (jednání dialogu na vysoké úrovni ke změně klimatu a k energetice).

Mezi otázkami diskutovanými na summitu EU-USA, ale také v kontaktech s Kanadou byl rovněž problém nerekipročního vízového režimu, který obě země uplatňují vůči některým členským státům EU (včetně ČR).

Rok 2006, zejména jeho první polovina, byl významným pro další rozvoj vztahů Evropské unie se zeměmi západního Balkánu. EU se zaměřila především na pokračování stabilizačního a asociačního procesu. Rakouské předsednictví usilovalo o dokončení jednání o Stabilizační a asociační dohodě (SAD) se Srbskem a Černou Horou (SČH). Negociace však byly v květnu 2006 pozastaveny poté, co srbská strana nesplnila podmínku plné spolupráce s Mezinárodním trestním tribunálem pro bývalou Jugoslávii (ICTY). V návaznosti na rozpad státní unie SČH byly schváleny separátní mandáty pro jednání o SAD se Srbskem a s Černou Horou, přičemž jednání s Černou Horou se podařilo během finského předsednictví i dokončit. V průběhu podzimu se pak Rada EU zabývala otázkou podpory demokratických sil v Srbsku v období před volbami, ke změně postoje EU v otázce obnovení jednání o SAD však nedošlo. Unie ukončila jednání o Stabilizační a asociační dohodě s Albánií (podepsána v červnu 2006) a dále pokračovala v jednáních s Bosnou a Hercegovinou, zahájených koncem roku 2005.

Významnou prioritou SZBP vůči západnímu Balkánu bylo Kosovo. Evropská unie podporovala úsilí M. Ahtisaariho, zvláštního zmocněnce generálního tajemníka OSN pro budoucí status Kosova. Zahájila přípravy budoucí mezinárodní struktury v Kosovu, v níž by EU měla hrát hlavní roli. V rámci jednání ke Kosovu ČR zdůrazňuje nutnost jednotného a vyváženého přístupu Evropské unie.

Česká republika se intenzivně zapojila do vytváření a provádění zahraniční politiky EU vůči zemím východní Evropy. Ve vztazích EU–Rusko byly naplňovány strategické plány čtyř prostorů vzájemné spolupráce. V průběhu roku 2006 zahájila EU přípravy na jednání o tzv. posílené dohodě s Ukrajinou, na základě schváleného mandátu by jednání měla začít v březnu 2007.

Členství v Evropské unii napomohlo dlouhodobé snaze posílit českou asijskou politiku, a to i díky vstupu do sdružení ASEM (*Asia-Europe Meeting*, formálně institucionalizovaný dialog mezi Evropou a Asií, založený v 90. letech). Ačkoliv asijský region nepatřil v roce 2006 k významným prioritám, došlo ke značnému posílení kontaktů a řadě jednání na vysoké úrovni.

Česká republika ve spolupráci s dalšími členskými státy v červnu 2006 prosadila nutnost vypracování středně- a dlouhodobé strategie EU vůči Kubě. ČR se zasazovala o její urychlené zpracování s tím, že je třeba připravit seznam okamžitých opatření, která by měla za cíl napomoci transformaci na Kubě.

V roce 2006 pokračoval rozvoj Evropské bezpečnostní a obranné politiky (*European Security and Defence Policy*, ESDP). Evropská unie realizovala autonomní vojenskou operaci v Demokratické republice Kongo (EUFOR RD Congo), zahájila novou civilní misi na Palestinských územích (EUPOL COPPS), prodloužila řadu misí stávajících a započala přípravu civilních misí v Kosovu a v Afghánistánu. Rozvíjela rovněž své klíčové koncepty a aktivity ve vojenské i civilní dimenzi, jako jsou koncept *battle groups*, Evropská obranná agentura (*European Defence Agency*, EDA), civilně-vojenská buňka či integrace civilně-vojenských aktivit. Přístup ČR vycházel z předpokladu, že ESDP by měla být komplementární k NATO. Hlavní partnerskou organizací EU v oblasti ESDP zůstávalo NATO. Vztahy EU a NATO nicméně stagnovaly v politické rovině a omezovaly se převážně na praktickou spolupráci. Civilně-vojenská operace ALTHEA v Bosně a Hercegovině, vedená EU od prosince 2004, prověřila mechanismy spolupráce „Berlín plus“, tj. využití prostředků a kapacit NATO pro potřeby EU.

Pro ČR nicméně zůstalo prioritní angažmá na západním Balkáně, v roce 2006 pokračovala Evropská unie ve své dosud nejrozsáhlejší vojenské operaci ALTHEA v Bosně a Hercegovině. K hlavním úkolům operace ALTHEA patří zajištění stability a bezpečnosti v zemi, včetně boje proti organizovanému zločinu. Mandát k účasti ČR v operaci ALTHEA vymezil její zapojení do počtu 70 osob. Koncem roku 2006 působilo v operaci 57 příslušníků AČR ve společné strážní jednotce se Slovenskem, Rakouskem a Estonskem v Tuzle a 8 důstojníků na různých stupních velení operace.

Pokračovala civilní mise v Iráku (EUJUST LEX), zahájená v červenci 2005; dne 11. 4. 2006 bylo rozhodnuto o jejím prodloužení do konce roku 2007. Cílem mise je

napomoci reformě irácké trestní justice prostřednictvím odborné přípravy vyšších státních úředníků, policistů, soudců, státních zástupců a řídicích pracovníků vězeňské správy.

Severoatlantická aliance je základním prvkem euroatlantické bezpečnostní architektury a členství v této organizaci kolektivní obrany je pro Českou republiku primární pro zajištění národní bezpečnosti. NATO z pohledu ČR plní také nezastupitelnou roli jako transatlantické konzultační fórum a prostřednictvím svých operací projektuje bezpečnost i mimo geografické hranice NATO.

Česká republika i v roce 2006 aktivně spoluvytvářela politiku NATO v souladu se svými zahraničněbezpečnostními prioritami, které jsou obsaženy ve strategických dokumentech české zahraniční a bezpečnostní politiky (*Koncepce zahraniční politiky ČR /2003-2006/, Bezpečnostní strategie ČR /2003/, Vojenská strategie ČR /2002/*). V souladu s Bezpečnostní strategií České republiky z roku 2003 je pro ČR bezpečnostní spolupráce s evropskými a severoamerickými zeměmi prostřednictvím členství v NATO jednou z priorit její zahraniční politiky. Tato premisa zůstala zachována i po parlamentních volbách a změně vládní koalice v roce 2006.

Česká republika se svými prostředky a kapacitami výrazně zapojila do operací v Kosovu a Afghánistánu a přispěla do humanitární operace v Pákistánu a výcvikové mise v Iráku. Poskytla i příspěvky do šesté a sedmé rotace NRF. Míra zapojení sil a prostředků Armády ČR do vojenských operací vedených Aliancí v roce 2006 vycházela z politických a bezpečnostních priorit a odpovídala dostupným zdrojům.

Stěžejní událostí pro NATO bylo v roce 2006 zasedání na úrovni hlav států a vlád, které proběhlo ve dnech 28. – 29. listopadu v lotyšské Rize.

Hlavním tématem summitu byla politická a vojenská transformace Aliance. Politickou transformací byla míněna zejména budoucí podoba partnerských formátů NATO, rozšíření Aliance a strategie vůči západnímu Balkánu, v oblasti vojenské transformace pak šlo o transformaci obranných kapacit NATO, zahájenou na pražském summitu v roce 2002. Zásadním tématem jednání byly i alianční mise ISAF v Afghánistánu a KFOR v Kosovu.

Ačkoli další vlna rozšíření Aliance se nepředpokládá dříve než po summitu v roce 2008, jednání v Rize naznačilo preference a představy spojenců o jeho rozsahu. Česká delegace se postavila za ambicióznější text potvrzující politiku otevřených dveří pro všechny

evropské země, které splní kritéria členství. Mezi hlavní úspěchy summitu patří vyhlášení dosažení plných operačních schopností aliančních jednotek rychlé reakce (NRF), které jsou „výkladní skříní“ výstavby nových schopností. NATO vnímá jako jednu z nejvážnějších bezpečnostních hrozeb současnosti možnost útoku s použitím balistických raket proti teritoriu členských zemí. Proto byl summit zásadním mezníkem v aliančních úvahách o protiraketové obraně evropského území Aliance. Na základě rozhodnutí summitu NATO v Praze byla v roce 2006 dokončena Studie proveditelnosti protiraketové obrany NATO (*Missile Defence Feasibility Study, MD FS*), která má posoudit možnosti zajištění ochrany aliančního území, sil a míst s vysokou hustotou obyvatelstva proti celému rozsahu hrozeb představovaných raketami.

Česká republika podporuje mnohem těsnější a rozmanitější spolupráci mezi NATO a EU, avšak průlom v současné situaci je mimo dosah české zahraniční politiky. Jedinou cestou jsou nyní neformální politický dialog, praktická spolupráce, kontakty mezi administrativami a tlak vnějších okolností na nutnost spolupracovat.

V roce 2006, zejména v návaznosti na krizi v ruských dodávkách plynu a ropy Ukrajině na přelomu let 2005 a 2006, se začalo rovněž v NATO diskutovat téma energetické bezpečnosti. Přes některé počáteční problémy se v průběhu roku téma stalo poměrně výrazným a byla zorganizována řada zasedání a seminářů nejen pro členské země NATO, ale i s Ruskem ve formátu NRC.

Česká republika hodnotí toto téma jako důležité pro budoucnost a považuje energetickou bezpečnost za důležitý element mezinárodní bezpečnosti v širším pojetí. Je přesvědčena, že Aliance má v této problematice přidanou hodnotu.

I v roce 2006 se ČR aktivně angažovala v řadě regionálních uskupení, jichž je členem. Visegrádská skupina (V4) procházela v roce 2006 jedním z nejintenzivnějších období své spolupráce, charakterizované principy dobrovolnosti, odpovědnosti a solidarity. Za období své existence se formát Visegrádské skupiny stal přirozenou součástí regionální politiky ve střední Evropě a po vstupu visegrádských zemí do Evropské unie se staly samozřejmou součástí konzultací ve formátu V4 také záležitosti unijní problematiky.

Visegrádská skupina se v zahraničněpolitické rovině v roce 2006 zaměřila zejména na podporu demokratizačního procesu v Bělorusku, pokračování ve spolupráci Visegrád –

Benelux, zejména v meziresortních kontaktech, znovunavázání kontaktu se Severskou radou a konkretizaci spolupráce s Japonskem, která by se měla zaměřit zejména na oblasti turismu, kulturní a ekonomické spolupráce a na politické konzultace ve vybraných otázkách. Ve dnech 15.-16. 9. 2006 se uskutečnil oficiální summit prezidentů zemí V4 v České republice. Oficiální summit premiérů oslavil v říjnu 2006 v maďarském Visegrádu 15. výročí založení Visegrádské skupiny.

Vstupem Černé Hory došlo 1. 8. 2006 k rozšíření počtu členských zemí Středoevropské iniciativy na 18 (pro Černou Horu byla SEI navíc jednou z prvních mezinárodních organizací, k níž se po svém osamostatnění připojila). Rok 2006 byl pro SEI v každém případě určitým mezníkem z hlediska plnění jejího původního účelu – přibližování svých zemí k EU a prevence vzniku nových dělicích čar v Evropě: v souvislosti se vstupem Bulharska a Rumunska do EU se již celá polovina zemí SEI stává současně členy EU.

Spolupráce ve formátu Regionálního partnerství (Česká republika, Maďarsko, Polsko, Rakousko, Slovensko a Slovinsko) vznikla v roce 2001 s cílem společně řešit otázky vnitřní bezpečnosti, pohraniční, azylové a konzulární záležitosti, rozvíjet kulturní spolupráci a vytvářet společné infrastrukturní projekty.

Obsah základní spolupráce zemí Regionálního partnerství se v uplynulém období rozšířil o další společná témata, jako jsou např. otázka dalšího vývoje prostoru západního Balkánu, problematika EU a energetická bezpečnost. V poslední době lze za nejlépe se rozvíjející spolupráci, přinášející konkrétní výsledky, označit spolupráci v oblasti vnitřní bezpečnosti.

Obdobně jako tomu je v rámci Visegrádské skupiny, je Česká republika pro spolupráci založenou na maximálním možném společném jmenovateli zájmů kooperujících zemí a pro rozvíjení konkrétních projektů za předpokladu zcela rovného postavení všech zúčastněných. Otázku rozvíjení regionální spolupráce nevnímá ČR jako otázku nutnosti volby mezi jednou či druhou formou spolupráce; jedná se spíše o snahu obě formy spolupráce co nejefektivněji skloubit.

V roce 2006 Česká republika pokračovala ve své aktivní podpoře činnosti Paktu stability pro jihovýchodní Evropu (PS), který se zaměřoval na podporu regionální spolupráce v jihovýchodní Evropě a překonávání negativních důsledků konfliktů let devadesátých. Region výrazně pokročil ve stabilizaci a rozvoji spolupráce, čehož výsledkem se stalo

v důsledku aktivit PS přistoupení zemí západního Balkánu k pozměněné Středoevropské dohodě o volném obchodu (CEFTA).

Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) je významnou součástí evropské bezpečnostní architektury. Podpora její činnosti je jednou ze zahraničněpolitických priorit české vlády. Česká republika má zájem na tom, aby OBSE byla flexibilní organizací, schopnou adaptovat se na aktuální výzvy a úkoly a případně za tímto účelem i inovovat své instrumenty. Trvalým zájmem ČR je, aby OBSE ve všech dimenzích své činnosti (politicko-vojenské, ekonomicko-environmentální a lidské/lidskoprávní) dbala na dodržování přijatých standardů všemi účastnickými státy a dále posílila svou schopnost monitorovat případy jejich porušování a napomáhat nápravě.

Roli OBSE spatřuje ČR zejména v předcházení konfliktům a postkonfliktní obnově. Česká republika podporuje další prohlubování spolupráce euro-atlantických organizací s bezpečnostní dimenzí v souladu s principy *Platformy pro kooperativní bezpečnost*, schválené na summitu OBSE v Istanbulu v roce 1999.

Důležitou oblastí činnosti OBSE v lidské dimenzi nadále zůstalo monitorování volebních procesů. V roce 2006 Úřad pro demokratické instituce a lidská práva (ODIHR) vysílal volební pozorovatele zejména do jihovýchodní Evropy a zemí SNS. Česká republika se aktivně podílela na pozorování voleb v účastnických státech OBSE; řadu volebních aktů monitorovali rovněž členové české delegace do Parlamentního shromáždění OBSE.

Předsednickou zemí OBSE v roce 2006 byla Belgie. Vyvrcholením jejího předsednictví bylo 14. zasedání Ministerské rady OBSE v Bruselu (4. - 5. 12. 2006).

Ve dnech 18. - 19. 5. 2006 proběhlo ve Štrasburku 116. zasedání Výboru ministrů Rady Evropy. Vedoucí delegace, náměstek ministra zahraničních věcí P. Svoboda, vystoupil s projevem na téma vztahy Rady Evropy a EU, ve kterém se zaměřil zejména na spolupráci v lidskoprávní agendě a otázky související se vznikající Agenturou pro lidská práva.

Jedním z praktických naplnění výstupů 3. summitu bylo vyhlášení kampaně RE zaměřené na boj proti násilí na ženách. Kampaň byla zahájena konferencí věnovanou tomuto tématu, která se uskutečnila v listopadu 2006 v Madridu.

Zapojení ČR do aktivit OSN se v roce 2006 uskutečňovalo zejména prostřednictvím koordinačního mechanismu EU, t.j. přes dílčí pracovní skupiny formulující stanoviska celé EU k jednotlivým otázkám OSN. V otázkách, kde není nutná společná pozice EU, vystupuje ČR samostatně.

V první polovině roku 2006 pokračovalo 60. zasedání Valného shromáždění OSN (VS OSN). Jedním z hlavních témat byla snaha o reformu OSN zefektivněním chodu organizace a posílením činnosti nově vytvořených institucí - Komise pro budování míru a Rady pro lidská práva. Ve dnech 12. 9. - 22. 12. 2006 proběhla v sídle OSN hlavní (podzimní) část 61. zasedání VS OSN. Pozornost byla věnována zvláště otázkám mezinárodního míru a bezpečnosti, mezinárodní ekonomické a rozvojové spolupráci, problematice lidských práv a naplňování závěrů Závěrečného dokumentu ze Summitu OSN 2005. Ve dnech 14. - 15. 9. 2006 proběhl *Dialog na vysoké úrovni k migraci a rozvoji* a ve dnech 18. - 19. 9. 2006 setkání na vysoké úrovni k provádění *Akčního programu pro nejméně rozvinuté země*. Dne 21. 9. 2006 se na okraji zasedání uskutečnila i schůzka ministrů zahraničí členských států NATO.

Vlastní všeobecná rozprava se uskutečnila ve dnech 19. - 27. 9. 2006; vystoupilo v ní 191 zemí, řada z nich na úrovni hlav států či předsedů vlád. V úvodních vystoupeních generálního tajemníka OSN K. Annana a předsedkyně 61. VS OSN zazněly výzvy k akceleraci úsilí o reformu OSN, odstranění chudoby, zlepšování ochrany lidských práv, ke spolupráci při boji proti terorismu, předcházení ozbrojeným konfliktům a ke koordinovanému úsilí při obnově konfliktem postižených zemí a regionů. Byl také zvolen nový generální tajemník OSN Ban Ki-moon. Žádný pokrok nepřinesla jednání o reformě a rozšíření Rady bezpečnosti OSN.

Za Českou republiku vystoupil dne 27. 9. 2006 vedoucí její delegace, ministr zahraničních věcí A. Vondra, který se ve svém projevu soustředil na oblasti bezpečnosti a boje proti terorismu, odzbrojení a nešíření zbraní hromadného ničení, rozvojové spolupráce, humanitární pomoci a lidských práv. Přivítal přijetí *Globální strategie boje proti terorismu* a také zrušení Komise pro lidská práva a současně zřízení Rady pro lidská práva, která by měla přispět ke zlepšení ochrany lidských práv v zemích jako Myanmar/Barma, Kuba či Bělorusko. Ocenil vznik Komise OSN pro budování míru, zaměřené na podporu zemí v postkonfliktních oblastech. V závěru projevu ministr Vondra zmínil kandidaturu ČR na nestálé místo v Radě bezpečnosti OSN na léta 2008-2009.

Česká republika finančně přispěla do Fondu OSN pro demokracii na financování projektů na podporu politických reforem a demokratizaci různých částí světa a poukázala dobrovolný příspěvek do Fondu Komise pro budování míru. Prostřednictvím předsedy EU se připojila k více než 180 projevům předneseným k jednotlivým bodům agendy OSN, samostatně pak prezentovala své pozice v otázkách celosvětové bezpečnosti a boje proti terorismu, v oblastech humanitární a lidskoprávní a v oblasti rozšíření Rady bezpečnosti OSN, kde podpořila aspirace Německa a Japonska na stálé křeslo v rámci modelu rozšíření Rady bezpečnosti OSN o šest stálých a čtyři místa nestálá..

Rada bezpečnosti OSN v roce 2006 přijala 89 rezolucí a vydala 57 předsednických a 51 tiskových prohlášení. Kromě prodloužení mandátu řady mírových operací a problematiky Blízkého východu se zabývala agendou uvalení sankcí vůči KLDLR a Íránu, zhoršující se bezpečnostní a humanitární situací v Súdánu a Somálsku, vývojem v Afghánistánu a situací v Libanonu.

V roce 2006 se Česká republika podílela na aktivitách probíhajících v rámci II. fáze Světového summitu o informační společnosti /WSIS II. V listopadu 2006 se ČR v Athénách zúčastnila Fóra pro správu internetu a Konference vládních zmocněnců Mezinárodní telekomunikační unie/ITU v turecké Antalyii, kde byla ČR zvolena za člena Rady této organizace.

Česká republika se zúčastnila celé řady dalších konferencí a zasedání jednotlivých složek OSN, m.j. 2. konference smluvních stran Stockholmské úmluvy o perzistentních organických polutantech, 8. zasedání smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti v brazilské Curitibě či 18. zasedání smluvních stran Montrealského protokolu, které proběhlo v Dillí a kde byla ČR opětovně zvolena do výkonného výboru Mnohostranného fondu pro plnění Montrealského protokolu na rok 2007.

Ohroženým druhům volně žijících živočichů a rostlin bylo věnováno 53. zasedání Stálého výboru Úmluvy o mezinárodním obchodu v Ženevě. ČR se zúčastnila 12. konference smluvních stran Rámcové úmluvy o změnách klimatu a zároveň 2. zasedání smluvních stran Kjótského protokolu, které proběhlo v keňském Nairobi. Jedním ze stěžejních témat jednání byla diskuse o dalším postupu v procesu snižování emisí skleníkových plynů po roce 2012. Vedoucí české delegace, ministr životního prostředí P. Kalaš, se ve svém projevu věnoval plnění národního závazku v rámci Kjótského protokolu.

Česká republika se v roce 2006 rovněž aktivně zapojila do práce Organizace OSN pro průmyslový rozvoj (UNIDO), která se zaměřuje na pomoc rozvojovým zemím a zemím s přechodovou ekonomikou. V listopadu 2006 uskutečnil Generální ředitel UNIDO K. Yumkella návštěvu ČR. Mezi nejvýznamnější akce OSN roku 2006, kde byla ČR rovněž zastoupena, lze řadit svolání Evropské regionální konference FAO a 131. zasedání její Rady. V Ženevě proběhlo 59. zasedání Světového zdravotnického shromáždění, kde byla projednána otázka dodržování mezinárodních zdravotnických předpisů souvisejících s tzv. ptačí chřipkou a hrozbou chřipkové pandemie. Na zvláštním zasedání byla novou generální ředitelkou Světové zdravotnické organizace zvolena M. Chan z Čínské lidové republiky.

V červnu proběhlo v Ženevě 95. zasedání Mezinárodní konference práce (ILO), kde byla m.j. projednávána tzv. „Globální zpráva k Deklaraci ILO o základních principech a právech při práci za rok 2006“ zaměřená na dětskou práci. Prezidentem konference byl zvolen náměstek ministra práce a sociálních věcí ČR Č. Sajda a ČR se rovněž zúčastnila obou řádných zasedání správní rady. V Ženevě se rovněž konalo 58. zasedání výkonné rady Světové meteorologické organizace (WMO), kde má ČR od roku 2004 svého zástupce v osobě ředitele Českého hydrometeorologického ústavu I. Obrusníka.

V Mezinárodní organizaci pro civilní letectví (ICAO) došlo v roce 2006 ke změně na postu prezidenta její Rady, kterým byl zvolen R. K. González z Mexika. Pozici generálního tajemníka ICAO obhájil T. Chérif z Alžírsko. V centru pozornosti Rady a celé ICAO stála i v roce 2006 bezpečnost civilního letectví a jeho ochrana před protiprávními činy, kontrolním auditem ICAO prošlo v roce 2006 s kladným výsledkem i české civilní letectví.

Proběhla 174. a 175. zasedání Výkonné rady UNESCO, ve které je ČR na léta 2003 – 2007 členem i jedním z místopředsedů. Z iniciativy ČR byl poprvé celosvětově připomenut 27. říjen jako Světový den audiovizuálního dědictví. Mezi kulturní výročí UNESCO na období 2006 - 2007 bylo zařazeno 300. výročí úmrtí botanika J. J. Kamela, 100. výročí narození J. Ježka a 150. výročí založení Střední sklářské školy v Kamenickém Šenově. ČR poskytla v roce 2006 UNESCO dobrovolný finanční příspěvek ve výši celkem 4,8 mil. Kč. Česká komise pro UNESCO, jejíž předsedkyní se v závěru roku stala prof. RNDr. H. Illnerová, DrSc., převzala v roce 2006 záštitu nad dvacítkou akcí souvisejících s realizací schváleného programu UNESCO v ČR. Na Seznamu světového dědictví

UNESCO je celkem dvanáct českých památek a rozhodnutí o zařazení či nominaci dalších dvou památek je v řízení.

Prostřednictvím programu OSN pro rozvoj (UNDP) se ČR opět zapojila do pomoci zemím východní Evropy, Balkánu a zemí SNS, a to v oblastech ochrany životního prostředí, efektivního využívání energií, boje proti HIV/AIDS ad. Výkonná rada UNDP měla v roce 2006 dvě řádná zasedání. ČR se rovněž aktivně zapojovala do činnosti Konference OSN o obchodu a rozvoji (UNCTAD). V Ženevě se konalo 53. řádné zasedání její Rady, věnované otázkám implementace akčního programu pro nejméně rozvinuté země a ekonomickému rozvoji v Africe.

Česká republika se i v roce 2006 aktivně zapojila do aktivit OSN spojených s bojem proti mezinárodnímu organizovanému zločinu a proti drogám. Jakožto pozorovatel se zúčastnila zasedání Komise OSN pro narkotika (CND) zaměřené na postupné nahrazování produkce surovin pro drogy produkcí alternativních plodin. Dobrovolným příspěvkem ve výši 3 mil. Kč ČR přispěla na protidrogový projekt v Tádžikistánu a 2 mil. Kč na pokrytí rozpočtu této komise.

Do konce roku 2006 byla ČR členem Komise OSN pro prevenci zločinu a trestní spravedlnost (CCPCJ), jejíž dubnové zasedání se zaměřilo na posílení technické pomoci a rozvojové spolupráce v oblasti boje proti korupci, organizovanému zločinu a terorismu. V roce 2006 byla rovněž zahájena realizace projektu budování kapacit pro boj proti obchodu s lidmi, na který ČR už v roce 2004 přispěla částkou 30 tis. EUR. V říjnu 2006 proběhlo ve Vídni druhé zasedání Konference smluvních stran Úmluvy o nadnárodním organizovaném zločinu, kterého se ČR zúčastnila v roli pozorovatele/signatáře.

V červnu se delegace ČR zúčastnila ve Vídni 49. zasedání Výboru OSN pro mírové využívání kosmického prostoru (COPUOS). Naši zástupci se zapojili i do činnosti „akčních týmů“, např. s cílem vytvořit jednotný integrovaný „on-line“ systém pro prevenci přírodních katastrof. Česká republika se jako pozorovatel zúčastnila i 50. zasedání Komise pro postavení žen (CSW), v New Yorku se uskutečnilo 14. zasedání Komise OSN pro udržitelný rozvoj (CSD), proběhlo také 37. zasedání Statistické komise OSN. V listopadu se v Bonnu konalo 4. zasedání smluvních stran Úmluvy o ochraně a využívání hraničních vodních toků a mezinárodních jezer. I v roce 2006 pokračovala donorská aktivita ČR do Světového potravinového programu (WFP) a ČR nadále působila v řídicích orgánech dalších fondů

a programů OSN - Programu OSN pro životní prostředí OSN (UNEP), Institutu OSN pro vzdělávání a výzkum (UNITAR), Programu OSN pro lidská sídla (UN-HABITAT) a Mezinárodního výzkumného a vzdělávacího institutu pro problematiku vzdělávání žen (INSTRAW).

Česká republika se v roce 2006 výrazně zapojovala do aktivit týkajících se světové ekonomiky. Za účasti delegace ČR proběhlo 61. výroční plenární zasedání Evropské hospodářské komise OSN (EHK). Při příležitosti konání 2. části 14. Ekonomického fóra OBSE v Praze, jejímž organizátorem byla ČR, navštívil ČR výkonný tajemník EHK M. Belka, který zde jednal o některých otázkách vzájemné spolupráce.

V řadě oblastí se Česká republika podílela na práci Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD). ČR se účastnila zasedání několika konferencí, výborů a pracovních orgánů, podílela se na přípravě dokumentů a materiálů a na řešení aktuálních otázek vyplývajících z ekonomického vývoje členských zemí i světa. V květnu se uskutečnilo Ministerské zasedání OECD, které bylo věnováno hospodářské situaci v členských zemích, ekonomické stabilitě, zlepšování ekonomické výkonnosti a reformám napomáhajícím hospodářskému růstu a rozvoji zaměstnanosti. Funkce generálního tajemníka OECD se po ukončení zasedání ujal A. Gurría z Mexika. Souběžně s Radou se konalo i Fórum OECD, věnované zvláště otázkám globalizace a jejího vlivu na světovou ekonomiku a dalšímu rozvoji světového obchodního systému. Ve výboru OECD pro ekonomické přehledy (EDRC) byl v dubnu projednáván již sedmý Ekonomický přehled ČR, který m.j. upozornil na zásadní problémy a výzvy pro budoucnost a doporučil, jak by měla ČR postupovat.

Vnitrostátní koordinace činnosti České republiky v OECD probíhala v rámci Pracovní skupiny pro spolupráci s OECD, jejímiž členy jsou všechny ústřední orgány státní správy zapojené do činnosti OECD. Roli gestora členství ČR v OECD plní ministerstvo zahraničních věcí. Pracovní skupina se v průběhu roku 2006 zaměřila na přípravu významných zasedání OECD, na probíhající hodnocení ČR ze strany OECD a na implementaci instrumentů přijatých OECD v roce 2006. V květnu se v Praze uskutečnila průzkumná mise zástupců Pracovní skupiny OECD o podplácení v mezinárodních podnikatelských transakcích, která zmapovala stav plnění Úmluvy OECD o boji proti podplácení zahraničních veřejných činitelů v mezinárodních podnikatelských transakcích. Hodnotící zpráva OECD, projednaná na říjnovém zasedání uvedené pracovní skupiny, obsahovala doporučení pro další činnost v oblasti boje s korupcí. V červnu 2006 uskutečnil tým specialistů Mezinárodní energetické

agentury (IEA) kontrolu připravenosti ČR na stav ropné nouze. Výsledky prověrky byly pro ČR mimořádně příznivé a český model vytváření nouzových zásob ve vlastnictví státu byl označen za inspirativní i pro další země. Česká republika byla pozitivně hodnocena i na 8. Řádném zasedání Národního kontaktního místa (NKM), které konstatovalo, že nebyl vnesen žádný nový případ porušování Směrnice OECD pro nadnárodní společnosti.

Česká republika poskytla v roce 2006 dobrovolné příspěvky na projekty OECD v souladu se svými zájmy a prioritami OECD. Největší podíl připadl na ministerstvo zahraničních věcí. Tyto příspěvky směřovaly do oblasti školství, e-Governmentu, turismu, spolupráce s nastupujícími dárci rozvojové pomoci apod.

Z důvodu výlučné pravomoci Evropských společenství v oblasti (společné) obchodní politiky prosazovala ČR své zájmy ve Světové obchodní organizaci (WTO) prostřednictvím orgánů EU, především Výboru 133 a dalších pracovních orgánů Rady EU a EK a při koordinačních jednáních pracovních orgánů WTO. Česká republika apelovala na liberalizaci obchodu a dopracování jeho mnohostranných pravidel. V průběhu jednání o Rozvojové agendě z Dauhá (*Doha Development Agenda, DDA*) se však oproti očekávání nepodařilo pokročit při stanovení a přijetí konkrétních technických postupů pro liberalizaci obchodu. Naopak, v důsledku rozporů mezi partnery uvízla jednání o DDA na mrtvém bodě, a následně byla zastavena. Teprve koncem roku došlo k obnovení neformálních konzultací o hlavních tématech DDA. ČR myšlenku urychleného obnovení těchto jednání podporovala a v rámci Výboru 133 se aktivně stavěla za vstřícný a flexibilní postoj EK.

Česká republika v roce 2006 prosazovala i posílení svého zastoupení v Mezinárodním měnovém fondu (MMF), neboť patří mezi tzv. podprezentované země a její hlasovací síla činí aktuálně 0,39 %. Závěry o adekvátnějším zastoupení byly shrnuty v rezoluci o kvótách, přijaté na Výročním zasedání MMF v Singapuru, a měly by být realizovány do podzimu 2008. Současná spolupráce mezi MMF a ČR probíhá formou každoročních pravidelných misí MMF v ČR. Jejich výsledkem jsou doporučení pro hospodářskou politiku vlády ČR. Poslední mise proběhla v listopadu 2006 a byla zaměřena na hodnocení vývoje v oblasti fiskální a měnové, vývoje finančního sektoru a průběhu strukturálních změn.

Zlepšující se postavení České republiky ve světové ekonomice našlo svůj odraz m.j. v tom, že v březnu 2006 se změnilo postavení ČR ve vztahu ke Světové bance (WB). V Praze došlo k oficiálnímu aktu graduace České republiky, a to ze skupiny klientských zemí mezi

země vyspělé, což znamená, že ČR již není oprávněna čerpat od WB úvěry, a naopak bude poskytovat více finanční a technické pomoci jiným klientským zemím. Graduace byla doprovázena mezinárodní konferencí nazvanou "Institucionální základy zdravých financí". Česká republika však i nadále využívá možností technické spolupráce a poradenského servisu WB. Významnou akcí, organizovanou v březnu 2006 v Praze ministerstvem financí ve spolupráci s WB, bylo „Fórum o znalostní ekonomice“, kterého se zúčastnili zástupci 27 zemí. Pokračovala též úspěšná spolupráce ČR s WB v oblasti životního prostředí. Částkou 142,9 mil. Kč podpořila ČR Globální fond životního prostředí (GEF).

Činnost Evropské banky pro obnovu a rozvoj (EBRD) v České republice se v roce 2006 řídila Strategií EBRD pro ČR na léta 2006 a 2007. V souladu s touto strategií vláda ČR schválila materiál „O graduaci České republiky z operací Evropské banky pro obnovu a rozvoj“. Prezentace této skutečnosti v květnu 2006 na Výročním zasedání Rady guvernérů EBRD v Londýně měla velký ohlas mezi členskými zeměmi EBRD, protože ČR byla první zemí, která záměr graduovat takto veřejně vyjádřila. Graduace je předpokládána v říjnu 2007 a její součástí je zapojení ČR do donorských aktivit EBRD v rámci Fondu pro západní Balkán. Vláda ČR se rozhodla přispět do něj částkou 500 tisíc EUR, a stala se tak jednou z jeho zakládajících zemí. V roce 2006 byly v rámci programu *EU/EBRD Facility* podepsány celkem čtyři projekty a dva regionální projekty. Česká republika také získala zastoupení v Řídícím výboru Evropské investiční banky (EIB), kde post viceprezidenta zaujal I. Pilip.

Česká republika pokračovala v úspěšné spolupráci s Evropskou organizací pro jaderný výzkum (CERN), která přispěla ke zvýšení kvalifikace více než 40 mladých českých badatelů a techniků a ke vzdělávání učitelů a studentů středních škol i laické veřejnosti. Dosažené unikátní vědecké výsledky, na kterých se podíleli čeští badatelé, byly publikovány ve 101 pracích a 88 příspěvcích do sborníků mezinárodních konferencí a odborných schůzek v rámci spolupráce na experimentech. S velkým očekáváním je připravováno spuštění největšího urychlovače částic na světě v listopadu 2007. Česká firma Vakuum Praha, s.r.o. rovněž bude dodávat technologicky velmi náročné detektory v urychlovačích. Dodávky firem z ČR do CERN dosáhly už v polovině roku 2006 částky 2,42 mil. CHF, čímž se ČR zařadila mezi země s nadprůměrnou návratností finančních prostředků. Podobně úspěšná byla i spolupráce se Spojeným ústavem jaderných výzkumů (SÚJV). Česká republika se podílela na 44 společných cílových projektech, v ČR se uskutečnilo pět mezinárodních konferencí,

škol a pracovních porad. ČR také prosadila dva své zástupce do významných řídicích funkcí SÚJV. Na pozici zástupce ředitele SÚJV byl zvolen R. Lednický a do funkce spolupředsedy vědecké rady SÚJV I. Wilhelm.

Ke dni 1. 7. 2006 vstoupila v platnost revidovaná Úmluva o mezinárodní železniční přepravě, tzv. Protokol z Vilniusu (1999). Byla tak zahájena nová etapa v životě Mezivládní organizace pro mezinárodní železniční přepravu (OTIF). Česká republika byla zvolena za člena Správního výboru OTIF na funkční období 1. 10. 2006 – 30. 9. 2009.

Působení Evropské komise pro civilní letectví (ECAC) se v roce 2006 soustřeďovalo zejména na integraci nových členských států a jejich leteckého odvětví do systému práce této organizace. Mimořádná pozornost byla věnována přechodu aktivit Sdružených leteckých úřadů (JAA) do kompetence Evropské agentury pro bezpečnost letectví (EASA), včetně otázek bezpečnosti civilního letectví. Za přispění České republiky působila ECAC také ve sféře ochrany civilního letectví před protiprávními činy a vedla intenzivní dialog s leteckými úřady USA o harmonizačních opatřeních např. v oblastech bezpečnosti, ochrany před protiprávními činy, ochrany životního prostředí a reformy ICAO.

V květnu se v Dublinu konalo 90. zasedání Rady ministrů Evropské konference ministrů dopravy (CEMT), které se zabývalo vnitřní transformací, udržitelným rozvojem, udržitelnou dopravou ve městech a ve spojení s životním prostředím, přístupností dopravy apod. České dráhy, a.s., které jsou akcionářem Evropské společnosti pro financování železničních vozů (EUROFIMA), v roce 2006 pokračovaly v čerpání zvýhodněných úvěrů na pořízení železničních vozů ve veřejné osobní drážní dopravě.

Důležitým prvkem české zahraniční politiky byla mezinárodní jednání o nešíření zbraní hromadného ničení (ZHN) a o kontrole zbrojení a odzbrojení. Těmto otázkám věnovaly pozornost Rada bezpečnosti OSN, 1. výbor 61. Valného shromáždění OSN, Komise OSN pro odzbrojení v New Yorku, Konference o odzbrojení v Ženevě, Výbor rezoluce 1540 k nešíření ZHN a další mezinárodní organizace a mezinárodní kontrolní režimy či iniciativy, jejichž činnosti se ČR aktivně zúčastnila. Česká republika se také podílela na implementaci *Strategie Evropské unie proti šíření ZHN*.

Mimořádné místo z pohledu nešíření jaderných zbraní zaujímá Mezinárodní agentura pro atomovou energii (MAAE), zejména v souvislosti se Smlouvou o nešíření jaderných zbraní. Zvláště důležité je při tom plnění závazků států vyplývajících z tzv. zárukových dohod.

Ani po třech letech verifikační činnosti MAAE nebyly odstraněny pochybnosti o zaměření iránského jaderného programu. Írán nesplnil závazky vyplývající z rezolucí Rady guvernérů MAAE, což vedlo k přijetí rezoluce RB OSN 1737(2006) obsahující sankce vůči Íránu. Také v případě KLDR nedošlo ke změnám při plnění její zárukové dohody. Česká republika následně splnila svoji povinnost a informovala RB OSN o implementaci sankcí vůči KLDR. V roce 2006 se konala jubilejní 50. Generální konference MAAE. ČR společně s ostatními zeměmi EU sponzorovala rezoluci k boji proti jadernému terorismu a tzv. zárukovou rezoluci a poskytla dobrovolné příspěvky nad rámec svých závazků v celkové výši 13,8 mil. Kč, a to zvláště na vybrané aktivity Fondu ochrany proti jadernému terorismu, Akčního programu pro léčbu rakoviny a Programu podpory systému záruk MAAE.

Na plenárním zasedání Skupiny jaderných dodavatelů (NSG) v Brasílii byl v roce 2006 schválen český návrh umožňující urychlené zveřejňování nových položek na seznamech NSG. Česká republika předsedala pracovní skupině pro výměnu informací v oblasti udělování licencí a celní kontroly a vyjádřila připravenost podílet se na případném otevření obchodu s Indií v oblasti mírového využití jaderné energie. K udělení výjimky NSG pro spolupráci s Indií v roce 2006 zatím nedošlo. ČR se také připojila k výzvě, aby KLDR plnila své závazky v jaderné oblasti. V říjnu 2006 byl zástupce Ministerstva zahraničních věcí ČR P. Klucký zvolen za předsedu Zanggerova výboru (ZC), který představuje mezinárodně uznávaný kontrolní režim pro jadernou oblast. Pod českým předsednictvím se podařilo schválit urychlené zveřejňování nových položek na seznamech ZC. Významným nástrojem jaderného nešíření je Smlouva o úplném zákazu jaderných zkoušek (CTBT). Česká republika podporuje veškeré aktivity vedoucí ke vstupu CTBT v platnost, proto se v roce 2006 připojila ke společnému prohlášení s výzvou k urychlené ratifikaci CTBT klíčovými zeměmi, bez nichž tato smlouva nemůže vstoupit v platnost.

Česká republika v souladu se svými zahraničněpolitickými prioritami a bezpečnostními zájmy byla i v roce 2006 aktivním účastníkem neformálních iniciativ mezinárodního společenství zaměřených na posilování boje proti šíření zbraní hromadného ničení a terorismu (např. Haagský kodex nešíření balistických raket) a zapojila se do boje proti šíření chemických, biologických aj. ZHN. V prosinci 2006 se konalo 11. zasedání Konference smluvních států Úmluvy o zákazu vývoje, výroby, hromadění zásob a použití chemických zbraní a jejich zničení. Důležitým bodem byla příprava oslav 10. výročí založení Organizace pro zákaz chemických zbraní (OPCW) v r. 2007. ČR byla zvolena členem

Výkonné rady OPCW na období květen 2007 - květen 2009. V listopadu - prosinci 2006 proběhla hodnotící konference Úmluvy o zákazu vývoje, výroby a hromadění zásob bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní a o jejich zničení, která navrhla opatření na období 2007-2011. V říjnu 2006 se konalo 20. plenární zasedání Kontrolního režimu raketových technologií.

V souladu s platnou legislativou a Kodexem chování EU při vývozu zbraní se Ministerstvo zahraničních věcí ČR v roce 2006 vyjadřovalo k vývozu zbraní, střeliva a výbušnin, přičemž důsledně aplikovalo principy národní kontrolní politiky. V roce 2006 se podařilo zvýšit transparentnost celého systému kontroly vývozu zbraní členskými státy EU. V září 2006 proběhla schůzka smluvních stran Úmluvy o zákazu používání, skladování, výroby a převodů protipěchotních min a jejich zničení, tzv. Ottawské úmluvy. MZV ČR i v roce 2006 přispělo částkou 11 mil. Kč na humanitární odminování a pomoc obětem min (Libanon, Chorvatsko, Afghánistán), Česká republika rovněž pokračovala v naplňování Akčního programu OSN k prevenci, potírání a vymýcení nezákonného obchodu s ručními a lehkými zbraněmi a zapojila se do činnosti Waasenarského ujednání.

Jednou z nejdůležitějších priorit české zahraniční politiky zůstává boj proti mezinárodnímu terorismu. V roce 2006 opět vzrostl počet teroristických útoků i počet obětí teroristů. Ve světě bylo zaznamenáno asi 5985 teroristických incidentů, které si vyžádaly 11 252 životů a 19 211 raněných. Nejvíce byla zasažena oblast Blízkého východu a Perského zálivu, ale ušetřeny nezůstaly ani další oblasti, včetně západní a východní Evropy. Rostoucí hrozbou se jeví stále větší radikalizace islamistického terorismu a formování teroristických buněk i uvnitř některých států euroatlantického civilizačního okruhu a skutečnost, že teroristé využívají k útokům všechny moderní technické a komunikační prostředky. Terorismus nerespektuje hranice ani kulturní rozdíly a zmírnění teroristických hrozeb se stalo dlouhodobým úkolem, k jehož splnění je absolutně nezbytná mezinárodní spolupráce, podpora občanů a zlepšení informovanosti.

Česká republika jakožto člen EU a NATO je součástí široké mezinárodní protiteroristické koalice. Proto i v roce 2006 ČR prosazovala komplexní přístup k boji proti terorismu s důrazem na mezinárodní spolupráci, respekt k lidským právům a snahu o identifikaci a zmírnění faktorů, které přispívají k jeho radikalizaci a nárůstu. Mezinárodní úmluva o potlačování financování terorismu (ratifikovaná 27. 12. 2005) vstoupila v platnost pro ČR 26.1. 2006. Mezinárodní úmluvu o potlačování činů jaderného terorismu Česká

republika ratifikovala 25. 6. 2006. Stala se tak smluvní stranou všech třinácti univerzálních protiteroristických instrumentů OSN.

Česká republika se aktivně podílela na formulování Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU, založené na vzájemné solidaritě a podpoře členských zemí. V roce 2006 se ČR stala smluvní stranou Úmluvy o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy EU, Protokolu k Úmluvě o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy EU a Druhého dodatkového protokolu k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních. V květnu 2006 Česká republika a Spojené státy americké podepsaly Druhou dodatkovou dohodu o vydávání a Dodatkovou úmluvu o vzájemné právní pomoci v trestních věcech. Obě dohody byly už schváleny Parlamentem ČR.

Česká republika podporuje protiteroristickou strategii NATO, spočívající m.j. v posilování spolupráce s partnery a rozvíjení kontaktů s regiony, které mohou významně spolupracovat při odhalování aktivit teroristických organizací. ČR se zaměřila na problematiku terorismu i v rámci transformačních a operačních aktivit NATO. Výrazný byl příspěvek ČR v Afghánistánu, kde se např. na protiteroristické operaci Trvalá svoboda podílelo 120 vojáků speciálních sil Armády ČR.

K boji proti financování terorismu přispěla Česká republika přijetím zákonů č. 69/2006 Sb., o provádění mezinárodních sankcí, a č. 70/2006 Sb., o změně zákonů souvisejících se zákonem o mezinárodních sankcích. Na půdě Mezinárodní agentury pro atomovou energii spolusponzorovala rezoluci k boji proti jadernému terorismu. Došlo i ke třetí aktualizaci Národního akčního plánu boje proti terorismu na léta 2005 až 2007.

V rámci implementace závěrů summitu OSN z roku 2005 představil v plénu 60. VS OSN dne 2. 5. 2006 generální tajemník OSN K. Annan svoji zprávu „Spojení proti terorismu: doporučení pro globální strategii boje proti terorismu“. V návaznosti na zprávu GT OSN byla dne 8. 9. 2006 na 61. VS OSN konsenzuálně přijata historicky první Globální protiteroristická strategie OSN, což ve svém projevu přivítal ministr A. Vondra. Její přílohu tvoří tzv. Akční plán, odsuzující terorismus ve všech jeho formách. V červenci 2006 Česká republika předložila sekretariátu Protiteroristického výboru Rady bezpečnosti OSN národní zprávy obsahující doplňující informaci o implementaci rezolucí RB OSN 1373 (2001) a 1624 (2005). Dne 25. 7. 2006 jako čtvrtý stát světového společenství uložila ČR u generálního tajemníka OSN ratifikační listinu k Mezinárodní úmluvě o potlačování činů jaderného terorismu.

Česká republika jako člen mezinárodního společenství demokratických a ekonomicky vyspělých zemí přijímá svůj díl odpovědnosti při řešení globálních problémů. Jedním z výrazů tohoto postoje je zahraniční rozvojová spolupráce (ZRS), která je integrální součástí české zahraniční politiky. ČR v souladu s mezinárodními principy a vlastními zájmy provádí a poskytuje ZRS, a to jak na dvoustranném, tak na mnohostranném základě.

Základním strategickým dokumentem v oblasti ZRS je Koncepce zahraniční rozvojové pomoci ČR na léta 2002-2007. Hlavním cílem je přispět k omezení chudoby v méně vyspělých částech světa cestou udržitelného ekonomicko-sociálního rozvoje. Česká republika plně podporuje mezinárodní rozvojové cíle, které vyplynuly z mezinárodních konferencí OSN v 90. letech a byly potvrzeny summitem OSN v roce 2000.

V souladu se *Zásadami zahraniční rozvojové spolupráce po vstupu ČR do EU* z roku 2004 pokračovala Česká republika v poskytování ZRS do těchto prioritních zemí: Angolské republiky, Zambijské republiky, Vietnamské socialistické republiky, Mongolska, Jemenské republiky, Moldavské republiky, Bosny a Hercegoviny, Srbska a Černé Hory. Vláda též schválila programy rozvojové spolupráce mezi ČR a těmito zeměmi na období 2006-2010. Ministerstvo zahraničních věcí ČR v roce 2006 připravilo věcný záměr zákona o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci, kde je zvýšený důraz kladen na zapojení nevládního sektoru a veřejnosti. Ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci se v roce 2006 uskutečnil již devátý ročník Letní školy rozvojové pomoci.

Vedle dvoustranné rozvojové spolupráce poskytovala ČR také humanitární pomoc, transformační pomoc a mnohostrannou rozvojovou pomoc prostřednictvím rozpočtu EU, agencí OSN a mezinárodních finančních institucí. V roce 2006 činil celkový objem těchto aktivit ČR 3,5 mld. Kč, což představuje 0,12 % HND.

Česká republika poskytla v roce 2006 humanitární pomoc v celkovém objemu 80 mil. Kč. Rozsahem největší byla pomoc Afghánistánu (25 mil. Kč) a Libanonu na řešení důsledků konfliktu na Blízkém východě (15 mil. Kč), ČR dále poskytla humanitární pomoc Vietnamu, Kambodži, Angole, Tanzanii, Indonésii, Thajsku, Filipínám, Srí Lance, Keni a Etiopii. ČR se v roce 2006 také oficiálně přihlásila k tzv. zásadám Dobrého humanitárního dárcovství, přijatým ve Stockholmu v roce 2003. Zařadila se tak mezi vyspělé poskytovatele humanitární pomoci v rámci EU i v celosvětovém měřítku.

Neméně důležitou součástí zahraniční rozvojové spolupráce ČR je transformační spolupráce, jejímž cílem je přispět k tomu, aby probíhající či možné budoucí změny v dotčených zemích vedly k demokracii a právnímu státu, nikoli k chaosu, konfliktu a destabilizaci. Spočívá v podpoře demokracie a obhajobě lidských práv a soustřeďuje se na vytváření a posilování demokratických institucí, právního státu, občanské společnosti a zásad řádné správy veřejných záležitostí. Je významným doplňkem dalších zahraničněpolitických aktivit ČR a je pro ni příznačná systematická kooperace se skupinami občanské společnosti a nevládními organizacemi. V roce 2006 se transformační spolupráce zaměřila na prioritní země zahraniční politiky ČR (Bělorusko, Bosna a Hercegovina, Gruzie, Irák, Kuba, Moldavsko, Myanmar/Barma, Srbsko a Ukrajina), kde bylo financováno celkem 45 projektů českých nevládních institucí a samostatných aktivit MZV ČR. Nad rámec běžného ročního rozpočtu bylo vyčleněno 20 mil. Kč na mimořádnou pomoc Bělorusku v reakci na události spojené s prezidentskými volbami. Celkově bylo v roce 2006 na projekty a aktivity transformační spolupráce vynaloženo 49,9 mil. Kč.

Zahraněční politika České republiky v průběhu roku 2006 znovu prokázala, že naše země se stala plnohodnotným a aktivním členem mezinárodního společenství, stabilní demokracií, spolehlivou oporou svých spojenců a důvěryhodným partnerem. Nepochybným úspěchem ČR je skutečnost, že i v ekonomických ohledech je již jednoznačně vnímána jako vyspělá země, která musí nést stále větší díl odpovědnosti jakožto země donorská. V rámci svých možností výrazně přispěla k zajištění bezpečnosti a míru ve světě a v nemalé míře se podílela na podpoře nových demokracií a na boji k prosazení a zajištění nezcizitelných lidských práv a zásad občanské společnosti v zemích, kde nadále vládou diktátorské režimy. Svým aktivním členstvím v EU, NATO a dalších mezinárodních organizacích a institucích a také svými politickými a ekonomickými aktivitami na mezinárodním poli ČR současně významně přispěla k bezpečnosti a prosperitě všech svých obyvatel.

I. MNOHOSTRANNÁ SPOLUPRÁCE

1. Česká republika a Evropská unie

V roce 2006 Česká republika svým působením v Evropské unii upevnila své postavení v politických, hospodářských a institucionálních strukturách Unie. Díky svému liberálnějšímu a flexibilnímu přístupu získala pověst obecně respektovaného, konstruktivního partnera, který podporuje reformní kroky nezbytné pro posílení konkurenceschopnosti EU na světové úrovni a zajištění efektivního fungování EU.

Rok 2006 nepřinesl v procesu evropské integrace převratné události, nicméně potvrdil, že EU je schopna dále efektivně pracovat na současném smluvním základě i po svém rozšíření na 25 členských států. K hlavním výsledkům EU v 1. polovině roku 2006, za rakouského předsednictví v Radě EU, patří zejména schválení finanční perspektivy poté, co byl nalezen kompromis s Evropským parlamentem. V souvislosti s hledáním nového institucionálního rámce bylo dále rozhodnuto o tzv. dvoukolejném přístupu, který spočívá v úsilí o dosažení konkrétních výsledků v rámci stávajících smluv a současně v rozvíjení reformního procesu EU. Finské předsednictví ve 2. polovině roku 2006 se soustředilo na konkrétní projekty a politiky EU, a to zejména v oblastech konkurenceschopnosti, energetiky, spravedlnosti a vnitra, vnější politiky a transparentnosti rozhodovacího procesu. Ke konkrétním výsledkům můžeme přičíst např. dohodu o legislativním rámci pro chemikálie (REACH) či Směrnici o službách na vnitřním trhu.

Vnější působení EU v roce 2006, tj. další rozvoj Společné zahraniční a bezpečnostní politiky, včetně několika operací v rámci Evropské bezpečnostní a obranné politiky, přispělo k pozitivnímu vnímání Unie jako respektovaného globálního hráče.

Rozšíření Evropské unie

Rok 2006 znamenal úspěšné zakončení pátého rozšíření EU. K 1. 1. 2007 přistoupily k Evropské unii Bulharsko a Rumunsko, a rozšířily tak počet stávajících členských států na 27. Zároveň pokračovala přístupová jednání s Chorvatskem a Tureckem. Bývalá jugoslávská republika Makedonie (FYROM) byla Evropskou radou vyzvána ke zrychlení tempa reformů v rámci svého kandidátského statusu.

Členské státy dále vedly strategickou debatu týkající se rozšíření EU, a to na základě dokumentu Evropské komise (EK) z 8. 11. 2006 „Strategie rozšíření a hlavní výzvy v letech 2006 – 2007“. Předmětem diskuse byla rovněž kapacita Unie integrovat nové členy („integrační kapacita“). Závěry Evropské rady (ER) z prosince 2006 potvrdily celkový přínos rozšiřovacího procesu a připomenuly tři základní principy, tj. konsolidace, kondicionality a komunikace. (Tyto principy navrhovala Evropská komise členským státům uplatňovat v přístupu k dalšímu rozšiřování EU již od listopadu 2005.) Principy konsolidace (plnění dosavadních, zejména politických závazků ze strany EU a nepřijímání dalších) a kondicionality jsou zohledněny v současných „pravidlech hry“ přístupového procesu Chorvatska a Turecka mj. prostřednictvím tzv. *benchmarks*, tj. podmínek pro otevření/uzavření jednotlivých vyjednávacích kapitol. Ze závěrů ER dále vyplynulo, že schopnost EU integrovat nové členy je podmíněna efektivním fungováním celé EU, pokračováním integrace, efektivními institucemi a zajištěním financování společných politik.

Česká republika podpořila potvrzení stávajících závazků Unie vůči „zemím v rozšiřovacím procesu“. Současně prosazovala, aby vůči jednotlivým kandidátským a potenciálně kandidátským zemím byl uplatňován diferenciovaný přístup v souladu s tím, jak postupují ve svých reformách (tzv. princip vlastních zásluh – „*own merits*“). Pokud jde o „integrační kapacitu“, ČR zdůrazňovala, že by neměla představovat nové kritérium pro kandidátské země, ale měla by být především zodpovědností samotné EU.

Bulharsko a Rumunsko

V roce 2006 pokračovala ratifikace smlouvy o přistoupení Bulharska a Rumunska do EU. Jako poslední členský stát ji koncem listopadu ratifikovalo Německo.

Dne 26. 9. 2006 vydala Evropská komise zprávu o stavu připravenosti Bulharska a Rumunska na členství v EU. EK ve zprávě poukázala na připravenost obou zemí vstoupit do EU k 1. 1. 2007, nicméně upozornila i na přetrvávající problémy v některých oblastech. V případě Bulharska šlo o soudnictví, boj proti korupci, organizovaný zločin, praní špinavých peněz, integrovaný administrativní a kontrolní systém v zemědělství, zpracování živočišného odpadu (v souvislosti s nemocí TSE - *transmisibilní spongiformní encefalopatií*) a finanční kontrolu. U Rumunska byly jako problémové oblasti označeny soudnictví, boj proti korupci, integrovaný administrativní a kontrolní systém v zemědělství, platební agentury, zpracování živočišného odpadu a vzájemné počítačové propojení daňových systémů.

Říjnové zasedání GAERC (*General Affairs and External Relations Council, Rada pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy*) podpořilo na základě zmíněné zprávy EK ustavení monitorovacího režimu, tzv. mechanismu spolupráce a ověřování pro sledování pokroku ve stanovených problematických oblastech. V jeho rámci budou muset obě země předkládat zprávu o pokroku v daných oblastech.

Evropským komisařem za Rumunsko byl jmenován L. Orban, odpovědný za mnohojazyčnost a mezikulturní dialog, a za Bulharsko M. Kuneva, do jejíž kompetence spadá problematika ochrany spotřebitele.

Česká republika dlouhodobě podporovala vstup obou zemí do EU k 1. 1. 2007 a jako jeden z devíti členských států plně otevřela svůj pracovní trh pro občany Rumunska a Bulharska. Kromě ČR otevřely pracovní trh ještě Finsko, Švédsko, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Polsko, Slovensko a Slovinsko.

Chorvatsko

V roce 2006 pokračovala přístupová jednání EU s Chorvatskem. Chorvatsko uzavřelo dvě kapitoly těchto jednání, a to Věda a výzkum a Vzdělání a kultura. Zároveň byly otevřeny tři nové kapitoly - Hospodářská a měnová politika, Podnikání a průmyslová politika a Celní unie.

Ve Zprávě o pokroku v jednáních s Chorvatskem za rok 2006, publikované 8. 11. 2006, ocenila Evropská komise pokračující pokrok Chorvatska ve vztahu ke všem kodaňským kritériím a implementaci Stabilizační a asociační dohody. Současně poukázala na nezbytnost urychlit tempo soudních, administrativních i ekonomických reforem, stejně jako na nezbytnost zvýšit úsilí v boji proti korupci. Chorvatsko může být dle EK nadále považováno za funkční tržní ekonomiku, která by měla být ve střednědobém horizontu schopna vyrovnat se s unijní konkurencí za podmínky, že bude realizován reformní program k odstranění zásadních slabín. EK ve své zprávě rovněž zaznamenala, že v oblasti lidských práv a ochrany menšin došlo k pokroku při naplňování standardů EU. Za závažný problém však nadále považuje pomalé řešení otázky návratu uprchlíků, přičemž zásadní nedořešenou otázkou zůstávají programy pro přibližně 9000 uprchlíků. Prioritou pro Chorvatsko musí být také řešení bilaterálních sporů, zejména v oblasti demarkace hranice, a i nadále plná spolupráce s Mezinárodním trestním tribunálem pro bývalou Jugoslávii (ICTY).

V závěrech Evropské rady z prosince 2006 členské státy ocenily dosavadní pokrok Chorvatska a připomněly, v souladu s hodnocením v pravidelné zprávě EK, že Chorvatsko by mělo zintenzivnit úsilí v oblastech reformy justice a veřejné správy, v ekonomické reformě a v boji proti korupci. Závěry potvrdily plnou spolupráci Chorvatska s ICTY.

Česká republika vstup Chorvatska do EU dlouhodobě podporuje a je připravena mu poskytnout vlastní zkušenosti z přístupového procesu.

Turecko

V roce 2006 pokračovala i přístupová jednání EU s Tureckem. Turecko uzavřelo jednu kapitolu těchto jednání, a to Věda a výzkum. Otevřena nebyla žádná nová kapitola.

Ve *Zprávě o pokroku v jednáních s Tureckem v roce 2006*, publikované 8. 11. 2006, Evropská komise konstatovala, že Turecko nadále dostatečně plní kodaňské politické kritérium a pokračuje ve svém pokroku v reformách, avšak s tím, že došlo k celkovému zpomalení tempa reform. Ke zlepšení musí dojít v oblastech svobody projevu, práv nemuslimských náboženských skupin, práv žen, odborů a v oblasti civilně-vojenských vztahů. Zpráva dále konstatovala, že došlo ke zlepšení schopnosti převzít závazky vyplývající z členství ve většině oblastí, nicméně poukázala na zaostávání plnění krátkodobých priorit přístupového partnerství v řadě oblastí (např. v oblastech volného pohybu zboží a kapitálu, veřejných zakázek, soutěžní politiky, daní, zaměstnanosti a sociální politiky, životního prostředí, volného pohybu pracovníků a služeb a rybolovu). EK rovněž Turecko upozornila, že neplnění Dodatkového protokolu rozšiřujícího platnost Ankarské (asociační) dohody na všech 10 nových členských státech bude mít dopad na celkový pokrok v přístupových jednáních a že je třeba, aby učinilo co nejdříve konkrétní kroky k normalizaci bilaterálních vztahů se všemi členskými státy.

Na zasedání Evropské rady ve dnech 14. - 15. 12. 2006 rozhodly členské státy v důsledku neplnění Dodatkového protokolu k Ankarské dohodě o pozastavení otevírání těchto negociačních kapitol, které přímo souvisejí s plněním daného dokumentu a s dopravním embargem Turecka vůči Kypru. Jde o následující 8 kapitol: Volný pohyb zboží, Právo na usazování a svoboda poskytování služeb, Finanční služby, Zemědělství a rozvoj venkova, Rybolov, Dopravní politika, Celní unie a Vnější vztahy.

V souladu s doporučením EK Evropská rada dále přijala rozhodnutí, že nebudou žádné kapitoly předběžně uzavírány, dokud Turecko nebude beze zbytku plnit Dodatkový protokol. Ty kapitoly, pro které už bylo úspěšně ukončeno analytické porovnávání slučitelnosti turecké národní legislativy s právem EU, budou moci být otevřeny.

Evropská rada rovněž vyzvala EK, aby plnění závazků Turecka vyhodnocovala ve svých pravidelných výročních zprávách, tedy v l. 2007, 2008 a 2009. Oproti návrhům některých členských států nestanovila Evropská rada nový termín, kdy členské státy znovu vyhodnotí pokrok Turecka v normalizaci jeho vztahů s Kyprem.

Česká republika má zájem na plnohodnotném členství Turecka v Evropské unii. ČR považuje Turecko za strategického spojence Unie a podporuje zachování dynamiky přístupových jednání, která jsou důležitým stimulem pro pokračování transformačního procesu Turecka. Na jednáních EU Česká republika hájí pokračování jednání, neboť pouze reformované Turecko s vyřešeným kyperským problémem bude moci vstoupit do EU.

Bývalá jugoslávská republika Makedonie (FYROM) a další země regionu

V březnu 2006 v Salcburku potvrdila EU své rozhodnutí ze summitu v Soluni v roce 2003, dle kterého budoucnost zemí západního Balkánu je v Evropské unii, a vyzvala tyto země, aby se více zapojily do procesu regionální spolupráce.

FYROM, která v prosinci 2005 získala status kandidátské země, zpomalila s ohledem na červencové parlamentní volby své reformní tempo, což potvrdila i pravidelná zpráva EK z listopadu 2006. Evropská rada v prosinci 2006 vyzvala FYROM ke zrychlení reform klíčových oblastí a k provedení priorit stanovených v Evropském partnerství, pokud chce dále pokročit na cestě evropské integrace.

V roce 2006 pokračovalo nadále také jednání o Stabilizační a asociační dohodě (SAD) s Bosnou a Hercegovinou a nově i s nezávislou Černou Horou. Jednání se Srbskem ohledně SAD bylo 3. 5. 2006 přerušeno z důvodu nedostatečné spolupráce s ICTY (nevydání R. Mladiče). Dne 12. 6. 2006 byla v Lucemburku podepsána Stabilizační a asociační dohoda s Albánií.

Česká republika podporuje potvrzení stávajících závazků Unie vůči zemím západního Balkánu. Evropská perspektiva zemí tohoto regionu bude nejspíše jedním z prioritních témat českého předsednictví v Radě EU v 1. pololetí 2009.

Smlouva o Ústavě pro Evropu a diskuse o novém institucionálním rámci EU

V roce 2006 pokračoval ratifikační proces evropské ústavní smlouvy a zároveň probíhalo tzv. reflexní období, na kterém se v důsledku odmítnutí evropské ústavní smlouvy v referendech ve Francii (29. 5. 2005) a Nizozemsku (1. 6. 2005) dohodly členské státy na Evropské radě v červnu 2005. V souladu se závěry neformálního summitu v britském Hampton Court z 27. 10. 2005 se pozornost Unie soustředila především na provádění konkrétních politik/projektů – tj. na otázky spojené se zvýšením konkurenceschopnosti EU v globálním světě, výzkumem, vývojem a vzděláním, společnou energetickou politikou, společnou migrační politikou atd. Evropskou ústavní smlouvu ratifikovaly v roce 2006 jako 13. a 14. členský stát Estonsko (9. 5. 2006) a Finsko (v závěru svého předsednictví v Radě EU, 5. 12. 2006), obě země parlamentní cestou bez vyhlášení referenda. Řady členských států, které evropskou ústavní smlouvu ratifikovaly, navíc rozšířily Bulharsko a Rumunsko (15. a 16. členský stát), které ji schválily prostřednictvím své Přístupové smlouvy.

Rakouské předsednictví v Radě EU v 1. pol. roku 2006 si za jednu z hlavních priorit vytyčilo vypracovat do červnového summitu EU „cestovní mapu“, jak v otázce ratifikace evropské ústavní smlouvy postupovat dál. Neformální setkání ministrů zahraničních věcí, tzv. *Gymnich*, v rakouském Klosterneuburgu (27. – 28. 5. 2006) a následně červnové zasedání Evropské rady (15. – 16. 6. 2006) však ukázaly, že v otázce pokračování ratifikace evropské ústavní smlouvy a dalšího směřování institucionální reformy EU přetrvává mezi členskými státy výrazná neshoda. Na zasedání ER tak byl schválen kompromisní návrh rakouského předsednictví, dle kterého by se EU v následujícím období měla paralelně s procesem ratifikace evropské ústavní smlouvy zaměřit na dosažení konkrétních výsledků v rámci stávajících smluv (tzv. Evropa projektů). Ze závěrů Evropské rady dále vyplynulo, že německé předsednictví v Radě EU v 1. polovině roku 2007 zhodnotí stav jednání ohledně evropské ústavní smlouvy s tím, že jeho zpráva poslouží jako základ pro rozhodnutí o dalším postupu v reformním procesu v EU a že o budoucnosti tohoto procesu by mělo být rozhodnuto nejpozději do konce roku 2008. Evropská rada dále požádala, aby 25. 3. 2007 byla v Berlíně při příležitosti 50. výročí podpisu Římských smluv přijata tzv. Berlínská

deklarace, jejímž cílem bude zhodnotit dosavadní výsledky integrace v Evropě, potvrdit hodnoty EU, ale i vytyčit nové cíle EU do budoucna.

Česká republika na této Evropské radě položila důraz na pragmatická řešení směřující k realizaci specifických projektů a vyjádřila podporu prodloužení reflexního období i podporu pro posunutí definitivního rozhodnutí o evropské ústavní smlouvě do konce roku 2008.

Finské předsednictví ve 2. polovině roku 2006 se soustředilo především na konkrétní projekty a politiky EU, a to zejména v oblastech konkurenceschopnosti, energetiky, spravedlnosti a vnitra, vnější politiky a transparentnosti rozhodovacího procesu. V souvislosti s institucionální reformou EU provedlo Finsko důvěrné konzultace s jednotlivými členskými státy a výsledky těchto konzultací předalo německému předsednictví.

Na zasedání Evropské rady v Bruselu 15. 12. 2006 proběhla o institucionální reformě EU krátká diskuse. Závěrečný dokument potvrdil závěry červnového zasedání Evropské rady. Reflexní období lze s koncem roku 2006 považovat za uzavřené, německé předsednictví v 1. polovině roku 2007 již provede konkrétní konzultace a jednání na pracovní i politické úrovni s cílem dosáhnout konsenzu členských zemí ohledně řešení nového institucionálního uspořádání Evropské unie.

Finanční rámec EU na léta 2007 – 2013

Česká republika i v roce 2006 pokračovala v aktivním přístupu při prosazování svých zájmů, čímž zhodnotila výsledky svého tříletého diplomatického úsilí ve finanční oblasti. Na Evropské radě v prosinci 2005 členské státy dosáhly politické dohody o finanční perspektivě EU na léta 2007 – 2013, která stanovila výdaje EU v letech 2007 – 2013 ve výši 862 mld. EUR. V návaznosti na tuto skutečnost pokračovala v roce 2006 další vyjednávání s cílem uzavřít tzv. Meziinstitucionální dohodu mezi zástupci Evropského parlamentu (EP), Rady a Evropské komise. Tato dohoda zakotvuje způsob spolupráce mezi EP, Radou a EK v období 2007 – 2013 při každoroční přípravě rozpočtů a reakci na neočekávané události. Její uzavření bylo nutným předpokladem pro schválení veškeré navazující legislativy pro jednotlivé politiky EU na nadcházející sedmileté období.

V únoru roku 2006 předložila EK návrh dohody upravený dle závěrů Evropské rady v prosinci 2005. Vedle revidovaného návrhu dohody předložila EK v prvním čtvrtletí roku 2006 také návrh na rozdělení finančních prostředků na jednotlivé programy a návrh nového

rozhodnutí o vlastních zdrojích, zohledněný o závěry Evropské rady z prosince 2005 a zejména o snížení příspěvků výrazných čistých plátců a úpravu výpočtu rabatu Velké Británie.

Po dlouhých jednáních se kompromis podařilo nalézt až ve čtvrtém kole trialogu mezi zástupci EP, Rady a EK dne 4. 4. 2006. Problematickými body, ke kterým bylo nutné nalézt shodu mezi EP a Radou, byly zejména otázka navýšení objemu finanční perspektivy, výraznější posílení flexibility finančního rámce, či deklarace o revizi finanční perspektivy.

V rámci uzavření Meziinstitucionální dohody došlo (nad rámec dohody z prosince 2005) ke zvýšení celkového objemu prostředků o 4 mld. EUR, které jsou určeny především na plnění lisabonských cílů. Čisté navýšení objemu finanční perspektivy však činí necelé 2 mld. EUR - finanční rámec byl navýšen z 862,4 mld. EUR na 864,3 mld. EUR. Zbylé cca 2 mld. EUR byly získány díky vyvedení Rezervy pro mimořádné události ve výši cca 1,5 mld. EUR mimo finanční perspektivu a snížením administrativních nákladů EK o 0,5 mld. EUR během sedmiletého období.

Z pohledu České republiky je pozitivní, že byly finančně posíleny dvě důležité položky rozpočtu EU, a to celoživotní vzdělávání a Společná zahraniční a bezpečnostní politika. Text dohody byl doplněn o Řádné finanční řízení (část III), zahrnující mj. ustanovení o kontrole hospodaření s prostředky EU členskými státy. ČR rovněž vítá, že do této části bylo zařazeno také ustanovení o možnosti přesunů rozpočtových závazků roku 2007 do následujících let v případě, že legislativa pro strukturální fondy nebo samotné operační programy budou schváleny až po 1. 1. 2007.

České republice se také podařilo prosadit, aby závazky Fondu soudržnosti, které byly pozastaveny ze strany EU v důsledku neplnění povinností v rámci procedury nadměrného deficitu, bylo možné převést do dvou následujících let (nikoliv jen do roku následujícího). Tím bude zajištěno, že ČR v případě pozastavení čerpání prostředků z tohoto fondu z rozpočtových důvodů neztratí na uvedené prostředky nárok.

Jednou z příloh dohody je také deklarace k revizi finanční perspektivy, která by měla zahrnout všechny aspekty rozpočtu EU, včetně Společné zemědělské politiky a systému vlastních zdrojů. Tato revize by měla být zahájena zprávou EK, jejíž předložení je plánováno na léta 2008 – 2009, což zahrnuje období, kdy bude ČR předsedat Radě EU (1. pololetí 2009).

Politika ekonomické a sociální soudržnosti Evropské unie

V oblasti ekonomické a sociální soudržnosti v roce 2006 usilovala česká zahraniční politika, jak již bylo výše uvedeno, především o schválení Meziinstitucionální dohody o podobě finanční perspektivy EU na léta 2007-13. Nalezení shody o podobě této dohody zároveň umožnilo dosáhnout schválení textů pěti souvisejících nařízení.

Tato nařízení vytvářejí legislativní rámec pro využívání prostředků České republiky ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v období 2007-13. Jedná se o tyto návrhy:

- Nařízení Rady o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti;
- Nařízení Rady o Fondu soudržnosti;
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropském fondu pro regionální rozvoj (EFRR);
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropském sociálním fondu (ESF);
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS).

Významnou událostí roku bylo neformální setkání ministrů pro regionální politiku, konané 24. 11. 2006 v Bruselu, na téma zahrnutí inovací do procesu přípravy národních programových dokumentů. V rámci tohoto setkání byla prezentována nová iniciativa „Regiony pro hospodářskou změnu“, jejímž cílem je vytvoření sítě spolupracujících regionů, které budou schopny nalézt osvědčené postupy a šířit je mezi regiony.

Tyto úspěšné výsledky jednání, dosažené i díky úsilí českých diplomatů, budou mít pozitivní vliv na ekonomiku České republiky, zvýšení její konkurenceschopnosti a snížení rozdílů mezi regiony.

Zemědělská politika Evropské unie

V průběhu roku 2006 dále sílil tlak na urychlení reformy Společné zemědělské politiky (SZP). V rámci diskuse o ní i nadále přetrvávají odlišné názory klíčových členských států na snížení vysokých zemědělských dotací a na zrušení či snížení tzv. britského rabatu, které je s tím spojováno. Hnacím motorem úsilí o reformu byl především tlak a výrazně proreformní (liberální) postoj zemí tzv. severního křídla, stejně jako postoj Evropské komise a předsednických zemí.

Česká republika, podobně jako v roce 2005, podporovala v zásadě větší liberalizaci zemědělství, v rámci reformy SZP celkové zjednodušení legislativy a nižší administrativní zatížení, takže měla blíže spíše k liberálnímu křídlu EU. Co se týče dalšího vývoje zemědělské politiky EU ve vztahu k WTO, lze očekávat změny vedoucí ke zlepšení přístupu na trh pro třetí země, výrazné snížení všech forem vývozních subvencí do roku 2009, včetně jejich úplného odstranění do roku 2013, a podstatné snížení domácích podpor narušujících obchod.

Do popředí SZP Evropské unie se dostává otázka rozvoje venkova a venkovských oblastí. Lze očekávat, že význam této problematiky se bude i nadále zvyšovat. Od roku 2007 začne fungovat nový fond – Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova – v rámci něhož budou zjednodušeny finanční pravidla a kontrola a řízení programů rozvoje venkova. Pro ČR je prioritní oblastí finanční podpora směřující k udržení zemědělců na venkově a v méně příznivých oblastech (*Less Favoured Areas*, LFA) prostřednictvím zemědělsko-environmentálních (*agro-envi*) programů a podpor hospodaření v LFA nebo v oblastech *Natura 2000*. Důležitá je také podpora mladých zemědělců, aby se předešlo odlivu mladých lidí do měst. Neméně významná je rovněž podpora regionálních zvláštností a odlišností, řemesel a agroturistiky.

V rámci zjednodušení legislativy se v roce 2006 začalo připravovat jediné společné nařízení EU slučující všech 21 zemědělských komoditních organizací trhu (hlášení, refundace, tarify apod.). Na jeho základě by měly být zrušeny stovky stávajících předpisů a nařízení. Jednotlivé společné organizace trhu (SOT) se zemědělskými produkty však procházejí také samostatnými reformami. Od 1. 7. 2006 vstoupila v platnost schválená reforma trhu s cukrem, což se následně velmi bolestně dotklo i ČR. Nadnárodní společnost

Eastern Sugar oznámila svůj odchod z ČR, včetně záměru uzavřít 3 cukrovary a odevzdat proti finanční kompenzaci zpět EK svou cukernou kvótu, která představuje téměř čtvrtinu cukerné kvóty celé ČR. Závěrem roku 2006 se začal řešit a diskutovat návrh EK týkající se reformy SOT vína. Návrh reformy SOT ovoce a zeleniny, který měl být původně také diskutován v druhé polovině roku během finského předsednictví, byl přesunut do roku 2007.

Energetika

Rok 2006 byl rokem zásadním pro budoucnost evropské energetické politiky. Dění na evropské scéně bylo do značné míry ovlivněno událostmi na mezinárodní scéně, zejména novoročním sporem mezi Ruskem, Ukrajinou a Moldavskem o cenách za dodávky a tranzit zemního plynu. Energetika se dostala do popředí diskusí na nejvyšší politické úrovni jak na poli komunitárním, tak i na jiných fórech. Byla jedním z hlavních témat mj. na všech zasedáních Evropské rady v roce 2006 (březen, červen a prosinec v Bruselu, říjen v Lahti), na summitu EU-Rusko v Soči v květnu 2006 a na summitu G8 v Petrohradě v červenci 2006.

Evropská rada v březnu 2006 přijala k energetice obsáhlé závěry, které lze pokládat za základ evropské energetické politiky. Důležitým podkladovým dokumentem pro toto zasedání byla Zelená kniha o evropské strategii pro udržitelnou, konkurenceschopnou a bezpečnou energetiku, kterou schválila Evropská komise 8. 3. 2006. Další zasedání Evropské rady se zaměřila na vybrané aspekty energetické politiky, zejména na oblast vnějších vztahů. Neformálního summitu v Lahti se diskuse o energetice kromě šéfů států a vlád členských států EU zúčastnil i prezident RF V. Putin. Došlo mj. ke schválení ustavení sítě evropských korespondentů pro energetickou bezpečnost, která by měla začít fungovat od počátku roku 2007.

Česká republika se aktivně zapojila do diskusí o evropské energetické politice, ať už v rámci jednání na úrovni Evropské rady či Rady pro energetiku, nebo zpracováním písemného stanoviska k Zelené knize v rámci veřejných konzultací zorganizovaných Evropskou komisí.

Schengenská spolupráce

Vstupem do EU převzala ČR tzv. schengenské *acquis* v plném rozsahu s tím, že předpisy byly rozděleny do dvou kategorií podle data jejich implementace. Schengenské *acquis* kategorie 1 bylo plně implementováno ke dni vstupu ČR do EU; schengenské *acquis*

kategorie 2, které souvisí se zrušením kontrol na vnitřních hranicích, bude aplikováno v České republice až na základě rozhodnutí Rady, vydaného po konzultaci s EP, o plném zapojení České republiky do schengenského systému.

Rok 2006 byl ve znamení dokončování příprav, jak ze strany členských států, tak ze strany EK, zaměřených na možnost rozšíření schengenského prostoru o nové členské státy podle schváleného harmonogramu, tj. v roce 2007. V září 2006 však Evropská komise informovala o výrazném zpoždění výstavby Schengenského informačního systému II (tj. modernizovaného a rozšířeného stávajícího Schengenského informačního systému I+) s tím, že k jeho zprovoznění by mělo dojít v létě 2008 a k rozšíření schengenského prostoru až počátkem roku 2009.

Alternativní návrh představilo na podzim 2006 Portugalsko, které nabídlo možnost napojení nových členských států na stávající Schengenský informační systém I+ (SIS I+). Tento portugalský projekt (tzv. *SISone4All*) má umožnit rozšíření Schengenu v původně plánovaném termínu (říjen 2007).

Na jednání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci dne 5. 12. 2006 došlo ke schválení aplikace *SISone4ALL* a termínu pro rozšíření Schengenu (tj. zrušení kontrol na pozemních a mořských hranicích k 31. 12. 2007 a zrušení kontrol na vzdušných hranicích nejpozději do konce března 2008). Závěry Rady uvádí, že ke zrušení pozemních hranic by mělo dojít na konci roku 2007 za předpokladu, že bude včas vybudován *SISone4ALL* a nové členské státy splní všechny požadavky schengenského *acquis*.

V roce 2006 proběhlo hodnocení připravenosti členských zemí, včetně České republiky. V průběhu roku 2006 byla ČR hodnocena ve čtyřech sledovaných oblastech, a to v oblasti policejní spolupráce, ochrany dat, vzdušných hranic a ve vízové oblasti. ČR tak potvrdila schopnost splnit všechny požadavky schengenského *acquis*.

Lisabonská strategie

K zajištění plnění cílů Lisabonské strategie vypracovaly v průběhu roku 2005 jednotlivé členské státy své Národní programy reforem na období 2005 – 2008. Na podzim 2006 vypracovala Česká republika stejně jako ostatní členské státy první roční Zprávu o plnění Národního programu reforem, která byla předložena Evropské komisi. V prosinci 2006 uveřejnila Evropská komise Výroční zprávu o pokroku s tím, že Zpráva celkově vyznívá

optimisticky, a to zejména s ohledem na pokrok v oblasti podpory výzkumu, vývoje a inovací, zlepšování regulace a podnikatelského prostředí.

Vnitřní trh Evropské unie

Od vstupu do EU je Česká republika součástí vnitřního trhu EU, umožňujícího volný pohyb zboží, kapitálu, služeb a osob. Vnitřní trh zahrnoval v roce 2006 trhy celkem 28 členských zemí EU a Evropského hospodářského prostoru (EHP). Předpokladem pro úspěšné fungování vnitřního trhu je důsledná aplikace unijní legislativy, zejména transpozice směrnic vnitřního trhu. Úroveň transpozice je pravidelně vyhodnocována Evropskou komisí. V roce 2006 se snížil deficit transpozice směrnic vnitřního trhu u ČR na úroveň 1,6 %.

K mimosoudnímu řešení sporů a k odstraňování překážek na vnitřním trhu slouží síť kontaktních míst SOLVIT, která vznikla v roce 1997. Centrum SOLVIT vzniklo v ČR k 1. 5. 2004 a patří mezi nejaktivnější v celé Evropské unii. Za rok 2006 řešilo celkem 51 případů, ze kterých 85 % bylo úspěšně vyřešeno. Nejvíce tomu tak bylo v oblasti sociálního zabezpečení, dále v oblasti přístupu na trh služeb, přístupu na trh výrobků, uznávání odborných kvalifikací, v oblasti daní, hraničních kontrol a udělování víz.

Některé členské státy uplatňovaly i v průběhu roku 2006 vůči ČR přechodné období na volný pohyb pracovních sil. K 1. 5. 2006 skončila první etapa přechodného období, které je možné uplatňovat maximálně 7 let s vyhodnocením po 2, 3 a 2 letech. (Přechodné období vůči ČR musí být tak odstraněno nejpozději k 1. 5. 2011.) K datu vstupu ČR do EU nezavedly přechodné období Irsko, Švédsko a Velká Británie. V průběhu 1. dvouleté fáze přechodného období byl pracovní trh uvolněn ve Finsku, Portugalsku, Řecku a Španělsku (ze zemí ESVO/EHP také na Islandu) a v červenci 2006 také v Itálii. Řada dalších zemí EU se rozhodla přechodné období na volný pohyb pracovních sil zachovat i po 1. 5. 2006, ale zároveň usnadnit a zkrátit administrativní procedury související s udělením pracovních povolení (Dánsko), nebo uvolnit přístup na místní pracovní trhy pouze v sektorech s významným nedostatkem pracovních sil (Belgie, Francie, Lucembursko, Nizozemsko). Přechodné období v plném rozsahu nadále uplatňují Německo a Rakousko.

K nejvýznamnější unijní legislativě v oblasti vnitřního trhu lze v roce 2006 zařadit chemickou legislativu REACH (*Registration, Evaluation, Authorisation of Chemicals*) a Směrnicí o službách na vnitřním trhu. Konečnému znění návrhu REACH z 18. 12. 2006

předcházelo několik let složitých a náročných vyjednávání. Dohoda bude muset být ještě schválena vládami členských států EU a jejich parlamenty. Konečnou legislativu lze považovat za mírné vítězství zástupců chemického průmyslu.

Směrnice o službách na vnitřním trhu patří k nejvýznamnějším bodům Lisabonské strategie. Jedná se o horizontální nástroj, který má poskytovatelům služeb usnadnit usazování a přeshraniční poskytování služeb. V České republice byl návrh této směrnice vždy považován za zásadní dokument pro oblast konkurenceschopnosti, a tedy byl řazen k nejvyšším národním prioritám. Po dlouhých vyjednáváních byla směrnice přijata na zasedání Rady EU pro dopravu, telekomunikaci a energii 11. 12. 2006 a vstoupila v platnost 28. 12. 2006. Transpoziční lhůta směrnice byla stanovena na 3 roky.

Obchodní styky se zeměmi Evropské unie

Prosazování obchodně-ekonomických zájmů České republiky v Evropské unii vychází ze schválené strategie. Po vstupu ČR do EU v květnu 2004 je její samostatně koncipovaná obchodní politika vůči třetím zemím podřízena společné obchodní politice EU.

Obchodní vztahy s členskými státy Evropské unie jsou z pohledu objemu vývozu a dovozu pro českou ekonomiku klíčové. Růstu vývozu českých firem do zemí EU pomáhá dopravní dosažitelnost jednotlivých trhů, neexistence obchodních překážek, uznávání českých norem, uplatňování práva, rovná soutěž a posilující prestiž České republiky. Většina podnikatelské veřejnosti považuje i do budoucna trh EU za primární oblast vývozu zboží, služeb, spolupráce a zakládání společných podniků.

Vývoz do zemí EU se v posledních 3 letech pohyboval okolo 80 % z celkového vývozu ČR. Pro české vývozce je trh EU příležitostí ověřit si konkurenceschopnost produkce, zvyšovat výrobní potenciál a inovovat program. Zahraniční firmy ve zvýšené míře využívají levnějších domácích vstupů převáděním kompletních výrob či operací do ČR.

Na společný trh proudí z ČR převážně výrobky s vyšší přidanou hodnotou, jako jsou dopravní prostředky, sofistikované strojírenské výrobky, počítačová technika, výrobky zpracovatelského průmyslu a speciální technologie. V rámci posilování celkové konkurenční schopnosti Evropské unie poroste v budoucnu trh se službami, což staví před naše firmy výzvu aktivního vlivu na vytváření obchodní politiky EU.

Evropský hospodářský prostor (EHP)

Dohoda o účasti v EHP byla sjednána v návaznosti na smlouvu o přistoupení k EU jako akt, jehož smluvními stranami jsou všichni stávající členové EHP, Evropské společenství a všech deset nových členských států EU. Dohoda o EHP tak sjednocuje 25 členských států EU a 3 státy EHP (Island, Lichtenštejnsko a Norsko) do jednoho vnitřního trhu.

V průběhu roku 2006 byla věnována pozornost otázce vstupu Bulharska a Rumunska do EHP v souvislosti s jejich připravovaným vstupem do EU k 1. 1. 2007. Dále byla projednávána problematika vzájemné spolupráce s Lichtenštejnským knížectvím a Švýcarskou konfederací v oblastech schengenské spolupráce, azylové problematiky a boje proti finančním podvodům. V neposlední řadě byla v centru pozornosti otázka finančních instrumentů, zvláště pak švýcarského finančního instrumentu (na odbourávání ekonomických a sociálních nerovností v 10 nových členských státech EU, včetně ČR), o kterém proběhlo ve Švýcarsku referendum 26. 11. 2006 s pozitivním výsledkem.

Vnější vztahy Evropské unie se třetími zeměmi v oblasti prvního a třetího pilíře

V oblasti multilaterální obchodní politiky EU a v jejím rámci i politiky České republiky v průběhu roku 2006 měla být klíčovou oblastí mnohostranná obchodní jednání o Rozvojové agendě z Dauhá (*Doha Development Agenda, DDA*). Oproti původním očekáváním se však nepodařilo pokročit při stanovení jednotlivých modalit liberalizace mezinárodního obchodu, a to zejména v oblasti zlepšení podmínek pro přístup na trh nezemědělských výrobků (*Non-Agriculture Market Access, NAMA*) a v oblasti snižování podpor domácím zemědělským výrobcům. V červenci 2006 byla jednání o DDA fakticky zmrazena. Česká republika podporovala a podporuje i nadále myšlenku co nejrychlejšího obnovení jednání o DDA, které považuje za jednu ze svých hlavních priorit v oblasti mezinárodní obchodní politiky.

V roce 2006 pokračovala v návaznosti na Rozvojovou agendu z Dauhá jednání o dohodách o ekonomickém partnerství (*Economic Partnership Agreements, EPAs*) se zeměmi Afriky, Karibské oblasti a Pacifiku (AKT, anglicky *African, Caribbean and Pacific Region – ACP*), které jsou předpokladem postupné integrace těchto zemí do světové ekonomiky. Česká republika se do těchto jednání aktivně zapojila a podpořila zahrnutí Jihoafrické republiky do EPAs za podmínky vytvoření separátního obchodního režimu. ČR

plně podporovala podstatu a cíle spolupráce EU se zeměmi ACP v obchodně-ekonomické oblasti tak, jak jsou stanoveny v Dohodě z Cotonou a její revizi.

Další oblastí, na níž se Česká republika významně podílí, je příprava smluv o volném obchodu se zeměmi ASEAN, Korejskou republikou a Indií a asociačních dohod se zeměmi Andské skupiny a Střední Ameriky. V oblasti dvojstranných vztahů mezi EU a státy Latinské Ameriky byl nejvýznamnější událostí roku 2006 květnový Vídeňský summit hlav států a ministrů zahraničních věcí a obchodu 60 zemí Evropské unie, Latinské Ameriky a Karibské oblasti.

Obchodní vztahy byly součástí projednávání a sladování textů stabilizačních a asociačních dohod se Srbskem, nově osamostatnivší se Černou Horou a Bosnou a Hercegovinou.

Česká republika podporovala integrační proces v oblasti Balkánu a posílení evropské perspektivy pro jeho země. Jedním z řady opatření bylo sjednání nové Středoevropské dohody o volném obchodu (CEFTA), která byla podepsána v Bukurešti dne 19. 12. 2006. Nahradila značné množství dvoustranných, často funkčně nepropojených dohod o volném obchodu mezi jednotlivými balkánskými státy. Česká republika pro úspěšnou realizaci této dohody nabídla vlastní zkušenosti z formování původní CEFTA v polovině 90. let 20. století. Signatáři dohody se staly Albánie, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Chorvatsko, FYROM, Moldavsko, Černá Hora, Rumunsko a Srbsko. Bulharsko a Rumunsko vzhledem k přijetí za členy EU dohodu vzápětí opustily. Dohoda má vstoupit v platnost po její ratifikaci jednotlivými členskými státy od 1. 5. 2007.

ČR a rozvojová politika Evropské unie

Evropská unie je v současnosti největším světovým poskytovatelem pomoci rozvojovým zemím. Po roce 2005, v jehož průběhu bylo přijato několik klíčových rozhodnutí a závazků determinujících další vývoj v poskytování pomoci, byl rok 2006 soustředěn na implementaci těchto závazků.

Členské státy a Evropská komise společně potvrdily závazky o navyšování pomoci, jež byly přijaty v souvislosti se závěry Světového summitu z roku 2005. Pro ČR to tedy znamená usilovat o navýšení objemů věnovaných na zahraniční rozvojovou spolupráci na úroveň 0,17 % HND do roku 2010 a 0,33 % HND do roku 2015. Dále se v závěrech Rady

k této problematice EU zavázala k postupnému naplňování principů tzv. Pařížské agendy k efektivitě pomoci. Bylo dosaženo dohody o postupu v otázkách harmonizace a sblížení praxe rozvojové spolupráce, posílení koordinace mezi dárci, dělby práce a komplementarity mezi nimi.

Důležitým tématem, a to zejména v rámci finského předsednictví, byla koherence politik pro rozvoj. V roce 2006 bylo přijato několik konkrétních opatření s cílem posílení koherence ostatních - nerozvojových - politik s politikou rozvojovou. Finské předsednictví se věnovalo kromě obecné roviny této problematiky také vztahům rozvojové spolupráce s vybranými vnějšími politikami EU. V rámci této iniciativy bylo poprvé v rámci EU uspořádáno společné zasedání Rady ministrů pro obchod a Rady ministrů pro rozvoj, jež přijalo závazky v oblasti pomoci obchodu (tzv. *Aid for Trade*). Dalším aktuálním tématem koherence politik v roce 2006 byl vztah migrace a rozvoje, především v souvislosti s konáním dialogu OSN na nejvyšší úrovni v New Yorku a konference EU-AU (Africká unie) k migraci a rozvoji v Libyi (Tripolis).

V roce 2006 byla také dokončena ambiciózní reforma struktury finančních nástrojů vnějších akcí Evropské unie. V souladu se snahami o zefektivnění činnosti institucí Evropské unie byly předloženy návrhy nových nařízení, jež by snížily počet nástrojů vnějších akcí na méně než deset. Po složitých jednáních mezi členskými státy a v rámci spolurozhodovací procedury také s Evropským parlamentem byla do konce roku 2006 přijata všechna nařízení potřebná k ustavení nových nástrojů vnějších akcí EU. Mezi nejvýznamnější z těchto nástrojů patří nástroj pro rozvojovou spolupráci, který se s výjimkou zemí regionu Afriky, Karibiku a Tichomoří věnuje všem rozvojovým regionům světa, dále nástroj pro evropské sousedství a partnerství, nástroj předvstupní pomoci pro kandidátské a přidružené země, nástroj pro podporu lidských práv a demokracie ve světě, nástroj stability, nástroj pro humanitární pomoc atd.

Česká republika na sebe vstupem do EU přijala závazky i v oblasti rozvojové politiky se zeměmi AKT. Přistoupením k Dohodě z Cotonou získala ČR platformu pro vztahy se zeměmi AKT, zejména s menšími zeměmi Karibiku a Pacifiku, se kterými doposud nemá smluvně upravené vztahy (v minulosti měla standardním způsobem ze 79 států smluvně upravené vztahy pouze s 37 státy AKT). Dohoda z Cotonou staví na několika desetiletích spolupráce mezi Evropou a zeměmi AKT. Ústředním cílem Dohody z Cotonou je zmírnění chudoby, dále pak posilování politické dimenze, otevírání partnerství vůči občanské

společnosti, rozvoj systému obchodně-ekonomické spolupráce a zdokonalování finančních aspektů spolupráce. Ze 79 zemí AKT patří více než polovina mezi nejméně rozvinuté země světa.

Naplňování rozvojových programů v zemích AKT se realizuje prostřednictvím finančních zdrojů Evropských rozvojových fondů (ERF, anglicky *European Development Fund* – EDF). V roce 2006 byla podepsána Vnitřní dohoda o financování 10. EDF a od 1. 1. 2008 bude zahájena činnost tohoto fondu, do nějž budou poprvé přispívat i nové členské státy EU. Celková částka 10. EDF je 22,7 mld. EUR pro období 2008 – 2013. Česká republika se bude podílet na financování 10. EDF částkou 115,678 mil. EUR (tj. cca 3,5 mld. Kč). Pro ČR, resp. soukromé společnosti, nevládní organizace apod. se zároveň poprvé otevírá možnost podílet se na realizaci rozvojových projektů financovaných z prostředků EDF ve všech zemích AKT.

Vzhledem k tomu, že tyto nástroje jsou financovány z prostředků EU, na nichž se Česká republika podílí, je také v zájmu ČR zajistit jejich efektivní fungování a implementaci, a to například i prostřednictvím většího zapojení českých soukromých a nevládních subjektů.

Zastupování České republiky před soudními orgány Společenství

Zastupování České republiky před soudními orgány Společenství, tj. Soudním dvorem ES, Soudem prvního stupně a Soudem pro veřejnou službu (souhrnně „Evropský soudní dvůr“), zajišťuje od vstupu ČR do EU ministerstvo zahraničních věcí, v jehož rámci je výkonem této agendy pověřen vládní zmocněnec (usnesením vlády ČR č. 422 z 5. 5. 2004 jím byl jmenován T. Boček). Jeho činnost je vymezena usnesením vlády ČR č. 113 ze 4. 2. 2004 o Statutu vládního zmocněnce pro zastupování ČR před Soudním dvorem ES a Soudem prvního stupně. Usnesením vlády ČR č. 435 z 13. 4. 2005 byla jeho pravomoc rozšířena rovněž na zastupování ČR před Soudním dvorem Evropského sdružení volného obchodu.

Výbor vládního zmocněnce, mezirezortní poradní a konzultační orgán, se v roce 2006 scházel na pravidelných zasedáních přibližně jednou měsíčně. Jeho prostřednictvím vládní zmocněnec informoval jednotlivé rezorty o vývoji případů před soudními orgány Společenství a o vyjádřeních ČR v jednotlivých kauzách. Dále byly na zasedáních výboru diskutovány zejména otázky týkající se problematické transpozice komunitárních předpisů a připravované reformy soudních orgánů ES.

V roce 2006 bylo proti České republice nově zahájeno 64 tzv. řízení o porušení Smlouvy (řízení o porušení komunitárního práva), jejichž prostřednictvím dbá EK na dodržování *acquis communautaire* ze strany členských států. Oproti roku 2005 se jedná o mírný pokles nově započatých řízení (v roce 2005 bylo zahájeno 72 řízení); celkový počet řízení zahájených proti ČR od doby vstupu do EU do konce roku 2006 činil 281 případů. Z těchto případů se podařilo značnou část zastavit před tím, než se dostaly do fáze žaloby k Evropskému soudnímu dvoru - ke konci roku 2006 tak činil počet probíhajících řízení 45, z toho 23 řízení se k tomuto datu nacházelo v první procesní fázi (formální upozornění), 19 řízení ve druhé procesní fázi (odůvodněné stanovisko) a 3 řízení ve fázi žaloby před Evropským soudním dvorem.

V roce 2006 dospěla první řízení vedená proti ČR do fáze žaloby – z celkem 4 podaných žalob se podařilo docílit v jednom případě zpětvzetí žaloby. V žádném z probíhajících 3 řízení ve fázi žaloby před Evropským soudním dvorem nebyl ke dni 31. 12. 2006 vynesena rozsudek.

Důvodem zahájení nových řízení proti České republice v roce 2006 bylo ze 2/3 neprovedení včasné transpozice komunitárních předpisů (celkem 43 případů) a z 1/3 namítaný věcný rozpor s komunitárním právem (celkem 18 případů). Z významných řízení s věcným obsahem zahájených v roce 2006 lze jmenovat např. namítanou chybnou aplikaci sazby DPH na dětské pleny, namítaný diskriminační přístup při výběrovém řízení na veřejnou zakázku na dodávku tramvají pro statutární město Brno, stanovení podmínky státního občanství pro výkon povolání notáře, údajnou diskriminaci cizinců při vstupu do muzeí, chybnou aplikaci zákazu reklamy na tabákové výrobky či namítanou chybnou implementaci směrnic z oblasti liberalizace trhu s elektřinou a plynem, resp. směrnic z oblasti ochrany životního prostředí ve vnitrostátním právním řádu.

V řízeních o předběžné otázce, kterými se národní soudy členských států obracejí na Soudní dvůr ES s dotazem na výklad určitého ustanovení aktu komunitárního práva, obdržel vládní zmocněnec v roce 2006 celkem cca 500 podání v přibližně 350 řízeních. Vládní zmocněnec se aktivně účastnil řady řízení, jež se určitým způsobem týkala právního či faktického stavu v České republice, předložením vyjádření (celkem v 18 řízeních, z toho ve 14 případech se jednalo o písemné vyjádření a v 4 případech se vládní zmocněnec vyjádřil v ústní části řízení). Vyjádření směřovala mj. do oblasti obecných principů komunitárního práva, veřejných zakázek, trestního práva, životního prostředí či vnitřního trhu. V roce 2006

se na Soudní dvůr ES poprvé obrátily rovněž české soudy s předběžnou otázkou, a to celkem ve 4 případech (předběžná otázka ve věci C-437/05 *Vorel* byla okresním soudem v Českém Krumlově předložena již na konci roku 2005, ale publikována v Úředním věstníku EU a doručena vládnímu zmocněnci byla až na počátku roku 2006). Vládní zmocněnec předložil ve všech těchto případech vyjádření za ČR.

Česká republika a Společná zahraniční a bezpečnostní politika Evropské unie

Česká republika vnímá své zapojení do Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU (SZBP) jako integrální součást svého členství v EU. V průběhu roku 2006 se ČR plně podílela na tvorbě a provádění zahraniční politiky EU, a to na úrovni pracovních skupin, v Politickém a bezpečnostním výboru EU (COPS), ve Výboru stálých představitelů (COREPER) a na schůzkách politických ředitelů a evropských korespondentů. Česká republika se účastnila zasedání Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy (GAERC) na úrovni ministrů zahraničních věcí, neformálních schůzek ministrů zahraničních věcí (*Gymnich*) a některých schůzek EU se třetími zeměmi, např. Ruskem, USA, se zeměmi Latinské Ameriky či v rámci Euro-středomořského partnerství.

Na všech výše zmíněných fórech se Česká republika snažila plně a konstruktivně využívat svůj status člena EU. V pracovních skupinách se podílela na přípravě materiálů pro Radu EU a na výměně informací, v COPS na přípravě stanovisek k aktuálním zahraničněpolitickým otázkám. Dále se spoluúčastnila přípravy a následné implementace nástrojů SZBP, kterými jsou deklarace a demarše předsednictví a společné postoje a akce Rady EU. Česká republika se účastnila spolupráce zastupitelských úřadů členských států EU ve třetích zemích a podílela se na vypracování hodnotících, situačních a doporučujících zpráv týkajících se třetích zemí. Intenzivní politický dialog probíhal rovněž na půdě mezinárodních organizací (především OSN, OBSE), kde ČR koordinovala své postoje s pozicemi ostatních členských zemí EU s cílem prosazování unijních politik.

V roce 2006 pokračovala Evropská unie v implementaci klíčového dokumentu EU v oblasti SZBP – Evropské bezpečnostní strategie (EBS), která formuluje představu EU o bezpečnostních výzvách a jejich řešení. Velká pozornost v implementaci EBS byla věnována terorismu jako rostoucí strategické hrozbě pro celou Evropu. Významným tématem roku 2006 byla problematika lidských práv a její efektivní integrace do SZBP. V případě druhopilířových aktivit se jednalo především o šíření obecného povědomí o lidskoprávních

směrnicích, dialog se třetími stranami, začlenění lidskoprávních klauzulí do bilaterálních dohod a v neposlední řadě politickou vůli k jejich prosazování.

Upevňování transatlantického partnerství patřilo k vysokým prioritám jak rakouského, tak finského předsednictví. Shodně byl kladen důraz na zlepšení vztahů mezi EU a USA, na posílení vzájemné spolupráce v ekonomice, boji proti terorismu při respektování lidských práv, v reakcích na změny klimatu, přístupu k energetice a v neposlední řadě také při společném řešení mezinárodních krizí a konfliktů a při podpoře šíření demokracie.

Vrcholem za rakouského předsednictví se stal summit EU-USA (21. 6. 2006 ve Vídni), na němž bylo mj. dohodnuto obnovení dialogu s USA v oblasti změny klimatu a posílení strategické spolupráce v oblasti energetické bezpečnosti a ekonomického partnerství. Během finského předsednictví se již tyto aktivity začaly realizovat (první jednání dialogu na vysoké úrovni ke změně klimatu a energetice, v pořadí druhé jednání ekonomických ministrů).

Mezi otázkami diskutovanými na summitu EU-USA, ale také v kontaktech s Kanadou byl rovněž problém nerekipročního vízového režimu, který obě země uplatňují vůči některým členským státům EU (včetně ČR). ČR prosazovala, aby se toto téma otevíralo při všech vhodných příležitostech, včetně summitů, a aby závazky USA a Kanady na odstranění vízové povinnosti byly co nejkonkrétnější.

Vztahy s Kanadou byly v průběhu obou předsednictví poznamenány zrušením summitu EU-Kanada. V květnu 2006 byla také přerušena jednání o dohodě o podpoře obchodu a investic, a to do doby, než bude vyjasněn status jednání o Rozvojové agendě z Dauhá v rámci WTO.

Rok 2006, zejména jeho první polovina, byl významným pro další rozvoj vztahů Evropské unie se zeměmi západního Balkánu. EU se zaměřila především na pokračování stabilizačního a asociačního procesu. Rakouské předsednictví usilovalo o dokončení jednání o Stabilizační a asociační dohodě (SAD) se Srbskem a Černou Horou (SČH). Negociace však byly v květnu 2006 pozastaveny poté, co srbská strana nesplnila podmínku plné spolupráce s Mezinárodním trestním tribunálem pro bývalou Jugoslávii (ICTY). V návaznosti na rozpad státní unie SČH byly schváleny separátní mandáty pro jednání o SAD se Srbskem a s Černou Horou, přičemž jednání s Černou Horou se podařilo během finského předsednictví i dokončit. V průběhu podzimu se pak Rada EU zabývala otázkou podpory demokratických sil v Srbsku

v období před volbami, ke změně postoje EU v otázce obnovení jednání o SAD však nedošlo. Unie ukončila jednání o Stabilizační a asociační dohodě s Albánií (podepsána v červnu 2006) a dále pokračovala v jednáních s Bosnou a Hercegovinou, zahájených koncem roku 2005.

Další významnou prioritou SZBP vůči západnímu Balkánu bylo Kosovo. Evropská unie podporovala úsilí M. Ahtisaariho, zvláštního zmocněnce generálního tajemníka OSN pro budoucí status Kosova. Zahájila přípravy budoucí mezinárodní struktury v Kosovu, v níž by EU měla hrát hlavní roli, a také mise ESDP na podporu právního státu. České republice se podařilo vyslat svého zástupce do přípravného týmu Mezinárodní civilní mise (ICO). V rámci jednání ke Kosovu ČR zdůrazňovala nutnost jednotného a vyváženého přístupu Evropské unie.

V březnu 2006 rakouské předsednictví připravilo neformální jednání ministrů zahraničí EU a západního Balkánu v Salcburku, na kterém byly potvrzeny závazky Soluňského summitu z června 2003 o evropské perspektivě zemí západního Balkánu. V listopadu 2006 pak v návaznosti na závěry tohoto neformálního zasedání došlo k oficiálnímu zahájení jednání o dohodách o ulehčení vízového režimu a readmisních dohodách se zeměmi západního Balkánu, jejichž co nejrychlejší uzavření ČR výrazně podporuje.

Česká republika se intenzivně zapojila také do vytváření a provádění zahraniční politiky EU vůči zemím východní Evropy, která dlouhodobě patří mezi prioritní oblasti. Ve vztazích EU–Rusko byly naplňovány strategické plány čtyř prostorů vzájemné spolupráce. Byla zahájena diskuse o uspořádání smluvních vztahů po skončení stávající Dohody o partnerství a spolupráci, která by měla nahradit tu stávající. Mandát pro jednání se však nepodařilo do konce roku 2006 přijmout. Evropská unie pokračovala v dialogu s RF o aktuálních politických otázkách, včetně energetické bezpečnosti; značná část vzájemných kontaktů byla zaměřena také na vnitropolitické otázky, zejména pak v oblasti demokracie, lidských práv a svobody médií.

V průběhu roku 2006 zahájila EU přípravy na jednání o tzv. posílené dohodě s Ukrajinou, na základě schváleného mandátu by jednání měla začít v březnu 2007. Součástí dohody by měla být také komplexní dohoda o volném obchodu, o které však bude možné jednat až po ukončení vstupního procesu Ukrajiny do WTO.

Velkou pozornost věnovala Unie tzv. Evropské sousedské politice (*European Neighbourhood Policy*, ENP), v rámci které byly nově uzavřeny Akční plány se zeměmi jižního Kavkazu (s Arménií, Ázerbájdžánem a Gruzii). K realizaci ENP byl v průběhu roku přijat jednotný finanční instrument (*European Neighbourhood and Partnership Instrument*, ENPI), účinný od roku 2007. V závěru roku představila Evropská komise plán na další posílení bilaterálních i regionálních vztahů v rámci ENP. Jeho součástí je také koncept regionální spolupráce, který staví na principu společného přístupu k řešení problémů, které se dotýkají více zemí (energetika, životní prostředí aj.). Úspěšně pokračovala také jednání se zeměmi regionu o usnadnění vízových procedur a readmisi.

V návaznosti na nedemokratické znovuzvolení prezidenta A. Lukašenka v prezidentských volbách 19. 3. 2006 prodloužila EU platnost restriktivních opatření vůči Bělorusku. S cílem podpořit pozitivní změny v této zemi byl během finského předsednictví zveřejněn dokument popisující, co může EU v případě změny stávajícího politického režimu Bělorusku nabídnout (nástin obsahu akčního plánu ENP).

V reakci na ochotu Uzbekistánu zahájit dialog o dodržování lidských práv a vyšetřování událostí v Andižanu se 8. 11. 2006 konalo zasedání Rady spolupráce, na jehož základě došlo k mírnému uvolnění restriktivních opatření.

I přesto, že Blízký východ nebyl prioritou rakouského předsednictví, musela se Evropská unie vyrovnávat s aktuálním vývojem v tomto regionu. V lednových volbách do Palestinského národního shromáždění zvítězilo hnutí Hamás, které figuruje na teroristickém seznamu EU. Rada proto v lednu 2006 přehodnotila pozici EU a rozhodla pozastavit finanční pomoc Palestinské samosprávě. Normalizaci této finanční podpory podmínila splněním tří podmínek Kvartetu (uznání existence Státu Izrael, zřeknutí se násilí a respektování všech dohod podepsaných mezi Organizací pro osvobození Palestiny a Izraelem). Pro odvrácení humanitární katastrofy byl ustaven Mezinárodní přechodný mechanismus (*Temporary International Mechanism*, TIM), který umožnil přímé financování některých složek palestinské společnosti bez přímých kontaktů s vládou Hamásu. Diskuse o financování pomoci Palestinské samosprávě pokračovala i během finského předsednictví.

Finské předsednictví muselo pružně reagovat na válku v Libanonu. Rezoluce RB OSN 1701(2006) vyzvala k ukončení bojů na území Libanonu a posílila mandát a počet jednotek UNIFIL. Příspěvky členských států EU umožnily posílit misi UNIFIL.

Za finského předsednictví byla dokončena jednání o Akčním plánu v rámci ENP s Libanonem. Během roku 2006 došlo k výraznému posunu ve vyjednávání akčního plánu s Egyptem. Finsko zorganizovalo pravidelné jednání ministrů zahraničí EUROMED (27. - 28. 11. 2006 v Tampere), kde se mu, ač neplánovalo, podařilo dosáhnout shody se středomořskými partnery na závěrečných dokumentech, tj. na deklaraci a pracovním plánu, který určuje priority naplňování závazků ze summitu z Barcelony (2005) pro rok 2007. I přes mediálně uspokojujivý výsledek však jde o „Pyrrhovo vítězství“, protože schválený dokument je slabší než Pětiletý reformní program ze summitu z Barcelony.

Během celého roku byla značná pozornost věnována Iráku. Finské předsednictví podporovalo mezinárodní plán rekonstrukce Iráku, zastřešený OSN (Kompakt pro Irák), který byl zejména z irácké strany podrobněji zpracováván ve druhé polovině roku. V prosinci 2006 proběhla při návštěvě iráckého premiéra v Bruselu první expertní jednání mezi EU a Irákem k dohodě o obchodu a spolupráci.

Vztahy EU-Írán byly redukovány na marné pokusy finského předsednictví obnovit lidskoprávní dialog dalším kolem jednání, které bylo Íránem na přelomu listopadu a prosince 2006 zrušeno. Obě předsednictví se snažila monitorovat průběh jednání v MAAE a později na půdě RB OSN, hlavním hráčem ve vztahu k Íránu byla tzv. E3+1. Restriktivní opatření přijatá RB OSN dne 23. 12. 2006 transponuje EU do svého rámce počátkem roku 2007.

Afrika nebyla ani pro jedno z předsednictví v roce 2006 nosným tématem. Obě však působila jako implementační předsednictví ve vztahu ke Strategii EU pro Afriku, která byla přijata na Evropské radě v prosinci 2005, a pracovala na přípravě společné strategie EU-Afrika, která by měla být přijata na druhém summitu EU-Afrika. Hledání cest, jak překonat problémy s účastí představitelů Zimbabwe na summitu, patřilo po celý rok k významným tématům mezi EU a Afrikou. Finsko i Rakousko se věnovaly především aktuálním krizovým oblastem Afriky a probíhajícím transformačním procesům, tj. Súdánu/Dárfúru, DRK, Somálsku, Zimbabwe, Pobřeží slonoviny, Etiopii, Ugandě a Guineji-Bissau.

Členství v Evropské unii napomohlo dlouhodobé snaze posílit českou asijskou politiku, a to i díky vstupu do sdružení ASEM (*Asia-Europe Meeting*, formálně institucionalizovaný dialog mezi Evropou a Asií, založený v 90. letech). Ačkoliv asijský region nepatřil v roce 2006 k významným prioritám, došlo ke značnému posílení kontaktů a řadě jednání na vysoké úrovni, a to především za finského předsednictví. Na 6. summitu

ASEM k 10. výročí tohoto sdružení (10. - 11. 9. 2006 v Helsinkách) zastupovala ČR delegace vedená premiérem M. Topolánkem. Česká republika principiálně vystupovala na těchto fórech vedením substantivní diskuse na téma lidských práv pro podmínění účasti oficiálních představitelů Myanmaru/Barmy na fórech ASEM v Evropě.

Na summitu EU-Čína (9. 9. 2006 v Helsinkách) bylo dosaženo politické shody o brzkém zahájení jednání o uzavření nové Dohody o partnerství a spolupráci. V říjnu Evropská komise vydala sdělení „EU-Čína, těsnější partnerství, rostoucí zodpovědnost“; v návaznosti na to Rada přijala komplexní závěry k Číně. V otázce zbrojního embarga Evropské unie vůči ČLR nadále trvá podmíněnost jeho zrušení zlepšením lidskoprávní situace v této zemi, ke změně nedošlo ani v otázce neudělení statusu tržní ekonomiky ČLR.

V kontextu trvalého zhoršování bezpečnostní situace v Afghánistánu v druhé polovině roku 2006 vedla Unie intenzivní diskuse o tom, jak by EU mohla efektivněji přispět ke stabilizaci situace v zemi. V prosinci 2006 vyslala EU do země zjišťovací misi s cílem definovat přidanou hodnotu a parametry případné mise ESDP na podporu právního státu v Afghánistánu. Česká republika opakovaně podpořila vyslání mise ESDP a větší angažovanost EU na poli boje proti obchodu s drogami.

Finské předsednictví muselo také reagovat na vojenský převrat v Thajsku v září 2006 a na vyhrocení situace na Korejském poloostrově po pokusném jaderném výbuchu KLDR v říjnu 2006, na který EU reagovala přijetím sankcí vůči režimu KLDR.

Vztahy s Latinskou Amerikou vyvrcholily během rakouského předsednictví IV. summitem EU-Latinská Amerika a Karibik (12. - 13. 5. 2006 ve Vídni), který přijal rozhodnutí zahájit jednání o asociační dohodě se Střední Amerikou a výhledově rovněž s Andským společenstvím. Mandáty pro jednání o těchto dohodách EK předložila v prosinci 2006.

Česká republika ve spolupráci s dalšími členskými státy v červnu 2006 prosadila nutnost vypracování středně- a dlouhodobé strategie EU vůči Kubě. ČR se zasazovala o její urychlené zpracování s tím, že je třeba připravit seznam okamžitých opatření, která by měla za cíl napomoci transformaci na Kubě. Zhodnocení společné pozice EU ke Kubě z roku 1996 bylo schváleno Radou v červnu 2006, přijaté závěry uložily vypracování výše uvedené strategie EU vůči Kubě. Na základě tohoto zadání probíhala v průběhu finského předsednictví diskuse o její přípravě. S ohledem na rozdílný pohled jednotlivých států EU se přes soustavné

úsilí ČR nepodařilo diskusi v roce 2006 ukončit, jediným výsledkem bylo vypracování základních výchozích tezí budoucího dokumentu.

Česká republika a Evropská bezpečnostní a obranná politika

V roce 2006 pokračoval rozvoj Evropské bezpečnostní a obranné politiky (*European Security and Defence Policy*, ESDP). Evropská unie realizovala autonomní vojenskou operaci v Demokratické republice Kongo (EUFOR RD Congo), zahájila novou civilní misi na Palestinských územích (EUPOL COPPS), prodloužila řadu misí stávajících a započala přípravu civilních misí v Kosovu a v Afghánistánu. Rozvíjela rovněž své klíčové koncepty a aktivity ve vojenské i civilní dimenzi, jako jsou koncept *battle groups*, Evropská obranná agentura (*European Defence Agency*, EDA), civilně-vojenská buňka či integrace civilně-vojenských aktivit. Přístup ČR vycházel z předpokladu, že ESDP by měla být komplementární k NATO. Česká republika kladla důraz na rozvoj vojenských i civilních kapacit, které EU potřebuje, aby byla schopna dostát svým ambicím deklarovaným v Evropské bezpečnostní strategii z prosince 2003.

Hlavní partnerskou organizací EU v oblasti ESDP zůstávalo NATO. Vztahy EU a NATO nicméně stagnovaly v politické rovině a omezovaly se převážně na praktickou spolupráci. Civilně-vojenská operace ALTHEA v Bosně a Hercegovině, vedená EU od prosince 2004, prověřila mechanismy spolupráce „Berlín plus“, tj. využití prostředků a kapacit NATO pro potřeby EU. Příležitostí k rozvíjení substantivní spolupráce obou organizací se stala koordinace jejich příspěvků pro misi Africké unie AMIS II na podporu řešení konfliktu v súdánském Dárfúru, jakož i příprava civilních misí v Kosovu a v Afghánistánu.

Kontakty EU a OSN se v roce 2006 soustředily na otázku případného poskytování sil EU na žádost OSN. Nejvýznamnějším počinem v této oblasti byla realizace vojenské operace EUFOR RD Congo, která se uskutečnila na základě žádosti OSN a jejímž cílem bylo posílení jednotek MONUC (*Mission de l'Organisation des Nations Unies en République Démocratique du Congo*) v období kolem konžských voleb. Další důležité momenty ve vztazích EU a OSN představovaly spolupráce při přípravě převedení operace Africké unie (AU) AMIS II v súdánském Dárfúru pod hlavičku OSN a příprava civilní mise ESDP v Kosovu, která má přebírat část pravomocí UNMIK (*United Nations Mission in Kosovo*). Na

významu získaly vztahy EU a Africké unie, a to zejména díky podpoře EU misi AMIS II a pomoci při vytváření kapacit AU pro zvládání krizí.

I v roce 2006 záběr aktivit ESDP přesahoval oblast bezprostředního okolí Evropské unie. Byl prodloužen mandát misí na Blízkém východě a v Africe, kde v Demokratické republice Kongo navíc proběhla autonomní vojenská operace EUFOR RD Congo. Pro ČR nicméně zůstalo prioritní angažmá na západním Balkáně, Blízkém východě a v postsovětském prostoru. Tyto teritoriální priority byly vodítkem pro rozhodování ČR o jejím zapojení do jednotlivých misí ESDP i pro diskuse a rozhodování o celkovém směřování ESDP a jejích aktivit.

Mise ESDP

V oblasti západního Balkánu pokračovala Evropská unie v roce 2006 ve své dosud nejrozsáhlejší vojenské operaci ALTHEA v Bosně a Hercegovině, zahájené v prosinci 2004 v návaznosti na alianční operaci SFOR. Evropské unii se ve spolupráci s NATO podařilo uvést do praxe mechanismus „Berlín plus“ a uplatnit mechanismy civilně-vojenské spolupráce v situaci, kdy v oblasti působí současně i policejní mise EUPM, zvláštní představitel EU a Evropská komise. K hlavním úkolům operace ALTHEA patří zajištění stability a bezpečnosti v zemi, včetně boje proti organizovanému zločinu. S ohledem na pozitivní vývoj bezpečnostní situace v Bosně a Hercegovině bylo v roce 2006 rozhodnuto o postupné redukci početního stavu operace, spojené s převodem pravomocí v oblasti boje proti organizovanému zločinu na civilní misi EUPM. Česká republika se na operaci v průběhu roku podílela zejména vysláním vojáků Armády ČR (AČR). Mandát k účasti ČR v operaci ALTHEA vymezil její zapojení do počtu 70 osob. Koncem roku 2006 působilo v operaci 57 příslušníků AČR ve společné strážní jednotce se Slovenskem, Rakouskem a Estonskem v Tuzle a 8 důstojníků na různých stupních velení operace.

Evropská unie pokračovala i v policejní misi EUPM v Bosně a Hercegovině, která se v roce 2006 soustředila zejména na podporu vzniku efektivního multietnického policejního systému v Bosně a Hercegovině prostřednictvím poradenství, výcviku a školení příslušníků policejních složek. Došlo rovněž k posílení pravomocí mise v oblasti boje proti organizovanému zločinu – EUPM by měla na tomto úseku převzít vedoucí úlohu od EUFOR ALTHEA. EUPM se v roce 2006 účastnilo pět policistů z České republiky.

Pokračovala civilní mise v Iráku (EUJUST LEX), zahájená v červenci 2005; dne 11. 4. 2006 bylo rozhodnuto o jejím prodloužení do konce roku 2007. Cílem mise je napomoci reformě irácké trestní justice prostřednictvím odborné přípravy vyšších státních úředníků, policistů, soudců, státních zástupců a řídicích pracovníků vězeňské správy. Mise má podobu vzdělávacích kurzů, pořádaných na území členských států EU. V iráckém hlavním městě má mise pouze styčnou kancelář, v níž ke konci roku 2006 působili jako policejní koordinátoři i dva důstojníci Policie ČR. Další zástupce ČR pak pracuje jako koordinátor kurzů v Bruselu.

V oblasti Blízkého východu Evropská unie pokračovala v civilní misi EU BAM Rafah a v lednu 2006 zahájila civilní misi EUPOL COPPS. Cílem mise EU BAM Rafah, zahájené v listopadu 2005, je aktivně monitorovat, verifikovat a hodnotit aktivity palestinské policie a celníků při správě hraničního přechodu mezi Gazou a Egyptem. Mise nemá exekutivní povahu, tj. její příslušníci při kontrole přechodu nijak nenahrazují palestinské složky. Původní mandát měl vypršet v listopadu 2006, v říjnu 2006 bylo rozhodnuto o jeho prodloužení o dalších šest měsíců. Přechod byl od druhé poloviny června 2006 zcela uzavřen, od počátku srpna pak znovu funguje v omezeném rozsahu. Česká republika se mise neúčastní.

Policejní poradní mise EUPOL COPPS, zahájená v lednu 2006, se zaměřuje na podporu rozvoje palestinské policie. Její činnost byla poznamenána volebním vítězstvím hnutí Hamás. V důsledku této události mise přišla o možnost využívat důležité poradce při ministerstvu vnitra, přičemž spolupráce s palestinskými úřady zůstává omezena na nižší úroveň (mobilní týmy obsluhující oblastní úroveň řízení policie). Vzhledem k aktuální bezpečnostně-politické situaci byly rovněž pozastaveny všechny nové projekty a byl odložen nástup části personálu. Dotklo se to i vyslání jednoho příslušníka Policie ČR, který měl původně v EUPOL COPPS působit od konce února 2006.

S cílem poradenství a monitorování činnosti konžské integrované policejní jednotky pokračovala v Demokratické republice Kongo policejní mise EUPOL Kinshasa, zahájená v dubnu 2005. Dne 7. 12. 2006 bylo rozhodnuto o jejím prodloužení do 30. 6. 2007. Ve své činnosti pokračovala rovněž další civilní mise ESDP v zemi, a to na podporu reformy bezpečnostního sektoru (EUSEC Kongo), zahájená 8. 6. 2005. V červnu 2006 byla na žádost OSN zahájena vojenská operace EUFOR RD Congo určená k podpoře jednotek mise OSN MONUC v průběhu voleb. Operace EUFOR RD Congo úspěšně skončila s vypršením svého mandátu 30. 11. 2006 a do konce roku 2006 došlo ke stažení většiny jednotek. Na africkém

kontinentě byla EU aktivní i ve vztahu ke konfliktu v súdánském Dárfúru: pokračovala v asistenční civilně-vojenské podpůrné akci pro misi Africké unie AMIS II (*AMIS EU Supporting Action*), zahájené v červenci 2005. S ohledem na obtíže, s nimiž se mise AMIS II potýká, EU v roce 2006 spolupracovala s OSN na převedení mise pod mandát Spojených národů. Česká republika se misí ESDP v Africe neúčastnila.

V závěru roku 2006 došlo k ukončení monitorovací mise EU v indonésckém Aceh (AMM), která monitorovala stav po podpisu memoranda o porozumění mezi indonésckou vládou a povstaleckým Hnutím za svobodný Aceh (GAM) a asistovala při výběru a likvidaci zbraní a monitorování demobilizace a reintegrace příslušníků GAM.

Mimo rámec ESDP v roce 2006 pokračovala mise EU BAM na moldavsko-ukrajinské hranici. Mise funguje na základě tzv. Mechanismu rychlé reakce Evropské komise za přispění sekundovaných odborníků členských států. K jejím hlavním úkolům patří odborná asistence a poskytování výcviku pohraničnickům a celníkům přímo na hraničních přechodech, posilování integrovaného přístupu ke správě hranic a podpora spolupráce a výměny informací mezi moldavskými a ukrajinskými orgány. V závěru roku 2006 byla ČR misi zastoupena třemi policisty a čtyřmi experty na celní otázky.

V roce 2006 byla zahájena příprava civilních misí ESDP v Kosovu a v Afghánistánu, jejichž realizaci ČR podporuje.

Kapacity ESDP

V oblasti vojenských kapacit Evropská unie pokračovala v naplňování Rámcového cíle do roku 2010 (*Headline Goal 2010*, HG 2010). V rámci tohoto procesu a na základě dohodnuté cestovní mapy ke katalogu pokroku byl ve druhém pololetí dokončen Katalog sil 2006 (FC 06), v němž jsou síly a schopnosti, kterými přispěly členské státy, porovnány s požadovanými schopnostmi stanovenými v Katalogu požadavků 2005 (RC 05). Do stejného nabídkového procesu byly zahrnuty i nové členské státy Bulharsko a Rumunsko.

V roce 2006 došlo k formálnímu schválení Prozatímního řešení strategické letecké přepravy (*Strategic Airlift Interim Solution*, SALIS) patnácti členskými státy EU a Kanadou a Norskem, které zajistí včasnou dostupnost dodatečných schopností k přepravě nadměrného nákladu. Jde o milník ve zlepšování schopností strategické letecké přepravy, neboť SALIS se může dále rozvíjet a v budoucnu zůstane otevřen účasti dalších členských států EU a NATO.

Dalším prvkem zaměřeným na zlepšení evropské schopnosti v oblasti strategické přepravy bylo zahájení iniciativy „Rozvoj schopností v oblasti strategické letecké přepravy v Evropě“. V této souvislosti byla vyzvána Evropská obranná agentura, aby v rámci probíhající činnosti určila možná řešení týkající se letecké přepravy a aby koordinovala požadavky zúčastněných členských států a průběžně informovala Vojenský výbor EU.

Během roku 2006 proběhly dvě koordinační konference k bojovým uskupením *battle groups*, na nichž členské státy potvrdily poskytnutí dostatečných schopností na roky 2007, 2008 a částečně 2009. V roce 2006 pokračovala výstavba společného bojového uskupení České republiky a Slovenska, které by mělo být v pohotovosti ve druhé polovině roku 2009 a o jehož vytvoření bylo rozhodnuto roku 2005.

Práce Evropské obranné agentury v jejím druhém roce začala přinášet podstatné výsledky, které jsou nejpatrnější v souvislosti s evropským trhem s vojenským materiálem, vytvořením počáteční dlouhodobé vize potřeb evropských obranných schopností a kapacit a obranným výzkumem a technologiemi. Nepodařilo se však dosáhnout uspokojivé dohody o stanovení tříletého finančního rámce a Rada přijala rozpočet agentury pouze na rok 2007.

V roce 2006 dosáhla Agentura dalšího pokroku při plnění programu z Hampton Court (z října roku 2005) týkajícího se „větších investic, lépe cílených investic a větších společných investic“ v oblasti obranného výzkumu a technologií. V květnu EDA publikovala seznam výdajů členských států v oblasti obranného výzkumu a technologií, a v listopadu pak Řídící výbor EDA zahájil první „společný investiční program“ v oblasti obranného výzkumu a technologií.

V roce 2006 byla dokončena práce na Kodexu chování pro pořizování vojenských materiálů a k 1. 7. 2006 vstoupil tento dokument v platnost. Tím se evropský trh s vojenským materiálem otevřel dodavatelům z celé Evropy. K tomuto dobrovolnému režimu, od něž se očekává vytvoření nových příležitostí pro společnosti z celé Evropy, posílení obranné technologické a průmyslové základny a efektivnější využití finančních prostředků v oblasti obrany, se zatím připojilo 22 členských států.

v oblasti civilních kapacit ESDP bylo i v roce 2006 prioritou naplňování tzv. Civilního rámcového cíle 2008 (*Civilian Headline Goal*). Česká republika této oblasti přikládá značný význam a deklarovala, že v letech 2008-2009 bude schopna poskytnout přibližně 80 příslušných expertů pro účast v civilních misích ESDP. V roce 2006 působilo v unijních

misích patnáct civilních odborníků z ČR. Během roku 2006 se ČR zaměřila na vybudování základního národního mechanismu vysílání civilních odborníků a jeho financování. V této souvislosti vláda ČR přijala následující usnesení: usnesení č. 391/2006 ze 12. 4. 2006 k „Pravidlům pro vysílání občanů České republiky do civilních misí Evropské unie a dalších mezinárodních vládních organizací (financování)“, usnesení č. 515/2006 z 10. 5. 2006 k „Naplnění položky výdajů Prostředky na financování zapojení občanů České republiky do civilních misí Evropské unie a dalších mezinárodních vládních organizací v rozpočtové kapitole Všeobecná pokladní správa, v návrhu státního rozpočtu České republiky na rok 2007 a léta následující“ a usnesení č. 853/2006 z 12. 7. 2006 k „Pracovněprávnímu řešení problematiky zapojení občanů České republiky do civilních misí Evropské unie a mezinárodních vládních organizací“.

2. Česká republika a Organizace Severoatlantické smlouvy (NATO)

Severoatlantická aliance je základním prvkem euroatlantické bezpečnostní architektury a členství v této organizaci kolektivní obrany je pro Českou republiku primární pro zajištění národní bezpečnosti. Severoatlantická aliance dále z pohledu ČR plní nezastupitelnou roli jako transatlantické konzultační fórum a prostřednictvím svých operací a různých forem partnerské spolupráce projektuje bezpečnost i mimo geografické hranice NATO.

V souladu s Bezpečnostní strategií České republiky z roku 2003 je pro ČR bezpečnostní spolupráce s evropskými a severoamerickými zeměmi prostřednictvím členství v NATO jednou z priorit její zahraniční politiky. Tato premisa zůstala zachována i po parlamentních volbách a změně vládní koalice v roce 2006.

Nejdůležitější událostí roku 2006 v NATO bylo listopadové zasedání Severoatlantické rady NATO (NAC) na úrovni hlav států a vlád v Rize. Na tomto summitu byla završena jedna důležitá etapa transformace NATO započatá na Pražském summitu v roce 2002. Alianční zasedání v roce 2006 byla po celý rok ovlivněna přípravou summitu a jeho výstupů a plněním úkolů vyplývajících z dřívějších rozhodnutí. Dalšími důležitými zasedáními NATO v roce 2006 na vysoké úrovni byla zasedání ministrů zahraničních věcí v dubnu v Sofii a neformální zasedání v září na okraji Valného shromáždění OSN a ministrů obrany v únoru v sicilské Taormině, v červnu v Bruselu a v září ve slovinské Portoroži.

V roce 2006 bylo potvrzeno, že další summity Aliance proběhnou v roce 2008 (zatím bez rozhodnutí o místě konání – kandidují Portugalsko a Rumunsko) a v roce 2009, v roce 60. výročí založení NATO (pravděpodobně v Německu). Dále bylo potvrzeno, že nosným tématem summitu v roce 2008 by měla být otázka dalšího rozšiřování NATO. Byla schválena i data ministerských zasedání pro rok 2007, kdy se ministři zahraničních věcí sejdou v dubnu v norském Oslu a v prosinci v Bruselu (nad tento rámec v roce 2007 proběhlo zasedání v lednu v Bruselu) a ministři obrany v květnu v Bruselu a v říjnu na zatím neurčeném místě. V neposlední řadě pak v červnu v Ohridu v Makedonii proběhne Bezpečnostní fórum EAPC, což je de facto ministerské zasedání ve formátu EAPC.

V říjnu 2006 navštívil Českou republiku generální tajemník NATO Jaap de Hoop Scheffer v rámci své předsummitové cesty po hlavních městech členských zemí. V průběhu rozhovorů s prezidentem, premiérem, ministry zahraničních věcí a obrany a představiteli Senátu Parlamentu ČR jednal především o otázkách, jimiž se měl zabývat summit – tedy o politické a vojenské transformaci Aliance a o kosovské a afghánské operaci

Česká republika i v roce 2006 aktivně spoluvytvářela politiku NATO v souladu se svými zahraničněbezpečnostními prioritami, které jsou obsaženy ve strategických dokumentech české zahraniční a bezpečnostní politiky (*Koncepce zahraniční politiky ČR /2003-2006/, Bezpečnostní strategie ČR /2003/, Vojenská strategie ČR /2002/*). Česká republika podle svých možností přispívala v duchu spojenecké solidarity ke společné obraně NATO a k dalším bezpečnostním úkolům Aliance, založeným na principu nedělitelnosti bezpečnosti. Její zapojení do aktivit NATO v roce 2006 bylo intenzivní na politické i vojenské rovině. Česká republika se svými prostředky a kapacitami výrazně zapojila do operací v Kosovu a Afghánistánu a přispěla do humanitární operace v Pákistánu a výcvikové mise v Iráku. Poskytla i příspěvky do šesté a sedmé rotace NRF. Míra zapojení sil a prostředků Armády ČR do vojenských operací vedených Aliancí v roce 2006 vycházela z politických a bezpečnostních priorit a odpovídala dostupným zdrojům.

Finančně Česká republika přispěla do svěřeneckých fondů pro Srbsko a Černou Horu (*Trust Fund* na rekvalifikaci propuštěných vojáků a *Trust Fund* na odminování), pro Albánii (*Trust Fund* na odminování), pro Irák a pro Moldavsko a z peněz vyčleněných na humanitární podporu financovala i některé projekty v rámci operace ISAF.

Česká republika uhradila v roce 2006 do civilního rozpočtu NATO cca 43 mil. Kč, do vojenského rozpočtu NATO cca 228,6 mil. Kč a do tzv. Infrastrukturálního fondu (NSIP - *Security Investment Programme*) cca 128,9 mil. Kč.

Česká republika prosazovala svoje zájmy v oblastech financování vojenské infrastruktury a zapojení českých firem do aliančních výběrových řízení. Další české firmy byly zaregistrovány do databáze Agentury NATO pro údržbu a zásobování (*NATO Maintenance and Supply Agency*, NAMSA) a do databáze Agentury NATO pro konzultace, velení a kontrolu (*NATO Consultation, Command and Control Agency*, NC3A).

Česká republika byla v NATO v roce 2006 při politických konzultacích aktivní především v následujících oblastech:

- alianční operace,
- spolupráce s partnerskými zeměmi a transformace partnerských formátů,
- spolupráce NATO-Rusko,
- jednotné plánování a akce, na summitu v Rize schválené jako alianční politika součinnostního plánování „*Comprehensive Approach*“.

Summit NATO v Rize, 29. 11. 2006

Stěžejní událostí pro NATO bylo v roce 2006 zasedání na úrovni hlav států a vlád, které proběhlo ve dnech 28. – 29. listopadu v lotyšské Rize. Českou republiku na zasedání zastupovala delegace vedená prezidentem republiky v doprovodu předsedy vlády a ministrů zahraničních věcí a obrany.

Hlavním tématem summitu, označovaného za „transformační“, byla politická a vojenská transformace Aliance. Politickou transformací byla míněna zejména budoucí podoba partnerských formátů NATO, rozšíření Aliance a strategie vůči západnímu Balkánu, v oblasti vojenské transformace pak šlo o transformaci obranných kapacit NATO, zahájenou na pražském summitu v roce 2002. Zásadním tématem jednání byly i alianční mise ISAF v Afghánistánu a KFOR v Kosovu.

Nejviditelnějším konkrétním výsledkem summitu v politické rovině byla nabídka připojení k programu Partnerství pro mír pro Bosnu a Hercegovinu, Černou Horu a Srbsko. Dál se pak jednalo o alianční příslib pokračování politiky otevřených dveří, rozšíření spolupráce s tzv. Kontaktními zeměmi a schválení Výcvikové iniciativy pro země

Středomoří a Blízkého východu. Na vojenské rovině pak summit přinesl schválení Souhrnné politické směrnice (CPG), vyhlášení plných operačních schopností Sil rychlé reakce NATO (NRF) a schválení projektu ochrany bojiště před balistickými raketami (TMD). Spojenci také významně snížili či odstranili svá národní omezení v misi ISAF v Afghánistánu a přislíbili další navýšení sil a prostředků (celkové naplnění mise ISAF dosáhlo 90 %).

Poměrně nečekанý průlom přinesl summit v otázce otevření aliančního programu spolupráce Partnerství pro mír (*Partnership for Peace*, PfP) zemím západního Balkánu – Černé Hoře, Srbsku a Bosně a Hercegovině, a to i přesto, že zejména dvě posledně jmenované země zůstávají zatíženy nedostatečnou spoluprací s Mezinárodním trestním soudem pro bývalou Jugoslávii. Právě tato skutečnost dosud – zejména v důsledku neoblomného postoje USA – bránila Alianci těmto zemím formálně otevřít přístup do PfP. Česká republika od počátku patřila k zastáncům tzv. regionálního přístupu a členství PfP pro všechny tři země.

Ačkoli další vlna rozšíření Aliance se nepředpokládá dříve než po summitu v roce 2008, jednání v Rize naznačilo preference a představy spojenců o jeho rozsahu. Země podpořily pokračující politiku otevřených dveří, která by v případě Albánie, Chorvatska a Makedonie mohla – v závislosti na jejich pokroku – vést k pozvání jednoho či více z nich k plnému členství již na summitu v roce 2008. Česká delegace se postavila za ambicióznější text potvrzující politiku otevřených dveří pro všechny evropské země, které splní kritéria členství.

Významnou otázkou, kterou summit přiměřeně reflektoval, se v poslední době stala spolupráce s tzv. kontaktními zeměmi (země, které nejsou na Alianci napojeny prostřednictvím žádného z institucionalizovaných partnerských formátů - např. Japonsko, Jižní Korea, Austrálie, Nový Zéland) a reforma stávajících partnerských formátů. Globalizace bezpečnostních hrozeb, kterým musí Aliance čelit, ji nutí hledat partnery pro spolupráci i mimo tradiční euroatlantický prostor. Proto roste zájem o spolupráci zejména s tzv. Kontaktními zeměmi, které s Aliancí sdílejí nejen bezpečnostní zájmy, ale také hodnoty a již nyní výrazně přispívají do aliančních operací. Summit se vyslovil pro posílení vztahů s těmito zeměmi i pro otevření některých partnerských nástrojů. Poněkud ve stínu pak zůstala reforma partnerských formátů samotných. Zde se žádná revoluce nekonala. Shoda byla především na nutnosti intenzivnějšího (a substantivnějšího) politického dialogu, zpružnění jednotlivých nástrojů i jejich větší otevřenosti pro země mimo PfP.

Prohloubení spolupráce s partnerskými zeměmi sdruženými v tzv. Středomořském dialogu a Istanbulské iniciativě spolupráce by mělo být dosaženo nejen prostřednictvím uvedené nové iniciativy k Partnerství, ale také novou tzv. Výcvikovou iniciativou, kterou Aliance na summitu přijala pro partnery v širším blízkovýchodním regionu a do budoucna možná i Afriky. Výcviková iniciativa představuje první ucelený koncepční přístup Aliance k výcvikovým projektům. (Vzhledem k tradici svého vojenského školství zde má do budoucna co nabídnout i Česká republika.)

Na summitu byl do společné politiky NATO transformován koncept součinnostního plánování (*Comprehensive Planning*), který byl původně dánskou iniciativou z roku 2005, prezentovanou pod názvem Společné plánování a akce civilních a vojenských aktérů v mezinárodních operacích (*Concerted Planning and Action, CPA*). K podpoře této dánské iniciativy se během první fáze v dubnu roku 2006 připojily Česká republika, Kanada, Maďarsko, Nizozemsko, Norsko, Slovensko a v další fázi také USA.

Smyslem součinnostního plánování je snaha o co nejužší koordinaci mezi Aliancí a vládními a nevládními organizacemi účastnicími se operací, a to již od plánovací fáze. Současné konflikty, na jejichž zvládnání se Aliance podílí, jsou často vnitřními konflikty s mezinárodním přesahem, kdy je vojenská přítomnost pouze jedním z nástrojů mezinárodního společenství v úsilí o dosažení „stabilního míru“. Podmínkou úspěšného rekonstrukčního úsilí je však zahrnutí a vyvážené působení všech nástrojů – vojenských a civilních (politických, hospodářských a sociálních). Protože se podle strategických dokumentů NATO nepředpokládá, že by Aliance budovala čistě civilní schopnosti, je potřeba zajistit včasnou a úzkou koordinaci mezi všem zúčastněnými aktéry (mezinárodními vládními organizacemi, mezinárodními i národními nevládními organizacemi a místními institucemi) tak, aby byl maximálně využit potenciál mezinárodního společenství a nástrojů, které NATO nemá k dispozici..

Významný pokrok učinila Aliance v oblasti vojenské transformace. Mezi hlavní úspěchy summitu patří vyhlášení dosažení plných operačních schopností aliančních jednotek rychlé reakce (NRF), které jsou „výkladní skříní“ výstavby nových schopností NATO. Neméně důležité jsou pokrok dosažený při budování strategické vzdušné přepravy a schválení projektu ochrany bojiště před balistickými raketami (TMD), vyjádření podpory společnému výcviku a působení speciálních elitních sil členských států. Do projektové přípravy se posunul i alianční průzkumný systém vzduch-země (AGS).

Summit NATO přijal a publikoval nový strategický dokument – Souhrnnou politickou směrnicí (*Comprehensive Political Guidance*, CPG), která má sloužit jako politické zadání k podpoře implementace Strategické koncepce NATO a přispět k harmonizaci aliančních plánovacích disciplín. CPG poskytuje rámec a politické zadání pro pokračující transformaci NATO a definuje na příštích 10 až 15 let priority pro všechny otázky týkající se schopností NATO. Česká republika se na vypracování CPG aktivním způsobem podílela a očekává, že důsledná implementace přispěje k řešení politicko-vojenských problémů a napomůže ke vzájemné harmonizaci jednotlivých plánovacích disciplín obranného plánování NATO.

NATO vnímá jako jednu z nejvýznamnějších bezpečnostních hrozeb současnosti možnost útoku s použitím balistických raket proti teritoriu členských zemí. Proto byl summit zásadním mezníkem také v aliančních úvahách o protiraketové obraně evropského území Aliance. Na základě rozhodnutí summitu NATO v Praze byla v roce 2006 dokončena Studie proveditelnosti protiraketové obrany NATO (*Missile Defence Feasibility Study*, MD FS), která má posoudit možnosti zajištění ochrany aliančního území, sil a míst s vysokou hustotou obyvatelstva proti celému rozsahu hrozeb představovaných raketami. Aliance na základě Studie proveditelnosti deklarovala technickou proveditelnost alianční protiraketové obrany a rozhodla o pokračování prací. Jejich těžiště bude spočívat v hodnocení politických a vojenských implikací, včetně aktualizace hodnocení raketových rizik. Summit také přijal utajovanou zprávu k protiraketové obraně NATO, obsahující první náznaky politických a vojenských implikací budování systému.

Třetí tematický okruh summitu tvořily alianční operace, v nichž má dnes NATO přes 50.000 příslušníků ozbrojených sil na třech kontinentech v šesti dílčích operacích různorodého charakteru. Největší operací NATO je mise v Afghánistánu (ISAF), která byla na summitu nejdiskutovanější operací. Pro naprostou většinu spojenců představuje mise v Afghánistánu klíčovou operaci NATO. Byla vyslovena jednotná podpora jejímu pokračování a zdůrazněny význam spojenecké solidarity a nutnost hlubší spolupráce s dalšími mezinárodními aktéry. Spojenci zdůraznili potřebu významného snížení/odstranění národních omezení členskými státy v Afghánistánu a dalšího navýšení sil a prostředků.

Summit ocenil rozsáhlou restrukturalizaci alianční mise v Kosovu (KFOR) a vytvoření struktury tzv. úkolových uskupení, umožňujících veliteli KFOR pružněji reagovat na případný nepříznivý vývoj situace na území Kosova. Několik spojenců podpořilo myšlenku vytvoření politické kontaktní skupiny, která by koordinovala nezbytné politické kroky s vojenskými

a zajistila návaznost vojenských operací na další aktivity. (O aliančních operacích podrobněji viz dále.)

Uvedené závěry a hodnocení řady dalších partikulárních bezpečnostních otázek (např. vztahy NATO-Rusko, NATO-EU, spolupráce s civilními aktéry prostřednictvím tzv. Komplexního plánování, energetická bezpečnost) se odrazily v přijaté závěrečné Deklaraci summitu NATO, která shrnuje a definuje východiska alianční politiky pro období do dalšího summitu v roce 2008.

Summit roku 2006 se stal důležitým milníkem v procesu adaptace Aliance na nové bezpečnostní prostředí po 11. září 2001 a potvrdil, že NATO je schopno této výzvě změny bezpečnostních hrozeb čelit.

Z pohledu České republiky lze summit označit jako úspěšný. Jak další strategické směřování Aliance, tak ty bezpečnostní otázky, které ČR považuje ze svého hlediska za prioritní, byly projednány a rozhodnuty v souladu s dlouhodobými pozicemi ČR.

Operace a mise NATO

Afghánistán, ISAF

Největší a nejvýznamnější operací Aliance zůstává i nadále operace ISAF v Afghánistánu. Primárními cíli operace jsou zajištění míru a stability v oblastech působnosti, pomoc při budování afghánského bezpečnostního sektoru a rozšiřování vlivu ústřední afghánské vlády v regionech. ISAF je také příspěvkem Aliance v boji proti mezinárodnímu terorismu.

V roce 2006 dokončila Aliance rozšířením operace ISAF na jih a východ země přebírání odpovědnosti za celé území Afghánistánu. Celkový počet aliančních vojáků se z 20 tisíc zvýšil na 32 tisíc a počet tzv. provinčních rekonstrukčních týmů (*Provincial Reconstruction Teams*, PRT; hlavní nástroj při plnění mandátů ISAF) pod vlajkou NATO vzrostl na celkových 25.

V roce 2006 působila Česká republika v Afghánistánu v několika lokalitách. V PRT pod vedením Německa ve Fayzabadu v severní provincii Badachšán (četa ochrany a doprovodu s lehkou technikou) a na kábulském mezinárodním letišti (*Kabul International Airport*, KAIA). Na KAIA přebrala ČR na období od 1. 12. 2006 do 31. 3. 2007 roli vedoucí

země pro řízení provozu. Na základě kladných zkušeností z nasazení v Afghánistánu v roce 2004 pak působil v roce 2006 v protiteroristické operaci Trvalá svoboda (nejedná se o operaci NATO) na území Afghánistánu také kontingent speciálních sil v počtu do 120 osob ze sestavy 601. skupiny speciálních operací.

Pro rok 2007 schválily vláda i Parlament ČR na podzim 2006 další navýšení sil a prostředků AČR v Afghánistánu až na 225 osob. V souladu s požadavkem NATO na obsazení dosud nenaplněných kapacit v rámci sil ISAF se předpokládá např. také vyslání lehké chemické průzkumné jednotky s působností v celém operačním prostoru ISAF. Činnost jednotek ČR v Afghánistánu neomezuje žádné „národní omezení“ (*national caveat*).

Česká republika podporuje širší zapojení NATO do řešení hrozeb tzv. „měkké bezpečnosti“ (*soft security*) a větší angažovanost v civilní oblasti – zejména pro potřeby PRT. Do budoucna ČR zvažuje další posílení svého zapojení v Afghánistánu, včetně možnosti převzít roli vedoucí země v některém z provinčních rekonstrukčních týmů.

Pro vývoj situace v Afghánistánu měla zásadní význam lednová Londýnská konference, která schválila tzv. „*Afghanistan Compact*“, tedy program politických a bezpečnostních kroků pro další několikaleté období. Na základě závěrů Londýnské konference a na základě požadavku afghánského prezidenta se Aliance dohodla na vytvoření tzv. Afghánského programu spolupráce a shodla se, že může afghánské vládě nabídnout pomoc a podporu v následujících oblastech:

- rozvoj transparentních, efektivních a demokraticky kontrolovaných obranných institucí,
- vytvoření koncepčních základů bezpečnosti a obrany (bezpečnostní strategie),
- vytvoření efektivního, demokraticky kontrolovaného obranného plánování a rozpočtování,
- skladování a bezpečné ničení přebytečných ručních a lehkých zbraní, munice, protipěchotních min a MANPADS (*Man-Portable Air Defense Systems*) (zde bylo dosaženo shody na možném založení *Trust Fund*),
- zlepšení kontaktů, spolupráce a výměny zkušeností při monitorování a implementaci dohod a smluv z oblasti kontroly zbrojení, přístup k mnohostranným smlouvám o exportních kontrolních režimech vojenské techniky a technologií dvojího užití – tuto spolupráci Aliance nabízí prostřednictvím národních institucí jednotlivých spojenců,

- pomoc při výcviku a tvorbě jednotek určených ke kontrole hranic,
- rozvoj spolupráce v oblasti civilního nouzového plánování (CNP),
- jazykový výcvik,
- pomoc při boji proti drogám (v souladu s přijatým OPLANem /*Operational Plan*/),
- v duchu dohodnuté alianční politiky rozvoj spolupráce v oblasti boje proti obchodování s lidmi,
- rozvoj efektivní civilně-vojenské koordinace řízení letového provozu,
- veřejná diplomacie k bezpečnostním a obranným otázkám,
- udržování a rozvoj *Virtual Silk Highway* (Alianční projekt internetového propojení univerzit a vědeckých pracovišť ve Střední Asii) v Afghánistánu.

Kosovo, KFOR

Operace mnohonárodních sil KFOR v Kosovu (*Joint Enterprise*) je po ISAF druhou největší operací NATO. Hlavním úkolem celkem 16 500 příslušníků sil KFOR je zajišťovat bezpečnost všech obyvatel provincie, o jejímž finálním statusu se jednalo prakticky celý rok 2006. V květnu 2006 byla dokončena transformace KFOR ze struktury mnohonárodních brigád na strukturu tzv. mnohonárodních úkolových uskupení, jejímž cílem bylo posílení nejpotřebnějších schopností KFOR (pružnost, mobilita a zpravodajství) za současného zachování počtu taktických jednotek. NATO počítá se zachováním robustní přítomnosti sil KFOR v Kosovu ještě minimálně v prvotní fázi implementace jeho nového statusu. Jednotky KFOR by zde měly zůstat nejméně do doby, než budou vytvořeny reálné podmínky pro změnu jejich role, což může být buď radikální zlepšení bezpečnostní situace nebo připravenost jiného subjektu plnit roli KFOR lépe.

Přibližně 500 příslušníků Armády ČR v alianční operaci KFOR je zatím největším vojenským kontingentem ČR v zahraničí. Česká republika do 31. 7. 2006 rok velela Mnohonárodnímu úkolovému uskupení Střed. Od srpna velení převzalo Švédsko. Jednalo se o vyvrcholení dosavadního působení ČR v silách KFOR a fakticky o prověření celé AČR, která tak prokázala schopnost podílet se na velení a řízení mnohonárodní operace pod velením NATO. AČR byla vedle toho i významně zastoupena na velitelství sil KFOR. Pro rok 2007 byl navýšen mandát příslušníků AČR pro celý operační prostor západního Balkánu ze 660 na 730 osob.

Irák

Mezinárodní společenství se podílí na stabilizaci a demokratizaci Iráku na základě rozhodnutí RB OSN. Od března 2003, kdy byla zahájena operace Irácká svoboda (*Iraqi Freedom* – ukončena v květnu 2003), působí v Iráku koalice Mnohonárodních sil (*Multinational Forces*; MNF-I). Současnými hlavními úkoly MNF-I jsou stabilizace bezpečnostní situace a obnova bezpečnostního sektoru a základních správních funkcí země. Na istanbulsém summitu (2004) bylo dále rozhodnuto o vytvoření Výcvikové mise NATO v Iráku (*NATO Training Mission in Iraq*; NTM-I), která se zaměřuje na výcvik velících struktur iráckých ozbrojených sil.

V souladu s usnesením Parlamentu ČR z podzimu 2005 bylo zapojení sil a prostředků Armády ČR v rámci mnohonárodních opatření v Irácké republice v roce 2006 stanoveno v počtu do 100 osob. Kontingent AČR tvořily jednotka Vojenské policie, zastoupení ve velitelství britské Mnohonárodní divize Jihovýchod, národní podpůrný prvek a pět důstojníků AČR, kteří působili jako instruktoři v rámci NTM-I. Hlavní část kontingentu Armády ČR byla umístěna na britské základně Shaibah.

Súdán

Aliance v souvislosti s rozhodnutím o prodloužení mandátu AMIS v průběhu roku 2006 několikrát prodloužila svou logistickou podporu operaci Africké unie (AU) AMIS v súdánském Dárfúru. Vedle toho bylo v dubnu 2006 rozhodnuto i o pomoci AU při výstavbě schopností společného operačního centra, certifikaci jednotek před jejich rozmístěním a při budování schopností AMIS. NATO svou podporu koordinuje s OSN a EU, aby zamezilo duplikacím v úsilí mezinárodního společenství. Aliance se do 31. 3. 2006 podílela i na výcviku personálu Africké unie v oblasti krizového řízení.

V operaci se ČR svými prostředky neúčastnila, nicméně politicky ji podporuje.

Operace Active Endeavour

Operace *Active Endeavour* (OAE) ve Středozemním moři byla zahájena v roce 2001 jako alianční odpověď na teroristické útoky z 11. 9. 2001. Jde o jedinou alianční operaci vedenou podle čl. 5 Washingtonské smlouvy. Alianční středomořská flotila má v rámci operace za úkol monitorovat, nalodovat a prohlížet lodě, které proplouvají Gibraltarskou

úžinou a Středozemním mořem a které jsou podezřelé ze spolupráce s teroristy – např. pro ně pašují osoby, zbraně, nebezpečné náklady, peníze apod. Operace pokračovala i v roce 2006.

Řada nealiančních zemí projevila v posledních letech zájem podporovat svými kapacitami OAE. Rok 2006 byl proto pro operaci zlomový tím, že se jí poprvé účastnil, byť krátce, i nečlenský stát Aliance, a sice Rusko, jehož jedna námořní loď byla v září jeden týden do operace zapojena. Modalita zapojení jsou již dohodnuty i s Ukrajinou a s Izraelem. Další země, které projevily zájem, jsou Maroko, Alžírsko, Švédsko, Chorvatsko, Albánie a Gruzie.

V operaci se ČR svými prostředky neúčastnila, nicméně politicky ji podporuje.

Pákistán

Počátkem roku 2006 byla ukončena a v průběhu roku vyhodnocena humanitární operace v Pákistánu, kterou Aliance přispěla k odstraňování následků zemětřesení z podzimu 2005. Operace v Pákistánu byla svým způsobem pro NATO historická, protože se jednalo jednak o první operaci humanitárního charakteru a jednak o první operační nasazení NRF.

Česká republika vyslala do operace zdravotnický tým, který působil jako součást nizozemské polní nemocnice.

Partnerské formáty NATO

Rozšíření Partnerství pro mír

Největší průlom přinesl rok 2006 pro tři země západního Balkánu – Srbsko, Bosnu a Hercegovinu a Černou Horu (která v květnu roku 2006 vyhlásila nezávislost na Bělehradu a okamžitě zahájila cestu do euroatlantických struktur). Spojenci celé léto 2006 projednávali novou komplexní strategii NATO vůči západnímu Balkánu; jejich úsilí vyvrcholilo na listopadovém summitu NATO v lotyšské Rize, který vydal pro všechny tři dlouho zvažovanou pozvánku do EAPC/PfP. Česká republika patřila v NATO mezi nejvýraznější zastánce tzv. „regionálního přístupu“ k západnímu Balkánu, v jehož rámci měly být všechny tři země přijaty do PfP jako „balíček“. Výsledky řížského summitu proto uvítala.

Mezinárodní trestní tribunál pro bývalou Jugoslávii v Haagu (ICTY), nespokojený zejména se spoluprací Srbska a Bosny, nicméně vyjádřil nad tímto krokem Aliance zklamání.

NATO však svůj krok vysvětlilo zejména snahou podpořit demokratické síly v Srbsku, jež procházejí nesnadným obdobím v důsledku chystané ztráty Kosova, což výrazně posiluje pozice srbských radikálů. I po přijetí do PfP je však na Srbsko i Bosnu a Hercegovinu vyvíjen tlak na plnou spolupráci s ICTY a zadržení bývalého samozvaného prezidenta entitní Republiky srbské v Bosně a Hercegovině Radovana Karadžiče, respektive bosenskosrbského generála Ratka Mladiče. Problém spolupráce s tribunálem OSN již nemá pouze Černá Hora.

V únoru 2006 rovněž rozhodla Severoatlantická rada o posílení spolupráce ustavením dvou nových aliančních subjektů ve vztahu k Bělehradu – „Vojenské styčné kanceláře“ (*Military Liaison Office*; MLO) a „Skupiny pro obranné reformy“ (*Defence Reform Group*; DRG).

Transformace Partnerství

Program Partnerství pro mír (*Partnership for Peace*, PfP) a jeho politická dimenze, Rada euroatlantického partnerství (*Euroatlantic Partnership Council*, EAPC), v devadesátých letech minulého století významně přispěly k budování stability euroatlantického prostoru.

V roce 2006 pokračovala transformace EAPC/PfP, zahájená již na Pražském summitu v roce 2002. Cíli této transformace jsou větší orientace partnerství na konkrétní problémy a individuálnější přístup k partnerům. Novou kapitolu v rozvoji partnerských formátů NATO otevřel summit v Rize, a to i přesto, že jeho závěry svým dopadem pravděpodobně nepředčí závěry z Prahy a Istanbulu. Reforma schválená v Rize je zaměřena především na zapojování přispěvatelů do operací a je dalším krokem na cestě směrem k účelné, pružné a otevřené spolupráci, jejímž hlavním motivem a cílem bude obrana společných hodnot bez striktních geografických vymezení.

V praxi se bude jednat o rozvoj stávajících formátů (EAPC, MeD, ICI) a nástrojů (PfP), posílení politického dialogu a především pak posílení či navázání spolupráce (včetně otevření některých nástrojů PfP) s tzv. kontaktními zeměmi sdílejícími alianční hodnoty a schopnými a ochotnými podílet se na operacích a dalších aktivitách Aliance (tzv. globální partneři jako Austrálie, Nový Zéland, Jižní Korea, atp., ale také neutrální evropské země).

Rozšíření NATO

Rozšíření NATO je strategickou politickou otázkou s dlouhodobým vlivem na schopnost členských států ubránit spojenecké území, ale také na bezpečnostní a politickou roli Aliance v globálním měřítku. Listopadový summit v Rize potvrdil politiku „otevřených dveří“ NATO i skutečnost, že s největší pravděpodobností budou v roce 2008 vydány další pozvánky. Aliance nicméně opětovně zdůraznila, že bude schopna přijmout nové členy, jakmile na to budou připraveni – kandidáti přitom budou hodnoceni individuálně na základě dosažených výsledků. Spojenci nicméně obecně aktivitu uchazečů vítají a využívají ji k podpoře demokratických a bezpečnostních reforem a posílení bezpečnostní spolupráce.

Česká republika i v roce 2006 intenzivně spolupracovala se zeměmi, které o členství usilují, a sdílela své zkušenosti z přístupu a působení v NATO zejména s kandidáty z jihu a východu Evropy. O vstup do NATO se v současnosti uchází pět zemí. Z regionu západního Balkánu se v rámci tzv. Akčního plánu členství (*Membership Action Plan*, MAP) připravují tři země sdružené v tzv. Jadranské chartě – Albánie, Chorvatsko a Makedonie. Loňské kolo hodnocení MAP potvrdilo, že z této trojice je podle očekávání nejlépe na vstup do NATO připraveno Chorvatsko. Záhřeb splnil podmínku plné spolupráce s ICTY, problémem zatím zůstává slabá podpora chorvatské veřejnosti pro vstup země do Aliance. Chorvatsko se účastní zahraničních vojenských misí pod vedením NATO, EU i OSN. Z operací NATO je nejvýznamnější jeho účast v operaci ISAF v Afghánistánu, kde příslušníci chorvatské armády, mimo jiné spolu s českými kolegy, působí v německém provinčním rekonstrukčním týmu ve Fayzabadu.

Euroatlantická integrace zůstává vysokou prioritou i pro Bývalou jugoslávskou republiku Makedonii. V zemi přetrvává vysoká podpora veřejného mínění pro vstup do Aliance, přetrvávají však problémy v oblasti soudnictví, zákona o policii a volebního zákona, dále zaostávají ekonomické reformy a reformy bezpečnostního sektoru.

Aliance potvrzuje i podporu členství Albánie v NATO a oceňuje její účast v aliančních operacích. Tirana však podle spojeneckého hodnocení zaostává za dalšími kandidáty v MAP, a to zejména v implementaci řady přijatých reformních opatření. Největšími problémy jsou přetrvávající korupce, organizovaný zločin a pašování zboží a osob. Albánie se účastní operací NATO v Afghánistánu, Bosně a Hercegovině a Iráku. Kromě toho působí v operaci EU Althea v Bosně.

Dalšími zeměmi se zájmem o vstup do NATO jsou Gruzie a Ukrajina. Posílení jejich zájmu o vstup do NATO souviselo především s politickými změnami v letech 2004, respektive 2003. Ale zatímco rok 2005 znamenal novou úroveň vztahů NATO – Ukrajina, v roce 2006 se ukázalo, že případné členství Ukrajiny v Alianci či její zařazení do MAP je s ohledem na zahraničněpolitický kurz nové ukrajinské vlády, rozdílné pohledy vlády a prezidenta a pokračující ústavní reformy otázkou spíše vzdálenější budoucnosti.

Ukrajina má pro Alianci nezpochybnitelný geostrategický význam, mj. i z hlediska energetické bezpečnosti. Je v zájmu aliančních zemí (včetně ČR) tuto zemi ukotvit v euroatlantických strukturách, a tím napomoci brzdit tendence vedoucí k převážení proruský orientovaných sil. Současný vývoj na Ukrajině sice v integraci znamená zpomalení, pravděpodobně však nikoliv další zásadní obrat.

Gruzie je partnerskou zemí Aliance v programu PfP i jeho politické dimenze, EAPC. Země jižního Kavkazu a Střední Asie jsou oblastmi strategického zájmu Aliance, mimo jiné i v kontextu boje proti terorismu. NATO nabídlo zemím obou regionů posílení spolupráce. Pozitivním signálem byly aktivity současného gruzínského vedení. Gruzie jako první partnerská země schválila a představila svůj IPAP (Akční plán individuálního partnerství) a deklaruje zájem o vstup do programu Akčního plánu členství – MAP. Prozatím spojenci s Gruzii zahájili v září 2006 tzv. Intenzifikovaný dialog, obdobně jako tomu bylo v případě Ukrajiny.

V obecné rovině Česká republika podporovala a podporuje alianční debatu o teritoriálním a funkčním vymezení NATO pro příští roky. Rozšíření NATO má z pohledu ČR přímou souvislost s hlavní funkcí Aliance, kterou je společná obrana podle čl. 5 Washingtonské smlouvy. ČR chce, aby Aliance tuto funkci v nezpochybnitelné míře plnila i nadále. Před dalším kolem rozšíření by proto měla proběhnout strategická diskuse o rozšiřování Aliance. Tato diskuse by neměla mít časové omezení a neměla by probíhat pod tlakem uchazečů a podle harmonogramu aliančních summitů.

Rada NATO Rusko (*NATO – Russia Council, NRC*)

NRC se v první polovině roku zabývala aktualizací svojí dosavadní činnosti a hledáním nových možností a priorit spolupráce. Dokument k aktualizovaným prioritám schválili ministři zahraničních věcí na své dubnové schůzce v Sofii.

Hlavními tématy praktické spolupráce NRC zůstávají boj proti terorismu, interoperabilita vojenských sil a společná cvičení. Boj proti terorismu stál u zrodu NRC a téma má potenciál oboustranně výhodné spolupráce. Většímu rozvoji aktivit na praktické úrovni brání skutečnost, že Rusko dosud neratifikovalo dohodu PfP SOFA (Dohoda mezi členskými státy Severoatlantické smlouvy a ostatními státy zúčastněnými v Partnerství pro mír o statusu jejich ozbrojených sil - podepsána v dubnu 2005).

Česká republika podporuje úsilí NATO o praktickou a oboustranně výhodnou spolupráci s Ruskou federací, především o pokračování aktivní spolupráce v boji proti terorismu, realizaci obranných reforem, vedení společných mírových a humanitárních operací a koordinaci civilního nouzového plánování. Zároveň však ČR zdůrazňuje nutnost respektování nezávislosti rozhodovacích procesů Aliance a jejích bezpečnostních zájmů.

Ostatní

Prodloužení funkčního období Generálního tajemníka NATO

Na konci roku 2006 státy diskutovaly o možném prodloužení mandátu stávajícího generálního tajemníka NATO Jaap de Hoop Scheffera do jara 2009, tedy o zhruba půldruhého roku. Státy k tomuto rozhodnutí vedl záměr, aby stávající generální tajemník provedl Alianci předpokládaným summitem k 60. výročí NATO. Definitivní rozhodnutí o prodloužení mandátu pak bylo přijato 10. 1. 2007.

Cvičení NRF na Kapverdách

V červnu 2006 se uskutečnilo certifikační cvičení NATO Response Force na Kapverdách. Šlo o vojenské cvičení, které však bylo významné i z politického hlediska, protože díky němu jednak Aliance navázala užší vztah s další zemí – Kapverdami – a jednak úspěch cvičení byl nutnou podmínkou pro to, aby NRF mohly být označeny za plně operabilní.

Česká republika se cvičení účastnila svým příspěvkem do 7. rotace NRF.

Obranná skupina pro proliferaci (*Defence Group on Proliferation*, DGP)

Česká republika se od června 2006 stala na rok spolupředsednickou zemí (druhou stálou předsednickou zemí jsou USA) DGP. Program jejího předsednictví je poměrně

ambiciózní a zaměřuje se především na posilování vnější spolupráce (zejména vztahy NATO-Ukrajina a NATO-EU) v oblasti ochrany před ZHN. Zastupování ČR v této skupině a její řízení je v gesci ministerstva obrany.

Vztahy NATO-EU

V roce 2006, bohužel, pokračovala patová situace ve vztazích mezi NATO a EU. Organizace byly schopné společně oficiálně jednat pouze několikrát o operaci v Bosně a jednou neformálně o situaci v Dárfúru. Česká republika podporuje mnohem těsnější a rozmanitější spolupráci obou organizací, avšak průlom v současné situaci je mimo dosah české zahraniční politiky. Jedinou cestou jsou nyní neformální politický dialog, praktická spolupráce, kontakty mezi administrativami a tlak vnějších okolností na nutnost spolupracovat (především Kosovo, ale i Dárfúr a Afghánistán).

„Záměr o přistoupení“ k pořízení letadel C-17

V rámci rozvoje vojenských schopností Aliance byla v roce 2006 spuštěna americká iniciativa ke zlepšení schopností strategické přepravy spočívající ve společném pořízení letounů Boeing C-17. Za Českou republiku podepsal „záměr o přistoupení“ (*Letter of Intent*) České republiky k americké iniciativě velvyslanec ČR při NATO dne 31. 8. 2006

APAG

V únoru 2006 indikovala Česká republika zájem uspořádat zasedání Poradní skupiny pro atlantickou politiku NATO (*Atlantic Policy Advisory Group*, APAG) v září 2007. Tento poradní orgán NATO, kterému předsedá náměstek GT pro politické otázky a bezpečnostní politiku, se schází každý rok na úrovni zástupců stálých představitelů při NATO a šéfů bezpečnostních nebo analytických odborů MZV členských zemí. ČR je jednou z mála členských zemí, která tuto akci dosud nehostila.

Zasedání APAG proběhne v září 2007 v Českém Krumlově.

Energetická bezpečnost

V roce 2006, zejména v návaznosti na krizi v ruských dodávkách plynu a ropy Ukrajině na přelomu 2005 a 2006, se začalo v NATO diskutovat nové bezpečnostní téma, a sice energetická bezpečnost. Přes některé počáteční problémy se téma v průběhu roku stalo

poměrně výrazným a byla zorganizována řada zasedání a seminářů nejen pro členské země NATO, ale i s Ruskem ve formátu NRC.

Česká republika hodnotí toto téma jako důležité pro budoucnost a považuje energetickou bezpečnost za důležitý element mezinárodní bezpečnosti v širším pojetí. Je přesvědčena, že Aliance má v této problematice přidanou hodnotu.

Kontaktní ambasády NATO

V roce 2006 končilo další dvouleté období rozdělení kontaktních ambasád NATO. Česká republika v tomto období měla svou kontaktní ambasádu NATO v Tel Avivu a pro následující cyklus kandidovala na kontaktní ambasádu v Bělehradě. Nejvážnějším protikandidátem ČR byla Itálie, která nakonec kontaktní ambasádu v Bělehradě získala. Česká republika tak bude mít i nadále v letech 2007-2008 kontaktní ambasádu v Tel Avivu a předpokládá svou kandidaturu na kontaktní ambasádu v Bělehradě na další období 2009-2010.

Cvičení krizového řízení

Jako téměř každý rok, Aliance zorganizovala cvičení krizového řízení CMX 06. Tentokrát čistě v aliančním formátu „26“ byla procvičena reakce na asymetrické hrozby vedoucí k vyhlášení čl. 5 a k nasazení sil rychlé reakce do krizové oblasti.

Vedle úspěchu ve zorganizování CMX 06 však rok 2006 přinesl i zklamání, když se nepodařilo nalézt cestu, jak zorganizovat přípravu společného cvičení NATO a EU v roce 2007. Toto společné cvičení tak, ač bylo plánováno, se nakonec neuskuteční a možnou náhradou by mohl být společný seminář krizového řízení na podzim 2007.

Nové ústředí

V roce 2006 pokračovala jednání o výstavbě nového ústředí NATO, které by mělo začít fungovat od roku 2012. Ambiciózní plány však nabírají jisté zpoždění, může tak dojít k odložení termínu.

V roce 2006 bylo rozhodnuto o rozdělení užité plochy nového ústředí mezi jednotlivé národní delegace, Sekretariát Aliance a společné prostory, byly upřesněny mechanismy

financování výstavby a bylo rozhodnuto o vypracování studie pro implementaci informačních a komunikačních technologií do hlavního projektu nového ústředí NATO.

3. Česká republika a regionální spolupráce

Visegrádská spolupráce

Česká republika považuje Visegrádskou skupinu za klíčové uskupení rozvíjející regionální spolupráci ve střední Evropě. Smysl této iniciativy vidí v rozvíjení konkrétních projektů zejména meziresortní spolupráce a posilování vztahů mezi občany visegrádských zemí, a v politické spolupráci všude tam, kde existuje vůle čtyř visegrádských zemí dohodnout se na společných postojích. Visegrádská spolupráce respektuje nárok na ochranu a prosazování individuálních zájmů a nevyklučuje samostatné zahraničněpolitické aktivity. I díky ctění tohoto principu dobrovolnosti je visegrádská spolupráce považována za moderní a velmi užitečný nástroj zahraniční politiky České republiky. Spolupráce v rámci V4 může napomoci nejen posilování vzájemnosti uvnitř středoevropského regionu, ale také formulování a obhajování regionálních zájmů v rámci rozšířené EU.

Visegrádská skupina (V4) procházela v roce 2006 jedním z nejintenzivnějších období své spolupráce, charakterizované principy dobrovolnosti, odpovědnosti a solidarity. Za období své existence se formát Visegrádské skupiny stal přirozenou součástí regionální politiky ve střední Evropě a po vstupu visegrádských zemí do Evropské unie se staly samozřejmou součástí konzultací ve formátu V4 také záležitosti unijní problematiky. Visegrádská skupina dosáhla konsenzu v několika významných otázkách politiky EU, jako byly příprava Finanční perspektivy (2007 – 2013), volný pohyb pracovních sil či směrnice o službách, a svými aktivitami, např. ve věci rozšiřování Schengenského prostoru, přispěla k narovnávání vztahů zemí uvnitř EU. Rozsáhlý prostor pro spolupráci poskytují také jedinečné regionální a historické zkušenosti, jimiž mohou země V4 přispívat k formulaci a realizaci politiky EU vůči visegrádským sousedům – nečlenům EU. Prostřednictvím grantových a stipendijních programů Mezinárodního visegrádského fondu (MVF) přispívá nejen k dalšímu propojení občanské základny zemí V4, ale podporuje také demokratizační, transformační a integrační procesy v dalších zemích.

Maďarské předsednictví V4 (2005/2006) si vzalo za cíl navázat na aktivity polského předsednictví a rozvíjet zejména občanskou dimenzi visegrádské spolupráce, zajistit pravidelné konzultování postojů zemí V4 k záležitostem EU, pokračovat v rozšiřování spolupráce ve formátech V4+ v souladu s Politikou evropského sousedství EU a s důrazem na země, v nichž probíhají politické a sociální transformace, a dále posilovat meziresortní spolupráci uvnitř V4. Průběžně a mimo stanovený rámec schůzek se setkávali předsedové a ministři vlád zemí V4, zejména ministři zahraničních věcí. Několik setkání předsedů vlád napomohlo vytváření konsenzu zemí Visegrádské skupiny v dalším postupu pro vyjednávání nové finanční perspektivy EU a v pohledu na další vývoj v Evropské unii. Ve dnech 15.-16. 9. 2006 se uskutečnil oficiální summit prezidentů zemí V4 v České republice. Oficiální summit premiérů oslavil v říjnu 2006 v maďarském Visegrádu 15. výročí založení Visegrádské skupiny. U příležitosti výročí byly představeny publikace o Visegrádské skupině a nová webová stránka V4 (www.visegradgroup.eu). Summitem bylo oficiálně předáno předsednictví V4 Slovenské republice.

Mezi hlavní priority slovenského předsednictví V4 (2006/2007) patří ukotvit V4 jako dynamické regionální fórum v rámci EU, nadále posilovat koordinační a konzultační mechanismus visegrádské spolupráce s cílem nacházet společné pozice a stanoviska v otázkách společného zájmu, a v neposlední řadě napomáhat, ve spolupráci s MVF, zlepšení všeobecné informovanosti veřejnosti o V4. V průběhu slovenského předsednictví se mj. uskutečnila dvě setkání ministrů zahraničních věcí zemí V4 a baltských států - Aliance pro vízovou rovnost.

Visegrádská skupina se v zahraničněpolitické rovině v roce 2006 zaměřila zejména na podporu demokratizačního procesu v Bělorusku, pokračování ve spolupráci Visegrád – Benelux, zejména v meziresortních kontaktech, znovunavázání kontaktu se Severskou radou a konkretizaci spolupráce s Japonskem, která by se měla zaměřit zejména na oblasti turismu, kulturní a ekonomické spolupráce a na politické konzultace ve vybraných otázkách. Kromě spolupráce v politické rovině poskytuje také Mezinárodní visegrádský fond stipendijní a grantové programy pro občany zemí východní Evropy sousedících s V4.

Mezinárodní visegrádský fond (MVF) (www.visegradfund.org) v roce 2006 pokračoval ve financování stipendijních programů a podpoře občanské dimenze visegrádské spolupráce financováním - v naprosté většině - aktivit nevládních subjektů. V roce 2006 bylo rozhodnuto o navýšení rozpočtu fondu na celkovou částku 5 mil. EUR ročně,

tj. 1,25 mil. EUR za každou zemi V4. V roce 2006 byly pro zvýšení efektivity provedeny také některé změny v programu tzv. Visegrádských strategických projektů, jehož smyslem je snaha aktivně vstoupit do procesu vymezování témat, která MVF podporuje. Vymezení strategických témat vychází z hlavních priorit předsednictví Visegrádské skupiny a zaměřuje se na posilování spolupráce uvnitř V4, stejně jako na podporu aktivit zemí V4 vůči jejich východním a jižním sousedům jako součást komplementární aktivity vůči politice sousedství EU.

V rámci projektu informační a komunikační politiky Visegrádské skupiny byla kromě zřízení oficiálních webových stránek V4 v roce 2006 vytvořena funkce tzv. PR-koordinátora V4 se sídlem při MVF v Bratislavě. PR-koordinátor V4 spravuje webové stránky Visegrádské skupiny, věnuje se komunikaci se širokou i odbornou veřejností a se zástupci médií a zabývá se obecným zvyšováním public relations V4. Projekt vnější informační strategie a kvalitní internetové prezentace by měl napomoci lepší informovanosti o činnosti V4, odpovídající současným požadavkům odborné i laické veřejnosti, a vnitřní dimenze této politiky by měla vést k vyšší efektivitě komunikačních kanálů uvnitř skupiny visegrádských zemí. Dosažení vyšší úrovně vzájemné informovanosti by se mělo týkat zejména široké občanské základny zemí V4 i mimo ni.

Setkání představitelů států Visegrádské skupiny v roce 2006:

- 19. 1. 2006 – setkání ministrů obrany zemí V4 v Budapešti;
- 27. 1. 2006 – setkání ministrů práce zemí V4 v Budapešti;
- 3. 2. 2006 – summit předsedů parlamentů zemí V4 v Praze;
- 8. 3. 2006 – setkání ministrů zahraničních věcí zemí V4 v Budapešti;
- 23. – 25. 3. 2006 – Mezinárodní veletrh projektů V4 (V4 Project Fair) v Budapešti;
- 24. – 25. 4. 2006 – setkání ministrů pro místní rozvoj zemí V4 s jejich protějšky z Bulharska a Rumunska;
- 4. – 5. 5. 2006 – zasedání ministrů životního prostředí zemí V4 v Košicích;
- 10. – 12. 5. 2006 – Kolokvium odborníků zemí V4 z oblasti knihovnictví na téma „Knihovny ve znalostní společnosti“ v Banské Bystrici;
- 30. 5. – 2. 6. 2006 – mezinárodní konference pohraničních policí iniciovaná státy V4 v maďarském Siófoku;

- 26. – 28. 6. 2006 – mezinárodní konference „Nasazení ozbrojených sil v mírových operacích“ za účasti odborníků ozbrojených sil zemí V4;
- 3. – 4. 9. 2006 – setkání ministrů kultury zemí V4 v Krakově;
- 5. 9. 2006 – setkání ministrů zahraničních věcí zemí V4 a Ukrajiny v Bratislavě;
- 15. -16. 9. 2006 – setkání prezidentů zemí V4 v Lánech;
- 29. 9. – 1. 10. 2006 – setkání ministrů spravedlnosti zemí V4 v Mariánských Lázních;
- 10. 10. 2006 – setkání předsedů vlád zemí V4 ve Visegrádu;
- 13. 11. 2006 - setkání předsedů parlamentů zemí V4 v Košicích;
- 13. 11. 2006 – setkání ministrů zahraničních věcí zemí V4 a baltských států (Aliance pro vízovou rovnost) v Bruselu (před GAERC);
- 10. 12. 2006 – setkání ministrů zahraničních věcí zemí V4 a baltských států (Aliance pro vízovou rovnost) v Bruselu (před GAERC);
- 11. 12. 2006 – setkání ministrů zahraničních věcí zemí V4 + Rumunska a Bulharska v Bruselu (před GAERC);
- 14. 12. 2006 – setkání ministrů zahraničí zemí V4 a Beneluxu v Bruselu (před Evropskou radou).

Středoevropská iniciativa (SEI)

Vstupem Černé Hory došlo 1. 8. 2006 k rozšíření počtu členských zemí Středoevropské iniciativy na 18 (pro Černou Horu byla SEI navíc jednou z prvních mezinárodních organizací, k níž se po svém osamostatnění připojila). Rok 2006 byl pro SEI v každém případě určitým mezníkem z hlediska plnění jejího původního účelu – přibližování svých zemí k EU a prevence vzniku nových dělicích čar v Evropě: v souvislosti se vstupem Bulharska a Rumunska do EU se již celá polovina zemí SEI stává současně členy EU. SEI se tudíž nemohla vyhnout debatě o svém směřování, a to tím spíše, že její předsednickou zemí byla v uplynulém roce Albánie patřící mezi členy SEI se zvláštními potřebami (*in special need*). Změny v působení SEI našly svůj odraz v novém Akčním plánu na období 2007 – 2009, jehož přípravě byla věnována větší část uplynulého roku jak na úrovni pracovních skupin SEI, tak i ze strany národních koordinátorů a výkonného sekretariátu SEI. Akční plán se soustřeďuje na tři základní oblasti budoucího působení SEI: ekonomiku, rozvoj lidského potenciálu a institucionální rozvoj. Jeho finální podobu schválili premiéři zemí SEI na své listopadové schůzce v Tiraně, zásadní reformní opatření budou nicméně teprve následovat.

SEI zaznamenala v roce 2006 rekord v počtu došlých návrhů, resp. projektů tzv. kooperačních aktivit (*cooperation activities*): objem požadovaných finančních prostředků pětinasobně převýšil objem disponibilních prostředků, což si vynutilo zavedení v minulosti nadbytečných mechanismů předběžné evaluace a selekce. Na druhé straně se tak finanční podpory z fondů SEI dostalo jen těm nejlepším a z hlediska praktických dopadů nejpřínosnějším kooperačním projektům. Za období 12 měsíců (od summitu premiérů SEI v Piešťanech v listopadu 2005) jich bylo celkem 94 v souhrnné hodnotě 5,4 mil. EUR, přičemž spoluúčast SEI tvořila 26,7 %, tj. 1,5 mil. EUR. Navíc SEI věnovala dalších přes 550 tis. EUR ze svého svěřeneckého fondu při EBRD na projekty technické spolupráce (v dané souvislosti se národní koordinátoři SEI opakovaně zabývali negativními důsledky blížícího se vyčerpání prostředků ve svěřeneckém fondu SEI při EBRD a možnými cestami jeho odvrácení, v roce 2006 však bohužel nenašli funkční řešení či náhradu). SEI se zapojila i do realizace celkem sedmi programů financovaných EU v hodnotě 7,5 mil. EUR a s vlastním podílem 700 tis. EUR. To vše jen potvrzuje význam a životaschopnost SEI v současných podmínkách silně konkurenčního prostředí nejrůznějších mezinárodních institucí v evropském prostoru, přičemž základní komparativní výhodou SEI nadále zůstává akcent na iniciativu zdola a schopnost pružně reagovat na měnící se potřeby jak samotných členských zemí, tak i jejich vzájemné spolupráce.

Tematicky byla pozornost SEI v roce 2006 přednostně soustředěna zejména do oblastí dopravy, energetiky (s akcentem na využívání obnovitelných zdrojů), zemědělství, malého a středního podnikání, územního rozvoje, turismu, přeshraniční spolupráce a lidských zdrojů. Právě zde se významně profilovala Česká republika s mezinárodní konferencí SEI pod názvem „Fórum lidské zdroje“ v roce 2006 specificky věnovanou financování dalšího profesního vzdělávání. Uspořádání této konference regulérně zařazené od roku 2006 do kategorie tzv. příznačných aktivit (*feature events*) SEI představuje konkrétní příspěvek ČR k naplňování původních cílů SEI: výměnou zkušeností a know-how napomáhat ekonomickému růstu (v daném případě cestou posílení zaměstnatelnosti a konkurenceschopnosti pracovní síly na měnícím se trhu práce) a integračnímu úsilí členských zemí SEI, včetně jejich přibližování k EU. Konferenci uspořádal Národní vzdělávací fond pod záštitou Ministerstva zahraničních věcí a za účasti ministryně školství M. Kopicové v Černínském paláci dne 10. 11. 2006. Kvalita mezinárodních i českých lektorů a aktuálnost zvoleného tématu vzbudily zájem o účast převyšující kapacitní možnosti organizátorů.

Konferenci předcházelo zasedání Pracovní skupiny SEI pro rozvoj lidských zdrojů a výcvik, které ČR spolupředsedá.

Albánie v roli předsednické země SEI specificky promítla vlastní priority do kalendáře významných akcí SEI v roce 2006, jež sama pořádala. Kromě už tradičních akcí, jakými jsou „Summit Economic Forum“, fórum mládeže a rovněž pravidelné institucionální schůzky premiérů, ministrů zahraničních věcí, parlamentářů a samozřejmě národních koordinátorů SEI, Albánie hostila také setkání ministrů zemědělství, ministrů dopravy, fórum žurnalistů a fórum o obnovitelných zdrojích energie. Posledně jmenovaná akce zakládá nové partnerství SEI s podnikatelskou sférou a nevládními subjekty činnými v dané oblasti a nově se začleňuje mezi příznačné aktivity SEI. Jelikož Albánie v roce 2006 zároveň předsedala také Jadersko-jónské iniciativě, zorganizovala několik souběžných akcí umožňujících porovnat aktivity obou subregionálních uskupení. Naopak k útlumu došlo z logických příčin (Albánie nedisponuje výhodou předchozí předsednické země SEI, Slovenska, v podobě členství v EU) v dialogu mezi SEI a EU, resp. EK, o možných formách jisté institucionalizace vzájemných vztahů, zástupce EK se ale klíčových akcí SEI zúčastňoval.

Regionální partnerství

Spolupráce ve formátu Regionálního partnerství (Česká republika, Maďarsko, Polsko, Rakousko, Slovensko a Slovinsko) vznikla v roce 2001 s cílem společně řešit otázky vnitřní bezpečnosti a pohraniční, azylové a konzulární záležitosti, rozvíjet kulturní spolupráci a vytvářet společné infrastrukturní projekty.

Během posledních let byla naplňována zejména setkáními předsedů vlád a parlamentů a ministrů zahraničí, vnitra, zemědělství a životního prostředí. Jistou paralelou spolupráce Regionálního partnerství je také Středoevropská kulturní platforma, jež je součástí projektu středoevropské spolupráce, zaštiťovaného Rakouskem.

Obsah základní spolupráce zemí Regionálního partnerství se v uplynulém období rozšířil o další společná témata, jako jsou např. otázka dalšího vývoje prostoru západního Balkánu, problematika EU a energetická bezpečnost. V poslední době lze za nejlépe se rozvíjející spolupráci, přinášející konkrétní výsledky, označit spolupráci v oblasti vnitřní bezpečnosti.

V oblasti tzv. vnější spolupráce byla pozornost soustředěna zejména směrem k zemím západního Balkánu, kde může Regionální partnerství díky zkušenostem většiny jeho členů s tímto teritoriem dobře napomáhat rozvíjení jihovýchodní dimenze vnější politiky EU. V návaznosti na závěry VI. regionální konference ministrů zahraničních věcí zemí Regionálního partnerství k záležitostem západního Balkánu, konané v říjnu 2005 v Budapešti, pokračovala v roce 2006 pomoc zemí Regionálního partnerství zemím západního Balkánu v jejich integračním úsilí. Každá členská země Regionálního partnerství se stala gestorem koordinace pomoci v jedné z předem stanovených oblastí. Česká republika je koordinátorem spolupráce týkající se předávání zkušeností v otázkách aplikace zásad vnitřního trhu a tento úkol ve spolupráci s dalšími institucemi postupně realizuje.

Obdobně jako tomu je v rámci Visegrádské skupiny, je Česká republika pro spolupráci založenou na maximálním možném společném jmenovateli zájmů kooperujících zemí a pro rozvíjení konkrétních projektů za předpokladu zcela rovného postavení všech zúčastněných. Otázku rozvíjení regionální spolupráce nevnímá ČR jako otázku nutnosti volby mezi jednou či druhou formou spolupráce; jedná se spíše o snahu obě formy spolupráce co nejefektivněji skloubit.

Pakt stability pro jihovýchodní Evropu

V roce 2006 Česká republika pokračovala ve své aktivní podpoře činnosti Paktu stability pro jihovýchodní Evropu (PS), který se zaměřoval na podporu regionální spolupráce v jihovýchodní Evropě a překonávání negativních důsledků konfliktů let devadesátých. Region výrazně pokročil ve stabilizaci a rozvoji spolupráce, čehož výsledkem se stalo v důsledku aktivit PS přistoupení zemí západního Balkánu k pozměněné Středoevropské dohodě o volném obchodu (CEFTA). Zároveň dvě doposud přijímající země PS - Bulharsko a Rumunsko - se svým vstupem do EU k 1.1. 2007 přiblížily pozici donorů. PS se tudíž soustředil na předávání řízení jednotlivých iniciativ zemím regionu v rámci tzv. regionálního vlastnictví a na přípravu vytvoření Regionální rady spolupráce, která by měla od roku 2008 převzít úkoly PS.

Česká diplomacie podporovala PS a dosažení jeho cílů mnoha způsoby na úrovni multilaterální, bilaterální a rovněž přímo (vysláním českého experta do Úřadu Zvláštního koordinátora PS v Bruselu, pověřeného problematikou malých ručních zbraní a transformace armády a obranného průmyslu). Svoji činnost ČR soustředila především do oblasti předávání

zkušeností z procesu společenskoekonomické transformace a příprav na členství v Evropské unii a Severoatlantické alianci.

V rámci *prvního pracovního stolu pro demokratizaci a lidská práva* Česká republika podpořila projekt České katolické charity zaměřený na integraci Romů do srbské společnosti prostřednictvím vzdělávacích kurzů a řešení problémů s doklady, jakož i projekt zaměřený na rozvoj dialogu mezi představiteli různých církví v Srbsku.

Parlamentní dimenzi spolupráce ČR podpořila jednak finančním příspěvkem OBSE na Právní kancelář Parlamentu Srbska zabývající se evropskou legislativou a též vlastním projektem Parlamentního institutu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, jenž byl zaměřen na školení expertů Parlamentu Srbska v problematice evropské integrace.

Ve *druhém pracovním stole pro hospodářskou spolupráci, obnovu a rozvoj* na základě iniciativy Regionálního partnerství se ČR soustředila na předávání zkušeností z příprav na vstup do Evropské unie v oblasti vnitřního trhu se zaměřením na problematiku standardizace a normalizace prostřednictvím odborného semináře a následných studijních stáží pro odborníky z Chorvatska, Bosny a Hercegoviny, Černé Hory, Srbska, Makedonie/FYROM a Albánie, které uspořádal Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ) ve spolupráci s MZV. ÚNMZ rovněž pokračoval v projektu technické pomoci Albánii v oblasti potravinářství, jehož cílem bylo kromě zvýšení standardů i posílení albánských exportních možností. Česká republika též podpořila projekt vytvoření databáze pro albánskou restituční a kompenzační agenturu, iniciovaný vedoucím kanceláře OBSE v Tiraně, českým velvyslancem P. Vackem. Smyslem projektu bylo napomoci zprůhlednění majetkových poměrů v Albánii a přispět ke zvyšování přitažlivosti Albánie pro zahraniční investory.

Česká republika se ve svých aktivitách soustředila na problematiku stabilizace s důrazem na transformaci bezpečnostního a vojenského sektoru s podporou aktivit *třetího pracovního stolu PS pro otázky obrany a bezpečnosti*. Za tímto účelem přispěla na projekt EUPM českými odborníky v Bosně a Hercegovině k posílení kapacit místní policie školenými policejními psy. V Bosně a Hercegovině ministerstvo vnitra ve spolupráci s českým velvyslanectvím v Sarajevu realizovalo projekt „Malý policista“ na podporu policie prostřednictvím výchovy dětí. ČR dále finančně i expertně podpořila pokračování vojensko-

obrné konverze v oblasti západního Balkánu, na niž se zaměřuje Regionální středisko pro kontrolu zbraní, verifikaci a implementaci pomoci (RACVIAC) se sídlem v Záhřebu.

V rámci předávání zkušeností z přípravy na členství v Severoatlantické alianci Česká republika podpořila školení srbských a bosenskohercegovských vysokoškolských pedagogů, organizované sdružením Jagello 2000. S ohledem na problémy Srbska v oblasti bezpečnostního sektoru MZV ČR podpořilo realizaci jarního cyklu školy bezpečnostních studií, organizovaného Střediskem pro mezinárodní a bezpečnostní záležitosti v Bělehradě, a seminář věnovaný dosavadním výsledkům a chybám v reformě srbských ozbrojených složek, pořádaný Střediskem pro civilně-vojenské vztahy v Bělehradě. Ministerstvo vnitra ČR pokračovalo v realizaci svého projektu zaměřeného na rozvoj spolupráce v oblasti boje proti organizovanému zločinu v Srbsku a Černé Hoře.

Při podpoře stabilizace věnovala Česká republika velkou pozornost Kosovu, a to nejen vysláním vojenského kontingentu, ale i podporou projektů UNMIK a UNESCO. Konkrétně se jednalo o pomoc zaměřenou na zlepšení zásobování vodou v obci Zvečan, na dobudování sportovního centra pro mládež v obci Zubin Potok či obnovu pravoslavného kostela poničeného v období mezinárodního konfliktu. ČR v této souvislosti rovněž otevřela styčnou kancelář při UNMIK v Prištině.

Česká republika podpořila aktivity PS přímými příspěvky ve výši 12 mil. Kč. Dále jej podporovala i v mezinárodních institucích, především v rámci Evropské unie, Severoatlantické aliance a Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě.

4. Česká republika a ostatní evropské mezinárodní organizace a fóra

Česká republika a Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE)

OBSE je významnou součástí evropské bezpečnostní architektury. Podpora její činnosti je jednou ze zahraničněpolitických priorit české vlády. Česká republika má zájem na tom, aby OBSE byla flexibilní organizací, schopnou adaptovat se na aktuální výzvy a úkoly a případně za tímto účelem i inovovat své instrumenty. Trvalým zájmem ČR je, aby OBSE ve všech dimenzích své činnosti (politicko-vojenské, ekonomicko-environmentální a lidské/lidskoprávní) dbala na dodržování přijatých standardů všemi účastnickými státy a dále posílila svou schopnost monitorovat případy jejich porušování a napomáhat nápravě.

Česká republika se soustavně zasazuje o to, aby OBSE byla schopna pružně čelit starým i novým bezpečnostním hrozbám a rizikům a přizpůsobovat tomu i své nástroje. Roli OBSE spatřuje ČR zejména v předcházení konfliktům a postkonfliktní obnově. Česká republika podporuje další prohlubování spolupráce euro-atlantických organizací s bezpečnostní dimenzí v souladu s principy *Platformy pro kooperativní bezpečnost*, schválené na summitu OBSE v Istanbulu v roce 1999.

V roce 2006 se Česká republika plně zapojila do spolupráce a koordinace s ostatními členskými zeměmi EU v rámci OBSE, kde členové EU představují téměř polovinu účastnických zemí (nyní 27 z 55) a svými příspěvky se podílejí přibližně dvěma třetinami na zdrojích OBSE. Česká republika se aktivně podílela na tvorbě stanovisek EU k obecným otázkám i konkrétním problémům projednávaným OBSE.

Ve své politicko-vojenské dimenzi se OBSE trvale zabývá implementací existujících opatření k posílení důvěry a bezpečnosti, obsažených ve *Vídeňském dokumentu 1999*, implementací *Dokumentu OBSE k ručním a lehkým zbraním* a dalších dokumentů, jako jsou např. *Kodex chování*, *Transfer konvenčních zbraní*, *Globální výměna vojenských informací*, podpora plnění *Úmluvy o zákazu protipěchotních min* atd.

Česká republika má zájem na ratifikaci adaptované *Smlouvy o konvenčních ozbrojených silách v Evropě (S-KOS)*, neboť ji považuje za jeden z úhelných kamenů

evropské bezpečnosti. Dohoda o adaptaci S-KOS je pro Českou republiku významná nejen tím, že odstraňuje blokové pojetí původní smlouvy, ale i tím, že obsahuje ještě kvalitnější systém notifikací a inspekcí, čímž dále zvyšuje transparentnost celého odzbrojovacího režimu. Parlament České republiky bude adaptovanou S-KOS (AS-KOS) ratifikovat poté, co Rusko splní politické závazky vůči Gruzii a Moldavsku, přijaté na Závěrečné konferenci OBSE v Istanbulu v roce 1999.

V lidské dimenzi OBSE byly v popředí i nadále otázky související s diskriminací a potíráním všech jejích forem, dále pak problematika rasismu a antisemitismu.

Ve dnech 2. - 13. 10. 2006 proběhla ve Varšavě *Výroční implementační schůzka lidské dimenze OBSE*. Jednání se zaměřilo zejména na problematiku dodržování základních demokratických svobod. Ústředním motivem byla problematika tolerance v jejích nejrůznějších aspektech.

Důležitou oblastí činnosti OBSE v lidské dimenzi nadále zůstalo monitorování volebních procesů. V roce 2006 *Úřad pro demokratické instituce a lidská práva (ODIHR)* vysílal volební pozorovatele zejména do jihovýchodní Evropy a zemí SNS. Česká republika se aktivně podílela na pozorování voleb v účastnických státech OBSE; řadu volebních aktů monitorovali rovněž členové české delegace do Parlamentního shromáždění OBSE.

V roce 2006 OBSE zaznamenala pozitivní výsledky svých „polních“ misí, zejména v jihovýchodní Evropě (mj. nadále přispívala k vytváření základních demokratických standardů v Kosovu a posilovala státnost a vládu práva v Bosně a Hercegovině). Celkem OBSE disponuje rozsáhlou sítí 18 dlouhodobých misí na Balkáně a v zemích SNS. V misích OBSE v roce 2005 pracovaly téměř 4000 mezinárodních i místních civilních expertů. Česká republika pokračovala v aktivním vysílání svých odborníků do těchto misí. Na pozici vedoucího mise OBSE v Albánii i nadále působil velvyslanec P. Vacek.

Rok 2006 bohužel nepřinesl zásadní posun v urovnání podněsterského konfliktu v Moldavsku. Česká republika v OBSE vystupovala na podporu posíleného mezinárodního angažmá v řešení podněsterského problému, s aktivní rolí EU, včetně zajištění budoucí mezinárodní přítomnosti. Klíčovým faktorem úspěchu, z pohledu České republiky, zůstává ruská vůle dokončit vojenský odsun ze země a přimět podněsterský režim ke konstruktivnímu postoji.

V roce 2006 rovněž nedošlo k zásadnímu vývoji v jednáních o Náhorním Karabachu probíhajících na půdě OBSE mezi Arménií a Ázerbájdžánem ve formátu tzv. Minské skupiny. Česká republika nadále indikovala připravenost hostit jednání osobních zmocněnců prezidentů obou zemí v Praze.

Každoroční Ekonomické fórum OBSE (EF OBSE) je pravděpodobně nejdůležitější společnou akcí Evropské hospodářské komise a OBSE. V roce 2006 došlo poprvé k tomu, že první část 14. EF OBSE se konala ve dnech 23. a 24.1. ve Vídni a druhá část 22.-24.5. v Praze, kde dříve probíhala tato akce celá. Tématem 14. EF OBSE byl přezkum situace a spolupráce v oblasti dopravy: „*Transportation in the OSCE area: Secure transportation networks and transport development to enhance regional economic co-operation and stability*“. Pořádání Ekonomického fóra OBSE je konkrétním příspěvkem ČR v úsilí směřujícím k posilování ekonomické a environmentální dimenze OBSE a k odpovídajícímu vyvážení všech tří dimenzí činnosti organizace. Třebaže OBSE není ekonomicky orientovaným subjektem, její role v předcházení bezpečnostním rizikům pramenícím z ekonomických a ekologických problémů je nezaměnitelná.

Předsednickou zemí OBSE v roce 2006 byla Belgie. Vyvrcholením jejího předsednictví bylo 14. zasedání Ministerské rady OBSE v Bruselu (4. - 5. 12. 2006). Delegaci České republiky vedl ministr zahraničních věcí A. Vondra. Celému jednání dominovala zejména diskuse o reformě OBSE, tzv. zamrzlých konfliktech a istanbulských závazcích Ruské federace. Často zaznívala i kritika režimů v Bělorusku a Uzbekistánu.

Česká republika během jednání upozornila na nesplněné istanbulské závazky Ruské federace týkající se odsunu vojenské munice a jednotek z Moldavska, přičemž zároveň ocenila pokrok, jehož bylo dosaženo v procesu uzavírání vojenských základen RF v Gruzii. Poukázala ve svém vystoupení také na spojitost mezi splněním istanbulských závazků ze strany RF a ratifikací adaptované Smlouvy o konvenčních ozbrojených silách v Evropě. Česká republika se rovněž vyslovila i k probíhající reformě OBSE a zdůraznila nezbytnost zachování autonomie těch institucí, které se zabývají monitorováním voleb, a dodržování standardů organizace.

Jednání o nedodržení istanbulských závazcích RF poznamenala zasedání natolik, že se nepodařilo dosáhnout konsenzu o tradičně přijímaném komuniké. Stejně jako slovinské předsednictví v předcházejícím roce se proto předsedající Belgie rozhodla předložit na závěr

jednání předsednické prohlášení souhrnně hodnotící průběh zasedání. Opětovné nepřijetí komuniké odráží přetrvávající názorové rozdíly mezi zeměmi SNS a EU/USA.

Neshody kolem textu ohledně istanbulských závazků a tzv. zamrzlých konfliktů byly příčinou nepřijetí některých regionálních prohlášení, kterými Ministerská rada zpravidla reagovala na situace v oblastech svého zvýšeného zájmu, čímž se opět opakovala situace z roku 2005. Přijato bylo nakonec pouze prohlášení k Náhornímu Karabachu, vypracované spolupředsedy Minské skupiny OBSE po konzultacích s oběma zaangażovanými zeměmi, a též prohlášení k působení polní mise OBSE v Kosovu.

Velmi důležitá zpráva Úřadu pro demokratické instituce a lidská práva (ODIHR) byla zakomponována do komplexního textu o posilování efektivnosti OBSE. Plněním závazků zmíněným ve zprávě se bude zabývat Stálá rada OBSE, která bude rovněž projednávat návrhy na možné nové závazky. Rozhodnutí o zřízení tří výborů odpovídajících třem dimenzím OBSE (tzv. posílení konzultativního procesu) bylo přijato pouze na zkušební dobu jednoho roku. Rozhodnutí o dalším posilování efektivnosti struktur OBSE (tedy Sekretariátu, institucí a polních misí) odráží aktuální stav a stanoví, že při výběru vedoucích polních misí budou předem veřejně známi kandidáti.

V oblasti boje s terorismem byla přijata rozhodnutí k organizovanému zločinu, prevenci zneužívání ztracených/zcizených pasů a jiných cestovních dokumentů pro kriminální účely, zabraňování využívání internetu pro teroristické účely a prohlášení k trestněprávním systémům a podpoře mezinárodního právního rámce pro boj proti terorismu.

V oblasti lidské dimenze byla přijata rozhodnutí k boji proti netoleranci a diskriminaci a posilování vzájemného respektu a porozumění, k boji proti sexuálnímu vykořisťování dětí a obchodu s lidmi (s důrazem na nucenou práci).

V ekonomické dimenzi se přijala rozhodnutí o budoucnosti dialogu v oblasti dopravy, rozhodnutí k dialogu o energetické bezpečnosti a prohlášení k migraci.

Česká republika věnuje i nadále velkou pozornost činnosti Pražské kanceláře Sekretariátu OBSE. MZV v současné době nabízí bezplatně renovované prostory pro kancelář a sekunduje vedoucího této instituce. Česká republika má zájem na dalším posílení významu kanceláře a prohloubení její činnosti ve prospěch celé organizace, a to jak posílením její

funkce jako archivu a konferenčního servisu, tak i její informační role ve vztahu k odborné i laické veřejnosti.

Rada Evropy

Aktivity v politické agendě

Ministr zahraničních věcí České republiky a předseda Parlamentního shromáždění Rady Evropy (ER) v únoru 2006 uspořádali v Praze mezinárodní konferenci o Bělorusku. Cílem konference bylo podpořit běloruskou veřejnost i opozici během připravovaných prezidentských voleb. Pořadatelé konference vydali společné prohlášení, ve kterém mj. vyzývají členské země RE k podpoře demokratických sil a k prolomení izolace běloruských občanů podporou jejich přístupu k pluralistickým médiím prostřednictvím vysílání ze zahraničí, usnadněním vydávání víz pro běloruské občany a větší nabídkou stipendií a výuky pro běloruské studenty.

Ve dnech 18. - 19. 5. 2006 proběhlo ve Štrasburku 116. zasedání Výboru ministrů Rady Evropy. Vedoucí delegace ČR, náměstek ministra zahraničních věcí P. Svoboda, vystoupil s projevem na téma vztahy Rady Evropy a EU, ve kterém se zaměřil zejména na spolupráci v lidskoprávní agendě a otázky související se vznikající Agenturou pro lidská práva.

Ministři přijali komuniké, rozdělené do prioritních okruhů, které mají základ v Akčním plánu 3. summitu RE: konsolidace systému ochrany lidských práv, resp. reforma kontrolního systému Evropské úmluvy o ochraně lidských práv; nastavení nového rámce spolupráce mezi RE a EU v intencích sjednávaného memoranda o porozumění mezi oběma organizacemi; podpora opatření RE k posílení demokracie a dobrého vládnutí, spolupráce při vytváření nové strategie k rozvoji mezikulturního dialogu a pokračování v reformě pracovních metod organizace v duchu mandátu daného Akčním plánem. Přijata byla také deklarace o opatřeních k posílení výkonů rozsudků Evropského soudu pro lidská práva na národní a celoevropské úrovni. Ministři rovněž vzali na vědomí nová Pravidla pro jednání Výboru ministrů při dohledu nad výkonem rozsudků Soudu a podmínek smírných urovnání.

Jedním z praktických naplnění výstupů 3. summitu bylo vyhlášení kampaně RE zaměřené na boj proti násilí na ženách. Kampaň byla zahájena konferencí věnovanou tomuto tématu, která se uskutečnila v listopadu 2006 v Madridu. V rámci kampaně bylo nominováno

osm národních expertů v oblasti prevence a boje proti násilí na ženách, jejichž úkolem bude hodnocení pokroku na národní úrovni a vytvoření nástrojů pro dosažení zlepšení situace v této oblasti.

V prosinci 2006 vláda znovu jmenovala C. Svobodu členem Evropské komise pro demokracii prostřednictvím práva a E. Wagnerovou jeho náhradnicí. Komise je nezávislým poradním orgánem Rady Evropy v ústavních otázkách, který je členským zemím této organizace nápomocen zejména při tvorbě či změně ústavy a volebního systému.

V závěru roku byl schválen rozpočet RE na rok 2007, který byl kompromisem mezi dlouhodobě prosazovanou pozicí Výboru ministrů (nulový reálný růst rozpočtu) a požadavky generálního tajemníka na jeho navýšení. Schválený rozpočet sice nerespektuje nulový reálný růst, ale na druhou stranu se podařilo najít úspory zejména v oblasti administrativních a mzdových výdajů, dále u aktivit v oblasti kultury a sociální koheze a rovněž nižším než původně navrhovaným zvýšením výdajů na Evropský soud pro lidská práva. Česká republika tento rozpočet podpořila; při rozpočtových jednáních obecně vychází z principu, že přednostně by měly být financovány aktivity, které tvoří jádro mandátu RE, tj. lidská práva, demokracie a právní stát.

Monitoring a aktivity ve specializovaných orgánech Rady Evropy

Ve dnech 10. – 12. 1. 2006 se uskutečnila návštěva expertů úřadu Komisaře RE pro lidská práva v České republice. Cílem návštěvy bylo zhodnocení pokroku, kterého ČR dosáhla při přijímání opatření zaměřených na zlepšení situace v oblastech zmiňovaných v doporučeních zprávy Komisaře z roku 2003. Na základě této návštěvy byla v březnu 2006 zveřejněna zpráva Komisaře pro lidská práva o ČR za léta 2003 – 2005, která se soustředila zejména na následující oblasti - situaci romské komunity, otázku nedobrovolné sterilizace žen, podmínky nelegálních migrantů a žadatelů o azyl, problematiku obchodování s lidmi, postavení odborových organizací a roli veřejného ochránce práv.

V březnu 2006 přijal Výbor ministrů RE rezoluci o plnění Rámcové úmluvy na ochranu národnostních menšin v České republice. ČR je v ní pozitivně hodnocena za revizi Koncepce integrace romských komunit i za doplnění legislativy v oblasti ochrany národnostních menšin při používání menšinových jazyků či za právní zakotvení účasti zástupců menšin na rozhodovacích procesech na ústřední, krajské či místní úrovni. Zároveň je ČR vyzývána k přijetí antidiskriminačního zákona, zajištění účinné implementace příslušné

legislativy na místní úrovni a zvýšení nasazení v boji proti rasově motivovaným trestným činům.

Ve dnech 27. 3. - 7. 4. a 21. - 24. 6. 2006 uskutečnil Evropský výbor pro prevenci mučení 3. pravidelnou návštěvu České republiky. Navštívil při ní policejní služebny, věznice, psychiatrické léčebny a ústavy sociální péče. Na základě učiněných zjištění přijal zprávu, která obsahuje doporučení adresovaná příslušným orgánům ČR. Vláda ČR dne 6. 12. 2006 usnesením č. 1392 vzala zprávu na vědomí a uložila příslušným resortům, aby připravily informace o plánovaném způsobu plnění doporučení.

Smluvní aktivity

V průběhu roku 2006 se ČR stala smluvní stranou těchto tří úmluv RE:

- Protokol č. 14 k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, kterým se mění kontrolní systém Úmluvy.
- Evropská charta regionálních a menšinových jazyků.
- Druhý dodatkový protokol k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních.

RE a boj proti terorismu

V návaznosti na zprávy o údajné účasti některých zemí na nezákonném zadržování osob podezřelých z terorismu a o jejich transportu za účasti agentů cizího státu generální tajemník RE využil své pravomoci dle čl. 52 Evropské úmluvy o lidských právech a koncem roku 2005 požádal její smluvní strany, aby mu do února 2006 podaly informace o tom, jak jejich právní řád zajišťuje účinné plnění zmíněné úmluvy v této oblasti.

Česká republika byla jednou z mála zemí, které v odpovědích na dotazník generálního tajemníka poskytly úplné informace, a nemusely být žádány o jejich další doplnění. Ve své odpovědi konstatovala, že nebyly získány žádné poznatky, které by prokazovaly, že by se v období od 1. 1. 2002 na jejím území veřejní činitelé nebo jiné osoby jednající z úřední moci podíleli na zadržování nebo přepravě osob zbavených svobody, včetně případů, ke kterým mohlo dojít z iniciativy agentů cizích států, a poskytla přehled relevantní právní úpravy.

Na základě informací shromážděných ode všech členských zemí generální tajemník vydal zprávu identifikující hlavní oblasti, kde by dle jeho názoru bylo třeba přijmout další opatření na národní, evropské a mezinárodní úrovni. V návaznosti na to předložil Výboru ministrů návrhy dalších aktivit RE v této oblasti.

Úřad pro demokratické instituce a lidská práva (ODIHR)

V roce 2006 pokračovala diskuse o reformě OBSE, během které Česká republika vystupovala proti snahám některých zemí využít reformu k redukci lidské dimenze OBSE a podporovala zachování autonomie Úřadu OBSE pro demokratické instituce a lidská práva (ODIHR) a jeho volebních pozorovatelských aktivit.

Reforma OBSE zahájená ministerským zasedáním v Lublani v roce 2005 se v roce 2006 dotkla i ODIHR, který byl pověřen vypracováním zprávy o činnosti tohoto úřadu. Obsah zprávy *Společná odpovědnost: závazky a implementace* byl před jejím předložením Ministerské radě v prosinci 2006 konzultován s členskými zeměmi. Jedná se o komplexní dokument, rozdělený do 4 částí – plnění stávajících závazků, možné doplňkové závazky, posílení aktivit ODIHR souvisejících s volbami a zlepšování pomoci ODIHR členským zemím v souvislosti s implementací jejich závazků. Zpráva byla v rámci jednání o posílení efektivnosti OBSE schválena. Oproti minulosti došlo k následující změně: ODIHR bude muset v budoucnu předkládat Stálé radě informace o tom, jakým způsobem je vylepšována volební pozorovací metodologie.

Hlavní událostí lidské dimenze v roce 2006 bylo 11. implementační zasedání OBSE (Varšava, 2. – 13. 10. 2006), které přezkoumávalo plnění závazků členskými zeměmi v následujících oblastech:

1) základní svobody – svoboda médií, obchodování s lidmi, plnění Akčního plánu OBSE pro potírání obchodu s lidmi, tolerance a nediskriminace, rovnost příležitostí pro muže a ženy, problematika postavení žen v ozbrojených konfliktech, migrující pracovníci a jejich integrace ve společnosti, otázka uprchlíků a vysídlených osob trest smrti, boj proti mučení, boj proti terorismu

2) tolerance a nediskriminace – národnostní menšiny, Romové a Sinti, plnění Akčního plánu pro Romy a Sinti, prevence agresivního nacionalismu, šovinismu a etnických čistek

3) základní svobody – svoboda smýšlení, vědomí, náboženství a víry.

Během diskuse byla Česká republika zmíněna delegací USA, která ocenila její přístup k řešení otázky nedobrovolné sterilizace žen a vyzvala ji, aby dále postupovala důsledně v souladu s doporučeními veřejného ochránce práv.

Očekávané téma o aktivitách v lidské dimenzi se zvláštním důrazem na projektovou činnost a práci institucí OBSE se zaměřilo na volební monitoring ODIHR a jeho metodologii. Během diskuse řada delegací, včetně EU, ocenila profesionalitu ODIHR a vyslovila podporu pro zachování jeho autonomie, zatímco některé země požadovaly vypracování srovnávací analýzy volebních zákonů v zemích OBSE a kritizovaly netransparentnost činnosti ODIHR.

V roce 2006 se uskutečnily celkem tři doplňkové implementační schůzky věnované následujícím tématům: obránci lidských práv a národní lidskoprávní instituce (jejich role při ochraně a zajišťování lidských práv, vyhodnocování vhodného legislativního rámce jejich působení a vliv státní i nestátní sféry na jejich postavení a činnost), svoboda médií (ochrana novinářů a jejich přístupu k informacím) a posilování demokracie (zlepšování legislativy, role politických stran a parlamentních frakcí).

V listopadu 2006 proběhla ve Vídni Implementační schůzka, jejímž spoluorganizátorem byl ODIHR, k otázce nedostatku dat o nenávisně motivovaných trestných činech. Hlavním tématem diskuse bylo především hledání nejvhodnější cesty vedoucí ke zlepšení současného nevyhovujícího stavu ohledně shromažďování a vyhodnocování těchto dat.

5. Česká republika a mezinárodní organizace

Organizace spojených národů (OSN)

Zapojení České republiky do aktivit OSN se uskutečňuje rostoucí měrou prostřednictvím koordinačního mechanismu EU. Především pracovní skupina CONUN (pracovní skupina EU pro otázky OSN), ale též CODUN (pracovní skupina EU pro otázky globálního odzbrojení), CONOP (pracovní skupina EU pro nešíření zbraní hromadného ničení), COHOM (pracovní skupina EU pro otázku lidských práv), CODEV (pracovní skupina EU pro rozvojovou spolupráci) či COTER (pracovní skupina EU pro terorismus) formulují stanoviska EU k těm otázkám týkajícím se OSN, v nichž se EU koordinuje a která jsou následně předsednickou zemí prezentována na jednotlivých fórech této organizace. ČR vystupuje samostatně v otázkách bez společné pozice EU.

Hlavní orgány OSN

60. zasedání Valného shromáždění OSN

V první polovině roku 2006 pokračovalo 60. zasedání Valného shromáždění (VS) OSN, v jehož čele stál švédský diplomat J. Eliasson. Jedním z hlavních témat jarní části zasedání byla implementace závazků přijatých v Závěrečném dokumentu Summitu OSN 2005. Snaha o reformu OSN se více soustřeďovala i do oblasti managementu, odbourání zastaralých a překonaných mandátů, zefektivnění chodu organizace a na činnost nově vytvořených institucí - Komise pro budování míru (PBC) a Rady pro lidská práva (HRC).

61. zasedání Valného shromáždění OSN

Ve dnech 12. 9. - 22. 12. 2006 proběhla v sídle OSN v New Yorku hlavní (podzimní) část 61. zasedání Valného shromáždění OSN pod vedením velvyslankyně Hava Rashed Al-Khalifa z Bahrajnu. V jejím průběhu se uskutečnilo 84 řádných plenárních schůzí, v jejichž průběhu bylo přijato 254 rezolucí. Hlavní pozornost byla tradičně věnována zejména otázkám mezinárodního míru a bezpečnosti, mezinárodní ekonomické a rozvojové spolupráci, problematice lidských práv a naplňování závěrů Závěrečného dokumentu ze Summitu OSN 2005, a to především v oblasti reformy OSN.

Již v rámci 61. VS OSN, ve dnech 14. - 15. 9. 2006, proběhl *Dialog na vysoké úrovni k migraci a rozvoji* a ve dnech 18. - 19. 9. 2006 setkání na vysoké úrovni k provádění *Akčního programu pro nejméně rozvinuté země*. Dne 21. 9. 2006 se na okraji zasedání 61. VS OSN také uskutečnila schůzka ministrů zahraničí členských států NATO. Vlastní všeobecná rozprava se uskutečnila ve dnech 19. - 27. 9. 2006; vystoupilo v ní 191 zemí, řada z nich na úrovni hlav států či předsedů vlád. Za Českou republiku promluvil dne 27. 9. 2006 ministr zahraničních věcí A. Vondra, který delegaci ČR na 61. VS OSN vedl.

Na úvod všeobecné rozpravy vystoupili generální tajemník OSN K. Annan a předsedkyně 61. VS OSN. Oba ve svých vystoupeních vyzvali k akceleraci úsilí o reformu OSN, odstranění chudoby, zlepšování ochrany lidských práv, ke spolupráci při boji proti terorismu a v předcházení ozbrojeným konfliktům a ke koordinovanému úsilí při obnově ozbrojenými konflikty postižených zemí a regionů.

Ministr zahraničních věcí A. Vondra se ve svém projevu soustředil především na oblast bezpečnosti a boje proti terorismu, odzbrojení a nešíření zbraní hromadného ničení, rozvojové spolupráce, humanitární pomoci a lidských práv. Přivítal přijetí *Globální strategie boje proti terorismu* a vyjádřil naději, že se tato strategie stane skutečným nástrojem pomáhajícím potírání teroristických hrozeb. Podtrhl význam rozvojové a humanitární spolupráce s tím, že objem rozvojové pomoci ČR se zvýšil v roce 2005 o 16 procent, přičemž humanitární pomoc vzrostla ještě výrazněji. Česká republika také byla jednou z prvních zemí, které přispěly do nově zřízeného Fondu demokracie OSN.

Co se týče reformy OSN, ministr Vondra přivítal zrušení Komise pro lidská práva a současně zřízení Rady pro lidská práva a vyjádřil přesvědčení, že tento orgán bude efektivně naplňovat svůj mandát a přispěje ke zlepšení ochrany lidských práv v zemích, jako jsou Myanmar/Barma, Kuba či Bělorusko. Ocenil rovněž vznik Komise OSN pro budování míru, jejímž hlavním úkolem jako poradního orgánu OSN by měla být koordinace mezinárodní podpory zemím v postkonfliktních oblastech, a tím zároveň i prevence konfliktů nových. Česká republika je připravena stát se aktivním členem této komise od 1. 1. 2007. V závěru projevu zmínil ministr Vondra kandidaturu ČR na nestálé místo v Radě bezpečnosti OSN na léta 2008-2009.

V následující hlavní (podzimní) části se 61. VS OSN mimo jiné zabývalo dalším postupem reformy OSN. Značná očekávání jsou v tomto směru vkládána do nově zvoleného

generálního tajemníka OSN, kterým se stal dosavadní ministr zahraničí Korejské republiky Ban Ki-moon (funkce se ujal 1.1.2007). Žádný pokrok nepřinesla jednání o reformě a rozšíření Rady bezpečnosti OSN. Česká republika zde podpořila aspirace Německa a Japonska na stálé křeslo v rámci modelu rozšíření Rady bezpečnosti OSN o šest stálých a čtyři místa nestálá.

V průběhu 61. VS OSN byly uvedeny do chodu také dva fondy OSN podporující dlouhodobě udržitelnou pomoc zemím v oblasti konfliktu a post-konfliktu a podporující země se snahou o nastolení demokratického způsobu vládnutí. Česká republika se zde profilovala hned dvakrát. Finančně přispěla do Fondu OSN pro demokracii, jehož prostřednictvím vlády, nevládní organizace a soukromé subjekty financují na 125 projektů v Africe, Asii a na Blízkém východě a soustřeďují se na aktivity, jako jsou např. podpora politických reforem a demokratizace společnosti, a dále poukázala dobrovolný finanční příspěvek do Fondu Komise pro budování míru.

Česká republika se jako člen Evropské unie aktivně podílela na přípravě a průběhu 61. VS OSN. Připojila se k více než 180 projevům EU předneseným finským předsednictvím k jednotlivým bodům agendy OSN na úrovni pléna i výborů VS OSN. Navíc ČR vystoupila se třemi samostatnými projevy, v nichž prezentovala své pozice v oblastech celosvětové bezpečnosti, boje proti terorismu, humanitární, lidskoprávní a v neposlední řadě i v oblasti rozšíření Rady bezpečnosti OSN.

Rada bezpečnosti OSN

Rada bezpečnosti OSN (dále jen Rada) v roce 2006 přijala 89 rezolucí a vydala 57 předsednických a 51 tiskových prohlášení. Kromě prodloužení mandátu řady mírových operací a problematiky Blízkého východu se RB zabývala agendou uvalení sankcí vůči KLDR a Íránu, dále zhoršující se bezpečnostní a humanitární situací v Súdánu a Somálsku a vývojem v Afghánistánu. Jednou z citlivějších politických otázek projednávaných v Radě v roce 2006 byla i situace v Libanonu, a to především v souvislosti s vyšetřováním atentátu na bývalého ministerského předsedu R. Harírího a s odvetnými vojenskými operacemi izraelské armády proti hnutí Hizballáh, které se intenzivně zapojilo do ostřelování izraelského území. Při jednom z útoků na vojenské stanoviště byl unesen izraelský voják.

Již pravidelným bodem programu Rady se během roku 2006 staly tematické debaty, které jsou jednou z možností, aby předsedající země připomenuly svůj hlubší zájem o témata související s problematikou příčin a důsledků ozbrojených konfliktů pro některé sociální skupiny, jako jsou ženy a děti.

Hospodářská a sociální rada OSN

Ve dnech 3. - 28. 7. 2006 se v Ženevě uskutečnilo substantivní zasedání Hospodářské a sociální rady OSN (HSR), v jehož rámci proběhly následující segmenty: segment na vysoké úrovni (HLS), koordinační segment, segment operačních aktivit, segment humanitárních záležitostí a všeobecný segment. Delegaci České republiky, která je v období 2006 - 2008 členem HSR, vedl náměstek ministra práce a sociálních věcí Č. Sajda.

V souladu se závěry Světového summitu OSN ze září 2005 a na něm přijatou Rozvojovou agendou OSN bylo pro HLS zvoleno téma týkající se vytváření podmínek pro produktivní zaměstnanost a důstojné pracovní podmínky pro všechny. Vedoucí delegace ČR ve svém projevu na plenárním zasedání popsal dopady transformace české ekonomiky v sociální oblasti a nastínil, jakým způsobem na ně reagovaly pracovní legislativa a systém sociálního zabezpečení. Na závěr HLS byla přijata ministerská deklaráce, která připomíná důležitost důstojné práce pro všechny. V obecné formě deklaráce připomíná všechny úmluvy Mezinárodní organizace práce (ILO) týkající se respektování základních principů a práv v práci a vyzývá státy k ratifikaci a plné implementaci těchto úmluv.

Mezinárodní konference OSN

Světový summit o informační společnosti (WSIS) / ITU

V roce 2006 se Česká republika podílela na aktivitách probíhajících v rámci následného období po WSIS, tj. procesu, který navázal na II. fázi Světového summitu o informační společnosti / WSIS II (Tunis, 16. - 18. 11. 2005) a probíhá podle Akčního plánu na léta 2005 - 2015. Těžiště aktivit spočívalo na ministerstvu informatiky ve spolupráci s ministerstvem zahraničních věcí. Cílem post-WSIS období je zajistit implementaci závěrů obou fází WSIS a pokračovat v procesu podporujícím vytváření globální informační společnosti pro všechny, zaměřené na člověka a jeho všestranný rozvoj. ČR se zúčastnila Fóra pro správu internetu, jehož první zasedání se uskutečnilo v listopadu 2006 v Athénách, a Konference vládních zmocněnců Mezinárodní telekomunikační unie/ITU (Antalya,

6. - 24. 11. 2006), kde byla zvolena za člena Rady této mezinárodní organizace, jež má ve vztahu ke WSIS klíčovou roli. Česká republika v roce 2006 potvrdila svůj dřívější kladný postoj k vizi globální informační společnosti a připravenost podílet se na řešení problematiky „*digital divide*“ tím, že realizovala další tři projekty zaměřené na zvýšení počítačové a internetové gramotnosti v Keni.

Konference smluvních stran Stockholmské úmluvy o perzistentních organických polutantech (POPs)

Ve dnech 1. - 5. 5. 2006 se v Ženevě konala 2. konference smluvních stran Stockholmské úmluvy o perzistentních organických polutantech. Vládní delegaci České republiky vedl náměstek ministra životního prostředí J. Dusík. Konference schválila pokračování činnosti Výboru pro hodnocení perzistentních polutantů ve stávajícím složení. Zástupci české delegace informovali účastníky konference o stavu přípravy Národního implementačního plánu v ČR.

Konference smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti, sloužící jako zasedání smluvních stran Cartagenského protokolu o biologické bezpečnosti

Ve dnech 20. - 31. 3. 2006 se v brazilské Curitibě uskutečnilo 8. zasedání smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti. Delegace České republiky byla vedena ministrem životního prostředí L. Ambrozkem. Nosnými tématy zasedání se staly praktické otázky související s přeshraničním pohybem živých modifikovaných organismů (GMO), otázky biodiverzity suchých a subhumidárních oblastí, světová taxonomická iniciativa a problematika přístupu ke genetickým zdrojům.

Zasedání smluvních stran Montrealského protokolu o látkách, které poškozují ozónovou vrstvu

Ve dnech 30. 10. - 3. 11. 2006 se v Dillí konalo 18. zasedání smluvních stran Montrealského protokolu, které přijalo rozhodnutí o konečných výjimkách pro hospodářsky vyspělé státy pro případy kritického použití methylbromidu. Delegaci České republiky vedl ředitel odboru Ministerstva životního prostředí J. Hlaváček. Česká republika byla na zasedání opětovně zvolena do výkonného výboru Mnohostranného fondu pro plnění Montrealského protokolu na rok 2007.

Konference smluvních stran Rotterdamské úmluvy o postupu předchozího souhlasu pro určité nebezpečné chemické látky a pesticidy v mezinárodním obchodu (PIC)

Ve dnech 19. - 13. 9. 2006 se v Ženevě uskutečnilo 3. zasedání Konference smluvních stran Rotterdamské úmluvy o postupu předchozího souhlasu pro určité nebezpečné chemické látky a pesticidy v mezinárodním obchodu.

Delegace České republiky byla vedena zástupkyní ředitele odboru ministerstva životního prostředí K. Quasnitzovou. Stěžejním bodem se stala diskuse a následné schválení doplnění další látky do přílohy Úmluvy, a to chrysotilu – azbestového vlákna jako průmyslové chemikálie.

Úmluva o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin (CITES)

Ve dnech 4. - 6. 10. 2006 se v Ženevě uskutečnilo 53. zasedání Stálého výboru Úmluvy o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin, které projednalo nutnost postavit mezinárodní obchod s volně žijícími živočichy pod kontrolu všech zemí světa. ČR byla zastoupena představitelem ministerstva životního prostředí.

Konference smluvních stran Rámcové úmluvy o změnách klimatu (UNFCCC) a zasedání smluvních stran Kjótského protokolu (KP)

Ve dnech 6. - 17. 11. 2006 se v Nairobi konala 12. konference smluvních stran Rámcové úmluvy o změnách klimatu a zároveň 2. zasedání smluvních stran Kjótského protokolu, který vstoupil v platnost 16. 2. 2005 po ratifikaci Ruskou federací. Rámcová úmluva i její následný Kjótský protokol jsou dvěma nejdůležitějšími dokumenty z hlediska ochrany změny klimatu, jsou právním podkladem pro snížení emisí skleníkových plynů na úroveň, která by nebyla nebezpečná z hlediska vzájemné interakce s klimatickým systémem Země pro další vývoj planety. Jedním ze stěžejních témat jednání proto byla diskuse o dalším postupu v procesu snižování emisí skleníkových plynů po roce 2012. Vedoucí české delegace, ministr životního prostředí P. Kalaš, se ve svém projevu věnoval plnění národního závazku v rámci Kjótského protokolu. Závěry jednání v České republice rozpracuje mezirezortní komise ke změně klimatu.

Úmluva o účincích průmyslových havárií přesahujících hranice států

Ve dnech 15. - 17. 11. 2006 se v Římě uskutečnilo 4. zasedání konference smluvních stran Úmluvy o účincích havárií přesahující hranice států. Delegaci České republiky vedl P. Fořt, ředitel odboru ministerstva životního prostředí.

Odborné organizace systému OSN

Organizace OSN pro průmyslový rozvoj (UNIDO)

UNIDO je specializovanou organizací OSN se zaměřením na pomoc rozvojovým zemím a zemím s přechodovou ekonomikou v oblastech průmyslu, environmentálních technologií, energetiky a zemědělství. UNIDO pomáhá těmto zemím při budování exportních kapacit, příznivého investičního klimatu a při jejich integraci do světové ekonomiky.

Česká republika se v roce 2006 zúčastnila zasedání Rady pro průmyslový rozvoj a Programového a rozpočtového výboru a participovala na aktivitách v rámci koordinačního mechanismu EU. Dobrovolný příspěvek ČR do IDF (*Industrial Development Fund*) představoval 2,5 mil. Kč. České instituce se podílely na realizaci projektů čistší produkce a výcvikového kurzu v oblasti predikce technologického vývoje (*Training Course on Technology Foresight for Practitioners*), který se uskutečnil v Praze. ČR rovněž společně s Maďarskem přispěla na projekt "*Regional Virtual Centre for Technology Foresight*".

V listopadu 2006 uskutečnil Generální ředitel UNIDO K. Yumkella návštěvu ČR, v jejímž rámci jednal s vedením MZV o možnostech další spolupráce mezi ČR a UNIDO.

Organizace spojených národů pro výživu a zemědělství (FAO)

Česká republika si v roce 2006 udržela pozici nejvýznamnějšího donora mezi novými členy Evropské unie. ČR je momentálně zastoupena ve Výboru FAO pro ústavněprávní záležitosti (2005 - 2007) a do zahájení Výboru FAO pro zemědělství (25. - 28. 4. 2007) zastává funkci místopředsedy tohoto výboru.

Mezi nejvýznamnější akce roku 2006, kde byla ČR rovněž zastoupena, lze řadit svolání Evropské regionální konference FAO (5. - 9. 6. 2006) a 131. zasedání Rady FAO (20. - 25. 11. 2006). Zejména závěry Rady potvrdily současný trend reformy FAO, která by měla vyústit v posílení výkonu mandátu organizace, a to ve všech aspektech činnosti, institucionální struktury a rozhodovacích postupů, včetně postavení FAO v mezinárodním systému.

Dobrovolné příspěvky z kapitoly rozvojové spolupráce ministerstva zemědělství byly opětovně alokovány prostřednictvím společného svěřeneckého fondu; v roce 2006 to bylo 11,5 mil. Kč na krytí nákladů výcvikových kurzů a seminářů FAO pořádaných v ČR pro experty ze zemí východní Evropy, krátkodobého uplatnění mladých českých expertů v projektech FAO a iniciace nového společného lesnického projektu ČR/FAO v Mali.

V roce 2006 se nezměnil počet českých expertů, kteří působí v ústředí FAO na pozici odborných pracovníků; v současné době tak pracují ve FAO Řím tři odborníci z ČR.

Světová zdravotnická organizace (WHO)

V Ženevě se 22. - 27. 5. 2006 konalo 59. zasedání Světového zdravotnického shromáždění, jehož se zúčastnila delegace České republiky, kterou vedl M. Vít, náměstek ministra zdravotnictví a hlavní hygienik ČR.

Průběh zasedání poznamenalo nenadálé úmrtí generálního ředitele WHO Lee Jongwooka dne 22. 5. 2006. Nejvýznamnějším bodem programu bylo rozhodnutí dobrovolně dodržovat ty části revidovaných Mezinárodních zdravotnických předpisů, které bezprostředně souvisejí s tzv. ptačí chřipkou a hrozbou chřipkové pandemie.

Na zvláštním zasedání Světového zdravotnického shromáždění konaném dne 9. 11. 2006 byla novou generální ředitelkou WHO zvolena Margaret Chan z Čínské lidové republiky.

Mezinárodní organizace práce (ILO)

Ve dnech 31. 5. - 16. 6. 2006 se v Ženevě konalo 95. zasedání Mezinárodní konference práce, která je nejvyšším orgánem ILO. Prezidentem konference byl na základě principu rotace mezi regiony zvolen náměstek ministra práce a sociálních věcí ČR Č. Sajda. Hlavními tématy jednání byly zpráva generálního ředitele Mezinárodního úřadu práce (MÚP) o implementaci programu MÚP za období 2004 - 5 s přiloženým dokumentem o situaci pracovníků na okupovaných arabských územích, tzv. „Globální zpráva k Deklaraci ILO o základních principech a právech při práci za rok 2006“ zaměřená na dětskou práci a zpráva generálního ředitele MÚP nazvaná „Mění se trendy světa práce“.

Jako nové instrumenty byly přijaty Úmluva a Doporučení o podpůrném rámci v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a Doporučení k pracovním vztahům. Na

samostatném zasedání Výboru pro provádění úmluv a doporučení ILO bylo projednáváno porušování úmluvy č. 29 o nucené práci Myanmarem/Barmou. Výbor pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci mj. přijal kontroverzní rezoluci týkající se azbestu. ČR se aktivně podílela na práci všech výborů i pléna této konference.

V roce 2006 se Česká republika rovněž zúčastnila obou řádných zasedání správní rady, jarního i podzimního, jako její zastupující člen. ČR se přitom aktivně zapojovala do práce neformálního prestižního technicko-diskusního uskupení Industrialized Market Economy Countries (IMEC), které diskutovalo ke všem projednávaným otázkám.

Světová meteorologická organizace (WMO)

Ve dnech 19. 6 - 1. 7. 2006 se v Ženevě konalo 58. zasedání výkonné rady Světové meteorologické organizace (WMO), do níž byl počátkem roku 2004 zvolen zástupce České republiky, ředitel Českého hydrometeorologického ústavu I. Obrusník. Výkonná rada je nejvyšším orgánem WMO řídícím činnost mezi kongresy, které se konají jednou za čtyři roky (poslední kongres se uskutečnil v roce 2003). Odbornou spoluprací ČR s WMO zajišťuje Český hydrometeorologický ústav.

Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO)

V roce 2006 odešel po rekordních 30 letech ve funkci z postu prezidenta klíčového orgánu Mezinárodní organizace pro civilní letectví, její Rady, A. Kotaite (Libanon), jenž byl nahrazen R. K. Gonzálezem (Mexiko). Na půdě Rady se volil i generální tajemník ICAO jako hlava sekretariátu organizace, přičemž svou pozici obhájil dosavadní generální tajemník T. Chérif (Alžírsko). V dané souvislosti byla odstartována realizace reformních opatření organizační povahy.

V centru pozornosti Rady a celé ICAO stála i v uplynulém roce bezpečnost civilního letectví (*safety*) a jeho ochrana před protiprávními činy (*security*). Již osvědčeným nástrojem jsou přitom audity implementace příslušných technických příloh Chicagské úmluvy.

V rámci Programu celosvětového bezpečnostního kontrolního auditu (*Universal Safety Oversight Audit Programme*) ICAO bylo s kladným výsledkem podrobně zkoumáno i české civilní letectví. Česká republika sice není voleným členem Rady, své zájmy ve vztahu k ní však hájí prostřednictvím zástupce tzv. Středoevropské rotační skupiny pro účely voleb do

Rady ICAO (ČR, Maďarsko, Slovensko, Slovinsko, Rumunsko), kterým je v tomto volebním období maďarský stálý představitel. Význam podobných uskupení v ICAO roste, neboť při absenci geografických kvót, resp. geografických skupin je vzhledem k rostoucímu zájmu o členství v Radě stále obtížnější při volbách do ní uspět. Zapojení do rotační skupiny tak na jedné straně v pravidelných cyklech v zásadě zajišťuje místo v Radě, na druhé straně umožňuje udržet kontinuitu v době, kdy země sama není přímo zastoupena.

Světová organizace cestovního ruchu (UNWTO)

Světová organizace cestovního ruchu vyvíjí široké aktivity ve všech oblastech cestovního ruchu a především se zaměřuje na posilování mezinárodní spolupráce v oblasti marketingu, rozvoje nových forem cestovního ruchu (eko- a agroturistika), prosazování ekologicky a sociálně udržitelného charakteru rozvoje cestovního ruchu a standardizace zařízení a služeb cestovního ruchu, které mají pro Českou republiku velký význam vzhledem k roli cestovního ruchu v českém hospodářství. Česká republika využívá zejména analytických a prognostických informací poskytovaných UNWTO pro tvorbu příslušných politik.

V roce 2006 se tato organizace zaměřila zejména na otázky významu cestovního ruchu pro rozvojové a nejméně rozvinuté země, na otázky podpory udržitelného rozvoje turistiky v těchto zemích v rámci rozvojových cílů tisíciletí a problematiku mezinárodního řešení situací v zemích zasažených krizí, vnitropolitickými konflikty či přírodní katastrofou. Jednou z důležitých otázek, kterými se UNWTO zabývala, byl vliv růstu cen energetických zdrojů a jejich dopad na cestovní ruch. V roce 2006 se v ČR konal kongres Americké asociace cestovních kanceláří (ASTA).

Mezinárodní námořní organizace (IMO)

Členství České republiky v Mezinárodní námořní organizaci zůstává nutnou podmínkou pro případné zapojení českých subjektů do podnikatelských aktivit v oblasti námořní plavby. Třebaže pod vlajkou ČR momentálně není zaregistrována žádná obchodní tonáž a v národním registru jsou vedena pouze sportovní a rekreační plavidla (kromě jedné obchodní kontejnerové lodě), několik stovek českých námořníků slouží na lodích plujících pod cizími vlajkami. Významným krokem směrem k posílení ochrany práv námořníků bylo

přijetí nové Úmluvy o námořní práci (Ženeva, 7. 2. 2006) sjednocující a rozvíjející početnou množinu relevantních instrumentů ILO, IMO a OSN v této sféře.

K pokroku došlo i na úseku bezpečnosti námořní dopravy - v tzv. dálkové identifikaci a sledování lodí (*Long Range Identification and Tracking of Ships*) a v oblasti služeb pro Globální tísňový a bezpečnostní systém (*Global Maritime Distress and Safety System*). Tyto funkce zajišťují z pověření IMO další dva mezinárodní subjekty, Mezinárodní organizace pro mobilní služby (IMSO), resp. Inmarsat Global Ltd., přičemž původní INMARSAT byl přímo založen rozhodnutím IMO. Mimořádnou pozornost plnění norem IMO věnuje EU: i její vnitrozemské státy bez vlastního námořního loďstva mají mít zpracovávána veškerou legislativu vyplývající z členství v IMO a z existujících právních instrumentů se vztahem k námořní plavbě. Tento princip je ve světle potíží některých zemí s ekologickou likvidací a recyklací lodních vraků a negativních dopadů s tím souvisejících uplatňován o to důrazněji.

Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu (UNESCO)

Postavení České republiky ve Výkonné radě UNESCO umožňovalo významně ovlivňovat dění v organizaci; ČR je nejen jejím členem (na období 2003 - 2007), ale v probíhajícím dvouletí i jedním z místopředsedů. Uskutečnila se 174. a 175. zasedání Výkonné rady, na nichž delegace ČR v diskusi o připravované střednědobé strategii organizace podpořila iniciativy směřující ke zvýšení účinnosti programu UNESCO a jeho koncentraci na prioritní úkoly v každé z programových oblastí.

Poprvé byl celosvětově připomenut 27. říjen jako Světový den audiovizuálního dědictví; jeho vyhlášení v UNESCO se uskutečnilo z iniciativy ČR. Jeho cílem je přispět ke zvýšení mezinárodního povědomí o nutnosti chránit tento unikátní a současně mimořádně zranitelný druh kulturního dědictví. Mezi kulturní výročí UNESCO na období 2006 - 2007 bylo též zařazeno 300. výročí úmrtí botanika J. J. Kamela, 100. výročí narození J. Ježka a 150. výročí založení Střední sklářské školy v Kamenickém Šenově.

Česká republika poskytla v roce 2006 UNESCO dobrovolný finanční příspěvek ve výši celkem 4,8 mil. Kč. Jednalo se o projekty zaměřené na obnovu iráckého a afghánského kulturního dědictví, prevenci HIV/AIDS ve vzdělávání v afrických zemích, projekt varovného systému před cunami ve Středomoří a školský projekt v rámci poválečné obnovy Libanonu.

Česká komise pro UNESCO, jejíž předsedkyní se v závěru roku stala prof. RNDr. Helena Illnerová, DrSc., převzala v roce 2006 záštitu nad dvacítkou akcí

souvisejících s realizací schváleného programu UNESCO v ČR. Česká komise rozvíjela spolupráci s partnerskými organizacemi a institucemi v ČR i s dalšími národními komisemi, zejména v rámci skupiny evropských zemí.

V roce 2006 náleželo do sítě přidružených škol UNESCO 48 českých škol. Jejich aktivity se zaměřovaly na oblast lidských práv, ochrany životního prostředí a mezinárodní spolupráce. V mezinárodní soutěži Mondialogo se umístil tým Gymnázia Třeboň na třetím místě.

Česká republika má v současné době na Seznamu světového dědictví UNESCO celkem dvanáct památek. Rozhodnutí o zápisu nominace „*Renesanční domy ve Slavonicích*“ bylo na 30. zasedání Výboru pro světové dědictví (Vilnius, 8. - 16. 7. 2006) zatím odloženo, v rámci posuzování nominace „*Ruční papírna ve velkých Losinách*“ uskutečnilo UNESCO v září 2006 expertní misi do ČR.

Programy, fondy a další specializované orgány OSN

Program OSN pro rozvoj (UNDP) a Populační fond OSN (UNFPA)

Program OSN pro rozvoj (*United Nations Development Programme - UNDP*) je hlavním orgánem OSN pro koordinaci rozvojové činnosti. Má globální dosah a ročně spravuje finanční zdroje v hodnotě 3,5 mld. USD, což z něj činí největšího poskytovatele grantové pomoci v rámci systému OSN.

Prostřednictvím UNDP poskytuje Česká republika nejvíce finančních prostředků do rozvojového systému OSN. Díky příspěvku do tzv. svěřeneckého fondu se do projektů a programů UNDP v zemích východní Evropy, Balkánu a zemí SNS mohli zapojit čeští experti z oblasti ochrany životního prostředí a efektivního využívání energií, ekonomové, zdravotnický personál (zejména v oblasti boje proti HIV/AIDS) a odborníci na malé a střední podnikání či nakládání s odpady a vodními zdroji.

Naše členství ve výkonné radě Programu OSN pro rozvoj (UNDP) a Populačního fondu OSN (UNFPA) vypršelo k 31. 12. 2004, nadále se tedy ČR účastnila jednání výkonné rady jako pozorovatel. Výkonná rada UNDP/UNFPA měla v roce 2006, jako obvykle, dvě řádná zasedání (20. 1. - 27. 1. a 11. - 15. 9.), která se uskutečnila v New Yorku.

Konference OSN o obchodu a rozvoji (UNCTAD)

V roce 2006 se Česká republika aktivně zapojovala do činnosti UNCTAD v roli koordinátora regionální skupiny D, kterou plnila až do podzimního řádného zasedání Rady pro obchod a rozvoj (TDB). Celý rok se nesl ve znamení procesu *Mid-Term Review*, tj. přezkoumání implementace závěrů ministerské konference UNCTAD XI. v Sao Paulu. Dále byla pozornost zaměřena na činnost Panelu eminentních osob, ustaveného generálním tajemníkem UNCTAD, a jeho závěrečnou zprávu.

V roce 2006 proběhla tři výkonná a jedno řádné zasedání Rady pro obchod a rozvoj. 53. řádné zasedání Rady pro obchod a rozvoj proběhlo v Ženevě ve dnech 27. 9. – 10. 10. 2006 a přijalo závěry k implementaci akčního programu pro nejméně rozvinuté země a k ekonomickému rozvoji v Africe. Bylo také odsouhlaseno uspořádání 40. výkonného zasedání TDB věnovaného zprávě Panelu eminentních osob. Od implementace doporučení Panelu si zejména vyspělé země, včetně ČR, slibují zefektivnění činnosti UNCTAD.

Tři zvláštní zasedání Rady byla věnována procesu *Mid-Term Review* (v květnu, v červnu a v říjnu). Červnové zasedání přijalo doporučení k posílení tří pilířů UNCTAD, kterými jsou výzkum a analýza, budování konsenzu a technická spolupráce. Vyvrcholením procesu byl politický dialog na vysoké úrovni. K otázkám globalizace pro rozvoj, koherence pro rozvoj mezi národními rozvojovými strategiemi a mezinárodními ekonomickými procesy či k vazbě UNCTAD na reformu OSN vystoupila řada představitelů rozvojových i vyspělých zemí na ministerské úrovni. Po obtížných a intenzivních jednáních se podařilo dosáhnout dohody na závěrech MTR, které by měly být hlavním vodítkem práce UNCTAD v období do ministerské konference UNCTAD XII, která se má uskutečnit v dubnu 2008 v Ghaně.

Panel eminentních osob ustavil v roce 2005 generální tajemník UNCTAD za účelem přezkoumání možností zefektivnění činnosti UNCTAD, posílení její úlohy a dopadu v oblasti rozvoje. V červnu byla představena závěrečná zpráva, která se stala předmětem řady neformálních diskusí, do kterých se aktivně zapojila rovněž EU. Na 40. výkonném zasedání TDB věnovaném této zprávě bylo dohodnuto, že její doporučení si zaslouží podrobnější přezkoumání, a konzultace o této otázce by proto měly pokračovat i v roce 2007.

Boj proti nadnárodnímu organizovanému zločinu a proti drogám v rámci OSN

Komise OSN pro narkotika (CND)

Úřad OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC)

Zasedání CND se uskutečnilo ve Vídni ve dnech 13. - 17. 3. 2006 a Česká republika se zúčastnila v roli pozorovatele, nicméně měla příležitost ovlivňovat dění prostřednictvím koordinačního mechanismu EU. CND se zabývala tradičními tématy, jako jsou omezování poptávky po drogách a nabídky drog a problematika nelegálního obchodu s drogami. CND tradičně hodnotila plnění závazků vůči mezinárodním protidrogovým úmluvám a výroční zprávu Mezinárodní rady pro kontrolu narkotik za rok 2006. Značná pozornost byla věnována posílení konceptu alternativního rozvoje spočívajícího v náhradě plodin, které představují surovinu pro produkci drog, jinými komerčně využitelnými rostlinami. Tematická diskuse se týkala otázky HIV/AIDS a budování kapacit na úrovni komunit.

V roce 2006 Česká republika opět přispěla dobrovolným vládním příspěvkem 3 mil. Kč do fondu Programu OSN pro kontrolu narkotik (UNDCP) na protidrogový projekt UNODC v Tádžikistánu zaměřený na posílení ochrany tádžicko-afghánské hranice. Kromě toho ČR přispěla do „*General Purpose Fund*“ 2 mil. Kč, čímž podpořila finanční zdroje na vykrytí mezer v řádném rozpočtu UNODC.

Komise OSN pro prevenci zločinu a trestní spravedlnost (CCPCJ)

Úřad OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC)

Zasedání CCPCJ, jehož členem byla Česká republika do konce roku 2006, se konalo ve dnech 24. – 28. 4. 2006. Substantivní část zasedání byla zaměřena na hodnocení práce, financování a řízení UNODC, hodnocení 11. kongresu o prevenci kriminality a trestní spravedlnosti, implementaci Vídeňské deklarace, posílení technické pomoci a rozvojové spolupráce v oblasti boje proti korupci, organizovanému zločinu a terorismu. Prioritami UNODC (a CCPCJ) nadále zůstávají ratifikace a implementace právních instrumentů, implementace závěrů Bangkotské deklarace, technická pomoc a rozvojová spolupráce, mezinárodní spolupráce v oblasti prevence kriminality a implementace právních instrumentů vztahujících se k boji proti terorismu.

Realizace projektu budování kapacit pro boj proti obchodu s lidmi, na který ČR přispěla v roce 2004 částkou 30 tis. EUR (druhým donorem je Švédsko – přispělo částkou 230 tis. EUR), byla zahájena v roce 2006, doba realizace je předpokládána na 18 měsíců.

Ve dnech 9. - 18. 10. 2006 se ve Vídni uskutečnilo druhé zasedání Konference smluvních stran Úmluvy o nadnárodním organizovaném zločinu. Česká republika se zasedání zúčastnila v roli pozorovatele/signatáře. Ratifikaci úmluvy u nás zatím brání absence institutu trestní odpovědnosti právnických osob. Dne 14. 12. 2005 vstoupila v platnost Úmluva proti korupci, kterou ČR podepsala v dubnu 2005, ale zatím neratifikovala.

Výbor OSN pro mírové využívání kosmického prostoru (COPUOS)

V červnu (Vídeň, 7. - 16. 6. 2006) se delegace České republiky, vedená prof. V. Kopalem, zúčastnila 49. zasedání Výboru OSN pro mírové využívání kosmického prostoru (COPUOS). V průběhu roku jsme byli aktivní i na zasedáních Vědeckotechnického a Právního podvýboru COPUOS. Naši zástupci byli také zapojeni do činnosti několika „akčních týmů“, z nichž k nejdůležitějším patřil tým věnující se přírodním katastrofám. Jedním z klíčových doporučení tohoto týmu je vytvoření mechanismu, který by využíval dílčích produktů ostatních mezinárodních orgánů a organizací činných i v oblasti omezování přírodních katastrof a integroval je do jednotného systému s přístupem „on-line“ pro zainteresované státy.

Program OSN pro dobrovolníky (UNV)

Podporu dobrovolnickým aktivitám v systému OSN projevila Česká republika financováním účasti devíti českých dobrovolníků v rámci rozvojových priorit na Ukrajině, v Kosovu, Jemenu, Angole a Bosně a Hercegovině a dalších sedmi dobrovolníků, kteří se účastnili misí OSN v Libérii, Kongu, Západní Sahaře a v Súdánu. V rámci nového programu vysílání vysokoškoláků na jednorocní stáže do rozvojových zemí působili dva čeští dobrovolníci v Afghánistánu a v Mongolsku.

Komise OSN pro sociální rozvoj (CSocD)

V New Yorku proběhlo ve dnech 8. - 17. 2. 2006 44. zasedání CSocD. Česká republika byla v době zasedání členem Komise. Segmentu na vysoké úrovni se zúčastnil náměstek ministra práce a sociálních věcí Č. Sajda. Hlavním cílem bylo proto přijetí závěrů,

kteře by jednoznačně potvrzovaly platnost politické deklarace a Kodaňského akčního plánu jakožto rámce pro mezinárodní úsilí o sociální rozvoj a jako takové mohly být připojeny k Závěrečnému dokumentu ze zářijového Summitu OSN 2005. Diskuse o plnění závěrů z Kodaně se pak zákonitě propojovaly s diskusemi o plnění Rozvojových cílů tisíciletí a aktuálně zveřejněnou tzv. Sachsovou zprávou o dosavadních překážkách a dalších možnostech realizace těchto cílů.

Komise OSN pro udržitelný rozvoj (CSD)

Ve dnech 1. - 12. 5. 2006 v New Yorku proběhlo 14. zasedání Komise OSN pro udržitelný rozvoj (CSD), které se věnovalo vyhodnocení implementace programových dokumentů udržitelného rozvoje, jako jsou změna klimatu, Agenda 21 a znečištění ovzduší a atmosféry. Zasedání se zúčastnila vládní delegace České republiky pod vedením náměstka ministra životního prostředí J. Dušika, složená ze zástupců resortů MŽP, MZV, MZe, MZdr a MMR. Delegáti České republiky vystoupili s diskusními příspěvky v plénu komise i v panelových diskusích.

Komise pro postavení žen (CSW)

Česká republika se 50. zasedání CSW ve dnech 27. 2. - 10. 3. 2006 zúčastnila jako pozorovatel. Vzhledem k závažnosti, kterou jednání přikládala EU, se jednání kromě zástupců MZV zúčastnily dvě delegátky z MPSV. ČR se v této oblasti zaměřuje především na genderovou statistiku a rozpočtování, v níž je hodnocena jako jeden z průkopníků v rámci EU.

Statistická komise OSN

Statistická komise OSN v roce 2006 fungovala v intencích nových metod práce, jak vzešly z vnitřního reformního procesu let 2004 – 2005 a z úkolů stanovených nadřazenými orgány, zejm. ECOSOC. Velké úsilí bylo věnováno spolupráci s ostatními funkčními komisemi ECOSOC, a to hlavně při technické oponentuře indikátorů integrované a koordinované implementace závěrů summitů a globálních konferencí OSN. Komise přitom opakovaně vyjádřila pochyby o schopnostech zemí uplatňovat tzv. miléniové indikátory bez posílení kapacit v oblasti národní statistiky, resp. bez těsné koordinace mezi národními statistickými úřady a mezinárodními agencemi. V rámci Komise pracovalo v uplynulém roce přes dvacet expertních a koordinačních technických skupin, a to prakticky ve všech sférách

statistiky. Na svém 37. zasedání se Komise věnovala 23 substantivním tématům širokého záběru, od tradičních národních účtů a sociálních statistik až po relativní novinky, jakými jsou environmentální výkaznictví a statistika neformálního sektoru.

Česká republika v současném volebním období není členem Statistické komise OSN, nicméně se prostřednictvím Českého statistického úřadu účastní jejích zasedání a především je zapojena do statistických aktivit na mezinárodní úrovni, včetně činnosti expertních skupin. Na regionální úrovni je pak ČR plnohodnotným účastníkem Konference evropských statistiků jako společného orgánu EHK OSN, OECD a Eurostat, kde se podílí na celé řadě aktivit v jednotlivých oblastech statistické činnosti: problematika censů obyvatelstva, migrace, metadat a diseminace statistických dat. To vše přispívá k plné kompatibilitě českých statistik s mezinárodními standardy.

Evropská hospodářská komise OSN (EHK)

V roce 2006 EHK pokračovala v naplňování svého mandátu regionální ekonomické organizace OSN. Ve dnech 21. - 23. 2. 2006 se v Ženevě konalo 61. výroční plenární zasedání, jehož se zúčastnila delegace České republiky. ČR je v EHK vnímána jako aktivní členský stát, čeští experti jsou zapojeni v desítkách orgánů a pracovních skupin Komise. V roce 2006 byla ČR zastoupena velvyslancem A. Slabým (do ukončení jeho mise) též v řídicích orgánech EHK.

Pokračovalo úsilí o reformu a zefektivnění činnosti EHK, započaté v roce 2005, které vyvrcholilo v průběhu roku 2006 vytvořením nové struktury řídicích a pracovních orgánů. Významná činnost EHK v roce 2006 se zaměřovala do oblasti technické spolupráce, na níž se ČR tradičně rovněž podílela.

Pozornost byla během roku 2006 věnována též spolupráci EHK s Organizací pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE). Při příležitosti konání 2. části 14. Ekonomického fóra OBSE v Praze, jejímž organizátorem byla Česká republika, navštívil ČR výkonný tajemník EHK M. Belka (22. - 23. 5. 2006), který zde jednal o některých otázkách spolupráce EHK s ČR.

Ostatní

I v roce 2006 pokračovala donorská aktivita České republiky do Světového potravinového programu (WFP), odkázaného na dobrovolné příspěvky dárcovských zemí, institucí, soukromých podniků a jednotlivců. ČR věnovala WFP v roce 2006 celkem 5,5 mil. Kč, z tohoto 3 mil. Kč na humanitární projekty v Tanzanii a 2,5 mil. Kč formou dobrovolného příspěvku do rozpočtu WFP.

Česká republika i nadále aktivně působila v řídicích orgánech dalších fondů a programů OSN - Programu OSN pro životní prostředí OSN (UNEP), Institutu OSN pro vzdělávání a výzkum (UNITAR), Programu OSN pro lidská sídla (UN-HABITAT) a Mezinárodního výzkumného a vzdělávacího institutu pro problematiku vzdělávání žen (INSTRAW).

Zasedání smluvních stran Dohody o ochraně populací evropských netopýrů

Ve dnech 4. - 6. 9. 2006 se v Lublani konalo 5. zasedání smluvních stran Dohody o ochraně populací evropských netopýrů v rámci Úmluvy o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů (Bonnská úmluva). Delegaci České republiky vedla vedoucí oddělení Ministerstva životního prostředí E. Vlasáková. Na zasedání bylo schváleno založení Stálého výboru Dohody, který se bude věnovat řízení administrativních a finančních záležitostí.

Rámcová úmluva o ochraně a udržitelném rozvoji Karpat

Ve dnech 11. - 13. 12. 2006 se v Kyjevě konalo 1. zasedání Rámcové úmluvy o ochraně a udržitelném rozvoji Karpat. Delegace České republiky byla vedena náměstkem ministra životního prostředí J. Dusíkem. Viceprezidentem konference smluvních stran a členem byra se stala zástupkyně České republiky J. Brožová. Zasedání si stanovilo jako hlavní úkoly pro nejbližší období vytvářet podmínky pro zlepšování kvality života, místní ekonomiky a ochrany přírodního bohatství Karpat.

Úmluva o ochraně a využívání hraničních vodních toků a mezinárodních jezer

Ve dnech 20. - 22. 11. 2006 se v Bonnu konalo 4. zasedání smluvních stran Úmluvy o ochraně a využívání hraničních vodních toků a mezinárodních jezer. Prioritním bodem zasedání se stalo schválení zavedení plateb za služby poskytované ekosystémy. Delegaci České republiky vedl ředitel odboru Ministerstva životního prostředí F. Chodovský.

Česká republika a mezinárodní organizace

Česká republika a světová ekonomika

Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD)

Účast České republiky na práci OECD v roce 2006 zahrnovala širokou řadu oblastí a témat a podílela se na ní většina ministerstev i řada dalších institucí. ČR se účastnila zasedání řady konferencí, výborů a pracovních orgánů, podílela se na přípravě dokumentů a materiálů a účastnila se řešení aktuálních otázek vyplývajících z ekonomického vývoje členských zemí i světa. Velkou pozornost věnovala OECD otázkám spolupráce s nečlenskými zeměmi, která se neustále rozšiřuje, a rovněž debatě o otázkách rozšíření a financování dalšího rozvoje organizace. Přijala také některá opatření zaměřená na zefektivnění řízení a procesu rozhodování, na hodnocení práce výborů a pracovních skupin a lepší výběr priorit pro další činnost organizace. ČR se aktivně podílela na těchto jednáních a obhajovala své priority.

Ve dnech 23. - 24. 5. 2006 se uskutečnilo Ministerské zasedání Rady Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD). Delegace České republiky byla vedena místopředsedou vlády pro ekonomiku J. Havlem, členy delegace byli náměstek ministra financí T. Prouza a zástupci ministerstev zahraničních věcí, průmyslu a obchodu a financí. Ministerské zasedání bylo věnováno hospodářské situaci v členských zemích a otázkám ekonomické stability a zlepšování ekonomické výkonnosti, včetně identifikace nezbytných makroekonomických a strukturálních opatření v zájmu trvale udržitelného rozvoje a uskutečnění hospodářských reforem napomáhajících hospodářskému růstu a rozvoji zaměstnanosti. Velkou pozornost věnovalo i otázkám obchodu v souvislosti se zasedáním Světové obchodní organizace v Hongkongu a s Rozvojovou agendou z Dauhá. Zároveň se uskutečnily oficiální konzultace OECD se zástupci poradních výborů podnikatelského sektoru a průmyslu (BIAC) a odborových svazů (TUAC). Po ukončení Ministerského zasedání se po D. Johnstonovi ujal funkce generálního tajemníka OECD Angel Gurría z Mexika.

Souběžně s Radou se konalo i Fórum OECD, které slouží k diskusi zástupců vlád členských zemí s širší odbornou veřejností a představiteli občanské společnosti. Bylo věnováno otázkám globalizace a jejího vlivu na světovou ekonomiku, dynamice

ekonomického rozvoje, významu investic a vzdělávání pro růst a rozvoj a dalšímu rozvoji světového obchodního systému.

Ve dnech 15.-16. 6. 2006 se konala v Torontu Konference ministrů sociálních věcí, organizovaná společně OECD a kanadským ministerstvem pro lidské zdroje a sociální rozvoj. Zabývala se otázkou posílení pracovních míst a příjmů v souvislosti se Strategií zaměstnanosti OECD. ČR zastupoval Š. Duhán, ředitel odboru trhu práce MPSV.

Ve dnech 27. - 28. 6. 2006 se konalo v Aténách zasedání Výboru OECD pro vzdělávání na úrovni ministrů, které se zabývalo otázkou kvality vyššího vzdělávání. Ministři se shodli na reformách v oblasti financování, přístupu ke vzdělání, evidence výsledků výuky, podpory odpovědnosti a různorodosti institucí, výzkumu a inovací, migrace a internacionalizace. Delegaci ČR vedl vládní zmocněnec pro evropský výzkum I. Wilhelm.

Ve dnech 6. - 8. 11. 2006 se v Athénách konala konference na vysoké úrovni o odstraňování bariér přístupu malých a středních podniků na mezinárodní trhy. Konference se věnovala otázkám internacionalizace malých a středních podniků a vnitřním bariérám tohoto procesu a jejich překonávání. Na závěr byl přijat *Athénský akční plán pro odstranění bariér v přístupu malých a středních podniků na mezinárodní trhy*.

Ve dnech 19. - 28. 3. 2006 v Praze proběhlo hodnocení podkladové zprávy České republiky k terciálnímu vzdělávání a získané poznatky byly zapracovány do národní studie, včetně konkrétních doporučení k dalšímu rozvoji terciálního systému vzdělávání v ČR. Tyto otázky byly pak projednávány na národní konferenci.

Ve výboru OECD pro ekonomické přehledy (EDRC) byl 6. 4. 2006 projednáván v pořadí již sedmý Ekonomický přehled České republiky (*Economic Survey of the Czech Republic, 2006*). Delegaci České republiky na uvedeném jednání vedl náměstek ministra financí T. Prouza. Ekonomický přehled se tentokrát kromě tradiční makroekonomické části zaměřil také na dlouhodobou fiskální udržitelnost, školství a inovační politiku. Vedle pozitivního hodnocení hospodářského vývoje obsahuje i upozornění na zásadní problémy a výzvy pro budoucnost, jakož i doporučení, jak by měla ČR postupovat. Především konstatuje, že je nutné se vypořádat s výzvami fiskální udržitelnosti a pokračovat ve zlepšování podmínek na trhu práce při podpoře podnikatelského prostředí.

Ve dnech 22. - 26. 5. 2006 se uskutečnila průzkumná mise zástupců Pracovní skupiny OECD o podplácení v mezinárodních podnikatelských transakcích do Prahy, která zmapovala stav plnění Úmluvy OECD o boji proti podplácení zahraničních veřejných činitelů v mezinárodních podnikatelských transakcích. Na základě svých zjištění pak vypracovala OECD hodnotící zprávu, která byla projednána na zasedání uvedené pracovní skupiny ve dnech 24. - 27. 10. 2006. Z ní vyplynula doporučení pro další činnost v oblasti boje s korupcí, jejichž implementací se zabývají jednotlivé orgány státní správy. Tuto činnost koordinuje ministerstvo spravedlnosti.

Ve dnech 30. 5. - 1. 6. 2006 uskutečnil tým specialistů Mezinárodní energetické agentury (IEA) kontrolu připravenosti České republiky na stav ropné nouze. Provéřky se účastnili zástupci řady českých institucí (SSHR, MPO, ČSÚ, České asociace petrolejářského průmyslu, MERO ČR a ČEPRO). Dne 16. 11. 2006 pak Stálý výbor pro nouzové stavy projednal výsledky této prověrky a hodnotil ČR mimořádně příznivě. Český model vytváření nouzových zásob ve vlastnictví státu byl označen za inspirativní i pro další země. IEA České republiky doporučila zabývat se možnými dopady rostoucího dovozu rafinerských produktů na připravenost pro případ nouze jakož i otázkami rozvoje domácích rafinerských kapacit.

Dne 6. 2. 2006 se uskutečnilo 8. Řádné zasedání Národního kontaktního místa (NKM), kde byly zrekapitulovány události roku 2005, a to jak na poli odborů, tak zaměstnavatelů, a nebyl vznesen žádný nový případ porušování Směrnice OECD pro nadnárodní společnosti. V návaznosti na to se ředitelka odboru EU a mezinárodních vztahů J. Hendrichová zúčastnila Výročního zasedání NKM OECD pro implementaci směrnice pro nadnárodní společnosti ve dnech 19. - 21. 6. 2006. V průběhu toho zasedání byla také přednesena zpráva o činnosti českého NKM.

Ve spolupráci s OECD se uskutečnily i některé další akce v České republice. Mezi ně patří seminář Výboru pro jadernou vědu Mezinárodní agentury pro jadernou energii (NEA), který se konal v červnu v Praze, zasedání Pracovní skupiny pro konečné využití energie spolu s odborným seminářem, které se konaly v říjnu 2006 v Praze, a regionální fórum NEA-ICRP, věnované doporučením Mezinárodní komise pro radiační ochranu (ICRP), které se uskutečnilo v listopadu 2006 v Praze.

Dne 11.1. 2006 se uskutečnil v Paříži společný seminář vlády ČR a sekretariátu OECD věnovaný nezávislé oponentuře Strategie hospodářského růstu České republiky. Českou delegaci vedl místopředseda vlády J. Havel a jejími členy byli náměstci ministrů dopravy, školství, informatiky, práce a sociálních věcí a ředitelé odborů z MF a MPO. Na semináři proběhla výměna názorů a zkušeností s experty ze sekretariátu i zástupci některých zemí.

Senátor K. Schwarzenberg navštívil OECD v rámci jednání Hospodářského a bezpečnostního výboru Parlamentního shromáždění NATO s vedením sekretariátu OECD, které se konalo 22. 2. 2006.

Vnitrostátní koordinace činnosti České republiky v OECD probíhala v rámci Pracovní skupiny pro spolupráci s OECD, jejímiž členy jsou všechny ústřední orgány státní správy zapojené do činnosti OECD. Roli gestora členství ČR v OECD plní ministerstvo zahraničních věcí. Pracovní skupina se v průběhu roku 2006 zaměřila na přípravu významných zasedání OECD a aktuálně probíhající hodnocení České republiky ze strany OECD, na zpracování materiálu pro vládu o instrumentech přijatých OECD v roce 2006 a jejich implementaci v ČR.

Česká republika poskytla v roce 2006 dobrovolné příspěvky na projekty OECD v souladu se svými zájmy a prioritami OECD. Největší podíl připadl na ministerstvo zahraničních věcí. Tyto příspěvky směřovaly do oblastí školství, e-Governmentu, turismu, spolupráce s nastupujícími dárci rozvojové pomoci apod. Velká část projektů financovaných z dobrovolných příspěvků se týká spolupráce OECD s nečlenskými zeměmi, která představuje efektivní nástroj rozšiřování standardů OECD do dalších zemí a regionů. Do této oblasti směřovaly další příspěvky poskytnuté ČR. Jednou z takových akcí byl seminář organizovaný v rámci *Investment Compact* Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže v Brně. Seminář byl zaměřen na otázky hospodářské soutěže, využívání nejlepších praktik, zneužívání dominantního postavení apod. Příspěvek České republiky byl rovněž poskytnut na projekt hloubkového hodnocení regulatorních mechanismů Číny, na projekt zaměřený na škodlivé daňové praktiky a další.

Světová obchodní organizace (WTO)

S ohledem na výlučné pravomoci ES v oblasti (společné) obchodní politiky a skutečnost, že ve WTO EU (jako celek v podobě celní unie) reprezentuje Evropská komise, prosazovala Česká republika své zájmy v této organizaci i celé oblasti obchodní politiky při

projednávání a vypracovávání společných stanovisek EU ve Výboru 133 a dalších pracovních orgánech Rady EU a EK nebo přímo v Ženevě při koordinačních jednáních před nebo v průběhu zasedání pracovních orgánů WTO. Česká republika se nadále profilovala jako liberální stát se značným zájmem na urychlení liberalizace obchodu a dopracování jeho mnohostranných pravidel a aktivně se podílela na činnosti uvedených orgánů.

Klíčovou oblastí činnosti WTO měla být i nadále mnohostranná obchodní jednání o Rozvojové agendě z Dauhá (DDA). Oproti očekávání a cílům stanoveným na VI. Konferenci ministrů WTO v Hongkongu koncem roku 2005 se však nepodařilo v průběhu prvního pololetí roku 2006 prakticky vůbec pokročit při stanovení a přijetí modalit (konkrétních technických postupů) pro liberalizaci obchodu. Naopak, v červenci 2006 bylo konstatováno, že jednání, zejména v klíčových otázkách přístupu na trh a domácích podpor v zemědělství a přístupu na trh v oblasti nezemědělských výrobků (NAMA), uvízla na mrtvém bodě v důsledku nepřekonatelných rozporů mezi hlavními partnery, a následně byla jednání o DDA fakticky zastavena (zmražena). Období druhého pololetí roku 2006 tak bylo víceméně naplněno hledáním cesty, jak jednání plnohodnotně obnovit. Krok k tomu byl učiněn až koncem roku 2006, kdy došlo alespoň k obnovení neformálních konzultací o hlavních tématech DDA.

Česká republika myšlenku co nejrychlejšího obnovení jednání o DDA podporovala a podporuje a v rámci Výboru 133 aktivně vystupovala za příslušný vstřícný a flexibilní postoj EK. V oblasti běžné činnosti WTO Česká republika obdobně vystupovala v duchu svých postojů zaměřených na podporu liberalizace a posílení pravidel mezinárodního obchodního systému.

Mezinárodní měnový fond (MMF)

Hlasovací síla České republiky v rámci MMF je dána výší členské kvóty a činí aktuálně 0,39 %. V současné době však v MMF probíhá proces úpravy členských kvót, který řeší problém měnicího se relativního postavení členských zemí a narůstajícího tlaku na adekvátnější zastoupení. Na Výročním zasedání v Singapuru byla přijata rezoluce o kvótách a reprezentaci, jejíž závěry by měly být realizovány do podzimu 2008. Česká republika patří mezi tzv. podreprezentované země z hlediska všech uvažovaných proměnných kromě HDP.

Současná spolupráce probíhá zejména formou každoročních pravidelných misí MMF v České republice, uskutečňovaných v souladu s čl. IV Stanov MMF (*„Articles of*

Agreement“), jejichž výsledkem jsou doporučení pro hospodářskou politiku vlády. Poslední mise proběhla ve dnech 13. - 21. 11. 2006 a byla zaměřena na hodnocení vývoje v oblasti fiskální a měnové, vývoje finančního sektoru a průběhu strukturálních změn. Předběžná zpráva z této mise, tzv. *Concluding Statement*, byla zveřejněna na stránkách ministerstva financí. Kompletní zpráva bude k dispozici v nejbližší době, poté co bude projednána Radou výkonných ředitelů..

Česká republika je jednou z několika málo zemí, které jsou zařazeny do pilotních studií používajících metodiku GSFM2001 (manuál vládní finanční statistiky roku 2001). Tato metodika má přispět ke zlepšení fiskálních analýz MMF.

Skupina Světové banky (WB)

Zásadní změnou ve vztahu České republiky a WB, ke které došlo poté, co ČR svým vývojem dosáhla splnění řady kritérií, byla graduace ČR ze skupiny klientských zemí banky mezi země vyspělé. Jako graduovaná členská země není již ČR oprávněna čerpat od WB úvěry, naopak se očekává, že bude poskytovat více pomoci klientským zemím WB, a to jak finanční, tak technické. Po projednání tohoto kroku ve vládě dne 30. 3. 2005 byla graduace oficiálně potvrzena dne 12. 4. 2005. Proces graduace pak vyvrcholil ve dnech 27. - 28. 2. 2006 slavnostní akcí v Praze, která byla doprovázena mezinárodní konferencí nazvanou "Institucionální základy zdravých financí". Hlavním tématem diskuse byla stabilita finančního systému a dosavadní zkušenosti s realizací globálního programu volně nazývaného Mezinárodní finanční architektura.

Česká republika nečerpá od WB žádné úvěry, poslední 2 až 3 roky však využívá možností technické spolupráce a poradenského servisu poskytovaného WB prostřednictvím vlastních i externích odborníků. Program technické spolupráce na fiskální rok 2006/2007 zahrnoval jediný projekt, a to:

- *Oficiální rozvojová spolupráce (Official Development Aid, ODA)*

Jelikož se ČR zavázala postupně navyšovat svoji rozvojovou pomoc, byl iniciován s WB pilotní projekt hodnotící efektivitu, evaluaci a monitoring ODA. Případná prezentace závěrů hodnocení se předpokládá v únoru 2007.

Významnou akcí, organizovanou ministerstvem financí ve spolupráci se Světovou bankou bylo také „Fórum o znalostní ekonomice“ (*Knowledge Economy Forum - KEF*), které se konalo 28. - 30. 3. 2006 v Praze. Hlavním cílem Fóra v roce 2006 bylo podnítit diskusi

o oživení národních kapacit podílejících se na inovacích a technologické absorpci, a stimulovat tak ekonomický růst v těchto zemích. Fóra se zúčastnili zástupci 27 zemí.

V rámci Mezinárodní rozvojové asociace (IDA) byla Česká republika od roku 2003 zapojena do iniciativy HIPC (odpuštění dluhů pro velmi zadlužené chudé země) a od 1.7. 2006 se podílí na iniciativě MDRI (multilaterální oddlužení rozvojových zemí). Celkový příspěvek ČR na MDRI byl vyčíslen ze strany IDA na 441, 69 mil CZK. Tento příspěvek bude uhrazen v jednotlivých splátkách v letech 2007 – 2044.

V roce 2006 dále pokračovala úspěšná spolupráce České republiky s WB v oblasti životního prostředí. ČR je přispěvatelem v rámci GEF (*Global Environment Facility – Globální fond životního prostředí*) a v minulém roce se podílela na čtvrtém doplnění zdrojů tohoto fondu částkou 142,9 mil. Kč.

Další oblastí spolupráce mezi ČR a WB je účast ČR na programu WB a zemí regionu střední a východní Evropy nezvaném *Dekáda romské inkluze*. V rámci tohoto programu uhradila ČR v roce 2006 do fondu zřízeného pro tento program příspěvek ve výši 20 tis. EUR.

Evropská banka pro obnovu a rozvoj (EBRD)

V roce 2006 se činnost EBRD v České republice řídila Strategií EBRD pro ČR na léta 2006 a 2007, schválenou v říjnu 2005. Je výrazně selektivní, což odráží pokročilost transformace v ČR a graduaci z řady segmentů trhu, jako jsou úvěry s vládní zárukou a úvěrové financování společností.

V souladu s touto strategií vláda ČR 17. 5. 2006 usnesením č. 571 schválila materiál „O graduaci České republiky z operací Evropské banky pro obnovu a rozvoj“ a pověřila ministra financí provést potřebné kroky v tomto směru. Česká republika prezentovala tuto pozici vlády na Výročním zasedání Rady guvernérů EBRD v Londýně v květnu. Toto oznámení mělo velký ohlas mezi členskými zeměmi Banky a v mezinárodních médiích, protože ČR byla první zemí, která záměr graduovat takto veřejně vyjádřila. V listopadu zahájilo Ministerstvo financí ČR konzultace s EBRD o postupu při graduaci ČR z operací EBRD, která je předpokládána v říjnu 2007. Graduace proběhne tak, aby nedošlo k poškození zájmu klientů, investorů, České republiky jako akcionáře EBRD a konečně ani EBRD a jejich zájmů v ČR.

Součástí procesu graduace ČR je její zapojení do donorských aktivit EBRD v rámci Fondu pro západní Balkán (*Western Balkans Fund*). Vláda ČR se rozhodla přispět do něj částkou 500 tisíc EUR, a stala se tak jednou z jeho zakládajících zemí. Posláním fondu je podporovat projekty a rozvoj institucí a legislativy v zemích západního Balkánu. Důvodem pro českou účast v něm byla skutečnost, že tato oblast představuje politickou a hospodářskou prioritu České republiky a prostředky vložené do tohoto fondu jsou zahrnovány do ODA.

V České republice se EBRD zaměřuje především na financování soukromého sektoru (úvěry a kapitálové účasti). Od svého založení realizovala v ČR projekty v celkové výši více než jedné miliardy EUR. V roce 2006 byly v rámci programu *EU/EBRD Facility* podepsány celkem čtyři projekty. Dále byly podepsány dva regionální projekty.

Rozvojová banka Rady Evropy (CEB)

CEB, která do 1. 11. 1999 nesla název Fond sociálního rozvoje Rady Evropy, byla založena v roce 1956. V současné době má 38 akcionářů – většinu členských zemí Rady Evropy (RE); je přiřčleněna k RE a podléhá její pravomoci. CEB je právně a finančně samostatná a představuje hlavní nástroj politiky solidarity rozvíjené Radou Evropy. Řídicími orgány CEB jsou Řídicí výbor, Správní rada (v těchto orgánech má každá členská země jednoho zástupce) a Sbor auditorů. Česká republika je členem od 12. 2. 1999.

Prioritním cílem CEB je napomáhat řešení sociálních problémů v členských zemích, především v oblasti pomoci uprchlíkům, přistěhovalcům a obětem přírodních nebo ekologických katastrof. CEB poskytuje úvěry zejména na projekty na vytváření a ochranu pracovních míst v malých a středních podnicích, na výstavbu sociálních bytů, na sociální infrastrukturu, na projekty na ochranu životního prostředí, na podporu vzdělávání a zdraví, modernizaci zemědělství, zlepšení kvality životního prostředí ve znevýhodněných městských oblastech a ochranu kulturního dědictví (včetně restaurování historických památek).

Česká republika doposud o žádný úvěr přímo pro stát u této banky nežádala. CEB poskytla dva úvěry pro soukromý sektor v celkové výši 40 mil. EUR.

Mezinárodní banka hospodářské spolupráce (MBHS)

MBHS byla založena Dohodou o zřízení a činnosti Mezinárodní banky hospodářské spolupráce z 22. 10. 1963. Bývalé Československo bylo zakládajícím členem MBHS

a členství České republiky vzniklo v důsledku sukcese do mezinárodních dohod uzavřených bývalým Československem. Současnými členy banky je devět států – Ruská federace, Česká republika, Polsko, Bulharsko, Rumunsko, Slovensko, Kuba, Mongolsko a Vietnam.

Po zrušení RVHP a změně principů zahraničního obchodu mezi členskými státy začala příprava transformace banky na finanční instituci fungující na komerčních základech, jejíž činnost by odpovídala ekonomickým zájmům vlastníků - států v nových podmínkách. Na počátku 90. let se však banka dostala do kritické finanční situace v důsledku neuhrazených závazků některých členských zemí. Většina dlužnických zemí v minulých letech své závazky splatila, doposud však zůstává neuhrazena část dluhu Ruské federace a dluh Kuby. Finanční situace proto neumožnila bance ani v roce 2006 rozšířit objem bankovních operací a banka jen s obtížemi zabezpečovala mírný pozitivní výsledek svého hospodaření. Členské země se zabývají úvahami o další budoucnosti této banky.

Mezinárodní investiční banka (MIB)

MIB byla založena Dohodou o zřízení Mezinárodní investiční banky z 10. 7. 1970. Současnými členy banky je stejná skupina států jako u MBHS, kromě Polska.

MIB se ze stejných důvodů jako MBHS dostala v 90. letech do finančních potíží a její pohledávky za členskými zeměmi byly postupně vypořádány. V roce 2004 došlo k úplnému narovnání finančních vztahů MIB s Ruskou federací. MIB se tak podařilo nejen obnovit svoji finanční rovnováhu, ale současně i podstatně zvýšit objem svých výkonných aktiv nesoucích výnosy, a to přesto, že také jí dosud nebyl splacen dluh Kuby.

V roce 2006 MIB dokončila přechod na mezinárodní standardy výkaznictví a účetnictví a vypracovala některé zásadní materiály - Úvěrovou politiku, Politiku řízení rizik, Informační politiku. V současné době usiluje o transformaci své bankovní činnosti na úroveň srovnatelnou s mezinárodní praxí a členské země se intenzivně zabývají otázkou její přeměny na mezinárodní rozvojovou banku.

Evropská investiční banka (EIB)

Evropská investiční banka (EIB) je autonomním orgánem v rámci struktury Evropské unie (EU), vytvořeným k financování kapitálových investičních projektů, které naplňují cíle jednotlivých politik EU. Byla zřízena Římskou smlouvou v roce 1958 v rámci rozhodnutí o založení Evropských společenství (ES). Těžiště aktivit EIB je v členských státech EU.

Mimo území EU se podílí na uskutečňování politik EU pro rozvoj a spolupráci, v jejichž rámci poskytuje úvěry více než 150 zemím.

EIB působí v České republice od roku 1992. Její činnost v ČR je upravena třemi Rámcovými dohodami (č. 250/1994 Sb., č. 155/1999 Sb. a č. 280/1998 Sb.), které zůstávají v platnosti i po vstupu ČR do EU. Okamžikem vstupu do EU se ČR spolu s ostatními členskými státy stala také členem EIB. Na činnost EIB v České republice je přímo aplikován Statut EIB, který je jedním z Protokolů Smlouvy o založení ES. Podíl ČR na upsaném kapitálu EIB činí 1 258,8 mil. EUR (0,77 % z celkové hodnoty upsaného kapitálu EIB 163 653,7 mil. EUR). Splatná částka činí 62,9 mil. EUR (5 % z upsané částky).

Od roku 1992 do 31. 12. 2006 uzavřela EIB v České republice úvěrové smlouvy v celkové hodnotě cca 7 673 mil. EUR, z toho činily úvěry na plnění funkcí státu cca 3 509 mil. EUR, úvěry krajům a municipalitám cca 795 mil. EUR a úvěry soukromému sektoru 3 369 mil. EUR, z toho v roce 2006 bylo 428 mil. EUR poskytnuto na plnění funkcí státu, 46 mil. EUR krajům a 485 mil. EUR soukromému sektoru.

Členství České republiky v některých dalších mezinárodních organizacích

Česká republika se v souladu se svými ekonomickými zájmy aktivně angažovala i v činnosti dalších zhruba čtyřiceti mezinárodních ekonomických organizací. Mezi nejvýznamnější patřily:

Evropská organizace pro jaderný výzkum (CERN)

Rok 2006 byl pro CERN rokem velmi úspěšným. Došlo v něm k dodání do CERN všech 1232 dipólových a 392 kvadrupólových supravodivých magnetů pro 27 kilometrů kruhový urychlovač LHC (*Large Hadron Collider*) i k instalaci podstatných částí čtyř hlavních budoucích detektorů. Tím se plánované spuštění LHC v CERN - největšího protonového urychlovače na světě - v listopadu roku 2007 stalo velmi reálné.

Lze rovněž konstatovat, že i vytyčené cíle spolupráce České republiky s CERN, které se týkají základního výzkumu fyziky částic, rozvoje nových technologií a materiálů, ale i užití detektoru a svazků částic v lékařství a budování celosvětové nejmodernější informační a výpočtové sítě GRID, byly splněny. Dosažené unikátní vědecké výsledky, na kterých se

podíleli čeští badatelé, byly publikovány ve 101 pracích a 88 příspěvcích do sborníků mezinárodních konferencí a odborných schůzek experimentálních kolaborací.

V rámci spolupráce České republiky s CERN došlo v roce 2006 ke kvalitativní změně. Pro experiment TOTEM byl přijat návrh pracovníků FZÚ AVČR na unikátní metodiku analýzy dat pružného rozptylu protonu na protonech, které budou realizovány na dokončovaném superurychlovači LHC v CERN. Potřebné experimentální údaje budou získány pomocí technologicky velmi náročných detektorů, jejichž výrobu zajišťuje firma Vakuum Praha, s.r.o. Je to vůbec poprvé, kdy detektory tvořící část trubic urychlovače dodává česká firma.

Spolupráce s CERN také přispěla ke zvýšení kvalifikace mladých českých badatelů a techniků (projektu se účastní 29 Phd. doktorandů a 14 diplomantů) a ke vzdělávání učitelů a studentů středních škol i laické veřejnosti. O některých těchto činnostech informovaly veřejnost sdělovací prostředky (např. v televizních pořadech „Planeta věda“ a „České hlavy“ nebo v článku „Mezinárodní spolupráce ve špičkovém výzkumu...“ v „Evropských novinách“ z prosince 2006). O některých aktivitách bylo předneseno asi deset populárních přednášek na školách a lidových hvězdárnách. Dodávky firem z ČR do CERN dosáhly do 30. 6. 2006 částky 2,42 mil. CHF, a lze tedy předpokládat, že po vyhodnocení dodávek za celý rok 2006 bude Česká republika mezi členskými zeměmi CERN s nadprůměrnou návratností finančních prostředků.

Spojený ústav jaderných výzkumů (SÚJV)

Spojený ústav jaderných výzkumů je, stejně jako CERN, významnou mezinárodní mezivládní organizací, která se zabývá experimentálním a teoretickým studiem základních částic hmoty a jejich interakcí. V posledním období se práce obou těchto organizací vhodně doplňuje. Těžištěm spolupráce České republiky s SÚJV byly i v loňském roce dlouhodobé společné cílové projekty (v roce 2006 šlo o 44 projekty), podléhající odborné oponentuře jak při jejich zadávání, tak při každoročním hodnocení dosažených výsledků. V roce 2006 byly výsledky spolupráce s SÚJV shrnuty do více než 60 publikovaných společných prací (či přijatých do tisku) v mezinárodních časopisech, více než 60 příspěvků na mezinárodních konferencích, symposiích, pracovních setkáních apod.; vydána byla řada společných preprintů a výzkumných zpráv. V rámci spolupráce s SÚJV se čeští pracovníci nadále podílejí na řadě

experimentů s jinými mezinárodními vědeckými pracovišti (v Německu, Francii, Itálii, USA aj.), stejně jako na zpracování výsledků různých experimentů.

Ve spolupráci s SÚJV se v České republice uskutečnilo pět mezinárodních konferencí, škol a pracovních porad, pokračovala i dlouhodobá spolupráce mezi vysokými školami v ČR a SÚJV Dubna v pedagogické oblasti ve formě letní praxe v SÚJV se zaměřením na fyziku nízkých a středních energií.

Rok 2006 byl pro Českou republiku významný rovněž tím, že prosadila dva své občany do významných řídicích funkcí v této organizaci. Jedním ze dvou zástupců ředitele SÚJV byl zvolen R. Lednický a do funkce spolupředsedy vědecké rady SÚJV I. Wilhelm (druhým spolupředsedou je z titulu své funkce ředitel SÚJV).

Mezivládní organizace pro mezinárodní železniční přepravu (OTIF)

K 1. 7. 2006 vstoupila v platnost revidovaná Úmluva o mezinárodní železniční přepravě (COTIF), tzv. Protokol z Vilniusu (1999). Byla tak zahájena nová etapa v životě Mezivládní organizace pro mezinárodní železniční přepravu. Revidovaná Úmluva COTIF mj. umožňuje, aby se její smluvní stranou stalo ES. Dlouhé časové rozpětí mezi přijetím Protokolu a jeho vstupem v platnost však způsobilo jisté rozdvojení právních režimů uplatňovaných různými členskými státy OTIF v závislosti na ratifikaci novely COTIF. V mezidobí navíc došlo uvnitř EU k vývoji souvisejících předpisů, čímž vznikl jistý nesoulad mezi závazky vyplývajícími z členství v EU na straně jedné a v revidované Úmluvě COTIF na straně druhé. Možným cestám vedoucím k odstranění toho nesouladu, a to především v souvislosti s chystaným přístupem ES k Úmluvě COTIF, bylo prioritně věnováno 8. Valné shromáždění OTIF, konané ve dnech 6. – 7. 9. 2006 v Bernu. Česká republika na něm byla zvolena členem Správního výboru OTIF na funkční období 1. 10. 2006 – 30. 9. 2009, bude tak mít příležitost bezprostředně se podílet na práci obrozené OTIF a přispět k nalezení takového řešení, které bude sloužit potřebám moderní železniční přepravy v regionu širokého geografického záběru OTIF.

Evropská komise pro civilní letectví (ECAC)

Působení Evropské komise pro civilní letectví se v roce 2006 soustřeďovalo zejména na integraci nových členských států a jejich leteckého odvětví do systému práce této

mezinárodní vládní organizace s celoevropskou působností a s celosvětovým vlivem. Mimořádná pozornost byla věnována přechodu aktivit Sdružených leteckých úřadů (JAA) do kompetence Evropské agentury pro bezpečnost letectví (EASA), včetně relevantních otázek bezpečnosti (*safety*) civilního letectví. Za aktivního přispění České republiky působila ECAC také ve sféře ochrany civilního letectví před protiprávními činy (*security*), zejména s cílem zabránit závažným diskrepancím mezi regulačním rámcem členských zemí EU a těch zemí ECAC, které nejsou členy EU. ECAC v roce 2006 rovněž vedla intenzivní dialog s leteckými úřady USA o harmonizačních opatřeních v oblasti tzv. frakčního spoluvlastnictví letadel, bezpečnosti, ochrany před protiprávními činy, ochrany životního prostředí a reformy ICAO.

Evropská konference ministrů dopravy (ECMT, CEMT)

Ve dnech 17. - 18. 5. 2006 se v Dublinu konalo 90. zasedání Rady ministrů Evropské konference ministrů dopravy, které se zabývalo transformací organizace CEMT a ITP, udržitelným rozvojem a udržitelnou dopravou ve městech ve spojení s životním prostředím, přístupností dopravy apod. Českou delegaci vedl ministr dopravy M. Šimonovský.

Evropská společnost pro financování železničních vozů (EUROFIMA)

České dráhy, a.s., které jsou akcionářem Evropské společnosti pro financování železničních vozů, i v roce 2006 pokračovaly v čerpání zvýhodněných (oproti čistě komerčním podmínkám) úvěrů na pořízení železničních vozů za účelem doplnění a obměny vozového parku ve veřejné osobní drážní dopravě, a tím i zkvalitnění poskytovaných přepravních služeb. Česká republika na tyto úvěry v souladu s pravidly EUROFIMA a jejího dodatkového protokolu již dříve poskytla státní záruky. K 17. 11. 2006 vstoupila do EUROFIMA Černá Hora, čímž vzrostl počet členských zemí této mezinárodní organizace na 25.

Mezinárodní úřad pro výstavnictví (BIE)

BIE reguluje a upravuje podmínky pro pořádání Světových výstav, tzv. EXPO, a vydává kalendář těchto výstav. Výstavy schválené BIE nemají komerční charakter. Česká republika byla zvolena do Výboru pro informace a komunikaci na funkční období 2006-2007. Dvě valná shromáždění BIE se konala 30. 6. a 18. - 19. 12. 2006 v Paříži. Pokračuje příprava na EXPO Zaragoza 2008 a EXPO Šanghaj 2010.

Mezinárodní ústav chladírenský (IIR)

Posláním IIR je propagovat chladírenské technologie a všechny jejich aplikace s ohledem na bezpečnost potravin a ochranu životního prostředí (redukce globálního oteplování, redukce ozónové vrstvy). IIR si dala za cíl zlepšovat kvalitu života a podporovat udržitelný rozvoj. Získané poznatky jsou využívány v resortech průmyslu a obchodu, zdravotnictví, životního prostředí a zemědělství. Česká republika byla zvolena jako pořadající země 23. Mezinárodního kongresu chlazení IIR v roce 2011 (Praha). Z hlediska ČR byly zajímavé mezinárodní kryogenická konference CryoPrague – ICEC 21 a mezinárodní konference o kryogenických materiálech ICMC 2006, které se konaly 17. – 21. 7. 2006 v Praze.

6. Nešíření zbraní, kontrola zbrojení a odzbrojení

Mezinárodní jednání o nešíření zbraní hromadného ničení (ZHN) a kontrole zbrojení a odzbrojení byla předmětem činnosti Rady bezpečnosti OSN (RB OSN), 1. výboru (pro odzbrojení a mezinárodní bezpečnost) 61. Valného shromáždění Organizace spojených národů (61. VS OSN), Komise OSN pro odzbrojení (*UN Disarmament Commission – UNDC*) v New Yorku, Konference o odzbrojení v Ženevě (*Conference on Disarmament – CD*), Výboru rezoluce 1540 k nešíření ZHN a dalších mezinárodních organizací a mezinárodních kontrolních režimů či iniciativ, jejichž činnosti se Česká republika účastní. V roce 2006 se ČR rovněž aktivně podílela na implementaci *Strategie Evropské unie proti šíření ZHN*.

Jaderné zbraně

Mezinárodní agentura pro atomovou energii a Smlouva o nešíření jaderných zbraní

Mezinárodní agentura pro atomovou energii (MAAE; *International Atomic Energy Agency- IAEA*) zaujímá mimořádně důležité místo z pohledu nešíření jaderných zbraní v souvislosti se Smlouvou o nešíření jaderných zbraní (*Non-Proliferation Treaty – NPT*), která nadále zůstává základem globálního systému nešíření jaderných zbraní. Zvlášť důležité je při tom plnění závazků států vyplývajících z tzv. zárukových dohod (povinnost státu uzavřít zárukovou dohodu s MAAE vyplývá z čl. 3.1. NPT).

I po třech letech intenzivních verifikačních činností MAAE existuje celá řada nejasností, které vyvolávají pochybnosti o zaměření iránského jaderného programu. Írán nesplnil závazky vyplývající z rezolucí Rady guvernérů MAAE, a to vedlo k přijetí rezoluce RB OSN 1737(2006). Rezoluce obsahuje závazné sankce vůči Íránu, které omezují mezinárodní spolupráci v oblasti obohacování a přepracovávání jaderných materiálů i při vývoji balistických střel.

Ani v případě KLDR nedošlo ke změnám při plnění její zárukové dohody. MAAE nebyla v roce 2006 schopna kontrolovat charakter severokorejského jaderného programu. Česká republika splnila svoji povinnost a informovala RB OSN o implementaci sankcí vůči KLDR v souvislosti s rezolucí RB OSN 1718 (2006).

V roce 2006 se konala jubilejní 50. Generální konference MAAE. ČR společně s ostatními zeměmi EU sponzorovala rezoluci k boji proti jadernému terorismu a tzv. zárukovou rezoluci.

Prostřednictvím Programu podpory systému záruk MAAE se Česká republika podílí na zvyšování efektivity a účinnosti uplatňování záruk na jaderné materiály. V jeho rámci organizuje výcvik nových inspektorů MAAE a poskytuje každoroční dobrovolný finanční příspěvek na modernizaci informačního zárukového systému MAAE ve výši 0,5 mil. Kč. ČR je nadále jedinou zemí Východoevropské regionální skupiny (VERS), která se stala tzv. „čistým donorem“ MAAE. V roce 2006 poskytla dobrovolné příspěvky nad rámec svých závazků v celkové výši 13,8 mil. Kč. Nejvýznamnější příspěvky byly využity na vybrané aktivity Fondu ochrany proti jadernému terorismu, Akčního programu pro léčbu rakoviny a Programu podpory systému záruk MAAE.

V květnu 2006 se konala pod záštitou MAAE 2. hodnotící konference Společné úmluvy o bezpečnosti při nakládání s vyhořelým palivem a o bezpečnosti při nakládání s radioaktivními odpady (tzv. *Joint Convention*). Česká republika na ní úspěšně prezentovala svoji národní zprávu.

Skupina jaderných dodavatelů

Česká republika považuje Skupinu jaderných dodavatelů (*Nuclear Suppliers Group*, NSG) za významný nástroj posilující režim NPT, a proto se na její činnosti aktivně podílí. Na plenárním zasedání v Brasílii v roce 2006 byl schválen český návrh umožňující urychlené

zveřejňování nových položek na seznamech NSG. ČR rovněž předsedala pracovní skupině pro výměnu informací v oblasti udělování licencí a celní kontroly.

Hlavním tématem v NSG nadále zůstává „Americko-indická iniciativa k civilní jaderné spolupráci“. Česká republika na jednáních NSG vyjádřila opakovaně připravenost podílet se na případném otevření obchodu s Indií v oblasti mírového využití jaderné energie, které bude konzistentní s jejími mezinárodními závazky, a zdůraznila význam striktního oddělení indického civilního jaderného sektoru od vojenského. K udělení výjimky NSG pro spolupráci s Indií v roce 2006 nedošlo. Její udělení závisí nejen na úpravě příslušné americké legislativy, ale i na uzavření specifické zárukové dohody mezi MAAE a Indií.

Předseda NSG v říjnu 2006 vydal prohlášení odsuzující jaderný pokus KLDR a vyzval tuto zemi k plnění všech svých závazků v jaderné oblasti.

Zanggerův výbor

Zanggerův výbor (*Zangger Committee - ZC*) je mezinárodně uznávaným kontrolním režimem pro jadernou oblast, jehož původ je odvozen od čl. 3.2 NPT. ZC se podílí na formulování závěrů hodnotících konferencí NPT pro oblast vývozní kontroly v jaderné oblasti.

V říjnu 2006 se stal čtvrtým předsedou ZC od jeho vzniku v roce 1974 P. Klucký, představitel Ministerstva zahraničních věcí ČR. Pod českým předsednictvím se podařilo v roce 2006 schválit, podobně jako v NSG, urychlené zveřejňování nových položek na seznamech ZC. Toto opatření napomáhá zvýšení transparentnosti vůči nečlenským zemím a přispívá mj. i k efektivnější implementaci rezoluce RB OSN1540 (2004).

Smlouva o úplném zákazu jaderných zkoušek

Významným nástrojem jaderného nešíření je Smlouva o úplném zákazu jaderných zkoušek (*Comprehensive Test-Ban Treaty, CTBT*). Česká republika konzistentně podporuje veškeré aktivity vedoucí k vstupu CTBT v platnost. V roce 2006 se připojila ke společnému Ministerskému prohlášení zemí ratifikujících CTBT. Jeho obsahem byla výzva k urychlené ratifikaci CTBT klíčovými zeměmi, bez nichž tato smlouva nemůže vstoupit v platnost.

V roce 2006 vykonávala Česká republika za VERS funkci místopředsedy Přípravného výboru Organizace CTBT. ČR podpořila „civilní“ využití dat získaných z Mezinárodního

monitorovacího systému (IMS) pro potřeby včasného varování před blížícími se vlnami cunami. V rámci priorit Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU v roce 2006 Česká republika podpořila projekt vybudování komplexního elektronického vzdělávacího systému CTBTO (e-training). IMS prokázal schopnost detekovat jadernou zkoušku, kterou 9. 10. 2006 uskutečnila KLDR. Jednou z osmi pomocných stanic IMS, která byla schopna výbuch na vzdálenost 8000 km identifikovat, byla i česká seizmologická stanice ve Vranově u Brna.

Chemické a biologické zbraně

Chemické zbraně

11. zasedání Konference smluvních států Úmluvy o zákazu vývoje, výroby, hromadění zásob a použití chemických zbraní a jejich zničení (*Convention on the Prohibition of the Development, Production, Stockpiling and Use of Chemical Weapons, CWC*) projednalo v prosinci 2006 další postup při plnění Akčního plánu pro implementaci CWC na národní úrovni, při plnění Akčního plánu pro dosažení univerzality CWC a při likvidaci nově deklarovaných chemických zbraní. Důležitým bodem byla také příprava oslav 10. výročí založení Organizace pro zákaz chemických zbraní (*Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons, OPCW*) v r. 2007.

Česká republika byla zvolena členem Výkonné rady OPCW na období květen 2007 - květen 2009. ČR již potřetí poskytla dobrovolný příspěvek (tentokrát ve výši 2 mil. Kč) do Dobrovolného fondu pomoci na základě čl. X CWC.

Biologické zbraně

6. hodnotící konference (HK) Úmluvy o zákazu vývoje, výroby a hromadění zásob bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní a o jejich zničení (*Convention on the Prohibition of the Development, Production and Stockpiling of Bacteriological /Biological/ and Toxin Weapons and on Their Destruction, BTWC*) v listopadu - prosinci 2006 posoudila soulad jednotlivých ustanovení BTWC se současnými vědeckovýzkumnými poznatky a navrhla opatření na období 2007-2011.

V průběhu zasedání 6. HK bylo nejvíce pozornosti věnováno následujícím otázkám: univerzalizace BTWC, zlepšení její implementace na národní úrovni, problematika opatření

na posílení důvěry, zlepšení mechanismu vyšetřování údajného použití biologických a toxinových zbraní a zřízení samostatného oddělení pro implementaci BTWC (*Implementation Support Unit - ISU*) v rámci odboru OSN pro odzbrojení.

V porovnání s předešlou hodnotící konferencí v roce 2001 byly její výsledky pozitivní. Závěrečný dokument hodnotí veškerá ustanovení BTWC, samostatná část je věnována opatřením k posílení důvěry a podpoře univerzality. Konference rovněž schválila kvalitní témata k projednávání v období do další konference v roce 2011.

Australská skupina

21. plenární zasedání Australské skupiny (*Australia Group - AG*), mezinárodního kontrolního režimu proti šíření chemických a biologických látek a technologií dvojího použití, v červnu 2006 posoudilo oficiální žádost Chorvatska o členství, ale konečné rozhodnutí bylo posunuto. Plenární zasedání vyzvalo k zintenzivnění kontaktů s některými státy mimo AG.

Na zasedání byl podpořen návrh České republiky na změnu pravidla „*No Undercut Policy*“ a po uplynutí devadesátidenní „tiché procedury“ byla navržená změna formálně schválena. Dále bylo přijato několik dalších návrhů směřujících k posílení činnosti AG, včetně informačního systému AGIS, a značná pozornost byla věnována problematice brokeringu a přenosu nehmotných technologií (ITT).

Balistické rakety a nosiče zbraní hromadného ničení

20. plenární zasedání Kontrolního režimu raketových technologií (*Missile Technologies Control Regime - MTCR*) v říjnu 2006 se soustředilo na opatření v souvislosti s implementací rezolucí RB OSN 1695 (KLDR) a 1696 (Írán), což se projevilo i v textu tiskového prohlášení. Otázka přijetí některých nových zemí EU do MTCR nebyla vyřešena.

Důležitými součástmi plenárního týdne byly zasedání technických expertů a výměna informací v oblasti rozpracovaných případů šíření raketových technologií odhalených v zemích MTCR. Bylo potvrzeno, že informační výměna má zásadní význam pro zvýšení efektivity režimu.

Česká republika a další mezinárodní uskupení k nešíření ZHN

Česká republika v souladu se svými zahraničněpolitickými prioritami a bezpečnostními zájmy je aktivním účastníkem neformálních iniciativ mezinárodního společenství zaměřených na posilování boje proti šíření ZHN a terorismu. Nejvýznamnější z nich jsou následující:

Haagský kodex nešíření balistických raket (The Hague Code of Conduct against Ballistic Missile Proliferation, HCOC)

Cílem HCOC je od doby jeho vzniku v roce 2002 omezit šíření balistických raket na základě dobrovolné výměny výročních hlášení a notifikací o plánovaných startech kosmických objektů. Česká republika usiluje o dosažení univerzality HCOC. Pátého výročního zasedání HCOC v červnu 2006 se z celkového počtu 120 členů zúčastnilo pouze 51 zemí, včetně ČR.

Krakovská iniciativa (Proliferation Security Initiative, PSI)

PSI vznikla v roce 2003 a jejím hlavním cílem je přispět k potírání snah o získání ZHN nebo zboží dvojího použití. V rámci této iniciativy se v roce 2005 v Ostravě uskutečnilo modelové zásahové cvičení pod názvem "Bohemian Guard 2005". Česká republika se i v roce 2006 zúčastnila dalších cvičení PSI a výročního zasedání ve Varšavě v červnu 2006.

Globální partnerství proti šíření ZHN zemí G-8

Česká republika se k této iniciativě, vyhlášené na summitu G-8 na Sea Island, připojila v roce 2004 a v jejím rámci každoročně poskytuje dobrovolný příspěvek na britský projekt likvidace chemických zbraní v Ruské federaci ve výši 2 mil. Kč.

Iniciativa globálního snížení jaderné hrozby (Global Threat Reduction Initiative, GTRI)

Česká republika se připojila k GTRI od jejího počátku v roce 2004. Ve spolupráci s MAAE se uskutečnila dvakrát repatriace vysoce obohaceného jaderného paliva do země původu (2004, 2005). V roce 2006 pokračovaly intenzivní přípravy na další odvoz jaderného paliva. V jejím rámci byl z ČR odvezen vysoce obohacený uran zabavený v roce 1994 na

českém území. Šlo o jeden z největších případů nelegálního obchodu s touto látkou ve světovém měřítku.

Konvenční zbraně

Kontrola vývozu konvenčních zbraní

V souladu s platnou legislativou se Ministerstvo zahraničních věcí České republiky v roce 2006 vyjadřovalo ze zahraničněpolitického hlediska k vývozu zbraní, střeliva a výbušnin. Důsledně při tom aplikovalo principy národní kontrolní politiky, které vycházejí z *Kodexu chování EU při vývozu zbraní (Kodex)*, přičemž přihlíželo k obchodně-ekonomickým zájmům ČR.

Kritéria Kodexu zahrnují respektování mezinárodních závazků členských států EU, posouzení vnitřní situace v zemi dovozu z hlediska lidských práv a existence napětí nebo ozbrojeného konfliktu. Žádosti se nadále posuzují mj. z hlediska zachování regionálního míru, bezpečnosti a stability a národní bezpečnosti členských států EU a zemí spřátelených a spojeneckých. Významnou úlohu hrají zahraničněpolitické vztahy země dovozu a zejména nebezpečí dalšího nekontrolovatelného šíření vyváženého materiálu.

Za účelem lepší implementace Kodexu a zefektivnění systému kontroly vývozu v rámci ČR byla v prosinci 2005 Legislativní radě vlády předložena novela zákona 38/1994 Sb., který tuto problematiku upravuje. Odstupující vláda novelu do voleb neprojednala a vzhledem ke složité povolební situaci v roce 2006 nebyla tato novela schvalována ani vládou novou.

V rámci EU pokračovala revize Kodexu. Byla dále rozpracována metodologie kritérií ve snaze sjednotit jejich výklad v jednotlivých členských zemích a připravit ideální podmínky pro transformaci Kodexu v právně závaznou společnou pozici. V souvislosti s rostoucí aktivitou směřující ke vzniku mezinárodní dohody o kontrole vývozu zbraní (*Arms Trade Treaty*), která probíhala v OSN, se tato problematika stala předmětem jednání některých pracovních skupin EU. V roce 2006 se podařilo významně zvýšit transparentnost celého systému. Na rozdíl od předchozích let byla pravidelná výroční zpráva o kontrole exportu EU publikována výrazně dříve.

Podobně i *Výroční zpráva o kontrole exportu vojenského materiálu a ručních zbraní pro civilní použití v České republice v roce 2005* byla publikována již počátkem srpna roku

2006 a ve snaze o maximální míru transparentnosti české kontrolní politiky došlo k rozšíření zveřejňovaných údajů. Na rozdíl od předchozích zpráv se zde nově objevily údaje o typu konečného uživatele. Čtenář tak může zjistit, zda byl vývoz z České republiky do konkrétní země určen ozbrojeným silám, policejním složkám, pro potřeby průmyslu nebo civilním osobám.

V roce 2006 ČR využila svých zkušeností s přípravou vlastních i unijních výročních zpráv a během finského předsednictví uspořádala seminář zaměřený na tematiku sběru dat pro tyto zprávy. Konání tohoto semináře lze vnímat jako uznání kontrolního systému vývozu zbraní v České republice.

Protipěchotní miny

V září 2006 proběhla schůzka smluvních stran Úmluvy o zákazu používání, skladování, výroby a převodů protipěchotních min a jejich zničení, tzv. Ottawské úmluvy (OÚ). Hlavními tématy schůzky byly mj. všeobecné přistoupení k úmluvě a naplňování závazků z úmluvy vyplývajících. Účastníci označili za priority likvidaci zásob protipěchotních min, odminování, humanitární aktivity na pomoc obětem min a zajištění rozvoje odminovaných území. MZV přispělo i v roce 2006 na humanitární odminování a pomoc obětem min, a to jak prostřednictvím mezinárodních organizací, tak v rámci dvoustranné spolupráce (Libanon, Chorvatsko, Afghánistán). Na tuto činnost vynaložilo 11 mil. Kč.

Omezení použití některých konvenčních zbraní

V listopadu 2006 se uskutečnila hodnotící konference smluvních stran Úmluvy o některých konvenčních zbraních, které mohou způsobovat nadměrné utrpení nebo mít nerozlišující účinky (CCW). Nedospěla sice k dohodě o přijetí právně závazné regulace min jiných než protipěchotních (MOTAPM), zdůraznila však důležitost pokračování příslušných jednání. Přijala rozhodnutí o zahájení jednání o kazetové munici na expertní úrovni (bez mandátu ke sjednání právně závazného dokumentu), akční plán k podpoře všeobecného přistoupení k CCW, rozhodnutí o způsobu kontroly dodržování úmluvy a program sponzorování účasti rozvojových států na zasedáních CCW. Některé státy, včetně České republiky, učinily prohlášení k dalšímu postupu v oblasti MOTAPM a kazetové munice.

Ruční a lehké zbraně

Na přelomu června a července 2006 proběhla hodnotící konference Akčního programu OSN k prevenci, potírání a vymýcení nezákonného obchodu s RLZ ve všech jeho aspektech z roku 2001 (Akční program OSN). Nepodařilo se jí dosáhnout shody na tom, jak by se měl dále Akční program OSN posílit. Mezi nejproblémovější otázky patřily návazná činnost a oblast rozvoje. Přes neúspěch konference zůstává Akční program OSN v platnosti a ČR bude podporovat jeho naplňování. Česká republika přispěla i v roce 2006 na činnost „Svěřeneckého fondu OSN pro upevňování míru praktickými odzbrojovacími opatřeními“ v oblasti RLZ: věnovala jeden milion Kč na vypracování databáze OSN, jejímž hlavním cílem je monitorování implementace Akčního programu OSN.

Wassenaarské ujednání

Prosincové plenární zasedání kontrolního režimu Wassenaarské ujednání o exportních kontrolách konvenčních zbraní a zboží a technologií dvojího použití (WA) schválilo směrnice nejlepší praxe pro licencování položek na svém základním seznamu a na seznamu citlivých položek dvojího užití, jakož i směrnice nejlepší praxe při provádění kontrol nehmotných přesunů technologií. Česká republika se v roce 2006 soustředila mj. na vztahy WA s nečleny a na posílení spolupráce WA s dalšími kontrolními režimy. V roce 2007 proběhne hodnocení uplynulých čtyř let činnosti WA. Zabývat se jím budou čtyři pracovní skupiny zaměřené na průhlednost režimu; vnější kontakty; ruční a lehké zbraně, přenosné protiletadlové raketové systémy, přepravu a zprostředkovatelství a reexport.

7. Česká republika v boji proti mezinárodnímu terorismu

Boj proti mezinárodnímu terorismu nadále zůstává jednou z priorit české zahraniční politiky. Zapojení do mezinárodního úsilí v boji proti terorismu je pro Českou republiku vyjádřením solidarity se státy postiženými terorismem a zároveň odpovědí na bezpečnostní hrozby, které mají vliv na mezinárodní mír a stabilitu a samozřejmě ovlivňují i bezpečnostní situaci v ČR.

V roce 2006 opět vzrostl počet teroristických útoků i počet obětí teroristů. Z geografického hlediska byly projevy terorismu nejvíce postiženy regiony Blízkého a Středního východu společně s jižní a jihovýchodní Asií. Zvláště kritická byla situace v Iráku.

I když panuje shoda v názoru, že se v posledních letech počet teroristických útoků i jejich obětí zvyšuje, nikdo nedokáže stanovit jednoznačně jejich přesný počet. Přes rozdíly v údajích zveřejněných institucemi, které se terorismem zabývají, jsou i střízlivá čísla varovná: v roce 2006 bylo ve světě zaznamenáno asi 5985 teroristických incidentů, které si vyžádaly 11 252 životů a 19 211 raněných. Oproti roku 2005 tedy počet teroristických incidentů narostl o téměř 21 % (před rokem jich bylo 4962). Obětí teroristických činů bylo o 37 % více (v roce 2005 to bylo 8191 mrtvých). Z 5985 teroristických incidentů bylo více než 3000 bombových útoků, více než 2300 ozbrojených útoků, přes 320 únosů a 80 vražd.

Nejvíce teroristických útoků (4254 z 5985 zaznamenaných) se odehrálo na Blízkém východě a ve státech Perského zálivu; přes 9000 lidí při nich utrpělo smrtelná zranění. Více než 1100 útoků v jižní Asii si vyžádalo přes 1700 lidských životů. V jihovýchodní Asii a Oceánii při 201 incidentu zahynulo 128 lidí a 147 útoků v Latinské Americe a karibské oblasti ukončilo 148 životů. Ušetřena nezůstala ani západní Evropa, kde 125 teroristických činů zmařilo čtyři lidské životy a při 86 incidentech ve východní Evropě zemřelo 51 lidí.

Největší počet teroristických útoků byl v roce 2006 zaznamenán v Iráku, Izraeli, Afghánistánu, Pákistánu, Indii, Thajsku, Kolumbii, Kašmíru, Nepálu a Turecku. Pokud jde o smrtelná zranění, je pořadí o něco jiné: Irák (8945), Afghánistán (729), Indie (504), Pákistán (232), Kolumbie (136), Kašmír (96), Nepál (40), Turecko (38) a Izrael (34). Podíl těchto deseti zemí na celkovém počtu zaznamenaných teroristických incidentů v roce 2006 činil téměř 92 % a pokud jde o smrtelné oběti, dokonce 96 %. Některé zdroje však uvádějí v popsaných oblastech výrazně vyšší počet teroristických útoků i jejich obětí. Například afghánská média popsala 117 sebevražedných útoků, pákistánský Institute for Peace Studies zaznamenal v zemi 657 teroristických útoků, při nichž zahynulo 907 a zraněno bylo 1543 lidí. Izraelské otevřené zdroje zmiňují více než 1300 podomácku vyrobených střel Kásam a Kásam – 2 odpálených palestinskými teroristy na území Izraele.

Pro většinu států, vlád a svobodných společností euroatlantického civilizačního okruhu, které respektují demokratický právní řád, představují v současnosti největší bezpečnostní hrozbu islamistické teroristické organizace a subjekty. Příčinou je mj. skutečnost, že většinu bombových útoků ve světě, včetně sebevražedných atentátů v roce 2006, mají na svědomí islamističtí teroristé, kteří se svými útoky snaží způsobit co největší ztráty na životech civilistů. Za velkou částí těchto útoků stály velmi volně propojené nebo zcela samostatné teroristické skupiny, mnohdy spojené pouze stejnou ideologií

Analýzy současných trendů islamistického terorismu poukazují i na procesy radikalizace a formování teroristických buněk uvnitř některých států euroatlantického civilizačního okruhu. V evropských zemích se radikalizují příslušníci druhé a třetí generace přistěhovalců, válka v Iráku přivádí nové rekruty teroristickým organizacím a poskytuje jim možnost výcviku. Teroristé aktivně využívají k útokům, jejich přípravě a financování všechny moderní technické a komunikační prostředky. Internet je pro ně nástrojem propagandy, komunikace i zdrojem informací.

Před mezinárodním terorismem není v bezpečí žádný civilizovaný stát. Teroristé nerespektují hranice ani kulturní rozdíly, ale zneužívají je k provádění útoků a získávání nových rekrutů. Kapacita teroristických skupin naplánovat, připravit a realizovat sofistikované útoky žet neklesá a zmírnění teroristických hrozeb se stalo dlouhodobým úkolem, k jehož splnění nestačí pouze represivní kroky a nezbytná je mezinárodní spolupráce, podpora občanů a zlepšení informovanosti.

Česká zahraniční politika vychází z toho, že ČR patří k euroatlantické civilizaci, je členem EU a NATO a je součástí široké mezinárodní protiteroristické koalice. Proto i v roce 2006 prosazovala ČR komplexní přístup k boji proti terorismu s důrazem na mezinárodní spolupráci, respekt k lidským právům a snahu o identifikaci a zmírnění faktorů, které přispívají k radikalizaci a nárůstu terorismu.

Mezinárodní úmluva o potlačování financování terorismu (ratifikovaná 27. 12. 2005) vstoupila v platnost pro Českou republiku 26.1. 2006. Mezinárodní úmluvu o potlačování činů jaderného terorismu ČR ratifikovala 25. 6. 2006, a stala se tak smluvní stranou všech třinácti univerzálních protiteroristických instrumentů OSN.

Česká republika je státní stranou Evropské úmluvy o potlačování terorismu. V roce 2006 ČR nepodepsala žádnou další konvenci Rady Evropy vztahující se k mezinárodnímu terorismu. Pokračovala však diskuse o podpisu Dodatkového protokolu k Evropské úmluvě o potlačování terorismu a Úmluvy RE o prevenci terorismu. Předmětem diskuse je vztah mezi ustanoveními těchto dvou úmluv umožňujícími za určitých podmínek odmítnout extradici v případech, kdy je spáchaný trestní čin považovaný za politicky motivovaný, a závazky vyplývajícími z úmluv OSN.

V roce 2006 se Česká republika stala smluvní stranou Úmluvy o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy EU, vypracované Radou na základě čl. 34 Smlouvy

o EU (z roku 2000), Protokolu k Úmluvě o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy EU, vypracovaného na základě čl. 34 Smlouvy o EU (z roku 2001), a Druhého dodatkového protokolu k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních (z roku 2001).

Česká republika a Spojené státy americké podepsaly 16. 5. 2006 Druhou dodatkovou dohodu o vydávání a Dodatkovou úmluvu o vzájemné právní pomoci v trestních věcech. Obě dohody byly už schváleny Parlamentem ČR a nyní čekají na podpis prezidenta ČR.

Terorismus zůstal v roce 2006 důležitým problémem českých bilaterálních i multilaterálních vztahů a pravidelným tématem rozhovorů při zahraničních cestách představitelů České republiky. Smyslem toho byla především snaha o sbližování mnohdy rozdílných pohledů na boj proti terorismu i výměna informací. V mezinárodních organizacích, zejména v OSN, jsme společně se spojenci v EU prosazovali komplexní přístup a podíleli se aktivně na přípravě a realizaci politických, právních a operativních aktů.

Strukturovaná diskuse o boji proti mezinárodnímu terorismu otevřela prostor pro lepší sdílení informací výzvědných služeb mezi členskými státy NATO i partnery, širší spolupráci s dalšími mezinárodními organizacemi (OSN, EU) při protiteroristických operacích a budování schopností pro boj s terorismem. Česká republika se zaměřila na problematiku terorismu v rámci transformačních (prapor CBRN) a operačních (KFOR, ISAF) aktivit NATO. Výrazný byl příspěvek ČR v Afghánistánu, kde se mj. na protiteroristické operaci Trvalá svoboda (*Enduring Freedom*) podílelo 120 vojáků speciálních sil Armády České republiky.

Evropská unie pokračovala v roce 2006 v implementaci Evropské bezpečnostní strategie (EBS) a věnovala velkou pozornost terorismu jako rostoucí strategické hrozbě pro Evropu. Česká republika se aktivně podílela na formulování Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU, založené na vzájemné solidaritě a podpoře členských zemí. Přispívala k analýzám bezpečnostní situace a teroristických hrozeb, které zpracovává Společné situační centrum EU, a podílela se na projednávání politických, právních i technických materiálů souvisejících s protiteroristickým bojem. V OSN přispěla ČR spolu s ostatními členskými státy EU k přijetí Globální protiteroristické strategie, které v projevu na 61. VS OSN uvítal ministr zahraničních věcí ČR A. Vondra. Jako čtvrtý stát světového společenství uložila ČR u generálního tajemníka OSN ratifikační listinu k Mezinárodní

úmluvě o potlačování činů jaderného terorismu. Stala se tak smluvním státem všech třinácti univerzálních protiteroristických úmluv OSN.

K boji proti financování terorismu přispěla Česká republika přijetím zákonů č.69/2006 Sb. (o provádění mezinárodních sankcí) a č. 70/2006 Sb. (o změně zákonů souvisejících se zákonem o mezinárodních sankcích). Na půdě Mezinárodní agentury pro atomovou energii spolusponzorovala rezoluci k boji proti jadernému terorismu a poskytla dobrovolný finanční příspěvek MAAE, jehož část bude využita Fondem ochrany proti jadernému terorismu.

Podpořili jsme rovněž důležitá rozhodnutí v oblasti boje s terorismem (k prevenci zneužívání ztracených a zcizených cestovních dokumentů pro kriminální účely, zabraňování využívání internetu pro teroristické účely a prohlášení k trestněprávním systémům a podpoře mezinárodního právního rámce pro boj proti terorismu), která v roce 2006 přijala Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě.

Národní akční plán boje proti terorismu

Třetí aktualizace Národního akčního plánu boje proti terorismu na léta 2005 až 2007, schválená vládou ČR v listopadu 2005, výrazně reflektuje klíčové podněty vnitrostátní i aktuální vývoj na úrovni Evropské unie, OSN a OBSE. Plán obsahuje kromě textové části i Harmonogram opatření České republiky v boji proti terorismu, formulující úkoly, jejichž splnění je předpokladem efektivního plnění funkce státu v boji proti terorismu. Cíle obsažené v Národním akčním plánu reagují na celou širší problematiku boje proti terorismu, a netýkají se tedy pouze zahraniční politiky.

Česká republika a Organizace spojených národů v boji proti terorismu

V rámci implementace závěrů summitu OSN z roku 2005 představil v plénu 60. VS OSN dne 2. 5. 2006 generální tajemník OSN K. Annan svoji zprávu „Spojení proti terorismu: doporučení pro globální strategii boje proti terorismu“. V návaznosti na zprávu GT OSN byla dne 8. 9. 2006 na 61. VS OSN konsenzuálně přijata historicky první Globální protiteroristická strategie OSN (*UN Global Counter-Terrorism Strategy*). Přílohu této rezoluce tvoří text tzv. Akčního plánu, obecně odsuzujícího terorismus ve všech jeho formách. Strategie rovněž zakotvuje institucionalizaci tzv. *United Nations Counter-Terrorism Implementation Task*

Force, jejímž úkolem je zajištění koordinace a koherence celého systému protiteroristických opatření OSN.

Česká republika se jako člen Evropské unie aktivně podílela na jednáních vedoucích k formulování Globální protiteroristické strategie OSN.

Problematika terorismu byla jedním z hlavních témat projevu ministra zahraničních věcí ČR ve všeobecné rozpravě 61. VS OSN. Ministr A. Vondra ve svém projevu přivítal přijetí Globální protiteroristické strategie a vyjádřil naději, že se stane skutečným nástrojem pomáhajícím potírání teroristických hrozeb.

V průběhu zasedání 1. výboru VS OSN byla následně konsenzem přijata rezoluce o zabránění teroristům v získání zbraní hromadného ničení. Rovněž 6. výbor VS OSN se již tradičně zabýval otázkami boje proti mezinárodnímu terorismu: po složitých jednáních schválil rezoluci, v níž mj. vyzval k praktické implementaci Globální protiteroristické strategie OSN, a zároveň pokračoval v projednávání návrhu Obecné úmluvy k mezinárodnímu terorismu, jejíž přijetí stále neumožňují rozdílné názory členských států OSN na otázky spojené s definicí terorismu, a to zejména pokud jde o legitimitu výkonu práva na sebeurčení ozbrojeným bojem.

K 1. 4. 2006 nabyl účinnosti zákon č. 69/2006 Sb. o provádění mezinárodních sankcí; tento předpis mimo další stanoví též postup pro postižení majetku sankciovaných subjektů.

V červenci 2006 Česká republika předložila sekretariátu Protiteroristického výboru Rady bezpečnosti OSN (CTC) národní zprávy obsahující doplňující informaci o implementaci rezolucí RB OSN 1373 (2001) a 1624 (2005).

Pokračovala rovněž diskuse o uzákonění trestní odpovědnosti právnických osob, resp. alternativním řešení postihu právnických osob (správní či jiné deliktní odpovědnosti), která mj. souvisí s možnostmi uplatnění mezinárodních protiteroristických úmluv.

Dne 25. 7. 2006 uložila Česká republika - jako čtvrtý stát světového společenství - u generálního tajemníka OSN ratifikační listinu k Mezinárodní úmluvě o potlačování činů jaderného terorismu, a stala se tak smluvním státem všech třinácti univerzálních mezinárodních smluv zaměřených na potírání mezinárodního terorismu.

Mezinárodní úmluvu o potlačování činů jaderného terorismu přijalo Valné shromáždění OSN 13. 4. 2005 jako prozatím poslední mezinárodní smlouvu zaměřenou na potírání mezinárodního terorismu sjednanou v rámci OSN. Hlavním účelem Úmluvy je kriminalizace činů jaderného terorismu, který spočívá ve zneužití jaderných či radiologických zbraní a příslušných materiálů a zařízení pro teroristické účely. Plnění závazků, jež z Úmluvy pro Českou republiku vyplynou, je zajištěno v rámci platných právních předpisů, zejména pak příslušnými ustanoveními trestního zákona, trestního řádu a zákona o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření.

Česká republika a Severoatlantická aliance v boji proti terorismu

NATO považuje terorismus za jednu z hlavních bezpečnostních hrozeb současnosti. Od summitu v Praze v roce 2002 pokračuje Aliance v transformaci svých vojenských a civilních schopností tak, aby byla schopna reagovat na hrozby terorismu (Pražský závazek ke schopnostem – *Prague Capabilities Commitment*, PCC – a Síly rychlé reakce – *NATO Response Force*, NRF). Rozšiřuje a zkvalitňuje se výměna klasifikovaných informací o terorismu a jejich následné analýzy. Intenzivně pracuje zpravodajská jednotka NATO pro teroristické hrozby (*Terrorist Threat Intelligence Unit*; TTIU).

Součástí protiteroristické strategie NATO, kterou Česká republika podporuje, je také posilování spolupráce s partnery a rozvíjení kontaktů s regiony, které mohou významně spolupracovat při odhalování aktivit teroristických organizací. Týká se to partnerství s Ruskem (NRC), se zeměmi Středomořského dialogu (MeD) a Istanbulské iniciativy pro spolupráci (ICI). Boj proti terorismu je rovněž Českou republikou prosazovaným tématem spolupráce NATO a EU. V kontextu boje proti terorismu a zejména v souvislosti s eliminací jeho příčin a zdrojů lze vnímat i naše angažmá v probíhajících aliančních operacích. Jedná se zejména o operaci ISAF v Afghánistánu, která se věnuje mj. potírání organizovaného zločinu (zejm. obchodu s drogami) jako potenciálního zdroje financování teroristických aktivit.

Česká republika a Financial Action Task Force on Money Laundering (FATF) v boji proti terorismu

FATF je mezivládní skupina, založená v roce 1989 z iniciativy zemí G7, která se v celosvětovém měřítku zasazuje o koordinaci a prosazování mezinárodních a národních pravidel a politik boje proti praní peněz a proti financování terorismu. Česká republika není

členem této skupiny, ale je do spolupráce s ní zapojena prostřednictvím Výboru Moneyval (PC-R-EV), který je přidruženým členem FATF od roku 2006.

8. Zahraniční rozvojová a humanitární pomoc a transformační spolupráce

Zahraniční rozvojová spolupráce

Česká republika jako člen EU a mezinárodního společenství demokratických a ekonomicky vyspělých zemí uznává princip solidarity mezi lidmi a mezi státy navzájem a přijímá svůj díl odpovědnosti při řešení globálních problémů. Jedním z výrazů tohoto postoje je zahraniční rozvojová spolupráce (ZRS), která je integrální součástí české zahraniční politiky. ČR v souladu s mezinárodními principy a vlastními zájmy provádí a poskytuje ZRS, a to jak na dvoustranném, tak na mnohostranném základě.

Základním strategickým dokumentem v oblasti ZRS je Koncepce zahraniční rozvojové pomoci ČR na léta 2002-2007, kterou vzala vláda ČR na vědomí svým usnesením č. 91 ze dne 23. 1. 2002. Podle koncepce vychází ZRS z principů partnerství, efektivnosti a transparentnosti a jejím hlavním cílem je přispět k omezení chudoby v méně vyspělých částech světa cestou udržitelného ekonomicko-sociálního rozvoje. Česká republika plně podporuje mezinárodní rozvojové cíle (*Millennium Development Goals - MDGs*), které vyplynuly z mezinárodních konferencí OSN v 90. letech a byly potvrzeny summitem OSN v roce 2000.

Poskytování zahraniční rozvojové a humanitární pomoci se řídí Zásadami zahraniční rozvojové spolupráce po vstupu ČR do EU, schválenými usnesením vlády ČR ze dne 31. 3. 2004 č. 302. Zásady stanovily za nosnou součást české ZRS programy spolupráce s prioritními zeměmi, aby se tím posílila předvídatelnost a efektivnost české ZRS. Vláda ČR v roce 2004 schválila záměr směřovat českou ZRS do následujících prioritních zemí: Angolské republiky, Zambijské republiky, Vietnamské socialistické republiky, Mongolska, Jemenské republiky, Moldavské republiky, Bosny a Hercegoviny, Srbska a Černé Hory.

Následně byly vládou schváleny programy rozvojové spolupráce na období 2006-2010 mezi Českou republikou a osmi prioritními zeměmi. Vedle programů rozvojové spolupráce s prioritními zeměmi probíhají v omezené míře také rozvojové projekty v ostatních zemích

a další formy rozvojových aktivit (mj. poskytování vysokoškolských stipendií pro studenty z rozvojových zemí, pomoc uprchlíkům na území ČR, odpouštění a restrukturalizace dluhů apod.).

Vláda každoročně schvaluje plán dvoustranné zahraniční rozvojové spolupráce na rok následující a hodnocení zahraniční rozvojové spolupráce za rok minulý. V roce 2006 byl usnesením vlády č. 686 ze dne 7. 6. schválen plán zahraniční rozvojové spolupráce na rok 2007 a zároveň střednědobý výhled jejího financování do roku 2009. Realizace projektů se řídí „Pravidly pro výběr a financování bilaterálních projektů v rámci ZRS“, která schválila vláda svým usnesením č. 1311 ze dne 12. 10. 2005. Tato pravidla jsou doplněna praktickým „Manuálem projektového cyklu ZRS ČR“.

V souladu s Konceptí a s ohledem na mezinárodní závazky (mj. Evropský konsenzus o rozvoji a Pařížská deklarace o efektivnosti pomoci) pokračovalo Ministerstvo zahraničních věcí ČR v roce 2006 v zavádění opatření k zefektivnění systému pro řízení a realizaci ZRS. Na základě legislativního plánu vlády připravilo MZV věcný záměr zákona o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci. Po meziresortní a veřejné diskusi bude věcný záměr zákona předložen v průběhu roku 2007 vládě ČR. Vedle významného působení příslušných resortů sehrává nadále důležitou expertní a konzultační úlohu Rozvojové středisko při Ústavu mezinárodních vztahů jakožto podpůrný odborný partner MZV.

V souladu s Konceptí byl kladen zvýšený důraz na zapojení nevládního sektoru a veřejnosti do rozvojové spolupráce. Na základě provedeného průzkumu veřejného mínění byly realizovány aktivity na zvýšení povědomí a následně i podpory veřejnosti pro zahraniční rozvojovou spolupráci ČR. Mezi hlavní zdroje informací patří internetové stránky MZV na adrese www.mzv.cz/pomoc, resp. jejich anglická mutace na adrese www.mfa.cz/aid. Ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci se v roce 2006 uskutečnil již devátý ročník Letní školy rozvojové pomoci.

Vedle dvoustranné rozvojové spolupráce poskytovala Česká republika v roce 2006 také humanitární pomoc, transformační pomoc a mnohostrannou rozvojovou pomoc prostřednictvím rozpočtu EU, agencí OSN a mezinárodních finančních institucí (o těchto formách ZRS pojednávají ostatní kapitoly zprávy). Celkový objem těchto aktivit ČR, který je podle metodiky OECD vykazatelný jako "oficiální rozvojová pomoc", činil v roce 2006 podle předběžných údajů 3,5 mld. Kč, což představuje 0,12 % HND.

Humanitární pomoc poskytnutá do zahraničí

Na poskytování humanitární pomoci Českou republikou do zahraničí byla pro rok 2006 vyčleněna ve státním rozpočtu v kapitole Všeobecná pokladní správa, položka humanitární pomoc, částka ve výši 65 mil. Kč. Tato částka byla v průběhu roku dále navýšena z položky Vládní rozpočtová rezerva o 15 mil. Kč, takže celková částka na humanitární pomoc do zahraničí v roce 2006 byla 80 mil. Kč.

Rozsahem největší humanitární pomoci České republiky v roce 2006 byla pomoc Afghánistánu v důsledku dlouhodobé krize, na jejíž řešení uvolnila vláda v lednu 2006 částku 25 mil. Kč. Z této částky bylo 15 mil. Kč vyčleněno na projekty realizované nevládními neziskovými organizacemi (obnova zdravotnických zařízení v provinciích Kábul a Badachšán a projekt „Zdravé oči pro Afghánistán“). Dále bylo vyčleněno 5 mil. Kč na projekt odminování postižených území se zvláštním zřetelem na oblasti působení jednotek Armády ČR. Zbývajících 5 mil. Kč bylo poskytnuto jako příspěvek Dětskému fondu OSN (UNICEF) za účelem pomoci obyvatelstvu postižených oblastí s důrazem na děti a zabezpečení základních životních podmínek. Prostřednictvím UNICEF byl v listopadu 2006 poskytnut finanční příspěvek ve výši 3 mil. Kč na činnost jednoho českého odborníka v Afghánistánu v rámci programu *Junior Professional Officer*. V závěru roku 2006 byl poskytnut finanční příspěvek ve výši 5 mil. Kč do fondu vytvořeného velením ISAF v Afghánistánu s určením na humanitární pomoc afghánskému obyvatelstvu bezprostředně po ukončení bojových operací ISAF.

Významnou humanitární pomoci České republiky v roce 2006 byla pomoc Libanonu v důsledku konfliktu na Blízkém východě. Vláda uvolnila částku 15 mil. Kč, z níž bylo 7 mil. Kč použito na neodkladnou pomoc a 8 mil. Kč na postkonfliktní pomoc. Byly realizovány projekty nevládních organizací na podporu návratu rodin vysídlených z jihu Libanonu a obnovu přístupu ke zdrojům pitné vody pro obyvatele oblastí Súr. V roce 2007 bude pomoc pokračovat realizací projektů postkonfliktní obnovy, které budou navrženy Velvyslanectvím ČR v Bejrútu na základě dohody s libanonskou stranou.

Dále byla během roku 2006 poskytnuta následující humanitární pomoc: Vietnamu na zabránění šíření tzv. ptačí chřipky (5 mil. Kč) a na odstraňování následků tropické bouře (2,5 mil. Kč), Kambodži v důsledku trvající dlouhodobé krize formou zajištění dodávek potravin a zdravotnických a sociální potřeb pro postižené obyvatelstvo (5 mil. Kč), Angole na pomoc obyvatelstvu zasaženého epidemií cholery (2 mil. Kč), Tanzanii na poskytnutí

okamžité potravinové pomoci v důsledku katastrofálního sucha (3 mil. Kč), Indonésii na odstraňování následků zemětřesení v oblasti města Yogyakarta (4 mil. Kč), Thajsku na řešení tíživé situace barmských uprchlíků v uprchlických táborech (3 mil. Kč), Filipínám na expertní pomoc při biodegradaci ropy po havárii tankeru (250 tis. Kč) a na odstraňování následků tropické bouře (350 tis. Kč), Srí Lance na pomoc obyvatelstvu vysídlenému v důsledku vnitřního konfliktu (1,9 mil. Kč), Keni na pomoc obyvatelstvu zasaženému dlouhodobým suchem ve formě dodávek potravin, léků a pitné vody (3 mil. Kč) a Etiopii na řešení situace uprchlíků v důsledku nestability regionu (2 mil. Kč).

Česká republika se při poskytování humanitární pomoci řídila tzv. zásadami Dobrého humanitárního dárcovství (*Good Humanitarian Donorship*) přijatými ve Stockholmu v roce 2003. K těmto principům se ČR v roce 2006 oficiálně přihlásila, a zařadila se tak mezi vyspělé poskytovatele humanitární pomoci v rámci EU i v celosvětovém měřítku.

Transformační spolupráce

Transformační spolupráce doplňuje od roku 2005 systém zahraniční rozvojové spolupráce České republiky. Je samostatně definovanou součástí vládní politiky vůči rozvojovým a transformujícím se zemím, jakož i režimům nedemokratickým, ve kterých jsou v rozporu s mezinárodním právem a mezinárodněprávními závazky dotčených zemí porušována lidská práva a základní svobody. Cílem spolupráce je přispět k tomu, aby probíhající či možné budoucí změny v těchto zemích vedly k demokracii a právnímu státu, nikoli k chaosu, konfliktu a destabilizaci.

Transformační spolupráce spočívá v podpoře demokracie a obhajobě lidských práv, soustřeďuje se na vytváření a posilování demokratických institucí, právního státu, občanské společnosti a zásad řádné správy veřejných záležitostí (*good governance*). Realizuje se zejména prostřednictvím projektů na vzdělávání, šíření informací, názorů a zkušeností s nenásilným odporem proti totalitnímu systému a procesem společenské transformace, kterým Česká republika prošla v 90. letech minulého století. Transformační spolupráci charakterizuje systematická kooperace se skupinami občanské společnosti a nevládními organizacemi a jejich podpora, přičemž kontakt se státními orgány v přijímající zemi může být záměrně vyloučen.

Transformační spolupráce se i v roce 2006 zaměřila na země přednostního zájmu zahraniční politiky České republiky (Bělorusko, Bosna a Hercegovina, Gruzie, Irák, Kuba,

Moldavsko, Myanmar/Barma, Srbsko a Ukrajina) a byla sledována její komplementarita s dalšími zahraničněpolitickými aktivitami České republiky. Zároveň byly reflektovány trendy politiky EU vůči dotčeným zemím. Transformační spolupráce rovněž využívá poznatků získaných v rámci projektů spolupráce s občanskou společností v cílových zemích jako alternativního zdroje informací využitelných při vytváření politiky ČR týkající se problematiky porušování a ochrany lidských práv a podpory demokracie ve světě. Cílevědomá činnost České republiky v této oblasti má také přispět k jejímu příznivému obrazu v zahraničí a zvýšení mezinárodní prestiže.

V roce 2006 bylo v rámci programu transformační spolupráce financováno celkem 45 projektů českých nevládních institucí a samostatných aktivit MZV ČR. Navíc, nad rámec běžného ročního rozpočtu, bylo usnesením vlády č. 344/2006 vyčleněno 20 mil. Kč na mimořádnou pomoc Bělorusku v reakci na události spojené s prezidentskými volbami. Prostředky byly využity na mimořádnou pomoc perzekvovaným členům běloruské opozice, na podporu rozvoje občanské společnosti v Bělorusku a na vzdělávací projekty určené především studentům postiženým kvůli své politické činnosti a demokratickému smýšlení. Celkově bylo na projekty a aktivity transformační spolupráce v roce 2006 vynaloženo 49,9 mil. Kč. Bližší informace o projektech transformační spolupráce v roce 2006 lze nalézt na internetových stránkách www.mzv.cz/transformace.

V rámci transformační spolupráce podporuje Ministerstvo zahraničních věcí ČR program postgraduálního studia makroekonomie a ekonomické transformace na institutu CERGE Národohospodářského ústavu Akademie věd ČR a Univerzity Karlovy pro několik desítek studentů z cílových zemí a z dalších zemí regionu východní Evropy, Střední Asie, Balkánu a jižního Kavkazu. Celkový rozpočet studijního programu na celé období realizace v letech 2005 – 2009 je 55,95 mil. Kč.

II. BILATERÁLNÍ VZTAHY ČESKÉ REPUBLIKY

Poznámka k tabulkám o vzájemných ekonomických vztazích v následujícím textu: Tabulka zachycuje (tam, kde je uvedena) vývoj vybraných ukazatelů vzájemného obchodu v l. 2004 – 2006. (Ve snaze o redukci objemu textu zabývajícího se bilaterálními vztahy ČR jsou, oproti minulým ročníkům Zprávy, tabulky s údaji o vzájemných ekonomických vztazích uvedeny pouze v případě 30 nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR.) Údaj „Podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)“ je vztažen k souhrnným hodnotám zahraničního obchodu ČR v roce 2006. Údaje o zahraničních investicích zahrnují tři složky – základní jmění, reinvestovaný zisk a ostatní kapitál (charakterizovaný především úvěrovými vztahy). Pokud se u položky objeví znak „minus“, znamená to:

- u přímých zahraničních investic do ČR pokles hodnoty investic dané země v ČR (např. zisk nebyl reinvestován v ČR, zahraniční podniky splácely dříve čerpané úvěry do zahraničí);
- u českých investic do zahraničí pokles hodnoty českých přímých investic v dané zemi (např. odprodejem základního jmění, vygenerováním hospodářské ztráty nebo poskytnutím úvěru mimo hranice hostitelské země).

Souhrnné údaje o zahraničním obchodu ČR s dalšími zeměmi a celními územími neuvedenými v textu kapitoly II. Bilaterální vztahy ČR obsahuje tabulka „Zahraníční obchod České republiky v letech 2004 – 2006“ v oddílu PŘÍLOHY této publikace.

1. Vztahy ČR se zeměmi střední Evropy

SLOVENSKO

(Slovenská republika)

Vztahy České republiky a Slovenské republiky mají nadstandardní charakter. Nové vlády vzešlé z parlamentních voleb v roce 2006 potvrdily zájem na zachování dosavadní vysoké úrovně česko-slovenských vztahů a na dalším rozvoji vzájemně prospěšné spolupráce

Úzká spolupráce obou zemí probíhala v roce 2006 nejen v bilaterální rovině, ale rovněž na multilaterálních fórech v rámci Evropské unie, NATO a OSN. Významnou součástí vzájemných vztahů tvořila regionální spolupráce, a to i v souvislosti se slovenským předsednictvím ve Visegrádské skupině.

Návštěvy představitelů ČR:

- 6. 9. 2006 – pracovní návštěva předsedy Poslanecké sněmovny PČR M. Vlčka a předsedy vlády M. Topolánka při příležitosti fotbalového utkání Česko – Slovensko v Bratislavě;
- 14. 9. 2006 – oficiální návštěva předsedy vlády M. Topolánka;
- 19. – 21. 9. 2006 – oficiální návštěva předsedy Poslanecké sněmovny PČR M. Vlčka.

Návštěvy představitelů Slovenské republiky:

- 9. 5. 2006 - pracovní návštěva ministra zahraničních věcí E. Kukana;
- 13. 7. 2006 – oficiální návštěva ministra zahraničních věcí J. Kubiše;
- 15. 7. 2006 – oficiální návštěva předsedy vlády R. Fica;
- 16. – 17. 9. 2006 – pracovní návštěva prezidenta I. Gašparoviče v návaznosti na setkání hlav států Visegrádské skupiny v Lánech;
- 5. – 6. 10. 2006 – oficiální návštěva předsedy Národní rady Slovenské republiky P. Pašky.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2006	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
Obrat	tis. Kč	239 457 186	261 149 710	217 833 848	6,8
	index oproti min. roku	130,4	109,2	111,0	
Vývoz	tis. Kč	145 542 162	161 348 112	180 046 308	8,4
	index oproti min. roku	133,3	110,9	111,6	
Dovoz	tis. Kč	93 915 024	99 801 598	109 787 540	5,2
	index oproti min. roku	125,7	106,3	110,0	
Saldo	tis. Kč	51 627 138	61 546 513	70 258 768	

Zdroje: 1. ČSÚ, březen 2007 (údaje o zahraničním obchodu)

2. ČNB, duben 2007 (údaje o investicích)

V návaznosti na podepsané politické Memorandum Vlády ČR a Vlády SR v roce 2004 se dne 26. 2. 2006 uskutečnilo v Židlochovicích II. zasedání Mezirezortní konzultační komise Ministerstva průmyslu a obchodu ČR a Ministerstva hospodářství SR, které schválilo hlavní okruhy témat pro další směřování česko-slovenské hospodářské spolupráce.

Nový impuls, který do vzájemných vztahů přinesl vstup obou zemí do EU a podepsání mezíresortní dohody z roku 2004, se i v roce 2006 pozitivně promítl do vzájemných obchodních vztahů ČR a SR. I v roce 2006 pokračoval růst vzájemného zahraničněobchodního obratu, který byl podpořen především vývozem na Slovensko, jehož dynamika růstu byla vyšší než tempo růstu dovozu ze Slovenska.

Slovenská republika zůstala i v roce 2006 druhým největším obchodním partnerem ČR. Obrat vzájemného obchodu i přes vysokou porovnávací základnu, která se odvíjí od roku 2004, vzrostl meziročně o 11 %. Tempo růstu sice nedosáhlo mimořádně vysoké dynamiky roku 2004, ale předstihlo o 1,9 procentního bodu tempo růstu z roku 2005. Slovensko se na celkovém zahraničním obchodu ČR podílelo 6,84 %. V meziročním srovnání se podíl Slovenska snížil o 0,26 procentního bodu. Dynamika růstu obchodu se Slovenskem byla i přesto jen třetinová ve srovnání s vysokým meziročním růstem celkového zahraničního obratu ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: motorová vozidla a jejich díly, elektrická energie, uhlí, léčiva, izolované dráty, kabely, televizní přijímače, výrobky ze železa nebo oceli.

Hlavní dovozní komodity ČR: plynové oleje, motorový benzin a ostatní lehké oleje, ploché válcované výrobky ze železa, elektrická energie, motorová vozidla a jejich díly, izolované dráty, kabely.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Dohoda o ukončení platnosti Protokolu mezi Ministerstvem obrany České republiky a Ministerstvem obrany Slovenské republiky o spolupráci v oblasti zabezpečení výměny překladů standardizačních dokumentů Organizace Severoatlantické smlouvy, sjednaná výměnou nót, Bratislava, 17. 8. 2006;
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o změně přílohy k Dohodě mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o hraničních přechodech na společných státních hranicích, podepsané v Praze dne 28. 3. 2000, sjednaná výměnou nót, Bratislava, 11. 9. 2006.

Kulturní vztahy

Česko-slovenské kulturní vztahy se dlouhodobě odvíjejí v atmosféře vysokého zájmu obou stran. Nejvíce kulturních akcí se již tradičně koná v rámci Měsíce české a slovenské kulturní vzájemnosti, kterým je od roku 2001 pravidelně vyhlašován měsíc říjen.

Nejvýznamnějším počinem roku 2006 se stalo slavnostní otevření České knihovny v Bratislavě (v rámci Univerzitní knihovny Bratislava) a Slovenské knihovny v Praze (v rámci Národní knihovny České republiky), kterým byl naplněn dlouhodobý cíl rozšíření vzájemné informovanosti v návaznosti na historický vývoj informačních potřeb veřejnosti v obou zemích. Z dalších akcí byly již tradičně úspěšné festivaly „Slovenské divadlo v Praze“ a „České divadlo v Bratislavě“, konané každoročně v měsících únoru a listopadu v obou hlavních městech, a stále populárnější festival českého a slovenského humoru, který se střídavě uskutečňuje v Mladé Boleslavi a Pezinku. S velkým zájmem veřejnosti se setkala rovněž výstava „Klenoty českého a slovenského malířství“, probíhající od poloviny ledna v Galerii města Bratislava, a výstava fotografií J. Štreita, představená ve Slovenské národní galerii na konci měsíce září. Vysokou návštěvnost zaznamenala také Václavská pouť, pořádaná zastupitelským úřadem v rámci oslav státního svátku 28. září na Hviezdoslavově náměstí v Bratislavě.

POLSKO

(Polská republika)

Česko-polské vztahy si v roce 2006 zachovaly strategický charakter. Polsko bylo významným spojencem České republiky jak v regionu, tak i v rámci EU a NATO. Vzájemné vztahy měly vysokou úroveň ve všech klíčových oblastech spolupráce a charakterizovala je blízkost názorů na základní zahraničněpolitické otázky. Probíhal intenzivní dialog na všech úrovních, který byl využíván pro výměnu a formulování názorů, koordinaci stanovisek, včetně případných společných postupů v otázkách regionální spolupráce, evropské integrace, východní dimenze evropské sousedské politiky, energetické bezpečnosti a posilování transatlantických vztahů. Důležitou platformu pro vzájemný dialog představovala Visegrádská skupina.

V roce 2006 došlo k dalšímu prohloubení občanského základu vzájemných vztahů a k vytváření příznivých podmínek pro vzájemné poznání. Pokračoval rozvoj přeshraniční a regionální spolupráce, které nacházely konkrétní vyjádření v realizaci společných přeshraničních projektů financovaných z prostředků EU zaměřených na rozvoj sousedících regionů.

Návštěvy představitelů ČR:

- 28. 6. 2006 - účast prezidenta republiky V. Klause na oslavách 50. výročí dělnické stávky v Poznani;
- 6. - 7. 10. 2006 - pracovní návštěva ministra zahraničních věcí A. Vondry.

Návštěvy představitelů Polské republiky:

- 16. 1. 2006 - pracovní návštěva předsedy vlády K. Marcinkiewicze;
- 16. - 17. 2. 2006 - pracovní návštěva prezidenta L. Kaczyńskiego.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2006	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
obrat	tis. Kč	173 539 778	193 341 006	240 104 637	5,7
	index oproti min. roku	138,3	111,4	124,2	
vývoz	tis. Kč	90 426 390	102 341 418	121 779 253	5,7
	index oproti min. roku	137,7	113,2	119,0	
dovoz	tis. Kč	83 113 388	90 999 588	118 325 384	5,7
	index oproti min. roku	139,0	109,5	130,0	
saldo	tis. Kč	7 313 002	11 796 330	3 453 869	

Zdroje: 1. ČSÚ, březen 2007 (údaje o zahraničním obchodu)
2. ČNB, duben 2007 (údaje o investicích)

Polská republika je třetím nejvýznamnějším obchodním partnerem České republiky. Rozvoj vzájemných obchodních vztahů je nadále dynamický. Stále přetrvává převaha českého

vývozu nad dovozem, přestože v roce 2006 tempo růstu dovozu předstihlo tempo růstu vývozu.

Polsko se stává významným investičním partnerem pro české podnikatele. Historicky největší českou investici v Polské republice je převzetí v roce 2006 dvou elektráren ELCHO Chorzów a Skawina od americké firmy PSEG, kterým firma ČEZ získala majoritní podíl v obou elektrárnách. Hodnota kontraktu dosáhla cca 11 mld. Kč.

Hlavní vývozní položky ČR: obecné kovy a výrobky z obecných kovů, stroje a přepravní zařízení (osobní automobily, traktory, obráběcí stroje), výrobky z plastu a kaučuku, chemikálie, nerostné výrobky.

Hlavní dovozní položky ČR: měděný drát, koks, minerální paliva a mazadla, uhlí, elektrická energie, nábytek, potraviny, textil, obuv, potraviny, živá zvířata, nápoje, tabák.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o změně přílohy č. 4 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o hraničních přechodech, přechodech na turistických stezkách protínajících státní hranice a zásadách překračování státních hranic mimo hraniční přechody, podepsané ve Varšavě dne 22. 11. 1996, sjednané výměnou nót, Varšava, 9. 1. 2006;
- Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o změně přílohy č. 1 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o hraničních přechodech, přechodech na turistických stezkách protínajících státní hranice a zásadách překračování státních hranic mimo hraniční přechody, podepsané ve Varšavě dne 22. 11. 1996, sjednané výměnou nót (Bukovec – Jasnowice), Varšava, 9. 1. 2006;
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o vzájemném uznávání částí studia, rovnocennosti dokladů o vzdělání a dokladů o vědeckých hodnostech a titulech vydávaných v České republice a v Polské republice, Praha, 16. 1. 2006;
- Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o změně přílohy č. 3 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o hraničních přechodech, přechodech na turistických stezkách protínajících státní hranice

a zásadách překračování státních hranic mimo hraniční přechody, podepsané ve Varšavě dne 22. 11. 1996, sjednané výměnou nót (Černovousy/Ves - Zawidów, Višňovská - Wigancice/Żytawskie), Varšava, 17. 1. 2006;

- Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o změně přílohy č. 1 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o hraničních přechodech, přechodech na turistických stezkách protínajících státní hranice a zásadách překračování státních hranic mimo hraniční přechody, podepsané ve Varšavě dne 22. 11. 1996, sjednané výměnou nót (Závada - Golkowice, Osoblaha – Pomorzowiczki), Varšava, 28. 2. 2006;
- Program spolupráce v oblasti vzdělávání mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a Ministerstvem vzdělávání a vědy Polské republiky na léta 2006-2009, Praha, 12. 4. 2006;
- Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o změně přílohy č. 1 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o hraničních přechodech, přechodech na turistických stezkách protínajících státní hranice a zásadách překračování státních hranic mimo hraniční přechody, podepsané ve Varšavě dne 22. 11. 1996, sjednané výměnou nót (Mikulovice – Glucholazy), Varšava, 15. 6. 2006;
- Smlouva mezi Českou republikou a Polskou republikou o spolupráci v boji proti trestné činnosti, při ochraně veřejného pořádku a o spolupráci v příhraničních oblastech, Varšava, 21. 6. 2006;
- Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o změně přílohy č. 1 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o hraničních přechodech, přechodech na turistických stezkách protínajících státní hranice a zásadách překračování státních hranic mimo hraniční přechody, podepsané ve Varšavě dne 22. 11. 1996, sjednané výměnou nót (Srbská – Miloszów), Varšava, 29. 8. 2006.

Kulturní vztahy

Spolupráce v oblasti kultury a školství tvořila významnou součást vzájemných styků a měla tradičně vysokou úroveň. Realizovala se jak po linii Ministerstva kultury ČR a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR a jejich příspěvkových organizací, tak i prostřednictvím partnerských kulturních institucí, soukromých subjektů a také po linii partnerských měst. Významnou měrou se na rozvoji kulturní spolupráce podílely České centrum ve Varšavě a Polský institut v Praze.

Nejvýznamnější kulturní událostí byla realizace výstavy „Slezsko - perla v České koruně“, společný projekt Národní galerie v Praze, Muzea mědi v Legnici a Vratislavské univerzity, která byla prezentována v Muzeu mědi v Legnici a ve Valdštejnské jízdárně v Praze. Uskutečnil se tradiční divadelní festival „Bez hranic“, pořádaný současně v Českém Těšíně a polském Cieszynie, a 17. ročník „Česko-polských dní křesťanské kultury“, které představují jednu z nejmasovějších kulturních aktivit v česko-polském pohraničí. Proběhly „Měsíc české kultury“ v Katovicích a „Český den“ v Krakově a Galerie BWA ve Vratislavi realizovala průřezovou výstavu nejnovějšího českého a slovenského umění „Stíny humoru“. Uskutečnila se řada dalších akcí z oblasti filmu, výtvarného umění, hudby a literatury.

V oblasti školské spolupráce byl podepsán nový program spolupráce na léta 2006 - 2009. Na jeho základě pokračovala přímá spolupráce vysokých škol, zahrnující stipendijní pobyty pro studenty polonistiky a bohemistiky a výměnu akademických pracovníků na studijní, výzkumné a vědecké pobyty. Na polských univerzitách působili lektoři českého jazyka a literatury a recipročně lektoři polského jazyka na českých univerzitách. Uskutečnily se každoroční „Dny bohemistů“. Ministři školství ČR a PR P. Buzková a M. Seweryński podepsali Dohodu o vzájemném uznávání částí studia, rovnocennosti dokladů o vzdělání a dokladů o vědeckých hodnostech a titulech vydávaných v České republice a v Polské republice, která vstoupila v platnost 1. 11. 2006.

NĚMECKO

(Spolková republika Německo)

SRN patří tradičně mezi klíčové partnery České republiky, proto zaujímá německá relace jedno z prioritních míst v české zahraniční politice. Tato skutečnost je dána nejen geograficky (například délkou společných hranic), ale stále více i politicky – mimo jiné společným členstvím v Evropské unii a v NATO, stejně tak jako vzájemnými obchodními či kulturními vazbami. Na podzim 2005 v Německu a rok poté v České republice došlo na základě parlamentních voleb k nástupu nových vládních koalic, což však nikterak nenarušilo dynamický charakter politických vztahů na nejvyšší úrovni. Potěšující je i skutečnost, že se neustále rozvíjejí regionální vazby a roste vzájemná spolupráce obcí, škol či nevládních institucí.

Stejně jako v předchozích letech se hlavním tématem politického dialogu stalo řešení aktuálních evropských otázek, což potvrzuje orientaci vzájemných vztahů na budoucnost. Potvrzením tohoto trendu je i oboustranná podpora dalšího pokračování činnosti Česko-německého fondu budoucnosti.

V roce 2006 potvrdila SRN znovu roli nejdůležitějšího obchodního partnera ČR, a to jak v dovozu, tak ve vývozu zboží. Obchodní bilance je přitom pro ČR pozitivní.

Návštěvy představitelů ČR:

- 13.1. 2006 - návštěva ministra zahraničních věcí C. Svobody v Drážďanech;
- 28. 2. 2006 - návštěva prezidenta republiky V. Klause v Pirmě;
- 28. 3. 2006 - návštěva ministra pro místní rozvoj R. Martínka v Berlíně;
- 13. 9. 2006 - návštěva ministra zahraničních věcí A. Vondry v Berlíně;
- 27.10. 2006 - návštěva ministra pro místní rozvoj P. Gandaloviče v Drážďanech;
- 3.11. 2006 - návštěva ministra financí V. Tlustého v Berlíně;
- 22. - 24.11. 2006 - návštěva ministra kultury M. Štěpánka v Bavorsku.

Návštěvy představitelů SRN:

- 6. - 7. 4. 2006 - návštěva spolkového ministra zahraničních věcí F.-W. Steinmeiera;

- 4. - 5.12. 2006 - návštěva spolkového ministra dopravy, stavebnictví a rozvoje měst W. Tiefensee.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2006	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
obrat	tis. Kč	1177435165	1179024817	1272289562	30,0
	index oproti min. roku	120,5	101,1	107,9	
vývoz	tis. Kč	623 098 938	628 529 570	679 597 485	31,7
	index oproti min. roku	122,9	100,9	108,1	
dovoz	tis. Kč	554 336 227	550 495 247	592 692 077	28,3
	index oproti min. roku	118,0	99,3	107,7	
saldo	tis. Kč	68 762 711	78 034 323	86 905 408	

Zdroje: 1. ČSÚ, březen 2007(údaje o zahraničním obchodu)
2. ČNB, duben 2007(údaje o investicích)

Německo je nejvýznamnějším obchodním partnerem ČR se zhruba třetinovým podílem na našem obratu zahraničního obchodu. Vzájemná výměna zboží má již řadu let stoupající tendenci. Hlavní roli přitom hrají němečtí investoři v ČR a vstup ČR do EU.

Německo coby obchodní partner ČR je jednoznačně na prvním místě zemí v dovozu i vývozu a je také největším přímým zahraničním investorem v ČR. Za období od 1. 1. 1993 až do 30. 9. 2006 bylo z německé strany v ČR investováno 13,8 mld. EUR, což znamená přibližně 26 % všech přímých zahraničních investic do ČR.

Vzájemný obchod s Německem rostl nadále i v roce 2006. Ve výsledcích se odrážejí, jak již bylo řečeno, kladné efekty vstupu České republiky do EU a německé investice v ČR. Německý trh tvoří 16 spolkových zemí, které se liší velikostí, intenzitou, komoditními zvláštnostmi a nečekaně i dovozním režimem.

60,4 % českého vývozu a 50,7 % dovozu ze SRN realizují tři spolkové země: Bavorsko, Severní Porýní-Vestfálsko a Bádensko-Virtembersko. K nim se řadí s dalšími 25,5 % ve vývozu a 19,8 % v dovozu do ČR další tři země: Sasko, Dolní Sasko a Hesensko. Na těchto šest spolkových zemí připadne tedy 85,9 % našeho vývozu a 70,5 % našeho dovozu z Německa.

Komoditní struktura obchodní výměny mezi ČR a SRN je již několik let poměrně stálá. Potěšitelná je struktura českého vývozu do Německa ve srovnání s celkovým českým

exportem. Stroje a přepravní zařízení, společně s různými hotovými výrobky představují kolem 66 % českého vývozu do Německa a tvoří jeho těžiště.

Hlavní vývozní komodity: dopravní prostředky (osobní automobily a jejich příslušenství), elektrická zařízení, stroje a zařízení pro jednotlivá průmyslová odvětví, pneumatiky a výrobky gumárenského a plastikářského průmyslu.

Hlavní dovozní komodity: dopravní prostředky a elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče a vlastní strojírenské výrobky, energetické stroje a zařízení, kancelářské stroje, počítače, optika a jemná mechanika, chemické a potravinářské produkty.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Spolkové republiky Německo o zřízení nových turistických stezek protínajících státní hranice a změně režimů na stávajících turistických stezkách, Praha, 15. 2. 2006;
- Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Spolkové republiky Německo, kterým se mění a doplňuje Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Spolkové republiky Německo o hraničních přechodech na společných státních hranicích ze dne 18. 11. 1996, Praha, 23. 5. 2006.

Kulturní vztahy

V návaznosti na úspěšnou výstavu „Das Heydrich-Attentat“ (7. 12. 2005 - 17. 4. 2006 v Německém technickém muzeu v Berlíně) se uskutečnila série doprovodných akcí. K nejvýznamnějším z nich patřilo uvedení filmu „Lidické děti“ s následnou diskusí s pamětníky. Na velvyslanectví ČR byl literárním večerem za účasti významných českých spisovatelů zahájen další – tentokrát již pátý - ročník „Festivalu českého umění a kultury (Festival Praha-Berlín)“.

K stěžejním akcím česko-německé relace patřil na podzim 2006 jedenáctý ročník pražského divadelního festivalu německého jazyka.

Realizována byla řada společných česko-německých kulturních projektů a výměn mládeže, které i nadále finančně podporuje Česko-německý fond budoucnosti. Důležitými prostředníky české kultury jsou v Německu tři Česká centra - v Berlíně, Drážďanech

a Mnichově. Její obraz podstatným způsobem spoluutvářejí také aktivity několika desítek nejrozličnějších kulturních sdružení, která působí po celém území SRN a intenzivně spolupracují s partnery na české straně.

V oblasti výzkumu společné minulosti byly v květnu 2006 pod vedením Ústavu pro soudobé dějiny Akademie věd ČR zahájeny práce na dokumentačním projektu schváleném vládou ČR týkajícím se aktivních odpůrců nacismu, kteří byli po skončení druhé světové války postiženi v souvislosti s opatřeními uplatňovanými v Československu proti tzv. nepřátelskému obyvatelstvu. K tématu byla v listopadu 2006 zorganizována v Ústí nad Labem třídní mezinárodní konference za účasti předních politických a vědeckých osobností z České republiky a Německa.

RAKOUSKO

(Rakouská republika)

Vztahy České republiky se sousedním Rakouskem patří k předním a dlouhodobým prioritám naší zahraniční politiky. Rozvoji vzájemných kontaktů velmi prospěl vstup ČR do Evropské unie a rakouské předsednictví EU v první polovině roku 2006. Také úroveň kulturních kontaktů a prohlubující se přeshraniční spolupráce svědčí o tom, že sousedství obou zemí dobře funguje.

Rakousko je dlouhodobě jedním z největších obchodních partnerů ČR; podle celkového obrátu je za rok 2006 naším šestým nejvýznamnějším partnerem, přičemž v českém vývozu zaujímá páté místo.

Velmi úspěšně se rozvíjí spolupráce Jihočeského a Jihomoravského kraje se spolkovými zeměmi Horní a Dolní Rakousko. Na základě smluv upravujících režim na společných státních hranicích bylo v létě 2006 v česko-rakouském příhraničí otevřeno celkem sedm nových hraničních přechodů pro turisty, převážně v jihomoravském úseku společných hranic.

Pokračují bilaterální projekty ve vojenské oblasti - společná česko-rakouská jednotka v rámci sil EUFOR v Bosně a Hercegovině a příprava česko-rakousko-německé jednotky.

Některé otázky bilaterálních vztahů stále zůstávají otevřené. Česká republika má zájem na revidování rakouského přechodného období na volný pohyb pracovních sil a trvá na zapojení do schengenského systému v co nejbližším možném termínu. Růzností pohledů a zvýšenou citlivostí je charakterizována problematika atomové energie v kontextu energetické bezpečnosti a kauza jaderné elektrárny Temelín, dále pak některé otázky interpretace společné minulosti. Pružnější přístup si do budoucna zřejmě vyžádají infrastrukturní projekty, tj. zejména dobudování či zdokonalení silniční a železniční sítě mezi oběma zeměmi. Jedná se např. o projekt revitalizace železničního spojení Fratres – Slavonice a o výstavbu dálničního spojení Vídeň – Brno.

Návštěvy představitelů ČR:

- 27. 1. 2006 – pracovní návštěva předsedy vlády J. Paroubka ve Vídni;
- 23. – 26. 2. 2006 – pracovní návštěva prezidenta V. Klause v Tyrolsku;
- 18. – 19. 4. 2006 – účast předsedy Senátu PČR P. Sobotky na konferenci „Europe begins at home“ v dolnorakouském St. Pöltenu;
- 21. 8. 2006 - účast prezidenta V. Klause na konferenci „European Forum Alpbach“;
- 14. 9. 2006 – bilaterální setkání ministra zahraničí A. Vondry s rakouskou ministryní zahraničí U. Plassnikovou na okraji jednání zemí Regionálního partnerství ve Vídni;
- 23. 11. 2006 – účast předsedy PS PČR M. Vlčka a předsedy Senátu PČR P. Sobotky na setkání předsedů parlamentů zemí Regionálního partnerství ve Vídni.

Návštěvy představitelů Rakouska:

- 14. 6. 2006 – setkání hornorakouského hejtmana J. Pühringera s prezidentem V. Klausem, předsedou vlády J. Paroubkem, předsedou Senátu PČR P. Sobotkou a ministrem zahraničí C. Svobodou.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2006	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
obrat	tis. Kč	173 539 778	177 692 786	186 978 131	4,4
	index oproti min. roku	117,8	102,4	105,2	
vývoz	tis. Kč	90 426 390	104 667 551	109 590 161	5,1
	index oproti min. roku	105,6	115,7	104,7	
dovoz	tis. Kč	83 113 388	73 025 235	77 387 970	3,7
	index oproti min. roku	134,6	87,9	106,0	
saldo	tis. Kč	7 313 002	31 462 316	32 202 191	

Zdroje: 1/ CSÚ, březen 2007 (údaje o zahraničním obchodě)

2/ ČNB, duben 2007 (údaje o investicích)

Vzájemné ekonomické vztahy České republiky a Rakouska jsou tradičně na vysoké úrovni a vyznačují se značnou intenzitou. Po stagnaci zahraničního obchodu v roce 2005 (zejména našeho exportu) dosáhl v roce 2006 index růstu našeho exportu do Rakouska hodnoty 104,7 a index růstu dovozu hodnoty 106,0. Znamená to podstatné zlepšení v porovnání s předcházejícím rokem. Zároveň tyto údaje naznačují, že výše zmíněná stagnace vzájemného obchodu ČR – Rakousko byla v roce 2006 zastavena. Přesto skutečností zůstává, že Rakousko v období 2005 – 2006 ztratilo svoji pozici tradičně třetího nejvýznamnějšího obchodního partnera ČR a za rok 2006 skončilo v pomyslném pořadí největších obchodních partnerů na šestém místě. Přitom je Rakousko pátým největším odbytištěm českého zboží a v dovozu zaujímá mezi našimi partnery 9. místo. Pokud jde o přímé zahraniční investice, Rakousko si zachovalo v roce 2006 svoji pozici třetího nejvýznamnějšího zahraničního investora do české ekonomiky.

Hlavní vývozní komodity ČR: neelektrické stroje, přístroje, motory, čerpadla, počítače, elektrické stroje, přístroje, motory, radia, televize, vozidla motorová, traktory, kolová aj. vozidla, paliva nerostná, ropa a ropné výrobky, plyn, elektrická energie, dřevo a dřevěné výrobky aj.

Hlavní dovozní komodity ČR: neelektrické stroje, přístroje, motory, čerpadla, počítače; elektrické stroje, přístroje, motory, radia, televize; železo a ocel, polotovary, plechy, tyče, dráty; plasty a výrobky z nich; paliva nerostná, ropa a ropné výrobky, plyn, elektrická energie, vozidla motorová, traktory, kolová aj. vozidla; výrobky ze železa nebo oceli; papír,

karton, lepenka a výrobky z nich; hračky, hry, sportovní potřeby; hliník a výrobky z hliníku; dřevo a dřevěné výrobky, dřevěné uhlí; lokomotivy, vozy železniční, tramvaje, zařízení dopravní a signalizační.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Smlouva mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku, Praha, 8. 6. 2006.

Kulturní vztahy

Rok 2006 byl mimořádně bohatý i v oblasti česko-rakouských kulturních vztahů. Zvlášť intenzivní bylo zapojení českých umělců a uměleckých souborů do oslav 250. výročí narození W. A. Mozarta. Aktivní na poli kulturních styků bylo již tradičně především České centrum ve Vídni, které se vedle organizace literárních čtení, výstav a koncertů zapojuje i do řady lokálních kulturních přehlídek - zprostředkovalo například účast českých souborů na vídeňském divadelním festivalu „Theatersucht“ či připravilo přehlídku českých filmů ve feministické tematické řadě „FrauenFilmTage“ ve Vídni; českou kulturu prezentovalo také např. ve spolkových zemích Tyrolsko a Štýrsko.

Rovněž velvyslanectví ČR ve Vídni připravilo celou řadu literárních večerů a pódiových diskusí k aktuálním společensko-politickým tématům česko-rakouských vztahů. Tradičně se na rozvoji kulturní spolupráce podílela i část české krajanské obce, sdružená do „Kulturního klubu Čechů a Slováků v Rakousku“ a vydávající pod vedením H. Baslerové reprezentativní měsíční periodikum „Klub“ (ve Vídni vycházejí ještě dvě další česká periodika: „Česká a slovenská Vídeň“ - měsíčník vydávaný Školským spolkem Komenský - a čtrnáctideník „Vídeňské Svobodné listy“, vydávaný Menšinovou radou české a slovenské větve v Rakousku). V neposlední řadě se do podpory společných česko-rakouských kulturních aktivit zapojila i vídeňská Diplomatická akademie, na jejímž čele stojí od roku 2005 spisovatel a bývalý velvyslanec ČR v Rakousku J. Gruša.

Nabídku rakouské kultury v Praze a České republice zprostředkovává Rakouské kulturní fórum, jež v roce 2006 oslavilo desáté výročí svého působení v ČR.

Během roku 2006 pokračovalo sjednávání kulturní dohody, jež by měla nahradit dnes již zastaralou Dohodu o spolupráci v oblasti kultury, školství a vědy, uzavřenou mezi ČSSR a Rakouskou republikou v roce 1977, jejíž platnost byla prodloužena Prováděcím protokolem z r. 1997.

MAĎARSKO

(Maďarská republika)

- Vztahy mezi Českou republikou a Maďarskem mají dlouhodobě vysokou úroveň a odpovídají vztahům sousedních zemí. S cílem dalšího prohloubení spolupráce na bilaterální úrovni došlo v roce 2006 k podpisu Memoranda o porozumění mezi Ministerstvem zahraničních věcí České republiky a Ministerstvem zahraničních věcí Maďarské republiky. Nejvyšší státní představitelé se setkávali především na multilaterálních fórech, nižší četnost bilaterálních návštěv byla ovlivněna parlamentními volbami v ČR i MR.

Návštěvy představitelů ČR:

- 12. – 14. 12. 2006 – návštěva delegace Ústavního a právního výboru Poslanecké sněmovny PČR.

Návštěvy představitelů Maďarské republiky:

- 12. – 13. 1. 2006 - oficiální návštěva prezidenta L. Sólyoma.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2006	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
Obrat	tis. Kč	83 428 460	90 311 561	113 272 849	2,7
	index oproti min. roku	137,8	108,3	125,4	
Vývoz	tis. Kč	46 763 484	50 878 292	63 665 212	3,0
	index oproti min. roku	149,6	108,8	125,1	
Dovoz	tis. Kč	36 664 976	39 433 269	49 607 637	2,4
	index oproti min. roku	125,1	107,5	125,8	
Saldo	tis. Kč	10 098 508	11 445 000	14 057 575	

Zdroje: 1. ČSÚ, březen 2007 (údaje o zahraničním obchodě)

2. ČNB, duben 2007 (údaje o investicích)

Maďarská republika náleží k předním hospodářským partnerům České republiky. Po celou dobu existence ČR se objem obratu zahraničního obchodu s MR dynamicky zvyšuje o desítky procent. MR patří dlouhodobě mezi nejvýznamnější obchodní partnery ČR (rok 2006 – 11. místo, rok 2005 - 12. místo).

Hlavní vývozní komodity ČR: ze dvou třetin tvoří vývoz strojů a dopravních prostředků a průmyslové zboží a různé hotové produkty (osobní automobily, zařízení a díly pro výpočetní techniku, traktory, součásti a náhradní díly k traktorům, osobním a nákladním automobilům, obrazovky pro televizory, elektronické součástky a díly pro montáž elektronických přístrojů). Dále jsou vyváženy dřevotřískové desky, anilin, válcovaný materiál a uhlí.

Hlavní dovozní komodity ČR: vznětové a zážehové motory pro automobily Škoda, brzdy, kabelové svazky pro automobilový průmysl, léky, mobilní telefony, díly a součástky spotřební elektroniky, periferní jednotky k počítačům, televize, elektrické motory a díly, žárovky, papír, karton, kompozitní usně, polotovary z hliníku, maso, uzeniny a masné výrobky.

Kulturní vztahy

Česko-maďarské kulturní vztahy jsou oběma stranami vnímány velmi pozitivně. Mezi nejvýznamnější české kulturní akce v Maďarsku patřily v roce 2006 již tradičně „Festival Bohemia“, který tvoří součást „Budapešťského podzimního festivalu“, budapešťský „Bál Bohemia“ a „Mezinárodní knižní festival“ s prezentacemi překladů české literatury do maďarštiny. Palác umění v Budapešti přivítal Českou filharmonii pod vedením dirigenta Z. Mácala. V maďarských městech se konaly rovněž koncerty známých českých kapel: Plastic People of The Universe, koncert kapely Kale v rámci světoznámého letního festivalu Sziget a koncert skupiny Jiří Stivín & Jazz Systems. S velkým ohlasem se setkaly výstavy o díle a osobnosti V. Holana a výstava fotografií J. Všeččky „Praha, město hudby“. Budapešťská kina Toldi a Örkömozgó uspořádala „Český filmový víkend“ z děl soudobé české kinematografie. Značný zájem zaznamenaly již druhým rokem pořádané turisticko-obchodně-kulturní prezentační akce věnované České republice v prostorách Velké tržnice v Budapešti.

Významnou kulturní událostí v obou zemích se staly oslavy 50. výročí maďarské revoluce z roku 1956. Na galakonzertu v prostorách Břevnovského kláštera zazněly za přítomnosti předsedy vlády M. Topolánka klavírní skladby maďarských autorů B. Bartóka a Z. Kodálye.

SLOVINSKO

(Slovinská republika)

Bilaterální vztahy mezi Českou republikou a Slovinskem mají velmi dobrou úroveň. Intenzivní spolupráce probíhala v roce 2006 především v rámci Regionálního partnerství, Evropské unie a NATO, kde také docházelo k nejčastějším setkáním nejvyšších státních představitelů obou zemí.

Návštěvy představitelů ČR:

- 9. - 12. 6. 2006 – oficiální návštěva ministra kultury V. Jandáka;
- 11. - 13. 7. 2006 – oficiální návštěva náčelníka Generálního štábu AČR gen. P. Štefky.

Návštěvy představitelů Slovinska:

- 11. 5. 2006 – pracovní návštěva ministra kultury V. Simonitiho.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2006	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
obrat	tis. Kč	19 348 716	19 760 491	21 679 046	0,5
	index oproti min. roku	110,6		109,7	
vývoz	tis. Kč	9 833 312	10 692 477	10 854 098	0,6
	index oproti min. roku	109,0	108,7	101,5	
dovoz	tis. Kč	9 515 404	9 068 014	10 824 948	0,5
	index oproti min. roku	112,4	95,3	119,4	
saldo	tis. Kč	317 907	1 624 463	29 150	

Zdroje: 1. ČSÚ, březen 2007 (údaje o zahraničním obchodu)

2. ČNB, duben 2007 (údaje o investicích)

V ekonomické oblasti pokračoval v roce 2006 dynamický růst obchodní výměny (o 10%). Z hlediska pořadí na celkovém zahraničním obchodu ČR zaujímal obchod se Slovinskem 26. místo (ve vývozu 22. a v dovozu 29. místo).

Hlavní vývozní komodity ČR: osobní automobily, strojírenské výrobky, pneumatiky, ocelářské výrobky a trubky, hovězí dobytek, obiloviny, papír, buničina, chemikálie, nepražený slad, sklo, dřevo, potraviny, hliníkové výrobky aj.

Hlavní dovozní komodity ČR: léky, papír, motorová vozidla, bílá technika, hrací automaty, hliníkové výrobky, elektrické a tepelné domácí spotřebiče, části motorů elektrických generátorů, produkty chemického, elektrotechnického, strojírenského a spotřebního charakteru.

Kulturní vztahy

Česko-slovenské kulturní vztahy se v roce 2006 vyznačovaly vysokou intenzitou, o čemž svědčí i reciproční návštěvy ministrů kultury obou zemí. V rámci návštěvy ministra kultury V. Simonitiho v Praze dne 11. 5. 2006 byla v prostorách zahrady Pražského hradu odhalena busta významného slovenského architekta a bývalého architekta Pražského hradu J. Plečnika.

Mezi nejvýznamnější akce prezentace české kultury ve Slovensku patřily autorský koncert skladatele dětské hudby E. Hradeckého v Lublani, dny české kuchyně ve městě Nova Gorica, výstava fotografií P. Diase „Hlubiny paměti“ a výběr fotografií z cyklu „Židovská Morava“ v Mariboru. Týdenní přehlídka filmů ze zemí EU zahájil český film *Příběhy obyčejného šílenství* za účasti ministra kultury V. Simonitiho. Během července se uskutečnila již tradiční Letní houslová škola. Kurz se konal v hudební škole města Ljutomer a vedl ho profesor T. Tuláček. Na závěr se konal slavnostní koncert žáků. Na podzim byla v galerii ve městě Škofja Loka otevřena výstava české akademické malířky D. Janové „Labyrinty citění“. Ke státnímu svátku 17. listopadu proběhl koncert známého českého varhaníka J. Tůmy ve františkánském kostele v centru Lublaně. Na 4. festivalu slovenské animace v přímořské Izole proběhla prezentace filmové školy ze Zlína.

ŠVÝCARSKO

(Švýcarská konfederace)

Tradičně přátelské česko-švýcarské vztahy se vyvíjely i v roce 2006 v duchu kontinuity. Setkání nejvyšších představitelů doplňovala přímá spolupráce českých vyšších územně správních celků a komun se švýcarskými kantony, městy a obcemi.

Po souhlasu švýcarských voličů v referendu s ratifikací Protokolu k Dohodě o volném pohybu osob mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací z roku 2005, jímž se platnost této dohody rozšířila na deset nových členských států Evropské unie, vyjádřili švýcarští občané v referendu v listopadu 2006 souhlas i s poskytnutím tzv. finančního příspěvku těmto novým členským zemím EU. Příspěvek činí v případě ČR v přepočtu téměř 2 miliardy Kč, jež by měly být v příštích letech dohodnutým způsobem distribuovány českým

subjektům. O dohodě o způsobu distribuce jednají v současné době zainteresované resorty obou stran.

Ve vzájemném obchodu byl v roce 2006 opět překročen celkový obrat z předešlého roku. Česká republika tak zůstala nejvýznamnějším švýcarským obchodním partnerem ze zemí střední a východní Evropy.

Návštěvy představitelů České republiky:

- 1. 2. 2006 – neoficiální návštěva prezidenta Václava Klause – účast na „Swiss Finance Conference“ v Curychu
- 22. 3. 2006 – oficiální pracovní návštěva prezidenta V. Klause ve Švýcarsku
- 20. – 21. 4. 2006 - delegace vedená předsedou Senátu ČR P. Sobotkou se zúčastnila zasedání Sdružení evropských senátů v Bernu
- 26. 9. 2006 – návštěva ministra životního prostředí J. Kalaše v Bernu.
- Návštěvy představitelů Švýcarské konfederace:
- 28. – 29. 9. 2006 – delegace vedená předsedou Stavovské rady R. Büttikerem se zúčastnila mimořádného zasedání Sdružení evropských senátů v Praze.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2005	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
Obrat	tis. Kč	48 125 586	51 582 100	57 627 108	1,4
	index oproti min. roku	112,5	107,2	111,7	
Vývoz	tis. Kč	21 288 996	23 541 928	29 531 460	1,4
	index oproti min. roku	108,4	110,6	125,4	
Dovoz	tis. Kč	26 836 590	28 040 172	28 095 648	1,3
	index oproti min. roku	116,1	104,5	100,2	
Saldo	tis. Kč	- 5 547 595	1 203 582	1 435 812	

Zdroje: 1. ČSÚ, březen 2007 (údaje o zahraničním obchodu)

2. ČNB, duben 2007 (údaje o investicích)

Švýcarsko je naším 17. nejvýznamnějším obchodním partnerem. Dosažená hodnota objemu česko-švýcarského obchodu byla v roce 2006 historicky vůbec nejvyšší. V roce 2006 dosáhla ČR aktivní obchodní bilance v hodnotě 1 436 mil. CZK.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a přepravní zařízení, textilní a kožedělné stroje, stroje a zařízení k výrobě energie, digitální systémy na zpracování dat, zařízení na automatické zpracování dat, zařízení k telekomunikacím, kancelářské stroje, kovozpracující stroje, kuličková ložiska, elektrické stroje, tržní výrobky tříděné podle materiálu, z toho kovové výrobky, neželezné kovy, výrobky ze železa, různé konstrukce, pneumatiky, papír a lepenka, různé průmyslové výrobky, z toho odborné vědecké přístroje, oděvní výrobky a doplňky, nábytek, dětské hračky a dětské kočárky, chemikálie, z toho organické chemikálie a karbonové kyseliny a potraviny.

Hlavní dovozní komodity ČR: chemikálie (farmaceutické výrobky a léčiva, výrobky organické chemie, barviva, pigmenty, silice, plasty a výrobky z nich), stroje a přepravní zařízení (kovozpracující stroje, obráběcí a kovoobráběcí stroje, kancelářské stroje a zařízení ke zpracování dat, elektrické spínací přístroje, elektrická zařízení a přístroje, tiskařské stroje, oděvní výrobky, papír, lepenka, textilní příze a tkaniny bavlněné, odborné vědecké a řídicí přístroje, ortopedické přístroje a pomůcky, výrobky přesného (hodinářského) průmyslu, šperky a zlatnické výrobky aj.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Smlouva mezi Českou republikou a Švýcarskou konfederací o policejní spolupráci v boji proti trestné činnosti, 1. 11. 2006.

Kulturní vztahy

Vztahy v oblasti kultury nejsou smluvně upraveny, kulturní výměna se uskutečňuje převážně na komerčním základě.

České umění má ve Švýcarsku tradičně velmi dobrý zvuk s potenciálem dalšího rozvoje. Byla uspořádána řada koncertů z děl českých autorů a vystoupení českých interpretů. Velvyslanectví ČR v Bernu v roce 2006 uspořádalo mj. koncert Vlachova kvarteta a Tria Artemis a podílelo se na pořádání „11. mezinárodních hudebních dnů Bohuslava Martinů“ v Basileji a na uvedení dětské opery Brundibár v Curychu.

K významným subjektům působícím na poli česko-švýcarské kulturní spolupráce patří rovněž některé nadace a spolky, provozované především v rámci krajanských aktivit. Ve 21 krajanských spolcích je organizováno přibližně tisíc členů. Střechovou organizací krajanů je Svaz spolků Čechů a Slováků ve Švýcarsku, který sdružuje 18 krajanských spolků, převážně sokolských. Dalšími krajanskými organizacemi jsou pobočka Československé společnosti pro vědy a umění, švýcarská Asociace Olgy Havlové a Sokol Solothurn.

ESTONSKO

(Estonská republika)

Estonsko je významným partnerem České republiky. Společné členství v Evropské unii a NATO přispívalo v roce 2006 k dalšímu rozvoji vzájemně prospěšné spolupráce obou zemí, a to jak v oblasti politické, tak ekonomické, bezpečnostní i kulturní.

Návštěvy představitelů ČR:

- 23. - 24. 5. 2006 – oficiální návštěva prezidenta republiky V. Klause;
- 8. - 14. 9. 2006 – návštěva delegace Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí Senátu PČR.

Návštěvy představitelů Estonské republiky:

- 2. - 4. 4. 2006 - návštěva primátora Tallinnu J. Ratase v Praze

Vzájemné ekonomické vztahy

Hospodářské vztahy s Estonskou republikou se rozvíjejí příznivě. Obrat zahraničního obchodu se za posledních šest let ztrojnásobil. Napomáhá tomu členství ČR a Estonska v EU. Předběžné výsledky za rok 2006 ukazují na 35% nárůst v porovnání s rokem 2005, což je za poslední šestileté období nejvyšší procento.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a dopravní prostředky, tržní výrobky tříděné podle materiálu, průmyslové spotřební zboží, osobní automobily a jiná vozidla k dopravě osob, sklo, zařízení k automatickému zpracování dat.

Hlavní dovozní komodity ČR: tržní výrobky tříděné podle materiálu, průmyslové spotřební zboží, stroje a dopravní prostředky, ploché válcované výrobky ze železa, dřevo jednoduše opracované, budovy prefabrikované.

Kulturní vztahy

Kulturní vztahy České republiky a Estonska jsou dlouhodobě intenzivní. V roce 2006 probíhala řada kulturních akcí za významné podpory zastupitelského úřadu ČR. V polovině ledna proběhla v Národní knihovně v Tallinnu Výstava „Naděje a zoufalství – Život očima terezínských dětí“, která byla následně představena rovněž v Městské galerii v Kohtla-Järve. V březnu se konala v Tallinnu výstava šperků K. Votipky „Lux Materiae“ a v dubnu výstava „10 osobností české grafiky“. Tatáž výstava byla prezentována při příležitosti akce „Český den v Palmse“, který byl vyplněn také hudbou skupiny Frgál a ukázkou české kuchyně a výrobků.

LITVA

(Litevská republika)

Litva je významným partnerem a spojencem České republiky. V roce 2006 doznaly vzájemné vztahy v politické, ekonomické, vojenské i kulturní oblasti dalšího prohloubení. Vzájemný obchodní obrat je stabilně největší z celého Pobaltí. Intenzita bilaterálních kontaktů se v souvislosti s členstvím obou zemí v Evropské unii a NATO dále zvýšila.

Návštěvy představitelů ČR:

- 11. - 12. 1. 2006 - návštěva náčelníka Generálního štábu AČR gen. P. Štefky;
- 15. - 18. 3. 2006 - návštěva delegace Nejvyššího správního soudu ČR;
- 10. - 13. 4. 2006 - návštěva delegace Zemědělského výboru Poslanecké sněmovny PČR;
- 25. - 26. 5. 2006 – oficiální návštěva prezidenta republiky V. Klause.

Návštěvy představitelů Litevské republiky:

- 10. - 11. 5. 2006 – oficiální návštěva ministra obrany G. Kirkilase.

Vzájemné ekonomické vztahy

Obchodní bilance je vysoce aktivní, nárůst vývozu v roce 2006 byl 22,5% oproti roku 2005. Růst celkové obchodní výměny činil 30 %, zvýšil se i dovoz z Litvy. Litva je standardním a spolehlivým obchodním partnerem.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a dopravní prostředky, především osobní automobily Škoda. Dále jsou to ocelové profily, sanitární technika, bytová chemie, elektrické domácí spotřebiče, kuchyňský nábytek, sklo a keramika, teplárenské kotle a radiátory, nářadí, oděvy, nádobí a kuchyňské potřeby, léky a přípravky humánní i veterinární medicíny.

Hlavní dovozní komodity ČR: ledničky, chemické suroviny, textilní tkaniny a příze, nábytek a další výrobky ze dřeva, hliník. K nárůstu importu došlo především u chemických surovin.

Kulturní vztahy

Kulturní spolupráce České republiky a Litvy se rozvíjí na základě historických tradic a oboustranného zájmu a dlouhodobě si udržuje vysokou kvalitu. Intenzita realizovaných výstav, koncertů a dalších kulturních akcí se každoročně zvyšuje. Dlouholetá spolupráce probíhá mezi Národní knihovnou v Praze a Litevskou národní knihovnou M. Mažvydase ve Vilniusu. Úspěšně si vyměňují zkušenosti restaurátorská centra těchto institucí. Úzce spolupracují také Národní knihovna ČR a knihovna litevské Akademie věd. Stálé kontakty udržují i divadelní instituce, spolupráce se odvíjí v rámci různých divadelních projektů a festivalů.

V průběhu roku 2006 se uskutečnila ve spolupráci se zastupitelským úřadem ČR řada výstav a koncertů. Dne 15. 3. 2006 zahájil velvyslanec ČR výstavu „Czech Press Photo 2003 – 2004“ ve fotografické galerii Fuji Film v Kaunasu. Po úspěšné expozici byla výstava přesunuta do města Panevėžys. Od srpna do září byla zájemcům ve Vilniusu a Klajpedě zprostředkována výstava „10 osobností české grafiky“, věnovaná tvorbě českých grafiků 20. století. V říjnu byla jako součást dlouhodobého projektu kaunaského centra kultur různých

národů „Cesta obrození Romů: Česká republika - Litva“ zahájena na Vilniuské radnici výstava portrétního fotografa Ch. E. Wyatta „Roma Rising: Romské obrození“ věnovaná profesně úspěšným Romům z České republiky. Z několika realizovaných koncertů patřil mezi nejúspěšnější lednový koncert ve Vilniuské katedrále, na kterém zaznělo Stabat Mater A. Dvořáka v provedení tenora P. Strnada doprovázeného litevskými sólisty a sborem Vilniuské katedrály.

LOTYŠSKO

(Lotyšská republika)

Mezi Českou republikou a Lotyšskem existují tradičně dobré vztahy, a to již z doby mezi dvěma světovými válkami. Společné členství v euroatlantických strukturách tyto vztahy dále prohlubuje. V roce 2006 se spolupráce úspěšně rozvíjela jak v politické a bezpečnostní, tak v hospodářské a kulturní oblasti.

Návštěvy představitelů ČR:

- 3. – 6. 4. 2006 - návštěva delegace Rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny PČR;
- 5. 5. 2006 - pracovní návštěva předsedy vlády J. Paroubka při příležitosti zahájení mistrovství světa v ledním hokeji;
- 21.5. 2006 - pracovní návštěva předsedy vlády J. Paroubka při příležitosti ukončení mistrovství světa v ledním hokeji.

Návštěvy představitelů Lotyšské republiky:

- 8. 10. 2006 – pracovní návštěva prezidentky V. Vike-Freibergy spojená s účastí na konferenci Fórum 2000.

Vzájemné ekonomické vztahy

Hlavní vývozní komodity ČR: dopravní prostředky, stroje a strojní zařízení. Z dalších produktů pak jde o kamenné, skleněné a sádrové výrobky, základní kovy a výrobky z nich potraviny.

Hlavní dovozní komodity ČR: kovy a kovové výrobky, dále pak potraviny, dřevo a produkty z něho, stroje a strojní zařízení, textil a textilní zboží.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Ujednání mezi Ministerstvem obrany České republiky a Ministerstvem obrany Lotyšské republiky a spolupráci v oblasti vojenské geografie, Riga, 7. 12. 2006.

Kulturní vztahy

V roce 2006 se Česká republika prezentovala v Lotyšsku velkým počtem kulturních akcí. Mezi nejvýznamnější patřily putovní výstava „Pět století česko-lotyšských literárních vztahů“, výstava kresleného humoru M. Bartáka ve Smiltene, velmi úspěšná výstava grafik významného českého výtvarníka A. Borna a v neposlední řadě výstava V. Jiráka „S. Freud – humor a psychoanalýza“. V průběhu roku se uskutečnila rovněž řada koncertů, např. koncert G. Demeterové, společný česko-lotyšský koncert pěveckých sborů „Česká píseň a Latgale“ v Preili či koncert ke státnímu svátku. V lotyšském překladu vyšly knihy J. Lady a K. Biebla a Česko-lotyšský slovník. K trvalému rozšiřování povědomí o České republice a kultuře přispěla i účast umělců na festivalu ledových soch, v rozhlasovém vysílání a na literárních či filmových večerech.

2. Vztahy ČR se zeměmi západní Evropy

ANDORRA

(Andorrské knížectví)

Vzájemné česko-andorrské vztahy jsou trvale na dobré úrovni. Andorra v roce 2006 podpořila kandidaturu České republiky do Rady pro lidská práva OSN. Dne 26. 11. 2006 získal agrément pro Českou republiku andorrský velvyslanec ve Vídni Joan Pujal. Jedná se o první akreditaci andorrského velvyslance od navázání diplomatických vztahů v roce 1996.

Návštěvy představitelů ČR:

- 3. – 4. 7. 2006 – pracovní cesta náměstka pro dvoustranné vztahy Ministerstva zahraničních věcí T. Pojara.

Kulturní vztahy

V roce 2006 Andorra opět podpořila výuku katalánštiny na katedře romanistiky Filosofické fakulty Univerzity Karlovy. Každoroční vysílání lektorů na nejznámější českou univerzitu zahájilo knížectví již v počátcích devadesátých let. O katalánštinu projevuje každoročně zájem průměrně 120 českých studentů, zhruba poloviční počet jezdí do Andorry na letní školu.

BELGIE

(Belgické království)

Vztahy mezi Českou republikou a Belgií se úspěšně rozvíjely na bilaterální a multilaterální úrovni v kontextu Evropské unie a euroatlantického spojení. Kontakty jsou četné jak na belgické federální úrovni, tak i s regiony a jazykovými společenstvími - s Frankofonním společenstvím Belgie a Valonským regionem a s Vlámskou vládou. V únoru 2006 byl v Praze podepsán Program spolupráce mezi ČR a Vlámskem na období 2006-2007 a byl zahájen proces jednání o Programu spolupráce mezi ČR a Valonskem na období 2007-2009.

Návštěvy představitelů ČR:

- 20.1.- 22.1.2006 – návštěva delegace Hospodářského výboru Poslanecké sněmovny PČR.
- 27. 2. 2006– pracovní návštěva ministra zahraničních věcí C. Svobody;
- 9.-11.3.2006 – návštěva prezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu F. Dohnala,
- 6.10.2006 – pracovní návštěva ministra životního prostředí J. Kalaše;

Návštěvy představitelů Belgie:

- 20. - 21.2.2006 – zasedání smíšené komise Programu spolupráce mezi ČR a Vlámskem,
- 21. 5. 2006 – návštěva ministra zahraničních věcí K. de Guchta,
- 9. 10. – 11. 10. 2006 – návštěva náčelníka štábu obrany Belgických ozbrojených sil generálporučíka A. Van Daele.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2006	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
obrat	tis. Kč	78 769 030	86 904 772	102529301	2,4
	index oproti min. roku	130,7	110,3	120,0	
vývoz	tis. Kč	44 428 238	50 362 515	61 358 934	2,9
	index oproti min. roku	144,3	113,4	124,3	
dovoz	tis. Kč	34 340 792	36 542 257	41 170 367	2,0
	index oproti min. roku	116,5	106,4	114,0	
saldo	tis. Kč	10 087 446	13 820 258	20 188 567	

Zdroje: 1. ČSÚ, březen 2007 (údaje o zahraničním obchodu)

2. ČNB, duben 2007 (údaje o investicích)

Obchodně-ekonomické vztahy mezi Českou republikou a Belgickým královstvím se v kontextu evropské integrace velmi dobře rozvíjejí. Kromě kontaktů na belgické federální úrovni pokračuje i posilování vazeb s belgickými regiony. V roce 2006 byly podepsány dohody o spolupráci s Valonskou a Vlámskou vládou.

Belgie patří k významným obchodním partnerům ČR. Její podíl na celkovém zahraničněobchodním obratu ČR v roce 2006 ji řadí na 13. místo v žebříčku nejdůležitějších obchodních partnerů ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a dopravní zařízení (významnou položkou je vývoz osobních automobilů), průmyslové spotřební zboží, telekomunikační zařízení, elektrotechnická zařízení, elektrické spotřebiče, nábytek, živá zvířata.

Hlavní dovozní komodity ČR: motorová vozidla pro osobní dopravu, elektrické integrované obvody, tabulové sklo, chemikálie, traktory a návěsy.

Kulturní vztahy

Kulturní akce roku 2006 prezentovaly hned několik oblastí české kultury. Mezi nejvýznamnější výstavy lze počítat výstavy grafiků, malířů a ilustrátorů A. Borna a J. Slívy, vernisáž fotografické výstavy cestovatele J. Kolbaby nebo tematická výstava o historii a současnosti Národního divadla. V Muzeu moderního a současného umění v Lutychu byla pořádána výstava „Alfons Mucha a Art nouveau“. Divadlo bylo prezentováno "Barokní operou" Divadla bratří Formanů a představením Divadla na Voru z Prahy „Nemůžeme si stěžovat“. Uskutečnilo se promítání filmů režiséra J. Menzela s následnou debatou s umělcem o filmové tvorbě. Nejvýznamnějšími hudebními akcemi roku 2006 byly jazzový koncert M. Svobody a jeho kvartetu, klavírní koncert M. Kasíka, koncert barokní hudby souboru „Hofmusicí“ a projekt „Mozart - Praha 2006“.

DÁNSKO

(Dánské království)

Základem vztahů České republiky s Dánským královstvím je společné členství v EU a Severoatlantické alianci. Obě země spojuje společný pohled na řadu otázek evropské a mezinárodní politiky. V počátečních měsících roku 2006 Česká republika Dánsko otevřeně podpořila během krize jeho vztahů s islámskými zeměmi, vyvolané zveřejněním karikatur proroka Mohameda v jednom z kodaňských deníků, což bylo dánskou vládou vysoce oceněno. Příznivě se vyvíjely ekonomické vztahy obou zemí. Výrazně vrostl objem obchodní výměny a projevil se zájem dánských firem o spolupráci s českými partnery při výrobě ekologických technologií a alternativních zdrojů energie.

Návštěvy představitelů ČR:

- 12. 1. 2006 – oficiální návštěva předsedy vlády J. Paroubka;
- 29. 6. - 1. 7. 2006 - návštěva předsedy Senátu PČR P. Sobotky;
- 2. – 3. 3. 2006 – návštěva delegace Petičního výboru Poslanecké sněmovny PČR;
- 5. – 8. 6. 2006 – návštěva Stálé komise pro rozvoj venkova Senátu PČR.
- 9. – 10. 11. 2006 - oficiální návštěva prezidenta V. Klause.

Návštěvy představitelů Dánska:

- 21. – 22. 9. 2006 – návštěva dánské korunní princezny Mary.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2006	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
obrat	tis. Kč	21 086 000	26 070 000	39 088 000	0,9
	index oproti min. roku	120,2	123,6	149,9	
vývoz	tis. Kč	9 871 000	14 233 000	20 889 000	1,0
	index oproti min. roku	121,5	144,2	146,8	
dovoz	tis. Kč	11 215 000	11 837 000	18 199 000	0,9
	index oproti min. roku	119,1	105,5	153,7	
saldo	tis. Kč	-1 344 000	2 396 000	2 690 000	

Zdroje: 1) ČSÚ, březen 2007 (údaje o zahraničním obchodě)
2) ČNB, duben 2007 (údaje o investicích)

Dánské království patří dlouhodobě mezi významné hospodářské partnery České republiky. Vzájemná obchodní výměna se v roce 2006 navýšila téměř o 55 %, přičemž na této výrazné progresi má zcela vyrovnaný podíl nárůst vývozu i dovozu. Pozitivně se vyvíjí ve prospěch České republiky rovněž obchodní bilance.

Hlavní vývozní komodity ČR: silniční motorová vozidla, zařízení pro telekomunikace, hračky a sportovní potřeby, hutní výrobky, kancelářské stroje, elektrická zařízení a přístroje, oděvní výrobky, prefabrikované budovy, nábytek.

Hlavní dovozní komodity ČR: hračky a mechanické skládky (Lego), přístroje el. záznamu, farmaceutické výrobky, plasty a výrobky z nich, hliníkové výrobky, optické přístroje, chemické hedvábí, papír, vepřové maso, ryby, potravinové přípravy.

Kulturní vztahy

Od srpna 2006 do ledna 2007 se v jutském Koldingu uskutečnila výstava českého uměleckého skla z let 1945 – 1980 „Czech Glass Design 1945 – 1980“, která představila staletou tradici českého sklářství. Od září do listopadu 2006 proběhla reprezentativní výstava z díla Alfonse Muchy „Alfons Mucha – v srdci Art Nouveau“ v galerii Gl. Holtegaard nedaleko Kodaně.

Z prezentací dánské kultury v ČR si v roce 2006 pozornost zaslouží fotografická výstava „Dánský královský dvůr včera a dnes“, uskutečněná na zámku v Ratibořicích od května do konce října, a vystoupení Dánského národního symfonického orchestru v průběhu zářijového festivalu Pražský podzim.

FINSKO

(Finská republika)

Vztahy České republiky s Finskou republikou, jejichž základem je společné členství v EU, se úspěšně rozvíjely. S ohledem na předsednictví Finska v Radě EU ve 2. polovině roku 2006 se dialog obou zemí zaměřil zejména na unijní témata. Finská strana v době svého předsednictví v Radě EU přijala řadu představitelů MZV a dalších resortů, aby se s nimi podělila o praktické poznatky a zkušenosti.

Návštěvy představitelů ČR:

- 13. – 16. 2. 2006 – návštěva delegace Výboru pro sociální politiku a zdravotnictví Poslanecké sněmovny PČR;
- 30. 4. – 2. 5. 2006 – návštěva delegace Výboru pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny PČR;
- 27. – 29. 9. 2006 – návštěva předsedy Zahraničního výboru Poslanecké sněmovny PČR J. Hamáčka.
-

- Návštěvy představitelů Finska:
- 28. 2. 2006 - pracovní návštěva předsedy finské vlády M. Vanhanena.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2006	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
Obrat	tis. Kč	15 686 000	18 861 000	25 538 000	0,6
	index oproti min. roku	114,7	120,2	130,4	
Vývoz	tis. Kč	6 968 000	10 343 000	12 378 000	0,6
	index oproti min. roku	121,0	148,4	119,7	
Dovoz	tis. Kč	8 718 000	8 518 000	13 160 000	0,6
	index oproti min. roku	110,1	97,7	154,5	
Saldo	tis. Kč	-1 750 000	1 825 000	- 782 000	

Zdroje: 1) ČSÚ, březen 2007 (údaje o zahraničním obchodě)
2) ČNB, duben 2007 (údaje o investicích)

Obchodní obrat za rok 2006 vykazuje deficit ve výši EUR 27,6 mil., který je způsoben ukončením dodávek příměstských vlaků pro Finské státní dráhy. Z celkem kontrahovaných šestnácti jednotek byly v roce 2006 dodány z ČR do Finska poslední dvě. Z uvedeného důvodu se tak obchodní bilance dostává do deficitu tak, jak tomu bylo v období před rokem 2005, kdy byl zahájen vývoz příměstských vlaků do Finska.

Hlavní vývozní komodity ČR: televizní přijímače, osobní automobily, zařízení pro automatické zpracování dat, výrobky z válcované oceli, převodové hřídele a pneumatiky.

Hlavní dovozní komodity ČR: válcované výrobky z oceli, vysílací přístroje pro televizní a rozhlasový přenos, elektropřístroje pro telefonní (“drátový”) přenos, papír a karton a dřevná buničina.

Kulturní vztahy

Nejvýznamnější kulturní prezentací ČR ve Finsku byla v roce 2006 souborná výstava díla A. Muchy. Za necelé tři měsíce (březen-květen) ji v Helsinkách navštívilo 35 tisíc návštěvníků. V červenci byla otevřena výstava pěti současných českých umělců v Museu umění ve městě Mikkeli. Divadelní společnost bratří Formanů vystoupila v srpnu na festivalu umění pro děti a mládež Hippalot ve finské Hämeenlinně. Divadlo uvedlo Barokní operu. V září navštívil Finsko spisovatel A. Lustig a propagoval zde na knižním veletrhu finský

překlad své knihy Modlitba pro Kateřinu Horovitzovou. V září se v Helsinkách uskutečnila výstava grafik A. Borna.

FRANCIE

(Francouzská republika)

Vztahy mezi Českou republikou a Francouzskou republikou se úspěšně rozvíjely na bilaterální i multilaterální úrovni v kontextu euroatlantického spojení a evropské integrace. Obě země dnes také spojuje načasování předsednictví v Radě EU, které Francie bude vykonávat ve II. pololetí roku 2008 a Česká republika následně v I. pololetí roku 2009. Konzultace k přípravě navazujících předsednictví včetně vypracování programu byly již zahájeny.

Pro celkovou kvalitu vztahů je typické dějinné zázemí, velmi rozvinuté jsou kulturní vztahy. Slibně se rozvíjí spolupráce na regionální úrovni, mezi kraji, městy a obcemi České republiky a Francie existuje více než 50 partnerství. Intenzivní činnost probíhá zejména v oblasti kultury, poskytování a zajištění služeb občanům, školství, urbanismu a místního rozvoje, komunální politiky a můžeme konstatovat i snahu o nalezení společných ekonomických zájmů. Francouzská republika patří dlouhodobě k nejdůležitějším obchodním partnerům ČR, zvláště v posledních 5 letech se obchodní vztahy výrazně zdynamizovaly. Příkladem významné francouzské investice, ve spolupráci s japonskou společností Toyota, je závod na výrobu malolitražních vozů v průmyslové zóně Kolína, který v současné době zaměstnává na 3000 českých zaměstnanců.

Návštěvy představitelů ČR ve Francii:

- 20.–21. 1. 2006 - návštěva předsedkyně Nejvyššího soudu I. Brožové a soudců Ústavního soudu vedená předsedou ÚS P. Rychetským ve Štrasburku;
- 27.-28. 2. 2006 - pracovní návštěva ministryně informatiky D. Bérové;
- 12.-18. 3. 2006 – návštěva senátní delegace Skupiny přátel Česká republika – Francie vedené 1. místopředsedou Senátu PČR P. Pithartem;

- 3.–7. 4. 2006 - pracovní cesta Stálé komise pro kontrolu činnosti Vojenského obranného zpravodajství, Stálé komise pro kontrolu použití operativní techniky Policie ČVR a Stálé komise pro sdělovací prostředky Poslanecké sněmovny PČR;
- 6. 4. 2006 – pracovní návštěva ministra zahraničních věcí C. Svobody v Paříži a Dijonu;
- 13.-15. 7. 2006 – návštěva náčelníka Generálního štábu AČR gen. P. Štefky při příležitosti státního svátku Francie;
- 26.-28. 8. 2006 – pracovní návštěva prezidenta ČR V. Klause v Aix-en-Provence;
- 18.-21. 9. 2006 - návštěva delegace Stálé komise pro rozvoj venkova PČR.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2006	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
obrat	tis. Kč	162539107	182723752	217790932	5,1
	index oproti min. roku	119,6	112,4	124,1	
vývoz	tis. Kč	79 493 303	99 481 455	118924870	5,6
	index oproti min. roku	122,5	125,1	129,1	
dovoz	tis. Kč	83 045 805	83 242 297	98 866 061	4,7
	index oproti min. roku	117,0	100,2	118,5	
saldo	tis. Kč	-3 552 502	16 239 158	20 058 809	

Zdroje: 1. ČSÚ, březen 2007 (údaje o zahraničním obchodu)

2. ČNB, duben 2007 (údaje o investicích)

Francouzská republika patří mezi nejvýznamnější obchodní partnery České republiky. Hospodářské a obchodní vztahy v roce 2006 byly charakterizovány mimořádným růstem českého exportu, stálým zájmem francouzských investorů i stabilitou dosavadních vzájemných ekonomických vztahů. Podíl Francouzské republiky na celkovém zahraničněobchodním obratu České republiky v roce 2006 ji řadí na 4. místo žebříčku nejdůležitějších obchodních partnerů České republiky.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a dopravní prostředky, kovové a pryžové výrobky, textil, průmyslové spotřební zboží, elektromotory a generátory, chemikálie.

Hlavní dovozní komodity: stroje a dopravní zařízení, chemikálie, léčiva a farmaceutické výrobky, průmyslové spotřební zboží, výrobky z plastických hmot.

Kulturní vztahy

Nejvýraznější událostí v české kultuře ve Francii v roce 2006 byla *Pampaedia* s výstavou *Orbis Pictus* v Českém centru. Projekt měl mimořádný ohlas, výstavu navštívilo přes 6300 osob. Kulturně-politickou událostí léta 2006 byla francouzsko-španělsko-maďarská iniciativa „Evropského kulturního dědictví“, jejímž cílem je zmapovat významné památky či duchovní hodnoty členských zemí EU a sestavit seznam nad rámec seznamu UNESCO.

Významnými hudebními událostmi počátku roku byly premiéra opery B. Martinů *Julietta* (Snář) a představení celé verze Smetanovy *Mé vlasti* pod taktovkou Jiřího Bělohlávka v pařížské Opeře–Bastille. V Divadle Châtelet koncertoval český klavírista Ivan Moravec s programem skladeb C. Debussyho a F. Chopina; na stejné hudební scéně, která patří spolu s Opérou Garnier a Opéra –Bastille k nejvýznamnějším v Paříži, vystoupilo také české Trio Guarneri. V dijonském Auditoriu měl v únoru světovou premiéru koncert skladatele Jindřicha Felda pro violu v provedení Raphaëla Olega a SOČR pod taktovkou Vladimíra Válka. V červenci se francouzskému publiku představilo v rámci 3 koncertů české hudební těleso Apollon Quartet (P. Kudelásek, R. Křížanovský, P. Ciprys, P. Verner). Na festivalu „Noc varhan v Dijonu“ vystoupila česká varhanice Irena Chřibková. V rámci Dnů evropského kulturního dědictví 17. 9. zazněla v katedrále Svatého Ludvíka – Invalidovně hudba jednoho z nejvýznamnějších soudobých českých skladatelů, Petra Ebena. Tamtéž v rámci adventního koncertu vystoupila sopranistka P. Vykopalová, sólistka Národního divadla, a varhanice I. Chřibková. Česká hudba (J. D. Zelenka, J. Mysliveček) zazněla také na festivalu v Ambronay, který svůj 27. ročník pojmenoval „Ballades en Bohême“.

V galerii pařížské čtvrti Marais vystavoval v průběhu září známý český malíř Ladislav Maria Wagner. Česká grafika byla hojně zastoupená na výtvarném Trienále v Chamalieres, kde byla ke shlédnutí také výstava grafiky Maxe Švabinského. Od 30. 11. bylo v pařížské galerii Le Minotaure vystaveno dílo českého malíře, někdejšího československého velvyslance ve Francii, Adolfa Hoffmeistera.

Česká móda předních českých návrhárek T. Kovařikové, D. Nové, E-Daniely, M. Drápalové, H. Havelkové aj. zaznamenala úspěch v rámci pařížského salonu.

Dne 24. listopadu se konala slavnostní akce na památku významného československého rodáka J. Fišery, předsedy Sdružení čl. dobrovolníků ve Francii, člena Sokola a zachránce židovských dětí v jihofrancouzském městě Vence. Součástí oslav byl i koncert J. Lewitové a V. Merty.

Na 42. ročníku filmového festivalu Institutu Jeana Vigo v Perpignanu věnovaném filmu o mladých dvacetiletých lidech v historické perspektivě byl promítnut film Černý Petr režiséra Miloše Formana. Jiří Menzel na filmovém festivalu v Paříži při prestižní francouzské filmové škole Femis představil svůj film Postřižiny a ukázky z nového filmu Obsluhoval jsem anglického krále.

IRSKO

Vztahy mezi Českou republikou a Irskem se úspěšně rozvíjely na bilaterální i multilaterální úrovni. Nízká četnost bilaterálních schůzek na vysoké úrovni byla ovlivněna mimo jiné povolební situací v České republice a očekáváním irských parlamentních voleb na jaře 2007. Po rozšíření EU v roce 2004 nám Irsko spolu s Velkou Británií a Švédskem otevřelo svůj pracovní trh. Pravidelně nám také nabízí školení týkající se unijní problematiky. Irsko v roce 2006 podpořilo kandidaturu České republiky do Rady pro lidská práva OSN výměnnou za českou podporu irské kandidatuře do téhož orgánu v roce 2012.

V dubnu 2006 navštívila rezidenci českého velvyslance irská prezidentka M. McAleese. Akce, na které bylo přítomno cca 50 českých občanů (starší i novodobí krajané, zástupci podnikatelské sféry, učitelé, aj.), byla součástí prezidentčiny iniciativy setkat se s komunitami deseti nových členských zemí. České menšině se dostalo poděkování za kulturní a ekonomický přínos pro rozvoj irské společnosti.

Návštěvy představitelů ČR:

- 26. 6. 2006 – jednání náměstka ministra spravedlnosti R. Poláška s ministrem spravedlnosti M. McDowelem;
- 9. – 12. 10. 2006 – návštěva Stálé komise pro práci kanceláře Senátu ČR.

Návštěvy představitelů Irska:

- 17. 3. 2006 – návštěva ministryně zemědělství a potravinářství M. Coughlan.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2006	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
obrat	tis. Kč	15 862 116	18 695 340	20 977 947	0,5
	index oproti min. roku	113,7	117,9	112,2	
vývoz	tis. Kč	6 448 435	8 051 543	9 108 557	0,4
	index oproti min. roku	106,7	124,9	113,1	
dovoz	tis. Kč	9 413 682	10 643 796	11 869 390	0,6
	index oproti min. roku	119,1	113,06	111,5	
saldo	tis. Kč	- 2 965 247	- 2 592 253	- 2 760 833	

Zdroje: 1. ČSÚ, březen 2007 (údaje o zahraničním obchodu)
2. ČNB, duben 2007 (údaje o investicích)

Irsko bylo i v roce 2006 jedním z předních obchodních partnerů ČR, z malých zemí, zejména v rámci EU, dokonce jedním z nejvýznamnějších. Udržela se dynamika obchodní výměny z minulých let. Obrat zahraničního obchodu s Irskem činil téměř 21 mld. Kč, což bylo o 12,2% více než v roce 2005.

Irsko bylo také významným investorem v ČR do oblasti distribučních a logistických služeb, papírenského průmyslu, telekomunikací, chemického průmyslu, produkce usní, plastů a potravinářských výrobků. Významné byly také irské investice do nemovitostí, ubytovacích služeb, personálního poradenství a rozhlasového vysílání.

Hlavní vývozní komodity ČR: kancelářské stroje a zařízení k automatizovanému zpracování dat, telekomunikační zařízení, strojní zařízení a stroje k výrobě energie, odborné vědecké přístroje, silniční vozidla, dále výrobky z kůže, pryže, textilu, dřeva, papíru a dále sklo, keramika, železo, ocel a kovové výrobky.

Hlavní dovozní komodity ČR: stroje a strojní zařízení, měřicí a další vědecké přístroje, kancelářské stroje, nejrůznější telekomunikační a elektrická zařízení, léčiva a farmaceutické výrobky, chemické prostředky, barviva a třísloviny, různé spotřební zboží, mořské produkty, nápoje a další potraviny.

Kulturní vztahy

S přílivem nové generace krajanů, kteří přicházejí od rozšíření EU v roce 2004 do Irska za prací, do země úspěšně proniká česká kultura. Přestože k nejvýznamnějším českým akcím v Irsku patří pravidelně koncerty skupin populární hudby, rok 2006 byl spíše ve znamení hudby klasické. Klasikou rozeznělo hlavní sál dublinského hradu Pražákovo kvarteto, kostel St. Stephen's Church zase houslista Ivan Železný. Na projektu „MEUsical Partnership Renewed“ v Corku reprezentovaly Českou republiku houslistka Růžena Sršňová a pianistka Anna Stará a v dublinské National Concert Hall vystoupila v listopadu pod taktovkou Jiřího Bělohávků Česká filharmonie. Koncert byl živě přenášen rádiem RTÉ Lyric. V Irsku nejoblíbenější česká skupina Čechomor uspořádala v roce 2006 dva koncerty, jeden v rámci Dublin Fringe festivalu a druhý v Corku na místním Institute of Technology.

V nehudebních disciplínách nás na 19. ročníku Hopkinsonovy letní školy v Monasterevinu reprezentovala básnířka Kateřina Rudčenkova a na Mezinárodním festivalu loutek v Dublinu pražský loutkový soubor Karromato, který festival dokonce zahajoval.

V květnu 2006 byla zahájena spolupráce mezi obcemi Otročiněves na Berounsku a irským Glendaloughem. Jedná se o první případ česko-irského twinningu. Na červnovém setkání studentů středních škol evropských zemí Euroteens 2006 byla Česká republika zastoupena studenty z gymnázia Šlapanice. Cenu Gratias Agit za šíření dobrého jména České republiky v zahraničí získal v roce 2006 irský podnikatel Kenneth Belshaw.

ISLAND

(Islandská republika)

Vztahy mezi ČR a Islandem jsou přátelské. Obě země spojuje členství v Severoatlantické alianci, důraz na transatlantickou vazbu a partnerství v Evropském hospodářském prostoru (EHP). Obě země spolupracují především v oblasti obchodních vztahů a zájem Islandu o prohloubení bilaterálních vztahů vzrůstá. Rozšíření česko-islandských vztahů lze pozorovat i v oblasti turistiky. Podle některých odhadů ročně navštíví Island cca 200 českých turistů a do ČR vyjede ročně více než 4 000 Islandřanů. Dobré vztahy obou zemí podporuje spolupráce na projektech financovaných z prostředků, které

Island poskytuje ČR (a dalším novým členským zemím EU/EHP) v rámci bilaterálního finančního mechanismu zemí EFTA.

Návštěvy představitelů ČR:

- 20.–25. 5. 2006 – návštěva delegace Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Senátu P ČR.

Vzájemné ekonomické vztahy

Objem vzájemného obchodu v roce 2006 vzrostl téměř o 30 %. Saldo vzájemné obchodní bilance je pro ČR vysoce pozitivní a vývoz v roce 2006 je téměř 2,5 násobkem dovozu.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a přepravní zařízení, s podílem téměř 3/4 celkového vývozu na Island, z nichž byly na předním místě osobní automobily, následovaly tržní výrobky tříděné dle druhu materiálu a různé průmyslové výrobky. Podíl těchto tříd SITC na celkovém vývozu na Island dosáhl téměř 95 %.

Hlavní dovozní komodity ČR: tržní výrobky tříděné podle druhu materiálu, s podílem více než 4/5 na celkovém dovozu z Islandu. Dále pak následují chemikálie, s podílem více než 10 %.

Kulturní vztahy

Kulturní vztahy s Islandem jsou založeny na kulturní dohodě z roku 1979. Na konci srpna 2006 vystoupilo na Islandu 30 hudebníků z Kyjova s cimbálovou kapelou a komorním orchestrem.

ITÁLIE

(Italská republika)

Vztahy mezi Českou republikou a Itálií se úspěšně rozvíjely na bilaterální i multilaterální úrovni. Pro ČR je prvořadým prvkem postavení Itálie jako partnera a spojence v rámci EU a NATO. I nadále pokračuje vládní a parlamentní dialog a probíhají operativní konzultace na úrovni vedoucích pracovníků ministerstev. Bilaterální spolupráce se rozvíjí i na

úrovni regionální. Mezi městy a obcemi obou zemí funguje více než 50 partnerství, vztahy se rozvíjejí též mezi italskými regiony a českými kraji. V červenci přistoupila Itálie k liberalizaci pracovního trhu, přechodné opatření na volný pohyb pracovních sil pro občany ČR bylo zrušeno.

Návštěvy představitelů ČR:

- 9. – 10. 2. 2006 – účast ministra obrany K. Kühnla na neformálním zasedání ministrů obrany NATO
- 9. – 12. 3. 2006 - pracovní návštěva prezidenta republiky V. Klause v autonomní provincii Tridentsko
- 20. – 23. 4. 2006 - pracovní návštěva předsedy Ústavního soudu P. Rychetského u příležitosti oslav 50. výročí italského Ústavního soudu
- 7. – 8. 7. 2006 - účast prezidenta V. Klause na konferenci „Options for Reforms of the International Monetary System“ v Sieně, setkání s prezidentem G. Napolitanem a premiérem R. Prodim v Římě
- 1. – 3. 9. 2006 - účast prezidenta republiky V. Klause na ekonomické konferenci v Cernobbiu

Návštěvy představitelů Italské republiky:

- 19. - 21. 4. 2006 – oficiální návštěva náčelníka Generálního štábu ozbrojených sil admirála G. Di Paoly

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2006	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
Obrat	tis. Kč	167642303	166920244	196414213	4,6
	index oproti min. roku	122,0	99,6	118,2	
Vývoz	tis. Kč	74 692 514	79 760 424	98 976 072	4,6
	index oproti min. roku	122,8	106,8	125,9	
Dovoz	tis. Kč	92 949 789	87 159 820	97 438 141	4,7
	index oproti min. roku	121,4	93,8	111,3	
Saldo	tis. Kč	-18257274	- 7 399 396	1 537 931	

Zdroje: 1. ČSÚ, březen 2007 (údaje o zahraničním obchodu)
2. ČNB, duben 2007 (údaje o investicích)

Vzájemná obchodní výměna České republiky s Itálií měla v roce 2006 dynamický vývoj. V kontextu obrátu vzájemného obchodu je Italská republika naším pátým největším obchodním partnerem. Na posílení obchodní výměny ČR s Itálií má pozitivní vliv členství České republiky v EU. Toto posílení je zřetelné i v obchodní výměně mezi malými a středními podniky obou zemí, zejména na bázi dodávek finálních výrobků i subdodávek pro výrobní spotřebu. Velmi významnou skutečností je pokračující pozitivní trend vyššího tempa růstu českého exportu nad italským.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a přepravní zařízení, průmyslové výrobky, chemikálie a příbuzné výrobky, osobní automobily, autobusy, textilní příze, tkaniny, železo, kovozpracující stroje, papír, lepenka, zemědělské produkty (živý hovězí dobytek pro výkrm, tvrdé sýry).

Hlavní dovozní komodity ČR: stroje a přepravní zařízení, průmyslové výrobky, chemikálie a příbuzné výrobky, elektrická a mechanická zařízení pro domácnost, silniční vozidla, předměty z plastických hmot, obuv, nábytek a potraviny.

Kulturní vztahy

Na 2. ročníku mezinárodní konference evropských autorů Transeuropaexpress, který se konal v únoru 2006 v Římě, byla ČR zastoupena V. Bělohradským. V březnu 2006 proběhla v Palermu životopisná výstava „Hrabal: obrázky něžného barbara“. V červenci 2006 se uskutečnil v Cividale del Friuli XV. ročník festivalu prózy, hudby, tance, poezie, filmu, výtvarného umění a loutkářství zemí SEI „Mittelfest 2006“; ČR reprezentovalo divadlo bratří Formanů představením „Barokní opera“. V rámci 10. ročníku Biennale di Venezia architettura, který se konal ve dnech 8. 9. – 19. 11. 2006, byla realizována expozice pod názvem „Metacizy.cz“. V česko-slovenském pavilonu byl instalován společný projekt českých a slovenských studentů ateliéru Ivany Kroupy fakulty architektury ČVUT. V rámci četných filmových festivalů bývají pravidelně promítány české filmy.

LUCEMBURSKO

(Lucemburské velkovévodství)

Vztahy ČR a Lucemburska jsou bezproblémové, navazující na výjimečné společné vazby z historie, kdy sdílelo s naší zemí společného panovníka po dobu přibližně 130 let. Na

novou úroveň byly povýšeny zřízením rezidentních zastupitelských úřadů ČR v Lucemburku a Lucemburska v Praze. Lucembursko zřídilo rezidentní velvyslanectví v Praze v říjnu 2002. Jednalo se o první diplomatickou misi s rezidentním velvyslancem v nových členských zemích EU. K slavnostnímu otevření velvyslanectví došlo u příležitosti první státní návštěvy velkovévody Jindřicha v České republice. Dne 8. března 2006 bylo za účasti prezidenta V. Klause slavnostně otevřeno nové sídlo velvyslanectví ČR, které se nachází v bývalém domě lucemburského expremiéra P. Wenera.

Návštěvy představitelů ČR:

- 13. – 16. 2. 2006 – návštěva delegace Ústavně právního výboru Poslanecké sněmovny PČR
- 8. – 9. 3. 2006 – návštěva prezidenta republiky V. Klause

Vzájemné ekonomické vztahy

Lucemburské velkovévodství nepatří k našim velkým obchodním partnerům, významné místo mu ale přísluší, pokud se jedná o přímé investice. Podle celkového obratu obchodní výměny Lucembursko zaujalo až 46. místo, naproti tomu v investicích se Lucemburské velkovévodství zařadilo na 11. místo v pořadí nejvýznamnějších zahraničních investorů v ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: dopravní prostředky, houževnaté příze z viskózového hedvábí, kordová vlákna pro pneumatiky, osobní vozidla veřejné dopravy, armatury, chemikálie, průmyslové spotřební zboží.

Hlavní dovozní komodity ČR: ploché výrobky pokovené, tvarové profily válcované za tepla, papír, lepenka napouštěná, kotoučové dráty, lana, kabely, stroje a dopravní zařízení, chemikálie.

Kulturní vztahy

V roce 2006 byly organizovány v Lucembursku kulturní akce v oblastech výtvarnictví - koláže a grafiky O. Nalezínka, oleje a koláže Ivy Mázkové, výstava soch galerie Hermann & Valentiny a hudby - koncert středověkých, renesančních i současných písní a koncert české barokní hudby pro cembalo spojený s prezentací nástroje a české cembalové školy

I. Bažantovou. Nejvýznamnější naučně vzdělávací akcí roku byla přednáška pro studenty VŠ veřejné správy a mezinárodních vztahů.

MALTA

(Maltská republika)

Česko - maltské vztahy se úspěšně rozvíjely na bilaterální i multilaterální úrovni. Obě země spojuje členství v EU, blízké pohledy na její uspořádání i dějiny soužití několika kultur. V oblasti bezpečnosti jsou obě země zapojeny do boje proti mezinárodnímu terorismu. Vrcholem bilaterální relace byla oficiální návštěva maltského ministra zahraničí M. Frenda.

Návštěvy představitelů Malty:

- 8. – 10. 3. 2006 – oficiální návštěva maltského ministra zahraničí M. Frenda
- 26. – 29. 3. 2006 – návštěva delegace Výboru pro zahraniční a evropské záležitosti Parlamentu Malty.

Vzájemné ekonomické vztahy

Klasická obchodní výměna mezi Českou republikou a Maltskou republikou má v jednotlivých letech stoupající trend, ale objemově je velmi nízká. Významnou položku vzájemných ekonomických vztahů představuje cestovní ruch.

Hlavní vývozní komodity ČR: průmyslové výrobky, stroje a přepravní zařízení, suroviny, chemikálie a potraviny.

Hlavní dovozní komodity ČR: elektrická a strojní zařízení, elektronické integrované obvody a mikrosoustavy jako subdodávky českému automobilovému průmyslu, umělá vlákna, pletené zboží, léčiva.

Kulturní vztahy

V únoru 2006 bylo v rámci 8. ročníku Festivalu evropského filmu představeno dílo režiséra F. Renče *Rebelové*. V rámci hudebního mezinárodního uměleckého festivalu Victoria na Maltě (Gozo) v srpnu 2006 vystoupil český violoncellista Š. Veis. U příležitosti oslav 10 let existence Honorárního konzulátu na Maltě byl v Divadle Manoel uspořádán koncert mladého českého klavíristy L. Vondráčka. V říjnu 2006 se uskutečnil Týden české kultury na

Maltě; při této příležitosti byla Maltské asociaci Svrchovaného řádu maltských rytířů předána kopie Pražského Jezulátka.

NIZOZEMSKO

(Nizozemské království)

Nizozemsko pojí s ČR partnerství a spojenectví v Evropské unii a severoatlantické Alianci, na řadu evropských otázek mají podobné názory. V roce 2006 se významně rozvíjely jak ekonomické, tak kulturní vztahy obou zemí. Bilaterální hospodářské vztahy v roce 2006 se rozvíjely v tradičních oborech (jako je přesné strojírenství a kovovýroba, elektrotechnický a plastikářský průmysl, výroba nábytku) i v oborech s vyšší přidanou hodnotou, jako jsou biotechnologie a ICT, včetně softwaru, nejnověji pak nanotechnologie. Nizozemsko je osmým nejvýznamnějším obchodním partnerem ČR. V oblasti školství a kultury zůstala ČR pro Nizozemsko i v r. 2006 prioritní zemí, což se tradičně promítlo v nabídce stipendií přesahující rámec bilaterální dohody o podpoře česko-nizozemské kulturní výměny. Zájem nizozemských studentů o výuku češtiny (stejně jako dalších slovanských jazyků s výjimkou ruštiny) vykazuje spíše klesající tendenci. Tradičně vysoký je zájem o kurzy češtiny v měsíčních letních jazykových školách v ČR (včetně kurzu organizovaného pro krajany). Zájem nizozemské veřejnosti o českou kulturu ve všech formách její prezentace je stabilně vysoký a roste, mj. i v návaznosti na partnerskou spolupráci řady nizozemských a českých měst.

Obě země dále pojí postava Jana Amose Komenského, společně se podílejí na zajišťování provozu jeho Muzea a Mauzolea v Naardenu. J.A. Komenský v Nizozemsku prožil 14 let a napsal či vydal zde díla *Opera didactica omnia*, *De rerum humanarum emendatione consultatio catholica* a *Všeobecná porada o nápravě věcí lidských*.

Návštěvy představitelů ČR:

- 21. 3. 2006 – pracovní návštěva ministra vnitra F. Bublana;
- 23. – 24. 3. 2006 – pracovní návštěva prezidenta NKÚ F. Dohnala.

Návštěvy představitelů Nizozemského království:

- 28. - 29. 9. 2006 - předsedkyně Senátu Y. Timmerman-Buck (zasedání Asociace evropských Senátů).

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2006	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
obrat	tis. Kč	122521092	144170061	160122263	3,8
	index oproti min. roku	138,7	117,7	113,5	
vývoz	tis. Kč	73 986 672	70 285 235	78 558 956	3,7
	index oproti min. roku	130,4	96,9	115,1	
dovoz	tis. Kč	48 534 420	73 884 826	81 563 307	3,9
	index oproti min. roku	153,6	152,2	112,1	
saldo	tis. Kč	25 452 251	- 3 599 591	- 3 004 351	

Zdroje: 1. ČSÚ, březen 2007 (údaje o zahraničním obchodu)
2. ČNB, duben 2007 (údaje o investicích)

Nizozemské království patří k nejdůležitějším ekonomickým partnerům České republiky. Podle výše obrátu vzájemného obchodu zaujímá 8. místo. V roce 2006 skončila bilance obchodu s Nizozemskem pro ČR mírným deficitem. Nizozemsko patří rovněž k významným investorům v České republice. Příliv přímých zahraničních investic z Nizozemska dosáhl v roce 2006 druhé nejvyšší hodnoty po SRN.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a jejich součásti (především počítače), dále televizory a média, železo a ocelové výrobky, osobní automobily, plasty, lékařské přístroje, výrobky organické chemie, nábytek, oděvy a také hračky.

Hlavní dovozní komodity ČR: části počítačů a digitální obvody, motorová vozidla (hlavně tahače a nákladní vozy), plasty a výrobky z nich, farmaceutické výrobky a výrobky organické chemie a v neposlední řadě květiny a zelenina.

Kulturní vztahy

Nejvýznamnějším kulturním počinem v roce 2006 bylo otevření nové stálé expozice „Vivat Comenius“ v Muzeu Comenius v nizozemském Naardenu. Slavnostního zahájení se zúčastnil první náměstek ministra kultury F. Formánek.

V březnu otevřel bývalý prezident ČR V. Havel výstavu B. Šípka v Drenthském muzeu v Assenu. Výstava byla součástí rozsáhlého kulturního festivalu Pražské jaro v Assenu. V říjnu uspořádal zastupitelský úřad ČR v Haagu ve spolupráci s Českým centrem a nadací Haren en Snaren koncert Tria Martinů. V listopadu vystoupil v Escherově muzeu v Haagu v rámci cyklu „Voorhout concerten“ Český klarinetový kvartet. V prosinci se v haagském kostele De Boskant uskutečnil tradiční koncert Vánočního tria.

NORSKO

(Norské království)

Českou republiku spojuje s Norskem zejména společné členství v NATO a v Evropském hospodářském prostoru (EHP). Dobré vztahy obou zemí podporuje spolupráce na projektech financovaných z prostředků, které Norsko poskytuje ČR (a dalším novým členským zemím EU/EHP) v rámci bilaterálního finančního mechanismu a finančního mechanismu zemí EFTA.

Návštěvy představitelů ČR:

- 11.-12. 1. 2006 – pracovní návštěva předsedy vlády ČR J. Paroubka s chotí ;
- 27. 2.-3. 3. 2006 – návštěva delegace Výboru pro veřejnou správu, regionální rozvoj a životní prostředí Poslanecké sněmovny PČR.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2006	podíl celkových ukazatelích roku 2006 (%) na
Obrat	tis. Kč	16 936 000	18 238 000	23 177 000	0,5
	Index oproti min. roku	93,5	107,7	127,1	
Vývoz	tis. Kč	5 940 000	6 781 000	9 071 000	0,4
	Index oproti min. roku	125,1	114,2	133,8	
Dovoz	tis. Kč	10 996 000	11 457 000	14 106 000	0,7
	Index oproti min. roku	82,3	104,2	123,1	
Saldo	tis. Kč	-5 056 000	-4 676 000	-5 035 000	

Zdroje: 1/ ČSÚ, březen 2007 (údaje o zahraničním obchodě)

2/ ČNB, duben 2007 (údaje o investicích)

Objem vzájemného obchodu v roce 2006 vzrostl ve srovnání s rokem 2005 o 27,1 %, přičemž se zvýšil deficit vzhledem k výraznému nárůstu ceny hlavní dovozní komodity – plynu. Po odečtení této nosné položky na straně českého dovozu a porovnání pouze tradičních komodit je vzájemná bilance pro ČR naopak vysoce pozitivní a vývoz v roce 2006 předstihuje dovoz více než 2,5krát.

Hlavní vývozní komodity ČR: strojírenské výrobky, z nichž objemově byly rozhodující stroje a přepravní zařízení (automobily Škoda), následované tržními výrobky tříděnými hlavně dle druhu materiálu. Jejich celkový objem představoval více než 4/5 celkového vývozu do Norska.

Hlavní dovozní komodity ČR: minerální paliva, mazadla a příbuzné materiály - zemní plyn, s podílem na celkovém dovozu z Norska zhruba ve výši 3/4 tohoto dovozu; na dalším místě jsou pak tržní výrobky tříděné dle druhu materiálu.

Kulturní vztahy

Česká kultura byla v Norsku v roce 2006 prezentována různorodými kulturními akcemi. V březnu proběhla výstava fotografií židovské Prahy v divadle v Drammen. S velkým ohlasem se setkala výstava kreseb dětí z Terezínského koncentračního tábora, která byla nejprve vystavena v Bergenu a poté i v Trondheimu a v Oslu. V létě vystoupilo v Oslu a v Bergenu dětské taneční studio LIGHT s představením „Ronja, dcera loupežníka“.

V průběhu roku se uskutečnily dva koncerty české klasické hudby v prostorách ZÚ. Skladby českých skladatelů prezentovali posluchačům studenti profesora Hlinky. V prosinci měla odborná veřejnost příležitost seznámit se opět se současnou českou literaturou na literárním semináři. Poslední kulturní akcí roku 2006 bylo již tradiční představení loutkového divadla s českými barokními adventními písněmi v provedení divadla Tineola a souboru Ritornello.

PORTUGALSKO

(Portugalská republika)

Portugalsko je významným partnerem a spojencem ČR v Evropské unii i v severoatlantické Alianci. K rozvoji bilaterálních vztahů mezi oběma zeměmi v roce 2006 přispělo zejména otevření portugalského pracovního trhu pro nově přistoupivší země od května 2006. Tuto skutečnost oznámil portugalský ministr zahraničních věcí osobně při svém setkání s českým protějškem v Praze. Obě země dále zaujaly velmi blízké pozice v některých evropských otázkách, jsou výraznými zastánci principu solidarity, obě jsou příjemci finančních prostředků z kohezního a strukturálních fondů. V roce 2006 rovněž probíhalo sjednávání bilaterální kulturní dohody, jejíž podepsání mj. umožní aktivnější spolupráci obou zemí v oblasti vzdělávání, vědy a výzkumu. V průběhu celého roku se intenzivně rozvíjel vládní i parlamentní dialog. Česká republika se s Portugalskem dohodla na vzájemné výměně podpor kandidatur do Rady bezpečnosti OSN, ČR kandiduje na místo nestálého člena na funkční období 2008-2009, Portugalsko na období 2011-12.

Návštěvy představitelů ČR:

- 30. 1. – 1. 2. 2006 – pracovní návštěva české ministryně informatiky D. Běrové;
- 10. – 11. 2. 2006 – pracovní návštěva náměstka ministra zahraničí V. Müllera;
- 22. – 24. 10. 2006 – pracovní návštěva ministra spravedlnosti J. Pospíšila.

Návštěvy představitelů Portugalska:

- 12. – 13. 3. 2006 – oficiální návštěva portugalského ministra zahraničí D. Freitase do Amarala.

Vzájemné ekonomické vztahy

Vzájemné obchodní styky s Portugalskem se v posledních letech vyznačují značnou dynamikou. K oživení došlo zejména po vstupu České republiky do Evropské unie.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a přepravní zařízení, tržní výrobky tříděné podle druhu materiálu, osobní automobily a součásti pro jejich výrobu, včetně náhradních dílů, hutní výrobky, sklo a textil, pneumatiky a kovoobráběcí stroje.

Hlavní dovozní komodity ČR: stroje a přepravní zařízení, průmyslové výrobky, chemikálie a tržní výrobky tříděné podle materiálu, elektrické přístroje, nábytek a jeho díly, příze, části oděvů, pneumatiky, speciální motorová vozidla a jejich příslušenství.

Kulturní vztahy

K nejvýznamnějším kulturním akcím patřila česká účast na červencovém Divadelním festivalu Almada. ČR zde byla reprezentována Městským divadlem Zlín, které vystoupilo s adaptací hry portugalského dramatika A. José Silvy „Válka mezi rozmarýnem a majoránkou“. Hru inscenoval Jorge Listopad, v Portugalsku uznávaný dramatik a básník českého původu.

V dubnu proběhl v Lisabonu filmový festival Indie Lisboa, na němž byla ČR zastoupena celovečerními filmy Šílení J. Švankmajera a Žralok v hlavě M. Procházkové. V září se v Lisabonu uskutečnilo architektonické bienále „Luzboa“, věnované tématu světla (luz). Za ČR se bienále účastnila J. Matějková, která v lisabonském městském parku instalovala světelný projekt připomínající EKG křivku. V říjnu byla v Lisabonu uspořádána třítydenní výstava „Humor a psychoanalýza“ českého kreslíře Vladimíra Jirána. Doprovodnou akcí výstavy byla soutěž pro veřejnost o načrtnutí nejlepší karikatury na dané téma.

ŠPANĚLSKO

(Španělské království)

Vztahy mezi Českou republikou a Španělskem se úspěšně rozvíjely na bilaterální i multilaterální úrovni v kontextu evropské integrace a euroatlantického spojení. Česko-španělské vztahy vycházejí po našem vstupu do EU více z unijního než ryze bilaterálního

rámce, prolínání bilaterální a unijní roviny má vliv na celkovou atmosféru vztahů. Významnou součástí bilaterální agendy představuje spolupráce na multilaterálních fórech. Dne 22. května 2006 se v Praze uskutečnil seminář ke Středomoří, organizovaný ÚMV (MZV ČR) ve spolupráci se španělským Real Instituto Elcano. Politický dialog se úspěšně rozvíjel především na parlamentní úrovni.

Návštěvy představitelů ČR:

- 27. – 30. 3. 2006 – pracovní návštěva delegace Rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny PČR;
- 4. – 7. 4. 2006 – pracovní návštěva delegace Petičního výboru Poslanecké sněmovny PČR
- 25. – 28. 4. 2006 – pracovní návštěva delegace Výboru pro zdravotnictví a sociální politiku Senátu PČR.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2006	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
obrat	tis. Kč	73 283 725	83 557 698	97 205 825	2,3
	index oproti min. roku	133,1	114,0	117,0	
vývoz	tis. Kč	38 014 342	47 633 021	57 389 146	2,7
	index oproti min. roku	131,7	125,3	120,4	
dovoz	tis. Kč	35 269 383	35 924 677	39 816 679	1,9
	index oproti min. roku	134,7	101,8	112,5	
saldo	tis. Kč	2 744 959	11 708 344	17 572 467	

Zdroje: 1. ČSÚ, březen 2007 (údaje o zahraničním obchodu)
2. ČNB, duben 2007 (údaje o investicích)

Z hlediska podílu na celkovém zahraničněobchodním obratu České republiky zaujímá Španělsko 14. místo a vzájemná obchodní výměna vykazuje trvalý nárůst, bez ohledu na vstup ČR do Evropské unie. Pro poslední roky je charakteristická tendence rychlejšího růstu vývozu než dovozu. Tento trend umožnil zvrátit zápornou obchodní bilanci z 90. let a již čtvrtým rokem vykazuje ČR pozitivní bilanci vzájemné obchodní výměny.

Hlavní vývozní komodity ČR: zařízení pro automatizované zpracování dat a jejich jednotky, motory a jejich součásti, klimatizační zařízení, automobily vč. příslušenství, TV

přijímače, záznamová a reprodukční zařízení, metalurgické výrobky, pneumatiky a výrobky z plastů.

Hlavní dovozní komodity ČR: automobily a jejich součásti, včetně příslušenství, TV přijímače, osvětlovací a signalizační zařízení, klimatizační zařízení a jednotky zařízení pro automatické zpracování dat, ovoce a zelenina, výrobky z plastů.

Kulturní vztahy

Prezentace české kultury probíhala především v gesci Českého centra v Madridu. V první polovině roku se ČC Madrid zaměřilo na českou divadelní a taneční scénu – projekt Sezona české scény v Madridu byl uveden za podpory Autonomní oblasti Madrid, se kterou byla podepsána Dohoda o spolupráci. Česká účast byla zajištěna v rámci všech festivalů, které v Autonomní oblasti Madrid proběhly v období leden – květen 2006.

V rámci festivalu Escena Contemporánea v Madridu vystoupilo divadlo bratří Formanů spolu s Théâtre Dromesko s představením *Bouda*, tamtéž se uskutečnilo vizuálně-hudební představení Petra Nikla *Cámara Obscura*. Představení *Bouda* bylo k vidění i na festivalu Valencijská otevřená scéna. V rámci festivalu Teatralia v Madridu vystoupilo divadlo Líšeň s představením *Sávitrí* a divadlo Karromato s loutkovým divadlem *Císařská slavnost*. Na festivalu Madrid en Danza vystoupila společnost Jana Kodeta s představením *Lola & Mr. Talk*, které bylo doplněno přednáškou J. Návratové „Současný tanec ve střední Evropě“. Kvarteto Norbert vystoupilo v Toledu a koncertní síni Conde Duque v Madridu, tamtéž vystoupilo Panochovo kvarteto. Na knižním veletrhu v Nedě, La Coruña, byl představen projekt Kafka. Sdružení herců Circus Sacra uvedl své představení *Draceana* v rámci festivalu Integrarte v Madridu. V městské galerii v Toledu proběhla výstava z děl Miroslava Pošvice a Petra Faltuse. Na festivalu v Alcalá de Henares vystoupilo divadlo Buchty a loutky s představením *Gilgameš*, Švandovo divadlo s představením *Žebrácká opera* Václava Havla a divadlo Farma v jeskyni. V Leónu proběhly animační dílny "Z knihy do filmu a zpátky" české výtvarnice a ilustrátorky Galiny Miklínové. V madridské Královské akademii dramatického umění bylo představeno Pražské Quadriennale. V Muzeu uměleckého skla v Alcorcónu u Madridu proběhla výstava Milana Handla a Stanislavy Grebeníčkové. V rámci Festivalu Sombras recobradas 2006 přestavil Národní filmový archiv restaurační práci na filmech *Poklad*, *Kreutzerova sonáta*, *Varhaník u Sv. Víta*, *Šachta pohřbených ideí*, *Praha*

v záři světel, Batalion a Stavitel chrámu. Čeští umělci vystavovali svá díla také v rámci mezinárodní fotografické výstavy „Vidět sebe“ v Salamance.

ŠVÉDSKO

(Švédské království)

Česko – švédské vztahy jsou na všech úrovních velmi dobré a bezproblémové. Obě země spojuje členství v EU, kde budou v roce 2009 – nejprve ČR a poté Švédsko – vykonávat roli předsednictví v Radě EU. Dalšími oblastmi společného zájmu i v uplynulém roce byly účast v mírových operacích na Balkáně a v Afghánistánu, regionální spolupráce, rozvojová spolupráce a humanitární pomoc v krizových oblastech a politika ochrany lidských práv. Oceňovali jsme aktivity švédských firem v ČR a hodláme švédské investory povzbuzovat k další činnosti. Intenzivní byla také spolupráce v obranné oblasti (mj. pronájem nadzvukových letounů Gripen). Středo-pravicová vládní koalice vládnoucí ve Švédsku od října 2006 je programově blízká současné české vládě, se kterou hodlá úzce spolupracovat v oblastech společného zájmu, včetně vypracování programu navazujících předsednictví v Radě EU.

Návštěvy představitelů ČR:

- 21. - 24. 2. 2006 – návštěva delegace Rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR;
- 2. - 5. 5. 2006 – návštěva delegace Výboru pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR;
- 20. října 2006 – oficiální návštěva náčelníka Generálního štábu AČR gen. P. Štefky

Návštěvy představitelů Švédského království:

- 17. – 19. 11. 2006 – pracovní návštěva ministryně pro rozvojovou pomoc G. Carlssonové;
- 3. – 4. 12. 2006 - pracovní návštěva ministra zahraničních věcí C. Bildta s účastí na konferenci „Strengthening Partnerships to Meet Global Security Challenges“.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2006	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
obrat	tis.Kč	39 515 000	58 001 000	57 823 000	1,4
	index oproti min.roku	89,3	89,3	99,7	
vývoz	tis.Kč	20 079 000	28 003 000	35 244 000	1,6
	index oproti min.roku	102,0	141,1	125,9	
dovoz	tis.Kč	19 436 000	29 998 000	22 579 000	1,1
	index oproti min.roku	84,0	154,7	75,3	
saldo	tis.Kč	643 000	-1 995 000		

Zdroje: 1) ČSÚ, březen 2007 (údaje o zahraničním obchodě)
2) ČNB, duben 2007 (údaje o investicích)

Obchodní výměna mezi ČR a Švédským královstvím pokračovala v pozitivním trendu předchozích let. Zatímco export z ČR vzrostl asi o 26 %, skončila celková bilance výrazným českým obchodním přebytkem. Úspěšně pokračovala realizace offsetového programu spojeného s pronájmem švédských stíhacích letounů Gripen. Zvýšil se také objem přímých švédských investic do české ekonomiky.

Hlavní vývozní komodity ČR: osobní automobily, kancelářské stroje (IT), díly a příslušenství motorových vozidel, televizní přijímače, palivová čerpadla, motory a generátory, telekomunikační zařízení, válcované výrobky ze železa, dráty a kabely.

Hlavní dovozní komodity ČR: výrobky ze železa a oceli (roury a trubky, válcovaná ocel aj.), papír a lepenka, telekomunikační zařízení (mobilní aj.), léčiva, neželezné kovy (hliník, olovo a slitiny), osobní automobily vč. dílů a příslušenství, silniční traktory a návěsy, chemické výrobky (vláknina, laky aj.).

Kulturní vztahy

V roce 2006 byly nejvýznamnějšími akcemi „Týden české kultury“ spojený s prezentací Karlovarského regionu, konaný ve Stockholmu a Katrineholmu, a mezinárodní konference na téma „Kulturní výměny mezi střední Evropou a Švédskem v 17. století“.

VATIKÁN

(Svatý stolec)

Vztahy České republiky se Svatým stolcem jsou založeny na sdílení základů západoevropské civilizace a na blízkosti pohledů na základní principy mezinárodní politiky.

Vzhledem k české multireligiosní realitě obě strany spojuje zájem na korektním soužití občanů s různým přístupem k náboženské víře.

Kulturní vztahy

Cenu ministra zahraničních věcí *Gratias agit* za šíření dobrého jména ČR v zahraničí obdržel v Praze v květnu 2006 kardinál T. Špidlík.

Na vánoční výstavě betlémů v Bramantově sále na Piazza del Popolo v Římě byla ČR zastoupena exponátem z třebečského Muzea Vysočiny.

VELKÁ BRITÁNIE

(Spojení království Velké Británie a Severního Irska)

Vztahy mezi Českou republikou a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska se úspěšně rozvíjely na bilaterální i multilaterální úrovni v kontextu Evropské unie a euroatlantického spojení. Množství bilaterálních setkání na vysoké úrovni však bylo vzhledem k povolební situaci v České republice poměrně nízké.

Významná byla spolupráce v bezpečnostní oblasti. Česká republika se spolu s Velkou Británií účastní ve vojenských operacích v Iráku, Afghánistánu a v kosovské KFOR. Mezi oběma zeměmi pokračovala spolupráce na projektu BMATT CEE - British Military Advisory and Training Team for Central and East Europe, který působí ve Vyškově a slouží ke zdokonalení výcviku poddůstojníků Armády ČR a k přípravě instruktorů pro výcvik poddůstojníků ze zemí střední a východní Evropy. Česká republika také již po čtvrté přispěla částkou 2 miliony korun na britský projekt likvidace chemických zbraní v Ruské federaci.

V roce 2006 byl otevřen nový honorární konzulát ve waleském Cardiffu. Rozšiřování sítě českých úřadů ve Spojeném království je mimo jiné odpovědí na potřeby stále rostoucí české komunity, jejíž počet se odhaduje na 30-35 tisíc osob.

Návštěvy představitelů ČR:

- 9. – 11. 1. 2006 – návštěva ministryně školství, mládeže a vzdělávání P. Buzkové;
- 27. – 28. 2. 2006 – pracovní návštěva ministra zahraničních věcí C. Svobody;

- 9. – 10. 5. 2006 – pracovní návštěva prezidenta V. Klause;
- 17. – 19. 9. 2006 – návštěva náměstka ministra zahraničních věcí T. Pojara.

Návštěvy představitelů Spojeného království :

- 10. 3. 2006 – pracovní návštěva předsedy vlády T. Blaira;
- 13. 5. 2006 – pracovní návštěva ministra pro Evropu G. Hoona.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2006	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
obrat	tis. Kč	131 977 476	131 371 580	155 767 013	3,7
	index oproti min. roku	116,7	99,5	118,6	
vývoz	tis. Kč	81 244 014	86 464 414	101 750 103	4,8
	index oproti min. roku	109,9	1076,4	117,7	
dovoz	tis. Kč	50 733 462	44 907 166	54 016 910	2,6
	index oproti min. roku	129,5	88,5	120,3	
saldo	tis. Kč	30 510 552	41 557 249	47 733 193	

Zdroje: 1. ČSÚ, březen 2007 (údaje o zahraničním obchodu)
2. ČNB, duben 2007 (údaje o investicích)

Velká Británie patří dlouhodobě mezi deset nejvýznamnějších obchodních partnerů České republiky. V roce 2006 byla 6. největším vývozním trhem (za Německem, Slovenskem, Polskem, Francií a Rakouskem) a 11. největším dovozním trhem pro ČR. Od roku 2001 vykazuje ČR ve vzájemném obchodu kladné saldo obchodní bilance a každoročně zvyšuje hodnotu exportu. Hodnota dovozu z GB střídavě roste a klesá.

Hlavní vývozní komodity ČR: osobní auta, stroje na automatické zpracování dat, barevné televizory, autodíly, sedadla, části strojů na automatické zpracování dat, pneumatiky nové z pryže, generátory a elektrické motory, zvukové a jiné nosiče, autorádia, světelné nebo vizuální signalizační přístroje pro motorová vozidla, součásti klimatizačních zařízení, součásti proudových motorů a turbovrtulových pohonů; části jeřábů, vysokozdvihných vozíků a strojů zemních, hloubicích, vrtacích; elektrické ruční nástroje a nářadí, chladničky a chladírenská zařízení, nábytek, hliníkové zásobníky pro aerosoly, cukrovinky bez kaka, výrobky ze železa a oceli, pánské a chlapecké oděvy, vzduchové kompresory a odsávače.

Hlavní dovozní komodity ČR: osobní auta, části strojů na automatické zpracování dat, léky, stroje na automatické zpracování dat, elektrické kondenzátory, čelní lopatové nakladače a zemní rypadla, autodíly, potřeby pro společenské hry, integrované obvody a elektronické mikrosoustavy, dráty měděné, prostředky povrchově aktivní prací a čisticí, textilie impregnované povrstvené, elektrická zařízení do 1000V, části přístrojů vysílacích/přijímacích televizí, převodové hřídele a ozubená kola, nákladní vozy a terénní vyklápací vozy, výrobky z titanu, části elektrických motorů a generátorů, výrobky z plastu, vysílací přístroje s přijímacím zařízením, výrobky z niklu, traktory, měřicí přístroje a jejich součásti.

Kulturní vztahy

Nejvýznamnější českou kulturní událostí roku 2006 bylo uvedení hry dramatika českého původu T. Stopparda *Rock 'n' Roll* v londýnském divadle Royal Court Theatre. Hra dramaturguje politický a společenský vývoj Československa od roku 1968 do roku 1990 a vazby Československa na Velkou Británii. Získala hned dvě ceny britského sdružení uměleckých kritiků Critics' Circle.

V oblasti klasické hudby bylo jméno České republiky spojeno s prvním koncertem BBC Proms díky osobě J. Bělohávkovi, který byl v roce 2005 zvolen na tříleté období šéfdirigentem BBC Symphony Orchestra. Dále ve Velké Británii koncertovali Wihanovo kvarteto, kvarteto Martinů, Smetanovo trio a mladí pianisté L. Nováček a Z. Šimurdová. V rámci Pulse Festivalu vystoupila skupina Jablkoň, Trio Roberta Balzara a skupina Čechomor. V jazzové části festivalu reprezentovali Českou republiku pianista E. Viklický a Zlaté housle J. Stivína a D. Krvavého. Mozartovo 250. výročí připomněl smyčcový koncert J. Novákové a J. Páleníčka. V Royal Opera House byla uvedena Prodaná nevěsta, Janáčkovu Jenůfu nastudovala Anglická národní opera. V oblasti kinematografie sklídl úspěch na festivalu dokumentárních filmů snímek režisérky H. Třeštíkové *V pasti*. Na londýnském filmovém festivalu byly promítnuty filmy *Fimfárum 2*, *Šílení* a *Vierka*. Uspořádány byly přehlídky filmů P. Juráčka a M. Ondříčka. V rámci výtvarného umění se ve Spojeném království představili K. Šedá a J. Hošek, z českých sklářů pak A. Vašíček a J. Matouš. V nejprestižnější britské fotogalerii the Photographer's Gallery debutovala M. Othová. Na 60. ročníku Fringe Festivalu v Edinburghu zastupovali Českou republiku divadelní skupina Farma v jeskyni, klavírista T. Spurný, výtvarník K. Kintera a česko-britská filmová komedie režiséra Steena Agro *Sklapni a zastřel mě*. Na největším světovém knižním veletrhu ve skotské metropoli úspěšně vystoupily spisovatelky A. Berková a M. Platzová.

V lednu 2006 ministryně školství mládeže a tělovýchovy P. Buzková slavnostně otevřela na Škole slovanských a východoevropských studií v Londýně sál T. G. Masaryka, který se osobně o založení této univerzity zasloužil. Ocenění Gratias Agit 2006 za šíření dobrého jména České republiky v zahraničí se dostalo britskému advokátovi, Siru Anthony C. Colmanovi. V září 2006 obdrželo 46 českých válečných veteránů od britské velvyslankyně L. Duffield armádní odznak udělený při příležitosti 66. výročí letecké bitvy o Británii.

3. Vztahy ČR se zeměmi jihovýchodní a východní Evropy

ALBÁNIE

(Albánská republika)

V roce 2006 úspěšně pokračoval rozvoj bilaterálních vztahů ČR s Albánií. V porovnání s roky předchozími se zintenzivnil dvoustranný dialog na všech úrovních. Podněty pro prohloubení spolupráce přineslo jednání předsedy vlády S. Berishi v Praze, který vyjádřil zájem o české zkušenosti z uskutečňování společenských, politických a ekonomických reforem a z procesu integrace ČR do evropských a euroatlantických struktur.

Návštěvy představitelů ČR:

- 18. - 23. 3. 2006 – pracovní návštěva Výboru pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny PČR;
- 21. - 25.4.2006 – pracovní návštěva Stálé delegace PČR do Parlamentního shromáždění NATO;
- 21. -23.5. 2006 – návštěva místopředsedy Senátu PČR P. Smutného.

Návštěvy představitelů Albánie:

- 26. - 28. 3. 2006 - oficiální návštěva předsedy vlády S. Berishi.

Vzájemné ekonomické vztahy

Obchodní výměna mezi ČR a Albánií má již několik let vzrůstající tendenci. Vzájemné obchodně-ekonomické vztahy jsou zaměřeny na prohlubování spolupráce malých a středních subjektů a institucí obou zemí. Ve většině realizovaných obchodů však dosud

nejde o trvalou spolupráci českých a albánských firem. Vzájemná obchodní výměna stále ještě neodpovídá potenciálu, který by český i albánský trh mohl absorbovat. Česká republika si udržuje vysoké aktivní saldo v obchodní výměně.

Hlavní vývozní komodity ČR: produkty chemického průmyslu (čistící prostředky, mazací a čistící vosky, polyethylen), tabák a tabákové výrobky, stroje a přístroje, výrobky textilního průmyslu, kaučuk a výrobky z něj (pneu pro autobusy nebo nákladní vozy), mlýnské výrobky (slad, škrob), papír, karton, lepenka, plasty a výrobky z něj, stavební, dopravní a zemědělské mechanismy a stroje, náhradní díly pro energetická zařízení, hotové výrobky.

Hlavní dovozní komodity ČR: výrobky hutního průmyslu, semena, plody a rostliny pro farmaceutický a voňavkářský průmysl, textilního průmyslu, obuv, ferrochrom, sušené ovoce, koření.

Kulturní vztahy

Česko-albánská kulturní spolupráce je na obou stranách výrazně limitována vyčleněnými finančními prostředky. Z významnějších akcí uspořádal ZÚ ČR v Tiraně počátkem května 2006 u příležitosti "Týdne evropské kultury" pod záštitou Delegace EK putovní výstavu "Krásy českého baroka", provázenou koncertem barokní hudby českých a dalších evropských mistrů. Akce později úspěšně proběhla i v historickém Beratu.

Hlavní formou spolupráce v oblasti školství zůstává poskytování vládních stipendií. V roce 2006 studovalo v ČR 14 albánských studentů na vládní stipendium a pět desítek občanů AR na vlastní náklady.

ARMÉNIE

(Arménská republika)

Česká republika má zájem na mnohostranném rozvoji bilaterálních vztahů s Arménií. V průběhu roku 2006 došlo k předání pověřovacích listin nového velvyslance Arménie v České republice se sídlem ve Vídni. Arménie vyjádřila svůj zájem na otevření pobočky svého velvyslanectví v Praze.

Návštěvy představitelů ČR:

- 18. – 22. 6. 2006 – oficiální návštěva delegace Výboru pro zahraniční otázky, obranu a bezpečnost Senátu PČR.

Návštěvy představitelů Arménie:

- 3. – 4. 4. 2006 – návštěva náměstka MZV Arménie A. Kirakossiana v Praze (účast na konferenci v Senátu PČR);
- 17. – 20. 9. 2006 – oficiální návštěva delegace Výboru pro zahraniční otázky Národního shromáždění Arménie v Praze.

Vzájemné ekonomické vztahy

Obchodní obrat se meziročně mírně zvýšil na 18,7 mil. USD; na rozdíl od předchozího roku, kdy několikanásobně vzrostl dovoz do ČR, bylo v roce 2006 saldo platební bilance opět aktivní.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a dopravní prostředky (potravinářské stroje užívané jen průmyslově, motorová vozidla k dopravě osob, zařízení k automatickému zpracování dat), skleněné zboží a umělecká díla (původní plastiky, sošky)

Hlavní dovozní komodity ČR: železo a ocel, surové dřevo.

Kulturní vztahy

Arménii jsou každoročně nabízena dvě vládní stipendia.

ÁZERBÁJDŽÁN

(Ázerbájdžánská republika)

Ve vztazích mezi Českou republikou a Ázerbájdžánem převažuje orientace na hospodářskou oblast. V roce 2006 se neuskutečnila žádná oficiální návštěva v ČR ani v Ázerbájdžánu. Aktivizaci vzájemných vztahů by mělo přispět i připravované otevření zastupitelského úřadu Ázerbájdžánu v Praze.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2006	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
Obrat	tis. Kč	7 830 870	14 908 841	23 025 394	1,0
	Index oproti min. roku		190,4	154,4	
Vývoz	tis. Kč	653 928	892 645	1 093 703	0,05
	Index oproti min. roku		128,8	122,5	
Dovoz	tis. Kč	7 176 942	14 016 196	21 931 691	1,0
	Index oproti min. roku		195,3	156,5	
Saldo	tis. Kč	- 6 523 014	-13 123 551	- 20 837 988	

Zdroje: 1/ ČSÚ, březen 2007 (údaje o zahraničním obchodě)

2/ ČNB, duben 2007 (údaje o investicích)

Ázerbájdžán je pro ČR nejvýznamnějším obchodním partnerem regionu jižního Kavkazu, s ohledem na strukturu českého dovozu, ve které dominují minerální paliva, je však saldo obchodní bilance záporné. Obrat vzájemného obchodu v roce 2006 dosáhl 1,02 mld. USD, obchodní bilance – 923 mil. USD. České firmy uspěly v tendru na výstavbu silnice z Baku k hranici s RF, kterou úvěrem 180 mil USD financuje Česká exportní banka.

Hlavní vývozní komodity ČR: skleněné zboží, motorová vozidla k dopravě zboží.

Hlavní dovozní komodity ČR: minerální paliva, mazadla a příbuzné materiály.

Kulturní vztahy

Česká republika nabídla v roce 2006 ázerbájdžánské straně dvě vládní stipendia.

BĚLORUSKO

(Běloruská republika)

Česká republika se aktivně podílí na formulování politiky Evropské unie vůči Bělorusku. Má zájem napomáhat zapojení Běloruska do evropských integračních procesů, stejně jako rozvíjet vzájemně výhodnou spolupráci v oblastech společného zájmu. K tomu

ovšem může dojít až po přijetí základních demokratických principů běloruským politickým vedením.

Z uvedeného důvodu ČR podporovala zachování důsledného postoje a přístupu EU k Bělorusku a rozvíjela transformační projekty na podporu občanské společnosti a kulturní a vzdělávací programy.

S ohledem na rozhodnutí Rady ministrů EU z roku 1997 a na kvalitu vzájemných vztahů kontakty na vysoké bilaterální úrovni neprobíhají.

Vzájemné ekonomické vztahy

Obchodní výměna mezi Českou republikou a Běloruskem vykazuje posledních pět let vzrůstající tendenci, přičemž v roce 2006 překročil vzájemný obrat hranici 200 mil. USD (233 mil. USD). Podíl obou zemí na celkové obchodní bilanci byl v roce 2006 prakticky vyrovnaný. Dosavadní obchodní spolupráce se opírá především o střední a malé podniky.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a dopravní prostředky (součásti vozidel motorových a železničních), elektrické přístroje a akumulátory, stroje automatického zpracování dat, potravinářské stroje, čerpadla, klimatizační přístroje, motory a součásti pro motory, sklo a skleněné výrobky, výrobky z železa a oceli, sanitární výrobky, papír a výrobky z něho, buničina, výrobky chemického průmyslu (polymery, kaučuk a výrobky z něho, příslušenství z plastů), léky, uhlovodíky, potravinové přípravky.

Hlavní dovozní komodity do ČR: minerální oleje, příze, tkaniny a výrobky z textilu, hnojiva, polyacetal a polyamidy, polotovary a výrobky z železa, traktory a náhradní díly, dráty, kabely, stolní sklo.

Kulturní vztahy

V oblasti školství se Česká republika zaměřuje na podporu výuky češtiny na státní univerzitě v Minsku. ČR podporuje kontakty českých a běloruských univerzit a poskytla běloruským uchazečům o studium, kteří z politických důvodů v Bělorusku studovat nemohou, jedenáct stipendijních míst. Velvyslanectví ČR pořádá pravidelné besedy s běloruskými studenty bohemistiky.

Velvyslanectví ČR uspořádalo několik menších kulturních podniků pro běloruskou veřejnost a významně se podílelo na oslavách Dne Evropy.

BOSNA A HERCEGOVINA

Bosna a Hercegovina patří mezi prioritní země zahraniční politiky České republiky, rovněž z pohledu zahraniční rozvojové spolupráce. Potvrdilo to i další prohloubení spolupráce v roce 2006, včetně pokračující účasti ČR v mírové misi EUFOR/Althea (strážní rota na základně Eagle Base u Tuzly), účasti tří českých policejních expertů v policejní misi EUPM a stále se rozšiřujícího objemu a rozsahu naší bilaterální zahraniční rozvojové spolupráce. Dne 22. 6. 2006 bylo podepsáno Memorandum o porozumění mezi ministerstvy zahraničních věcí obou zemí rozvojové spolupráci.

K dalšímu rozvoji vzájemných vztahů mezi oběma státy velmi přispělo otevření rezidentního ZÚ BaH v Praze v říjnu 2005. Četnost bilaterálních styků na nejvyšší politické úrovni byla v roce 2006 poněkud omezená v důsledku parlamentních voleb a sestavování vlád v obou státech, nicméně pokračovala spolupráce na pracovní úrovni. Pro usnadnění kontaktů s působností od 29. 8. 2006 Česká republika zavedla bezvízový režim pro držitele diplomatických pasů BaH při jejich cestách do ČR. Česká republika podpořila na summitu NATO v Rize (dne 29.11. 2006) přijetí BaH do programu PfP (*Partnership for Peace*).

Návštěvy představitelů ČR:

- 15. - 19. 3. 2006 – návštěva předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů ČR I. Němce;
- 22. - 24.3. 2006 – pracovní návštěva společné delegace obou komor Parlamentu ČR při ZEU;
- 29. - 30. 3. 2006 – pracovní návštěva ministra vnitra F. Bublana a policejního prezidenta V. Husáka;
- 24. 9. 2006 – návštěva předsedy vlády M. Topolánka v doprovodu ministra zahraničních věcí A. Vondry a ministra obrany J. Šedivého u českého kontingentu EUFOR (dislokovaný na základně Eagle Base poblíž Tuzly).

Návštěvy představitelů BaH:

- 22. - 23. 5. 2006 – účast na pracovním semináři pro BaH na předávání zkušeností z průběhu přibližování českého právního řádu a ekonomiky Evropské unii ministryně financí a trezoru institucí BaH L. Marić;
- duben 2006 návštěva parlamentní delegace vedené F. Leho;
- červen 2006 návštěva parlamentní delegace, vedené B. Šiljegovićem.

Vzájemné ekonomické vztahy

Během roku 2006 byla postupně připravována investice české společnosti ČEZ do rekonstrukce a rozšíření tepelné elektrárny Gacko, která v prosinci 2006 vyvrcholila podpisem mezi premiérem entitní Republiky srbské (RS) v BaH M. Dodikem a generálním ředitelem ČEZ M. Romanem Společného prohlášení o investici do rekonstrukce stávající tepelné elektrárny (TE) Gacko a do výstavby nové TE Gacko II v celkové výši 1,5 miliardy EUR. Jedná se o dosud zdaleka největší jednotlivou zahraniční investici na území BaH od roku 1992, kdy tato země získala nezávislost.

Hlavní vývozní komodity ČR: karoserie motorových vozidel a motory pro motorová vozidla (pro vozidla zn. Škoda montovaná v Bosně a Hercegovině), pneumatiky, tabulové sklo povrchově aktivní čistící prostředky (prací prášky), řepný cukr, buničina. Vyvezen byl jeden letoun.

Hlavní dovozní komodity ČR: koncentráty železné rudy, základní chemické produkty (benzen, krezotový olej a jiné druhy olejů), odpadový šrot barevných kovů (měď, hliník, olovo), vzduchové a olejové filtry, obuv.

Kulturní vztahy

Rok 2006 se nesl ve znamení intenzifikace přítomnosti české kultury v BaH. Svědčí o tom mj. pořádání “Týdne českého filmu“ v Sarajevu a v Tuzle, vystoupení pěveckých souborů Affetto a operního tria Murcek a spol., divadelních souborů Docela velké divadlo z Liberce a Buchty a loutky z Prahy, vystoupení tanečního souboru Veselé skoky, účast Slovákého folklórného krúžku na festivalu Baščaršijske noči, putovní výstavy „Český

filmový plakát“, „Kubismus v české architektuře“, „Obra“ (společná výstava malířů I. Komárka a A. Popaji). Tyto kulturní akce se zpravidla těšily pozornosti regionálních i celostátních médií.

Od akademického roku 2006/2007 získalo česká stipendia třináct bosensko-hercegovských studentů, a to vládní, Masarykovy univerzity v Brně či Univerzity Palackého v Olomouci. Řada dalších studentů z BaH byla přijata ke studiu na vysokých školách v ČR na studijní programy v českém jazyce. V říjnu 2006 byl na Filozofické fakultě v Banja Luce zahájen dvousemestrální kurz českého jazyka pro začátečníky, kterého se pravidelně účastní kolem třiceti posluchačů.

BULHARSKO

(Bulharská republika)

Bulharská republika je blízkým a tradičním partnerem České republiky v regionu jihovýchodní Evropy. Význam vzájemné spolupráce vzrůstal s blížícím se vstupem Bulharska do EU. Potvrzuje to i významný růst obchodního obrátu a českých investic v Bulharsku v posledních letech

Návštěvy představitelů ČR:

- 18. - 22. 9. 2006 – návštěva delegace Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu Senátu PČR.

Návštěvy představitelů Bulharské republiky:

- 14. - 15. 2. 2006 – návštěva předsedy vlády BR S. Staniševa;
- 27. - 28. 2. 2006 – návštěva ministra životního prostředí BR D. Čakarova.

Vzájemné ekonomické vztahy

Díky stabilnímu hospodářskému růstu a blížícímu se vstupu Bulharska do EU byl i rok 2006 poznamenán výrazným růstem vzájemné obchodní spolupráce, především však vývozu českého zboží na bulharský trh. Česká republika je v Bulharsku vnímána rovněž jako

významný zahraniční investor a v současné době navíc i jako partner, jehož zkušenosti z implementace pravidel EU, a to především v hospodářské oblasti, by mohly být pro Bulharsko užitečné a z pohledu České republiky oboustranně prospěšné.

Hlavní vývozní komodity ČR: osobní automobily (Škoda Fabia je řadu let nejprodávanějším modelem v Bulharsku), průmyslové pece, elektrické dráty a kabely, televizní přijímače, výpočetní technika, tabulové sklo, plastové trubky, pneumatiky, hadice a příslušenství, polymery, ethyleny, čistící a prací prostředky, česaná vlna a další.

Hlavní dovozní komodity ČR: ploché válcované výrobky ze železa a oceli, elektrické dráty a kabely, měděné tyče, pruty, profily, plechy, radiátory, syntetický kaučuk, sanitární výrobky a keramika, pánské a dámské oblečení, pekařské výrobky, víno apod.

Kulturní vztahy

Působení několika společností přátel ČR, krajanského spolku, sdružení bohemistů Bohemia klub a Českého centra v Sofii poskytuje široké možnosti pro rozvoj a propagaci vzájemných vztahů v oblasti kultury. V roce 2006 byly realizovány výstavy J. Vsetečky, V. Jíry, výstava „Nalezené tváře“ u příležitosti 100. výročí Židovského muzea v Praze, výstava fotografií „Egypt - země faraonů“ o úspěších české egyptologie, výstava betlémů z Třebechovického muzea v rámci projektu „České vánoce“, výstava „Velká Morava – Veliki Preslav“ ve městě Preslav u příležitosti 1120. výročí příchodu Metodějových žáků z Moravy do Bulharska a další. Již tradičně se české filmy účastnily „Sofia Film Festu 2006“.

Česká republika nabídla Bulharsku jedno stipendijní místo k vysokoškolskému studiu v rámci vládní rozvojové pomoci, v rámci Úmluvy o spolupráci v oblasti školství a vědy osm míst na letní kurzy českého jazyka, tři stipendia pro bulharské akademické a výzkumné pracovníky a tři studijní místa k vysokoškolskému studiu.

ČERNÁ HORA

(Republika Černá Hora)

Česká republika jako jedna z prvních zemí uznala nezávislost Černé Hory, která byla vyhlášena po květnovém referendu, na základě jehož výsledku zaniklo státní společenství Srbsko a Černá Hora. ČR podporovala euroatlantickou integraci Černé Hory, včetně jejího

přijetí do Partnerství pro mír a úspěšného ukončení technických rozhovorů o Stabilizační a asociační dohodě s EU. Při příležitosti návštěvy ministra průmyslu a obchodu M. Urbana byla podepsána Dohoda o spolupráci mezi hospodářskými komorami ČR a Černé Hory. Dále bylo podepsáno Memorandum o porozumění mezi Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR a Ministerstvem hospodářství Černé Hory. V rámci české rozvojové pomoci se v Černé Hoře realizuje projekt čištění skládky a odkaliště po těžbě olovnatých rud ve městě Mojkovac v hodnotě 22 mil Kč.

Návštěvy představitelů ČR:

- 7. 3. 2006 - návštěva ministra průmyslu a obchodu ČR M. Urbana v Podgorici;
- 21. 9. 2006 - setkání ministrů zahraničních věcí ČR A. Vondry a Černé Hory M. Vlahoviće na okraji Valného shromáždění OSN v New Yorku.

Vzájemné ekonomické vztahy

V roce 2006 došlo k významnému nárůstu vzájemného obchodu mezi oběma zeměmi. Český vývoz zboží dosáhl výše 570 mil Kč (v roce 2005 činil 201 mil Kč). Český dovoz činil v roce 2006 více než 47 mil Kč (v roce 2005 dosáhl 8 mil Kč). Obrat v roce 2006 dosáhl hodnoty 617 mil Kč, zatímco v roce 2005 činil 209 mil Kč. Bilance obchodu zbožím (bez služeb) je 523 mil Kč ve prospěch ČR (v roce 2005 dosáhla 193 mil Kč).

Hlavní vývozní komodity ČR: klimatizační přístroje, signalizační přístroje pro dopravu, prací prostředky a železo a ocel pro výstavbu železnic.

Hlavní dovozní komodity ČR: železné a ocelové trubky.

GRUZIE

Rok 2006 se vyznačoval podstatným zvýšením intenzity politických kontaktů, a to i díky otevření zastupitelského úřadu Gruzie v Praze. Česká republika podporuje orientaci Gruzie na integraci do euroatlantických struktur. V průběhu roku se uskutečnilo několik konzultací zástupců MZV a setkání ministra zahraničních věcí ČR s představiteli Gruzie (ministr zahraničních věcí, předsedkyně parlamentu) v rámci zasedání multilaterálních fór. Aktivně probíhala komunikace o otázkách smluvní základny – v květnu 2006 byla podepsána

smlouva o zamezení dvojímu zdanění, rozjednáno je několik dalších smluv (o letecké dopravě, silniční dopravě atd.).

Návštěvy představitelů ČR:

- 3. 5. 2006 – konzultace náměstka ministra zahraničních věcí pro dvoustranné vztahy T. Pojara v Tbilisi,
- 27. – 28. 10. – oficiální návštěva delegace předsedy Senátu PČR P. Sobotky v Gruzii.

Návštěvy představitelů Gruzie:

- 24. 5. 2006 – konzultace náměstka MZV Gruzie G. Mandžgaladzeho;
- 19. 9. 2006 – návštěva státního ministra pro euroatlantickou integraci G. Baramidzeho.

Vzájemné ekonomické vztahy

Obchodní kontakty mezi ČR a Gruzii se zintenzivňují, obchodní výměna však meziročně vzrostla řádově pouze o 1 mil. USD a dosáhla objemu 49,7 mil. USD. Českým investorům se podařilo uspět v privatizaci energetického sektoru (vodní elektrárny).

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a dopravní prostředky, zbraně a munice, kovové výrobky.

Hlavní dovozní komodity ČR: jedlé ořechy, díly a příslušenství ke kovoobráběcím strojům, rudy a koncentráty manganu.

Kulturní vztahy

V Tbilisi se uskutečnila výstava „Deset osobností české grafiky“, dále proběhly „Týden českých filmů v Tbilisi“, koncert ke státnímu svátku a oslava 10. výročí krajanského spolku Zlatá Praha. Tyto akce se v Gruzii setkaly s pozitivní odezvou, neboť o českou kulturu je v Gruzii značný zájem.

Těžištěm spolupráce v oblasti školství jsou nabídky vládních stipendijních míst - každoročně jsou nabízena 4 místa. Gruzie této možnosti pravidelně využívá, pro akademický

rok 2006/2007 byl do doktorského studijního programu přijat jeden kandidát, do bakalářských a magisterských studijních programů tři studenti.

CHORVATSKO

(Chorvatská republika)

Českou republiku pojí s Chorvatskem dlouhodobé přátelské vztahy. V roce 2006 se potvrdila intenzivní spolupráce na politické úrovni a pokračovalo i prohlubování vzájemných vztahů ve všech dalších oblastech. Odrazem tohoto vývoje byla mj. frekvence vzájemných návštěv na nejvyšší úrovni. Česká republika aktivně podporovala Chorvatsko na jeho cestě do EÚ a NATO, dělila se s ním o vlastní zkušenosti z absolvování integračních procesů i z fungování v obou těchto strukturách. Chorvatsko je dlouhodobě významným partnerem ČR nejen v oblasti ekonomické (obchodní výměna), ale i v oblastech kultury a cestovního ruchu.

Návštěvy představitelů ČR:

- 10.-14. 3. 2006 - pracovní návštěva ministra kultury ČR V. Jandáka;
- 13.-14. 4. 2006 - pracovní návštěva ministra obrany ČR K. Kühnla;
- 23.-24. 4. 2006 - oficiální návštěva premiéra ČR J. Paroubka.

Návštěvy představitelů Chorvatské republiky:

- 23.-24. 10. 2006 - 1. zasedání Smíšené komise v Praze, pracovní návštěva náměstka ministra Ministerstva hospodářství, práce a podnikání V. Vrankoviće;
- 13.-14. 11. 2006 - oficiální návštěva prezidenta Chorvatska S. Mesiće.

Vzájemné ekonomické vztahy

Vzájemná obchodní výměna v roce 2006 pokračovala v dynamickém růstu (ve výši cca 11 %). I když chorvatský export do ČR roste rychleji než český vývoz, ČR si dlouhodobě ve vzájemném obchodu s Chorvatskem udržuje výrazné pozitivní saldo obchodní bilance.

Hlavní vývozní komodity ČR: osobní automobily, hutní materiál, elektrické stroje a přístroje, neelektrické stroje a přístroje, čisticí prostředky, papír a kartonáž a výrobky z nich, výrobky ze skla, cukr a cukrovinky, kaučuk a výrobky z něj aj.

Hlavní dovozní ČR: elektrické stroje (transformátory), kakao a kakaové přípravky, nábytek a lůžkoviny.

Kulturní vztahy

V rámci Dnů Frankofonie byl v březnu 2006 uspořádán koncert písničkáře J. Dědělky (česky i francouzsky). V květnu 2006 se v Řijeci uskutečnila výstava V. Boudníka s názvem „Mezi avantgardou a undergroundem“. V září 2006 pak v Záhřebu ve spolupráci se Slezskou univerzitou v Opavě proběhla výstava fotografií M. Stibora („Fotografie 1960 do 1970“). V říjnu 2006 se uskutečnil 12. ročník festivalu „Týden českého filmu“, jehož hlavním hostem byl režisér a producent P. Vachler.

KYPR

(Kyperská republika)

Vztahy mezi Českou republikou a Kyprem se rozvíjejí na bilaterální i multilaterální úrovni, zvláště v rámci Evropské unie.

Návštěvy představitelů ČR:

- 10.-13.1. 2006 - pracovní návštěva Výboru pro záležitosti EU Senátu PČR;
- 14.- 17.2. 2006 - pracovní návštěva Rozpočtového výboru PS PČR;
- 25.- 27.7.2006 - konzultace náměstka ministra spravedlnosti R. Poláška.

Návštěvy představitelů Kyperské republiky

- 3. 3 .2006 – konzultace stálého tajemníka ministerstva zahraničních věcí Kyperské republiky S. Zackhea;
- 24.10. 2006 – konzultace stálého tajemníka ministerstva zahraničních věcí Kyperské republiky A. Zenona.

Vzájemné ekonomické vztahy

Obrat zahraničního obchodu České republiky s Kyperskou republikou zaznamenal v roce 2006 nejvyšší růst za posledních pět let, přičemž vývoz vzrostl meziročně o 62,6 % a dovoz poklesl o 12,4 %. ČR má vůči KR aktivní saldo obchodní bilance.

Hlavní vývozní komodity ČR: motorová vozidla, digitální zpracovatelské jednotky, přípravky povrchově aktivní (prací prášky), televizní přijímače, přístroje vysílací se zařízením přijímacím, digitální zpracovatelské jednotky a železo a ocel.

Hlavní dovozní komodity ČR: V roce 2006 byly netradičně hlavními dovozními komoditami železo a ocel a měď a výrobky z mědi. Tradičně pak farmaceutické výrobky a ovoce, především citrusové plody.

Kulturní vztahy

V červnu proběhl koncert Besedy brněnské a v říjnu se uskutečnila projekce filmu „Román pro ženy“. Obě akce se uskutečnily v Nikósii a byly doprovázeny společenským podnikem. Celokyperský svaz krajanů a přátel ČR uskutečnil v součinnosti se zastupitelským úřadem ČR v Nikósii v roce 2006 několik kulturních a společenských akcí. Tyto akce jsou zaměřeny především na rodiny s dětmi a napomáhají udržovat vztah dětí ze smíšených rodin k České republice. Na základě přímých dohod a kontaktů mezi vysokými školami dochází rovněž ojediněle ke spolupráci v oblasti školství.

MAKEDONIE

(Bývalá jugoslávská republika Makedonie)

Česká republika podporovala stabilizační a asociační proces a směřování Bývalé jugoslávské republiky Makedonie do euroatlantických bezpečnostních struktur. Rozvoj kontaktů na nejvyšší politické úrovni a zájem českých podnikatelských subjektů o investice a vstup na makedonský trh naznačily potenciál další ekonomické spolupráce. Otevření Velvyslanectví České republiky ve Skopji počátkem září 2006 bylo dokladem toho, že oblast západního Balkánu je pro Českou republiku zahraničněpolitickou prioritou, a zároveň potvrdilo zájem na další intenzifikaci bilaterálních vztahů.

Návštěvy představitelů ČR:

- 21. - 23. 3. 2006 – návštěva delegace Výboru pro obranu a bezpečnost Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, vedené předsedou výboru J. Vidímem.

Návštěvy představitelů FYROM:

- 4. - 5. 4. 2006 - oficiální návštěva předsedy vlády V. Bučkovského;
- 18. – 21. 4. 2006 - návštěva delegace Zahraničního výboru makedonského parlamentu.

Vzájemné ekonomické vztahy:

Vzájemná obchodní výměna v posledních letech dynamicky roste. České firmy se zajímají o účast v privatizačním procesu a o investice zejména do energetického sektoru. Další oblastí zájmu českých subjektů je rozvoj dopravní a komunální infrastruktury. V rámci zahraniční rozvojové spolupráce byly realizováno několik projektů zaměřených zejména na oblast ochrany životního prostředí.

Hlavní vývozní komodity ČR: motorová vozidla, traktory, reaktory, kotle, elektrické přístroje, čisticí a prací přípravky, sklo a skleněné výrobky, cukr a cukrovinky, potraviny živočišného původu, papír, karton, lepenka.

Hlavní dovozní komodity ČR: železo a ocel, výrobky ze železa a oceli, nápoje, lihové tekutiny, tabák a tabákové výrobky, oděvy a oděvní doplňky, textilie pletené, dopravní zařízení, zelenina, ovoce, zinek a výrobky ze zinku.

Kulturní vztahy

Kulturní vztahy mezi Českou republikou a FYROM se realizují především ve formě školské spolupráce, která je zaměřena na výuku českého jazyka ve FYROM a makedonského jazyka v ČR. Na Univerzitě Cyrila a Metoděje ve Skopji dlouhodobě působí lektor českého jazyka a v ČR vyučují lektoři makedonského jazyka na Univerzitě Karlově v Praze a Masarykově Univerzitě v Brně. Makedonská strana vyjádřila zájem na uzavření nové Dohody o spolupráci v oblasti školství, vědy a kultury. Obě země si recipročně poskytují čtyři místa v letních školách českého jazyka v Brně a v Plzni, resp. v letní škole makedonského jazyka v Ochridu.

MOLDAVSKO

(Moldavská republika)

Otevřením zastupitelského úřadu České republiky v Kišiněvě v prosinci 2005 a předáním pověřovacích listin velvyslancem České republiky v květnu 2006 se velmi dobré a přátelské vztahy mezi ČR a Moldavskem dostaly na kvalitativně novou úroveň, potvrzovanou i setkáními vysokých státních představitelů. Moldavsko patří v oblasti rozvojové spolupráce mezi osm prioritních zemí, kterým ČR poskytuje pomoc v rámci programu na léta 2006 – 2010. Dochází k postupnému zvyšování objemu vzájemného obchodu, jehož relativně nízká úroveň je dána především malou znalostí Moldavska na straně české a omezeným finančním potenciálem i možnostmi podnikání a marketingu na straně moldavské.

V průběhu roku 2006 bylo úspěšné úsilí České republiky o prohloubení a rozšíření vztahů s Moldavskem i v rámci EU, jejímž se Moldavsko stalo k 1.1. 2007 přímým sousedem. Na tento moment vstupu reagovala ČR také na bilaterální úrovni, když naplnila příslib vlády ČR a otevřela k tomuto datu konzulární oddělení.

V oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU se ČR angažuje ve snahách o vyřešení následků podněsterského konfliktu z r. 1992.

Návštěvy představitelů České republiky:

- 13. 9. 2006 - oficiální setkání prezidenta republiky V. Klause s prezidentem Moldavské republiky V. Voroninem v Praze,
- 4. 12. 2006 – setkání ministra zahraničních věcí A. Vondry s ministrem zahraničních věcí Moldavské republiky A. Stratanem v Bruselu (jednání OBSE),
- 12. 12. 2006 – setkání náměstka ministra financí T. Zídka s moldavskými představiteli v Bruselu při jednání Poradní skupiny donorů pro Moldavsko.

Návštěvy představitelů Moldavské republiky:

- 20. 4. – 21. 4. 2007 – oficiální návštěva předsedy vlády Moldavské republiky V. Tarleva.

Vzájemné ekonomické vztahy

Obrat zahraničního obchodu ČR s Moldavskem v roce 2006 poklesl ve srovnání s předchozím rokem o 11 % hlavně v důsledku poklesu moldavského exportu do ČR, a to o více než 33 %. Český export poklesl téměř o 6 %, takže kladná bilance českého zahraničního obchodu z roku 2005 vzrostla o 4 %. Je však třeba mít na zřeteli, že vlivem malých objemů obchodu (celkový obrat osciluje kolem 1 mld. Kč) se každý úspěšný větší obchodní případ projeví skokem v celkových hodnotách.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a dopravní prostředky (osobní motorová vozidla, potravinářské stroje a jejich díly, přenosová zařízení aj.), průmyslové zboží, potraviny a živá zvířata (maso, slad, alkoholické nápoje aj.), chemikálie a příbuzné výrobky, tržní výrobky tříděné podle materiálu (netkané textilie, sklo plavené v tabulích, tyče a pruty z oceli aj.).

Hlavní dovozní komodity ČR: železo a ocel, potraviny a živá zvířata, nápoje a tabák, víno z čerstvých hroznů, ovoce čerstvé nebo sušené, šťávy z ovoce a zeleniny aj., tržní výrobky tříděné podle materiálu (oděvy pletené nebo háčkované, obuv se svrškem z kůže nebo kompozitní kůže aj.) a průmyslové zboží (svrchníky, pláštěnky, oděvy aj.).

V roce 2006 pokračovalo celkem 11 projektů rozvojové spolupráce ČR v oblastech zlepšování životního prostředí, managementu migrace a rozvoje moldavského venkova. Byly rovněž realizovány dva tzv. malé lokální rozvojové projekty s okamžitým efektem.

V oblasti transformační spolupráce, kde je Moldavsko také prioritou, realizovala ČR významný projekt, sledovaný Evropskou komisí a řadou členských států, vyvrcholivší úspěšným seminářem „Cesty k demokratizaci podněsterské oblasti Moldavské republiky II“. V projektu, navazujícím na aktivity a bruselský seminář v r. 2005, participovaly české, moldavské, podněsterské, ukrajinské a ruské nevládní organizace.

Kulturní vztahy

V roce 2006 byla z finančního daru ČR v obci Holuboje rekonstruována Česká hudební škola V. A. Karáska (první kapelník místní dechovky z počátku minulého století) – český krajanský spolek Novohrad. Znovuotevření rekonstruované školy při příležitosti každoročního Českého dne bylo oslavou českého živlu žijícího v těchto končinách již od druhé poloviny 19. století.

Česká republika v roce 2006 poskytla Moldavsku osm vysokoškolských stipendií. Zájem o studium v ČR je mezi moldavskými studenty velmi vysoký a výrazně převyšuje možnosti.

RUMUNSKO

Rumunsko představuje pro Českou republiku spojence a tradičního partnera v jihovýchodní Evropě. V roce 2006 probíhaly intenzivní politický dialog a vzájemná spolupráce v rámci NATO. ČR aktivně pomáhala Rumunsku před jeho vstupem do EU předáváním zkušeností a podporou členství k 1.1. 2007. Ekonomické vztahy charakterizoval pokračující vzestup vzájemné obchodní výměny a významný nárůst českých investic zejména v energetice a farmaceutickém průmyslu. Rumunsko v současné době zaujímá první místo v oblasti jihovýchodní Evropy, a to jak v obratu, tak i ve vývozu, přičemž kladné saldo je jedno nejvyšších v bilaterální statistice ČR.

Návštěvy představitelů ČR:

- 10. – 12. 7. 2006 – státní návštěva prezidenta V. Klause s manželkou, doprovázená podnikatelskou misí;

Návštěvy představitelů Rumunska:

- 16. 1. 2006 – primátor hlavního města Bukurešti A. Videanu;
- 17. - 18. 2. 2006 – ministr administrativy a vnitra V. Blaga;
- 28. 2. – 2. 3. 2006 – ministr národní obrany T. Atanasiu;
- 21. – 24. 3. 2006 – Zahraniční výbor PS Parlamentu Rumunska;
- 28. - 29. 9. 2006 – předseda Senátu Parlamentu Rumunska N. Văcăroiu.

Vzájemné ekonomické vztahy

V ekonomické oblasti pokračoval i v roce 2006 (nepřetržitě od roku 2000) velký vzestup vzájemné obchodní výměny, meziroční nárůst se pohyboval znovu kolem 30 %. Aktuálně Rumunsko zaujímá 1. místo mezi partnery ČR v oblasti jihovýchodní Evropy (obrat obchodu se blíží 1,3 mld EUR), a to jak v obratu, tak i ve vývozu, přičemž kladné saldo je

jedno z nejvyšších v bilaterální statistice ČR - v roce 2006 činilo 15,3 miliard Kč (přes 540 mil. EUR).

Rumunsko se postupně posouvá dopředu i v podílu na našem zahraničním obchodě: v roce 2006 se z celkového obrátu zahraničního obchodu dostalo na 0,87 % (v roce 2005 0,76 %) a v podílu na celkovém vývozu bylo v roce 2006 potvrzeno překonání hranice 1 % (1,22 % oproti 1,06 % v roce 2005). Nejzajímavějším údajem je však podíl aktivní bilance s Rumunskem na celkovém přebytku obchodní bilance ČR. Hodnota 15,299 mld. Kč (540 mil. EUR) tvoří třetinu celkového kladného salda ČR za rok 2006!

Hlavní vývozní komodity ČR: motorová vozidla, traktory a jiná vozidla, reaktory, kotle a mechanické přístroje a nástroje, přístroje el. záznamu, reprodukce zvuku a TV obrazu, železo a ocel a výrobky ze železa a oceli, plasty a výrobky z nich, mýdlo a přípravky prací, mazací a leštící, vosky apod., sklo a skleněné výrobky, papír, karton, lepenka.

Hlavní dovozní komodity ČR: přístroje el. záznamu, reprodukce zvuku a TV obrazu, motorová vozidla, traktory a jiná vozidla, hliník a výrobky z hliníku, lokomotivy, reaktory, kotle a mechanické přístroje, nábytek, lůžkoviny, svítidla, montované stavby, železo a ocel a výrobky z něj, kaučuk a výrobky z něj, obuv, plasty a výrobky z nich, oděvy a doplňky.

Z hlediska českých investic v Rumunsku se situace v roce 2006 stabilizovala a ZÚ zaznamenal jejich rovnoměrný příliv jak ve výrobní oblasti, tak i ve službách, kdy k největším stávajícím velkým a středním investorům (např. ČEZ, ZENTIVA, HAMÉ, HOBAS) přibývali další jako např. PPF INVESTMENT nebo OTK. Akumulovaná hodnota investic se pohybovala ke konci roku 2006 zhruba na úrovni 500 mil. EUR

Kulturní vztahy

Kulturní prezentaci České republiky zajišťovalo České centrum, jež se v roce 2006 soustředilo na současné umění a působení mezi mladou generací. Uspořádalo např. „Týden českého divadla“, semináře o ekologii a výstavy o moderní architektuře.

Spolupráce v oblasti školství probíhala na základě Ujednání mezi MŠMT ČR a Ministerstvem vzdělávání a výzkumu Rumunska o spolupráci v oblasti školství na léta 2002 – 2005, jehož platnost byla automaticky prodloužena i na rok 2006. V rámci ujednání se čeští a rumunští studenti zúčastnili letních jazykových kurzů, několikaměsíčních studijních pobytů

a na Karlově univerzitě a na Bukurešťské univerzitě působili lektori rumunského, resp. českého jazyka.

V roce 2006 pokračovaly programy určené krajanům; byli vysláni čeští učitelé do škol v krajauských vesnicích Svatá Helena, Gerník a Eibenthál, krajané se zúčastnili jazykového kurzu v Dobrušce a metodického kurzu výuky českého jazyka. V říjnu 2006 byl krajany uspořádán 5. ročník dětského folklorního festivalu.

RUSKO

(Ruská federace)

Rok 2006 potvrdil pragmatický charakter vztahů a vysokou úroveň politického dialogu mezi ČR a Ruskem, což se mělo pozitivní vliv na rozvoj vztahů ve všech oblastech bilaterální relace. Všechna jednání na nejvyšší či vysoké úrovni ve sledovaném období naznačila možnosti prohloubení spolupráce v oblasti hospodářské, a to mj. díky úspěšnému zasedání česko-ruské mezivládní komise v Moskvě. Ta definovala její prioritní směry a projekty, včetně zcela nových akcentů ve vědecko-technické oblasti. I přes určité omezení politického dialogu ve druhé polovině roku v důsledku povolební situace v ČR svědčily všechny praktické kroky v tomto období o standardním charakteru relace, založeném na pragmatickém přístupu obou stran.

Návštěva prezidenta republiky V. Klause v Omsku a pracovní návštěva předsedy Senátu PČR B. Sobotky ve Volgogradě byly významným potvrzením efektivitv strategie České republiky k rozvoji přímé hospodářské spolupráce s vybranými regiony Ruské federace.

Nejvýznamnější událostí sledovaného období byla březnová oficiální návštěva prezidenta RF V. Putina v ČR, která přinesla vyvrcholení stávající etapy vzájemných vztahů obou zemí. Dialog prezidentů se soustředil na další možnosti rozšíření vzájemné obchodní výměny a vyšší formy ekonomické spolupráce se zaměřením na výrobní kooperace, obousměrné investice, působení na třetích trzích či zakládání společných podniků. Byly zmíněny současné úspěšné česko-ruské projekty a diskutována smluvní základna dodávek energetických surovin.

Na multilaterálních fórech se Česká republika aktivně zapojovala do jednání o celkovém spektru vztahů s Ruskou federací a participovala rovněž při hledání odpovědí na nové výzvy a společné problémy. V rámci vztahů mezi Ruskou federací a Evropskou unií byla úspěšně završena jednání a začala implementace tzv. cestovních map ke čtyřem společným prostorům spolupráce, nové impulsy byly Českou republikou podpořeny i v rámci činnosti Rady NATO – Rusko.

Návštěvy představitelů ČR:

- 6. – 10. 2. 2006 – delegace Výboru pro obranu Poslanecké sněmovny PČR v čele s předsedou J. Vidímem,
- 12. – 17. 3. 2006 – delegace Zahraničního výboru oslanecké sněmovny PČR v čele s předsedou V. Laštůvkou,
- 10. – 12. 4. 2006 – oficiální návštěva předsedy Poslanecké sněmovny PČR L. Zaorálka,
- 24. – 25. 9. 2006 návštěva prezidenta ČR V. Klause v Omsku,
- 17. - 18. 10. 2006 - 2. zasedání česko-ruské Mezivládní komise pro hospodářskou, průmyslovou a vědeckotechnickou spolupráci, Moskva,
- 23. 25. 10. 2006 - oficiální návštěva předsedy Senátu PČR B. Sobotky ve Volgogradské oblasti.

Návštěvy představitelů Ruské federace:

- 1. – 2. 3. 2006 - oficiální návštěva prezidenta RF V. Putina v ČR.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2006	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
obrat	tis. Kč	95 079 761	138 244 344	168 376 579	4,0
	Index oproti min. roku	115,6	145,4	121,8	
vývoz	tis. Kč	24 172 147	33 646 294	42 509 262	2,0
	Index oproti min. roku	147,02	139,2	126,3	
dovoz	tis. Kč	70 907 614	104 598 051	125 867 317	6,0
	Index oproti min. roku	107,7	147,5	120,3	
saldo	tis. Kč	- 46 735 467	- 70 951 757	- 83 358 055	

Zdroje: 1. ČSÚ, březen 2007 (údaje o zahraničním obchodu)
2. ČNB, duben 2007 (údaje o investicích)

Celkový objem českých investic do ruské ekonomiky dosáhl ke konci 1. pololetí roku 2006 cca 94 mil. USD, přičemž ¼ tvořily tzv. přímé investice (23,4 mil. USD). V průběhu 1. pololetí roku 2006 bylo investováno zhruba 7 mil. USD, z toho 2,2 mil. USD tvořily přímé investice.

Ruská federace je dlouholetým obchodním partnerem ČR. Z hlediska dosahovaného objemu obratu se každoročně řadí mezi největší obchodní partnery. V roce 2006 se co do hodnoty obchodního obratu (v Kč) posunula na 7. místo s podílem 4 % (v r. 2005 na 9. místě s podílem 3,7 %). Současně byla 3. největším partnerem v dovozu s podílem 6 % (předloni na 2. místě s podílem 5,7 %). Z pohledu celkového českého vývozu figurovala RF na své předchozí pozici, tj. 13. místo v rámci exportních destinací ČR s podílem 2 % (v r. 2005 také 13. místo, ale s podílem 1,8 %).

Také v roce 2006 pokračoval trend růstu vzájemného obchodu, a to jak ve vývozu, tak i v dovozu. Podle prvních předběžných statistických údajů ČR za uplynulý rok se obchodní obrat v korunovém vyjádření meziročně zvýšil cca o 22 %, z toho český vývoz o více než 26 % a český dovoz o 20 %. Saldo obchodní bilance bylo tradičně záporné v neprospěch ČR, což vyplývá ze struktury našeho dovozu z RF, kde dominují energetické suroviny (ropa a plyn), jejichž loňský podíl činil cca 82 % celkového objemu.

(Pozn.: V dolarovém ekvivalentu byl meziroční nárůst vzájemného obchodu o něco vyšší - v obratu cca o 27 %, ve vývozu o 32 % a v dovozu o 25 %.)

Nejvýznamnější obchodněpolitickou událostí ve vzájemných vztazích v roce 2006 bylo 2. zasedání Mezivládní komise pro hospodářskou, průmyslovou a vědeckotechnickou

spolupráci (MVK), které se uskutečnilo v Moskvě ve dnech 17.-18.10. 2006. V delegacích obou byli kromě zástupců exekutivy (vedoucí činitelé a experti příslušných resortů) také představitelé bankovních kruhů a podnikatelské sféry (z české strany např. zástupci ČEB, EGAP atd.).

Na pořadu jednání MVK byly aktuální otázky vzájemné součinnosti obou států v jednotlivých segmentech ekonomiky – ve finanční a bankovní sféře, energetice, průmyslu, dopravě, zemědělství a potravinářství, vědě a technice, cestovním ruchu, v oblasti vědy a techniky, inovací, standardizace a metrologie, regionální a vojensko-technické spolupráce.

V roce 2006 rovněž pokračovalo umořování zbývajících částí zadluženosti bývalého SSSR vůči ČR. K 31.12. 2006 činila celková hodnota státních pohledávek ČR vůči RF cca 74,175 mil. USD (tzv. podnikové pohledávky byly během roku vypořádány).

Hlavní vývozní komodity ČR: motorová vozidla (8,86 %), zařízení pro automatické zpracování dat (5,03 %), léčiva (4,91 %), výrobky z buničiny (2,44 %), trubky a hadice z plastů (2,18 %), válcované výrobky (1,53 %), obráběcí stroje (1,50 %), kohouty, ventily apod. (1,44 %), stolní sklo (1,19 %), čerpadla (1,01 %), hliníkové fólie (0,85 %), kotle k ústřednímu topení (0,85 %), keramické /žárovzdorné/ výrobky (0,78 %), porcelán (0,77 %), pivo (0,76 %), montované stavby (0,73 %), pneumatiky (0,66 %) atd.

Hlavní dovozní komodity ČR: surová ropa (42,58 %), zemní plyn (39,06 %), železná ruda (4,29 %), hydrazin (1,47 %), nikl nezpracovaný (1,15 %), surový hliník (1,12 %), palivové články pro JE (1,12 %), surové železo (0,54 %), aerodynamy (0,52 %), feroslitiny (0,47 %).

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Memorandum mezi Ministerstvem RF pro civilní ochranu, mimořádné situace a likvidaci následků přírodních katastrof a MV ČR o spolupráci v oblasti předcházení a likvidace mimořádných událostí a požární ochrany, 1. 3. 2006.
- Memorandum o výměně informací a spolupráci v oblasti zakládání a fungování průmyslových zón v ČR a zvláštních ekonomických zón v RF, 1. 3. 2006.

V průběhu roku se podařilo výrazně pokročit v projednávání řady dalších dvoustranných smluvních dokumentů.

Kulturní vztahy

Na propagaci české kultury v Ruské federaci se podílelo České centrum v Moskvě, generální konzuláty Petrohradě a Jekatěrinburgu a v první polovině roku kulturní a školský úsek velvyslanectví ČR v Moskvě, jehož kompetence byly po faktickém zrušení od druhého pololetí převedeny na České centrum.

V roce 2006 se uskutečnilo mnoho nejrůznějších kulturních akcí, často ve spolupráci se spolupořadatelé z Ruské federace. Zvýšil se počet ruských partnerů při prezentaci české kultury v Ruské federaci a posílily se regionální programy jak v evropské části RF, tak i na Sibiři. Česká republika se účastnila řady festivalů – divadelních, filmových, výtvarných i hudebních a také bylo v Rusku uspořádáno několik společných projektů s ostatními členskými zeměmi EU. V průběhu roku 2006 byla úspěšně realizována „Ruská kulturní sezona“ v České republice, v jejímž průběhu byly českému publiku prezentovány významné kulturní počiny současného Ruska.

ŘECKO

(Řecká republika)

Vztahy mezi ČR a Řeckou republikou se úspěšně rozvíjely v kontextu evropské integrace a euroatlantického spojení. Prioritou obou zemí, zahraničněpolitickou i ekonomickou, zůstávala oblast Balkánu. Příznivě se rozvíjela bilaterální relace, významného impulsu se jí dostalo díky historicky první státní návštěvě prezidenta ČR v Řecku. Těžištěm vzájemných vztahů zůstává ekonomická spolupráce. Mezi prioritní sektory pro její další rozvoj v Řecku patřily oblasti obranného průmyslu, dopravní infrastruktury (zejména železnice), životního prostředí (technologie pro ochranu - výroba biodieselu, čističky odpadních vod, recyklace pevných odpadů). Důležité místo v rozvoji vzájemné spolupráce zaujímá cestovní ruch, který představuje 90 % obratu ve službách.

Návštěvy představitelů ČR:

- 23.1. 2006 - konzultace náměstka ministra zahraničních věcí T. Pojara v Athénách s náměstkem ministra zahraničních věcí I. Valinakisem;
- 11. – 13. 4. 2006 - návštěva delegace Stálé komise pro práci kanceláře Poslanecké sněmovny PČR;

- 31.5. – 2.6.2006 - návštěva náčelníka Generálního štábu AČR gen. P. Štefky;
- 22. – 23.11.2006 - státní návštěva prezidenta republiky V. Klause s chotí .

Návštěvy představitelů Řecké republiky:

- 7. – 8. 3. 2006 - návštěva ministra národní obrany E. Meimarakise.

Vzájemné ekonomické vztahy

V roce 2006 došlo ve vzájemném obchodu s Řeckem k poměrně uspokojivému zvýšení celkového objemu. Akceleraci růstu zaznamenaly jak český vývoz, tak i dovoz. Nárůst vývozu do ČR je dán jednorázovými faktory (náběh na plnou výrobu TPCA, prodej letounů ČSA řecké letecké společnosti Aegean Airlines), ale i dlouhodobými trendy (výrazný nárůst počtu distributorů českých výrobků, diverzifikace českých výrobků nabízených na řeckém trhu).

Hlavní vývozní komodity ČR: osobní motorová vozidla; letouny; digitální procesory; přenosná zařízení pro radiotelefon; živý hovězí dobytek; dřevo jehličnanů řezané nebo štípané; polyetylén; televizní přijímače barevné; skleněné zboží pro domácnost a kanceláře.

Hlavní dovozní komodity ČR: pomeranče, mandarinky a klementinky; jiné ovoce čerstvé nebo sušené; lihoviny a likéry; tabák; trička; ovoce a ořechy upravené; bavlna nemykaná.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období:

- Program spolupráce mezi vládou České republiky a vládou Řecké republiky v oblasti školství a kultury na léta 2006 - 2008, Athény, 16.3.2006;
- Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Řecké republiky o spolupráci v oblasti cestovního ruchu, Athény, 22.11. 2006.

Kulturní vztahy

Dne 16.3. 2006 byl v Athénách podepsán další tříletý program spolupráce v oblasti školství a kultury, který dal základ pro pokračování v rozvoji vzájemných vztahů především ve školské oblasti, mimo jiné se realizovala pravidelná výměna účastníků letních jazykových

kurzů, a umožnil uskutečnit poměrně rozsáhlou výměnu akademických pracovníků. Stejně jako v uplynulých letech pokračoval výrazný zájem o vysokoškolské studium v ČR. V průběhu roku 2006 byla zorganizována řada kulturních akcí, které byly příznivě přijaty řeckou veřejností, mj. benefiční koncert českého dětského pěveckého sboru Severáček z Liberce na prestižní athénské hudební scéně v Paláci hudby a kompletní retrospektiva filmů J. Švankmajera v Soluni. Poměrně dobře se rozvíjely kulturní kontakty na komerční bázi.

SRBSKO

(Republika Srbsko)

Česká republika podporovala úsilí Republiky Srbsko o přiblížení se evropským a euroatlantickým strukturám, včetně přijetí do programu Partnerství pro mír. V rámci Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU prosazovala růst politické role EU v Kosovu a odpovědnosti za jeho celkový rozvoj. Česká republika zároveň pracovala na prohloubení tradičních bilaterálních politických, kulturních a obchodních vazeb. Republika Srbsko patří k prioritním zemím zahraniční rozvojové spolupráce ČR na léta 2006 – 2010.

Návštěvy představitelů ČR

- 5. - 7. 3. 2006 - návštěva ministra průmyslu a obchodu ČR M. Urbana v Bělehradě a Podgorici;
- 24. 9. 2006 - návštěva premiéra ČR M. Topolánka, ministra zahraničních věcí ČR A. Vondry, ministra obrany ČR J. Šedivého a náčelníka Generálního štábu AČR gen. P. Štefky v Kosovu;
- 3. – 4. 10. 2006 - návštěva náměstka ministra životního prostředí ČR J. Dusíka v Bělehradě.

Návštěvy představitelů Srbska (a Černé Hory)

- 10. 4. 2006 - návštěva ministra obrany Srbska a Černé Hory Z. Stankoviće.

Vzájemné ekonomické vztahy

Bilaterální obchodní vztahy Srbska a ČR zaznamenaly v průběhu roku 2006 prudkou dynamiku. Český export se za rok 2006 zvýšil proti roku 2005 o 117 % a dosáhl hodnoty 5,74 mld. Kč, český dovoz se zvýšil o 159 % na 2,32 mld. Kč. Obchodní obrat se zvýšil o 128 % a dosáhl 8,06 mld. Kč. Obchodní bilance činí 3,42 mld. Kč ve prospěch ČR, v roce 2005 činila 1,74 mld. Kč.

Hlavní vývozní komodity ČR: motorová vozidla a náhradní součástky, posunovací lokomotivy, dřevotřískové desky, kordy pro pneumatiky, kotle, přístroje a nástroje mechanické, prací, čistící a povrchově aktivní přípravky, TV přijímače, pneumatiky, polyethylen.

Hlavní dovozní komodity ČR: železné a ocelové plechy, hliníkové plechy, pneumatiky, měděné plechy, kakaové výrobky, metanol.

Bilaterální ekonomické dohody uzavřené ve sledovaném období

- Memorandum o spolupráci v oblasti ochrany životního prostředí mezi Ministerstvem životního prostředí ČR a Ministerstvem pro vědu a ochranu životního prostředí Srbska, Bělehrad, 4. 10. 2006.

Rozvojová spolupráce

Srbsko je největším příjemcem české zahraniční rozvojové pomoci a bylo zařazeno mezi osm prioritních zemí Zahraniční rozvojové spolupráce ČR. Aktivita v této oblasti je skutečně mimořádná, v teritoriu se v roce 2006 realizovalo 23 projektů zahraniční rozvojové spolupráce. Podle vládou schváleného plánu věnuje ČR na projekty v Srbsku v letech 2006 – 2009 částku 11,4 mil EUR. Sektorovými prioritami jsou: životní prostředí, ekonomicko-průmyslový rozvoj, oblast práce a sociálních věcí, doprava a zdravotnictví.

TURECKO

(Turecká republika)

Vzájemné vztahy mezi oběma zeměmi se v roce 2006 rozvíjely úspěšně. Pokračující přístupové rozhovory EU - Turecko dále posílily a prohloubily spolupráci a dialog v politických a ekonomických oblastech. K rozvoji vztahů přispěla i dubnová státní návštěva

prezidenta ČR V. Klause. Členství obou zemí v NATO dále přispělo k zintenzivnění vojenské spolupráce. Úspěšně se rozvíjely kontakty i v oblasti hospodářské spolupráce, vědy a kultury.

Návštěvy představitelů ČR:

- 16. - 19. 2. 2006 - oficiální návštěva ministra zahraničních věcí C. Svobody;
- 18. - 20. 4. 2006 – státní návštěva prezidenta republiky V. Klause;
- 8. - 13. 5. 2006 - návštěva delegace Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu Poslanecké sněmovny PČR;
- 5. – 9. 6. 2006 - návštěva místopředsedy Senátu PČR E. Outraty v doprovodu delegace Ústavně-právního výboru Senátu PČR;

Návštěvy představitelů Turecké republiky:

- 29. – 30. 11. 2006 – pracovní návštěva státního ministra a hlavního vyjednavatele A. Babacana.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2006	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
Obrat	tis. Kč	24 390 521	25 272 023	25 428 583	0,6
	Index oproti min. roku	128,4	103,6	100,6	
Vývoz	tis. Kč	13 749 293	12 505 737	12 277 120	0,6
	Index oproti min. roku	145,6	91,0	98,2	
Dovoz	tis. Kč	10 641 228	12 766 286	13 151 463	0,6
	Index oproti min. roku	111,0	120	103,0	
Saldo	tis. Kč	3 108 065	- 260 549	-874 343	

Zdroje: 1/ ČSÚ, březen 2007 (údaje o zahraničním obchodě)

2/ ČNB, duben 2007 (údaje o investicích)

Turecko patří mezi nejvýznamnější obchodní partnery České republiky. Jeho podíl na celkovém obratu zahraničního obchodu České republiky v roce 2006 je řadil na 23. místo v pořadí nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR. Pokud jde o náš vývoz, je Turecko na 20. místě. Po zahájení přístupových rozhovorů do EU dne 3.10. 2005 je toto teritorium pro

ČR jako člena EU ještě perspektivnější a nabízí se řada možností zapojení se do rozvojových programů v rámci přípravy Turecka na vstup do EU. Dalšími perspektivními obory jsou energetika, dopravní infrastruktura a životní prostředí.

Hlavní vývozní komodity ČR: automobily osobní a jiná vozidla pro dopravu osob, elektronky rentgenky diody a tranzistory, zařízení k automatickému zpracování dat, díly a příslušenství motorových vozidel, vlna a televizní přijímače.

Hlavní dovozní komodity ČR: automobily osobní a jiná vozidla pro dopravu osob, oděvy a prádlo, motorová vozidla k dopravě zboží, oděvní součásti textilní, televizní přijímače a díly a příslušenství motorových vozidel.

Kulturní vztahy

K propagaci české kultury v Turecku přispělo mj. vystoupení V. Hudečka se Státním symfonickým orchestrem v Ankarské státní opeře, koncert hudebního skladatele, klavíristy a improvizátora Z. Krále, výstava fotografií Czech Press Foto 2005 a účast filmů *Kráska v nesnázi* a *Skapni a zastřel mě* na mezinárodním putovním „Festivalu evropských filmů“ v Ankaře a Karsu. V oblasti školství úspěšně pokračovala spolupráce mezi univerzitami v Turecku a ČR na základě výměnných studentských programů EU Erasmus a Sokrates, v jejichž rámci studovaly na českých vysokých školách desítky tureckých studentů.

UKRAJINA

Bilaterální vztahy mezi Českou republikou a Ukrajinou se roku 2006 pohybovaly na úrovni standardních vztahů dvou zemí, jež spojuje bezproblémová minulost a vůle k rozšiřování spolupráce všude tam, kde je to vzájemně výhodné. Česká republika na různých úrovních opakovaně vyjadřovala svoji vůli napomáhat Ukrajině v procesu společenské transformace a evropské integrace. Ukrajina je druhým nejvýznamnějších obchodním partnerem ČR ze zemí bývalého Sovětského svazu.

Česká republika poskytovala Ukrajině rozvojovou pomoc, v jejímž rámci byly realizovány projekty zaměřené na modernizaci jaderných elektráren, rekvalifikaci a profesní přípravu odborníků a na ochranu životního prostředí. Nedílnou součástí česko-ukrajinských vztahů je rovněž péče České republiky o krajanskou komunitu, která získává prostředky jak na kulturně vzdělávací činnost, tak i na úpravu spolkových místností.

Návštěvy představitelů ČR:

- 20. – 24.11. 2006 - návštěva delegace Výboru pro obranu Poslanecké sněmovny PČR v čele s jejím předsedou J. Vidímem.

Návštěvy představitelů Ukrajiny:

- 17. 2. 2006 - návštěva předsedy vlády J. Jechanurova.

Vzájemné ekonomické vztahy

Hospodářské a obchodní vztahy mezi ČR a Ukrajinou lze hodnotit jako velmi dobré a navíc lze Ukrajinu s její posilující se evropskou orientací a chystaným vstupem do WTO považovat za stále perspektivnější trh, na kterém se vnitřní podmínky pro hospodářskou a obchodní spolupráci postupně zlepšují. Nová politická moc usiluje v ekonomické oblasti o posílení pozitivní dynamiky především v institucionální oblasti, tj. v oblasti působení formálních i neformálních institucí a fungování vlastnických práv, i když k evropským standardům je v této oblasti ještě poměrně daleko. V obchodní spolupráci s ČR zůstává zachován trend prudké dynamiky růstu především exportu. Rok 2006 potvrdil pokračování v nastoleném trendu – obrat dosáhl téměř 1,7 mld. USD, přičemž export při celoročním nárůstu o 45 % poprvé překročil hranici 1mld. USD. Pro srovnání – v roce 2000 činil celoroční export pouhých 145 mil. USD. Kladné saldo obchodní bilance dosáhlo výše přes 370 mil.USD a Ukrajina v této položce podílela na celkovém pozitivním saldu českého zahraničního obchodu více než 18 %.

Hlavní vývozní komodity ČR: pozitivním rysem českého vývozu je rozhodující postavení výrobků s vyšším stupněm zpracování, v němž dominují karosérie motorových vozidel, části jaderných reaktorů, integrované elektrické mikrosoustavy, části a součásti motorových vozidel, telekomunikační systémy a zařízení.

Hlavní dovozní komodity ČR: v dovozu z Ukrajiny tradičně převládají i komodity surovinového charakteru – rudy železné, koncentráty aglomerované a neaglomerované, dehet, benzol a feroslitiny.

Kulturní vztahy

Vzhledem k tomu, že v působnosti ZÚ Kyjev pracuje České centrum (ČC), veškeré kulturní styky a akce spadají do jeho kompetence. V roce 2006 bylo ČC hlavním organizátorem nebo spoluorganizátorem 41 kulturních akcí s různým zaměřením. Většina

akcí ČC proběhla v Kyjevě, ale mnohé byly zorganizovány i mimo hlavní město - zejména ve Lvově, ale také v Oděse, Charkově, Dněpropetrovsku a dalších místech. Řada akcí ČC byla na Ukrajině realizována ve spolupráci s místními partnery, krajanskými spolky a některými zahraničními kulturními instituty působícími na Ukrajině.

ČC registruje stále větší zájem je o studium českého jazyka. V roce 2006 navštěvovalo kurzy pořádané Českým centrem, pro začátečníky a pokročilé, celkem 102 studentů. Oproti 52 studentům v roce 2005 se jedná o téměř 100% nárůst zájmu.

4. Vztahy ČR se zeměmi Blízkého východu a Afriky

ALŽÍRSKO

(Alžírská demokratická a lidová republika)

Alžírsko je perspektivním partnerem České republiky v oblasti Maghrebu. Vývoj alžírské ekonomiky lze v roce 2006 označit za strmý, dynamicky se rozvíjejí zejména infrastrukturní projekty. Z těchto důvodů se bilaterální vztahy zaměřovaly především na rozvoj obchodně-hospodářské spolupráce. ČR pokračuje v aktivní a dlouhodobé prezentaci svého kulturního dědictví alžírskému publiku.

Návštěvy představitelů ADLR:

- 29. 1. - 3. 2. 2006 – návštěva delegace Zahraničního výboru alžírského parlamentu (ANP), vedená jeho předsedou R. Bentabetem.

Vzájemné ekonomické vztahy

Alžírsko patří mezi tradiční partnery České republiky v oblasti Maghrebu. V roce 2006 pokračovala konsolidace hospodářské situace v zemi. Obchodně-ekonomická spolupráce se koncentrovala do vývozu českého zboží do Alžírka. Ten se vyšplhal na cca 3 450 mil. Kč, přičemž zboží za cca 1 450 mil. Kč bylo vyvezeno z ČR do Alžírka přímo, ostatní české zboží za cca 2 000 mil. Kč nakoupili Alžířané z ostatních zemí EU. Dovoz z Alžírka byl velmi nízký. Nesmělé pokusy o vyšší formu obchodně-ekonomické spolupráce (výrobní kooperace, investice) se v roce 2006 nezrealizovaly.

Hlavní vývozní komodity ČR: ocelové trubky, profily a plechy (výše hodnoty uvedené položky tvoří téměř polovinu českého vývozu), obilí, stroje na automatizované zpracování dat (výpočetní technika), silniční stroje, pneumatiky na nákladní automobily, motorová vozidla k dopravě osob, hliníkové sudy, náhradní díly k vrtulníkům a letounům, přenosová a radarová technika, mléko a smetana v prášku, elektromateriál, spotřební a stavební sklo, farmaceutické produkty, papír, obráběcí stroje, doplňky oděvů.

Hlavní dovozní komodity ČR: ropné oleje používané v petrochemickém průmyslu. Tato komodita tvořila 92% z celkové hodnoty dovozu 242 mil. Kč.

Kulturní vztahy

Česká republika byla zastoupena dvěma filmy na filmovém festivalu Frankofonie, konaném v Alžíru v březnu 2006.

V květnu 2006 reprezentovalo divadlo Nablízko Českou republiku s velkým úspěchem v rámci 7. ročníku „Evropského kulturního festivalu“ v Alžírsku dvěma představeními (Alžír, Béjaia) Saroyanovy hry *Tracyho tygr*, tlumočené do znakové řeči stínovými herci. Alžírský zájezd divadla a kontakty tlumočnicků do znakové řeči i ostatních herců s komunitou sluchově postižených byly dokumentovány krátkým filmem České televize. Divadlo Nablízko tak oplátilo vystoupení alžírského divadelního souboru neslyšících na festivalu v Brně v roce 2005.

V rámci oslav státního svátku ČR se konal dne 31. 10. 2006 v Alžíru koncert houslového virtuosa J. Svěčeného v doprovodu pianistky M. Synkové.

ANGOLA

(Angolská republika)

V roce 2006 došlo k sérii historických setkání nejvyšších představitelů obou zemí. Vzájemné vztahy tak dosáhly nejlepších výsledků v novodobé historii. Angola je zároveň jednou z osmi prioritních zemí rozvojové spolupráce pro ČR na léta 2006-2010. Zvýšený zájem o Angolu a další africké země navazuje na historické vazby bývalého Československa na africkém kontinentě a zároveň na současnou politiku většiny členských států EU, které upírají své snahy na upevnění pozic v Africe v nové realitě, tvořené velkým tlakem zejména Číny na svoji přítomnost na tomto světadíle.

Návštěvy představitelů ČR:

- 25. - 28. 1. 2006 - oficiální návštěva ministra zahraničí C. Svobody s doprovodem podnikatelů a novinářů;
- 9. 12. 2006 - mezipřistání delegace vedené prezidentem V. Klausem

Návštěvy představitelů Angolské republiky:

- 25. - 28. 7. 2006 - soukromá návštěva prezidenta J. E. Dos Santose.

Vzájemné ekonomické vztahy

Vzájemné ekonomické vztahy si udržují vysokou dynamiku: vývoz ČR do Angoly dosáhl hodnoty 7 650 tis. USD, čímž se oproti roku 2005 více než zdvojnásobil. Dovoz činil 22 tis. USD a vzájemný obrat 7 672 tis. USD.

Hlavní vývozní komodity ČR: trouby bežešvé z nerezové oceli, ocelové nádrže a cisterny, zařízení pro pivovary, pily na strojní dřevo, traktory, silniční válce, rozvaděče a rozvodné stoly.

Hlavní dovozní komodity ČR: řezané dřevo.

Rozvojová spolupráce

Česká republika se v rámci své rozvojové spolupráce s Angolou zaměřuje na sektory zemědělství a školství. Geograficky se spolupráce v první fázi zaměřuje zejména na provincii Bié, kde je od roku 2006 realizován rozvojový projekt „Centrum zemědělského vzdělávání“, jenž úzce navázal na předchozí projekt ustavení Centra. V červenci 2006 byl taktéž v provincii Bié zahájen projekt v oblasti základního a středního školství. V druhé polovině roku 2006 byla zahájena realizace nového projektu zaměřeného na poradenství v chovu ryb a drůbeže, učiněny byly první kroky k zahájení realizace spolupráce v oblasti podpory zefektivnění zemědělské produkce drobných zemědělců. Na projekty rozvojové spolupráce v Angole bylo v roce 2006 vynaloženo zhruba 13 mil. Kč.

V říjnu 2006 zahájilo v ČR studium šest vládních stipendistů z Angoly. V současné době tak studuje v ČR dvacet Angolanů.

Humanitární pomoc

V listopadu 2006 poskytla Česká republika Angole humanitární pomoc ve výši 2 mil. Kč v souvislosti s vypuknutím cholery v některých částech země. Humanitární pomoc byla poskytnuta jako finanční příspěvek na projekt Mezinárodní federace Červeného kříže a Červeného půlměsíce (IFRC) zaměřený mimo jiné na zajištění nekontaminované vody pro domácnosti a aktivity podporující prevenci.

BAHRAJN

(Království Bahrajn)

- Vzájemné kontakty mezi Českou republikou a Královstvím Bahrajn z důvodu neexistence residentních zastoupení sice nejsou tak časté, nicméně politické vztahy lze charakterizovat jako korektní, bezproblémové, je oboustranný zájem na rozvoji obchodní relace, která neodpovídá potenciálu zemí.

Návštěvy představitelů ČR:

- 17. 1. a 19. 1. 2006 - předseda vlády J. Paroubek se na Bahrajnu zastavil cestou z a do Indie a jednal v Manámě s bahrajnskými představiteli
- 28. 2. - 3. 3. 2006 - oficiální návštěva místopředsedy Senátu PČR P. Pitharta

Vzájemné ekonomické vztahy

Vývoz dosáhl v r. 2006 5,64 mil. USD a dovoz 840 tis. USD. Hlavními vývozními položkami z ČR byla motorová vozidla, nábytek, přístroje elektronického záznamu zvuku a TV obrazu, stroje a zařízení. Mezi hlavní dovozní položky z Bahrajnu patřil bavlněný odpad a sanitární výrobky z plastu. ČR nedováží ani jednu z hlavních exportních položek Bahrajnu, kterými jsou petrochemické výrobky a hliník.

Kulturní vztahy

Spolupráce v oblasti školství není smluvně upravena. Na vysokých školách v ČR studuje několik bahrajnských studentů, kteří si studium hradí ze svých vlastních prostředků. Jde zejména o lékařské obory a technické vědy. Studenti si studium zajišťují prostřednictvím agentur, či na základě doporučení ZÚ.

EGYPT

(Egyptská arabská republika)

Egyptská arabská republika je pro Českou republiku důležitým partnerem v regionu Blízkého východu a severní Afriky a je významným tradičním obchodním partnerem ČR. Česká republika má zájem na rozšiřování vzájemné spolupráce v nových ekonomických odvětvích, zejména v oblasti environmentálních projektů, dopravy a cestovního ruchu. I v tomto roce pokračovaly pravidelné konzultace náměstků ministrů zahraničí. Zvyšuje se počet vzájemných pracovních návštěv a zintenzivňuje se výměna informací na expertní úrovni z různých resortů.

Návštěvy představitelů ČR:

- 19. 3. – 21. 3. 2006 - návštěva náměstka ministra zahraničních věcí J. Bašty;
- 29. 3. – 31. 3. 2006 - návštěva předsedy vlády ČR J. Paroubka;
- 28. 2. – 3. 3. 2006 - delegace Zahraničního výboru Poslanecké sněmovny PČR vedená V. Laštůvkou;
- 22. 5. – 26. 5. 2006 - delegace Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu Senátu PČR vedená předsedou J. Vaculíkem;
- 6. – 7. 12. 2006 - delegace vedená náměstkem ministra dopravy V. Kocourkem.

Návštěvy představitelů EAR:

- 18. – 19. 1. 2006 - návštěva náměstka ministra zahraničních věcí pro evropské záležitosti A. Rašída;
- 22. – 23. 6. 2006 - návštěva ministra pro investice M. Mohieldína.

Vzájemné ekonomické vztahy

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR se v březnu 2006 oficiálně zúčastnilo Káhirského mezinárodního veletrhu. V listopadu se ČR úspěšně prezentovala na Veletrhu obráběcích strojů, ručního nářadí, svářečské techniky a řezacích strojů MACTECH.

Hlavní vývozní komodity ČR: motorová vozidla, stroje a zařízení, výrobky ze železa nebo oceli, chemické hedvábí a elektrotechnické a elektronické výrobky.

Hlavní dovozní komodity ČR: bavlna (rozhodující dovozní položka), oděvní doplňky, ovoce a suché plody, sklo a skleněné výrobky a zelenina.

Rozvojová spolupráce

ČR poskytla EAR v rámci rozvojové spolupráce pro akademický rok 2006/2007 pět vysokoškolských stipendií.

Kulturní vztahy

Spolupráce v oblastech vědy a kultury je tradičně na vysoké úrovni. Zastupitelský úřad ČR v Káhiře představil díla E. Francové a B. Votavové v rámci mezinárodního Trienále grafiky, dále byly představeny práce výtvarnice M. Levinské-Borecké a F. Borovce. S velkým zájmem se setkala výstava grafiky a loutek manželů Řezáčových, která byla zorganizována ve spolupráci se Sdružením českých žen v Káhiře.

Česká kinematografie byla reprezentována filmem Horem pádem na „Filmovém festivalu zemí EU“ Káhiře a v Alexandrii, dále byla egyptskému publiku představena československá kinematografie 60. let; na mezinárodní filmový festival v Káhiře byly zařazeny tři filmy (*Marta, Krásné chvíle bez záruky, Panic je nanic*). Zastupitelský úřad dále uspořádal v Káhiře, Alexandrii a Luxoru koncertní vystoupení Tria Musica ad tabulam R. Měřínského. Egyptské děti se zúčastnily mezinárodní výtvarné soutěže „Lidice 2006“.

Velmi důležité místo na poli vědy zaujímá Český egyptologický ústav Univerzity Karlovy, který od 60. let působí na lokalitě v Abúsíru a od r. 2003 rovněž v oáze al-Hajez. Zastupitelský úřad uspořádal v průběhu roku několik exkurzí do Abúsíru, přední čeští egyptologové přednášeli pro širokou laickou a odbornou veřejnost.

Na základě Prováděcího protokolu na léta 2003 - 2006 podepsaného mezi Akademií věd ČR a Akademií vědeckého výzkumu a technologií EAR se uskutečňují krátké studijní pobyty mezi vědci ČR a EAR.

ETIOPIE

(Etiopská federativní demokratická republika)

Historie česko-etioopských vztahů sahá v měřítku afrického kontinentu do hluboké minulosti. Dvoustranné diplomatické a obchodní vztahy existují od 20. let minulého století a po celou dobu jejich trvání je možné je označit za bezproblémové a přátelské. ČR vyvíjí snahu o oživení hospodářských a obchodních vztahů.

Země patří mezi pravidelné příjemce české zahraniční rozvojové pomoci přesto, že není zařazena mezi tzv. „prioritní země“, jimž je tato pomoc poskytována. Význam země jako partnera ČR umocňuje skutečnost, že v Addis Abebě sídlí sekretariáty Africké unie (AU) a Ekonomické komise OSN pro Afriku (UNECA).

Vzájemné ekonomické vztahy

Česká republika (resp. Československo) dodala do Etiopie řadu významných investičních celků, které jsou dodnes funkční a svého času patřily k pilotním projektů jednotlivých odvětví etiopského hospodářství (pivovary, mlýny, koželužny, hydroelektrárna a další, přičemž výstavba prvního investičního celku byla zahájena již v roce 1946).

Hlavní vývozní komodity ČR: zejména pčhovací stroje a silniční válce, stroje k úpravě textilních vláken, díly pro stroje, vznětové motory a jejich díly, palivová čerpadla, pneumatiky, převody, dopravní pásy, relé, motorová vozidla k přepravě osob aj.

Hlavní dovozní komodity ČR: na prvním místě nepražená i pražená káva, dále boby, řezané květiny, PVC fólie, záclony, obuv, vyčíněné kůže, ananasová šťáva.

Obrat vzájemné obchodní výměny činil v roce 2006 cca 6 mil. USD.

Kulturní vztahy

ČR se každoročně účastní Evropského filmového festivalu, který pořádá zastoupení EU v Addis Abebě.

Rozvojová spolupráce a humanitární pomoc:

Etiopie patří k jednomu z největších příjemců české rozvojové pomoci v Africe. V r. 2006 zde v rámci rozvojové spolupráce ČR byly realizovány projekty v oblasti vzdělávání a životního prostředí. Celkem bylo na tyto projekty ze strany ČR vynaloženo více než 9,5 mil. Kč.

Česká republika poskytla Etiopii 6 vysokoškolských stipendií.

Na konci roku 2006 poskytla Česká republika Etiopii humanitární pomoc ve výši 2 mil. Kč v souvislosti s přetrvávající humanitární krizí v této zemi.

GHANA

(Ghanská republika)

Ghanská republika je historickým a tradičním partnerem České republiky v subsaharské Africe. Vzájemné vztahy mezi Ghanou a ČR jsou nadále velmi dobré a lze je charakterizovat jako dlouhodobě přátelské a bezproblémové. V roce 2006 pokračoval rozvoj ekonomické spolupráce jakožto těžiště vzájemných vztahů; důraz byl kladen na podporu českých vývozu do Ghany, saldo obchodní výměny bylo silně aktivní.

Návštěvy představitelů ČR:

- březen 2006 – pracovní návštěva prvního náměstka ministra obchodu a průmyslu V. Petříčka.

Vzájemné ekonomické vztahy:

Vzájemná obchodní výměna v roce 2006 se zvýšila. Hodnota českého vývozu činila 14.576 tis. USD, hodnota dovozu 2.306 tis. USD.

Hlavní vývozní komodity ČR: osobní automobily, sušené mléko, digitální systémy pro přenos dat, pneumatiky, korálky, kolové traktory, malotraktory a malá zahradní technika, reaktivní barviva, ocel, turbovrtulové motory a náhradní díly, dětské pleny, svítidla, látky a oděvy, drobné spotřební zboží

Hlavní dovozní komodity ČR: tropické dřevo, kůra citrusových plodů, ananas, káva, kaučuk, škrob, kakao, kakaové máslo, káva

Rozvojová spolupráce

Jako každoročně (od roku 2004) byla Ghanské republice v roce 2006 nabídnuta čtyři vládní stipendia ke studiu na českých vysokých školách, která byla využita.

V roce 2006 byl úspěšně realizován malý projekt ZRP Javelin – Internet do škol.

V hlavním městě Akkře působí aktivně Společnost česko-ghanského přátelství, jejímiž členy jsou především bývalí studenti a místní sympatizanti. V Praze založili ghanští studenti Sdružení Ghanců v ČR.

IRÁK

(Irácká republika)

Česká republika se aktivně podílí na stabilizaci a rekonstrukci Iráku. Byl prodloužen mandát českého kontingentu, který působí na jihu země. Jednotka Vojenské policie Armády ČR (100 příslušníků) zajišťovala bezpečnost rozmístěných sil a pomáhala při výcviku iráckých policistů. Česká republika se rovněž podílela na výcviku iráckých policistů v Jordánsku. V rámci výcvikové mise NATO v Iráku působilo pět českých vojáků.

Česká republika měla své dva zástupce ve styčné kanceláři mise EU, kteří zde zastávali funkci koordinátorů integrované právní mise EUJUST LEX, jejímž cílem je podpora reformy irácké trestní justice prostřednictvím vyškolení odborníků v této oblasti (policistů, soudců, státních zástupců, vězeňského personálu).

Návštěvy představitelů ČR:

- 29. 4. - 2. 5. 2006 - pracovní návštěva 1. náměstka ministra zahraničních věcí J. Bašty v hlavním městě kurdského regionu Erbilu, kde slavnostně zahájil provoz pobočky obchodně-ekonomického úseku ZÚ Bagdád.

Návštěvy představitelů Irácké republiky:

- 14. – 16. 8. 2006 - návštěva ministra energetiky kurdského regionu Hošjára Abdula Rahmana Siwailiho v rámci projektu Transformační pomoci ČR Iráku;
- 28. 8. – 30. 8. 2006 - pracovní návštěva státního ministra vnitra kurdského regionu Abdula Karima Sultana Sinjariho.

Vzájemné ekonomické vztahy

I nadále zůstává situace v Irácké republice z bezpečnostního hlediska nestabilní, což vytváří překážku při plném rozvoji obchodních a hospodářských vztahů.

V průběhu let 2003 – 2006 byla realizován program poválečné rekonstrukce a obnovy Irácké republiky, jenž se odvíjel na základě usnesení vlády č. 468 z 12. 5. 2003. Tento program výrazně pomohl řadě českých podnikatelských subjektů se realizovat na tomto zahraničním trhu, a současně tím v teritoriu zkvalitnil česko-irácké obchodní vztahy.

Za podpory Ministerstva průmyslu a obchodu ČR a Svazu průmyslu dopravy ČR se české podnikatelské subjekty zúčastnily dvou oficiálních mezinárodních veletrhů a výstav k obnově a rekonstrukci Iráku, „DBX Trade Show“ v Sulaimaniya a „3rd Rebuilding Iraq“ v Erbilu.

Česká republika jako první země zastoupená v Iráku otevřela pobočku obchodně-ekonomického úseku velvyslanectví v Erbilu.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a zařízení, mobilní úpravny vod, zařízení pro energetiku, ekologii a vodní hospodářství, sklo.

Hlavní dovozní komodity: nejsou známy

Rozvojová spolupráce

Česká republika pokračovala v transformační pomoci v oblasti vzdělávacích projektů a podílela se na záchraně iráckého kulturního dědictví. Česká republika poskytla Iráku v rámci rozvojové spolupráce dvě vysokoškolská stipendia pro akademický rok 2006/2007.

Kulturní vztahy

Na přelomu ledna a února 2006 uspořádal ZÚ Bagdád první zahraniční výstavu v Iráku od svržení režimu Saddáma Hussaina. Expozice Czech Press Photo proběhla v galerii Ministerstva kultury al-Wásit. Výstava byla následně uvedena v Institutu umění na katedře fotografie a dále byla přesunuta do kurdského regionu do Sulejmánie a Erbilu. Česká republika jako jediná země pokračuje v pořádání kulturních akcí, např. „Krásy České republiky“, či koncert u příležitosti dne ozbrojených sil ČR.

ÍRÁN

(Íránská islámská republika)

Vzájemné vztahy zůstaly i v roce 2006 zatíženy obchodními restrikcemi, kterými íránská strana brání dovozům českého zboží odvetou to, že Česká republika je hostitelskou zemí Rádía Fardá (perské redakce Rádía Svobodná Evropa / Rádía Svoboda). Na obou stranách ale existuje politická vůle k normalizaci vztahů. Íránská strana zmírnila celkově konfrontační tón a navrhuje posoudit ekonomické, politické a diplomatické vztahy v jednom svazku. Do konce roku 2006 ale tento trend nepřinesl hmatatelné výsledky. V otázce íránského jaderného programu postupovala ČR v souladu s politikou mezinárodního společenství a EU, podpořila předání kauzy do RB OSN a přijetí sankční rezoluce.

Návštěvy představitelů ČR:

- 27. 8. – 9. 9. 2006 – návštěva světícího biskupa pražského V. Malého.

Vzájemné ekonomické vztahy

Ekonomické česko-íránské vztahy byly v roce 2006 stále zatíženy jednostrannými, oficiálně nevyhlášenými překážkami Íránu na veškeré dovozy českého zboží a spolupráci s firmami registrovanými v České republice. Čeští exportéři nemohou při vystavování nejrůznějších závazkových dokumentů používat služeb českých bank, protože je místní státní instituce neakceptují, a jsou nuceni se obracet na banky z třetích zemí (Německo, Itálie, Rakousko). V případě dovozů pro soukromé íránské subjekty toto omezení neplatí. Proto řada českých firem exportuje do Íránu prostřednictvím třetí země.

Vývoz z ČR do Íránu v roce 2006 činil cca. 490 milionů Kč. Dovoz z Íránu do ČR činil v roce 2006 cca. 260 milionů Kč.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje, jejich části a příslušenství, včetně náhradních dílů (cca 35 % veškerého vývozu), sklo technické a užitkové (celkem cca 30 % veškerého vývozu) suroviny (cca 10 %) a průmyslové polotovary (nápravy aj.) (cca 10 %).

Hlavní dovozní komodity ČR: nejvyšší podíl tvoří sušené plody (pistácie, rozinky, mandle, datle aj.) (celkem 58 %), suroviny (cca 15 %), koberce a tkaná příze (cca 7 %).

Rozvojová spolupráce

Česká republika poskytla Íránu v rámci rozvojové spolupráce jedno vysokoškolské stipendium pro akademický rok 2006/2007.

IZRAEL

(Stát Izrael)

Vztahy mezi Českou republikou a Státem Izrael jsou tradičně velmi dobré, bezproblémové a vyvážené. Rok 2006 lze charakterizovat výrazně vyšší intenzitou spolupráce v ekonomické oblasti. Izrael je jedním z nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR v oblasti Blízkého východu; uskutečnilo se několik obchodně – ekonomických a investičních akcí, které tyto vztahy posílily.

Návštěvy představitelů ČR:

- 4. 4. 2006 - návštěva náměstka ministra pro dvoustranné vztahy MZV T. Pojara;
- 15. - 20. 10. 2006 - návštěva delegace Výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost Senátu PČR, vedená předsedou výboru J. Jařabem.

Vzájemné ekonomické vztahy

Dynamika vzájemné obchodní výměny se nadále zvyšuje, rok 2006 byl rekordní jak objemem českých exportů, tak i celkovým obratem. Dochází k podstatnému nárůstu českého exportu produktů s vyšší přidanou hodnotou.

Hlavní vývozní komodity ČR: reaktory, kotle, přístroje, nástroje mechanické, přístroje pro reprodukci zvuku a obrazu, vozidla motorová, letadla a jejich součásti, přístroje optické, fotografické, lékařské, výrobky ze železa nebo oceli, sklo a výrobky skleněné, vlákna ze dřeva, papír, karton, lepenka, výtažky, taniny, barvy a pigmenty.

Hlavní dovozní komodity ČR: přístroje pro reprodukci zvuku a obrazu, výrobky farmaceutické, reaktory, kotle, přístroje, nástroje mechanické, přístroje optické, fotografické, lékařské, plasty a výrobky z nich, náčiní a výrobky nožířské, výrobky chemické různé, výrobky chemické organické, výrobky různé z kovu obecných a přípravky ze zeleniny, ovoce a ořechů.

Humanitární pomoc

V červenci 2006 v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na Blízkém východě poskytla ČR Izraeli na jeho žádost materiální pomoc (požární hadice a proudnice) v celkové výši 2 mil. Kč.

Kulturní vztahy

V roce 2006 se uskutečnily více než dvě desítky kulturních akcí za podpory Velvyslanectví České republiky. K nejdůležitějším patřily koncert „Pražské židovské housle“ A. Shonerta, vernisáž antologie „Psaní ve stínu Kafky“, výstava „Jan Masaryk – Czech Diplomat, Statesman, and a Friend of Israel“, výstava fotografií O. Škáchy: „Havel disident, prezident, občan“, výstava fotografií V. Vlka; vystoupení jazzového dua Kratochvíl – Ackerman; vystoupení Q-Voxu v Tel Avivu a v Jeruzalémě; výstava plakátů K. Míška v Jeruzalémě; vystoupení Laterna Magica s „Kouzelným cirkusem“ v Izraeli; spolupořádání dětského chanukového festivalu v Givatajim, vystoupení vokálního souboru Octopus Pragensis a koncertu vážné hudby k připomínce terezínských skladatelů. V rámci plnění česko-izraelské kulturní dohody Izrael navštívilo osm českých divadelníků a tanečníků, izraelským dětem oceněným za účast ve výtvarné soutěži "Lidice 2006" předal zastupitelský úřad diplomy.

JEMEN

(Jemenská republika)

Vztahy mezi Českou republikou a Jemenskou republikou jsou dlouhodobě stabilní, bezproblémové, což dokládá několik vzájemných návštěv za rok 2006. ČR se snaží navýšit potenciálu obou zemí neodpovídající obchodně-ekonomickou relaci. Jemen byl i v roce 2006 jednou z osmi prioritních zemí rozvojové spolupráce pro ČR na léta 2006-2010.

Návštěvy představitelů ČR:

- 29. 4. - 1. 5. 2006 - návštěva ministra zahraničních věcí C. Svobody;
- 4. 3. - 9. 3. 2006 - návštěva delegace Senátu PČR.

Návštěvy představitelů Jemenu:

- 18. 3. - 19. 3. 2006 – neoficiální návštěva prezidenta A. Sáleha.

Vzájemné ekonomické vztahy

Ekonomické vztahy s Jemenem se rozvíjejí především v oblasti obchodní výměny zboží, která však vzhledem ke svému dosud relativně nízkému objemu z roku na rok značně kolísá. Náš vývoz do Jemenu je přitom výrazně vyšší než dovoz.

Obchodní výměna v oblasti služeb a toky investic nebyly mezi oběma zeměmi zatím ještě zaznamenány.

Hlavní vývozní komodity ČR: osobní automobily, civilní zbraně, elektrotechnické komponenty, ocelové trubky, náhradní díly vznětových motorů, kompresory, léčiva a přenosová zařízení.

Hlavní dovozní komodita ČR: mražené rybí filé.

Rozvojová spolupráce

Jemen byl opětovně zařazen mezi osm prioritních zemí zahraniční rozvojové spolupráce ČR na léta 2006 – 2010. Spolupráci obou zemí dokresluje podepsané

memorandum o porozumění, které se zaměřuje na rozvojovou spolupráci v sektorech vodohospodářství, energetiky a vzdělávání.

V roce 2006 byla zahájena realizace projektu modernizace a zvýšení účinnosti elektrárny Al Hiswa a dále pokračovaly dva projekty v sektoru vodohospodářství „Zásobování a úprava pitné vody v oblasti Socotra Archipelago“ a „Pomoc při řešení likvidace a recyklace odpadních vod nemocnice ve městě Hadibo“. Na projekty rozvojové spolupráce v Jemenu bylo v roce 2006 vynaloženo 17 mil. Kč.

V akademickém roce 2006/2007 byla Jemenu přidělena čtyři vládní stipendia.

JIHOAFRICKÁ REPUBLIKA

V roce 2006 došlo k zásadnímu prohloubení a upevnění vztahů s historicky nejstarším partnerem ČR v subsaharské Africe, Jihoafrickou republikou, která si s velkým odstupem udržela pozici nejdůležitější relace v subsaharské Africe. V tomto roce proběhla historicky první státní návštěva prezidenta České republiky v JAR, která byla zároveň první státní návštěvou hlavy státu ze střední Evropy v Jihoafrické republice po skončení období apartheidu. I přes zvyšující se obchodní obrat obě země projevují zájem na navýšení obchodně-ekonomické relace, kde existuje nevyužitý prostor.

Návštěvy představitelů ČR:

- 10. - 14. 5. 2006 - návštěva delegace Hospodářského výboru Poslanecké sněmovny PČR, vedené jeho místopředsdou O. Vojířem;
- 9. - 13. 12. 2006 - oficiální návštěva prezidenta V. Klause.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- 12. 12. 2006 v Pretorii podepsána Dohoda o hospodářské spolupráci mezi Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR a Ministerstvem obchodu a průmyslu JAR.

Vzájemné ekonomické vztahy

V roce 2006 si Jihoafrická republika dále upevnila pozici nejvýznamnějšího obchodního partnera České republiky v rámci celého afrického kontinentu.

Vzájemný obchodní obrat zaznamenal další prudký nárůst a překročil hranici 370 630 tis. USD. Zveřejněné výsledky za rok 2006 hovoří o vývozu 197 457 tis. USD, dovozu 173 173 tis. USD, což představuje nárůst oproti roku 2005 u vývozu o 31,6 %, u obratu 31,4 % a rovněž rostl dovoz z JAR, který narostl o 35,1 %.

Hlavní vývozní komodity ČR: zařízení k automatickému zpracování dat, díly a součásti motorových vozidel, elektrická zařízení, papír, lepenka a výrobky z nich, stroje a zařízení, hotové výrobky.

Hlavní dovozní komodity ČR: textilní vlákna (vlna), stroje a zařízení, ovoce, železo a ocel, neželezné kovy a kůže a kožené výrobky.

Kulturní vztahy

V roce 2006 byla v JAR představena výstava „Slivovice a její duše“ v Pretorii a Kapském Městě, v Pretorii se dále konal festival českých filmů pro děti a mládež. V Pretorii, Kapském Městě a na dalších místech koncertoval český varhaník J. Tůma. V Johannesburgu se během léta a podzimu 2006 konaly výstava malířky J. Pechové a dále český filmový večer v Goethe-Institutu. V Kapském Městě proběhly výstava českých uměleckých sklářů R. Lennera a O. Staňkové a jihoafrická premiéra Dvořákovy opery *Rusalka* a dále se konalo turné galakonzertů k 250. výročí narození W. A. Mozarta. Úspěšně se rozvíjí spolupráce mezi divadlem Archa a partnerským divadlem v Sowetu.

V oblasti přímých meziškolských vztahů úspěšně pokračuje spolupráce mezi Univerzitou Karlovou v Praze (právníká fakulta, lékařská fakulta) na straně jedné a Pretorijskou univerzitou a Kapskou univerzitou na straně druhé a dále mezi Jihočeskou univerzitou a Univerzitou v Potchefstroomu a Pretorijskou univerzitou. Pretorijská univerzita navázala spolupráci i s Českou zemědělskou univerzitou. Úspěšně pokračuje i program kulturní výměny tří pražských a tří pretorijských základních škol. Program inicioval v roce 2003 útvar pro výzkum dětské literatury UNISA (*University of South Africa*) a uskutečňuje ho ve spolupráci s velvyslanectvím JAR v Praze a Pedagogickým centrem Střední Čechy. Zájemcům o studium českého jazyka jsou zprostředkovávány kontakty na Letní školu slovanských studií v Praze a na krajanské kurzy češtiny v Dobrušce.

JORDÁNSKO

(Jordánské hášimovské království)

Jordánské hášimovské království představuje pro Českou republikou v oblasti Blízkého východu stabilního partnera, s nímž ji pojí tradičně přátelské vztahy. Vzájemná spolupráce se rozvíjí především v oblasti obchodní a hospodářské.

Návštěvy představitelů ČR:

- 10. – 15. 4. 2006 - návštěva ministryně školství, mládeže a tělovýchovy P. Buzkové.

Vzájemné ekonomické vztahy

České vývozy na jordánský trh dosáhly v roce 2006 celkové výše 22.961 tis. USD. České dovozy z Jordánska rostly v uplynulých pěti letech výrazně rychleji, avšak jejich absolutní výše je stále naprosto zanedbatelná; v roce 2006 pouze 387 tis. USD.

Hlavní vývozní komodity ČR: nemletá pšenice špalda (33,2 %), papír kraft pytlový, kartony, lepenka a cigaretový papír (26 %), motorová vozidla a jejich části, rozvaděče, antény, vysílače, signalizační přístroje a měniče, optické přístroje, lékařská zařízení a kabely z umělých vláken.

Rozvojová spolupráce

I v roce 2006 pokračovala v rámci rozvojové spolupráce České republiky spolupráce Institutu tropického a subtropického zemědělství ČZU v Praze s Jordánskou vědeckou a technickou univerzitou v Irbidu na projektu výzkumného a výcvikového centra zaměřeného na problematiku chovu ovcí Awásí.

ČR poskytla Jordánsku jedno vysokoškolské stipendium.

Kulturní vztahy

V únoru připravilo Velvyslanectví České republiky výstavu „České památky UNESCO“. V září proběhla ve spolupráci s jordánskou institucí Royal Film Commission projekce čtyř českých komedií, během níž byly představeny snímky *Vesničko má středisková*, *Obecná škola*, *Kolja* a *Samotáři*. V listopadu byl v rámci 28. Filmového festivalu EU promítnut film *Tmavomodrý svět*.

KEŇA

(Keňská republika)

Keňská republika patří mezi významné obchodní partnery České republiky v subsaharské Africe. Rok 2006 proběhl ve vzájemných vztazích ČR s Keňou především ve znamení dalšího rozvoje turistiky. Od února 2006 se díky historicky prvnímu charterovému letu z Prahy Keňa stala dalším z vyhledávaných cílů českých turistů.

Návštěvy představitelů České republiky:

- 19. – 22. 3. 2006 - návštěva prvního náměstka ministra průmyslu a obchodu V. Petříčka se zástupci vybraných českých firem.
- 7. – 12. 5. 2006 - návštěva společné delegace Poslanecké sněmovny a Senátu PČR na zasedání Meziparlamentní unie v Nairobi.

Návštěvy představitelů Keňské republiky:

- 22. – 24. 3. 2006 – návštěva ministra turistiky a ochrany divoké zvěře M. Dzoro

Vzájemné ekonomické vztahy

Dne 13. 2. 2006 přistál v Mombase historicky první český charterový let společnosti Travel Service se 174 turisty. Slavnostního přivítání turistů se zúčastnili představitelé keňského turistického průmyslu a zástupci místních cestovních kanceláří. Událost byla adekvátně zaznamenána keňskými sdělovacími prostředky.

Obchodní obrat má vzrůstající tendenci. V roce 2006 hodnoty českého vývozu dosáhly 4 862 tis. USD, vzájemný obrat dosáhl částky 6 956 tis.USD.

Hlavní vývozní komodity ČR: digitální systémy, díly pro letecké motory, novinový a kraftový papír, malá letadla, ocelové tyče skleněná bižuterie.

Hlavní dovozní komodity ČR: tabák, čaj, nepražená káva, řezané květiny, ananasy, guave, avokádo, vlna, tresti a výtažky, umělecké předměty ze dřeva.

Rozvojová spolupráce a humanitární pomoc

V roce 2006 byl v Keni dokončen projekt v oblasti životního prostředí a realizován malý lokální projekt v oblasti zdravotnictví. Celkem bylo na tyto projekty ze strany ČR vynaloženo 2,5 mil. Kč. V roce 2006 byla poskytnuta 3 vysokoškolská stipendia.

Na konci roku 2006 ČR poskytla humanitární pomoc Keni ve výši 3 mil. Kč v souvislosti s následky katastrofálního sucha ve východní Africe.

Kulturní vztahy

V květnu 2006 proběhl v Nairobi Evropský filmový festival, kterého se již tradičně zúčastnila i ČR. Českou filmovou tvorbu zastupoval film *Fimfárum Jana Wericha*. U příležitosti státního svátku ČR byla vystavena díla grafika K. Demela, jež se setkala se značným zájmem účastníků.

KONGO

(Demokratická republika Kongo)

Dlouhodobé korektní a přátelské vzájemné vztahy dostaly nový impulz v podobě postupné politické stabilizace v Konžské demokratické republice doprovázené úsilím o obnovu hospodářství země.

Proces politické stabilizace vyvrcholil parlamentními a prezidentskými volbami. Demokratický vznik a mezinárodní kredibilita vedení a orgánů země spolu s programem obnovy ekonomiky vytváří předpoklad a prostor pro prohloubení všestranných vzájemných vztahů.

Jako příspěvek ke stabilizaci bezpečnostní situace v DRK Česká republika zabezpečila výcvikový kurz pro sedm policejních instruktorů DRK.

Návštěvy představitelů ČR:

- 6. - 9. 12. 2006 – v zastoupení prezidenta republiky se náměstek ministra zahraničních věcí D. Gladiš zúčastnil inaugurace konžského prezidenta. Dne 8.12. prezident J. Kabila českého hosta přijal k osobní audienci.

Vzájemné ekonomické vztahy

Objem vzájemné obchodní výměny se v roce 2006, v porovnání s předcházejícím obdobím, ještě nezměnil a dosáhl u vývozu hodnoty 1397 tis. USD u dovozu 696 tis. USD (obrat 2093 tis. USD).

Prezidentův program urychlené hospodářské obnovy země se v závěru roku 2006 již pozitivně odrazil např. v uzavření kontraktů českých firem na rehabilitaci některých vodních energetických zařízení. Konžský trh patří v subsaharské Africe k jedněm z nejperspektivnějších.

Hlavní vývozní komodity ČR: oděvy, pneumatiky a kordy, elektronická zařízení, náhradní díly k energetickým zařízením.

Hlavní dovozní komodity ČR: dřevo, kobalt.

KONGO

(Konžská republika)

Vzájemné vztahy mezi ČR a Konžskou republikou jsou tradičně přátelské a bezproblémové. Po delší období se soustřeďují na obchodně-ekonomickou spolupráci. Je oboustranně deklarován zájem na jejich všestranné zintenzivnění. Význam země se zvýšil, když byl na posledním summitu Africké unie v Chartúmu pro rok 2006 zvolen předsedou organizace konžský prezident D. Sassou-Nguesso.

Návštěvy představitelů ČR:

- 7. 12. 2006 – návštěva náměstka ministra zahraničních věcí D. Gladiše, který zde konzultoval otázky společného zájmu.

V průběhu roku 2006 pokračovala jednání s kandidátem na místo honorárního konzula České republiky v Konžské republice. ČR vedla, v rámci ČS EU prostřednictvím svého zastoupení v sousední Kinshase, též aktivní dialog s konžskou stranou.

Vzájemné ekonomické vztahy

České vývozy na trh Konžské republiky dosáhly v roce 2006 celkové výše 1 319 tis. USD. České dovozy v roce 2006 byly realizovány v hodnotě 753 tis. USD.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a dopravní prostředky.

Hlavní dovozní komody: kaučuk, dřevo, káva.

V roce 2006 konžská strana projevila zájem o české zkušenosti z výstavby vodních elektráren a nákup turbín.

KUVAJT

(Stát Kuvajt)

Vzájemné vztahy České republiky a Kuvajtu jsou tradičně přátelské a otevřené. Těžištěm spolupráce mezi ČR a Kuvajtem je, stejně jako v ostatních zemích Arabského poloostrova, především ekonomická spolupráce, kde existují na obou stranách nevyužité možnosti. ČR má zájem na větší intenzifikaci politických vztahů. I v roce 2006 pokračoval nárůst počtu občanů Kuvajtu, pro které se Česká republika stala oblíbenou turistickou a lázeňskou destinací.

Vzájemné ekonomické vztahy

Vzájemný obrat se v roce 2006 pohyboval ve výši 330 tis. USD a saldo, podobně jako v předchozích letech, bylo pro ČR vysoce aktivní.

Hlavní vývozní komodity ČR: osobní automobily, stroje, zařízení pro ropný průmysl a zdravotnictví, potraviny.

Hlavní dovozní komodity ČR: ropa a ropné komodity.

Kulturní vztahy

V roce 2006 se v Kuvajtu uskutečnilo několik kulturních akcí. V květnu 2006 byla uspořádána společná výstava výtvarných děl umělců ze zemí EU; ČR se na výstavě podílela jednak zapůjčením dvou obrazů (S. Kovařík, I. Krupa), jednak spoluprací na tvorbě katalogu k výstavě. Dne 8.12.2006 se uskutečnil koncert Českého tria (D. Vlachová, M. Langer, M. Petráš). Koncert byl připraven ve spolupráci s Kuwait Chamber Philharmonia a byl zároveň spojen s odloženou oslavou státního svátku ČR. Akce se zúčastnilo cca 350 osob. Při této společenské akci byly zájemcům k dispozici prospekty, brožury a další informační materiály o ČR. V prostorách ZÚ Kuvajt a na rezidenci velvyslance jsou i nadále vystaveny obrazy – výtvarná díla skupiny moravských umělců, která byla MZV/ZÚ dlouhodobě zapůjčena Unii výtvarných umělců Olomoucka (UVUO).

Kuvajtská strana nabídla v roce 2006 stipendia pro akademický rok 2007/2008, která byla postoupena k dalšímu řízení do ČR.

LIBANON

(Libanonská republika)

Vztahy České republiky a Libanonu jsou tradičně přátelské a vyvážené. Česká republika podporuje nezávislost, suverenitu a demokratizační proces země. V tomto duchu také Česká republika vyzývala k naplnění příslušných rezolucí Rady bezpečnosti OSN týkajících se zklidnění situace v Libanonu a její stabilizace.

Vzájemné ekonomické vztahy

Těžištěm česko-libanonských hospodářských vztahů je obchodní výměna; saldo České republiky je tradičně výrazně aktivní. Nezanedbatelnou roli ve vzájemných ekonomických vztazích sehrává i incomingový turismus Libanonců do ČR, zaměřený na léčebné lázeňské pobyty. V souvislosti s válečným konfliktem mezi šíitským hnutím Hizballáh a Izraelem

v létě 2006 poskytla Česká republika Libanonu humanitární a postkonfliktní pomoc ve výši téměř 750 tis. EUR.

Hlavní vývozní komodity ČR: mléko a mléčné výrobky, sklo a skleněné výrobky, papír, bižuterie, železo a ocel, vozidla jiná než kolejová, stroje a mechanická zařízení a jejich části a součásti.

Hlavní dovozní komodity ČR: tabák, výrobky ze železa a oceli, nápoje.

Rozvojová spolupráce

Česká republika udělila v akademickém roce 2006/2007 tři vládní studijní stipendia.

Humanitární pomoc

V souvislosti s ozbrojeným konfliktem mezi šíitským hnutím Hizballáh a Izraelem poskytla Česká republika jako jedna z prvních zemí EU humanitární pomoc ve výši 5 mil. Kč, nabídla pomoc formou léčby nemocných dětí v ČR (tzv. program Medevac) a vyčlenila 7 mil. Kč na humanitární postkonfliktní obnovu, jmenovitě na projekt podpory návratu rodin vysídlených z jihu Libanonu české nevládní neziskové organizace Člověk v tísní a na projekt obnovy přístupu k pitné vodě ve vesnicích na jih od Súru (angl. Tyre) české nevládní neziskové organizace Adra. Na dárcovské konferenci ve Stockholmu přislíbila přispět na obnovu Libanonu dalšími 8 mil. Kč. Česká republika se na humanitární pomoci Libanonu v době války a na jeho obnově podílela rovněž jako členská země EU a OSN a prostřednictvím přímé činnosti (bez vládní podpory) některých českých nevládní organizací.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Smlouva mezi vládou Libanonské republiky a vládou České republiky o spolupráci v oblasti cestovního ruchu, v platnost vstoupila 18. 8. 2006.

Kulturní vztahy

V rámci pravidelně konaného festivalu klasické hudby al-Bustán proběhla v únoru a březnu výstava obrazů českého výtvarníka J. Votruby s tématem „Hudba W. A. Mozarta“. Na festivalu rovněž vystoupil Pražský komorní sbor. V říjnu vystoupila v Bejrútu na dvou koncertech s interpretací děl české i světové klasické hudby akordeonistka J. Bezpalcová. Na

13. ročník Festivalu evropského filmu, který proběhl v Bejrútu v listopadu a prosinci, byl libanonskému publiku představen český film režisérky A. Nellis *Výlet*.

LIBYE

(Velká libyjská arabská lidová socialistická džamáhíríja)

Po uvolnění sankčního režimu pokračovala Česká republika i v roce 2006 v procesu rozvoje bilaterálních vztahů, a to jak v politické, tak zejména v ekonomické oblasti, kam ČR soustředila, ve spolupráci s českou podnikatelskou sférou, svoje aktivity. Nedořešenou otázkou prozatím zůstávají pohledávky ČR v Libyi.

Návštěvy představitelů ČR:

- 9. 5. -14. 5. 2006 – delegace Hospodářského výboru Poslanecké sněmovny PČR.

Vzájemné ekonomické vztahy

ČR se podruhé oficiálně účastnila mezinárodního Tripolského veletrhu, na kterém měla své zastoupení řada českých firem.

ČR se zúčastnila formou katalogové výstavy 3. ročníku mezinárodního veletrhu Libya Built 2006.

Hlavní vývozní komodity ČR: kovové výrobky (nástroje pro obráběcí stroje, ocelové konstrukce), výrobky z nekovových nerostů (sklo určené ke stolování, křišťál), železo a ocel (trubky do ropných vrtů), osobní automobily Škoda, osvětlovací technika, stroje a zařízení k výrobě energie (motorové pohony).

Hlavní dovozní komodity ČR: ropa.

Kulturní vztahy

V oblasti školství přetrvává zájem libyjských studentů – samoplátců o studium na českých vysokých školách.

MALAWI

(Republika Malawi)

Malawiská republika je jednou z nejchudších zemí subsaharské Afriky. Navíc je zemí velmi často sužovanou přírodními pohromami. Současné dvoustranné vztahy České republiky s Malawiskou republikou se proto orientují zejména na rozvojovou spolupráci.

Vzájemné ekonomické vztahy:

Hlavní vývozní komodity ČR: díly a příslušenství k telekomunikačním přístrojům

Hlavní dovozní komodity ČR: nosnou položkou je dlouhodobě tabák, dále se dováží koření, čaj a ořechy.

Vedení Malawiské republiky několikrát ocenilo hospodářskou transformaci v České republice s tím, že zkušenosti z této transformace by mohly být přínosné i pro Malawi.

Rozvojová spolupráce a humanitární pomoc

V roce 2006 bylo z prostředků ZRS České republiky vynaloženo na bilaterální spolupráci s Malawi 1 700 000 Kč na projekt „*Terénní ošetřovatelská a rehabilitační péče Sue Ryder*“. Projekt spadá do gesce Ministerstva zdravotnictví ČR a jeho realizace byla z časového hlediska rozvržena do let 2004-2006. Cílem projektu je zvýšení kvality života místních obyvatel prostřednictvím základní léčby a rehabilitace tělesně i zdravotně postižených. Nedílnou složkou projektu jsou i preventivní aktivity v rámci komunity, které vedou ke zlepšení znalostí o zdravotních rizicích a možnostech předcházení chorobám. Významným aspektem projektu je i zabránění sociální exkluzi zdravotně postižených jedinců.

MAROKO

(Marocké království)

Po vstupu České republiky do Evropské unie se na obou stranách projevil zvýšený zájem o rozvoj bilaterální spolupráce s Marokem, který pokračoval i v roce 2006, a to především v oblastech obchodně-ekonomické a kulturní spolupráce, což bylo potvrzeno českou podnikatelskou misí v únoru 2006, která zesílila zájem obou stran na další spolupráci. Pozitivním krokem k dalšímu rozšíření kontaktů napomohlo i zřízení druhého honorárního

konzulátu ČR v marockém městě Fes. Úspěšně pokračovala spolupráce v kulturní oblasti a prezentaci české kultury.

Návštěvy představitelů ČR:

- 13. - 14. 2. 2006 – oficiální návštěva předsedy vlády J. Paroubka a ministra kultury V. Jandáka;
- 9. – 12. 7. 2006 – pracovní návštěva náměstka pro otázky právní, konzulární a ekonomické MZV P. Svobody v rámci ministerské euro-africké konference o migraci;
- 15. - 19. 11. 2006 – pracovní návštěva náměstka pro vnější ekonomické vztahy a prezentaci ČR v zahraničí MZV D. Gladiše.

Návštěvy představitelů Marockého království:

- 20. – 24. 5. 2006 - pracovní návštěva ministra územního rozvoje, vody a životního prostředí M.Yazghiho.

Vzájemné ekonomické vztahy

Vzájemné ekonomické vztahy mezi oběma zeměmi se během roku 2006 úspěšně rozvíjely. Důležitým momentem v tomto směru byla prezentace několika českých sklářských firem během výstavy českého skla v Rabatu a Casablance v listopadu a oficiální účast České republiky na mezinárodním veletrhu strojírenství a subdodavatelství SISTEP v Casablance.

Hlavní vývozní komodity ČR: kancelářské stroje a stroje na zpracování dat (počítače), železo a ocel, elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, mléčné výrobky (sušené mléko), papír a lepenka, textilní příze, výrobky z pryže (pneu), silniční vozidla, stroje (především pro textilní a kožedělný průmysl), strojní zařízení a příslušenství (ložiska, formy), chemikálie.

Hlavní dovozní komodity ČR: oděvní výrobky a obuv, zelenina a mořské plody, tranzistory, relé, polovodičové prvky.

Kulturní vztahy

V roce 2006 se Česká republika v Maroku prezentovala několika akcemi komorního rázu a účastí na podnicích pořádaných Delegací Komise Evropské unie v Rabatu. Z akcí lze jmenovat dva koncerty vážné hudby interpretované pianistou S. Gallinem, z nichž jeden se

odehrál v Rabatu za spoluúčasti japonské pianistky a venezuelského kytaristy, druhý pak v rámci tradičního kulturního festivalu ve městě Assilah. ZÚ Rabat uspořádal v květnu kulturní večer u příležitosti uspořádání výstavy „Praha Srdce Evropy“, během kterého vystoupila marocká hudební skupina Rachida Toumi. V rezidenci se v době vánočních příprav také sešla část českých krajanů, aby společně shlédli film *Sedím na konáři*.

Na jazzovém festivalu „Jazz aux Oudayas“, pořádaném pod záštitou Evropské unie, se úspěšně zúčastnil kytarista D. Dorůžka, který vystoupil společně s hudebníky z Rakouska. Česká republika se také prezentovala v rámci pravidelného Festivalu evropského filmu (pod záštitou Delegace EK v Maroku), během nějž se v několika marockých městech promítal film *Šťěstí*.

NAMIBIE

(Namibijská republika)

Rok 2006 potvrdil velmi dobré vzájemné vztahy s Namibií návštěvou ministra zahraničí C. Svobody, která navazovala na předchozí návštěvu na nejvyšší úrovni, cestu bývalého prezidenta S. Nujomy do České republiky v roce 1999. Významnou podporou získání nezávislosti Namibie v roce 1990 získalo Československo u namibijských představitelů značný politický kredit. Bohužel se stále nedaří tento politický kapitál transformovat do konkrétní obchodní a ekonomické spolupráce. Oblastí zaznamenávající určitou dynamiku zůstává tradičně rozvojová spolupráce.

Návštěvy představitelů ČR:

- 20. - 31. 1. 2006 - oficiální návštěva ministra zahraničí C. Svobody s podnikateli.

Vzájemné ekonomické vztahy

Přestože obchodní výměna dosáhla v roce 2006 navýšení o 100 % v porovnání s minulým rokem, jedná se stále o poměrně zanedbatelné částky. Vývoz v roce 2006 činil 235 tis. USD, dovoz 1 398 tis. USD, obrat dosáhl 1 633 tis. USD.

Hlavní vývozní komodity ČR: strojní zařízení pro průmysl.

Hlavní dovozní komodity ČR: ovoce, ryby a korýši, kovové výrobky.

Rozvojová spolupráce

Namibie patří k jedněm z největších příjemců české rozvojové pomoci v Africe. V roce 2006 zde v rámci rozvojové spolupráce České republiky byly realizovány - stejně jako v minulých letech - projekty v oblasti vzdělávání, sociálního a průmyslového rozvoje a životního prostředí. Celkem bylo na tyto projekty v roce 2006 ze strany ČR vynaloženo více než 10 mil. Kč.

V roce 2006 byla poskytnuta dvě vládní stipendia.

NIGÉRIE

(Nigerijská federativní republika)

Po oživení politických i ekonomických vztahů v roce 2005 návštěvami nigerijského ministra obrany v České republice a delegace Zahraničního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v Nigérii, doznala v roce 2006 bilaterální relace zatím svého vrcholu. S ohledem na ekonomické možnosti ČR a nigerijský potenciál jsou na obou stranách nevyužité možnosti ke zintenzivnění hospodářské spolupráce.

Návštěvy představitelů ČR

- 2. - 4. 2. 2006 – návštěva ministra zahraničních věcí C. Svobody;
- 7. - 9. 12. 2006 - státní návštěva prezidenta V. Klause.

Návštěvy představitelů Nigerijské federativní republiky

- 23. – 27. 4. 2006 – návštěva delegace Výboru pro zahraniční věci a Výboru pro národní bezpečnost Národního shromáždění;
- 15. – 19. 8. 2006 – návštěva emíra z Kano Alhaji Ado Bayero a jorubského krále Oba Ooni of Ile Ife.

Vzájemné ekonomické vztahy

Český export do Nigérie v posledním období velmi dynamicky roste a dosahuje nejvyšší úrovně od vzniku ČR. Nigérie je druhým největším odběratelem českého zboží v subsaharské Africe, přičemž potenciál pro další nárůst obchodní spolupráce je mimořádný.

Hlavní vývozní komodity ČR: generátory, čepelky do holicích strojků, díly pro plynové turbíny, osobní automobily, elektrické vodiče a pšenice.

Hlavní dovozní komodity ČR: přírodní kaučuk, bavlna, akažuové ořechy a dřevěné uhlí.

Rozvojová spolupráce

Jak pro školní rok 2005/2006, tak i pro školní rok 2006/2007 obdržela Nigérie nabídku tří vysokoškolských stipendií.

Kulturní vztahy

V říjnu 2006 se v hlavním nigerijském městě Abuji konala výstava „Čeští architekti ve světě“. V prosinci 2006 velvyslanectví ČR představilo výstavu „Češi v Africe“. Sérií koncertů se v prosinci 2006 v Abuji prezentovala cimbálová muzika Danaj ze Strážnice.

PALESTINA

(Palestinská autonomní území)

Výsledky palestinských voleb na území Palestinské samosprávy v roce 2006 znemožnily další rozvoj vztahů s Českou republikou. Po vítězství hnutí Hamás v lednových parlamentních volbách Evropská unie a její členské státy, včetně České republiky, zmrazily vztahy s novým vedením palestinské exekutivy. V bilaterálních vztazích nedošlo k žádným kontaktům, pokračuje rozvojová spolupráce.

Vzájemné ekonomické vztahy

Část obchodní výměny je statisticky vykazována i v rámci česko-izraelských obchodních vztahů.

Hlavní vývozní komodity ČR: kotle, výrobky z plastů, motorová vozidla, přístroje a mechanické nástroje.

Rozvojová spolupráce

Česká republika poskytla Palestině v rámci rozvojové spolupráce čtyři vysokoškolská stipendia pro akademický rok 2006/2007.

Česká republika v Palestině v rámci rozvojové spolupráce pokračovala v roce 2006 v realizaci významného projektu v oblasti energetiky („Elektrifikace okresu Tubás“) v celkové hodnotě více než 50 mil. Kč.

SAÚDSKÁ ARÁBIE

(Království Saúdské Arábie)

Království Saúdské Arábie je důležitým partnerem České republiky v regionu Blízkého východu. V bilaterálních vztazích je pro ČR dlouhodobě prioritou ekonomická a obchodní oblast. Počet saúdskoarabských občanů přijíždějících do České republiky na léčebné pobyty, za rekreací a obchodem má vzrůstající tendenci.

Návštěvy představitelů ČR:

- 5. 2. 2006 - návštěva ministra zdravotnictví D. Ratha.

Návštěvy představitelů KSA:

- 11. 5. 2006 - pracovní návštěva ministra zahraničních věcí prince Fajsala.

Vzájemné ekonomické vztahy

V roce 2006 došlo v zásadě k udržení hlavních ukazatelů českého exportu do SAK, když český vývoz zaznamenal po letech prudkého skokového nárůstu poprvé velmi mírný pokles. Stejně tak vývoz SAK do ČR se pohyboval na úrovni odpovídající roku 2005. Vývozní aktivity českých firem jsou v posledních ovlivněny zvyšujícím se kurzem EUR, v jehož zóně se nachází ČR, a klesajícím kurzem USD, který má hlavní vliv na saúdskou měnu, pevně na něj vázanou. Proto lze udržení současné vývozní bilance ČR do SAK v roce

2006 velmi blízko úrovni roku 2005 považovat za úspěch. Saúdský vývoz do ČR je naopak stále relativně nízký zejména proto, že ČR není přímým odběratelem ropy ze SAK.

Hlavní vývozní komodity ČR: díly pro kotle, silniční motorová vozidla (zejména osobní automobily Škoda), mléčné výrobky (sušené mléko, bílé sýry), železné a ocelové výrobky (profily, úhelníky, trubky apod.), lepenka, kompresory, zápalnice a rozbušky pro civilní užití, bižuterie, pneumatiky, nemocniční nábytek atd., nově se pak objevily v bilanci dodávky obilovin (ječmen).

Hlavní dovozní komodity ČR: Převažující dovozní komoditou ze SAK do ČR byl zejména polyetylén, dále netkané a impregnované textilie, acyklické alkoholy a další pestrá paleta produktů petrochemického průmyslu, železné a ocelové konstrukce, kůže atd.

Kulturní vztahy

Na českých vysokých školách v současnosti studuje na vlastní náklady v oborech lékařství a techniky několik saúdskoarabských studentů. Saúdská oficiální místa potvrdila uznávání diplomů Univerzity Karlovy v Praze, Masarykovy univerzity v Brně a Vysokého učení technického v Brně.

SPOJENÉ ARABSKÉ EMIRÁTY

Spojené arabské emiráty jsou největším obchodním partnerem ČR v mimoevropských zemích. Politická relace je bezproblémová, vztahy jsou otevřené. Česká republika se i v roce 2006 zaměřila na oblast obchodně-ekonomickou, která se úspěšně rozvíjí. ČR se pravidelně účastní v SAE formou oficiálních účastí řady specializovaných obchodních veletrhů a výstav, včetně veletrhů k rozvoji turismu. Potěšitelné je proto zvýšený zájem emirátských turistů o česká lázeňská a rekreační zařízení. Ze strany SAE existuje dlouhodobý zájem o investice v ČR.

Vzájemné ekonomické vztahy

Pro vzájemné ekonomické vztahy mezi Českou republikou a Spojenými arabskými emiráty je již léta charakteristický dynamický rozvoj, a to zejména českého vývozu.

Spojené arabské emiráty jsou z hlediska obchodního obratu nejvýznamnějším obchodním partnerem České republiky v oblasti Blízkého východu a severní Afriky. Podle tohoto ukazatele se v pořadí zemí, se kterými obchoduje ČR, nacházejí na 30. místě. V listopadu 2006 byla v Dubaji zorganizována propagace ČR pod názvem „České dny v Dubaji“. Jednalo se o sérii akcí, z nichž nejvýznamnějšími byly obchodní konference a dva semináře k českému lázeňství.

V meziročním srovnání se podařilo udržet vysokou hodnotu vývozu v hodnotě téměř 11 mld. Kč, dovoz se zdvojnásobil a dosáhl téměř 1 mld. Kč. Obchodní bilance zůstává výrazně aktivní.

Hlavní vývozní komodity ČR: sklo a skleněné výrobky, stroje a zařízení, elektrotechnické a elektronické výrobky, výrobky ze železa a oceli, motorová vozidla a nástroje.

Hlavní dovozní komodity ČR: hliník a hliníkové výrobky, textilní výrobky, silice a kosmetické výrobky, elektrotechnické výrobky a polygrafické výrobky.

Kulturní vztahy

Kulturní styky České republiky a Spojených arabských emirátů jsou jednostranně z české strany rozvíjeny pořádáním celé řady akcí. Ve dnech 6. – 11. 4. 2006 proběhl v Dubaji již 3. ročník Mezinárodního mírového hudebního festivalu pro mladé umělce, organizovaný Riadem Kudsí, dirigentem Emirátského symfonického orchestru mladých umělců. Z ČR se soutěže účastnil houslista Michal Matouš (14 let), který obsadil 2. místo. V první polovině roku 2006 probíhal v Abu Dhabi a al-Ainu pátý ročník přehlídky evropských filmů „European Art Movies“. ČR se prezentovala filmy „Vynález zkázy“ a „Obecná škola.“. V polovině listopadu byla zorganizována výstava „Praha – město hudby“, kterou připravila Česká centra jako prezentaci ČR a Prahy v zahraničí.

SÝRIE

(Syrská arabská republika)

Sýrie představuje pro Českou republiku v oblasti Blízkého východu tradičního partnera, především v obchodní oblasti, kde mají výrobky z České republiky dobré jméno.

Naplňování dohody o vyřešení českých pohledávek vůči Sýrii z předchozího roku a splacení jejich podstatné části syrskou stranou umožnilo vyjednat na expertní úrovni Smlouvu o zamezení dvojímu zdanění. Její podpis nepochybně přispěje k zintenzivnění vzájemné spolupráce nejen v ekonomické oblasti.

Vzájemné ekonomické vztahy

V roce 2006 pokračoval pozitivní trend růstu podnikových aktivit v teritoriu, což znamenalo výrazný nárůst českých vývozů do Sýrie, a to o téměř 30 % ve srovnání s rokem předchozím. Naopak v dovozech pokračoval výrazný pokles, způsobený zastavením dovozu ropných produktů. Celkový obrat obchodní bilance se tak stal výrazně aktivním.

Hlavní vývozní komodity ČR: náhradní díly na v minulosti dodané investiční celky, průmyslové stroje, textilní příze a tkaniny, modernizace vakuové destilace pro rafinerii Baniyas, dodávka na produktovod pro přepravu benzínu; téměř polovinu celkového vývozu představují silniční vozidla, automobily Škoda. Převažují jednoznačně stroje, dopravní prostředky a skupiny průmyslové zboží, které si udržují stabilní místo na syrském trhu.

Hlavní dovozní komodity ČR: suroviny, bavlna a textilní výrobky.

Kulturní vztahy

Velvyslanectví České republiky v Damašku se podílelo na organizaci již tradiční výstavy dětských kreseb v Homsu a předání cen dětem oceněným na mezinárodní výtvarné výstavě „Lidice 2006“. V září byla v jedné z damašských uměleckých galerií uspořádána výstava obrazů české malířky působící v oblasti Blízkého východu, T. Patrick.

TANZANIE

(Tanzanská sjednocená republika)

Rok 2006 byl pro vzájemné vztahy ČR s Tanzanií přelomový především návštěvou ministra zahraničí ČR C. Svobody, která oživila bilaterální vztahy nejen v politické, ale i ekonomické rovině. Tanzanie je relativně stabilní demokracií, bojující s vysokou četností korupce, což činí rozvoj investic a obchodu v zemi obtížnějším. Tanzanské úřady mají

upřímný zájem o české investory do všech sektorů, neboť země se rychle rozvíjí a její potřeby rostou.

Návštěvy představitelů ČR:

- 31. 1. - 2. 2. 2006 - oficiální návštěva ministra zahraničí C. Svobody s doprovodem podnikatelů.

Vzájemné ekonomické vztahy

V rámci subsaharské Afriky patří Tanzanie spíše k větším obchodním partnerům. Hlavní vývozní komodity ČR: telekomunikační zařízení, papír a lepenka, výpočetní technika a letadla. Hlavní vývozní komodity ČR: tabák a bavlna.

Rozvojová spolupráce

V Tanzanii je v rámci rozvojové spolupráce ČR realizován projekt v oblasti zdravotnictví pod názvem „Zdravotnická pomoc nemocnici v Lusocho, oblast Usambara“ v celkové hodnotě téměř 6 mil. Kč. V rámci projektu byl do Tanzanie vyslán lékař, který se podílí na poskytování zdravotní péče v nemocnici Lusocho a na školení místního zdravotnického personálu.

Pro akademický rok 2006/2007 jsou Tanzanii nabízena opět dvě stipendijní místa.

Humanitární pomoc

V květnu 2006 poskytla Česká republika humanitární pomoc Tanzanii ve výši 3 mil. Kč v souvislosti s potravinovou krizí ve východní Africe. Pomoc byla poskytnuta prostřednictvím velvyslanectví ČR v Nairobi také pro dětský útulek v Msimbazi (50 tis. Kč) a prostřednictvím Světového potravinového programu OSN (*World Food Programme* (2.950.000 Kč). Příspěvek WFP byl pak rozdělen na poskytnutí okamžité potravinové pomoci (2.275.000 Kč) a dále na tzv. School Feeding Programme - jídlo pro děti ve školách (675.000 Kč).

TUNISKO

(Tuniská republika)

Bilaterální vztahy České republiky s Tuniskem patří již tradičně k bezproblémovým a v rámci regionu jižního Středomoří k nejintenzivnějším. Jejich těžištěm je zejména obchodně-ekonomická oblast, neopomenutelným je stále rostoucí sektor cestovního ruchu. Politickou dimenzi podtrhují pravidelné návštěvy vysokých státních představitelů ČR v Tunisku, které rozšiřují možnosti působení českých obchodních subjektů na tuniském trhu.

Návštěvy představitelů ČR:

- 12. - 13. 2. 2006 – oficiální návštěva předsedy vlády J. Paroubka v doprovodu ministra kultury V. Jandáka.

Návštěvy představitelů Tuniské republiky:

- 30. 10. - 5. 11. 2006 - návštěva ministra turistiky T. Hadada při příležitosti 48. ročníku mezinárodní konference novinářů a spisovatelů v cestovním ruchu (FIJET).

Vzájemné ekonomické vztahy

Hlavní vývozní komodity ČR: elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, stavební železo a ocel, paliva a minerální oleje, kancelářské stroje a počítače, tkaniny a výrobky z nich, dopravní prostředky, kotle, kabely, pneumatiky, kraftový papír, farmaceutické výrobky, sklo a bižuterie.

Hlavní dovozní komodity ČR: oděvní výrobky a doplňky, elektrická zařízení a přístroje, strojní zařízení, obuv, tkaniny, léčiva a farmaceutické výrobky, ovoce, zelenina, ryby.

Kulturní vztahy

Žáci tuniských škol se opět s úspěchem zúčastnili Mezinárodní dětské výtvarné výstavy „Lidice 2006“.

V oblasti školských vztahů se dynamicky rozvíjela spolupráce Filozofické fakulty Univerzity Karlovy a Arabskou organizací pro vzdělávání, kulturu a vědu (ALECSO). Sedmi studentům arabistiky FF UP byla umožněna účast na 42. ročníku letního kurzu arabského jazyka, který proběhl v Tunisu ve dnech 7. 7. - 4. 8. 2006.

ZAMBIE

(Zambijská republika)

V roce 2006 se dále rozvíjely tradičně přátelské dvoustranné vztahy mezi oběma zeměmi. Zambie je dlouhodobě i jednou z osmi prioritních zemí rozvojové spolupráce pro ČR a do programu byla zařazena i na léta 2006-2010. Zvýšený hospodářský zájem o Zambii ve spojení s jejím ekonomickým nevyužitým potenciálem vychází z příznivých vnitropolitických podmínek pro spolupráci s touto zemí.

Vzájemné ekonomické vztahy

Hlavní vývozní komodity ČR: telekomunikační zařízení, příslušenství televizních a rozhlasových zařízení, ohebné hadice za základních kovů s příslušenstvím, papír a lepenka.

Hlavní dovozní komodity do ČR: ryby a mořské produkty, turbovrtulové pohony, řezané květiny, poupata do kytic, na výzdobu, čerstvé, sušené aj.

Ve městě Livingstone byla v červnu 2006 založena první česko-slovenská turistická kancelář Baobab Safari. Je to první česká investice v Zambii.

Rozvojová spolupráce

Program rozvojové spolupráce mezi Českou republikou a Zambií je založen zejména na spolupráci v sektoru zdravotnictví. Projekty v Zambii se ale realizují též v oblasti geologie a zemědělství. Na projekty zahraniční rozvojové spolupráce v Zambii bylo v roce 2006 vynaloženo 17 mil. Kč.

V roce 2006 byla ve městě Solwezi otevřena první kancelář české nevládní organizace v Zambii. Arcidiecézní charita Praha zde začala realizovat svůj úspěšný projekt Adopce na dálku, ověřený již v několika zemích, včetně Ugandy.

Mezi projekty rozvojové spolupráce patří např. Zkoumání vlivu těžby mědno-kobaltových rud na životní prostředí v oblasti Copperbeltu, česko-kanadský rozvojový projekt v Masuku spočívající ve vybavení školy a místní kliniky solárními články, dále ČR spolupracuje v oblasti muzeologie, vybavila kliniku Kanyenda a školu v Solwezi atd.

Česká republika poskytla Zambijské republice v rámci rozvojové spolupráce sedm vysokoškolských stipendií pro univerzitní rok 2006/2007.

Kulturní vztahy

- Zastupitelský úřad ČR v Harare realizoval ve spolupráci s Národním muzeem v Livingstone výstavu B. Jirků. V Českých Budějovicích se uskutečnila výstava nejznámějšího zambijského malíře S. Kappaty. Zambijské národní muzeum aktivně propaguje aktivity Emila Holuba, stejně jako nově zbudovaná česko-slovenská lodge v Livingstone.

ZIMBABWE

(Republika Zimbabwe)

- Rok 2006 byl ve znamení pokračujících sankcí vůči zimbabwskému režimu, který hrubým způsobem zasáhl do základních občanských práv a svobod občanů. Sankce EU byly cíleny tak, aby nedošlo k omezení humanitárních pomoci obyvatelstvu. ČR, jako ČS EU, byla i v roce 2006 spoluvůrcem této společné politiky EU. Vzhledem k nemožnosti normálně rozvíjet ekonomické a politické vztahy, soustředila ČR pozornost ještě více na oblast kulturní výměny.

Vzájemné ekonomické vztahy

- Z výše uvedených důvodů vzájemné ekonomické vztahy mezi oběma zeměmi stagnují. K vývozu zboží ze či do ČR pak většinou dochází přes třetí země.

Hlavní vývozní komodity ČR: papír, lepenka a výrobky z nich; díly a příslušenství ke kancelářským strojům a strojům na automatické zpracování dat; pera, tužky a plnicí pera; trubky, potrubí a hadice z plastických hmot; díly a příslušenství ke kancelářským strojům a strojům na automatické zpracování dat; tiskoviny.

Hlavními dovozní komodity ČR: zelenina a ovoce; minerální látky; polypropylén; pánské, chlapecké kalhoty, kombinézy, šortky apod.; řezané květy.

Kulturní vztahy

- V zájmu udržení povědomí o České republice pokračovalo Velvyslanectví ČR v Harare v aktivní kulturní činnosti ve všech pobočkách zimbabwské Národních galerie, tj. v Harare, Bulawayo a Mutare. Během roku 2006 zde byla prezentována výstava grafik Borise Jirků, dále velikonoční výstava a křest výboru z poezie J. Seiferta v obou hlavních zimbabwských jazycích – šonštině a ndebelštině. Velvyslanectví se zde dále podařilo vytvořit podmínky pro první samostatnou výstavu sochaře Lovemora Bonjisiho, podpořit aktivity sochařské komunity v Tengenege a zaštitit výstavu moderního zimbabwského umění v Botanické zahradě v Praze a v Českém Krumlově. Ve spolupráci se zimbabwskými partnery přispělo Velvyslanectví ČR ke koncertnímu turné klavíristy Libora Nováčka. Český film byl součástí Mezinárodního filmového festivalu filmů pro ženy a o ženách.

5. Vztahy ČR k zemím Severní a Jižní Ameriky

ARGENTINA

(Argentinská republika)

V roce 2006 došlo k dalšímu prohloubení vzájemných česko-argentinských bilaterálních vztahů, jejichž těžištěm je především obchodní spolupráce. Argentina tradičně patří k předním partnerům České republiky v Latinské Americe, mj. také pro svůj zahraničněpolitický význam a regionální váhu. V současnosti je Argentina (členská země Společného jihoamerického trhu Mercosur/Mercosul) jedním z hlavních obchodních partnerů ČR v rámci celé Jižní Ameriky. Nové možnosti se nabízejí pro uplatnění českých subjektů zejména v sektoru energetického průmyslu.

Návštěvy představitelů ČR:

- 2. – 7. 3. 2006 – oficiální návštěva předsedy vlády J. Paroubka.

Vzájemné ekonomické vztahy

V roce 2006 se nadále prohlubovaly celkově obchodní vztahy s Argentinou, i když nižším tempem ve srovnání s rokem 2005. Vývozy se mírně zvýšily a dovozy poklesly.

Hlavní vývozní komodity ČR: výrobky anorganické chemie, průmyslové stroje a zařízení, stroje a zařízení k výrobě energie, elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, průmyslová strojní zařízení, kancelářské stroje a zařízení k automatickému zpracování dat, kovové výrobky, organické chemikálie, silniční vozidla a výrobky z nekovových nerostů.

Hlavní dovozní komodity ČR: tradičně největší podíl tvořily zemědělsko-potravinářské produkty, tj. zelenina a ovoce, ryby, koryši a měkkýši, olejnatá semena a olejnaté plody, krmiva pro zvířata, nápoje, cukr, výrobky z cukru a med, maso a masné výrobky a kůže, kožené výrobky a vydělané kožky, ale také silniční vozidla, textilní vlákna a jejich odpad

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Dohoda o hospodářské a průmyslové spolupráci mezi vládou České republiky a vládou Argentinské republiky (6. 3. 2006, Buenos Aires);
- Dohoda o vědeckotechnické spolupráci mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a Ministerstvem školství, vědy a techniky Argentinské republiky, Buenos Aires, 6. 3. 2006.

Kulturní vztahy

V roce 2006 se uskutečnila celá řada kulturních akcí: na mezinárodním sochařském „Bienále Chaco 2006“ reprezentoval Českou republiku úspěšný sochař J. E. Spanihel, na mezinárodním filmovém festivalu v Mar del Plata byl s úspěchem představen český snímek *Sluneční stát* a na prestižním „Nezávislém filmovém festivalu“ v Buenos Aires byly uvedeny filmy J. Švankmajera, který byl zároveň čestným hostem a členem poroty. V průběhu roku se v Argentině rovněž uskutečnila řada hudebních koncertů významných českých hudebních těles, mezi nimi např. Virtuosi di Praga a Česká filharmonie. V srpnu 2006 vystoupilo v Buenos Aires Černé divadlo Jiřího Srnce. V oblasti spolupráce s krajany pokračovala úspěšná činnost lektorů českého jazyka v Argentině.

BOLÍVIE

(Bolivijská republika)

Českou republiku a Bolivijskou republiku pojí přátelské a bezproblémové vztahy, nicméně jejich intenzita z dlouhodobého pohledu neodpovídá existujícímu potenciálu.

Vzájemné ekonomické vztahy

Obchodní výměna zaznamenala v roce 2006 mírný nárůst oproti předcházejícím rokům.

Hlavní vývozní komodity ČR: motory, trubky, tužky, dlaždice, sklo, pletací stroje, soustruhy a ložiska

Hlavní dovozní komodity ČR: cín, ořechy, dýhy

Rozvojová spolupráce

V roce 2006 byl ukončen šestiletý projekt zahraniční rozvojové pomoci ČR spočívající v asistenci Ústavu techniky a řízení výroby Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem při zavádění studijního programu v oboru řízení výroby (včetně vybavení výukových dílen a školení lektorů) na univerzitě v bolivijském městě El Alto. Vysoce jsou oceňována každoročně poskytovaná stipendia vlády ČR ke studiu na vysokých školách v ČR. V akademickém roce 2006/2007 bylo Bolívii nabídnuto celkem 6 stipendií k řádnému vysokoškolskému studiu a k postgraduálnímu studiu.

BRAZÍLIE

(Brazilská federativní republika)

Brazílie patří k nejdůležitějším partnerům České republiky v Latinské Americe; vzájemné vztahy se orientují zejména na obchodně-ekonomickou spolupráci. Brazílie je v současnosti v rámci Latinské Ameriky na prvním místě ve vzájemné obchodní výměně, je tradičním a perspektivním trhem. V lednu 2006 zahájil činnost Honorární konzulát ČR v Recife. Nejvýznamnější událostí vzájemných vztahů v roce 2006 byla březnová oficiální návštěva předsedy vlády ČR v Brazílii, která se zaměřila na prohloubení vzájemného politického dialogu a podporu podnikatelských aktivit českých subjektů v Brazílii.

Návštěvy představitelů ČR:

- 2. - 4. 3. 2006 - oficiální návštěva předsedy vlády J. Paroubka v doprovodu 1. náměstka ministra zahraničních věcí J. Bašty, náměstka ministra průmyslu a obchodu M. Tlapy, náměstka ministryně školství, mládeže a tělovýchovy P. Koláře a podnikatelské mise.

Vzájemné ekonomické vztahy

Z dlouhodobého pohledu je Brazílie hospodářsky největším partnerem České republiky v Latinské Americe. V posledních letech dochází ke zvrácení dosavadního trendu, kdy ČR zaznamenávala vysoký schodek ve vzájemné obchodní bilanci. Hodnoty vývozu a dovozu jsou srovnatelné. Celkový obrát rok 2006 skončil s minimálním minusovým rozdílem ve prospěch Brazílie.

Hlavní vývozní komodity ČR: spalovací motory pro motorová vozidla, kolejnice, části motorových vozidel, bezešvé ocelové trouby, části motorů, perly a jejich imitace, čerpadla a jiné stroje na přepravu tekutin, letadla, pneumatiky, klimatizační zařízení, elektrické motory a uhlíkové saze. Mezi významné položky patří i převodové hřídele, skleněné výrobky, elektrosoučástky a měřicí přístroje.

Hlavní dovozní komodity ČR: kuřecí maso a droby, surový hliník, nezpracovaný tabák, sójové pokrutiny a olej, káva a kávové koncentráty, části televizních přijímačů a drůbeží konzervy a přípravky.

Kulturní vztahy

Kulturní styky jsou v současnosti realizovány především na komerčním základě. V květnu 2006 se v São Paulu uskutečnily dva koncerty České filharmonie. V listopadu 2006 byla ve městě Manaus slavnostně představena kniha o českém misionáři S. Fritzovi. V roce 2006 pokračovalo působení učitelky českého jazyka pro krajanskou obec v São Paulu. Spolupráce se díky zájmu studentů rozšířila i do jiných oblastí Brazílie; od září 2006 další lektorka působila v jihobrazílském městě Porto Alegre.

CHILE

(Chilská republika)

Vzájemné vztahy se soustřeďují především do obchodní a ekonomické oblasti; na stálém vzestupu jsou však i styky politické, a to jak na vládní, tak parlamentní úrovni. Díky mj. své vnitropolitické stabilitě a relativní hospodářské prosperitě se Chile za poslední desetiletí zařadilo mezi významné partnery České republiky v Latinské Americe. Jako druhá latinskoamerická země má Chile podepsanu s Evropskou unií Dohodu o politickém a hospodářském přidružení (platnost od roku 2003) – po vstupu ČR do EU tak partnerství s Chile získalo novou dimenzi, sahající za čistě bilaterální rámec.

Návštěvy představitelů ČR:

- 6. – 12. 3. 2006 – návštěva 1. náměstka ministra zahraničních věcí pro aktuální politické otázky J. Bašty (inaugurace prezidentky M. Bachelet);
- 29. 9. – 5. 10. 2006 – návštěva Výboru pro území rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí Senátu PČR.

Vzájemné ekonomické vztahy

V roce 2006 se výrazně zrychlil pozitivní trend zvyšování obchodní výměny. Ve vývozu bylo dosaženo rekordních výsledků. V roce 2006 pokračoval rozvoj tradičně přátelských vztahů mezi ČR a Chile, ke kterému dochází úspěšně i po změně v úřadu prezidenta Chile, poté, co se prezidentského úřadu v březnu ujala první žena v historii – Michelle Bachelet Jeria. Saldo vzájemné obchodní bilance je mínus, a to ve prospěch Chile. Přestože vzájemný obchod vykazuje růst, jeho výše neodpovídá možnostem obou ekonomik.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a přístroje, svařované a bezešvé trubky a duté profily ze železa a nelegované oceli, motorová vozidla, parní kotle, trubky, hadice a příslušenství z plastů.

Hlavní dovozní komodity ČR: feroslitiny, víno, sušené a čerstvé vinné hrozny, jablka a hrušky, buničina.

Rozvojová spolupráce

Česká republika poskytla Chile v rámci zahraniční rozvojové pomoci ve školním roce 2006/2007 jedno stipendijní místo k magisterskému studiu, v odpovědi na toto gesto Diplomatická akademie při MZV Chile naopak poskytuje již tradičně možnost účasti juniorního diplomata z ČR na studijním programu diplomacie a zahraničních vztahů.

Do druhé fáze se v roce 2006 dostal rozvojový projekt pomoci k odstranění následků požáru chilského Národního parku Torres del Paine. Ministerstvo zemědělství ČR schválilo projekt zalesnění požárem poškozených území v celkové hodnotě 15 mil. Kč.

Kulturní vztahy

Počátkem roku 2006 navštívil Chile klub Amatérských fotbalových rarit Amfora, který sdružuje významné osobnosti sportovního a kulturního života České republiky. Jednalo se o první návštěvu Chile, která přispěla k propagaci ČR a české kultury. Česká republika se v Santiagu de Chile a dalších významných městech již tradičně zúčastnila „Festivalu evropského filmu“, pořádaného společně členskými státy EU, v jihochilském městě Temuco se uskutečnily přehlídka českých filmů pro děti a mládež a výstava fotografií „Poutní místa ČR“. Na Velikonočním ostrově byla uspořádána výstava fotografií českého badatele P. Pavla.

JAMAJKA

Vzájemné vztahy se soustřeďují především na spolupráci na multilaterálních fórech. Intenzivnější kontakty probíhají rovněž v rámci vztahů zemí Afriky, Karibiku a Pacifiku (ACP) s Evropskou unií. Jamajka je dlouhodobě největším příjemcem rozvojové pomoci ze strany ČR v zemích Latinské Ameriky a Karibské oblasti.

Vzájemné ekonomické vztahy

Výše vzájemné obchodní výměny je nevýznamná, což je dáno především reexporty. Hlavními dovozními komoditami jsou sušené mléko, hutnický materiál a textilní výrobky. Dovozu z Jamajky dominují třtinový rum, sušené ovoce a koření

Rozvojová spolupráce

Česká republika poskytuje od roku 2001 prostředky na bilaterální rozvojový projekt průzkumu, ekologizace a průmyslového využití nemetalických minerálních zdrojů. Tento projekt, realizovaný společností GET s.r.o., pokračuje svou druhou částí (2006-2010). Jedná se o zajištění surovinové základny pro výrobu, dodávky technologií pro zpracování nemetalických surovin a výrobu vápna, vápenců pro cukrovary. V roce 2006 byly na projekt uvolněny prostředky ve výši 5 mil. Kč.

KANADA

Kanada představuje druhého nejvýznamnějšího transatlantického spojence České republiky. Ani parlamentní volby, které v Kanadě proběhly 23. 1. 2006 a které do čela přivedly Konzervativní stranu Kanady s novým premiérem S. Harperem, neměly podstatnější vliv na dobré bilaterální vztahy. Obě země pokračovaly v intenzivní spolupráci, i když část agendy byla přenesena na půdu Evropské unie. V prosinci 2006 došlo k podpisu Dohody o usnadňování dočasných pracovních pobytů mládeže, která umožňuje studijní a pracovní pobyty občanům obou států, kteří splňují určitá kritéria. Nadále pokračovala jednání o Dohodě o podpoře a ochraně investic, ani v roce 2006 však nebyl nalezen kompromis přijatelný pro obě strany. Obě země zaujaly velmi blízké pozice k řadě multilaterálních otázek, jako jsou např. modalita reformy OSN, plnění závazků Kjótského protokolu či nutnost spolupráce při poskytování transformační pomoci vybraným zemím. Dobrá spolupráce pokračovala v podobě trilaterálních rozvojových projektů, které v roce 2006 směřovaly do čtyř zemí prioritních z pohledu ČR a dosáhly celkové hodnoty téměř 10 mil. Kč. Zájem o hlubší spolupráci při řešení krize v Afghánistánu byl patrný z průběhu konference uspořádané z podnětu Kanady v Praze v říjnu 2006.

Česká republika zahájila intenzivnější spolupráci i s jednotlivými kanadskými provinciemi. S univerzitou ve Winnipegu byla realizována první část společného výzkumného projektu o začleňování minorit v prostředí velkoměsta, provincie Alberta podnikla v ČR kroky k náboru českých kvalifikovaných pracovních sil. Prohloubení spolupráce s Kanadou našlo svůj odraz i v tom, že k 1. 2. 2006 došlo k otevření generálního konzulátu ČR v Torontu, 12. 10. 2006 byl otevřen i nový honorární konzulát ve Winnipegu.

Dobrou kvalitu vzájemných vztahů zhoršuje pouze vízová asymetrie. Kanada ani v roce 2006 nereagovala na snahy České republiky a některých dalších členských zemí EU o zrušení vízové povinnosti pro naše občany. Vízová povinnost tak má nadále nerekiproční charakter. K vyřešení nepřispěla ani jednání, která jménem postižených členských zemí EU vedla s Kanadou EK.

Návštěvy představitelů ČR:

- 24. – 28. 2. 2006 - pracovní cesta náměstka ministra zahraničí P. Svobody;
- 21. – 24. 4. 2006 - návštěva ministra zahraničí C. Svobody.

Návštěvy představitelů Kanady:

- 17. 1. 2006 - návštěva náměstka ministra zahraničí D. Mulroneye.

Vzájemné ekonomické vztahy

Z pohledu celkové zahraničněobchodní orientace je podíl České republiky na zahraničním obchodu Kanady stejně jako podíl Kanady na zahraničním obchodu ČR relativně malý (řádově v desetinách procent) a nehraje zatím vážnější roli ani pro ČR, ani pro jednotlivé kanadské provincie či Kanadu jako celek.

Hlavní vývozní komodity ČR: součástky pro výpočetní techniku, železniční soukolí, kolejnice, hutnické výrobky a armatury, sklo, uran a jeho izotopy, součástky spojovací techniky, nábytek, elektrické kondenzátory, motory a generátory, obráběcí stroje, pivo, obuv a autosoučástky. Podíl strojů a průmyslových výrobků činí více než 80 % českého vývozu.

Hlavní dovozní komodity ČR: digitální integrované obvody, hutnické výrobky a armatury, léky a léčiva pro maloobchodní prodej, letecké turbíny, zvukové a světelné signalizační přístroje, kancelářské stroje, krmivo pro zvířata, sportovní vybavení, nápoje. Podíl dovozu strojů a přepravních zařízení dosahuje kolem 50 %.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Dohoda mezi vládou Kanady a vládou České republiky o usnadňování dočasných pracovních pobytů mládeže, Ottawa, 23. 11. 2006.

Kulturní vztahy

Česká kultura se v roce 2006 prezentovala zejména výtvarným uměním (výstava pěti českých grafiků v Ottawě v září a říjnu 2006, výstava ilustrátora J. Slívy v říjnu 2006 a výstava O. Kulhánka v Torontu v únoru 2006), kinematografie (účast na několika komerčních i nekomerčních filmových festivalech), hudby (turné dětského sboru Boni Pueri, koncerty Panochova kvarteta a díla českých klasiků v nastudování Torontské filharmonie). Rozsáhlou expozicí k českému lázeňství se ČR představila na největším folklorním festivalu „Folklorama“ ve Winnipegu.

Česká republika nadále rozvíjela spolupráci s krajany v Kanadě. Projekty krajanských spolků byly podpořeny částkou 694.000 Kč, zástupci krajanské komunity obsadili čtyři místa v jazykovém kurzu pro krajany v Dobrušce. Ministr zahraničních věcí ČR C. Svoboda předal během své návštěvy Kanady cenu *Gratias agit* J. Čermákovi a manželům J. Škvoreckému a Z. Salivarové, zároveň předal finanční dar krajanské komunitě v Manitobě k záchraně unikátní historické budovy. Největší krajanská organizace České a slovenské sdružení v Kanadě pořádala v Edmontonu svůj každoroční kongres, na kterém byly přijaty tradiční rezoluce předsedům vlád ČR, SR a Kanady.

KOLUMBIE

(Kolumbijská republika)

Kolumbie je tradičním partnerem České republiky v Latinské Americe. Vztahy se zaměřují převážně na obchodní a ekonomickou sféru. Kolumbie je nejvýznamnějším obchodním partnerem ČR v zemích Andského společenství národů.

Návštěvy představitelů ČR:

- 29. 6. - 4. 7. 2006 – návštěva náměstka ministra obrany J. Kopřivy s delegací.

Vzájemné ekonomické vztahy

Kolumbie je tradičním obchodně-ekonomickým partnerem ČR v Latinské Americe. V průběhu roku 2006 se vzájemné vztahy mezi Českou republikou a Kolumbií upevnily. Důkazem toho jsou bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období. Vzájemné vztahy se

řídí právními normami a dohodami platnými mezi EU a Andským sdružením. Celkový obrat vzájemné obchodní výměny v roce 2006 poklesl v důsledku snížení přímého vývozu kolumbijských banánů do ČR, způsobeného zvýšením celního tarifu EU na dovoz banánů ze zemí Latinské Ameriky.

Hlavní vývozní komodity ČR: osobní auta a náhradní, sušená syrovátka, stavební stroje, turbovrtulové pohony, umělá střeva kosmetické přípravky, traktory a součásti traktorů, krátké zbraně a náboje, železné a ocelové trubky, žárovky, imitace perel, polymery, profily, léky, sedadla lékařská, hřídele, převody, ložiska, papír,

Hlavní dovozní komodity do ČR: banány, káva i pražená a koncentráty, květiny řezané, cukrovinky, sklo bezpečnostní, ryby živé, ovoce, svítidla, kartáče.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Ujednání mezi Ministerstvem obrany České republiky a Ministerstvem národní obrany Kolumbijské republiky o spolupráci v oblasti obranného materiálu, Bogotá, 3. 7. 2006.
-
- Rozvojová spolupráce

V akademickém roce 2006/2007 byli přijati ke studiu na vysokých školách v České republice tři kandidáti na doktorandské studium a tři kandidáti na bakalářské/magisterské studium.

Kulturní vztahy

Stejně jako v letech minulých se Česká republika zúčastnila festivalu soudobé kinematografie zemí Evropské unie „Eurocine“, a to snímkem *Sluneční stát* režiséra M. Šulíka. Jednou z nejvýznamnějších a nejúspěšnějších bilaterálních kulturních událostí se stalo umělecké turné pětadvacetičlenného pěveckého souboru Iuventus Svitavy. Kolumbii navštívil rovněž umělecký soubor Černého divadla Jiřího Srnce, jehož turné zahrnovalo kromě hlavního města Bogoty dalších pět kolumbijských měst. V průběhu roku byly uvedeny dokumentární výstavy o životě a díle B. Hrabala, F. Kafky a dále etnografická výstava fotografií F. Synka „Krásy mé země“.

KOSTARIKA

(Kostarická republika)

Kostarika je dlouholetým tradičním partnerem České republiky v oblasti Střední Ameriky. Ve vzájemných vztazích je důležitá zejména obchodně-ekonomická a kulturní spolupráce, relativně intenzivní a tradičně přátelské jsou také vztahy politické.

Vzájemné ekonomické vztahy

Vztahy mezi ČR a Kostarikou v ekonomické a obchodní oblasti jsou dlouhodobě bezproblémové. Objemy vývozu a dovozu jsou v současné době závislé čistě na komerčních a finančních možnostech obou zemí.

Hlavní vývozní komodity ČR: střeva umělá, trubky z plastů, čepelky do holicích strojků, papír, karton a lepenka, profily I ze železa a oceli za tepla, části a příslušenství traktorů a automobilů, tužky, pily strojní, sklo nápojové z křišťálu, papír kraft pytlový aj.

Hlavní dovozní komodity ČR: digitální monolitické integrované obvody, banány a platanovníky, ostatní monolitické integrované obvody, ananasy, zařízení pro automatizované zpracování dat, antény, části strojů na automatické zpracování dat, elektrické vypínače aj. Dominantní komoditou českého dovozu z Kostariky jsou mikroprocesory, které představují téměř polovinu všech dovozů.

Rozvojová spolupráce

V návaznosti na rozvojový projekt v Nikaragui „Hodnocení přírodních rizik“, který pokračoval v roce 2006, byl v loňském roce v rámci zahraniční rozvojové spolupráce ČR schválen projekt „Studie geologických podmínek a příprava map geologických rizik a geomorfologických podmínek“ v Kostarice – naplňování projektu má být zahájeno v průběhu roku 2007.

V akademickém roce 2006/2007 byla Kostarice přidělena tři vládní stipendijní místa v bakalářském/magisterském studijním programu.

Kulturní vztahy

Z iniciativy zastupitelského úřadu České republiky v Kostarice se v prestižním sále Auditorio Nacional v hlavním městě San José uskutečnily koncerty české hudby a ve třech výstavních sících v San José a ve městě Cartago proběhla historicko-dokumentární výstava „Poutní místa v České republice“.

KUBA

(Kubánská republika)

Úroveň vzájemných kontaktů je v současné době nízká. Česká republika se již tradičně vyslovuje pro zahájení transformace Kuby v pluralitní společnost s otevřenou tržní ekonomikou. Zvláštní pozornost věnuje porušování lidských práv. Svou pozici ČR vyjadřuje jak na mezinárodních fórech, tak při bilaterálních jednáních. Vzhledem k úrovni bilaterálních politických vztahů v roce 2006 nedošlo k žádné návštěvě představitelů České republiky nebo Kuby na vyšší úrovni. Těžištěm bilaterálních vztahů tak zůstává ekonomická oblast. Kuba rovněž dlouhodobě odmítá rozvojovou pomoc, včetně možnosti vysokoškolských stipendií.

V lednu 2006 Kuba dočasně zadržela dvě české občanky kvůli fotografování okrajových částí Havany, což kubánské úřady označily za „dokumentování negativních stránek Kuby“. Ministerstvo zahraničních věcí ČR si předvolalo chargé d' affaires Kuby v Praze, aby chování kubánských úřadů vysvětlila, a zároveň protestovalo proti tomu, že českým občankám nebylo umožněno spojení se zastupitelským úřadem. V dubnu 2006 Kuba neprodloužila vízum diplomatovi ZÚ ČR na Kubě, ČR následně recipročně neprodloužila vízum kubánskému diplomatovi.

Vzájemné ekonomické vztahy

Vzájemná obchodní výměna mezi ČR a Kubánskou republikou v roce 2006 měla rostoucí tendenci. Český vývoz se ve srovnání s rokem 2005 zvýšil o 76 %. ČR v obchodu s Kubou dosahuje dlouhodobě pozitivního obchodního salda.

Hlavní vývozní komodity ČR: chirurgický nábytek, slad, sušené mléko, transformátory, části motorů elektrických generátorů, součásti čerpadel, motocykly a jejich

příslušenství, kuchyňské nádobí, kohoutky a jiné armaturní výrobky pro potrubí, máslo, rozvaděče, části transformátorů.

Hlavní dovozní komodity ČR: doutníky a výrobky z tabáku, rum, vinný mošt, mikrovlákné elektronky, ovoce a ovocné šťávy.

Kulturní vztahy

Ze strany Kuby je spolupráce v oblasti kultury vázána na oblast politickou, což ve svém důsledku znamená velmi omezené možnosti pro prezentaci české kultury. Zastupitelský úřad ČR v Havaně vydává informační bulletin ve španělském jazyce.

MEXIKO

(Spojené státy mexické)

Vztahy mezi Mexikem a Českou republikou mají dlouhodobě přátelský charakter. Mexiko je také jedním z nejvýznamnějších ekonomických a obchodních partnerů ČR v Latinské Americe. Intenzivní je i spolupráce kulturní. Na poli hospodářské spolupráce byla v květnu 2006 ve Vídni podepsána mezi Českou republikou a Mexikem Dohoda o vytvoření pracovní skupiny na vysoké úrovni pro posílení dvoustranné hospodářské spolupráce. Dohoda byla za českou stranu podepsána předsedou vlády J. Paroubkem.

Návštěvy představitelů ČR:

- 7. - 8. 3. 2006 - pracovní návštěva náměstka ministra zahraničních věcí P. Svobody ve federálních státech Tijuana a Baja California;
- 20. - 25. 3. 2006 - návštěva ministra životního prostředí ČR L. Ambrozka;
- 22. - 28. 4. 2006 - pracovní návštěva náměstka ministra spravedlnosti R. Poláška.

Vzájemné ekonomické vztahy

Vzájemná obchodní výměna v roce 2006 byla charakterizována 40% růstem ve srovnání s rokem 2005. Obchodní bilance je z hlediska ČR mírně pasivní. Ve srovnání s rokem 2005 se však začínají prosazovat čeští vývozci služeb, i když jde o ojedinělé případy. Celkově však je nutné konstatovat, že možnosti pro rozvoj vzájemného obchodu nejsou využívány. K rozšíření obchodní spolupráce přispěje i Dohoda mezi MPaO ČR

a ministerstvem hospodářství Mexika o vytvoření pracovní skupiny na vysoké úrovni pro posílení dvoustranné hospodářské spolupráce, která byla podepsána na vídeňském summitu zemí Latinské Ameriky – EU v květnu 2006.

Hlavní vývozní komodity ČR: části strojů na automat. zpracování dat, klimat. stroje a přístroje, sklo, skleněné perly, imitace perel a drahokamů, brusky, části karoserií, sign. přístroje, svět. vizuální pro voz. motor, části píst. zážehových motorů, příslušenství osob a nákl. automobilů, pneumatiky, antibiotika, tyče, železo, pruty, části čerpadel, rozvaděče, elektropřístroje, aj.

Hlavní dovozní komodity ČR: části strojů na automat. zpracování dat, přístroje vysílací se zařízením přijímacím, nástroje lékařské, chirurg. a zvěrolékařské, elektromateriál, ostatní jednotky a zařiz. pro automatické zpracování dat, vozidla, motory zážeh., antény, paraboly všech druhů, části karoserií, přenosná elektrická a digitální zařízení, výrobky z ocele a železa, aj.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Memorandum o spolupráci v oblasti ochrany životního prostředí mezi Ministerstvem životního prostředí ČR a Ministerstvem životního prostředí a přírodních zdrojů Spojených států mexických, Mexiko, 20. 3. 2006.
- Dohoda mezi Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR a Ministerstvem hospodářství Spojených států mexických o vytvoření pracovní skupiny na vysoké úrovni pro posílení dvoustranné hospodářské spolupráce, Vídeň, 12. 5. 2006;

Kulturní vztahy

Řada projektů se zapojením nejrůznějších vládních i nevládních subjektů přinesla v roce 2006 nejen kvantitativní, ale především kvalitativní nárůst úrovně bilaterálních česko–mexických vztahů v oblasti kultury. Lze zmínit např. dva běhy (jarní a podzimní) České umělecké dílny (hlavní město Mexiko a město Oaxaca), doprovázené představeními českého loutkového divadla, dále účast českých hudebníků na mexických festivalech (Kvartet Milana Svobody, Talichovo kvarteto, Škampovo kvarteto), česko–mexický projekt výměny spisovatelů s osobní účastí P. Placáka a M. Ajvaze v Mexiku, úspěšnou prezentaci českého scénického tance (Divadlo Tanec Praha) a osobní návštěvu ředitelky Festivalu Tanec Praha

Y. Kreuzmannové v Mexiku, druhou část výměnného programu mezi výtvarnými umělci federálního státu Michoacán a Univerzitou J. E. Purkyně v Ústí nad Labem a pražskou UMPRUM, technickou odbornou pomoc Mexickému muzeu kultur, které pracuje na obnovení původní sbírky českého lidového umění, aj.

PERU

(Peruánská republika)

Vztahy mezi Peru a Českou republikou jsou na velmi dobré úrovni, zakládají se především na obchodní výměně, ale i na poměrně intenzivní politické spolupráci. Peru představuje pro české turisty jednu z nejatraktivnějších destinací Jižní Ameriky.

Návštěvy představitelů ČR:

- 20. – 25. 3. 2006 – návštěva náměstka ministra životního prostředí T. Novotného.

Návštěvy představitelů Peruánské republiky:

- 30. 3. 2006 – návštěva náměstka ministra zahraničních věcí H. Forsytha.

Vzájemné ekonomické vztahy

Bilaterální vztahy mezi Českou republikou a Peru stojí na přátelské, bezproblémové bázi s důrazem na rozšiřování spolupráce v ekonomické a obchodní oblasti. Důkazem toho jsou bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období. Obchodní výměna mezi ČR a Peru zaznamenala v roce 2006 stoupající tendenci ve srovnání s předcházejícím rokem.

Hlavní vývozní komodity ČR: motory, pletací stroje, součásti letounů, ložiska, tiskařské stroje, dráty, zápalky.

Hlavní dovozní komodity ČR: rybí produkty, káva, plechy, oxid zinečnatý, bavlněná příze, citrusové plody, ovoce, přírodní barvivo.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Dohoda o vědecké spolupráci mezi Akademií věd ČR a Národní radou pro vědu a technologie Peru (CONCYTEC), Praha, 22. 2. 2006;

- Dohoda o archivní spolupráci mezi Ministerstvem vnitra ČR a Národním archivem Peruánské republiky, Praha, 30. 3. 2006;
- Program spolupráce v oblasti kultury, školství, vědy a sportu mezi vládou ČR a Peru na léta 2006 – 2009, Praha, 7. 8. 2006.

Rozvojová spolupráce

Česká republika poskytuje každoročně Peru v rámci zahraniční rozvojové spolupráce vládní stipendia ke studiu na českých vysokých školách, o která je mezi peruánskými studenty velký zájem. V roce 2006 studovalo v ČR celkem 29 Peruánců v různých ročnících vysokých škol. Pro školní rok 2006/2007 bylo uděleno pět nových stipendií ke studiu v bakalářském/magisterském studijním programu.

V rámci rozvojové spolupráce realizovala ČR v roce 2006 v Peru projekty v oblasti zemědělství a životního prostředí. V roce 2006 bylo na tyto projekty bilaterální rozvojové spolupráce ze strany ČR vynaloženo více než 7 mil. Kč.

Kulturní vztahy

V Limě byla uvedena výstava kreseb V. Jiráka „Humor a psychoanalýza“, která byla zasazena do rámce Latinskoamerického kongresu psychoanalytiků. S velkým úspěchem hostovaly v Limě pražské Trio Guarneri i komorní orchestr Virtuosi di Praga a v rámci každoročního Festivalu evropského filmu byla prezentována česká filmová tvorba.

URUGUAY

(Uruguayská východní republika)

Vzájemné česko - uruguayské vztahy jsou tradičně na dobré úrovni, orientované jsou zejména na obchodně-ekonomickou spolupráci. Velký význam pro rozvoj vzájemných vztahů má skutečnost, že Uruguay je sídlem Jihoamerického společného trhu (Mercosur/Mercosul).

Vzájemné ekonomické vztahy

Uruguay v minulosti nepatřila z hlediska výše objemu vzájemné obchodní výměny mezi rozhodující partnery ČR v Latinské Americe. Její význam však rostl v rámci latinskoamerického regionu, ale i s postupujícím procesem jihoamerické hospodářské integrace v rámci MERCOSURu, jehož je Uruguay členem. Rovněž tak je aktuální blížící se podpis Dohody o zóně volného obchodu mezi EU a MERCOSUR. Příznivý vliv výrazného ekonomického růstu v Uruguayi se v roce 2006 projevil i na vzestupné dynamice vzájemných obchodně-ekonomických vztahů.

Hlavní vývozní komodity ČR: kotle a jejich součásti, přírodní alkaloidy a šťávy, pneumatiky, léčiva a farmaceutické výrobky, ložiska, střelné zbraně a střelivo, zrcadla, sklo pro domácnost, barviva, elektromechanické přístroje, nářadí, elektromateriál, mobilní telefony.

Hlavní dovozní komodity ČR: vlna, příze, hovězí a skopové maso, kůže, sýry, víno.

Rozvojová spolupráce

Na školní rok 2005/2006 poskytla vláda ČR v rámci své zahraniční rozvojové pomoci uruguayským uchazečům o studium jedno stipendijní místo k postgraduálnímu studiu a stejná kvóta byla poskytnuta i na akademický rok 2006/2007.

Kulturní vztahy

V červnu 2006 se v Montevideu uskutečnil koncert České filharmonie. V červnu také proběhly při příležitosti 64. výročí vyhlazení Lidic vzpomínkové akty u pomníků lidické tragédie v Montevideu a v Canelones. V srpnu 2006 se v Montevideu uskutečnilo s velkým úspěchem vystoupení Černého divadla Jiřího Srnce. V listopadu ZÚ ČR uspořádal pěvecký koncert z děl Z. Fibicha, B. Martinů, A. Dvořáka a B. Smetany v provedení předních uruguayských hudebníků.

USA

(Spojené státy americké)

Spojené státy americké jsou naším nejvýznamnějším transatlantickým spojencem. Vzájemné vztahy jsou po všech stránkách na vynikající úrovni, jediným nedořešeným tématem zůstává „vízová asymetrie“. V bilaterální relaci dominovala dvě zásadní témata: již zmíněná vízová asymetrie a zájem USA o umístění evropského prvku systému protiraketové obrany v ČR.

Česko-americké vztahy si zachovávají svůj charakter silného spojení, založeného na sdílených hodnotách a na transatlantické vazbě a dále na těsných vztazích mezi USA a EU. Politiky obou zemí mají mnoho společných prvků v oblasti boje proti terorismu a při podpoře demokracie a lidských práv.

V tematické vízové asymetrii byla v návaznosti na návštěvu ministra zahraničních věcí C. Svobody ve Washingtonu zahájena kampaň za zařazení ČR do programu Visa Waiver (VWP). Ministr zahraničních věcí A. Vondra na okraj VS OSN dne 21. 9. 2006 v New Yorku inicioval setkání sedmi ministrů zahraničí zemí V4 a Pobaltí, na kterém se ministři shodli na koordinaci a posílení svých aktivit ve vztahu ke Kongresu a americké administrativě a na tom, že partnerství budou označovat za „Koalici pro vízovou rovnoprávnost“ (Coalition for Visa Equality).

Téma protiraketové obrany bylo z americké strany oživeno v dubnu 2006. Po parlamentních volbách v ČR proběhly mezi USA a ČR první konzultace. V průběhu podzimu 2006 proběhla substantivní diskuse na české vnitropolitické scéně i mezi širokou veřejností.

Významnou událostí v rámci česko-amerických vztahů byla také výměna na postu velvyslance USA v Praze. Velvyslance W. Cabanisse po třech letech působení v Praze vystřídal R. Graber.

Návštěvy představitelů ČR:

- 19. – 23. 2. 2006 – pracovní návštěva náměstka ministra zahraničních věcí T. Pojara (bilaterální konzultace);

- 19. - 21. 4. 2006 – pracovní návštěva ministra zahraničních věcí C. Svobody v Chicagu (slavnostní otevření Generálního konzulátu ČR);
- 23. – 27. 4. 2006 – pracovní návštěva prezidenta republiky V. Klause v USA (Los Angeles a Chicago);
- 4. - 7. 5. 2006 – pracovní návštěva prezidenta republiky V. Klause;
- 16. 5. 2006 - pracovní návštěva ministra zahraničních věcí C. Svobody;
- 15. – 17. 8. 2006 – pracovní návštěva náměstka ministra zahraničních věcí T. Pojara v USA v doprovodu delegace zástupců Ministerstva zahraničních věcí ČR a Ministerstva obrany ČR k problematice *Missile Defense*;
- 20. 9. 2006 – pracovní návštěva ministra zahraničních věcí A. Vondry (při příležitosti účasti ministra na VS OSN v New Yorku).

Návštěvy představitelů Spojených států amerických:

- 5. 12. 2006 – pracovní návštěva náměstkyně pro demokracii a globální záležitosti P. Dobrianski (při příležitosti účasti náměstkyně na konferenci o globální bezpečnosti).

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2006	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
obrat	tis. Kč	93 429 048	96 850 519	98 169 607	2,3
	index oproti min. roku	119,2	103,6	102,5	
vývoz	tis. Kč	38 965 379	48 860 950	49 399 661	2,3
	index oproti min. roku	110,5	125,4	101,1	
dovoz	tis. Kč	54 463 669	47 989 569	48 769 956	2,3
	index oproti min. roku	121,2	88,1	105,9	
saldo	tis. Kč	-15498291	871 381	629 705	

Zdroje: 1. ČSÚ, březen 2007 (údaje o zahraničním obchodu)
2. ČNB, duben 2007 (údaje o investicích)

Vzájemný obchod mezi ČR a USA se od roku 1989 zvýšil téměř dvacetkrát a v roce 2006 dosáhl obrát dalšího historického maxima ve výši 4,23 mld. USD. USA v posledních

letech opustily první desítku nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR a v roce 2006 obsadily 13. příčku. Vývoz českého zboží a služeb do Spojených států dosáhl v roce 2005 poprvé historické hranice 2 mld. USD, který ještě překonal v roce 2006, kdy za celý rok vykázal objem ve výši 2,13 mld. USD, tedy další růst proti roku 2005 o téměř 4 %. I přes rychlejší růst dovozu z USA (o 6,9%) vzniklo kladné saldo obchodní výměny ve výši 26,4 mil. USD. Výše přímých amerických investic do české ekonomiky představuje okolo 8 % z celkové sumy přílivu přímých zahraničních investic do ČR. Tento podíl činí z USA čtvrtého největšího investora v ČR. V současné době je v platnosti celkem 19 smluvních dokumentů upravujících hospodářskou a obchodní spolupráci mezi USA a ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: výpočetní technika, elektronika, součásti vznětových motorů, letecká technika, optická zařízení, letadla a další dopravní prostředky, zdravotnické prvky a ferroslitiny.

Hlavní dovozní komodity ČR: kancelářské stroje a výpočetní technika, civilní letadla a součásti letadel, průmyslové stroje, elektrické stroje, zdravotní technika, léčiva a farmaceutické výrobky, telekomunikační zařízení, energetická zařízení, dopravní technika.

Kulturní vztahy

Kulturní prezentace České republiky v USA byla i v roce 2006 zajišťována našimi zastupitelskými úřady a Českým centrem v New Yorku za účinné spolupráce honorárních konzulátů, krajanských spolků i místních kulturních institucí. Z nejvýznamnějších výstavních akcí lze připomenout výstavu amerického fotografa Ch. E. Wyatta „Romské obrození“, zachycující Romy z ČR, výstavu šperků K. Votipky „České kameny“, spojenou s vystoupením houslisty P. Marečka, a výstavu obrazů „Tři čeští umělci: Rittstein, Jirků, Bolf“ v rámci týdne oslav zemí EU. Na recepci ke státnímu svátku v prostorách velvyslanectví ČR zahájila svou americkou pouť výstava obří kreslené knihy o českých dějinách od L. Seifertové „Dějiny udatného českého národa“.

Velké přízni amerických posluchačů se těší česká hudba. V únoru se v rámci série české klasické hudby uskutečnil další koncert souboru Washington Musica Viva, který pod vedením pianisty C. Bannera představil díla P. Ebena, B. Martinů a A. Dvořáka. Na "valentinský" večer připravila filharmonie v Los Angeles vystoupení M. Kožené s kanadským komorním orchestrem pod taktovkou B. Labadie, a to ve slavné Walt Disney Concert Hall. V prostorách generálního konzulátu v Los Angeles proběhlo setkání krajanské komunity s

operní hvězdou českého původu S. Červenou, dcerou zakladatele kabaretu Červená sedma. Velkému zájmu krajské veřejnosti se těšilo červnové vystoupení I. Mládka a spol. „Mini Čundrcountry Show“ a zářijové turné skupiny Čechomor s L. Dusilovou.

V pravidelných projekcích českých filmů z DVD byly ve Washingtonu představeny filmy *Je třeba zabít Sekala* a *Anděl exit* režiséra V. Michálka, *Děvčátko* B. Tučka, *Milenci a vrazi* V. Polesného a *Postřižiny* J. Menzela. V oblasti dramatické tvorby byla zahájena úspěšná spolupráce s Georgetown University, kde byla v nově otevřeném divadle Gonda Theatre představena hra G. Preissové *Její pastorkyňa – Jenůfa*. Byla zahájena i série scénických čtení nových českých divadelních her ve spolupráci s divadlem Scena Theatre. Jako první byla představena za účasti autora P. Zelenky hra *Teremin*.

Významnou událostí se stalo položení základního kamene památníku obětem komunismu ve Washingtonu, na jehož stavbu přispěla i Česká republika. Dne 14. 11. 2006 se pak na Velvyslanectví ČR uskutečnila za přítomnosti odstoupujícího ministra obrany USA D. Rumsfelda výroční recepce Nadace pro stavbu památníku, během které byla M. Horákové udělena Medaile svobody in memoriam.

Významnou součástí česko-amerických vztahů je i spolupráce s početnou krajskou komunitou. Za přítomnosti náměstka MZV ČR P. Svobody uspořádala společnost American Friends of the Czech Republic vzpomínkové shromáždění u sochy TGM ve Washingtonu u příležitosti narozenin našeho prvního prezidenta. Došlo i k setkání mezi krajskými a delegací PSP ČR, vedenou senátorem K. Schwarzenbergem. Patnácti českoamerickým krajským organizacím se dostalo i finanční podpory ze strany České republiky na realizaci jejich kulturních a společenských projektů. O kurz češtiny pro krajské v Dobrušce projevil zájem dvanáct krajských. V květnu 2006 udělil ministr zahraničních věcí ČR ocenění *Cenu Gratias agit*. Mezi laureáty z USA byly M. Albrightová, bývalá ministryně zahraničních věcí USA, a celoamerická organizace *American Sokol*. Pět osobností a organizací dále obdrželo bronzové pamětní medaile „Černínský palác“ s diplomem.

VENEZUELA

(Bolívarovská republika Venezuela)

Bilaterální vztahy České republiky a Venezuely jsou korektní a soustředují se především na obchodně – ekonomickou spolupráci.

Návštěvy představitelů ČR:

- 18. – 20. 3. 2006 – návštěva náměstka ministra životního prostředí T. Novotného;
- 2. – 8. 5. 2006 – návštěva delegace Zahraničního výboru Poslanecké sněmovny PČR pod vedením V. Laštůvky.

Vzájemné ekonomické vztahy

Bilaterální vztahy ČR s Venezuelou jsou založeny na obchodně-ekonomické spolupráci. Venezuela je jednou z mála zemí latinskoamerického subkontinentu, se kterou ČR vykazuje dlouhodobě aktivní saldo obchodní bilance. Tendence vlády prezidenta H. Cháveze dále zvyšovat výdaje na vládní zakázky a státní investice dávají předpoklady pro rozvoj bilaterálních obchodně-ekonomických vztahů zejména českého vývozu.

Hlavní vývozní komodity ČR: rozvaděče a elektrické rozvody, motorová vozidla, cigaretový papír, oděvy pánské a chlapecké z chemických vláken, turbovrtulové pohony, střeva umělá, profily ze železa a oceli, zařízení pro automatické zpracování dat, video projektory, pletací kruhové stavy, vrtule do pražců ze železa a oceli, tiskařské ofsetové stroje, elektrická svítidla, přístroje na měření a kontrolu tlaku kapalin a plynů, atd.

Hlavní dovozní komodity ČR: nelegovaný hliník, homogenizovaný rekonstituovaný tabák, čočky brýlové z neskleněných materiálů, směsi a výrobky z nerostných materiálů pro tepelnou izolaci, banány vč. plentejnů čerstvé i sušené, konzervy ze sardinek a šprotů, řezané listy tropických stromů, pánské a chlapecké oděvy, chladiče, rum, paprika, pepř, turbovrtulové pohony, melouny.

Rozvojová spolupráce

Vláda ČR poskytla v akademickém roce 2006/07 v rámci své zahraniční rozvojové pomoci Venezuele dvě vysokoškolská stipendia k magisterskému studiu na českých vysokých školách.

Kulturní vztahy

Film *Sluneční stát* režiséra M. Sulíka reprezentoval Českou republiku na každoročním festivalu zemí Evropské unie „Euroscopio“. S velkým ohlasem byla uvedena rovněž výstava

„Čeští architekti v zahraničí“ a výstava fotografií lidových krojů „Krásy mé země“ fotografa F. Synka.

V roce 2006 krajanské sdružení Venezuelsko - česká asociace pokračovalo v bohaté kulturní programové nabídce. Vyvrcholením jeho činnosti bylo umístění pamětní desky připomínající lidickou tragedii v caracaské městské části Lidice – La Pastora. Folklorní amatérský soubor Jatelinka působící při krajanském sdružení v průběhu roku 2006 uskutečnil téměř dvě desítky vystoupení na mezinárodních festivalech konaných ve Venezuele a představil se několikrát také během návštěv českých oficiálních představitelů. Soubor rovněž vynikajícím způsobem reprezentoval Českou republiku v taneční soutěži v celostátní televizní stanici Venevisión.

6. Vztahy ČR k zemím Asie a Pacifiku

AFGHÁNISTÁN

(Islámská republika Afghánistán)

Česká republika má zájem na stabilitě a rozvoji Afghánistánu. ČR se angažuje v Afghánistánu aktivně jak v bilaterální rovině, tak jako součást mezinárodního společenství.

Armáda ČR působila v Afghánistánu v rámci ISAF (*International Security Assistance Force*) ve dvou lokalitách, ve Fayzabádu (provincie Badachšan) v severovýchodním Afghánistánu a na kábulském mezinárodním letišti (*Kabul International Airport – KAIA*).

Dalších 120 osob působilo se samostatným mandátem v protiteroristické operaci Trvalá svoboda (*Enduring Freedom; OEF*). Tito vojáci se vrátili v polovině listopadu 2006 zpět do ČR.

Česká republika v období od 1. 12. 2006 do 31. 3. 2007 plní roli vedoucí země pro řízení provozu na KAIA.

Návštěvy představitelů ČR:

- 15. 9. 2006 - pracovní návštěva náčelníka Generálního štábu AČR gen. P. Štefky;

- 1. 12. 2006 – pracovní návštěva náměstka ministra obrany M. Bartáka (v delegaci také: náčelník GŠ AČR P. Štefka, NMAPO J. Bašta, předseda branného a bezpečnostního výboru sněmovny J. Vidím a řada poslanců a senátorů).

Vzájemné ekonomické vztahy

V roce 2006 se Česká republika aktivně podílela na rekonstrukci a obnově Afghánistánu, stejně jako v předchozích letech. Vzájemné ekonomické vztahy jsou však dosud jen na velmi nízké úrovni v důsledku přetrvávající napjaté situace v zemi. Po jejím uklidnění však bude Afghánistán pro naše podnikatele velkou výzvou, a to jak pro dodávky nových zařízení, tak i pro obnovu a modernizaci dříve dodaných investičních celků.

Rozvojová spolupráce

Česká republika nabídla v akademickém roce 2006/2007 afghánské straně celkem pět vládních stipendijních míst, z toho tři v bakalářském nebo magisterském studijním programu a dvě místa v doktorandském studijním programu.

V rámci rozvojové spolupráce realizuje ČR v Afghánistánu projekty v oblasti dopravy, vzdělávání a životního prostředí. Na tyto projekty rozvojové spolupráce bylo v roce 2006 vynaloženo více než 10 mil. Kč.

Humanitární pomoc

Česká republika směřovala v roce 2006 do Afghánistánu více jak polovinu řádného rozpočtu na humanitární pomoc – celkem 33 mil. Kč z 65 mil. Kč. Pomoc byla poskytnuta jednak ve formě projektu zaměřeného na obnovu zdravotnických zařízení v provincii Kábul a Badachšán, realizovaného českou nevládní neziskovou organizací Člověk v tísni, v celkové výši 14,4 mil. Kč (realizována byla pouze část, projekt by měl tedy pokračovat i v roce 2007) a dále projektu české nevládní neziskové organizace Berkat (projekt „Zdravé oči pro Afghánistán“) v celkové výši 641.531 Kč.

Další pomoc ve výši 5 mil. Kč byla zaměřena na odminování postižených území. Pomoc realizovala organizace Halo Trust v provinciích Kábul a Badachšán. Projekt by měl pokračovat i v roce 2007.

V dubnu 2006 byla poskytnuta pomoc ve výši 5 mil. Kč prostřednictvím Dětského fondu UNICEF na projekt zaměřený na sektor vody, další 3 mil. Kč byly určeny na činnost

jednoho odborníka ČR v Afghánistánu v rámci programu *Junior Professional Officer (JPO)* u této organizace.

V listopadu 2006 poskytla Česká republika finanční příspěvek 5 mil. Kč do fondu vytvořeného velením ISAF s určením na humanitární pomoc civilnímu afghánskému obyvatelstvu postiženému v důsledku operací ISAF.

AUSTRÁLIE

(Australské společenství)

Australské společenství je pro Českou republiku z politického, ekonomického i kulturního hlediska významným partnerem v asijsko-tichomořské oblasti. Vzájemné vztahy byly v roce 2006 na dobré úrovni. Kontakty významně obohatily aktivity početné české krajanské komunity.

Dobrou úroveň vzájemných vztahů částečně poznamenává nereciproční vízová povinnost. Přes diplomatické úsilí a dílčí úspěchy Austrálie uplatňovala i nadále mnohem přísnější vízovou povinnost vůči České republice ve srovnání se starými členskými zeměmi EU, přestože občané Austrálie mohou cestovat do ČR bez víz již od května 2004.

Vzájemné ekonomické vztahy

Australské společenství představuje pro Českou republiku významného hospodářského partnera v asijsko-tichomořské oblasti. K rozvoji ekonomických vztahů mezi oběma zeměmi významně přispívá rovněž početná česká krajanská komunita.

Hlavní vývozní komodity ČR: stavební stroje, zařízení k automatickému zpracování dat, surové dřevo, telekomunikační zařízení, papír a lepenka, parní turbíny, motorová vozidla k dopravě zboží, domácké sklo, umělá střeva, zařízení pro železniční dopravu, elektrické ruční nářadí, výrobky z nerostů, ocelové konstrukce a elektrické obvody.

Hlavní dovozní komodity ČR: vlna, léčiva včetně veterinárních, slitiny hliníku, víno, kohouty, ventily a armatury, koncentráty hliníkových, titanových a ostatních rud, elektrické obvody, měřicí a kontrolní přístroje, pomůcky pro nedoslýchavé a lékařské přístroje.

Kulturní vztahy

Zastupitelský úřad ČR v Canbeře a Generální konzulát ČR v Sydney se podílely na pořádání řady kulturních akcí, z nichž jednou z nejvýznamnějších bylo turné Janáčkovy filharmonie a samostatná vystoupení jejích sólistů.

ČÍNA

(Čínská lidová republika)

Vzájemné vztahy mezi ČR a ČLR jsou bez výraznějších problémů, vyvíjejí se v rámci možností, resp. limitů, které jsou dány rozdíly politických systémů a nesouměřitelností obou zemí co do velikosti a mezinárodního významu. Pozici ČR v této relaci posiluje její členství v EU, přičemž v některých aspektech vychází její rozhodování ze společné unijní pozice. ČR se během roku 2006 podílela např. na utváření textů závěrečné deklarace ze summitu EU-ČLR v Helsinkách, na tvorbě mandátu EK pro jednání s ČLR o budoucí rámcové dohodě o spolupráci (PCA), na závěrech Rady EU k aktualizované strategii EU vůči ČLR a na tvorbě pozice EU k různým dílčím aspektům vztahů s ČLR (vízová politika, zbrojní embargo, lidskoprávní dialog apod.). V rámci jednotné pozice EU se převážně zapojovala do interakce s ČLR také na multilaterálních fórech v systému OSN, v rámci jednání EU a ASEAN+3, evropsko-asijského dialogu ASEM apod.

Hospodářská spolupráce je nadále těžištěm současných česko-čínských bilaterálních styků, ale obchodní bilance se i přes výraznou aktivitu na politické úrovni nadále vyvíjela mj. i díky byrokratickým překážkám a dalším technickým specifikům teritoria výrazně v neprospěch ČR. Některé české podnikatelské subjekty učinily s ČLR špatnou zkušenost s porušením patentového práva nebo jiných práv duševního vlastnictví. K 1.9. 2006 vstoupila v platnost nová *Dohoda mezi Českou republikou a Čínskou lidovou republikou o podpoře a ochraně investic*, pokračovala jednání o nové *Dohodě o zabránění dvojímu zdanění*. Na zásadní bilaterální návštěvy na vysoké úrovni z předchozích let navázaly v roce 2006 další důležité výměny resortních delegací i delegací jednotlivých měst nebo krajů a provincií. To je vzhledem k objemovým kapacitám ČR žádoucí trend vývoje vzájemné spolupráce. Expertní pracovní návštěvy a přímé kontakty mnohých nestátních subjektů v různých tematických oblastech svědčí o zájmu obou stran.

Návštěvy představitelů ČR:

- 14. – 16. 2. 2006 – pracovní návštěva náměstka ministra zahraničních věcí J. Bašty;
- 19. - 25. 2. 2006 - oficiální návštěva předsedy Poslanecké sněmovny PČR L. Zaorálka s podnikatelskou misí;
- 12. – 17. 3. 2006 - pracovní návštěva náměstkyně ministra financí D. Trezziové;
- 18. – 22. 4. 2006 – pracovní návštěva Zemědělského výboru Poslanecké sněmovny PČR;
- 9. – 16. 4. 2006 – pracovní návštěva náměstka předsedy Státní báňské správy A. Blažka;
- 26. 4. – 4. 5. 2006 – pracovní návštěva poslance R. Tomíčka s podnikatelskou misí;
- 10. – 17. 5. 2006 – pracovní návštěva poslankyně Z. Rujbrové a delegace Petičního výboru Poslanecké sněmovny PČR;
- 10. – 17. 5. 2006 – pracovní návštěva poslance V. Laštůvky, předsedy Zahraničního výboru Poslanecké sněmovny PČR;
- 5. – 11. 6. 2006 – pracovní návštěva generálporučíka J. Ďuricy a delegace Armády ČR;
- 1. – 8. 7. 2006 – pracovní návštěva náměstka ministra průmyslu a obchodu M. Tlapy s podnikatelskou misí, účast na 6. zasedání Smíšeného ekonomického výboru ČR – ČLR;
- 27. – 28. 9. 2006 - pracovní návštěva prezidenta republiky V. Klause (tranzitní návštěva provincie Shaanxi během cesty do Mongolska, Vietnamu a Singapuru);
- 13. – 15. 12. 2006 - pracovní návštěva náměstkyně MZV H. Bambasové.

Návštěvy představitelů ČLR:

- 16. – 18. 4. 2006 – oficiální návštěva vicepremiéra Státní rady Hui Liangyu;

- 20. – 22. 5. 2006 – pracovní (tranzitní) návštěva náčelníka generálního štábu ČLOA Liang Guanglie;
- 18. – 25. 8. 2006 – pracovní návštěva náměstka ministra obchodu Gao Hucheng s podnikatelskou misí;
- 12. – 13. 9. 2006 – pracovní návštěva ministra obrany generálplukovníka Cao Gangchuan.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2006	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
obrat	tis. Kč	97 978 258	101 256 923	136 779 626	3,2
	index oproti min. roku	119,3	102,6	135,1	
vývoz	tis. Kč	6 988 006	7 154 440	8 973 359	0,4
	index oproti min. roku	102,3	102,4	125,4	
dovoz	tis. Kč	90 990 252	94 102 484	127 806 268	6,1
	index oproti min. roku	120,8	102,6	135,8	
saldo	tis. Kč	-84 002 246	-86 948 044	-118 832 909	

Zdroje: 1) ČSÚ, březen 2007 (údaje o zahraničním obchodě).

2) ČNB, duben 2007 (údaje o investicích).

V roce 2006 se opět prohloubilo pasivní saldo obchodní bilance, které vzrostlo o 36,5 % na 118,833 mld. Kč. Dovoz do ČR dosáhl výše 127,806 mld. Kč a zvýšil se tak o 35,8 %. Český vývoz do ČLR se zvedl o 25,4 % a jeho hodnota činila 8,973 mld. Kč. Přestože je dosažený nárůst vývozu významný, nepodařilo se zvrátit trend prohlubujícího se schodku obchodní bilance. Vedle trvale rostoucího zájmu českých podniků o vstup na čínský trh byl v roce 2006 zaznamenán vyšší počet dotazů čínských podnikatelů ohledně investičního prostředí v ČR, k čemuž zřejmě přispěla jak podpora vlády ČLR při investování čínských firem v zahraničí, tak i zlepšené vnímání předností českého investičního prostředí zejména ve vztahu ke společnému trhu EU.

Hlavní vývozní komodity ČR: ostatní díly a příslušenství motorových vozidel, převodové hřídele a kliky, obráběcí stroje k vrtání a vyvrtávání, díly ke kancelářským strojům a pro zařízení k automatickému zpracování dat, stroje k úpravě textilních vláken, spřádací apod., umělá střeva, pulty, panely k řízení nebo rozvodu elektřiny, elektrické kondenzátory, obráběcí stroje zvláštního provedení, klimatizační zařízení, elektronické integrované obvody a mikrosoustavy.

Hlavní dovozní komodity ČR: díly ke kancelářským strojům a pro zařízení k automatickému zpracování dat, komplexní digitální systém na zpracování dat, vstupní nebo výstupní jednotky, nenahraná média pro záznam zvuku a podobných jevů, elektronické integrované obvody a mikrosoustavy, díly a příslušenství k telekomunikačním přístrojům, paměťové jednotky, přenosná zařízení pro radiotelefon, radiotelegraf apod., dětské hračky, zařízení na zpracování dat jinde neuvedené.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Dohoda mezi Českou republikou a Čínskou lidovou republikou o podpoře a ochraně investic, Praha, 8. 12. 2005 (vstoupila v platnost 1. 9. 2006).

Kulturní vztahy

V roce 2006 proběhla v Pekingu výstava „Český komiks“, výstava „České lidové kroje – fotografie a reálie“ v Národním muzeu ČLR a koncert Dechového kvintetu Academia Praha k 250. výročí narození W. A. Mozarta. V jihočínském Shenzhenu se uskutečnila výstava maleb J. Straky s názvem „Květiny srdce“. K nejvýraznějším kulturním akcím čínské strany v ČR patřila výstava „Staletí s hedvábím. 5000 let čínského textilu“ v Národním muzeu v Praze.

V oblasti školství pokračovala výměna studentů na základě realizace Ujednání o školských výměnách mezi ministerstvy školství obou zemí, přičemž z české strany vzrostl zájem i o další stipendia a studium v ČLR i v nehumanitních oborech. Na Pekingské univerzitě zahraničních studií (BFSU) se na podzim 2006 vyměnila lektorka českého jazyka. Čínská strana projevila zájem o otevření Konfuciova institutu pro výuku čínštiny při Univerzitě Palackého v Olomouci.

HONGKONG

ČR rozvíjí své vztahy s Hongkongem, jakožto Zvláštní administrativní oblastí Číny, s důrazem na vzájemnou spolupráci v obchodní a ekonomické oblasti. Působí zde Generální konzulát ČR, spravující též vztahy se Zvláštní administrativní oblastí Macao. S Hongkongem má ČR aktivní obchodní bilanci, vzájemný obchodní obrat má zřetelně rostoucí tendenci.

Návštěvy představitelů z ČR:

- únor 2006 – pracovní návštěva předsedy Poslanecké sněmovny PČR L. Zaoralka šestičlenné delegace PČR;

Návštěvy představitelů z Hongkongu:

- září 2006 – pracovní návštěva ministra (Secretary) pro hospodářský rozvoj a práci Stepheny Ip v Praze v rámci mise Hongkongské rady pro rozvoj obchodu.

Vzájemné ekonomické vztahy

Hongkong je jednou z mála asijských ekonomik, kde má ČR za posledních několik let (od 1999) aktivní obchodní bilanci. Z hlediska vývozu ČR zaujímá Hongkong čtvrté místo mezi asijskými ekonomickými partnery po Japonsku, ČLR a Indii. Hongkong je zajímavý pro české podniky svým kultivovaným právním a podnikatelským prostředím, nízkými daněmi a tradičními a úzkými vazbami na obrovský čínský trh a výrobní kapacity. V roce 2006 pokračovala jednání o vzájemné *Dohodě o zamezení dvojímu zdanění*, uzavřít se spíše z technických důvodů na české straně stále nepodařilo tři dohody o spolupráci v trestně-právní oblasti.

V roce 2006 dosáhl vývoz ČR do Hongkongu 281 mil. USD. Převážná většina zboží v dovozu i vývozu jsou reexporty určené pro oblasti jižní ČLR. V oblasti dovozu z Hongkongu do ČR došlo v roce 2006 k poklesu na 152 mil. USD (příčinou je pravděpodobně odklon od reexportů přes Hongkong k přímým dodávkám z kontinentální Číny).

Hlavní vývozní komodity ČR: skleněné komponenty (šanonky, tyče apod.), základní elektronické součástky a materiály (tantalové a keramické kondenzátory, křemíkové plátky, optická vlákna atd.), průmyslové výrobky, elektrické stroje a přístroje (elektromotory, mikroskopy apod.), průmyslové stroje a jejich náhradní díly a komponenty, ale i značkový textil.

Hlavní dovozní komodity ČR: elektronika, počítačové periferie, textil, obuv, integrované obvody, hračky, nenahraná elektronická média a další spotřební zboží.

MACAO

Česká republika rozvíjí své vztahy s Macaem, jakožto Zvláštní administrativní oblastí Číny, s důrazem na vzájemnou spolupráci v obchodní a ekonomické oblasti.

Vzájemný obchod s tímto regionem je sám o sobě omezený a nevýznamný, nicméně právě přes Macao se realizují některé reexporty do jižních oblastí Číny. Tyto obchody jsou zbožově v podstatě bez omezení, avšak velmi nepravidelné, takže statistiky mohou mezi jednotlivými obdobími vykazovat velké odchylky.

Návštěvy představitelů z ČR:

- únor 2006 – pracovní návštěva předsedy Poslanecké sněmovny PČR L. Zaorálka a šestičlenné delegace PČR;

TCHAJ-WAN

V rámci „politiky jedné Číny“ udržuje ČR diplomatické styky s Čínskou lidovou republikou a ve vztahu k Tchaj-wanu soustřeďuje veškeré aktivity do nevládní úrovně v oblasti ekonomicko-obchodní, kulturní, vědecké, školské a turistické. ČR je zde zastoupena Ekonomickou a kulturní kanceláří v Tchaj-peji.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2006	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
obrat	tis. Kč	17 998 619	19 846 381	26 835 323	0,6
	index oproti min. roku	97,8	110,3	135,2	
vývoz	tis. Kč	960 702	1 227 541	1 261 588	0,1
	index oproti min. roku	87,9	127,8	102,8	
dovoz	tis. Kč	17 037 917	18 618 840	25 573 735	1,2
	index oproti min. roku	98,4	109,3	137,4	
saldo	tis. Kč	-16 077 216	-17 391 299	-24 312 147	
	portfoliové (tis. Kč)	400	6 000		

Zdroje: 1) ČSÚ, březen 2007 (údaje o zahraničním obchodě)
2) ČNB, duben 2007 (údaje o investicích)

Tchaj-wan je na 17. místě na světě pokud jde o vzájemnou obchodní výměnu a ČR má po ČLR, Rusku a Japonsku s Tchaj-wanem čtvrtou nejhorší vzájemnou obchodní bilanci. Díky neutuchajícímu zájmu tchajwanských investorů se ČR naopak umístila na 1. místě mezi zeměmi EU, pokud jde o objem investic z Tchaj-wanu a Tchaj-wan byl pro ČR nadále druhým největším asijským investorem. Ještě v horizontu příštích 3-5 let se dá očekávat další příliv investic do výroby počítačových komponentů, LCD modulů a součástí spotřební elektroniky.

Hlavní vývozní komodity ČR: osobní automobily, elektrické stroje, přístroje a zařízení, kancelářské stroje a výpočetní technika, textilie a látky, vědecké a kontrolní přístroje.

Hlavní dovozní komodity ČR: součástky a příslušenství VT, digitální integrované jednotky, komplexní digitální systémy na zpracování dat, zařízení na zpracování dat, výstupní a vstupní systémy, jízdní kola a příslušenství k nim.

Kulturní vztahy

V roce 2006 proběhla v Tchaj-pcheji výstava „Kouzelný svět českých ilustrátorů“, výstava „Českých loutek“ z Národního muzea v Praze a historicky poprvé byla udělena cena Gratias Agit za propagaci české kultury tchajwanskému občanu Sommer Kao (Kao, Sung-Ming).

V oblasti školství pokračovala aktivní spolupráce a výměna studentů mezi univerzitami, zejména mezi ČVUT, AMU a FFUK v Praze a jejich tchajwanskými partnerskými školami. V oblasti vědecké spolupráce pokračoval projekt návazného vývoje a výroby mezi Akademií věd ČR a Taiwan Genome Sciences Inc. V Praze proběhl v listopadu 2006 druhý ročník Asijského filmového festivalu FILMASIA věnovaný tchajwanské kinematografii.

FILIPÍNY

(Filipínská republika)

V roce 2006 pokračoval úspěšný rozvoj česko-filipínských vztahů, zejména na parlamentní úrovni. ČR realizovala v roce 2006 na Filipínách rozvojový projekt a poskytla humanitární pomoc. V obchodně-ekonomické spolupráci přetrvává pasivní saldo v obchodní výměně na straně ČR.

Návštěvy představitelů ČR:

- 19. – 22. 3. 2006 - oficiální návštěva předsedy Senátu PČR P. Sobotky.

Návštěvy představitelů Filipínské republiky:

- 6. 5. 2006 - oficiální návštěva delegace Senátu Filipín, vedená jejím předsedou F. Drilonem.

Vzájemné ekonomické vztahy

Třebaže ve vzájemné výměně zboží v posledních třech letech značně poklesl dovoz, a naopak se zvýšil český vývoz, obchodní bilance zůstává nadále negativní. Filipínský export je nadále reprezentován dovozem levných elektronických komponentů a paměťových jednotek do ČR. Narozdíl od dovozů z některých jiných zemí regionu jihovýchodní Asie, v nichž převládá spotřební zboží, jsou tyto komponenty, po implementaci do elektronických zařízení, vyváženy zvláště do zemí EU, čímž přispívají ke zlepšování celkového salda zahraničního obchodu ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: integrované elektronické obvody, mikrosoustavy a dále pak tranzistory, polovodičová a fotocitlivá zařízení, kondenzátory elektrické (pevné, otočné, doladovací), trubky, hadice a příslušenství z plastů, vodní turbíny, vodní kola, regulátory, atd.

Hlavní dovozní komodity ČR: integrované elektronické obvody, mikrosoustavy, zařízení pro automatické zpracování dat, jednotky, snímače, diody, tranzistory, zařízení polovodičová i fotocitlivá, vlákna optická, kabely, čočky, hranoly, kaučuk a textilní výrobky.

Rozvojová spolupráce

Česká republika v rámci rozvojové spolupráce realizuje na Filipínách projekt v oblasti vodohospodářství (dodávky pitné vody) v celkové hodnotě zhruba 40 mil. Kč.

Humanitární pomoc

V říjnu 2006 vyslala Česká republika na Filipíny dva experty se specializací na biodegradaci ropy, kteří se zapojili do pomoci mezinárodního společenství Filipínám v souvislosti s odstraňováním ropné skvrny po havárii tankeru Solar1 ze srpna 2006.

Dále byla Filipínám poskytnuta okamžitá humanitární pomoc finanční formou v souvislosti s odstraňováním následků tajfunu Durian v listopadu 2006. Pomoc byla poskytnuta prostřednictvím Filipínského Červeného kříže. Celková pomoc ČR Filipínám tak dosáhla v roce 2006 600 tis. Kč.

Kulturní vztahy

Rok 2006 byl rokem oslav přátelství českého rodáka prof. F. Blumentritta a filipínského národního hrdiny J. Rizala. Od března do prosince se konala putovní výstava „Rizal – Blumentritt“; na univerzitách byla doprovázena semináři. Součástí akce byly rovněž překlad Rizalovy předsmrtné básně *Mi ultimo adiós* do češtiny a jeho umístění v památníku Fort Santiago a vydání sebrané korespondence mezi oběma osobnostmi.

V listopadu a v prosinci 2006 proběhl na Filipínách 9. ročník filmového festivalu zemí EU „Cine Europa“. Loňského ročníku se Česká republika zúčastnila filmem *Želary*.

INDIE

(Indická republika)

Česko-indické vztahy vykazují vzestupnou tendenci a vyznačují se vysokou úrovní vzájemných kontaktů. Těžiště vzájemných vztahů leží v oblasti obchodní a ekonomické. Indie je spolu s ČLR druhým nejvýznamnějším odbytištěm českých výrobků v Asii.

Vyvrcholením rostoucí dynamiky vzájemných vztahů v posledních letech byla návštěva českého předsedy vlády v Indii v lednu 2006, během které se podařilo vyřešit

problém indického dluhu z období Československa. V dubnu 2006 byla dlužná částka zaplacená. Dále bylo dohodnuto, že se budou uskutečňovat pravidelné konzultace mezi ministerstvy zahraničních věcí na úrovni náměstků, bude oživena práce společného výboru pro otázky vyzbrojování mezi Ministerstvy obrany a práce společného výboru pro ekonomickou spolupráci mezi Ministerstvy obchodu a průmyslu obou zemí.

V roce 2006 byla rovněž zahájena jednání o uzavření dohody o bezvízovém styku na diplomatické a služební pasy mezi ČR a Indií.

Návštěvy představitelů ČR:

- 17. – 19. 1. 2006 - pracovní návštěva předsedy vlády J. Paroubka;
- 26. 3. – 1. 4. 2006 – pracovní návštěva Hospodářského výboru Poslanecké sněmovny PČR;
- 8. - 16 . 4. 2006 – pracovní návštěva poslance Evropského parlamentu J. Zahradila (v rámci jeho působení ve Výboru pro rozvoj Evropského parlamentu).

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2006	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
obrat	tis. Kč	9 785 785	12 058 595	14 848 679	0,4
	index oproti min. roku	144,0	123,2	123,1	
vývoz	tis. Kč	5 132 719	6 286 305	8 957 991	0,4
	index oproti min. roku	151,2	122,5	142,8	
dovoz	tis. Kč	4 653 066	5 772 290	5 890 687	0,3
	index oproti min. roku	136,9	124,1	1,02	
saldo	tis. Kč	479 653	514 015	3 085 304	

Zdroje: 1) ČSÚ, březen 2007 (údaje o zahraničním obchodě)

2) ČNB, duben 2007 (údaje o investicích)

Spolupráce s Indií se začala v roce 2006 rozvíjet na novém, kvalitativně vyšším základě. Po návštěvě předsedy vlády v Indii byla podepsána smlouva a vytvořen společný podnik, jehož cílem je realizace projektu modernizace přístavu Nizampatnam ve státě Andra Praděš v hodnotě 1 mld. USD. Součástí projektu je vytvoření zvláštní ekonomické zóny, stavba elektrárny a továrny na močovinu. Zvýšil se zájem indických firem o investice v ČR. V průběhu roku došlo ke třem významným investicím do českého průmyslu (Ashok Leyland, Alok Industries, Tata Tea).

Hlavní vývozní komodity ČR: díly na osobní a nákladní automobily (hotové výrobky Octavia a Tatra se montují v závodech v Indii), textilní stroje, elektrické přístroje a jejich části, chemické výrobky, turbíny a části energetických zařízení, kuličková ložiska, čerpadla, obráběcí stroje, skleněné výrobky.

Hlavní dovozní komodity ČR: součásti pro různé elektrické přístroje a přístroje pro záznam zvuku, nenahraná média, oděvy a další textilní výrobky, bavlna, farmaceutické výrobky, obuv a jiné výrobky z kůže, chemikálie.

Rozvojová spolupráce

Česká republika poskytla v roce 2006 tři vládní stipendia, která byla plně využita. Indičtí studenti byli přijati ke studiu na Pedagogické fakultě v programu Erasmus Mundus.

Kulturní vztahy

Na každoročním filmovém festivalu středoevropského filmu “Little Europe”, který organizuje lektorát českého jazyka na Fakultě slavistiky Dillíské univerzity, byla Česká republika zastoupena filmem *Ostře sledované vlaky*.

V lednu proběhlo koncertní turné mladého českého klavírního virtuosa L. Nováčka, který vystoupil v Dillí, Kalkatě, Bombaji, Goa a Puně.

Od 3. 3. do 11. 4. 2006 se konal 11. ročník Filmového festivalu Evropské unie ve čtyřech indických metropolích. Devatenáct filmů shlédlo odhadem přes 30 000 diváků. Českou republiku reprezentoval film *Kolja*.

Ve významné instituci pro konzervaci a ochranu památek *The Indian National Trust for Art and Cultural Heritage (INTACH)* v Dillí byla instalována výstava “UNESCO World Cultural Heritage Sites in the Czech Republic”.

V soutěži „Lidice 2006“ byly oceněny výtvarné práce 43 indických dětí. Medaile a diplomy obdrželo 21 českých výherců v Šankarově mezinárodní dětské výtvarné soutěži.

Několik kulturních akcí zorganizoval během roku 2006 Generální konzulát ČR v Bombaji: začátkem roku proběhla v galerii na GK ČR výstava fotografií a knih J. Hanzelky a M. Zikmunda z jejich cesty po Indii v letech 1961–2 s názvem „Expedice H+Z“.

V rámci dvoutýdenního kulturního programu byly promítnuty dokumenty H. Třeštkové *Bittersweet Memories* a manželů I. a V. Havlových *Puškár – místo bohů*, uskutečnil se jejich koncert a křest nového CD v indo-českém obsazení.

V únoru 2006 proběhl rovněž koncert českého klavíristy R. Kvapila a zpěváka R. Štěrbý v Bombaji a Bengalúru.

INDONÉSIE

(Indonéská republika)

Vzájemné vztahy mezi Českou Republikou a Indonésií jsou dlouhodobě bezproblémové. Těžiště bilaterálních vztahů tvoří především dlouholetá tradice hospodářské spolupráce. Úspěšně se rozvíjí také spolupráce v oblasti obrany. Dne 21. 11. 2006 byla podepsána nová mezivládní Dohoda o spolupráci v oblasti obrany, dále probíhají intenzivní jednání o prodeji speciálního materiálu.

ČR se také aktivně zapojuje v rámci humanitární a rozvojové spolupráce v Indonésii. Za účelem odstraňování následků zemětřesení v provincii Yogyakarta poslala ČR v květnu 2006 Indonésii humanitární pomoc ve výši 5 mil. Kč.

V oblasti rozvojové pomoci byly v roce 2006 ukončeny dva projekty:

- „*Řešení dopravní obsluhy v Yogyakartě*“ (realizován od roku 2004 s celkovým rozpočtem 6 mil.Kč), jehož cílem bylo vypracovat pro správu regionu a města Yogyakarta podklad pro rozhodnutí o koncepci dopravní obslužnosti regionu, která bude přínosem pro zkvalitnění života obyvatel.
- „*Zpracování studie rozšíření přistávací dráhy letiště Adisutjipto v Yogyakartě*“ (realizován od roku 2005 s celkovým rozpočtem 5. 973 000,- Kč), jehož cílem projektu bylo zpracování podkladu pro správu regionu a města Yogyakarta pro rozhodnutí o vybudování nového mezinárodního letiště.

V současnosti je v Indonésii realizován projekt „*Vybudování konzultačního a poradenského centra pro oblast zemědělského a environmentálního inženýrství UNITA v Taruguntu*“ (realizátorem Česká zemědělská univerzita Praha, celkový rozpočet činí 5,5 mil.Kč). Cílem projektu je vybudovat konzultační a poradenské centrum pro oblast

zemědělského inženýrství na univerzitě UNITA v Tarutungu. V letním semestru 2006 proběhlo vyslání 2-3 pedagogů ČZU na univerzitu v Taratungu.

Návštěvy představitelů ČR:

- 22. – 24. 11. 2006 - pracovní návštěva náměstka ministra obrany J. Kopřivy.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Indonéské republiky o vzájemné spolupráci v oblasti obrany, Jakarta, 21. 11. 2006.

Vzájemné ekonomické vztahy

Náš obchod s Indonésií má mnohaletou tradici a v poslední době se úspěšně rozvíjí. Podepsání exkluzivní Rámcové úvěrové dohody mezi Československou obchodní bankou a Bankou Mandiri, nejsilnější indonéskou státní bankou, ke kterému došlo v únoru 2006 v Jakartě, je významným impulsem pro další obchodní spolupráci.

Nejvýznamnější české firmy působící v Indonésii jsou Bohemia Crystalex, Rieter-Elitex

Hlavní vývozní komodity ČR: organické chemikálie, telekomunikační zařízení, průmyslové armatury a čerpadla, textilní a kožedělné stroje, skleněné zboží, papír a lepenka, elektrické stroje.

Hlavní dovozní komodity ČR: přírodní kaučuk, zařízení k automatickému zpracování dat, telekomunikační zařízení, zařízení k záznamu a reprodukci zvuku, obuv, oděvní výrobky a dřevo.

Rozvojová spolupráce

V rámci rozvojové pomoci byla pro Indonésii vyčleněna kvóta tří vládních stipendií pro bakalářská/magisterská studia v roce 2006/2007.

V rámci rozvojové spolupráce realizuje Česká republika v Indonésii projekty v oblasti dopravy a zemědělství. Na tyto projekty bylo v roce 2006 vynaloženo více než 5 mil. Kč.

Humanitární pomoc

Česká republika poskytla v roce 2006 Indonésii humanitární pomoc v souvislosti s odstraňováním následků zemětřesení v oblasti města Yogyakarta na ostrově Jáva v květnu 2006. Pomoc v celkové výši 4 mil Kč byla poskytnuta prostřednictvím dvou českých nevládních neziskových organizací - Charity Česká republika a občanského sdružení Adra, které v postižené oblasti okamžitě po zemětřesení humanitární pomoc poskytovaly.

Kulturní vztahy

V prosinci 2006 participovala Česká republika na filmovém festivalu EU v rámci 8. jakartského mezinárodního filmového festivalu snímkem *Šťěstí* režiséra B. Slámy.

V prosinci 2006 proběhla ve spolupráci s německým Goethe-Institutem a Delegací EK prezentace ČR v rámci programu pro indonéské učitele jazyků členských států EU.

JAPONSKO

Pro Českou republiku je Japonsko jedním z nejvýznamnějších partnerů na asijském kontinentu. V česko-japonských vztazích mají tradičně významné postavení silné kulturní vazby. Roste oboustranná snaha zvýšit spolupráci v oblastech vědy, techniky, výzkumu a vývoje. Výrazný příliv japonských investic do ČR pokračoval i v roce 2006.

Návštěvy představitelů ČR:

- 27. 10. - 1. 11. 2006 – pracovní návštěva náměstka ministra průmyslu a obchodu R. Szurmana;
- 10. – 13. 12. 2006 – pracovní návštěva náměstkyně ministra zahraničních věcí H. Bambasové.

Návštěvy představitelů Japonska:

- 10. – 12. 1. 2006 – pracovní návštěva parlamentního tajemníka pro obranu J. Aičiho;
- 2. – 3. 5. 2006 – pracovní návštěva náměstkyně ministra vnitra a spojů N. Furuya;
- 14. – 16. 5. 2006 – pracovní návštěva náměstka ministra zahraničních věcí S. Jačiho.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2006	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
Obrat	tis. Kč	65 003 441	66 055 831	72 411 627	1,7
	index oproti min. roku	174,2	101,6	109,6	
Vývoz	tis. Kč	5 791 695	7 876 820	9 200 596	0,4
	index oproti min. roku	127,5	136,0	116,8	
Dovoz	tis. Kč	54 952 644	58 179 012	63 211 031	3,0
	index oproti min. roku	167,6	105,9	108,6	
Saldo	tis. Kč	-49 160 949	-50 302 192	-54 010 435	

Zdroje: 1) ČSÚ, březen 2007 (údaje o zahraničním obchodě)

2) ČNB, duben 2007 (údaje o investicích)

Japonsko patří v současné době mezi nejvýznamnější ekonomické partnery České republiky. Bilaterální hospodářské vztahy jsou patrně nejlepší za celé poválečné období. V roce 2006 pokračoval velký příliv japonských investic do ČR. Bylo oznámeno 11 projektů v celkové hodnotě zhruba 10,5 mld. Kč a plánem zaměstnat cca 4 600 pracovníků. Japonsko se tak udrželo na jednom z předních míst v přílivu investic do ČR; v počtu projektů na třetím místě za SRN a USA, ve výši investic na druhém místě za Korejskou republikou a v počtu plánovaných pracovních míst na prvním místě.

Obchodní bilance za rok 2006 skončila záporným saldem ve výši 54 mld. Kč, což představuje nárůst o 7,4 % proti předchozímu roku.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a zařízení všeobecně užívané v průmyslu, silniční vozidla, železo a ocel, stroje a zařízení k výrobě energie.

Hlavní dovozní komodity ČR: zařízení k telekomunikaci a záznamu a reprodukci zvuku, elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, silniční vozidla.

Kulturní vztahy

V Japonsku se trvale těší vynikající pověsti především česká klasická hudba, v České republice jsou oblíbeny tradiční formy japonského umění. Dne 7. 6. 2006 obdržela česká japanoložka, překladatelka a spisovatelka V. Hrdličková z rozhodnutí japonského císaře Řád Vycházejícího slunce – Zlaté paprsky s rozetou za výjimečný přínos k šíření kulturního

povědomí o Japonsku v České republice. Dne 31. 10. 2006 zahájilo v Tokiu činnost České centrum.

Mezi Japonskem a Českou republikou se uskutečnila výměna čtyř vysokoškolských studentů na dvouletá stipendia. Šest japonských stipendistů se zúčastnilo Letní školy slovanských studií. Českým studentům japanologie byla poskytnuta další stipendia na roční stáže v Japonsku.

KAMBODŽA

(Kambodžské království)

Významným impulsem k rozvoji česko-kambodžských vztahů se stala oficiální návštěva kambodžského krále Sihamoniho v ČR v září 2006. V listopadu 2006 navštívil Kambodžu ministr financí V. Tlustý. V březnu téhož roku král Sihamoni přijal k audienci velvyslance ČR, kteří se v Phnompenhu zúčastnili regionální porady vedoucích zastupitelských úřadů ČR. ČR nemá efektivní zastupitelský úřad v Kambodži, naše zájmy v Kambodži pokrývá velvyslanectví ČR v Bangkoku.

Rozvojová spolupráce

V rámci rozvojové spolupráce byl na roky 2006-2007 schválen projekt rozšíření infrastruktury pro rozvoj turistiky v Angkor Watu v celkové výši přibližně 2,9 mil. Kč.

Humanitární pomoc

V únoru 2006 bylo schváleno poskytnutí humanitární pomoci Kambodži ve výši 5 mil. Kč v důsledku trvající dlouhodobé krize (dodávky potravin, zajištění zdravotnických a sociálních potřeb pro postižené obyvatelstvo). Humanitární pomoc byla poskytnuta prostřednictvím kambodžské nevládní organizace Rainbow Gateway. Realizace projektu byla po celou dobu monitorována Velvyslanectvím ČR v Bangkoku.

Kulturní spolupráce

V ČR studovali v roce 2006 celkem 4 kambodžští studenti-stipendisté vlády ČR (tři v magisterském a bakalářském studijním programu, jeden v doktorandském studijním programu).

KAZACHSTÁN

(Republika Kazachstán)

Těžištěm česko-kazašských vztahů byla spolupráce v obchodní a ekonomické oblasti. Stále zbývá vyřešit problém kazašského dluhu vůči České republice.

Návštěvy představitelů ČR:

- 4. – 7. 4. 2006 - pracovní návštěva Výboru pro veřejnou správu, regionální rozvoj a životní prostředí Poslanecké sněmovny PČR;
- 21. – 23. 11. 2006 - pracovní návštěva viceguvernéra ČNB M. Singera.

Vzájemné ekonomické vztahy

Výsledky zahraničního obchodu České republiky s Kazachstánem za rok 2006 ve všech ukazatelích zaznamenaly značný nárůst, oproti roku 2005 vzrostl obrat o 49 %. Ve vývozu, dovozu i obratu byly dosaženy nejvyšší hodnoty za celou existenci zahraničního obchodu České republiky s Kazachstánem.

Hlavní vývozní komodity ČR: surová ocel válcovaná za tepla, plynové generátory, čerpadla, osobní automobily a kompletující díly pro jejich výrobu, léky, papírenské stroje, průmyslové počítače a jejich kompletující díly, cigaretový papír, bezešvé trubky, ječmen a slad.

Hlavní dovozní komodity ČR: surová ropa, stlačené a zkapalněné plyny (propan-butan), ferroslitiny a tabák.

Rozvojová spolupráce

Kazachstánu byla v akademickém roce 2006/2007 nabídnuta tři stipendijní místa k bakalářskému/magisterskému studiu a jedno místo k doktorandskému studiu. V roce 2006 studovalo v České republice celkem čtrnáct vládních stipendistů z Kazachstánu.

V rámci rozvojové spolupráce realizuje ČR v Kazachstánu projekty v oblasti zdravotnictví a životního prostředí. Na tyto projekty byly v roce 2006 vynaloženy téměř 3 mil. Kč.

KOREJSKÁ LIDOVĚ DEMOKRATICKÁ REPUBLIKA

Vztahy České republiky s Korejskou lidově demokratickou republikou v některých oblastech zaznamenaly další rozvoj, v jiných však byl s ohledem na zahraničněpolitickou situaci v souvislosti s vývojem severokorejského jaderného vojenského programu pozastaven. Dne 29. 6. 2006 předal v Pchjongjangu pověřovací listiny rezidentní velvyslanec České republiky M. Tomčo.

Vzájemné ekonomické vztahy

Obrat vzájemné obchodní výměny byl v roce 2006 oproti předcházejícímu období nižší o 73 %. Vývoz z ČR oproti roku 2005 vzrostl více než 350 % a dovoz klesl o cca 81 %.

Hlavními vývozní komodity ČR: stroje, průmyslové spotřební zboží, chemikálie, nápoje a tabák.

Hlavní dovozní komodity ČR: chemikálie, stroje a průmyslové spotřební zboží.

Rozvojová spolupráce

Česká republika trvale poskytuje KLDK stipendijní místa k řádnému studiu v ČR. V akademickém roce 2006/2007 zahájili studium v České republice čtyři severokorejské studenty.

Kulturní vztahy

Ve dnech 17. 5. – 1. 6. 2006 se na pozvání předsedy Poslanecké sněmovny PČR L. Zaorálka uskutečnila návštěva severokorejského dětského uměleckého souboru v ČR.

Česká veřejnost měla možnost seznámit se s životem a kulturou v Korejské lidově demokratické republice rovněž prostřednictvím výstavy fotografií T. Svobody „Ženy Severní Koreje“, která se uskutečnila v Národní galerii v Praze – Veletržním paláci ve dnech 15. 8. – 30. 9. 2006.

KOREJSKÁ REPUBLIKA

Korejská republika je jedním z předních partnerů České republiky ve východní Asii. Těžištěm vzájemných vztahů byla i nadále především ekonomická oblast; dne 28. 8. 2006 byla v Soulu slavnostně otevřena pobočka Hospodářské komory ČR. Obě země trvale dobře spolupracují v bilaterální i multilaterální oblasti zahraniční politiky.

Návštěvy představitelů ČR:

- 17. - 19. 5. 2006 – pracovní návštěva ministra průmyslu a obchodu M. Urbana.

Návštěvy představitelů Korejské republiky:

- 2. - 4. 3. 2006 – pracovní návštěva náměstka ministra zahraničních věcí a obchodu Yun Byung-se;
- 8. – 11. 3. 2006 – pracovní návštěva místopředsedy Národního shromáždění Kim Duk-kyu;
- 1. - 3. 8. 2006 – pracovní návštěva předsedy Výboru pro sjednocení, zahraniční vztahy a obchod Národního shromáždění Kim Won-wunga.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2004	2005	2006	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
obrat	tis. Kč	15 896 090	16 285 210	19 082 786	0,5
	index oproti min. roku	136,1	102,4	117,2	
vývoz	tis. Kč	1 463 087	2 316 791	2 273 410	0,1
	index oproti min. roku	136,3	158,3	98,1	
dovoz	tis. Kč	14 433 002	13 968 419	16 359 376	0,8
	index oproti min. roku	136,1	158,3	117,1	
saldo	tis. Kč	-12 969 915	-11 651 628	-14 085 966	

Zdroje: 1) ČSÚ, březen 2007 (údaje o zahraničním obchodě)
2) ČNB, duben 2007 (údaje o investicích)

Korejská republika zaujímá významné postavení v investiční a obchodní spolupráci ČR se zeměmi východní Asie. Celkovým objemem dovozu se řadí na 21. místo, objemem vývozu se řadí na 46. místo.

Vzájemná obchodní bilance se dlouhodobě vyznačuje deficitem, způsobeným především dovozy automobilů a zboží vysoké technické úrovně. V loňském roce byl také zaznamenán výrazný nárůst cestovního ruchu z Korejské republiky do ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: výrobky těžkého a lehkého strojírenství, jako jsou klikové hřídele, výrobky ze železa a válcované oceli, roury, čerpadla, automobilové součástky a motory. U spotřebního zboží došlo v loňském roce k nárůstu objemu vývozu hraček a bižuterního zboží.

Hlavní dovozní komodity ČR: osobní automobily, spotřební elektronika, telekomunikační technika, optické přístroje a výpočetní technika.

Kulturní vztahy

Kulturní témata do značné míry utvářejí obraz České republiky v místních médiích, a to zejména v oblastech vážné hudby, kinematografie a užitého umění. Korejská republika se v ČR prezentovala hlavně v oblastech kinematografie, hudby a tradičního umění.

V Korejské republice se uskutečnily mj. výstava „Kouzelný svět českých ilustrátorů pro děti“ a historicky jedinečná přehlídka české kinematografie „První český filmový festival“. Pokračovala spolupráce soulské opery Beseto se Státní operou Praha, byl vydán překlad Hrabalových *Ostře sledovaných vlaků* v korejštině. Dne 4. 5. 2006 udělil ministr zahraničních věcí ČR C. Svoboda Univerzitě zahraničních studií Hankuk cenu *Gratias Agit* 2006 za dlouhodobou propagaci českého jazyka a kultury v Korejské republice.

Čeština na úrovni vysokoškolského studia se v roce 2006 vyučovala v Korejské republice na dvou univerzitách: Univerzitě zahraničních studií Hankuk (HUFS) a Univerzitě Yonsei. Na základě dohody mezi Karlovou univerzitou Praha a HUFS probíhala i v roce 2006 reciproční výměna lektorů, kteří působili na katedrách bohemistiky a koreanistiky v Soulu a Praze. Tři jihokorejští stipendisté se zúčastnili Letní školy slovanských studií.

MALAJSIIE

Vzájemné vztahy mezi Českou republikou a Malajsií se úspěšně rozvíjejí na bilaterální i multilaterální úrovni, větší možnosti se nabízejí ve využití potenciálu pro obchodní a ekonomickou spolupráci.

Návštěvy představitelů ČR:

- 15. - 16. 2. 2006 – pracovní návštěva náměstka ministra zahraničních věcí pro dvoustranné vztahy T. Pojara;
- 22. – 24. 3. 2006 – oficiální návštěva předsedy Senátu PČR P. Sobotky.

Návštěvy představitelů Malajsie:

- 28. - 31. 1. 2006 – pracovní návštěva vrchního velitele Armády Malajsie, gen. Abdul bin Zainala.

Vzájemné ekonomické vztahy

Nepříznivá obchodní bilance souvisí především s dovozem dílů a součástí pro montáž a výrobu počítačů na území ČR. Podle podílu na celkovém objemu zahraničního

obchodu ČR zaujímal obchod s Malajsií 29. místo z hlediska obratu, 23. místo v dovozu a 55. místo ve vývozu.

Hlavní vývozní komodity ČR: elektrická zařízení a přístroje, stroje a zařízení k výrobě energie, nábytek a jeho díly, papír, lepenka a výrobky z nich, telekomunikační zařízení, chemické prostředky a výrobky a silniční vozidla.

Hlavní dovozní komodity ČR: tradičně elektrická zařízení a přístroje, následují kancelářské stroje a zařízení k automatickému zpracování dat, telekomunikační zařízení a z nestrojírenských komodit surový kaučuk.

Kulturní vztahy

V roce 2006 se Česká republika prezentovala v Malajsií několika akcemi pořádanými Velvyslanectvím ČR ve spolupráci s příslušnými malajsijskými a českými organizacemi, a rovněž v rámci kulturních podniků EU. V březnu 2006 vystoupil v Malajsií filmový režisér J. Hřebejk s přednáškou a dvěma semináři věnovanými jeho filmové tvorbě a vývoji české kinematografie. V červnu a červenci 2006 proběhla v Kuala Lumpur výstava „Česká secese“, obsahující dvanáct dekorativních panelů z dílny A. Muchy a fotografie významných secesních budov v Praze, zachycené objektivem E. Havlové. V září a říjnu 2006 proběhla v rámci kulturní prezentace zastupitelských úřadů členských zemí EU výstava prací českého výtvarníka P. Nikla. Na 7. Filmovém festivalu EU v listopadu 2006 v Malajsií byla Česká republika reprezentována filmem režiséra B. Slámy *Štěstí*.

V září 2006 nastoupila ke studiu medicíny na českých fakultách první skupina sedmdesáti malajsijských studentů.

MONGOLSKO

Vztahy České republiky a Mongolska jsou tradičně přátelské se zájmem o rozvoj obchodně-ekonomické spolupráce. Byla zahájena implementace „Programu rozvojové spolupráce ČR a Mongolska na léta 2006 až 2010“, schváleného usnesením vlády ČR č. 664/2005.

Návštěvy představitelů ČR:

- 17. – 24. 9. 2006 – pracovní návštěva delegace Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu a lidská práva Senátu PČR;
- 25. – 27. 9. 2006 – státní návštěva prezidenta republiky V. Klause s chotí.

Návštěvy představitelů Mongolska:

- 14. – 15. 12. 2006 – pracovní návštěva ministra zemědělství a potravinářství D. Terbišdagvy.

Vzájemné ekonomické vztahy

Vztahy České republiky a Mongolska jsou tradičně přátelské se zájmem o rozvoj obchodně-ekonomické spolupráce. Usnesením vlády ČR č. 664 ze dne 1.6.2005 byl schválen „Program rozvojové spolupráce ČR a Mongolska na léta 2006 až 2010“.

Hlavní vývozní komodity ČR: potravinářské výrobky (cukrovinky, sušenky, pivo, potravinové přípravy, omáčky, kečupy apod.), stavební materiály, a výrobky související se stavebnictvím (vakuová okna, topné zařízení, elektroinstalace, vodoměry).

Hlavní dovozní komodity ČR: polodrahokamy a textilní výrobky.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Mongolska o transformaci Společného podniku Mongolčechoslovakmetall a o ukončení platnosti Rámcové dohody mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Mongolské lidové republiky o spolupráci při provádění geologicko-průzkumných prací, těžbě a úpravě jednotlivých druhů nerostných surovin v Mongolské lidové republice ze dne 1. 9. 1979 a Dohody mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Mongolské lidové republiky o zřízení československo-mongolského Společného podniku k provádění geologicko-průzkumných prací, těžbě a úpravě jednotlivých druhů nerostných surovin v Mongolské lidové republice ze dne 1. 9. 1979, sjednaná výměnou diplomatických nót, 28. 6. 2006;

- Ujednání mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a Ministerstvem školství, kultury a vědy Mongolska o spolupráci v oblasti školství, vědy a mládeže na léta 2006 - 2009, Ulánbátar, 25. 9. 2006.

Rozvojová spolupráce

Mongolsko je jednou z osmi prioritních zemí zahraniční rozvojové spolupráce České republiky. V roce 2006 bylo v Mongolsku zahájeno deset nových bilaterálních rozvojových projektů. V prioritních sektorech ekonomicko-průmyslového rozvoje, životního prostředí, zemědělství a rozvoje venkova a práce a sociálních věcí se jednalo o projekty zpracování produktů živočišné výroby, modernizace a rozvoje lidských zdrojů v národní centrální nemocnici v Ulánbátaru, vodohospodářství, řešení problematiky odpadních vod, hydrogeologie, řízení ekologických zátěží a taktéž o projekty podpory při chovu drůbeže nebo přípravy při zavedení studijního programu sociální práce. Na projekty zahraniční rozvojové spolupráce v Mongolsku bylo v roce 2006 vynaloženo 50 mil. Kč.

V roce 2006 nastoupilo k řádnému studiu na vysokých školách v České republice osm mongolských vládních stipendistů.

Kulturní vztahy

K prezentaci české kultury v Mongolsku přispěly, mimo jiné, výstava grafického díla F. Kupky v Galerii moderního umění v Ulánbátaru v září a říjnu 2006 a koncert české a mongolské hudby, který uspořádal zastupitelský úřad u příležitosti státního svátku České republiky ve Státním divadle opery a baletu v Ulánbátaru 30. 10. 2006.

Vzhledem k dlouholeté spolupráci v oblasti vysokého školství pochází z Mongolska relativně velký počet zahraničních absolventů českých univerzit. Studium českého jazyka zajišťuje Mongolská státní univerzita; v roce 2006 na ní působil lektor vyslaný z ČR.

NOVÝ ZÉLAND

Vztahy ČR a Nového Zélandu jsou na dobré úrovni, která svědčí o politickém, ekonomickém a kulturním významu Nového Zélandu jako partnera ČR v asijsko-tichomořské oblasti. Blízká jsou vzájemná stanoviska týkající se liberalizace obchodu a ochrany životního prostředí.

Návštěvy představitelů ČR:

- 12. – 15. 5. 2006 – návštěva delegace Ústavně-právního výboru Senátu PČR vedená jeho předsedou J. Kuberou

Kulturní vztahy

Dochází k zintenzivnění vzájemné kulturní, školské a vědecké spolupráce. V důsledku uzavření (2005) a bezproblémového provádění dohody o pracovních prázdninách roste počet studentů ČR pobývajících na Novém Zélandu.

PÁKISTÁN

(Pákistánská islámská republika)

Bilaterální vztahy České republiky a Pákistánu mají v poslední době pozitivní trend a zdárně se rozvíjejí. Rok 2006 se vyznačoval jejich další intenzifikací na pracovní úrovni a pokračováním pravidelných meziministerských kontaktů. Vyvrcholením rostoucí dynamiky vzájemných vztahů bylo znovuotevření Velvyslanectví Pákistánu v Praze v průběhu září 2006.

Návštěvy představitelů ČR:

- 28. - 30. 3. 2006 - pracovní návštěva 1. náměstka ministra zahraničních věcí J. Bašty.

Vzájemné ekonomické vztahy

Rok 2006 pokračoval ve vzestupné tendenci vzájemných ekonomických vztahů a celkovém oživení bilaterální relace, které bylo nastartováno v roce 2004. Pákistánský trh skýtá značný a doposud ne zcela prozkoumaný potenciál pro české exportéry. Vzájemná obchodní výměna se od roku 2000 do roku 2006 více než ztrojnásobila.

Hlavní vývozní komodity ČR: textilní a obráběcí stroje, strojírenské výrobky, bižuterie a výrobky ze skla, papír, chemické a farmaceutické výrobky.

Hlavní dovozní komodity ČR: kožené výrobky, textil, oděvy, sportovní potřeby.

Humanitární pomoc

V roce 2006 pokračovala realizace projektů českých nevládních neziskových organizací Člověk v tísni a Adra, které poskytovaly pomoc zaměřenou na rekonstrukci a rehabilitaci území postiženého zemětřesením v roce 2005. V rámci těchto projektů bylo v roce 2006 vynaloženo celkem 9.285.096 Kč.

Kulturní vztahy

Ve dnech 9.- 20. 11. 2006 proběhl v Láhauru mezinárodní kulturní festival "World Performing Arts Festival" s širokou účastí zahraničních umělců v oblastech hudby, tance, pantomimy, divadla, loutkového divadla a folkloru. Na festivalu vystoupili přední český mim M. Sochor, který ve dvou vystoupeních představil pantomimický cyklus "Muž, který se vrátil", sólová tanečnice L. Čapková, členka taneční skupiny Na nohách a vítězka tanečního festivalu Tanec Praha 2006, a česká hudební skupina Psalteria, která se zaměřuje na středověkou hudbu. Tanečnice L. Čapková navíc vystoupila se svým představením i v Islámábádu u příležitosti oslavy státního svátku ČR dne 17. 11. 2006.

Součástí láhaurského festivalu byla i filmová sekce, ve které pořadatelé vyhradili prostor pro čtyři české filmy: Výlet, Musíme si pomáhat, Babí léto a Příběhy obyčejného šílenství.

Pákistánská účastnice Mezinárodní dětské výtvarné výstavy „Lidice 2006“ obdržela čestnou cenu za své výtvarné dílo.

SINGAPUR

(Singapurská republika)

Vztahy mezi Českou republikou a Singapurem jsou bezproblémové a rozvíjejí se úspěšně v různých oblastech. Potvrdila to i návštěva prezidenta ČR V. Klause v Singapuru v říjnu 2006. Těžištěm vztahů je obchodní a ekonomická oblast. Dalšímu prohloubení spolupráce by prospělo otevření efektivního diplomatického zastoupení Singapuru v ČR.

Návštěvy představitelů ČR:

- 3. – 5. 10. 2006 - oficiální návštěva prezidenta V. Klause.

Vzájemné ekonomické vztahy

Singapur je stabilně jedním z nejdůležitějších obchodních partnerů České republiky v oblasti jihovýchodní Asie a potenciálním důležitým investorem v ČR. V roce 2006 dosáhl roční obrát vzájemného obchodu 7,3 mld. Kč. Obchodní výměna se v posledních pěti letech drží přibližně na stejné úrovni, oproti roku 2005 došlo k mírnému nárůstu. Ve vzájemných vztazích přetrvává deficit, který v roce 2006 činil 1,51 mld. Kč.

Hlavní vývozní komodity ČR: elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, elektronické součástky.

Hlavní dovozní komodity ČR: stroje pro zpracování dat a jejich periférie, integrované obvody a další elektronické součástky, přírodní kaučuk a pryskyřice, telekomunikační zařízení.

Kulturní vztahy

V říjnu se uskutečnil 16. ročník filmového festivalu EU. Českou republiku reprezentovaly dva filmy: *Skřítek* a *Román pro ženy*.

V listopadu se konala výstava z tvorby české akademické malířky D. Hotařové v singapurském Domě umění (The Arts House).

THAJSKO

(Thajské království)

Thajské království patřilo tradičně k významným politickým a obchodním partnerům České republiky v regionu jihovýchodní Asie. Rozvoj vzájemných vztahů v hodnoceném období byl negativně ovlivněn vojenským převratem v Thajsku v září 2006.

Vzájemné ekonomické vztahy

Thajsko patří stabilně mezi nejvýznamnější obchodní partnery ČR v jihovýchodní Asii.

V hospodářské oblasti jsou mezi ČR a Thajskem podepsány tyto dohody: Dohoda o podpoře a ochraně investic (4. 5.1995) a Smlouva o zamezení dvojímu zdanění (14. 8.1995). Byla dokončena jednání o uzavření nové Dohody o ekonomické spolupráci (podpis se předpokládá v roce 2007) a probíhá renegociace Dohody o podpoře a ochraně investic.

Hlavní vývozní komodity ČR: sušené mléko, čerpadla, textilní stroje, umělá střeva, zbraně a stěelivo, parní turbíny, skleněné výrobky.

Hlavní dovozní komodity ČR: elektronické součásti audio a video techniky, paměťové jednotky, tištěné obvody, přírodní kaučuk, součásti osobních počítačů, statické měniče, chladicí kompresory, elektromotory, TV obrazovky, textil, jízdní kola, obuv a přírodní kaučuk.

Humanitární pomoc

V květnu 2006 poskytla Česká republika 3 mil. Kč na pomoc barmským uprchlíkům v Thajsku. Humanitární pomoc byla realizována prostřednictvím neziskové organizace *Thailand Burma Border Consortium*, podporované EU a OSN. Projekt řešil tíživou situaci barmských uprchlíků ze státu Karen tím, že integroval tyto uprchlíky do existujících komunit a zajišťoval jim základní životní podmínk, včetně zdravotní péče. Cílovou skupinou humanitární pomoci bylo 2500 uprchlíků v uprchlickém táboře Mae Ra Ma Luang.

Kulturní vztahy

K nejvýznamnějším kulturním akcím roku 2006 patřila výstava 105 originálů obrazů F. Kupky, kterou zorganizovalo Velvyslanectví ČR v Bangkoku v květnu 2006 jako součást oslav 60. výročí nástupu thajského krále Ramy IX. na trůn.

Thajsku byla na školní rok 2006/2007 nabídnuta tři stipendia vlády ČR. Trvá zájem thajských studentů o vysokoškolské studium v České republice na vlastní náklady.

UZBEKISTÁN

(Republika Uzbekistán)

Česko-uzbecké vztahy byly v roce 2006 ovlivněny vyhlášením sankcí EU vůči Uzbekistánu. Sankce EU byly přijaty v reakci na krvavé potlačení povstání v Andižanu v květnu 2005. V listopadu 2006 došlo, vzhledem k určitým pozitivním signálům z uzbecké strany, ke zmírnění sankčního režimu, nicméně částečné vízové restriktce a zbrojní embargo zůstaly nadále v platnosti.

Návštěvy představitelů Uzbekistánu:

- 23. - 24. 3. 2006 - pracovní návštěva ministra pro vnější ekonomické vztahy A. Šajchova.

Vzájemné ekonomické vztahy

Uzbekistán je druhým nejvýznamnějším obchodním partnerem ČR v regionu Střední Asie. V celkovém pořadí zahraničněobchodních partnerů ČR podle obrátu zahraničního obchodu figuruje na 81. místě (zlepšení pořadí o dvě místa). Proti roku 2005 zaznamenala vzájemná obchodní výměna v roce 2006 pokles o 8,8 %.

Hlavní vývozní komodity ČR: výrobky z pryže, papír a lepenka, dopravní prostředky, stroje a zařízení pro průmysl, zařízení k telekomunikaci, léčiva a farmaceutické výrobky, cukr, výrobky z cukru a med. Velkým potenciálem ve vývozu jsou stroje a zařízení a jakékoliv části investičních celků, v dovozu jsou to zemní plyn, ovoce a zelenina.

Hlavní dovozní komodity ČR: textilní vlákna a jejich odpad, textilní příze a tkaniny a neželezné kovy.

Rozvojová spolupráce

Uzbekistánu byla v akademickém roce 2006/2007 nabídnuta čtyři stipendijní místa v bakalářském/magisterském studijním programu a jedno místo v doktorandském studijním programu. Poptávka po českých stipendiích v Uzbekistánu každoročně mnohonásobně převyšuje nabídku. V současné době v České republice individuálně studuje několik set studentů z Uzbekistánu.

V rámci rozvojové spolupráce ČR probíhal v roce 2006 v Uzbekistánu projekt v oblasti vodohospodářství s cílem zlepšit kvalitu vod v oblasti Aralského moře v celkové hodnotě téměř 12 mil. Kč.

Kulturní vztahy

V rámci kulturní propagace České republiky v Uzbekistánu byla uspořádána řada tradičních kulturních akcí, např. české velikonoce, václavské posvícení, mikulášská nadílka a vánoční varhanní koncert J. J. Ryby v místním katolickém kostele v doprovodu uzbeckého pěveckého sboru.

VIETNAM

(Vietnamská socialistická republika)

Vietnam je jednou z osmi prioritních zemí zahraniční rozvojové spolupráce České republiky. Vztahy mezi Českou republikou a Vietnamskou socialistickou republikou se úspěšně rozvíjely na bilaterální i multilaterální úrovni. Vyvrcholením byla návštěva prezidenta ČR V. Klause v říjnu 2006.

Návštěvy představitelů ČR:

- 13. - 14. 2. 2006 – pracovní návštěva náměstka ministra zahraničních věcí pro dvoustranné vztahy T. Pojara;

- 25. – 28. 2. 2006 – oficiální návštěva předsedy Poslanecké sněmovny PČR L. Zaorálka;
- 28.3. – 2. 4. 2006 – pracovní návštěva delegace Výboru pro veřejnou správu, regionální rozvoj a životní prostředí Poslanecké sněmovny PČR;
- 5. – 13. 4. 2006 – pracovní návštěva Zahraničního výboru Poslanecké sněmovny PČR;
- 29. 9. – 3. 10. 2006 – oficiální návštěva prezidenta V. Klause;
- 20. – 22. 11. 2006 – pracovní návštěva ministra financí V. Tlustého.

Návštěvy představitelů Vietnamské socialistické republiky:

- 30. 4 – 3. 5. 2006 – pracovní návštěva místopředsedy Národního shromáždění VSR Nguyena Phuc Thanha.

Vzájemné ekonomické vztahy

Pozitivní skutečnost postupného růstu obchodní výměny zůstává zastíněna nepříznivým trendem stagnace českého vývozu, jehož důsledkem je stále rostoucí český deficit. K pasivnímu českému saldu přispívá jak rozdílná komoditní struktura exportu obou zemí, tak i rozdílná metodika statistického vyhodnocování obchodní výměny na obou stranách. Lze očekávat, že v návaznosti na jednání českých firem během návštěv vysokých státních představitelů ČR ve Vietnamu v roce 2006 dojde v příštích letech k dalšímu růstu obchodního obratu a snižování českého salda.

Hlavní vývozní komodity ČR: textilní a kožedělné stroje a jejich díly, telekomunikační zařízení, měřicí a kontrolní přístroje, skleněné zboží, mléko, smetana a mléčné výrobky, léčiva a farmaceutické výrobky, zbraně a munice a různé průmyslové výrobky (osvětlovací technika, oděvní doplňky, kancelářské potřeby).

Hlavní dovozní komodity ČR: obuv, textil a oděvy, káva, potraviny, nábytek a řemeslné výrobky, mechanické nástroje, kaučuk a výrobky z něj, výrobky ze železa a oceli, tropické ovoce, rýže, čaj, koření.

Rozvojová spolupráce

Česká republika se v rámci své rozvojové spolupráce s Vietnamem zaměřuje na sektory životního prostředí, práce a sociálních věcí a zemědělství a na sektor průmyslové spolupráce. Geograficky je spolupráce směřována zejména do oblasti středovietnamské provincie Thua Thien–Hue. Kromě pokračujících projektů byly v roce 2006 zahájeny další nové rozvojové projekty, zejména v sektoru životního prostředí při řešení starých ekologických zátěží a vyhledávání zdrojů pitné vody, v sektoru ekonomické spolupráce projekty modernizace nemocnice nebo budování malých vodních elektráren a taktéž v sektoru zemědělství při revitalizaci odlesněných území. Na projekty zahraniční rozvojové spolupráce ve Vietnamu bylo v roce 2006 vynaloženo zhruba 25 mil. Kč.

Humanitární pomoc

V lednu 2006 poskytla Česká republika Vietnamu 5 mil. Kč jako pomoc na řešení problému tzv. ptačí chřipky. Pomoc byla realizována nákupem dezinfekčních přípravků a byla předána ministru zemědělství a rozvoje venkova Vietnamu velvyslancem ČR v Hanoji.

V říjnu 2006 byla poskytnuta humanitární pomoc Vietnamu ve výši 2,5 mil. Kč v souvislosti odstraňováním následků tropické bouře Xangsane. Pomoc byla realizována českou nevládní neziskovou organizací Adra v postižené provincii Thua Thien Hue (okres Phong Dien) formou projektu zaměřeného na rekonstrukci a opravy domů, školy a zdravotnického zařízení, opravy systému dodávek vody a další přímou pomoc postiženým skupinám obyvatel.

Kulturní vztahy

Česká republika poskytla Vietnamu v roce 2006 devět vysokoškolských stipendií, z nichž bylo využito sedm. Celkem studovalo na českých vysokých školách 26 vietnamských studentů. Na Univerzitě Karlově v Praze probíhala v roce 2006 výuka vietnamistiky.

-

- III. EKONOMICKÁ DIMENZE ZAHRANIČNÍ POLITIKY ČESKÉ REPUBLIKY

1. Ekonomická diplomacie a proexportní aktivity Ministerstva zahraničních věcí ČR

Ekonomická diplomacie sehrává významnou roli v rozvoji a posilování vnějších ekonomických vztahů a při prosazování ekonomických zájmů České republiky v zahraničí. V roce 2006 pokračovala implementace projektu „Nový systém řízení obchodně-ekonomických služeb státu v zahraničí“, jehož hlavním cílem je dosažení efektivnějšího systému řízení činnosti obchodně-ekonomických úseků zastupitelských úřadů v zahraničí. Jeho princip spočívá v širší a kvalitativně vyšší využitelnosti exportně orientovaných služeb přímo nebo nepřímo poskytovaných ekonomickými diplomaty českým vývozcům zboží, služeb a investic a zahraničním investorům. Projekt klade důraz na prohloubení spolupráce a koordinaci činnosti všech subjektů působících v daném teritoriu.

V roce 2006 byl tento systém rozšířen na další zastupitelské úřady. Celkový počet zastupitelských úřadů, které podle nového systému pracují, dosáhl koncem roku 2006 třiceti tří. Při jeho zavádění MZV úzce spolupracovalo s Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, agenturami CzechTrade a Czechinvest a s Českými centry.

Zastupitelské úřady v zahraničí rovněž napomáhaly vytvářet podmínky pro rozšíření sítě zahraničních kanceláří CzechTrade. Hlavním cílem činnosti zahraničních kanceláří CzechTrade je široká podpora obchodním záměrům českých firem podle jejich specifických požadavků. Nabídka služeb CzechTrade je především využívána malými a středními firmami.

Těžiště činnosti ekonomických diplomatů spočívá v identifikaci možných překážek bránících vstupu české produkce a služeb na konkrétní trh, v prosazování stanovisek České republiky v souladu s jejími politikami, stanovisky EU a mezinárodních organizací a ve sledování změn v legislativním a obchodně-politickém prostředí.

Ekonomičtí diplomaté vhodnými formami propagují - spolu s ostatními složkami na zastupitelských úřadech - dobré jméno ČR, českého průmyslu a značku („branding“).

Po vstupu do Evropské unie čeští ekonomičtí diplomaté poskytují unijním institucím prostřednictvím českých představitelů v EU informace důležité pro sjednávání či úpravy

mezinárodních dohod týkajících se prosazování společné obchodní politiky EU vůči třetím zemím.

V otázkách spojených se zabezpečováním zahraničněobchodní politiky, zahraničního obchodu a podpory exportu v činnosti zahraniční služby ČR spolupracuje MZV s Ministerstvem průmyslu a obchodu a ostatními orgány a institucemi státní správy.

Jmenováním náměstka ministra zahraničních věcí ČR pro ekonomiku a propagaci byla zvýrazněna role MZV v ekonomické, obchodní a propagační oblasti.

Zastupitelské úřady (ZÚ)

Společným cílem stykových, informačních a propagačních aktivit České republiky v zahraničí je prosazování českých ekonomických zájmů a zvyšování všeobecného povědomí o české ekonomice, jejím výrobním potenciálu, investičních a také dovozních příležitostech.

Hlavním a trvalým úkolem ZÚ ve stykové oblasti je navazování a upevňování přímých kontaktů na ministerstvech, ekonomických institucích a ve významných firmách v zahraničí. Čeští diplomaté jednali o nových možnostech vzájemné spolupráce s představiteli hospodářských komor, profesních sdružení a dalších podnikatelských organizací v zemi působení. Soustředili se na zlepšení informovanosti o podnikatelských příležitostech i na prezentaci pozitivního obrazu České republiky v zahraničí jako vyspělé země s bohatými kulturními, demokratickými a průmyslovými tradicemi.

Zastupitelské úřady při rozvíjení vlastní stykové činnosti úzce spolupracovaly s dalšími českými organizacemi – s agenturami CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism a s Českými centry. Koordinace jejich činnosti v zahraničí sledovala hlavní cíl: omezit duplicitu a provázat jednotlivé aktivity.

Zastupitelské úřady poskytovaly orgánům státní správy a podnikatelské sféře v České republice základní informace o obchodněpolitickém prostředí země, investičních příležitostech, celních pravidlech, možnostech a podmínkách vývozu, případných změnách podmínek podnikání a veřejných soutěžích. Reagovaly na konkrétní požadavky českých firem hledajících nové obchodní partnery nebo nabízejících své výrobky či služby. České zastupitelské úřady rovněž indikovaly závažná porušování bilaterálních dohod či závazků vyplývajících z mnohostranných dohod, upozorňovaly české orgány na nutnost tato

pochybení řešit, předávaly informace o standardech a certifikaci místních produktů a informovaly o nových právních, daňových a celních otázkách souvisejících s dovozem a vývozem. V neposlední řadě ZÚ také doporučovaly oficiální účasti ČR na mezinárodních výstavách a veletrzích, či samy nebo ve spolupráci s agenturami zorganizovaly naši účast například formou katalogové výstavy.

V oblasti prezentace a propagace sledovala česká diplomatická zastoupení hlavní cíl, tj. předání informací o vývoji českého hospodářství a o výrobním a exportním potenciálu České republiky. Jedněmi z hlavních forem prezentace byly například katalogové výstavy, oborové semináře a tzv. České dny v zemi působnosti. V řadě teritorií se pozornost upřela do regionů. Do některých projektů byli zapojeni i honorární konzulové ČR. Díky tomu se dařilo podpořit spolupráci a rozvoj styků krajů, měst a obcí ČR se zahraničními partnery. ZÚ se rovněž aktivně podílely na organizaci českých podnikatelských misí v zemích svého působení a na organizaci významných zahraničních misí v ČR.

Ekonomičtí diplomaté organizovali a zajišťovali také odborné semináře o hospodářském a obchodním klimatu v dané zemi pro českou podnikatelskou veřejnost.

Významná byla rovněž spolupráce s místními médii, zejména se zaměřením na ekonomiku a obchod. Zastupitelským úřadům se dařilo zajišťovat publicitu i v souvislosti s účastí firem na veletrzích a výstavách, s návštěvami představitelů ČR v teritoriích a ve spojitosti s významnými výročími ČR.

Obchodně-ekonomické úseky ZÚ

Integrovanou součástí ZÚ jsou obchodně-ekonomické úseky (OEÚ). Jejich činnost byla směřem k podnikatelským subjektům orientována především na podporu zájmů českých firem v zahraničí, a to zejména:

- poskytováním informací podnikatelským subjektům, předáváním základních kontaktů na potenciální obchodní partnery, doporučením služeb právních kanceláří, obchodních komor, včasným předáváním sdělení o významných zakázkách, projektech a soutěžích v teritoriu a aktivním vyhledáváním příležitostí pro české firmy;
- prosazováním nabídek, lobbováním za zájmy českého průmyslu, pomocí při řešení závažných problémů, podporou při zapojení do soutěží, projektů a výběrových řízení, asistencí při vyhledávání partnerů nebo nalezení obchodních spojení;

- asistenci firmám na veletrzích a výstavách, při přípravě obchodních misí, oborových a individuálních prezentací.

Diplomaté obchodně-ekonomických úseků se dále (s ohledem na specifické potřeby a charakter trhu) věnovali i dalším činnostem, z nichž lze jmenovat především:

- monitorovací, informační a analytickou činnost o ekonomickém vývoji dané země a bilaterálních obchodně-ekonomických vztazích s ČR;
- udržování kontaktů se zahraničními partnery v zájmu rozšiřování bilaterálních vztahů;
- koncepční činnost ve dvoustranných obchodně-ekonomických vztazích;
- plnění úkolů zadávaných orgány státní správy ČR,
- přednáškovou činnost pro organizace, instituce, školy a akademickou veřejnost doma i v zahraničí
- zveřejňování relevantních informací na internetových stránkách zastupitelského úřadu

V roce 2006 pracovalo na zastupitelských úřadech České republiky 101 ekonomických diplomatů. V zemích s nižším personálním obsazením úřadu je obchodně-ekonomická agenda zajišťována diplomaty, kteří jsou pověřováni i úkoly z jiných oblastí, např. vízové, konzulární, politické, kulturní a tiskové.

MZV ČR společně s Ministerstvem průmyslu a obchodu pokračovalo ve vybavování obchodně-ekonomických úseků výpočetní technikou, databázemi firem v ČR i firem v jednotlivých teritoriích a odbornou literaturou.

Součástí sítě oficiálních zastoupení České republiky v zahraničí jsou generální konzuláty (GK). Ačkoliv je činnost GK primárně zaměřena na oblast konzulární a vízovou, také k jejich úkolům patřilo prosazování obchodně-ekonomických zájmů ČR v dané zemi. GK napomáhaly rozvoji bilaterálních vztahů především s příslušnými regiony s důrazem na obchodně-ekonomický aspekt.

Také honorární konzuláty (HK), které zastupují zájmy České republiky v zemích, kde ČR nemá rezidentní zastupitelský úřad, nebo v regionech, napomáhají úsilí o rozšíření obchodní a ekonomické spolupráce s ČR.

Velmi aktivně působí v oblasti podpory obchodu i příspěvková organizace MZV Česká centra (ČC). Ta úzce spolupracují s obchodně-ekonomickými úseky ZÚ. Firemní prezentace či poskytování obecných obchodně-ekonomických informací byly hlavními službami, které Česká centra nabízela a které byly nejčastěji využívány zahraniční klientelou.

Velmi úspěšně pokračovala spolupráce ČC s krajskými úřady při prezentacích českých regionů v zahraničí. Akce byly zaměřeny zejména na podporu obchodních zájmů a prezentaci regionů jako zajímavých turistických cílů. ČC se dále stala jedním z hlavních partnerů projektu „Meeting Point“, který je každoročně součástí brněnských veletrhů „Go“ a „Regiontour“. Cílem této akce je představit jednotlivé oblasti ČR zahraničním novinářům a podnikatelům v cestovním ruchu. ČC pokračovala rovněž v realizaci dlouhodobého projektu „Regiony“.

Česká centra aktivně přispívala do publikace *Doing Business in the Czech Republic* i dalších ekonomických publikací a účastnila se jejich distribuce v místě svých zahraničních zastoupení. Správa ČC také provozuje internetový server *www.export.cz*, na jehož stránkách mohou zájemci najít nabídky a poptávky a souhrnné teritoriální informace, které obsahují aktuální a komplexní informace o dané zemi, vypracovávané pracovníky obchodně-ekonomických úseků ZÚ pro podnikatele, studenty, orgány státní správy, instituce a odborná pracoviště, kterým slouží především informace o podnikatelském prostředí v zemi a perspektivních odvětvích pro obchod a investice.

2. Ekonomický vývoj ČR v roce 2006

Hrubý domácí produkt (HDP) se v roce 2006 meziročně zvýšil ve stálých cenách (s.c.) o 6,1 %. Na zvýšení ekonomické výkonnosti měly v loňském roce vliv především výdaje na konečnou spotřebu a tvorba hrubého kapitálu. Výdaje domácností na konečnou spotřebu vzrostly ve s. c. o 4,6 % a tvorba hrubého fixního kapitálu byla meziročně vyšší o 7,3 %. Nejrychleji rostly investice do dopravních prostředků (+ 25,1 %) a do strojů a zařízení (+ 8,5 %).

Na nabídkové straně ekonomiky se na zvýšení celkové hrubé přidané hodnoty reálně o 6,4 % podílel především zpracovatelský průmysl růstem o 14,0 %. V rámci zpracovatelského průmyslu se nejdynamičtěji rozvíjela výroba motorových vozidel (+ 31,7 %), výroba strojů a zařízení (+ 25,7 %), výroba plastových a pryžových výrobků (+ 24,8 %),

výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (+ 20,2 %) a zpracování dřeva a výroba dřevařských výrobků (+ 15,0 %). Pokles hrubé přidané hodnoty ve stálých cenách byl zaznamenán zejména v odvětví zemědělství (- 7,2 %).

Hrubý domácí produkt v běžných cenách se v roce 2006 meziročně zvýšil o 7,9 % na 3 204,1 mld. Kč.

Proti roku 2005 se v roce 2006 *průmyslová produkce* zvýšila o 9,7 %. Tržby z průmyslové činnosti reálně vzrostly o 10,3 % a tržby z přímého vývozu o 11,6 %. Růst produktivity práce o 9,2 % byl doprovázen meziročním poklesem jednotkových mzdových nákladů o 2,9 %.

V roce 2006 byla *stavební výroba* ve s.c. o 6,6 % vyšší než před rokem. Její dynamika se v průběhu roku zvyšovala. V podnicích s dvaceti a více zaměstnanci vzrostla produktivita práce ve stavebnictví o 6,3 %.

Pokud jde o *zahraniční obchod*, v roce 2006 vzrostl vývoz o 14,6 % a dovoz o 14,4 %. Přebytek obchodní bilance dosáhl 47,3 mld. Kč a byl v historii ČR nejvyšší. Krytí dovozu vývozem činilo 102,3 %. Koeficient míry aktivní otevřenosti české ekonomiky v roce 2006 dosáhl 66,9 p.b. a proti roku 2005 se zvýšil o 4,0 p.b. Koeficient míry pasivní otevřenosti české ekonomiky činil 66,7 p.b. a proti r. 2005 došlo k jeho zvýšení o 3,9 p.b.

Teritoriálně vzrostlo kladné saldo zahraničního obchodu se státy EU25 (o 58,5 mld. Kč) a s evropskými tranzitivními ekonomikami (o 5,5 mld. Kč), prohloubil se deficit zahraničního obchodu zejména s Čínou, KLDR, Kubou, Laosem, Mongolskem a Vietnamem.(o 32,2 mld. Kč), ale i se SNS (o 14,4 mld. Kč) a s rozvojovými ekonomikami (o 8,3 mld. Kč).

Ve zbožové struktuře se zhoršila bilance se všemi třídami SITC vyjma strojů a dopravních prostředků, u kterých přebytek obchodu meziročně vzrostl (o 64,6 mld. Kč). Výrazné navýšení (o 28,7 mld. Kč) provázelo záporné saldo zahraničního obchodu s minerálními palivy, mazivy a příbuznými materiály a zůstalo největším (138,9 mld. Kč) mezi všemi třídami SITC, druhou nejvyšší zápornou hodnotu nadále vykazovala bilance zahraničního obchodu s chemikáliemi a příbuznými výrobky (89,7 mld. Kč);

U polotovarů a materiálů kladné saldo zahraničního obchodu meziročně kleslo (z 32,0 mld. Kč na 19,1 mld. Kč). Na jeho snížení působil hlavně růst schodku obchodu s neželeznými kovy a železem a ocelí.

U průmyslového spotřebního zboží poklesl přebytek o 2,4 mld. Kč z důvodu nižšího přírůstku vývozu oproti růstu dovozu.

U chemikálií a příbuzných výrobků se deficit zahraničního obchodu zvýšil o 7,2 mld. Kč. Největší pasivum se koncentrovalo do léčiv a farmaceutických výrobků (30,8 mld. Kč).

Zahraníční obchod zemědělskými a potravinářskými výrobky zaznamenal nejnižší růst vývozu a dovozu ze všech tříd SITC a. zhoršení pasivního salda obchodní bilance z 23,7 mld. Kč na 30,0 mld. Kč.

Výsledky zahraničního obchodu v roce 2006 byly ovlivněny řadou pozitivních i negativních faktorů. *Pozitivně působil* zejména docílený růst průmyslové produkce za 1-11. 2006 o 10,3 %, z toho ve zpracovatelském průmyslu 111,1 %. Největší meziroční růst zaznamenala výroba dopravních prostředků a zařízení následovaná výrobou a opravami strojů a zařízení, výrobou elektrických a optických přístrojů a výrobou pryžových a plastických výrobků. V roce 2006 vývoz odvětví zpracovatelského průmyslu činil dosáhl 2 064,4 mld. Kč a na meziročním růstu celkového vývozu se podílel 96,9 %.

Nejvýznamnější položkou vývozu zpracovatelského průmyslu byla silniční vozidla s meziročním růstem vývozu o 18,9 %. Přebytek bilance zahraničního obchodu s osobními automobily vzrostl ze 107,5 mld. Kč v roce 2005 na 143,4 mld. Kč v roce 2006. Z významných strojírenských položek zaznamenaly vysoký růst vývozu výpočetní technika (SITC 75) a telekomunikační zařízení. Nadprůměrný růst vývozu strojů a zařízení vedl k dosažení druhého nejvyššího kladného salda (39,4 mld. Kč).

Na dosažené výsledky českého vývozu v roce 2006 měl pozitivní vliv rovněž ekonomický vývoj ve státech EU. V uplynulém roce vzrostl HDP eurozóny o 2,6 %, což je nejrychlejší tempo růstu od roku 2000. Příznivý ekonomický vývoj ve státech EU, které jsou klíčovými obchodními partnery ČR, podpořil zejména ekonomický růst ve Velké Británii a především v Německu, které je dominantním zahraničněobchodním partnerem České republiky.

Negativní dopad na jinak dosažené, celkově pozitivní výsledky zahraničního obchodu v roce 2006 měly zejména nepříznivé směnné relace. Vývozní ceny ze 1.-11. 2006 klesly v průměru proti předchozímu roku o 1,0 % a dovozní ceny ve stejném období byly vyšší o 1,0 %. Pohyb cen zahraničního obchodu byl ovlivněn hlavně vývojem cen na světovém trhu a posílením CZK k EUR a USD. Světové ceny průmyslových surovin a potravin vzrostly meziročně, především v důsledku růstu cen ropy a zemního plynu, o 26,2 %. Právě vyšší ceny ropy a zemního plynu měly záporný vliv na obchodní bilanci a výrazně snížily dosažený přebytek. V roce 2006 činil deficit bilance zahraničního obchodu s ropou, ropnými výrobky a příbuznými materiály 107,5 mld. Kč a meziročně se zvýšil o 14,0 mld. Kč. Deficit zahraničního obchodu s topným, zemním a průmyslově vyráběným plynem dosáhl 59,3 mld. Kč, což je meziroční nárůst o 13,7 mld. Kč.

Došlo k dalšímu prohloubení již tak vysokého deficitu zahraničního obchodu s Ruskem (ze 71,0 mld. Kč na 83,4 mld. Kč) a zejména pak s Čínou (z 86,9 mld. Kč na 118,8 mld. Kč).

Více než čtyři pětiny zvýšení celkového vývozu byly realizovány navýšením vývozu do států EU25 o 225,8 mld. Kč.

Dovozní ceny se v roce 2006 zvýšily v průměru meziročně o 0,8 % (v roce 2005 o 0,3 %). Nejvíce se zvýšily ceny nerostných paliv – o 12,8 % (zejména plynu, ropy a ropných výrobků). Z ostatních skupin pak rostly již jen ceny polotovarů – o 3,6 % (hlavně neželezných kovů). Ceny strojů a dopravních prostředků klesly o 2,0 % (především zařízení k telekomunikaci a záznamu a reprodukci zvuku). Z významnějších sledovaných skupin se nejvíce snížily ceny hotových výrobků – o 5,6 % (hlavně oděvních výrobků a doplňků).

Vývozní ceny se naopak v roce 2006 snížily v průměru meziročně o 0,8 % (v roce 2005 o 1,4 %). Nejvýrazněji se meziročně zvýšily ceny ostatních surovin - o 8,5 % (zejména rud kovů a šrotu). Z významnějších sledovaných skupin rostly již jen ceny chemikálií – o 2,1 %. Ceny ostatních sledovaných skupin klesly, nejvýrazněji pak polotovarů – o 1,7 % (především kožených výrobků). Ceny strojů a dopravních prostředků se snížily o 1,5 % (hlavně silničních vozidel).

Meziroční *směnné relace* dosáhly v úhrnu v roce 2006 negativní hodnoty 98,4 %, tedy o 0,1 p.b. více než v roce 2005.

Průměrná *meziroční míra inflace* v roce 2006 dosáhla 2,5 %, což byla o 0,6 p. b. více než v roce 2005. Na tomto zrychlení se podílely především administrativně ovlivňované ceny, jež vzrostly o 7,8 %, a dále i ceny potravin. *Ceny zboží* vzrostly o 2,0 % a ceny služeb o 3,5 %. Největší vliv na růst cen měl růst nájemného, vodného a stočného, jakož i růst cen paliv a energií. Na celkový růst spotřebitelských cen měl vliv i růst cen potravin a nealkoholických nápojů. Ceny zboží se v prosinci 2006 meziročně zvýšily o 0,3 % a ceny služeb o 3,1 %.

Průměrná celková *zaměstnanost* v roce 2006 dosáhla 5 087,5 tis. osob, z toho bylo zaměstnanců 4 170,0 tis. osob, kterým bylo na mzdách a platech vyplaceno 1 040,5 mld. Kč. Průměrná hrubá měsíční *nominální mzda* dosáhla v loňském roce výše 20 211 Kč a v meziročním srovnání její přírůstek činil 1 226 Kč (6,5 %). Reálná mzda vzrostla o 3,9 %.

Tržby v maloobchodě se v roce 2006 zvýšily reálně o 6,5 % a v segmentu služeb vzrostly o 5 %, což bylo nejvíce za posledních šest let.

Rok 2006 byl pro *turistiku* relativně příznivý. Celkově vzrostly počty příjezdů hostů do hromadných ubytovacích zařízení o 2,9 %, počty přenocování o 2,8 %. Z jednotlivých kategorií zaznamenaly díky zvýšené kapacitě nejvyšší nárůst pětihvězdičkové hotely.

Běžný účet *platební bilance (PB)* v roce 2006 dosáhl deficitu 133,8 mld. Kč, a to především důsledkem deficitu bilance výnosů ve výši 183,4 mld. Kč. Kladné saldo kapitálového účtu dosáhlo 8,6 mld. Kč. a finančního účtu 11,6 mld. Kč. Přímé zahraniční investice (PZI) v tuzemsku dosáhly hodnoty 134,7 mld. Kč. Největšími investory byly Lucembursko, Německo a Rakousko. PZI našich podniků v zahraničí dosáhly 30,3 mld. Kč. Záporné saldo mezi aktivy a pasivy portfoliových investic činilo 26,9 mld. Kč.

Schodek státního rozpočtu (SR) se v roce 2006 proti roku 2005 zhoršil v důsledku nižších výběrů přímých daní a vyšší dynamiky výdajů. Ty převýšily příjmy o 97,3 mld. Kč, takže saldo bylo proti upravenému rozpočtu větší o 13,6 mld. Kč, proti skutečnosti 2005 větší dokonce o 40,9 mld. Kč. Proti skutečnosti 2005 zaostal výběr daní z příjmů právnických (-4,8 %) i fyzických osob (minus 3,3 %). Poměr záporného salda SR k nominálnímu HDP dosáhl 3,04 %. V samotném 4. čtvrtletí se deficit SR zvětšil o 98,5 mld. Kč.

Státní dluh České republiky se ke konci loňského roku vyšplhal na 802,5 miliardy korun, když za celý loňský rok se zadlužení státu zvýšilo o více než 111 miliard korun a na

vytvořeném HDP se podílel cca 25%.

Zahraniční zadluženost ČR celkem, podle předběžných údajů, k 30. 9. 2006 dosáhla 1161,4 mld. Kč a proti stejnému období roku 2005 byla vyšší o 48,2 mld. Kč.

IV. LIDSKÁ PRÁVA V ZAHRANIČNÍ POLITICE ČESKÉ REPUBLIKY

Prosazování principů lidských práv na mnohostranných fórech, zejména v příslušných orgánech OSN, Rady Evropy a OBSE, se stalo trvalou prioritou české zahraniční politiky.

Evropská unie

COHOM – pracovní skupina Rady EU pro lidská práva

V roce 2006 se Česká republika aktivně podílela na formulaci lidskoprávní politiky EU v pracovní skupině pro lidská práva (dále jen COHOM). COHOM připravuje pozice EU pro zasedání Rady pro lidská práva a 3. výboru Valného shromáždění OSN. Organizuje dialogy o lidských právech s Íránem a Čínou a konzultace o lidských právech s Ruskem. V listopadu 2006 Írán rozhodl o pozastavení dialogu. Naopak EU se snaží navázat dialog o lidských právech s Uzbekistánem.

Dále COHOM vypracovává výroční zprávu EU o lidských právech a dbá na implementaci směrnic EU proti mučení, proti trestu smrti, k dětem v ozbrojených konfliktech a k obráncům lidských práv. V roce 2006 COHOM pokračoval v zapojování problematiky lidských práv do stále širšího okruhu politik EU (tzv. *mainstreaming*) - prioritní oblastí v roce 2006 byla Evropská bezpečnostní a obranná politika (ESDP), především civilní krizové řízení a jeho lidskoprávní dimenze. COHOM participoval na přípravě vzniku Evropského instrumentu pro demokracii a lidská práva, což je finanční nástroj určený pro financování projektů podporujících lidská práva a demokracii v třetích zemích.

Agentura EU pro základní práva

V průběhu roku 2006 pokračovala jednání směřující ke zřízení Agentury EU pro základní práva, o kterém rozhodla Evropská rada v prosinci 2003. Hlavním úkolem Agentury má být poskytování pomoci a odborných znalostí institucím a jiným orgánům EU, jakož i členským státům v souvislosti s implementací práva EU. Agentura tak má být především konzultativním orgánem a nebude mít mandát k prošetřování individuálních stížností ani jakoukoliv regulatorní nebo rozhodovací pravomoc.

Organizace spojených národů

Rada pro lidská práva

Summit OSN v roce 2005 rozhodl o zániku Komise pro lidská práva (dále jen „KLP“) a založení Rady pro lidská práva (dále jen „RLP“). Důvody rozhodnutí byly zpolitizovanost a nepružnost KLP, její nízké postavení v systému OSN a neuspokojivé složení. Rezolucí Valného shromáždění OSN (dále jen „VS OSN“) 60/251 z března 2006 byla zřízena RLP jako orgán podléhající přímo VS OSN a stanoveny podrobnosti činnosti RLP. RLP se skládá ze 47 členů, kteří jsou voleni tajnou volbou většinou hlasů členů VS OSN. Jednotlivým regionálním skupinám je přidělen následující počet míst v RLP: africké státy – 13, asijské státy – 13, východoevropské státy – 6, státy Latinské Ameriky a Karibiku – 8, západoevropské a jiné státy – 7. Mandát člena RLP trvá tři roky, členský stát nemůže být znovu zvolen bezprostředně po uplynutí druhého mandátu.

RLP se má scházet minimálně třikrát ročně, celková doba trvání zasedání má být minimálně deset týdnů. To umožní RLP vyjadřovat se aktuálněji k otázkám spadajícím do její agendy, k porušování lidských práv, včetně hrubých a systematických porušování, a činit k takovým situacím doporučení. RLP má reagovat pohotově na naléhavé případy v oblasti lidských práv. Formou rozhodnutí RLP jsou rezoluce a konsenzuální rozhodnutí. RLP by měla mít oproti KLP silnější vazbu na podpůrné lidskoprávní mechanismy, např. programy zaměřené na rozvoj demokracie a lidských práv, což přispěje k její větší efektivitě. Smyslem posílení této vazby je snaha o poskytnutí větší pomoci a podpory státům s problémy v oblasti lidských práv, nejen jejich kritika prostřednictvím rezolucí.

V květnu 2006 Valné shromáždění OSN zvolilo Českou republiku členem RLP, a to na volební období 2006 – 2007. Vzhledem ke zkrácené délce mandátu, která byla určena losem, bude ČR do RLP opět kandidovat v r. 2008 na funkční období 2008 – 2011 s cílem být jejím členem během svého předsednictví EU v roce 2009.

Na prvním zasedání RLP v červnu 2006 byla Česká republika zvolena místopředsednickou zemí RLP za východoevropskou regionální skupinu. Zároveň byla pověřena předsednictvím pracovní skupiny pro revizi mandátů zvláštních procedur (tj. zvláštní zpravodajové, nezávislí experti či pracovní skupiny RLP, zabývající se buď stavem lidských práv v konkrétní zemi nebo vymezeným tematickým okruhem lidských práv po celém světě). Česká republika považuje zvláštní procedury za výrazný přínos pro mezinárodní

ochranu lidských práv a usiluje o zachování základních rysů a zlepšení efektivity tohoto systému, o posílení a zprůhlednění fungování jednotlivých procedur a o zlepšení spolupráce ze strany dotčených států.

1. zasedání RLP (červen 2006)

Hlavním tématem vystoupení vysokých státních představitelů (za Českou republiku vystoupil náměstek ministra zahraničních věcí J. Bašta) na úvodu zasedání bylo budoucí směřování RLP. Poté proběhl dialog s vysokou komisařkou OSN pro lidská práva, následován diskusí o situaci v Palestině a Súdánu a o podněcování k národnostní a rasové nesnášenlivosti, právech migrantů a obráncích lidských práv.

Přes snahu předsedy RLP nebylo ve většině projednávaných otázek dosaženo konsenzu, nepodařilo se prosadit ani myšlenku, aby na konci každého zasedání bylo konsenzuálně přijato závěrečné prohlášení k aktuálním tématům. Hlasováním tak musely být schváleny návrhy rezolucí – z pohledu České republiky nevyrovnané – předložených zeměmi Organizace islámské konference k Palestině a k náboženské nesnášenlivosti. Konsenzem byly schváleny návrhy vedoucí ke vzniku dvou nových instrumentů - Mezinárodní úmluvy k ochraně všech osob před nuceným zmizením a Deklarace k právům původních obyvatel, které byly předloženy k přijetí VS OSN.

2. zasedání RLP (září a listopad 2006)

Převážná část zasedání byla věnována dialogu států se zvláštními procedurami a představení jejich zpráv. Kvůli nedostatku času bylo 2. zasedání přerušeno do listopadu, kdy se schvalovaly předložené rezoluce. Nedošlo ke sblížení pozic rozvinutých a rozvojových zemí. Návrh rezoluce ke stavu lidských práv v Dárfúru, předložený EU, nezískal dostatečnou podporu, místo něj byl schválen mnohem méně kritický návrh afrických států, které prosadily i návrh vedoucí k omezení samostatnosti zvláštních procedur.

3. zasedání RLP (listopad až prosinec 2006)

Zasedání se věnovalo převážně procedurálním otázkám (mechanismus univerzálního periodického přezkumu, revize zvláštních procedur, vytvoření expertního orgánu a stížnostního mechanismu). RLP byly představeny zprávy pracovních skupin k výše uvedeným tématům. Byla vytvořena další pracovní skupina k agendě a metodám práce RLP.

Zvláštní zasedání RLP

Byla svolána čtyři zvláštní zasedání ke stavu lidských práv v jednotlivých zemích (červenec 2006 – Palestina, srpen 2006 – Libanon, listopad 2006 – Palestina/Bejt Hanún, prosinec 2006 – Dárfúr). Česká republika hlasovala proti rezolucím k Palestině a Izraeli, neboť předložené návrhy jednostranně kritizovaly pouze porušování lidských práv ze strany Izraele a nevyjadřovaly se k porušením, kterých se dopustila druhá strana. Zasedání k Dárfúru schválilo rezoluci odsuzující porušování lidských práv v tomto regionu a rozhodlo o vyslání expertní mise do Súdánu.

61. zasedání 3. výboru Valného shromáždění OSN – lidskoprávní část

Zvláštní body agendy byly věnovány ochraně lidských práv dětí, žen, původních obyvatel, problematice rasismu, právu na sebeurčení a zprávě vysokého komisaře OSN pro uprchlíky. Ve své politicky nejcitlivější části 3. výbor projednal několik rezolucí zabývajících se stavem lidských práv v jednotlivých zemích. EU úspěšně předložila rezoluci ke stavu lidských práv v KLR (společně s Japonskem) a ke stavu lidských práv v Myanmaru/Barmě. Obě rezoluce byly přijaty hlasováním. USA předložily rezoluci ke stavu lidských práv v Bělorusku (za podpory EU schválena hlasováním). Další iniciativa USA – rezoluce ke stavu lidských práv v Uzbekistánu - byla i přes podporu EU hlasováním odložena. Kanada, opět za podpory EU, úspěšně předložila rezoluci ke stavu lidských práv v Íránu. S dostatečnou podporou se naopak nesetkaly návrhy rezolucí o stavu lidských práv v Kanadě a USA, předložené Běloruskem a Íránem.

Česká republika v rámci EU přijala roli vyjednavče k návrhu rezoluce k současným formám rasismu, předloženému Ruskou federací. Vzhledem k tomu, že předkladatel v návrhu nerefletoval připomínky EU vyžadující vyvážení textu vzhledem k ochraně práva na svobodu projevu, všichni její členové při hlasování abstenovali. Namísto tradiční rezoluce

proti trestu smrti Evropská unie iniciovala deklaraci vyzývající ke zrušení trestu smrti, kterou představila v plénu 61. VS OSN za podpory 85 států.

Trvající spory ohledně Deklarace k právům původních obyvatel vedly ke znovuotevření jednání o jejím textu.

Smluvní aktivity

Úmluva o právech osob se zdravotním postižením

Úmluvu přijalo VS OSN 13. 12. 2006. Úmluva komplexně pojednává o lidských právech zaručených mezinárodními lidskoprávními úmluvami s tím, že sleduje zajištění jejich realizace ve specifických podmínkách života osob se zdravotním postižením. Cílem dokumentu je zvýšení pozornosti vlád věnované osobám se zdravotním postižením, která by měla umožnit jejich kvalitnější zapojení do života společnosti a odstraňování bariér, se kterými se při realizaci svých lidských práv setkávají. Zároveň s textem Úmluvy byl přijat text jejího opčního protokolu upravující možnost podávání individuálních stížností a proceduru vyšetřování závažných či systematických porušování povinností státu vyplývajících z Úmluvy.

Mezinárodní úmluva k ochraně všech osob před nuceným zmizením

Úmluvu přijalo VS OSN 19. 12. 2006. Úmluva závazně definuje jev „nucené zmizení“ (tzn. zbavení osobní svobody státní mocí nebo s tolerancí státní moci spojené s tím, že státní moc odmítne fakt zbavení osobní svobody uznat, nepřizná postiženému právní ochranu a nepodá o jeho osudu zprávu blízkým osobám). Úmluva zavazuje smluvní strany postihovat tento jev a definovat ho ve své národní legislativě jako trestný čin. Pro kontrolu plnění závazků smluvních stran bude ustaven Výbor k nuceným zmizením.

Opční protokol k Mezinárodnímu paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech

V červnu 2006 Rada OSN pro lidská práva pověřila pracovní skupinu, která od roku 2004 posuzovala možnosti přípravy opčního protokolu upravujícího podávání oznámení na porušování hospodářských, sociálních a kulturních práv, aby zahájila sjednávání jeho návrhu. Mandát pracovní skupiny byl prodloužen do roku 2008.

Opční protokol k Úmluvě proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání

Česká republika Protokol ratifikovala dne 10. 7. 2006 (publikován pod č. 78/2006 Sb.m.s.). Protokol zřizuje Podvýbor pro prevenci mučení s mandátem vykonávat kontrolní návštěvy ve všech detenčních zařízeních (např. věznice, zařízení pro zajištění cizinců a azylová zařízení, policejní cely, zařízení pro ústavní nebo ochrannou výchovu dětí, zdravotnická zařízení, ústavy sociální péče, včetně domovů důchodců) v rámci jurisdikce či pod kontrolou smluvních stran Protokolu. Smluvní strany se zároveň zavazují zřídit, pověřit nebo zachovat kontrolní orgán s podobným mandátem, jako má Podvýbor, i na vnitrostátní úrovni (v ČR je tato pravomoc přiznána veřejnému ochránci práv). V prvních volbách do Podvýboru pro prevenci mučení byl 18. 12. 2006 jedním z jeho deseti členů zvolen Z. Hájek z České republiky.

3. periodická zpráva o plnění Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání

Po projednání zprávy v roce 2004 poskytla Česká republika Výboru proti mučení v roce 2005 úvodní doplňující informace, které Výbor vyhodnotil jako uspokojivé. V květnu 2006 si Výbor vyžádal poskytnutí dalších doplňujících informací. Předmětem pozornosti Výboru proti mučení zůstávají přijetí antidiskriminačního zákona, vyšetřování rasově motivovaného násilí, výše náhrady, která je vymáhána od vězňů za výkon trestu odnětí svobody, a vyšetřování stížností na nadměrné použití síly ze strany bezpečnostních sborů při demonstracích proti zasedání MMF a SB v Praze v roce 2000.

3. periodická zpráva o plnění Úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen

Zprávu za období 1999 – 2003 Česká republika předložila v roce 2004. Výbor pro odstranění všech forem diskriminace žen ji projednal na svém zasedání dne 17. 8. 2006 v New Yorku. V rámci projednání posuzoval nejen zprávu samotnou, ale i odpovědi na předběžné otázky, které mu ČR poskytla v roce 2006, a podklady poskytnuté nevládními organizacemi. Své hodnocení shrnul Výbor do závěrečných doporučení, ve kterých upozorňuje na přetrvávající problémy a doporučuje přijetí opatření směřujících k jejich řešení. Předmětem zájmu Výboru byly zejména otázka neexistence komplexního legislativního rámce ochrany před diskriminací, nízké zastoupení žen ve volených a vedoucích pozicích,

mnohočetná diskriminace romských žen, přijímání dočasných zvláštních opatření podle čl. 4 Úmluvy a sběr a analýza dat ve všech oblastech Úmluvy.

Úvodní zpráva o plnění Opčního protokolu k Úmluvě o právech dítěte o zapojování dětí do ozbrojených konfliktů

Úvodní zprávu České republiky projednával Výbor pro práva dítěte (CRC) v Ženevě dne 17. 5. 2006. Výsledky jednání byly shrnuty do závěrečných doporučení CRC ze dne 2. 6. 2006. CRC v nich ocenil řadu pozitivních aspektů a zároveň doporučil především posílení trestněprávní úpravy proti náboru dětí do ozbrojených sil a jejich zapojování do ozbrojených konfliktů, jakož i řadu dílčích opatření, sahajících od prohloubení koordinace v dané oblasti přes posílení prostředků pomoci potenciálním obětem až po omezení obchodu se zbraněmi se zeměmi, jež využívají dětské vojáky.

CRC doporučil, aby ČR posílila ustanovení návrhu trestního zákona v tom smyslu, aby kriminalizace náboru dětí do ozbrojených sil nebyla omezena pouze na nábor v době války či ozbrojeného konfliktu. Za trestný čin za podmínek univerzality doporučil CRC explicitně označit rovněž zapojování dětí do ozbrojených akcí, včetně napomáhání a podpory. Česká republika byla rovněž vyzvána k ratifikaci Statutu Mezinárodního trestního tribunálu.

6. a 7. periodická zpráva o plnění Úmluvy o odstranění všech forem rasové diskriminace

Zpráva shrnující informace za období od 1. 6. 2002 do 31. 3. 2005 byla předložena dne 4. 1. 2006. Jako termín pro její projednání stanovil Výbor pro odstranění všech forem rasové diskriminace 1. - 2. 3. 2007.

2. periodická zpráva o plnění Mezinárodního paktu o občanských a politických právech

Dne 24. 5. 2006 předala Česká republika zprávu Úřadu vysoké komisařky OSN pro lidská práva. Obhajoba zprávy ve Výboru pro lidská práva, který je smluvním výborem Paktu, proběhne v r. 2007.

V. KULTURNÍ A INFORMAČNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY V ZAHRANIČÍ

1. Prezentace České republiky a její kultury v zahraničí

Ministerstvo zahraniční věcí ČR realizuje své prezentační aktivity v souladu s Konceptí jednotné prezentace České republiky v zahraničí. V roce 2006 začalo zavádět nový vizuální styl pro marketingovou prezentaci České republiky, který je určen pro propagační tiskoviny, předměty, výstavní a veletržní stánky, prezentaci v elektronických médiích apod. V nové grafické úpravě byl spuštěn i zrekonstruovaný portál o České republice www.czech.cz. Informace o prezentaci ČR v zahraničí jsou k dispozici na stránce www.mzv.cz/prezentace.

Všechny materiály produkované pro potřeby zastupitelských úřadů (tiskoviny, výstavy či propagační předměty) mají představit Českou republiku jako moderní demokratickou zemi s bohatou kulturou, vlastní zajímavou historií, vlastní identitou a lidským kapitálem, založeným na vědomostním a inovativním potenciálu, která je důvěryhodným partnerem v obchodních vztazích, vhodnou lokalitou pro kvalitní zhodnocení investic a respektovaným členem mezinárodních organizací.

Tiskoviny

- Nástěnný umělecký kalendář MZV „*Phenomenon: Czech Architectural Cubism*“
- Prezentační tiskovina o ČR bilaterální (USA)
- Prezentační tiskovina o ČR dvojjazyčná bilaterální (Kanada)
- Tiskovina o české vědecké stanici na Antarktidě (Argentina, Chile)
- Tiskoviny k prezentaci české ekonomiky (Itálie)
- Produkce letáku pro prezentaci ČR v programu Karlovy univerzity „UNIPREP“ (Rusko, Ukrajina, Kazachstán, Uzbekistán, Bělorusko, Gruzie, Čína, Mongolsko, Litva, Estonsko, Lotyšsko, Moldavsko)
- Prezentace ČR v katalogu ke konferenci „*International Map Trade Association*“
- Výroba letáku pro konferenci ITU 2006 v Antalyi – kandidatura ČR do mezinárodní organizace ITU (ve spolupráci s Ministerstvem informatiky ČR)
- Tiskovina u příležitosti návštěvy kambodžského krále v Praze
- Stolní kalendář na rok 2007 „*Velvyslanectví ČR*“
- Skládačka „*Černínský palác*“ v české a anglické mutaci (pro Den otevřených dveří)
- Sada osmi pohlednic Černínského paláce pro den otevřených dveří

- Prezentace české vědy a výzkumu ve zvláštní příloze prestižního měsíčníku Scientific American „*Focus: Czech Republic*“

Propagační materiály

- Papírové vlajky České republiky u příležitosti MS ve fotbale (Německo)
- Tradiční české vánoční koule z Jablonexu jako prezentační dárkový set
- Samolepící bločky Note-It v 5 barevných mutacích
- CD s hymnou ČR v pěti různých provedeních
- Papírové tašky
- Páska s logem ČR na knihy a dary
- Knížečkové zápalky
- Samolepky s logem ČR
- Poznámkový blok A5
- Klasické zápalky s novým logem s využitím tradiční trademark firmy Solo Sušice
- Tužka Koh-I-Noor s vícebarevnou tuhou
- Kostkový cukr
- Papírky na balení použitých žvýkaček – český patent
- Desky A4 na dokumenty
- Sada pěti plakátů na témata spojená s ČR: pamětihodnosti, příroda, věda, obchod, kultura

Výstavy

- Plakát /skládačka k výstavě Františka Kupky „*Člověk a země*“ (Thajsko, Mongolsko, Kambodža)
- Katalog pro výstavu českých grafiků „*Anatomy of Smile*“ (Kanada)
- Výstava k životnímu jubileu V. Havla „*Václav Havel v proměnách Evropy*“ v angličtině, němčině, francouzštině a španělštině
- Doprovodné tiskoviny k výstavě „*Václav Havel v proměnách Evropy*“
- Výstava „*Češi a Afrika*“ u příležitosti cesty prezidenta republiky do zemí Afriky – dvě vyhotovení výstavy v angličtině (Etiopie, JAR a další africké země)
- Doprovodné tiskoviny k výstavě „*Češi a Afrika*“ (Etiopie, JAR a další africké země)
- Plakáty pro výstavu „*Praha – Vídeň – Bratislava v diplomacii*“
- Tiskoviny a polep vlaku k výstavě „*Antonín Kratochvíl – persona*“ (ČR a SR)
- Výstava o Janu Masarykovi pro den otevřených dveří

V roce 2006 byly realizovány výzkumy vnímání České republiky návštěvníky ze zahraničí, vnímání nového loga ČR, mediálního obrazu ČR v zahraničním tisku, vnímání

portálu *www.czech.cz* – speciální výzkum pomocí oční kamery a on-line výzkum názorů cizinců na portál *www.czech.cz*

V rámci snahy o zapojení české veřejnosti do prezentace ČR v zahraničí připravilo MZV ve spolupráci se serverem Aktualne.cz projekt 100 českých NEJ. Návštěvníci serveru vybírali sto největších českých pozoruhodností v celkem pěti kategoriích – pamětihodnosti, věda a výzkum, průmysl a obchod, přírodní zajímavosti a kultura. Výsledných 100 NEJ se stalo jedním ze zdrojů pro tvorbu prezentačních výstupů Ministerstva zahraničních věcí ČR. Celkově navštívilo projekt 300.000 uživatelů serveru. Do soutěže zaslali kolem 300 návrhů. O výběru 100 NEJ hlasovalo ve dvaceti anketách celkem 25.000 lidí. V kategorii kultura získala nejvíce hlasů Ema Destinová, v pamětihodnostech Karlův most, ve vědě a výzkumu František Křižík, v průmyslu a obchodu české sklo a křišťál a v přírodě kamenné čedičové varhany u Kamenického Šenova.

Česká kultura je nástrojem prezentace českého kulturního dědictví i současných kulturních hodnot a vedle politických a ekonomických nástrojů i důležitým pomocníkem při realizaci českých zájmů v zahraničí, neboť podporuje navazování vzájemných kontaktů na mezinárodním poli. Zastupitelské úřady ČR v zahraničí zprostředkovávají přímý kontakt mezi českou kulturou a jejími recipienty v zahraničí.

Mezi zajímavými projekty širšího kulturního dosahu v roce 2006, které MZV podpořilo, je třeba na prvním místě jmenovat dlouhodobý (dvacetiletý) putovní kulturní projekt na základě osvětových myšlenek J. A. Komenského, nazvaný PAMPAEDIA, v jehož rámci se konala světová premiéra interaktivní expozice „Orbis Pictus, aneb Brána do světa tvořivé lidské fantazie“ v Českém centru v Paříži. Nejbližšími dalšími zastávkami projektu budou ČR, Itálie a Kanada.

Důležitou součástí kulturních aktivit MZV realizovaných v zahraničí je pořádání výstav. V roce 2006 MZV nabídlo zastupitelským úřadům ČR v zahraničí více než 30 žánrově rozmanitých *putovních výstav*. Největší ohlas vzbudily výstavy „Čeští ilustrátoři knih pro děti“, „České památky UNESCO“ a „Czech Press Photo 2005“. Ve snaze zrychlit a zefektivnit výstavní provoz při současné minimalizaci nákladů vytvořilo MZV nový styl výstav distribuovaných na CD-ROM, které si příjemce vytiskne a adjustuje dle místních možností. První takovou výstavou je „Humor a psychoanalýza“ - soubor kreseb V. Jiráňka vztahujících se k dílu moravského rodáka Sigmunda Freuda, jehož

150. výročí narození jsme si v roce 2006 připomenuli. Výstava byla vytvořena v osmi jazykových mutacích (češtině, angličtině, amharštině, francouzštině, němčině, portugalštině, ruštině a španělštině).

MZV se také podílelo na výstavě „Čeští cestovatelé v Africe“ a v rámci podpory exportu také na vzpomínkové knize fotografií o cestě J. Hanzelky a M. Zikmunda vozem Tatra po území Afrického rohu (Eritrea, Etiopie, Somálsko), která představuje první knihu ze série publikací o cestách H+Z Afrikou a Latinskou Amerikou. V rámci podpory české literatury a naplňování kulturní části Strategie EU pro Afriku poskytlo MZV ve spolupráci s českými ZÚ v subsaharské Africe místním kulturním institucím cca 200 výtisků překladů českých autorů (Čapka, Hrabala, Pecky, Haška, Viewegha aj.) do francouzštiny.

I v roce 2006 byl v zahraničí velký zájem o *projekce českých filmů*, a to nejen těch nejnovějších, ale i filmů z let šedesátých (filmový festival „Czech New Wave“ v Hongkongu, „Československá kinematografie 60. let“ v Káhiře, filmové přehlídky v Sankt Petěrburgu, Düsseldorfu a Buenos Aires). Pozornosti se tradičně těšily i české animované filmy (přehlídky dětských animovaných filmů v Petrozavodsku, Santiagu de Chile a Tel Avivu). Pokračovala úzká spolupráce MZV s Národním filmovým archivem. MZV zajistilo opatření českého filmu *Fimfárum 2* režisérů V. Pospíšilové a A. Klimta španělskými titulky.

Z desítek zahraničních projekcí českých filmů, které organizovaly naše ZÚ a které se setkaly s velkým ohlasem, je možno uvést tradiční účast českých filmů na filmových festivalech EU po celém světě, na „Středoevropském filmovém festivalu“ v Kanadě a „Mezinárodním filmovém festivalu“ v KLDK. Retrospektiva filmového díla J. Švankmajera v rámci „Nezávislého filmového festivalu“ v Buenos Aires byla doplněna přednáškou režiséra pro krajany a zvané hosty. Režisér J. Hřebejk se zúčastnil uvedení svých filmů v Lublani a v Kuala Lumpur. V Moskvě, Sankt Petěrburgu a Nižním Novgorodě proběhla retrospektiva filmů J. Němce. Český film byl zastoupen i na mezinárodním filmovém festivalu v Harare. Přehlídky českých filmů, spojené s výstavami filmového plakátu 20. století, proběhly v Montrealu a Sarajevu. České filmy byly rovněž prezentovány v rámci festivalu „Cine Europa“ na Filipínách, „Týdne českého filmu“ v Bosně a Hercegovině, Jižní Koreji, Gruzii a Izraeli a dále v Dánsku v rámci přehlídky „Filmová cenzura za železnou oponou“.

Pravidelné filmové večery pro krajany se konaly ve Washingtonu, Chicagu, Tokiu a Nikósii. V roce spojeném se jménem W. A. Mozarta zaslalo MZV většině ZÚ DVD *Adieu*,

Mozart, věnované Mozartovým návštěvám Prahy. ZÚ v Tel Avivu napomohl s natáčením závěru seriálu *Prolínání světů*, jehož průvodcem byl profesor T. Halík. MZV také zorganizovalo tiskovou konferenci k celovečernímu hranému filmu z prostředí české krajanské komunity v Rumunsku *Ostrov svaté Heleny*, tiskové konference ke 13. ročníku FEBIOFESTu a ke 13. ročníku „Dnů evropského filmu“.

Velká pozornost byla v roce 2006 věnována posílení výuky českého jazyka na zahraničních univerzitách a vysokých školách, kde proběhl první rok pětiletého programu podpory českého kulturního dědictví v zahraničí, který zlepšil podmínky pro vysílání lektorů a učitelů českého jazyka do zahraničí. Prostřednictvím internetové stránky MZV www.mzv.cz/kultura jsou zveřejňovány zprávy o kulturních aktivitách našich zastupitelských úřadů.

V multilaterální oblasti pokračovala vzájemná spolupráce v kulturní a školské oblasti v rámci Visegrádské skupiny (V4) a Rady Evropy. Uskutečnily se tři společné akce účastnických států (V4+2, „šestka“), které z české strany zajišťovalo MZV: v květnu se ve Vídni uskutečnila dvoudenní konference „Face the Music“ na téma „vliv hudby jako součásti masové kultury při odporu proti totalitnímu režimu (nacismus, komunismus)“. Českou republiku reprezentovali Prof. M. Slavický (v části věnované nacismu), J. Vlček a J. Rauwolf (v části věnované komunismu) a skupina Plastic People of the Universe. Součástí slavnostního zahájení byl i videopozdrav V. Havla. V červnu se v Budapešti konalo setkání šéfredaktorů a vydavatelů literárně-spoločenských periodik, jehož se za Českou republiku zúčastnil redaktor brněnského časopisu Host M. Sečkař. Tématem diskuse byla možnost zapojení ukrajinského literárně-spoločenského života do střeoevropského kulturního prostoru. V listopadu 2006 byla v Helsinkách představena multimediální výstava „MEMORY CENTRAL EUROPE“, která prostřednictvím fotografií z oborů architektura, design, film apod. představila detaily každodenního života a kultury jednotlivých účastnických zemí „šestky“.

MZV se podílelo na pořádání již třináctého ročníku filmového festivalu zemí Evropské unie „Dny evropského filmu“, na přípravě a organizaci tradiční „Mezinárodní dětské výtvarné soutěže a výstavy Lidice“ a „Dnů Frankofonie v ČR“, v jejichž rámci konalo více než 80 kulturních akcí ve dvanácti městech ČR. Při příležitosti slavnostní recepce k Mezinárodnímu dnu Frankofonie na MZV proběhlo slavnostní vyhlášení výsledků a předání cen vítězům frankofonní soutěže pro studenty středních škol s výukou francouzštiny. Zástupci MZV se rovněž zúčastnili 22. zasedání Ministerské konference a XI. summitu Frankofonie

v rumunské Bukurešti. V Praze bylo podepsáno Memorandum o provádění víceletého programu výuky francouzštiny v české státní správě, v jehož rámci probíhá jazyková příprava zaměstnanců ústředních správních úřadů, kteří byli či budou zařazeni do Národního programu vzdělávání zaměstnanců k zajištění předsednictví v Radě EU, jehož součástí je i výuka francouzštiny.

2. Média a informace

Celkový mediální obraz České republiky v průběhu roku 2006 v zahraničních médiích lze označit jako dlouhodobě vyrovnaný. Nejvíce pozornosti byla ČR věnovala tištěnými médii, agenturním a televizním zpravodajstvím.

Zahraníční média reagovala především na následující témata či události: parlamentní a senátní volby a následovné sestavování vlády v ČR a vstup ČR do Schengenského prostoru. Ze sportu byly zvláště zmiňovány úspěchy našich sportovců, především fotbalistů na mistrovství světa v kopané. Česká republika je často zmiňována v kulturních relacích a je považována za zajímavou kulturní a historickou turistickou destinaci, zejména pak hlavní město o Praha, české lázně a další atraktivní místa.

V ekonomických relacích je Česká republika charakterizována jako důvěryhodný obchodní partner a místo vhodné pro zahraniční investice.

V roce 2006 pomohly mediálnímu obrazu České republiky v zahraničí především bilaterální a oficiální návštěvy, zejména ve vzdálenějších destinacích, kde se tímto způsobem ČR dostává do širšího podvědomí.

K vytváření dobrého mediálního obrazu ČR v zahraničí napomáhají podstatnou měrou i české zastupitelské úřady, a to zejména aktivním organizováním prezentací, kulturních akcí a informováním zahraničních médií, což pozitivně ovlivňuje image naší země.

Nejvíce mediální pozornosti bylo věnováno České republice tradičně v evropském regionu, zvláště pak u nejbližších sousedů, kdy je ČR je vesměs označována za spolehlivého partnera. Klíčovými tématy ve zmíněném regionu se staly parlamentní a senátní volby, následovné vytvoření nové vlády a zapojení do schengenského prostoru.. Celková informovanost o daných tématech byla průběžná, ale spíše informativní. Podnikatelské prostředí bylo hodnoceno velmi příznivě. Samostatné kapitoly zpravodajství tvořily návštěvy

na nejvyšší úrovni – jak bilaterální, tak v rámci EU, kulturní akce pořádané nebo spoluorganizované českými zastupitelskými úřady a informace „oddechového“ charakteru.

Zvýšená pozornost v zahraničních médiích byla věnována přijetí zákona o registrovaném partnerství a nástupu strany zelených na českou politickou scénu.

Individuální vztahová publicita v jednotlivých zemích je všeobecně dána politickým, hospodářským a kulturním významem pro tu kterou zemi. V Rakousku lze zprávy z hlediska informování o České republice označit jako standardní zpravodajství o sousední zemi, které je intenzivní, v podstatě objektivní, avšak i nadále v některých případech podléhající rakouským stereotypům vnímání ČR. Mediální obraz ČR v Rakousku byl rovnoměrně rozprostřen přes českou vnitřní a zahraniční politiku až k ekonomice a kultuře. Mimořádné a poměrně dlouhé pozornosti médií se těšily výsledky voleb do Poslanecké sněmovny ČR a sestavování vlády ČR po rezignaci premiéra J. Paroubka a provoz a kolaudace jaderné elektrárny Temelín. Mimořádný mediální zájem o ČR vzbudila také výstavba mytného systému firmou Kapsch.

Sousední Slovensko informuje o České republice průběžně a aktuálně, a to především ve zpravodajských relacích. V denním tisku se kromě běžného zpravodajství o politických, ekonomických, kulturních a sportovních událostech v ČR několikrát týdně objevují komentáře na „české téma“. Komentáře na toto téma jsou velmi časté, většinou politického charakteru. Průběžná informovanost o dění v ČR je na Slovensku dlouhodobě dostačující díky dostupnosti českých médií na území SR. Informace slovenských médií jsou tudíž pestřejší a neomezují se na základní zpravodajství a vysvětlování souvislostí.

U dalšího souseda, Polska, došlo od předcházejícího roku k několika patrným změnám. S ohledem na vnitropolitické i mezinárodněpolitické dění, především týkající se raketové základny, lze konstatovat, že intenzita zpravodajství o ČR je na vcelku uspokojivé úrovni.

Samostatnou kapitolou je zpravodajství o České republice v Ruské federaci, kde je zájem médií vysoký, a to zejména díky úspěšnému rozvoji vzájemné hospodářské spolupráce. Nejvíce zaznamenaných informací o ČR neslo již tradičně politický charakter. Jednalo se především o parlamentní volby, resp. povolební jednání o sestavování vlády a návštěvu ruského prezidenta v ČR, která patřila k široce a pozitivně monitorovaným politickým

událostem. Kulturní zpravodajství patří pravidelně mezi pozitivní rubriky co do kladného hodnocení české kulturní scény.

Zvláštní kapitolu představuje kontinent Ameriky, kde mediální obraz ČR bývá rozličný podle jednotlivých zemí a regionů.

Ve Spojených státech amerických se ČR těšila v průběhu roku 2006 poměrně velkému zájmu ze strany médií. Předmětem zájmu zpravodajství byla témata jak zahraničněpolitická, tak i domácí situace v ČR.

Z témat dvoustranné relace dominovaly oblasti víz, tj. otázka vízové asymetrie mezi USA a ČR, projekt protiraketové obrany na území České republiky a rovněž návštěvy českých představitelů v USA (návštěvy prezidenta V. Klause a ministra zahraničních věcí C. Svobody, pobyt bývalého prezidenta V. Havla v USA). Poměrně se zájmem sledovala americká média vnitropolitickou situaci v ČR, zejména vývoj po parlamentních volbách, formování české exekutivy a výsledky senátních voleb. Rovněž přinesla ekonomické a kulturní zpravodajství o ČR a věnovala se i činnosti ZÚ Washington.

V kanadských médiích se zprávy o České republice objevují velmi sporadicky. Ke stálým kladům mediálního obrazu ČR v Kanadě patří oblast kultury (vážná hudba, kinematografie) a sportu (lední hokej). Specifickou kategorií představuje turismus, kdy se Praze, ale i dalším lokalitám ČR dostává značné pozornosti v přílohách kanadských deníků.

V zemích Střední a Jižní Ameriky byla místní média tradičně zaměřena především na vnitřní, resp. latinskoamerickou problematiku. Zprávy zveřejněné o České republice byly většinou informativního charakteru a zmiňovány pouze okrajově, a to především k tématu voleb a sestavování vlády v ČR. Informace jsou převzaty ze světových agentur, protože žádná z jihoamerických zemí nemá v České republice stálého dopisovatele. ČR je v těchto zemích vnímána většinou jako vyspělá a demokratická země s bohatou kulturní tradicí a jako doporučená turistická destinace se zajímavou kulturní nabídkou. Ve sportovních rubrikách byli často zmiňováni čeští fotbalisté v rámci Mistrovství světa v kopané.

Výjimkou z obecně pozitivně laděné prezentace zůstala opět Kuba. Stejně jako v předchozích letech, se mediální obraz České republiky v kubánských médiích pohybuje mezi ignorováním a extrémně kritickým postojem.

V regionu Blízkého východu byla Česká republika nejvíce v povědomí v Egyptě, Libanonu a Saúdské Arábii. Ostatní země regionu informovaly o ČR spíše okrajově, a to zejména o oficiálních a pracovních návštěvách. Zprávy ze zahraničí jsou na Blízkém východě především přebírány od renomovaných agentur, vyjma Libanonu, kde má žurnalistika dlouholetou tradici.

Mediální pozornost České republice v asijských zemích je možno označit za neutrální až pozitivní. Největší pozornost byla v asijských médiích věnována ČR jako zajímavé turistické destinaci, o čemž vypovídají informace o České republice publikované i ve velmi prestižních časopisech, které jsou orientovány na cestovní ruch. Česká republika je vnímána jako země se vzestupnou ekonomikou mezi zeměmi střední Evropy. Na Filipínách věnovala média významnou pozornost celému průběhu návštěvy předsedy Senátu P. Sobotky s chotí. V Indii se zase největší pozornosti těšila návštěva premiéra J. Paroubka, v Singapuru pak návštěva prezidenta V. Klause. Velmi kladný zájem o Českou republiku projevuje Vietnam, tento zájem vyplývá z dobrých vzájemných vztahů a existence početné vietnamské komunity žijící v ČR.

Stejně jako v předchozích letech, ani v roce 2006 nebyla Česká republika v centru pozornosti médií subsaharských zemí Afriky. Tamější média věnují pouze okrajovou pozornost dění v Evropě. Informace jsou především informačního charakteru s hlavním zaměřením na turistiku a oblast sportu.

3. Internetová prezentace Ministerstva zahraničních věcí ČR

Internetovou prezentaci Ministerstva zahraničních věcí ČR zajišťují odbor tiskové mluvčí a odbor zahraniční prezentace.

Odbor tiskové mluvčí spravuje rozsáhlý informační systém, který sestává z hlavní prezentace Ministerstva zahraničních věcí ČR a 112 dílčích prezentací našich zastupitelských úřadů, z nichž 85 prezentací tvoří prezentace českých velvyslanectví, 19 prezentace českých generálních konzulátů a osm prezentace českých stálých misí, zastoupení a delegací při mezinárodních organizacích.

V české verzi centrální stránky MZV ČR (www.mzv.cz) jsou, vedle kapitoly „Aktuality MZV“ s návštěvností průměrně 2090 přístupů denně, jednoznačně nejnavštěvovanější

kapitoly obsahující informace týkající se cestování – „Encyklopedie států“, „Cestujeme do zahraničí“ a „Diplomatické mise a úřady“, které navštívilo v průměru 850, 720 respektive 650 návštěvníků denně. V anglické verzi jsou nejnavštěvovanějšími kapitolami aktuality („News“) a seznam českých zastoupení v zahraničí („Missions Abroad – Czech Missions Abroad“) s návštěvností 615, respektive 530 návštěvníků denně.

Adresy prezentací českých zastupitelských úřadů jsou tvořeny jednotným formátem *www.mzv.cz/název města v angličtině*. Vedle české jazykové verze jsou informace prezentovány v angličtině nebo francouzštině či v národním jazyku hostitelského státu. V roce 2006 byly webové prezentace zastupitelských úřadů prezentovány ve 21 cizojazyčných mutacích. V českých jazykových verzích byly nejnavštěvovanější kapitoly obsahující informace o ekonomice a obchodu s návštěvností 1960 přístupů denně (do všech prezentací zastupitelských úřadů) a kapitoly o vízech a konzulárních službách s návštěvností 1800 přístupů. V cizojazyčných verzích bylo pořadí návštěvnosti opačné. Kapitoly o vízech a konzulárních službách navštívilo v průměru 2390 návštěvníků denně, zatímco kapitoly o ekonomice a obchodu 1500.

Zvláštní součástí internetové prezentace MZV je komplexní prezentační portál o České republice *www.czech.cz*. Obsahuje široké spektrum informací od turismu, vzdělání a kultury až po praktické informace z podnikání. Je doplněn o zpravodajství a publicistiku. Po roční obsahové i grafické rekonstrukci byl 13. 7. 2006 spuštěn v novém vizuálním stylu prezentace ČR. Portál je vybudován pomocí moderních internetových technologií a spojuje atraktivní design s intuitivní navigací. Obsahuje více než 1500 stran textu. V současné době má tři jazykové mutace: českou, anglickou a německou. Do roku 2008 budou postupně spouštěny další verze: francouzská, španělská a ruská. Portál *www.czech.cz* je významným nástrojem pro budování pozitivního obrazu České republiky v zahraničí. Jeho obsah je rozdělen podle témat do pěti sekcí, přičemž každé sekci je přiřazena jedna z pěti „bublin“ loga České republiky:

- Představení České republiky
- Ekonomika, podnikání, věda
- Kulturní dědictví
- Turistika a sport
- Práce a studium

Sekce jsou dále doplněny o rubriky „Co máme společného s..“ a „Víte, že..“, které atraktivním způsobem akcentují to nejzajímavější z mnoha oblastí České republiky.

Vedle statické verze, která je pravidelně aktualizována, má portál dynamický obsah – zpravodajství a publicistika a další formáty, které v rozsahu 120 normostran měsíčně popisují aktuální dění v České republice a představuje fenomény současného života v ČR.

Mezi formáty dynamického obsahu serveru patří:

- Anketa – aktualizovaná každý týden, je umístěna na domovské stránce v grafickém designu portálu.
- Diskuse – týdenní aktualizace se zajímavou osobou. Uživatelé mají možnost pokládat dotazy.
- Kalendář, obsahující sportovní a kulturní akce. Aktualizace dle potřeby.
- Zprávy s aktualizací dle potřeby z ČTK a jiných zdrojů.
- Publicistika, jejíž obsah tvoří redakce na aktuální témata.
- FAQ, tedy nejčastější otázky a jejich odpovědi. Aktualizace na základě dotazů uživatelů.
- Odpovědi na e-mailové dotazy - v průměru 50 e-mailových dotazů měsíčně. Dotazy přicházejí v naprosté většině ze zahraničí a jsou cíleny na specifické problémy, např. vyhledání obchodního partnera, žádost o informace na ubytování, rekreaci apod.
- Newsletter - denní, týdenní, či měsíční zasílání novinek registrovaným zájemcům. V současnosti evidujeme zhruba 1000 odběratelů.
- RSS – speciální služba pro přihlášené uživatele.

Návštěvnost portálu je nyní na 8. pozici v rámci portálů státní správy České republiky. Nejvyšší denní návštěvnost dosáhl portál dne 12.12. 2006, kdy jej navštívilo téměř 5 000 uživatelů. Za rok 2006 portál navštívilo více než 450 000 návštěvníků.

Díky optimalizaci pro vyhledávače se na konci roku 2006 portál umístil na prvním místě při vyhledávání klíčových slov „czech“ a „czech republic“ v anglické verzi prohlížeče Google.

4. Vysílání Českého rozhlasu do zahraničí

ČRo7 - Radio Praha pokračoval v roce 2006 v naplňování smlouvy o provozování vysílání Českého rozhlasu do zahraničí, uzavřené mezi Ministerstvem zahraničních věcí ČR a Českým rozhlasem. Vysílání bylo v roce 2006 realizováno v šesti jazycích (angličtina, němčina, francouzština, španělština, ruština, čeština) na krátkých vlnách, v Evropě, Americe a Asii rovněž přes satelit, dále po internetu a prostřednictvím partnerských rozhlasových stanic.

Mezi programové dominanty roku 2006 patřily především zimní olympijské hry, volby do Poslanecké sněmovny PČR a následná jednání o vládě, mozartovský rok, 70. výročí vysílání do zahraničí a mistrovství světa ve fotbale. Francouzská redakce tradičně pokrývala „Dny Frankofonie“ a „Festival francouzských filmů“, ruská redakce se věnovala Ruské sezoně v ČR, španělská redakce sledovala činnost Institutu Cervantes v Praze, německá redakce připravila v létě zvláštní seriál k projektu Hrad.cz. Základem programu všech šesti jazykových redakcí byly půlhodinové pořady, které mají část zpravodajskou a část publicistickou. Německá redakce začala vysílat novou rubriku Panorama.cz, rozšířena byla oblíbená rubrika „Kapitoly z českých dějin“. V ruské redakci patří mezi nové rubriky „Moje Rusko“ a „Daleko do vlasti“ (portréty úspěšných Čechů ve světě). Anglická redakce posílila vysílání rubriky „Česká věda“ a zavedla nový formát kurzu češtiny pod názvem SoundCzech, který měl výborný ohlas.

Stále větší roli hrají v programové náplni Radia Praha mezinárodní koprodukcce. V roce 2006 realizoval ČRo7 projekt „Zdraví v Evropě“, na nějž získal grant od Evropské komise ve výši 20 000 EUR. Na projektu participovalo devět evropských rozhlasových stanic, včetně např. BBC, Deutsche Welle, Radia France Internationale (RFI) a Slovenského rozhlasu. Dalším mezinárodním programovým projektem byl anglický pořad „Insight Central Europe“. Radio Praha přispělo i do projektů: „Treffpunkt Europa“ (producent Deutsche Welle), „Network Europe“ (Deutsche Welle), „Europe East“ (Radio Polonia) a „Accents d'Europe“ (RFI). Francouzská redakce ČRo7 dlouhodobě spolupracuje s RFI (Praha 99.3 FM), pro které vyrábí jednou týdně dvacetiminutový kulturní magazín „Týden v Praze“. Pořad je ze strany RFI vysoce oceňován. Radio Praha dále umožňuje pěti partnerům v Rusku a více než deseti v Latinské Americe tzv. *rebroadcasting*, tedy přebírání programů zahraničními rozhlasovými stanicemi.

Nedílnou součástí produkce ČRo7 bylo tradičně i vysílání pro krajany. V české redakci byly tomuto tématu věnovány pořady „Zahraniční Češ“ a „Z krajanského tisku“. Zájmu krajanů o tuzemský folklor vyšel vstříc nově zavedený pořad „Ach synku, synku ...“. Mezi významné krajanské události, kterým Radio Praha věnovalo v roce 2006 zvláštní pozornost, patřily: udílení cen MZV *Gratias Agit*, všesokolský slet, mezinárodní symposium o A. Dvořákovi, letní kurs českého jazyka pro krajany v Dobrušce a konečně „Týden zahraničních Čechů“. Redaktorka české redakce navštívila krajanské komunity v Německu, na Slovensku, v Moldavsku a na Ukrajině a přivezla odtud cenný zvukový i obrazový materiál. Za pozornost dále stojí spolupráce Radia Praha s krajanskými periodiky: Americké listy (USA), Jednota (Chorvatsko), Klub (Rakousko) a České listy (ČR). V roce 2006 se podařilo zkvalitnit a rozšířit webové stránky www.krajane.net. Úměrně tomu se na více než dvojnásobek zvýšila i návštěvnost stránek. Součástí agendy české redakce ČRo7 je výroba pořadů pro krajanské rozhlasové stanice v Austrálii (5), Srbsku (2), Rumunsku (2), na Ukrajině, v Chorvatsku a USA. Čtyři stanice odebíraly pořady po internetu (49 hodin ročně), většině stanic byly pořady zasílány na CD (163 hodin). Celková produkce činila 212 hodin pořadů, což je ve srovnání s předchozím rokem o 28 hodin více.

Návštěvnost internetové stránky ČRo7 www.radio.cz dosáhla v roce 2006 měsíční úrovně cca 600 000, což je o 100 000 více než v roce předcházejícím. Krajanské stránky www.krajane.net zhlédlo 6 000 návštěvníků - více než dvojnásobně vyšší počet, návštěvnost projektu „Insight Central Europe“ (www.incentraleurope.com) vzrostla také téměř dvojnásobně na cca 11 500. Romské stránky (www.romove.cz), které jsou rovněž spravovány ČRo7, navštívilo 41 000 uživatelů (o 15 000 více než v roce 2005). Dobrých výsledků se daří dosahovat vylepšováním a propojováním obsahu a zvyšováním počtu internetových projektů. Redakce internetu ČRo7 jich v roce 2006 připravila ve všech jazykových mutacích celkem 15 - např. „Mozart a Prah“, „70 let Radia Praha“, „Svatý Václav“, „Volby 2006“ aj. ČRo7 také ve spolupráci s ČRo Online vyprodukoval v roce 2006 první videoreportáže s krajanskou tematikou („Sokolský slet“, kurs češtiny pro krajany, český exil), které jsou umístěny na stránkách Českého rozhlasu i ČRo7. Pro rok 2007 je plánováno další rozšíření spolupráce.

ČRo7 – Radio Praha zaznamenal v roce 2006 celkem 22 000 ohlasů (cca o 2 tisíce více než v roce 2005). Téměř třetina ohlasů přišla z anglicky mluvících oblastí, následovaly reference v němčině, španělštině, francouzštině, ruštině a češtině.

5. Česká centra

Česká centra (ČC) jsou příspěvkovou organizací Ministerstva zahraniční věci ČR. Jejich posláním je vytvářet pozitivní obraz a posilovat dobré jméno České republiky v cizině prostřednictvím sítě Českých center v zahraničí (ČCZ), aktivně prosazovat zájmy ČR a využívat k tomu prostředky veřejné diplomacie v souladu se zahraničněpolitickými prioritami státu. Podle statutu z roku 2004 je hlavní činností ČC prezentace ČR ve světě v oblasti kultury, ekonomiky a cestovního ruchu. V roce 2006 zorganizovala ČCZ samostatně nebo ve spolupráci s českými i zahraničními partnery 1900 akcí ukazujících Českou republiku jako zemi s kreativním potenciálem a s bohatou kulturní tradicí. Programy ČCZ navštívilo více než 1 mil. 300 tisíc návštěvníků. Na aktivity ČCZ reagovala i zahraniční média, která o nich informovala v 6100 novinových, rozhlasových a televizních zprávách.

V roce 2006 působilo v zahraničí celkem 22 ČC v 18 zemích. Kromě Evropy působí i v USA (v New Yorku) a v Japonsku (v Tokiu). Byly zahájeny přípravy na zřízení ČC v Číně a Argentině. Česká centra se orientovala na pořádání výstav, koncertů, filmových projekcí, autorských čtení, přednášek atd. Podílela se tak na kulturním životě zemí, ve kterých působí, a to jak v rámci společných aktivit s místními institucemi a kulturními fóry, tak samostatnými projekty a programy.

Ve spolupráci s Divadelním ústavem AV ČR byl realizován projekt „Invaze české scény do Evropy“, který navázal na předchozí úspěšné uvedení českého divadla na jihoamerickém kontinentu. Sezona byla započata v Madridu na prestižním festivalu „Escena Contemporanea“ představeními P. Nikla a společnou produkcí bratří Formanů a francouzského divadla Dromescu s názvem „Bouda“. Představení byla zcela vyprodána a mediální ohlasy na české divadlo byly tak silné, že vyústily v další pozvání na španělské divadelní festivaly (na léta 2007 a 2008). Festival českých divadel „Theatersucht“ proběhl za velkého zájmu také ve Vídni. Zcela ojedinělým úspěchem bylo vítězství divadelního studia Farma v jeskyni s představením „Sclavi/Emigrantova píseň“ na mezinárodním „Fringe festivalu 2006“ v Edinburku, kde soubor získal všechny tři hlavní ceny, což se za 60 let existence festivalu dosud nikomu jinému nepodařilo.

Společně s Židovským muzeem v Praze byla připravena celoroční dramaturgie akcí ke 100. výročí založení Židovského muzea, která obsahovala výstavy, přednášky, filmy a další doprovodné programy. V Římě byla realizována divadelní představení podle knihy F. Kafky

Zámek, ve Vídni autorské čtení A. Lustiga, v Berlíně a v Drážďanech prezentace překladu deníku P. Ginze do němčiny a v Madridu prezentace překladu deníku do španělštiny.

Svým záměrem i délkou (plánován je do roku 2023) je zcela unikátní projekt „Pampaedia“, který chce světu přiblížit postavu J.A. Komenského a jeho stále živé myšlenky. Překlady knihy *Labyrint světa a ráj srdce* do jednotlivých jazyků doprovází interaktivní zvukově-vizuální expozice autora P. Nikla s názvem „Orbis Pictus“. Premiéra celého projektu proběhla v ČC Paříž a setkala se s mimořádným zájmem veřejnosti a velkou podporou z řad představitelů Francie a Evropské unie.

Na mnohých ČCZ se uskutečnily akce k životnímu jubileu bývalého prezidenta V. Havla. Jejich součástí byly diskuse, komponované večery, výstavy a uvedení Havlových divadelních her. V Berlíně ČC uspořádalo symposium věnované V. Havlovi – dramatikovi za mezinárodní účasti teatrologů, herců a filosofů.

„Dny české kultury“ v Drážďanech v roce 2006 zahrnovaly 90 pořadů z oblasti klasické hudby, jazzu, rocku a popu, či divadelní představení pro malé či velké diváky. Proběhly také akce zaměřené na turistický ruch a hospodářskou sféru. V září 2006 se pod názvem „Objevte Česko“ ve Vídni konala třídenní prezentace, na které zástupci krajů představili rakouské veřejnosti to nejzajímavější z jednotlivých regionů České republiky.

V New Yorku se v listopadu 2006 uskutečnila jedinečná přehlídka české módy. V rámci projektu „Czech Fashion Wave“ ji uspořádalo ČC New York ve spolupráci s dobročinnou nadací bývalé české Miss H. Houdové. Českou módu zde reprezentovaly čtyři přední návrhářky – L. Rochová, H. Zárubová, M. Drápalová a D. Nová.

Česká centra byla aktivní i v oblasti školství a vědy. V průběhu roku uspořádala více než 150 besed, přednášek a seminářů, jež oslovovaly především mladou generaci návštěvníků ČC v zahraničí. ČCZ poskytovala informace o studiu v ČR, byla nápomocna zahraničním studentům bohemistiky a provozovala na řadě míst knihovny s českou literaturou. Vedle těchto aktivit ČC i nadále organizovala kurzy českého jazyka, jichž se v roce 2006 zúčastnilo 1200 studentů. Nabízela také zahraniční stáže pro české studenty.

K prezentaci Českých center sloužil portál www.czechcentres.cz, který seznamoval veřejnost s posláním ČCZ, jejich činností, službách poskytovaných v jednotlivých teritoriích a aktuálním programem.

V oblasti podpory vnějších ekonomických vztahů, zejména českého exportu a cestovního ruchu, pokračovala ČC ve spolupráci s příspěvkovými organizacemi Ministerstva průmyslu a obchodu ČR CzechTrade a CzechInvest, hospodářskými komorami, Svazem průmyslu a dopravy ČR, oborovými svazy a asociacemi. Česká centra provozovala informační server *www.export.cz*, kde byly zveřejněny jak souhrnné teritoriální informace z obchodně-ekonomických úseků, tak více než 1100 informací o aktuálních podmínkách pro podnikání a tendrech v zahraničí a nabídky a poptávky českých a zahraničních firem po výrobcích a službách, kterých bylo v uplynulém roce na serveru vyvěšeno celkem 915. Dále ČCZ poskytovala zájemcům všeobecné informace o ČR v oblasti ekonomiky a obchodu a také kontakty na instituce a organizace v ČR. České podnikatelské subjekty měly možnost využívat nabídky Českého domu v Moskvě, jenž poskytoval kompletní služby na území RF, včetně informačního servisu prostřednictvím webových stránek *www.ceskydum.ru* a *www.czechcentres.cz/ceskydum*. Na jejich ruské verzi byly mimo jiné bezplatně zveřejňovány ekonomické inzeráty českých firem. V roce 2006 působilo pod střechou Českého domu v Moskvě více než 100 českých akreditovaných firem.

Zájemcům z České republiky nabízela ČCZ v oblasti podpory exportu pomoc při zajištění firemních prezentací v zahraničí. ČC umožňovala realizovat prezentace v zemích svého působení formou samostatné akce nebo formou připojení dané prezentace k některému z kulturních programů připravených ČC v zahraničí. V průběhu roku 2006 se těchto akcí uskutečnilo celkem 275, z toho 80 v Českém domě v Moskvě.

V roce 2006 úspěšně pokračovala spolupráce s krajskými úřady s cílem podporovat stoupající roli regionů v rámci sjednocené Evropy. V rámci projektu „Regiony“, který ČC realizují od roku 2001, se v roce 2006 uskutečnily desítky akcí zajišťujících komplexní prezentaci krajů, ať už přímo na ČCZ, anebo v rámci veletrhů cestovního ruchu apod. Akce probíhaly často ve spolupráci s agenturou CzechTourism či dalšími odbornými partnery.

V roce 2006 se ČC kromě programových a informačních aktivit v zahraničí zaměřila více na přípravu nových projektů, které vedly ke zvýšení povědomí o ČCZ a jejich činnosti u české veřejnosti. V dubnu vyšlo první číslo čtvrtletníku *czEcho*. Časopis se stal významným komunikačním nástrojem, jenž umožňoval propagovat to nejlepší z programů jednotlivých ČCZ. Jednou z nejvýraznějších aktivit bylo zahájení činnosti Českého centra Praha (ČC Praha) na jaře roku 2006. Návštěvníkům ČC Praha byly představovány projekty, kterými ČCZ prezentují Českou republiku ve světě, i zajímavé akce realizované ve spolupráci se

zahraničními kulturními instituty v Praze. Právě zde se v květnu 2006 na pozvání ČR sešli zástupci Sdružení evropských kulturních institutů (EUNIC) a dohodli se na vzájemné spolupráci i ve vztahu k Evropské komisi a potvrdili zájem podílet se na mezinárodních projektech.

VI. KRAJANÉ

Mimo území České republiky žijí v současnosti téměř dva miliony lidí, kteří se hlásí k českému původu. Řada z nich představuje již několikátou generaci potomků původních vystěhovalců, takže již česky nemluví, ale uchovávají si povědomí sounáležitosti s českým národem. Pěstují kulturu země svých předků a seznamují s ní své okolí v zemích, které se jim staly novým domovem. Mnohé z nich vyhnaly až bouřlivé politické události poloviny 20. století a následujících let. Ministerstvo zahraničních věcí ČR si váží dobrého vztahu zahraničních Čechů k původní vlasti a usiluje o udržování smysluplného a konstruktivního dialogu s těmi členy našich zahraničních komunit, kteří o něj projeví zájem. I když používáme vžitý obecný termín "krajané", někteří Češi žijící v zahraničí preferují termín „zahraniční Češi“.

Pracovištěm, které se v rámci MZV udržování vztahů se zahraničními Čechy průběžně věnuje, je odbor kulturních a krajanských vztahů (dále jen OKKV), který kromě vlastní pracovní náplně spolupracuje s těmi pracovišti státní správy, jichž se různorodá krajanská problematika dotýká, např. s Podvýborem pro styk s krajany při Zahraničním výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a Stálou komisí Senátu Parlamentu ČR pro krajany žijící v zahraničí a s dalšími pracovišti. Důležitou roli má spolupráce s občanskými sdruženími na území ČR zaměřenými na zahraničí. Nezastupitelnou složkou této činnosti je každodenní působení ČRo 7 - Radia Praha (zahraničního vysílání Českého rozhlasu).

Rok 2006 byl pro krajany ve znamení dvou důležitých událostí: jednak proběhl již čtvrtý „Týden zahraničních Čechů“ a jednak se začal do praxe uvádět nový program podpory krajanských aktivit.

„Týden zahraničních Čechů“, tradiční setkání zástupců krajanských komunit z celého světa, proběhl ve dnech 17. - 23. 9. 2006 v Praze za účasti téměř 100 zástupců krajanských spolků z 30 zemí. Úvodem k němu bylo neformální přátelské setkání krajanů v Bratislavě pod patronací Českého spolku na Slovensku. Následující pětidenní jednání v Praze bylo slavnostně zahájeno v Karolinu projevem rektora Univerzity Karlovy V. Hampla a přednáškou podnikatele K. Velana o etice. Následovala pracovní jednání na půdě Karolina i v prostorách Senátu, proběhlo symposium „Média a zahraniční Češi“ i jednání v regionálních sekcích (EU, Balkán, ekonomická sekce v angličtině). Zájemci mohli zhlédnout přehlídku

české filmové tvorby v zahraničí, navštívit Národní archiv a na závěr se v prostorách Senátu zúčastnit předání ocenění deseti významným českým ženám v zahraničí.

Rok 2006 byl prvním rokem, kdy byl uveden do praxe „Program podpory českého kulturního dědictví v zahraničí na léta 2006 až 2010“, tj. Usnesení vlády České republiky č. 1622 dne 14. 12. 2005, jímž se vláda zavázala poskytnout na různé druhy podpory krajanským komunitám a výuku českého jazyka a literatury v zahraničí každoročně více než 50 mil. Kč, v časovém horizontu pěti let (2006 – 2010) pak celkovou sumu přesahující 287 milionů Kč.

S největším zájmem a s pozitivním ohlasem se, stejně jako v minulých letech, setkala realizace programů na podporu vzdělávání krajanů v českém jazyce - intenzivní čtyřtýdenní kurs českého jazyka pro krajany, semestrální studijní pobyty a vysílání českých učitelů ke krajanským komunitám. Nově k nim přibyl metodický kurs výuky českého jazyka, který během dvou týdnů proškolí místní krajanské učitele v aktuální metodice výuky a dá jim podněty, na jejichž základě pak ve svém působišti mohou vyučovat češtinu novými metodami. V roce 2006 se kursu češtiny pro krajany v Dobrušce zúčastnilo 67 zájemců z téměř 40 zemí (60 stipendistů a 7 samoplátců – zejména z východní a jihovýchodní Evropy, Severní i Jižní Ameriky a Blízkého východu), kurs metodiky v září 2006 navštěvovalo 20 vyučujících češtiny z řad českých krajanských komunit 15 zemí Evropy, Severní a Jižní Ameriky a Austrálie.

V roce 2006 pokračovaly i semestrální studijní pobyty pro krajany na Univerzitě Karlově v Praze a Masarykově univerzitě v Brně. Ve vybraných oborech (český jazyk a literatura, muzikologie, etnologie, historie, teologie) bylo uděleno 30 semestrálních stipendií krajanským studentům z Ukrajiny, Gruzie, Chorvatska, Německa a Argentiny. Ani v tomto případě počet zájemců neklesá a účastníci jsou po absolvování pobytů platnými organizačními osobnostmi života krajanských komunit.

Ke krajanským komunitám bylo vysláno dvanáct českých učitelů. Ve školním roce 2006/7 působí v devíti zemích (dva v Argentině – jeden z nich s výjezdy ke krajanům do Paraguaye, jeden v Německu u Lužických Srbů, dva v Chorvatsku, jeden v Rusku, jeden na Ukrajině, tři v Rumunsku – jeden z nich s výjezdy ke krajanům do Srbska, dva v Brazílii). Důležitost působení učitelů spočívá nejen ve výukové činnosti, ale i v osvětové a organizační pomoci – naši pedagogové se účastní přípravy i prezentací etnokulturních a propagačních

krajanských projektů (např. folklorní vystoupení, koncerty a divadelní představení, pracují s dětskými soubory, podílejí se na budování knihoven a shromažďují dokumenty o životě našich komunit, podílejí se na vydávání místního krajanského tisku aj.).

Součástí programu je i podpora činnosti 48 lektorátů českého jazyka a literatury v zahraničí v kompetenci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT). Tyto lektoráty nejsou výlučně určeny krajanům, ale obecně všem zájemcům o bohemistiku.

Důležité místo v pravidelné činnosti odboru zaujímá administrace finanční podpory konkrétním projektům dvou velkých skupin nestátních neziskových organizací – první skupinu tvoří zahraniční organizace se vztahem k ČR (krajanské spolky, společnosti přátel ČR, sdružení bývalých absolventů českých škol, sdružení bohemistů), druhou skupinu pak tvoří tuzemská občanská sdružení spolupracující se zahraničím. Finanční podpora zahraničním spolkům je poskytována formou peněžních darů, finanční podpora tuzemským subjektům je poskytována formou dotace.

V roce 2006 se o podporu MZV ucházelo 136 krajanských spolků a společností přátel ze 42 států světa (abecedně od Argentiny po Venezuelu) – na projekty těchto žadatelů bylo vyčleněno 10.165.000 Kč. Značnou část tvořily příspěvky na vydávání celoplošných nebo regionálních krajanských časopisů, informačních bulletinů a dalších spolkových publikací, dále příspěvky na svépomocnou výuku češtiny ve spolcích, na shromažďování archivních materiálů, na budování spolkových knihoven, na etnokulturní prezentace při příležitosti tradičních svátků, na výstavy, taneční a hudební představení, besídky pro krajanské děti apod. MZV finančně přispělo také na další zajímavé spolkové projekty, např. na „33. sokolské setkání ve Švýcarsku“, setkání krajanů a dětský letní tábor ve Švédsku, propagaci osobnosti J. A. Komenského v Buenos Aires, „Dny krajanské obce“ v Bosně a Hercegovině, kulturní festival „Bohemia“ v Budapešti, vydání kroniky k 135. výročí školy Komenského ve Vídni, festival národního dědictví v Baltimore, konferenci o vlivu české emigrace ve Venezuele aj.

V roce 2006 byly 55 českým občanským sdružením spolupracujícím se zahraničím poskytnuty příspěvky v celkové výši 6,7 mil. Kč. Tato sdružení přispívají k rozvoji multikulturní společnosti, pomáhají rozšiřovat obzory našich spoluobčanů a překonávat bariéry kulturních odlišností. MZV podpořilo například výstavu fotografií T. Vrtala „Děti z konce Ukrajiny“ s doprovodnou výstavkou rukodělných prací a kreseb dětí z dětských domovů, které uspořádalo Sdružení na pomoc postiženým dětem ve střední a východní

Evropě Bodaj; dále MZV podpořilo podvečer poezie severských básnířek, pořádaný Severskou společností, večer indické kultury, řadu výstav Česko-arabské společnosti, např. „Severní Afrika a Blízký východ“, „Sýrie ve fotografii“, „Česká egyptologie: tradice a perspektivy“ aj., výstavu maleb a keramických obrazů krajanky H. Schmaus-Shoonerové, kterou uspořádala Společnost přátel Kanady a RCI v Telči, činnost Libri prohibiti aj. Upevňování znalostí češtiny pomáhá např. v regionu jihovýchodní Evropy rozšiřovat přes léto Centrum humanitární pomoci, a to ve spolupráci se studenty bohemistiky z ČR, kteří věnují své prázdniny jazykové a osvětové činnosti ve prospěch krajanů.

Kromě zmiňovaných peněžních darů na spolkové projekty byly přes velvyslanectví a konzuláty „R poskytnuty krajanským komunitám - zejména pro potřeby krajanských škol, zájmových kroužků a kurzů – učebnice, učební pomůcky a jiné věcné dary (např. kroje). Připomeňme i „nehmotné“ formy spolupráce: některé zastupitelské úřady udržují místní krajanské knihovny či videotéky, umožňují pravidelné schůzky krajanů, pomáhají při výuce češtiny aj.

Důležitým projevem dlouhodobého zájmu o krajany v zahraničí je finanční pomoc České republiky při opravě škol a krajanských kulturních zařízení, která probíhá od roku 1996. Řada spolků vlastní, nebo má v dlouhodobém pronájmu objekty sloužící vzdělávání a kulturnímu vyžití krajanů, které byly postaveny většinou počátkem minulého století, tudíž postupem času chátrají a spolek sám není schopen ze svých zdrojů zajistit jejich opravu. V roce 2006 bylo přispěno na opravy objektů dvěma krajanským spolkům v Argentině, spolku v Brazílii na vybavení prostor k výuce češtiny, byla podpořena česko-indiánská komunita v Esperanze v Paraguayi a realizovány dvě menší opravy v USA. V Evropě pokračovaly dlouhodobé projekty oprav v Chorvatsku a na Ukrajině, byl dokončen projekt opravy krajanské školy v rumunském Eibenthalu, byly provedeny menší opravy v srbském Banátu a nově byly rekonstruovány krajanské objekty v ukrajinském Užhorodě a v moldavské obci Holuboje. Celková částka na opravy a údržbu činila 10 mil. Kč.

Na sklonku roku 2006 došlo po sedmi letech ke změně ve spolupráci s vydavateli Českých listů - měsíčníku, který zprostředkovává vzájemné poznání mezi našimi komunitami ve světě. Počínaje lednem 2007 již časopis nevychází jako měsíčník v papírové podobě (která byla často v některých člancích neaktuální, než došla k adresátům), ale je dostupný na internetové adrese www.czech.cz/ceskelisty. Oblíbená čtyřstránková rubrika Krajanské panoráma je od ledna 2007 napříště součástí české jazykové mutace tištěného dvouměsíčníku

Vítejte v srdci Evropy. Elektronický archiv dosud publikovaných Českých listů je k dispozici na stávající adrese www.ceskelisty.com.

Usnesení vlády č. 72/1996 o zásadách politiky vlády ČR ve vztahu k přesídlování cizinců s prokázaným českým původem (krajanů) vytvořilo základnu pro trvalé přesídlení osob českého původu z důvodů hodných zřetele podle platného zákona o pobytu cizinců na území České republiky. Prozkoumáváním listinných dokladů svědčících o českém původu žadatele se na MZV zabývá OKKV. V kladném případě vystavuje „Potvrzení o příslušnosti k české krajské komunitě v zahraničí“, které je součástí žádosti o trvalý pobyt zahraničního Čecha. V roce 2006 bylo přijato 298 žádostí, z toho bylo 270 vyřízeno kladně. Nejvíce zájemců o potvrzení bylo z Ukrajiny, Rumunska, Ruska a SRN.

Jedním ze základních trvalých úkolů je evidování krajských spolků, společností přátel „R a obdobných organizací všeho druhu v zahraničí. Získané informace v podobě přehledného čtyřdílného adresáře lze nalézt na internetové stránce MZV pod adresou www.mzv.cz/kultura. Údaje jsou aktualizovány každý měsíc. Zájemci si tedy mohou touto cestou vyhledat v adresářích značnou paletu kontaktů: adresy krajských spolků a obdobných sdružení ve více než 80 zemích světa, adresy krajského tisku, adresy českých občanských sdružení spolupracujících se zahraničím a adresy institucí, v nichž lze studovat bohemistiku. Již druhý rok je v provozu internetový portál www.krajane.net, zdroj informací pro krajany a diskusní tribuna, otevřená všem zájemcům. Portál je spravován Českým rozhlasem (ČRo 7 – Radio Praha)

Od roku 1997 má MZV možnost vyjádřit svůj dík jednotlivcům i spolkům udělením statutárního resortního ocenění za šíření dobrého jména České republiky v zahraničí, *Ceny Gratias agit*, každoročně předávané ministrem zahraničních věcí. Ocenění se udílí na slavnostním ceremoniálu v Černínském paláci. V roce 2006 byla cena udělena devatenácti jednotlivcům a čtyřem kolektivům.

VII. MEZINÁRODNĚPRÁVNÍ, KOMUNITÁRNĚPRÁVNÍ A KONZULÁRNÍ DIMENZE ZAHRANIČNÍ POLITIKY ČESKÉ REPUBLIKY

1. Mezinárodněprávní dimenze zahraniční politiky České republiky

Ministerstvo zahraničních věcí ČR v souladu se svými kompetencemi sleduje dodržování mezinárodněprávních závazků České republiky, jakož i vývoj mezinárodního práva a snaží se přispívat k rozvíjení jeho norem v podmínkách globalizovaného světa s přihlédnutím ke všem jeho problémům a výzvám.

V roce 2006 Česká republika učinila další kroky ve vztahu k mezinárodním smlouvám upravujícím potírání terorismu. Dne 25. 7. 2006 ČR jako čtvrtý stát světového společenství ratifikovala *Mezinárodní úmluvu o potlačování činů jaderného terorismu ze dne 13. 4. 2005*, a stala se tak smluvním státem všech třinácti univerzálních protiteroristických mezinárodních smluv. Nejvýznamnějším politickým dokumentem namířeným proti terorismu se v loňském roce stala *Globální protiteroristická strategie Organizace spojených národů*, přijatá Valným shromážděním OSN dne 8. 8. 2006. Tento dokument opakovaně zmiňuje podstatný význam, který při potírání terorismu zaujímá dodržování závazků podle mezinárodního práva, včetně lidských práv, uprchlického práva a mezinárodního humanitárního práva.

V roce 2006 učinila Česká republika další kroky při zapojení do fungujícího Mezinárodního trestního tribunálu pro bývalou Jugoslávii (dále jen „ICTY“) a do Mezinárodního trestního tribunálu pro Rwandu (dále jen „ICTR“). V roce 2006 byla podepsána *Dohoda mezi ČR a Organizací spojených národů o relokaaci svědků Mezinárodního trestního tribunálu pro bývalou Jugoslávii*. Dohodu o relokaaci (přemísťování) svědků sjednávají členské státy OSN s touto organizací za účelem zajištění ochrany osob svědčících v průběhu soudních procesů, které probíhají před ICTY. Návrh na vyslovení souhlasu s ratifikací byl předložen Parlamentu ČR. Pokud se jedná o ICTR, dne 4. 9. 2006 došlo k oficiálnímu jmenování českého soudce R. Fremra soudcem *ad litem* tohoto tribunálu.

Mezinárodní trestní soud (dále jen „ICC“) je stálý mezinárodní trestní tribunál, který sídlí v nizozemském Haagu a je věcně příslušný pro stíhání válečných zločinů, zločinů proti lidskosti, genocidy a zločinu agrese, který však zatím ještě nebyl definován. ICC vyšetřuje

zločiny spáchané v Ugandě, súdánském Dárfúru a Demokratické republice Kongo. ICC byl založen mezinárodní smlouvou, jejíž text byl dohodnut na diplomatické konferenci v Římě v červenci 1998, proto se tato smlouva nazývá „*Římským*“ *statutem*. Ten vstoupil v platnost dne 1. 7. 2002, kdy bylo dosaženo potřebného počtu šedesáti ratifikací. Nyní má Římský statut 104 smluvních stran. Přestože Česká republika hrála na konferenci v Římě aktivní roli a Římský statut dne 14. 4. 1999 podepsala, zatím tuto mezinárodní smlouvu neratifikovala. Česká republika se však v roce 2006 podílela na práci zvláštní pracovní skupiny pro definici zločinu agrese, účastnila se zasedání pracovní skupiny Rady EU zaměřené na ICC a jako pozorovatel též Shromáždění smluvních stran ICC v Haagu.

Česká republika je smluvní stranou většiny významných mezinárodních smluv z oblasti mezinárodního humanitárního práva a rozvoj tohoto odvětví mezinárodního práva vždy podporovala. V souladu s touto dosavadní pozicí ČR zahájila v průběhu roku 2006 vnitrostátní projednávání *Dodatkového protokolu k Ženevským úmluvám z 12. 8. 1949 o přijetí dalšího rozeznávacího znaku*, přijatého na diplomatické konferenci Vysokých smluvních stran Ženevských úmluv dne 8. 12. 2005 v Ženevě (dále jen „Protokol III“), a *Druhého protokolu k Úmluvě na ochranu kulturních statků za ozbrojeného konfliktu*, přijatého dne 26. 3. 1999 na diplomatické konferenci v Haagu (dále jen „Protokol II“).

Hlavním přínosem Protokolu III je doplnění rozeznávacích znaků uznaných Ženevskými úmluvami o další znak, označovaný jako „červený krystal.“ Červený krystal nemá žádné náboženské, politické či národní konotace, a měl by tak díky své univerzální přijatelnosti zajistit účinnější ochranu zdravotnického personálu a zařízení během ozbrojeného konfliktu a současně posílit univerzalitu Mezinárodního hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce (díky Protokolu III byla do tohoto hnutí přijata izraelská národní společnost Magen David Adom). Za Českou republiku Protokol III podepsal dne 12. 4. 2006 v Bernu s výhradou ratifikace velvyslanec ČR ve Švýcarsku J. Kreuter. Návrh na vyslovení souhlasu s ratifikací Protokolu III byl předložen Parlamentu ČR.

Smyslem Protokolu II je zvýšit úroveň mezinárodněprávní ochrany kulturních statků za ozbrojeného konfliktu (např. úpravou konkrétních opatření na ochranu kulturních statků v době míru, definováním pojmu „vojenská nezbytnost“ a zakotvením trestní odpovědnosti porušitelů Protokolu II a souvisejících smluv). Návrh na vyslovení souhlasu s přístupem k Protokolu II byl předložen Parlamentu ČR.

Pokud se jedná o podporu České republiky kodifikaci a rozvoji mezinárodního práva, je třeba zaznamenat, že dne 13. 10. 2006 ČR podepsala s výhradou ratifikace *Úmluvu Organizace spojených národů o jurisdikčních imunitách států a jejich majetku ze dne 2. 12. 2004*. Tato úmluva, jejíž projednávání v rámci OSN probíhalo již od konce 70. let 20. století, představuje významnou souhrnnou úpravu jedné z oblastí mezinárodního práva, která stanoví rozsah, v němž jsou státy oprávněny uplatnit svou soudní pravomoc vůči cizím státům a jejich majetku. Předpokládá se, že Česká republika tuto úmluvu ratifikuje poté, co bude přijata vnitrostátní právní úprava, která do českého práva promítne restriktivní pojetí státních imunit, na němž je tato úmluva založena. Toto pojetí umožňuje uplatnit soudní pravomoc vůči cizímu státu a jeho majetku obecně vzato v případech, kdy cizí stát nevystupuje jako vykonavatel státní moci, nýbrž jako účastník obchodních či soukromoprávních vztahů.

V září 2006 podepsal v New Yorku M. Palouš, mimořádný a zplnomocněný velvyslanec, stálý představitel ČR při OSN, *Opční protokol k Úmluvě o bezpečnosti personálu OSN a přidruženého personálu*. Podpis tohoto významného dokumentu se uskutečnil v rámci Týdne mezinárodních smluv, kterým OSN usiluje o to, aby se co nejvíce států stalo smluvní stranou významných mezinárodních smluv, a byla tak posílena role mezinárodního práva v mezinárodních vztazích. Česká republika se tímto podpisem přihlásila ke skupině států, které usilují o zvýšení bezpečnosti personálu OSN a přidruženého personálu během akcí mezinárodního společenství politické či humanitární povahy nebo v rámci rozvojové pomoci. K jeho vypracování vedlo poznání, že útoky vůči personálu OSN pokračovaly i po sjednání Úmluvy o bezpečnosti personálu OSN a přidruženého personálu z roku 1994.

V únoru 2006 byla dostavěna česká vědecká základna v Antarktidě. Tato stanice byla prezentována zástupci České republiky na 29. poradním shromáždění ke Smlouvě o Antarktidě, konaném v červnu 2006 ve skotském Edinburghu. V minulých letech se ukázalo, že pro technické fungování a zásobování této stanice bude nezbytné sjednat bilaterální mezinárodní smlouvy mezi ČR a Argentinou a mezi ČR a Chile. V roce 2006 pokračovalo sjednávání těchto dvou bilaterálních smluv diplomatickou cestou. Podstatná vědecká činnost České republiky v Antarktidě (tj. fungování vědecké stanice a vysílání vědeckých výprav) spolu s rozvíjející se vědeckou činností českých akademických institucí by měly umožnit, aby se ČR v budoucnu stala konzultativní stranou *Smlouvy o Antarktidě*, tj. plnoprávným spolutvůrcem právního režimu Antarktidy.

Česká republika se zapojila rovněž do intenzivnějšího využívání námitek proti výhradám k některým mezinárodním smlouvám. Jejich smyslem je zaručit, aby se mezi smluvními stranami aplikovala příslušná mezinárodní smlouva v dohodnutém znění, tj. aby se státy pomocí výhrad nemohly vyhnout plnění svých mezinárodněprávních závazků. Většina členských států EU využívá tuto možnost a často uplatňuje námitky proti výhradám jiných států k mnohostranným mezinárodním smlouvám, v praxi se jedná zejména o smlouvy v oblasti lidských práv a boje proti terorismu.

Česká republika je povinna na základě článku 307 Smlouvy o založení Evropského společenství uvést všechny svoje mezinárodněprávní závazky do souladu s právem ES/EU, ministerstvo zahraničních věcí proto v červnu roku 2005 zahájilo proces renegociace investičních dohod ČR s nečlenskými státy EU. Renegociace se týká cca šedesáti investičních dohod, z převážné většiny platných. V roce 2006 byly expertně projednány změny investičních dohod s Vietnamem, Saúdskou Arábií, Spojenými arabskými emiráty, Singapurem a Ruskem. V roce 2006 byla také sjednána změna investiční dohody s Bulharskem a dále vstoupila v platnost nová investiční dohoda s Čínskou lidovou republikou.

I v roce 2006 pokračovalo v gesci jednotlivých rezortů sjednávání dalších mezinárodních smluvních dokumentů, které je výrazem rozvoje a posilování spolupráce s jinými státy v nejrůznějších oblastech.

V roce 2006 Česká republika sjednala také řadu dvoustranných smluv o zamezení dvojímu zdanění, např. s Rakouskem a s Jordánskem. V platnost v této oblasti vstoupily dále smlouvy s Ázerbájdžánem a Marokem. V oblasti boje proti organizovanému zločinu, terorismu a dalšímu druhům závažné trestné činnosti vstoupily v roce 2006 v platnost smlouvy o policejní spolupráci s Rakouskem a Švýcarskem, sjednána byla také smlouva s Polskem. V oblasti hraničního režimu vstoupila v platnost *Smlouva mezi ČR a Rakouskem o překračování státních hranic na turistických stezkách a překračování hranic ve zvláštních případech*. V platnost také vstoupila letecká dohoda s Libanonem. V oblasti sociálního zabezpečení byly v roce 2006 expertně projednány např. smlouvy o sociálním zabezpečení s USA, Korejskou republikou a Ruskou federací. V roce 2006 byly podepsány také *Dodatková úmluva o vzájemné právní pomoci v trestních věcech mezi ČR a Spojenými státy americkými* a *Druhá dodatková úmluva o vydávání mezi ČR a Spojenými státy americkými*.

V roce 2006 vstoupila pro Českou republiku v platnost rovněž řada mnohostranných smluv. V oblasti ochrany životního prostředí je to například *Rámcová úmluva o ochraně a udržitelném rozvoji Karpat* a *Dohoda o ochraně africko-euroasijských stěhovavých vodních ptáků*, v oblasti finanční vstoupila v platnost *Úmluva o přistoupení ČR, Estonské republiky, Kyprské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Maltské republiky, Polské republiky, Slovinské republiky a Slovenské republiky k Úmluvě o zamezení dvojímu zdanění v souvislosti s úpravou zisků sdružených podniků*. V roce 2006 Česká republika činila kroky k přistoupení k *Úmluvě o založení Evropské organizace pro astronomický výzkum na jižní polokouli*. V České republice rovněž pokračoval schvalovací proces k přijetí *Mezinárodní úmluvy proti dopingu ve sportu*. Jménem ČR byla s výhradou ratifikace také přijata *Singapurská smlouva o známkovém právu*.

2. Komunitárněprávní dimenze zahraniční politiky České republiky

Vstupem do Evropské unie se v právním řádu České republiky objevila nová dimenze, kterou představuje komunitární prvek. Ten ve vztahu k vnitrostátnímu právu zahrnuje jak akty, které má ČR povinnost transponovat prostřednictvím právně závazných předpisů do svého právního řádu, tak bezprostředně použitelné normy, které mohou přímo ukládat práva a povinnosti fyzickým a právnickým osobám.

Snahou ministerstva zahraničních věcí je v maximální míře přispívat k efektivní a rychlé transpozici a následné praktické aplikaci komunitárních předpisů tak, aby bylo dosaženo plného souladu českého právního řádu s *acquis communautaire*.

Jako plnoprávný člen Evropské unie ovšem není Česká republika pouze příjemcem výše uvedených komunitárních pravidel, ale rovněž jejich spolutvůrcem. V tomto ohledu se Česká republika aktivně zapojila do příslušných pracovních formací orgánů EU, ve kterých jsou návrhy nových právních předpisů připravovány a schvalovány.

Důležitá je v tomto ohledu rovněž rozsáhlá judikatura Soudního dvora ES týkající se kontroly dodržování komunitárních předpisů a jejich interpretace. Zájmy České republiky v řízeních před Soudním dvorem ES jsou zajišťovány MZV, resp. vládním zmocněncem, začleněným do struktury MZV.

V rámci ministerstva zahraničních věcí se sledování a analýze vývoje práva ES/EU a vypracovávání stanovisek k otázkám komunitárního práva pro potřeby zahraniční politiky České republiky věnuje samostatný odbor komunitárního práva (OKP). Náplní jeho činnosti bylo v roce 2006 mj. posuzování souladu návrhů vnitrostátních právních předpisů a sjednávaných mezinárodních smluv v gesci MZV s komunitárním právem či výklad dotčených ustanovení předpisů komunitárního práva. Nejvíce odborných stanovisek k výkladu komunitárních norem bylo v roce 2006 zpracováno v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU, vnitřního trhu (zejm. volný pohyb osob, zboží a kapitálu), Společné zemědělské politiky, ochrany duševního vlastnictví, dopravní politiky či ochrany životního prostředí.

OKP byl rovněž gestorem sjednávání a vnitrostátního projednávání Smlouvy o přistoupení Bulharské republiky a Rumunska k Evropské unii (dále jen „Smlouva o přistoupení“) a sledoval postup ratifikačního procesu v členských státech EU (za Českou republiku podepsal prezident republiky ratifikační listiny dne 2. 2. 2006, a následně byly uloženy dne 3. 3. 2006 u vlády Italské republiky, která je depozitářem základních smluv o ES a EU). Ratifikačním procesem, který byl v roce 2006 úspěšně ukončen, tak bylo završeno historicky šesté rozšíření Evropské unie a od 1. 1. 2007 se Bulharská republika a Rumunsko staly členskými státy EU.

V souvislosti s předpokládaným oživením diskuse o dalším postupu ve vztahu ke Smlouvě o Ústavě pro Evropu (dále jen „Ústavní smlouva“), které oznámilo německé předsednictví, se OKP zabýval dalšími možnostmi a scénáři ratifikačního procesu Ústavní smlouvy.

OKP je gestorem Směrnice vlády ke sjednávání mezinárodních smluv v rámci Evropské unie a k jejich vnitrostátnímu projednávání, schválené vládou ČR dne 16. 11. 2005 jako příloha k usnesení č. 1469 (dále jen „původní směrnice“). Tato směrnice stanovuje závazný postup vlády ČR a ústředních orgánů státní správy při sjednávání a vnitrostátním projednávání mezinárodních smluv uzavíraných v rámci EU. Postupy stanovené směrnicí reflektují specifika projednávání v rámci EU, a to zejména ve fázi jednání o textu smlouvy, která jsou dána systémem pracovních orgánů Rady EU, kdy se těžiště práce odehrává v rámci pracovních skupin. Směrnice podrobně upravuje metody spolupráce a práva a povinnosti všech orgánů, jichž se sjednáváná smlouva týká. Zvláštní pozornost věnuje směrnice spolupráci ústředních orgánů státní správy s prezidentem republiky a s oběma komorami

Parlamentu ČR, a to již ve fázi jednání o textu smlouvy. Vzhledem k potřebě aktualizace původní směrnice OKP vypracoval návrh nové směrnice, jež původní směrnici po schválení vládou nahradí. Návrh směrnice obsahuje nová ustanovení, jež reagují zejména na potřebu upravit postup při sjednávání a vnitrostátním projednávání mezinárodních smluv uzavíraných podle článků 24 a 38 Smlouvy o EU (smlouvy uzavírané EU). Vláda České republiky svým usnesením ze dne 12. 4. 2006 č. 390 rozhodla, že se tyto smlouvy budou vnitrostátně projednávat stejným způsobem jako mezinárodní smlouvy sjednávané ve výlučné pravomoci ČR. V návrhu směrnice je zohledněna také databáze mezinárodních smluv EU, jež bude nově zřízena v rámci elektronické databáze ISAP (Informační systém pro aproximaci práva).

V roce 2006 (rozhodnutím Rady 2006/512/ES ze dne 17. 7. 2006) došlo ke změně původního komitologického rozhodnutí z roku 1999 (rozhodnutí Rady 1999/468/ES ze dne 28. 6. 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi, zkráceně „komitologie“), čímž byla završena jednání o reformě komitologie, obnovená v září 2005. Komitologie je postup pro přijímání prováděcích opatření EK k legislativním aktům ES. Prováděcí opatření může EK přijímat nejen k těm aktům, které přijala pouze Rada, ale i k těm aktům, které přijaly Rada a Evropský parlament (EP) jako společní zákonodárci spolurozhodovací procedurou. EP proto vznesl požadavek na to, aby měl nad přijímáním prováděcích opatření EK stejnou kontrolu jako Rada. Pod vedením OKP byla za účelem přípravy pozice České republiky ustavena koordinační skupina k reformě komitologie, složená ze zástupců všech ministerstev, jež diskutovala jednotlivé návrhy na řešení nadnesených otázek. Výsledkem reformního procesu je zavedení nového regulativního postupu s kontrolou, který zásadní měrou posiluje pravomoci Evropského parlamentu v procesu přijímání prováděcích předpisů.

3. Konzulární dimenze zahraniční politiky České republiky

Na naplňování úkolů a cílů zahraniční politiky České republiky se i v roce 2006 podílela v rozsahu své působnosti česká konzulární služba. Utváření koncepce konzulární služby a její zajišťování přísluší v rámci ministerstva zahraničních věcí ČR konzulárnímu odboru, který při výkonu této činnosti spolupracuje s příslušnými útvary MZV a dalšími orgány státní správy. Neopominutelná role při realizaci konzulární služby náleží konzulárním úsekům zastupitelských úřadů České republiky v zahraničí. V průběhu roku 2006 byla konzulárním odborem MZV věnována mimořádná pozornost zejména úkolům spojeným

- s úspěšným završením schengenských evaluací a dokončením implementace Společné konzulární instrukce do interních konzulárních předpisů;
- se zavedením biometrických prvků do cestovních dokladů ČR počínaje dnem 1. 9. 2006;
- s bojem proti nelegální migraci, zneužíváním pobytových titulů, s otázkami poskytování azylu a vytvářením celkové koncepce mezinárodní konzulární spolupráce v rámci jednotné evropské politiky;
- s kvalitním plněním stálých úkolů konzulární služby v oblasti poskytování konzulární ochrany občanům ČR v zahraničí, kteří se ocitnou v nouzi, včetně poskytování konzulární ochrany občanům EU.

Jedním z hlavních úkolů, na které se konzulární služba České republiky v roce 2006 soustředila, bylo úspěšné absolvování schengenských evaluací, tj. vyhodnocovacího procesu, jemuž se musí členské státy EU, které zatím neaplikují schengenské *acquis* druhé kategorie, před jeho převzetím podrobit. Těžiště evaluací bylo soustředěno na vzdušné hranice, policejní spolupráci, ochranu osobních údajů a proces udělování víz. V průběhu roku 2006 proběhly hodnotící mise zaměřené na jednotlivé hodnocené oblasti. V rámci hodnocení vízového procesu byly navštíveny Generální konzulát ČR v Sankt Petěrburgu a Velvyslanectví ČR v Kyjevě.

Z hlediska České republiky a zejména jejího budoucího zapojení do Schengenského systému bylo důležité konstatování hodnotící komise, že navštívené zastupitelské úřady v podstatě nárokům evaluační komise vyhověly. Zjištěné nedostatky nebyly závažného charakteru a jsou průběžně odstraňovány. Jednalo se o harmonizaci vízových poplatků, zkvalitnění bezpečnostních opatření na vízových úsecích, úpravu strojově čitelné zóny vízového štítku v souladu s legislativou EU a zkvalitnění odborné přípravy všech pracovníků vízových úseků se zaměřením zejména na schengenskou a migrační problematiku.

V souvislosti s těmito úkoly se konzulární odbor MZV podílel na práci pracovních skupin Rady Evropské unie. Konzulární odbor MZV je gestorem v pracovní skupině pro konzulární záležitosti (COCON), ve které se projednávají otázky vzájemného poskytování konzulární ochrany a pomoci, a v pracovní skupině pro otázky víz (VISA), kde jsou projednávány zejména otázky spojené s aplikací Společné konzulární instrukce. V rámci ustanovení Nařízení Rady (EU) č. 539/2001 byl spuštěn proces tzv. solidární klauzule, jehož

cílem je odstranění vízové nereciprocity se státy, které vůči členským státům neodstranily vízovou povinnost. V současné době se jedná o Austrálii, Kanadu a USA, kde není bezvízový režim ze strany České republiky reciproční, a tak občané ČR potřebují při cestách do těchto států vízum. Česká republika příkládá prosazování reciprocity ve vztahu k těmto státům v oblasti vízové politiky EU velký důraz s cílem odstranit tento nežádoucí stav.

V červenci 2006 vstoupilo v platnost rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 895/2006/ES, kterým byl zaveden zjednodušený režim kontrol osob na vnějších hranicích, vycházející z jednostranného uznávání některých dokladů Českou republikou, Estonskem, Kypr, Lotyšskem, Litvou, Maďarskem, Maltou, Polskem, Slovinskem a Slovenskem za rovnocenné národnímu vízu pro účely průjezdu přes území daného státu, a rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 896/2006/ES, kterým se zavádí zjednodušený režim kontrol osob na vnějších hranicích vycházející z jednostranného uznávání některých povolení k pobytu vydaných členskými státy EU, Švýcarskem a Lichtenštejnskem za účelem průjezdu přes jejich území. Česká republika začala obě tato rozhodnutí aplikovat počínaje dnem 1. 9. 2006. Od tohoto data mohou tedy občané třetích států, kteří disponují platným schengenským jednotným vízem nebo povolením k pobytu v některém z členských států EU, Švýcarska a Lichtenštejnska, tranzitovat po dobu pěti dní přes území České republiky do některého ze států schengenského prostoru (resp. Švýcarska či Lichtenštejnska) a nepotřebují národní vízum ČR.

V souladu s nařízením Rady (ES) č. 2252/2004 ze dne 13. 12. 2004 o normách pro bezpečnostní a biometrické prvky v cestovních pasech a cestovních dokladech vydávaných členskými státy a v souladu se zákonem č. 136/2006 Sb., kterým se mění některé zákony na úseku cestovních dokladů, začalo MZV vydávat od 1. 9. 2006 diplomatické pasy a služební pasy s prvním biometrickým údajem - biometrickým zobrazením obličeje. Od téhož data přijímají veškeré zastupitelské úřady ČR - s výjimkou honorárních konzulárních úřadů - žádosti českých občanů o vydání cestovního pasu s prvním biometrickým údajem - biometrickým zobrazením obličeje, které jsou elektronicky zasílány k vyřízení příslušným obecním úřadům obcí s rozšířenou působností v ČR. Cestovní doklady vydané před 1. 9. 2006 zůstávají v platnosti po dobu v nich uvedenou.

Zavedení biometrických údajů do cestovních dokladů představuje první krok k využití biometriky. V orgánech EU se v současnosti jedná o zavedení biometrických prvků do víz

v rámci Vízového informačního systému (VIS) a o dalším využití biometrických prvků pro identifikační účely.

Konzulární odbor MZV se rovněž aktivně podílel na realizaci pilotního projektu „Aktivní výběr kvalifikovaných zahraničních pracovníků“, který vstoupil dnem 1. 7. 2006 do čtvrtého roku své existence. Jeho realizace probíhá již v Kazachstánu, Bulharsku, Chorvatsku, Bělorusku, Moldavsku, Kanadě, Srbsku a Černé Hoře. Od 1. 1. 2006 se brány projektu otevřely pro Ukrajinu a od 1. 7. 2006 pro Bosnu a Hercegovinu, Makedonii a Ruskou federaci. Gestorem projektu je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, které jej provádí ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí ČR a Ministerstvem vnitra ČR.

V souvislosti s konzulární službou České republiky je třeba připomenout nezastupitelnou úlohu českých honorárních konzulátů v zahraničí. V roce 2006 pracovalo v nejrůznějších částech světa celkem 139 honorárních konzulátů České republiky.

Důležitou součástí české konzulární služby, která je z celé diplomacie vnímána nejcitlivěji, neboť se dotýká zájmů jednotlivců nacházejících se často ve vypjatých životních situacích daleko od domova, je výkon běžné konzulární agendy na konzulárních pracovištích zastupitelských úřadů ČR v zahraničí. Součástí této činnosti je péče o české občany, kteří se citnou v nouzi a jsou odkázáni na pomoc konzulárních pracovníků. Poskytování těchto služeb se vztahuje na všechny české občany, ať již v zemi pobývají krátkodobě, dlouhodobě či trvale.

VIII. ČESKÁ ZAHRANIČNÍ SLUŽBA

1. Personální činnost

V roce 2006, stejně jako v letech předchozích, došlo k obměně pracovníků na zastupitelských úřadech ČR v zahraničí, prováděné na základě *Plánu střídání*. Na ZÚ bylo vysláno celkem 292 pracovníků – z toho 264 k dlouhodobému služebnímu přidělení a 26 na krátkodobé vyslání (do 1 roku).

Na základě meziresortních dohod mezi ministerstvem zahraničních věcí, ministerstvem průmyslu a obchodu, ministerstvem obrany a ministerstvem vnitra byl na zastupitelské úřady vyslán příslušný počet pracovníků obchodně-ekonomických úseků, přidělců obrany ČR a styčných důstojníků MV.

Národní kontaktní místo

Personální odbor, *Národní kontaktní místo (NKM)*, přinášel po celý rok 2006 prostřednictvím webových stránek www.mzv.cz/nkm a www.mzv.cz/kariera informace o výběrových řízeních do institucí Evropské unie a do dalších mezinárodních vládních organizací (MVO). Průběžně byly o nabídkách volných míst informováni rovněž členové databáze určené pro zájemce o práci v MVO, kterou NKM zpravuje. NKM pokračovalo ve výběru a nominacích volebních pozorovatelů ve prospěch Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) a Evropské unie (EU). Pracoviště se rovněž podílelo na personálním zajištění účasti České republiky na civilních krizových misích Unie.

Konkrétní činnost a výsledky ve vztahu k hlavním MVO:

Evropská unie

NKM zajišťovalo informační servis zájemcům o hromadné výběrové řízení na administrátory/ky v oborech evropská veřejná správa/lidské zdroje, právo, ekonomika, mikroekonomika/obchodní správa, které bylo vyhlášeno v polovině roku 2006. Celkem se z České republiky na toto výběrové řízení (VŘ) přihlásilo přes 1000 zájemců.

Několik starších VŘ bylo v průběhu roku ukončeno. Snad největší z nich bylo VŘ na administrátory/ky (A*7) a asistenty/ky (B*3), publikované již v roce 2004. Dále to bylo VŘ

na administrátory lingvisty (A*5) a vedoucí oddělení (A*9. A*12), vyhlášené v roce 2005. Z těchto konkurzů se na rezervní seznamy s platností do konce roku 2007 dostaly desítky úspěšných uchazečů z ČR a snahou NKM je pomoci jim získat definitivní místo. Ve prospěch těchto občanů byl na webové stránky www.mzv.cz/kariera vložen nový článek „Výběrová řízení do EU – rezervní seznamy EPSO“.

NKM asistovalo i při několika drobnějších výběrových řízeních, včetně výběrových řízení na vyšší management EU.

Ve spolupráci s odborem lidských práv ministerstva zahraničních věcí vysílalo NKM volební pozorovatele EU, celkem bylo vysláno 21 dlouhodobých a 33 krátkodobých volebních pozorovatelů. Celkem ve třech případech se čeští občané účastnili přímo vedení volebních misí a šest občanů bylo vysláno na školení volebních specialistů EU.

NKM zajišťovalo i výběr a vysílání českých občanů na přípravné kurzy v oblasti civilního krizového řízení EU. Celkem se podařilo vyslat šest českých občanů.

OSN

Ve vztahu k OSN se NKM v roce 2006 angažovalo především při náboru zaměstnanců do Rozvojového programu OSN (UNDP) a dále do Světového potravinového programu (WFP) a Populačního fondu OSN (UNFPA). Celkem se NKM podílelo v tomto směru na čtyřech výběrových řízeních.

OBSE

V průběhu celého roku zajišťovalo Národní kontaktní místo nominace a souhlas s prodloužením působení českých občanů na polních misích OBSE na Balkáně a v kavkazské oblasti. Počet našich účastníků na misích OBSE se v průběhu roku 2006 pohyboval mezi dvanácti a čtrnácti, což znamená setrvalý stav. Velvyslanec P. Vacek stále zastává místo vedoucího mise OBSE v Albánii a nově se podařilo na misi OBSE v Chorvatsku umístit dalšího zaměstnance MZV na místo vedoucího místní pobočky.

Velký vzestup byl zaznamenán při vysílání pozorovatelů na volební mise OBSE. Celkem NKM v roce 2006 vyslalo do zemí bývalého Sovětského svazu a na Balkán téměř sto krátkodobých a jednoho dlouhodobého volebního pozorovatele OBSE.

Ostatní

Minimálního pokroku bylo dosaženo ve zvýšení počtu českých občanů v mezinárodním sekretariátu NATO, kde se NKM omezilo na vytipování vhodných kandidátů ze své databáze a předávání těchto údajů Stálé delegaci ČR při NATO v Bruselu.

V roce 2006 bylo NKM rovněž pověřeno organizací výběrového řízení na získání experta pro provinční rekonstrukční tým (PRT) v Afghánistánu, což se podařilo a expert byl do Afghánistánu vyslán.

2. Diplomatická akademie

Diplomatická akademie (DA) se v roce 2006 věnovala jak vzdělávání českých diplomatů, tak spolupůsobila na poli mezinárodního diplomatického vzdělávání. DA se soustředila na rozvíjení vztahů se zahraničními partnerskými institucemi, účastnila se přípravy a organizace IV. modulu 6. ročníku Evropského diplomatického programu a organizovala mezinárodní Letní školu evropských studií v Horažďovicích. Již tradičně DA v měsíci září zahájila základní diplomatickou přípravu pro juniorní diplomaty a dále ve shodě se svým pověřením zabezpečovala další moduly vzdělávání pro české diplomatické pracovníky.

A. Základní moduly vzdělávání

V roce 2006 organizovala Diplomatická akademie šest tradičních modulů vzdělávání :

- I. základní diplomatickou přípravu (DA1),
- II. vyšší diplomatickou přípravu (DA2),
- III. individuální diplomatickou přípravu (DA IN),
- IV. školení v oboru výpočetní techniky
- V. diplomatickou přípravu ekonomických diplomatů (DA EK)
- VI. vzdělávání v evropských záležitostech

I. Základní diplomatická příprava (DA 1)

V září 2006 nastoupilo do základní diplomatické přípravy 11 nových studentů, kteří byli vybráni ve dvoukolovém výběrovém řízení. Během intenzivní pětiměsíční teoretické přípravy posluchači absolvují přednášky a semináře zaměřené na doplnění znalostí z oblasti mezinárodních vztahů, diplomacie, bezpečnostní politiky, ekonomie a praktické kurzy zaměřené na osvojení komunikačních, negociačních a psychologických dovedností. Dále se frekventanti DA 1 zúčastnili kurzu přežití diplomata v teritoriích s vyššími bezpečnostními riziky, pořádaného ve spolupráci s Armádou ČR, a zahraničních exkurzí do Vídně a Bruselu.

II. Vyšší diplomatická příprava (DA 2)

DA v roce 2006 organizovala již osmý ročník DA 2. Do kurzu DA 2 bylo na základě přihlášek v roce 2006 nově zařazeno 12 diplomatických pracovníků MZV. Vedle kurzů manažerských a negociačních dovedností a kurzu veřejné diplomacie se frekventanti DA 2 zúčastnili i přednášek o mezinárodním právu, bezpečnostní politice a světové ekonomice. V roce 2006 ukončilo vyšší diplomatickou přípravu 16 frekventantů. Od zahájení vyšší diplomatické přípravy v roce 1999 ji úspěšně absolvovalo již 229 diplomatických pracovníků.

III. Individuální diplomatická příprava (DA IN)

DA pokračovala ve vzdělávání diplomatů čtvrtým ročníkem kurzu DA IN, který se stal nejnavštěvovanějším kurzem DA. V roce 2006 se do DA IN nově přihlásilo 44 a přípravu ukončilo 47 diplomatů (viz Příloha 3). Celkem od zahájení v roce 2003 DA IN úspěšně ukončilo 98 diplomatů.

IV. Školení v oboru výpočetní techniky

V roce 2006 probíhaly kurzy výpočetní techniky. V dopoledních kurzech bylo vyškoleno 401 osob, v odpoledních kurzech 102 osob. V počítačových kurzech bylo vyškoleno celkem 503 pracovníků MZV a ZÚ. V roce 2006 se uskutečnilo 11 individuálních konzultací.

V. Kurz pro ekonomické diplomaty

DA počtvrté připravila speciální přípravný modul pro ekonomické diplomaty. Kurz proběhl ve dnech 19. 4. - 12. 7. 2006 a zúčastnilo se ho 12 zaměstnanců MZV a 24 pracovníků MPaO.

VI. Vzdělávání v evropských záležitostech

DA připravila ve spolupráci s Diplomatickou akademií ve Vídni a nizozemským Institutem mezinárodních vztahů v Clingendaelu IV. modul 6. ročníku Evropského diplomatického programu, který se konal v Praze ve dnech 8. - 10. 3. 2006 za účasti více než 50 diplomatů ze členských zemí EU a z obou kandidátských států. Ústředním tématem tohoto ročníku byly „Transatlantické vztahy“, přičemž pražský 4. modul byl zaměřený na simulaci vyjednávání v Evropské komisi.

Diplomatická akademie dále uspořádala Letní školu evropských studií s ústředním tématem „The European Union in Search of Constitution“ pro české i zahraniční diplomaty a pro juniorní zaměstnance české státní správy, která se konala ve dnech 21. - 25. 8. 2006 v Horažďovicích. Kurz byl určen zejména pracovníkům se zájmem o evropskou problematiku a odbornou konverzaci v anglickém jazyce. Letní školy rovněž využily zahraniční partnerské diplomatické akademie a instituce a do Horažďovic zavítali dvě pracovnice bulharského ministerstva zahraničních věcí, pracovnice chorvatského ministerstva zahraničních věcí a student DA Peru. Kurzu se zúčastnilo také 25 zástupců z jiných institucí (pracovníci MZV, MF, MO, MPSV, MŠMT, MŽP, Poslanecké sněmovny a Senátu ČR).

3. Rozpočet a provoz Ministerstva zahraničních věcí ČR

- Dne 2. 12. 2005 schválila Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR zákon č. 543/2005 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2006. Na základě tohoto zákona byly stanoveny hlavní závazné ukazatele rozpočtu kapitoly 306 – Ministerstvo zahraničních věcí ČR na rok 2006 následovně:

-

- Příjmy celkem 80 000 000 Kč
- Výdaje celkem 4 648 289 000 Kč

-

Specifikem výdajové stránky rozpočtu kapitoly MZV je značný podíl výdajů realizovaných v zahraničních měnách, a proto konečné čerpání rozpočtu vyjádřené v české

měně je silně závislé na vývoji kurzu české koruny k hlavním zahraničním měnám. Výdajové a příjmové stránky kapitoly dále ovlivňují:

- aktivní činnost zastupitelských úřadů související s členstvím České republiky v Evropské unii,
- prohlubování spolupráce s mezinárodními organizacemi, včetně plnění finančních závazků vůči těmto organizacím,
- podpora proexportní politiky státu,
- nárůst konzulární agendy a probíhající modernizace vízového procesu podle požadavků EU a Schengenských dohod a příprava na zavedení biometrických prvků,
- zajišťování bezpečnosti zastupitelských úřadů i osob v zahraničí a ochrana utajovaných skutečností resortu v souladu se zákonem č. 412/2005 Sb.,
- zvyšování bezpečnosti a spolehlivosti provozu informačního systému MZV a jeho certifikace pro práci s utajovanými skutečnostmi,
- nákup či pronájem nových objektů v souladu s koncepcí české zahraniční politiky,
- poskytování humanitární pomoci do zahraničí,
- realizace projektů rozvojové zahraniční spolupráce,
- realizace projektů na pomoc Iráku a řešení kosovské krize,
- pomoc občanům ČR v zahraničí, kteří se ocitli v nouzi.

Příjmy organizačních složek státu a příspěvkových organizací

Zákonem o státním rozpočtu na rok 2006 byl ukazatel příjmů kapitoly MZV stanoven ve výši 80.000 tis. Kč. Skutečně dosažené příjmy celkem činily 400.650 tis. Kč. V celkových příjmech je i zahrnut převod z rezervního fondu MZV ve výši 65.028 tis. Kč na financování programů reprodukce majetku a na neinvestiční výdaje ve výši 198.500 tis. Kč, který je následkem operace při realizaci rozpočtového opatření. Reálně dosažené příjmy činily 137.122 tis. Kč.

Odvody z odprodeje pozemků příspěvkovou organizací Diplomatičeský servis do státního rozpočtu činil 10.350 tis. Kč. Česká centra odvedla za příjmy z prodeje movitého majetku do státního rozpočtu 210.630 tis. Kč.

Mimo rozpočtované příjmy odvedlo MZV v roce 2006 přímo do státního rozpočtu správní poplatky za úřední úkony konzulárních úseků zastupitelských úřadů ve výši 618.520.388,36 Kč.

Neinvestiční výdaje

Celkový objem běžných výdajů státního rozpočtu v roce 2006 dosáhl částky 5.694.418 tis. Kč. Finanční prostředky takto vynaložené představovaly výdaje na nákup služeb (výdaje za nájemné budov a bytů pracovníků v zahraničí, výdaje spojené s vrcholnými návštěvami a jiné výdaje ve výši 949.571 tis. Kč), materiálu (výdaje na obměnu drobného hmotného majetku a nákup běžného materiálového vybavení zastupitelských úřadů i ústředí ve výši 221.527 tis. Kč), nákupem vody, paliv a energie (100.110 tis. Kč), mzdovými prostředky pracovníků MZV ČR (600.955 tis. Kč), výdaji za náhrady (náhrady zvýšených životních nákladů pracovníků v zahraničí vyplácené dle nařízení vlády č. 62/1994 Sb., školné v zahraničí – ve výši 1.247.524 tis. Kč), ostatními nákupy (výdaje za místní síly na ZÚ, opravy a údržbu vlastních či najatých nemovitostí, cestovné aj. ve výši 565.609 tis. Kč) a ostatními neinvestičními výdaji (zahrnují transfery mezinárodním organizacím, příspěvky příspěvkovým organizacím aj. ve výši 1.278.315 tis. Kč).

Ve většině položek běžných výdajů kapitoly MZV došlo k úspoře rozpočtových prostředků oproti plánovaným výdajům.

Zásadní vliv na čerpání finančních prostředků kapitoly měl v roce 2006 silný kurz Kč, a to zejména vůči USD a EUR, neboť v těchto měnách je hrazena rozhodující část výdajů kapitoly.

- Výdaje na financování programů reprodukce majetku

Přehled čerpání výdajů na financování programů reprodukce majetku MZV v roce 2006:

údaje v tis. Kč (bez započtení převodů do rezervního fondu)

	Upravený rozpočet 2006	Skutečnost 2006	%
Výdaje celkem	1.381.940	1.016.907	73,59
Výdaje programu 206 010	1.283.450	947.095	73,79
Výdaje programu 306 020	98.490	69.811	70,88

Čerpání prostředků na financování programů reprodukce majetku v roce 2006 vycházelo z plánu realizace dvou programů kapitoly MZV (č. 206 010 a 306 020). Konečný limit výdajů činil 1.381.940 tis. Kč. Zejména z důvodů komplikací a zdržení akcí spojených s praktickou realizací zákona o zadávání veřejných zakázek v zahraničí, byly přidělené prostředky použity pouze ve výši 1.016.907 tis. Kč.

Podřízené příspěvkové organizace

V rámci MZV ČR působilo v roce 2006 pět příspěvkových organizací, na jejichž činnost MZV ČR poskytuje investiční a neinvestiční příspěvky. MZV ČR poskytlo v roce 2006 těmto organizacím příspěvek na provoz ve výši 215.451 tis. Kč a příspěvek ve formě systémové investiční dotace ve výši 130.610 tis. Kč.

Česká centra

Organizace zajišťuje činnost Českých center v zahraničí, která jsou zaměřena na propagaci ČR a rozvíjení kulturních a obchodních styků. Příspěvek na provoz Českých center dosáhl v roce 2006 částky 103.108 tis. Kč.

Ústav mezinárodních vztahů

Ústav je příspěvkovou organizací zabývající se studiem mezinárodních vztahů. Příspěvek na činnost této organizace činil v roce 2006 53.865 tis. Kč.

Kancelář generálního komisaře EXPO 2005

Kancelář realizovala českou účast na Všeobecné světové výstavě EXPO 2005 v Aichi, Japonsku. Příspěvek na provoz v roce 2006 dosáhl částky 10.130 tis. Kč, dále kancelář čerpala individuální investiční dotaci ve výši 2.417 tis. Kč. V roce 2006 byla její činnost utlumena.

Diplomatický servis

- V roce 2006 byly této organizaci přiděleny příspěvky na provoz ve výši 42.300 tis. Kč a systémová investiční dotace dosáhla výše 55.693 tis. Kč.
- Zámek Štiřín
- Zajišťuje konferenční, kongresové a stykové služby jak pro MZV ČR, tak i pro další ústřední orgány. Poskytuje také komerční ubytovací, restaurační a kongresové služby. Příspěvek na provoz dosáhl v roce 2006 částky 6.048 tis. Kč a byl poskytnut na úhradu ztráty z minulých let. Systémová investiční dotace byla poskytnuta ve výši 72.500 tis. Kč.
- Podpora výzkumu a vývoje
- V rámci kapitoly 306 – MZV ČR jsou každoročně vyčleňovány účelové prostředky na podporu výzkumu a vývoje. V roce 2006 byly čerpány prostředky ve výši 4.931 tis. Kč.
- Ústav mezinárodních vztahů pak čerpal institucionální prostředky na výzkum a vývoj ve výši 14.274 tis. Kč.
- Výdaje na humanitární pomoc
- V průběhu roku 2006 byly do kapitoly MZV uvolněny prostředky na humanitární pomoc v celkové výši 80.000 tis. Kč, z toho 15.000 tis. Kč na pomoc na řešení následků konfliktu na Blízkém východě dle usnesení vlády 932 z 2. 8. 2006 z položky „Vládní rozpočtová rezerva“. Prostředky byly v průběhu roku vyčerpány na humanitární pomoc Vietnamu, Afgánistánu, Kambodži, Angole, Tanzanii,

Myanmaru/Barmě, Indonésii, Srí Lance, Etiopii, Thajsku, Keni, Filipínám a na pomoc Blízkému východu.

- Z prostředků uvolněných na řešení důsledků kosovské krize dle usnesení vlády č. 765/1999 bylo čerpáno 11.226 tis. Kč. V rámci toho MZV přispělo mezinárodním organizacím na pomoc regionu a realizovalo některé projekty na předávání zkušeností ze vstupu do NATO a EU, včetně příspěvku na činnost Paktu stability pro jihovýchodní Evropu.

Výdaje na transformační spolupráci

Ve státním rozpočtu ČR na rok 2006 v kapitole VPS byly v souladu s usnesením vlády č. 664 z 1. 6. 2005 vyčleněny prostředky na transformační spolupráci v celkové výši 54.000 tis. Kč, z toho 20.000 tis. Kč z položky „Vládní rozpočtová rezerva“ na pomoc opozici a občanské společnosti v Bělorusku. Z těchto prostředků bylo v roce 2006 financováno celkem 50 projektů českých nevládních institucí a samostatných aktivit realizovaných MZV v celkové výši 53.438 tis. Kč. Další prostředky na transformační pomoc Irácké republice byly čerpány z rezervního fondu MZV ve výši 13.583 tis. Kč.

Výdaje na zahraniční rozvojovou pomoc a spolupráci

V roce 2006 byla na poskytování rozvojové pomoci a spolupráce (dále jen “ZRS”) čerpána částka 45.749 tis. Kč. Překročení čerpání bylo kryto převodem z rezervního fondu MZV.

Rámcovým cílem ČR v oblasti ZRS je v souladu s úsilím mezinárodního společenství přispět k snížení chudoby, napomoci ekonomicko – průmyslovému rozvoji, postupné integraci partnerských zemí světové ekonomiky, rozvoji a upevnění demokracie, lidských práv a řádné správy věcí veřejných zavedením právních principů, řízením migrace, udržitelného rozvoje s důrazem na jeho enviromentální složku.

Neinvestiční transfery do zahraničí

Neinvestiční transfery do zahraničí zahrnují v případě kapitoly MZV ČR především platby mezinárodním organizacím, jejichž členem je ČR, a peněžní dary krajanským spolkům v zahraničí. V kapitole VPS byla vyčleněna pro tyto účely částka 1.216.830 tis. Kč. Na

základě rozpočtových opatření byly uvolněny z VPS prostředky ve výši 1.156.135 tis. Kč. Z těchto prostředků byly hrazeny především příspěvky mezinárodním organizacím a dále výdaje spojené se zapojením občanů ČR do civilních misí EU a dalších mezinárodních vládních organizací.

- Neinvestiční dotace neziskovým a podobným organizacím
- MZV ČR poskytlo v roce 2006 těmto organizacím neinvestiční dotace v celkové výši 118.907 tis. Kč z kterých bylo použito celkem 113.159 tis. Kč. Prostředky byly vynaloženy v souladu s platnými předpisy a usneseními vlády.
- Neinvestiční dotace podnikatelským subjektům
- V roce 2006 byly ze strany MZV ČR vynaloženy prostředky na neinvestiční dotace podnikatelským subjektům ve výši 3.509 tis. Kč na projekty v oblasti výzkumu a vývoje.
- Zahraniční vysílání Českého rozhlasu
- Prostředky na financování vysílání zahraničního rozhlasu byly čerpány ve výši 68.000 tis. Kč.
- Vrcholné státní návštěvy
- Prostředky na zabezpečení zahraničních cest vrcholných představitelů ČR a vrcholných státních návštěv v České republice byly v roce 2006 čerpány ve výši 56.878 tis. Kč.

Výdaje na bezpečnostní a biometrické prvky v cestovních pasech a cestovních dokladech

Na bezpečnostní a biometrické prvky v cestovních pasech a cestovních dokladech bylo v roce 2006 pro kapitolu MZV vyčleněno 249.900 tis. Kč. V průběhu roku bylo na tyto účely čerpáno celkem 100.381 tis. Kč. Zbylé prostředky ve výši 149.519 tis. Kč byly převedeny do rezervního fondu MZV.

Závěrečné hodnocení plnění rozpočtu MZV ČR

Hospodaření kapitoly – 306 MZV lze hodnotit v roce 2006 jako úspěšné, ukazatele rozpočtu byly dodrženy vyjma ukazatele „Výdaje celkem“, který byl překročen o výdaje na zajištění přípravy na krizové situace podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů o 276 830 tis. Kč. Toto překročení, tak jako v případě překročení závazných ukazatelů na výdaje spojené se zahraniční rozvojovou spoluprací, transformační spoluprací a humanitární pomocí, bylo kryto převodem z rezervního fondu MZV.

Vývoj v jednotlivých čtvrtletích v roce 2006 odpovídal specifikům a potřebám činnosti MZV, včetně závazků vůči mezinárodním organizacím, a to v návaznosti na úkoly a cíle zahraniční politiky České republiky.

PŘÍLOHY

Přehled o diplomatických stycích České republiky

Země	Navázání diplomatických styků s bývalým „eskoslovenskem	Navázání Diplomatických styků s Českou republikou	Příslušný zastupitelský úřad „eské republiky	Příslušný zastupitelský úřad daného státu pro „eskou republiku
Afghánistán	1937	1993	Islámábád	Praha
Albánie	1927	1993	Tirana	Praha
Alžírsko	1962	1993	Alžír	Praha
Andorra	nebyly dipl. styky	1996	Madrid	Vídeň
Angola	1975	1993	Luanda	Berlín
Antigua a Barbuda	nebyly dipl. styky	31.1.1997	Caracas	Londýn
Argentina	1924	1993	Buenos Aires (HK Presidencia Roque Sáenz Peña, HK Mendoza)	Praha
Arménie	1992	1993	Tbilisi	Vídeň
Austrálie	1972	1993	Canberra (GK Sydney, HGK Melbourne, HK Perth, HK Adelaide)	Varšava (HK Praha)
Ázerbájdžán	1992	1993	Tbilisi	není ur. en
Bahamy	nebyly dipl. styky	2005	Havana	není ur. en
Bahrajn	1990	1993	Rijád	Berlín
Bangladéš	1972	1993	Dillí (HK Dháka)	Berlín
Barbados	1977	1996	Caracas	Londýn
Belgie	1919	1993	Brusel (HK Antverpy, HK Lutych)	Praha
Belize	nebyly dipl. styky	1996	San José (HK Orange Walk Town)	není ur. en (HK Praha)
Bělorusko	1992	1993	Minsk	Praha
Benin	1962	1993	Abuja	Berlín (HK Praha)

Bolívie	1935	1993	Lima (HK La Paz)	Vídeň
Bosna a Hercegovina	1992	1993	Sarajevo	Praha
Botswana	1968	1997	Pretoria	Londýn
Brazílie	1918	1993	Brasília (GK Sao Paulo, HK Manaus, HK Joinville, HK Recife)	Praha
Brunej	1992	1995	Jakarta	není ur. en
Bulharsko	1920	1993	Sofie (HK Varna)	Praha
Burkina Faso	1968	1993	Akkra	Vídeň
Burundi	1963	1993	Nairobi	Berlín
„ad	1967	1994	Abuja	Moskva
„ína (ČLR)	1930 (1949)	1993	Peking (GK Hongkong, GK Šanghaj)	Praha
Černa Hora		2006	Bělehrad	není určen
Dánsko	1920	1993	Kodaň (HK Aarhus)	Praha
Dominika	nebyly dipl. styky	1996	Caracas	není ur. en
Dominikánská republika	1942	1993	Caracas (HK Santo Domingo)	Brusel (GK Praha)
Džibutsko	1977	1997	Addis Abeba (HGK Džibuti)	není ur. en
Egypt	1922	1993	Káhira (HK Alexandria)	Praha
Ekvádor	1935	1993	Bogotá (HK Guayaquil)	Varšava
Eritrea		1993	Addis Abeba	Berlín
Estonsko	1922	1993	Tallinn (HK Tallinn)	Praha
Etiopie	1944	1993	Addis Abeba	Berlín

Fidži	1970	1996	Canberra	není ur. en
Filipíny	1973	1993	Manila (HK Davao)	Praha
Finsko	1921	1993	Helsinky (HK Oulu, HK Tampere)	Praha
Francie	1918	1993	Paříž (HK Lille, HK Lyon, HK Nancy, HK Nantes)	Praha
Gabon	1976	1993	Abuja	Libreville
Gambie	1972	1993	Akkra (HK Banjul)	Brusel
Ghana	1959	1993	Akkra	Praha
Grenada	1979	1993	Caracas	není ur. en
Gruzie	1992	1993	Tbilisi	Praha
Guatemala	1927	1993	Mexiko (HK Guatemala)	Viedeň (HK Praha)
Guyana	1976	1993	Caracas	Londýn
Guinea	1959	1993	Akkra (HK Konakry)	Berlín
Guinea Bissau	1973	1993	Akkra	Brusel
Haiti	1943	2005	Caracas	není ur. en
Honduras	1930	1993	San José (HGK Tegucigalpa)	Berlín
Chile	1924	1993	Santiago	Praha
Chorvatsko	1992	1993	Záhřeb	Praha
Indie	1947	1993	Dillí (GK Mumbai)	Praha
Indonésie	1955	1993	Jakarta (HK Bali, HK Makassar, HK Surabaya)	Praha
Irák	1933	1993	Bagdád	Praha
Írán	1925	1993	Teherán	Praha
Irsko	1947	1993	Dublin	Praha

Island	1946	1993	Oslo (HK Reykjavík)	Vídeň (HGK Praha)
Itálie	1918	1993	Řím (HK Benátky, HK Florencie, HK Miláno, HK Neapol, HK Palermo, HK Udine)	Praha
Izrael	1948	1993	Tel Aviv (HGK Tel Aviv, HK Eilat, HK Haifa, HK Jeruzalém)	Praha
Jamajka	1975	1993	Caracas	Berlín (HK Praha)
Japonsko	1920	1993	Tokio (HK Kóbe)	Praha
JAR	1991	1993	Pretoria (GK Kapské město)	Praha
Jemen	JeAR 1956 JLDR 1968	1993	Sanáa	Praha
Jordánsko	1964	1993	Ammán	Vídeň
Kambodža	1956	1993	Bangkok	Varšava
Kamerun	1990	1993	Abuja (HK Douala)	Moskva
Kanada	1942	1993	Ottawa (GK Montreal, GK Toronto, HK Calgary, HK Vancouver, HK Winnipeg)	Praha
Kapverdy	1975	1993	Akkra (HK Praia)	Berlín
Katar	1990	1993	Kuvajt	Budapešť
Kazachstán	1992	1993	Almaty	Praha
Keňa	1964	1993	Nairobi	Haag
KLDR	1948	1993	Pchjongjang	Praha

Kolumbie	1934	1993	Bogotá (HK Barranquilla, HK Cartagena de Indias)	Vídeň
Komory	1977	1995	Nairobi	Moroni
Konžská republika	1964	2003	Kinshasa	Berlín
Demokratická republika Kongo	1960	1993	Kinshasa	Praha
Korejská republika	1990	1993	Soul	Praha
Kostarika	1935	1993	San José	Praha
Kuba	1920	1993	Havana	Praha
Kuvajť	1963	1993	Kuvajť	Praha
Kypr	1960	1993	Nikósie (HK Limassol)	Praha
Kyrgyzstán	1992	1993	Almaty (HK Biškek)	Vídeň
Laos	1962	1993	Bangkok	Varšava
Lesotho	1982	1993	Pretoria	Řím
Libanon	1946	1993	Bejrút	Praha
Libérie	1972	1993	Akkra (HK Monrovia)	není určen
Libye	1960	1993	Tripolis	Praha
Litva	1922	1993	Vilnius	Praha
Lotyšsko	1922	1993	Riga	Praha
Lucembursko	1922	1993	Lucemburk (HK Lucemburk)	Praha
Madagaskar	1976	1993	Addis Abeba	Moskva
Maarsko	1922	1993	Budapešť	Praha
Makedonie/ FYROM		1994	Skopje	Vídeň
Malajsie	1971	1993	Kuala Lumpur (HK Johor Bahru)	Praha
Malawi	1991	1993	Harare	Berlín
Maledivy	1975	1993	Dillí	není určen
Mali	1960	1993	Alžír (HK Bamako)	Berlín

Malta	1968	1993	Řím (HK Naxxar)	La Valletta (HK Praha)
Maroko	1959	1993	Rabat (HK Casablanca, HK Fes)	Praha
Mauretánie	1965	1993	Rabat	Moskva
Mauritius	1976	1993	Pretoria (HK Port Louis)	Berlín (HK Praha)
Mexiko	1922	1993	Mexico City (HK Guadalajara, HK Monterrey, HK Tijuana)	Praha
Mikronésie	nebyly dipl. styky	2004	Manila	není určen
Moldavsko	1992	1993	Kišiněv	Budapešť
Mongolsko	1950	1993	Ulánbátár	Praha
Mosambik	1975	1993	Harare	Berlín
Myanmar/ Barma	1955	1993	Bangkok	Berlín
Namibie	1990	1993	Pretoria	Moskva
N mecko	1920 NDR 1949 SRN 1973	1993	Berlín (GK Bonn, GK Drážďany, GK Mnichov, HK Dortmund, HK Frankfurt nad Mohanem, HK Hamburk, HK Norimberk, HK Rostock, HK Stuttgart)	Praha
Nepál	1959	1993	Dillí (HK Káthmándú)	Berlín (HK Praha)
Niger	1975	1995	Akkra (HK Niamey)	Bonn
Nigérie	1961	1993	Abuja	Varšava
Nikaragua	1930	1993	San José (HK Managua)	Berlín (HK Praha)
Nizozemsko	1919	1993	Haag (HGK Amsterdam)	Praha

Norsko	1921	1993	Oslo (HK Bergen, HK Trondheim)	Praha
Nový Zéland	1958	1993	Canberra (HK Auckland)	Berlín (HK Praha)
Omán	1990	1993	Rijád	Vídeň
Pákistán	1950	1993	Islámábád	Praha
Palau		2003	Manila	není určen
Palestina	1983	1993	Ramalláh (sty. ný úřad s osobností na Palestinských autonomních územích)	Praha
Panama	1929	1993	San José (HK Panama)	Berlín (HK Praha)
Papua Nová Guinea	nebyly dipl. styky	1995	Jakarta (HK Port Moresby)	není určen
Paraguay	1936	1993	Buenos Aires (HK Asunción)	Vídeň (HK Praha)
Peru	1922	1993	Lima	Praha
Pobřeží slonoviny	1984	1993	Akkra	Berlín
Polsko	1919	1993	Varšava (GK Katovice, HK Štětín, HK Poznaň)	Praha
Portugalsko	1920	1993	Lisabon (HK Porto, HK Funchal)	Praha
Rakousko	1920	1993	Vídeň (HK Graz, HK Innsbruck, HK Salcburk, HK Klagenfurt, HK Linec)	Praha
Rovníková Guinea	1970	1993	Abuja	Berlín
Rumunsko	1919	1993	Bukurešť	Praha

Rusko	1934	1993	Moskva (GK Jekatěrinburg, GK Sankt Peterburg, HK Chanty-Mansijsk, HK Nižnij Novgorod)	Praha
Rwanda	1965	1998	Nairobi	Berlín
Řecko	1920	1993	Athény (HK Heraklion, HK Pireus, HK Rhodos, HK Soluň)	Praha
Salvador	1930	1994	San José (HK San Salvador)	Berlín
Samoa	nebyly dipl. styky	1995	Canberra	není určen
San Marino	1991	1993	Vatikán	San Marino
Saúdská Arábie	nebyly dipl. styky	1995	Rijád (HK Džidda)	Praha
Senegal	1967	1993	Rabat	Berlín
Seychely	1976	1993	Nairobi (HK Victoria)	Victoria (HK Praha)
Sierra Leone	1963	1993	Akkra	Moskva
Singapur	1973	1993	Singapur	Singapur (HK Praha)
Slovensko		1993	Bratislava	Praha
Slovinsko	1992	1993	Lublana	Praha
Somálsko	1960	2002	Nairobi	Moskva
Spojené arabské emiráty	1988	1993	Abu Dhabi	Vídeň
Srbsko		2003	Belhrad	Praha
Srí Lanka	1957	1993	Dillí (HK Colombo)	Vídeň (HK Praha)
Středoafrická republika	1970	v jednání	Kinshasa	Paříž
Súdán	1956	1993	Káhira (HK Chartúm)	Vídeň
Surinam	1976	1996	Caracas	není určen
Suverénní štát maltézských rytířů	1939	1993	Vatikán	Praha

Svatá Lucie	nebyly dipl. styky	1996	Caracas	není určen
Svatý Kryštof a Nevis	nebyly dipl. styky	1993	Caracas	není určen
Svatý Tomáš a Princův ostrov	1975	1999	Luanda	není určen
Svatý Vincent a Grenadiny	nebyly dipl. styky	1995	Caracas	není určen
Svazijsko	1991	1993	Pretoria	Brusel
Sýrie	1946	1993	Damašek (HK Aleppo)	Praha
Šalomounovy ostrovy	nebyly dipl. styky	1996	Canberra	Brusel
Španělsko	1919	1993	Madrid (HK Barcelona, HK Benidorm, HK Oviedo, HK Tenerife)	Praha
Švédsko	1920	1993	Stockholm (HK Göteborg, HK Malmö)	Praha
Švýcarsko	1919	1993	Bern (HK Basilej, HK Curych, HK Locarno)	Praha
Tádžikistán	1992	1993	Taškent	Vídeň (HK Praha)
Tanzanie	1961	1993	Nairobi	Berlín
Thajsko	1974	1993	Bangkok	Praha
Togo	1960	1993	Akkra (HK Lomé)	Paříž
Trinidad a Tobago	1979	1997	Caracas (HK Port of Spain)	není určen
Tunisko	1959	1993	Tunis	Praha
Turecko	1924	1993	Ankara (GK Istanbul, HK Antalya, HK Izmir)	Praha
Turkmenistán	1992	1993	Moskva	Vídeň
Tuvalu	nebyly dipl. styky	2005	Kuala Lumpur	není určen

Uganda	1962	1993	Nairobi	Moskva
Ukrajina	1922	1993	Kyjev (GK Lvov)	Praha
Uruguay	1921	1993	Montevideo (HK Punta del Este)	Praha
USA	1919	1993	Washington (GK Chicago, GK Los Angeles, GK New York, HGK Atlanta, HGK Fort Lauderdale, HGK Houston, HGK Philadelphia, HGK San Francisco, HK Anchorage, HK Boston, HK Buffalo, HK Kansas City, HK Minneapolis, HK New Orleans, HK Portland, HK San Juan)	Praha
Uzbekistán	1992	1993	Taškent	Vídeň
Vanuatu	nebyly dipl. styky	2002	Canberra	není určen
Vatikán	1920	1993	Vatikán	Praha
Velká Británie	1918	1993	Londýn (HGK Edinburgh, HK Cardiff)	Praha
Venezuela	1929	1993	Caracas (HK Maracaibo)	Praha
Vietnam	1950	1993	Hanoj (HK Ho Či Minovo Město, HK Haiphong)	Praha
Východní Timor		2002	Jakarta	není určen
Zambie	1965	1993	Harare	Berlín
Zimbabwe	1981	1993	Harare	Vídeň

Poznámky:

- 1) Stav k 31.12. 2006
- 2) Tabulka neobsahuje informace o obdobích, kdy byly diplomatické styky přerušeny.
- 3) Jako příslušné úřady jsou uvedeny nejvyšší rezidentní úřady. V závorkách jsou uvedeny příslušné generální konzuláty (GK), generální konzuláty vedené honorárními úředníky (HGK) a konzuláty vedené honorárními úředníky (HK).
- 4) Uvedená data diplomatických styků odrážejí současný stav bádání.
- 5) Tabulka nereflektuje rozdíly mezi navázáním dipl. styků na úrovni vyslanectví a velvyslanectví.

Přehled o členství České republiky v mezinárodních organizacích

Přehled o členství ČR v mezinárodních organizacích systému OSN

Organizace	Příspěvek ČR (v tis. Kč)	Gestor
OSN – řádný rozpočet	79 175	MZV
OSN – mírové operace	51 740	MZV

Programy, fondy a jiné orgány OSN

Organizace	Příspěvek ČR (v tis. Kč)	Gestor
UNDP – Rozvojový program OSN	28 000	MZV
UNICEF – Dětský fond OSN	5 000	MŠMT
UNITAR – Výcvikový institut OSN	0	MZV
UNV – Dobrovolníci OSN	8 000	MZV
UNFPA – Populační fond OSN	5 000	MZV
UNEP – Program OSN pro životní prostředí	5 000	MŽP
HABITAT – Program OSN pro lidská sídla	2 500	MMR
UNDCP – Program OSN pro kontrolu narkotik	5 000	MZV
UN ODC – Úřad OSN proti drogám a zločinu	0	MZV
UNIFEM – Ženský fond OSN	0	MZV
UNDDA – Odbor OSN pro odzbrojení	3 000	MZV

Mezinárodní organizace systému OSN (v závorce sídlo)

Organizace	Příspěvek ČR (v tis. Kč)	Gestor
FAO (Řím) – Organizace OSN pro výživu a zemědělství	17 236	MZe
UNIDO (Vídeň) – Organizace OSN pro průmyslový rozvoj	5 912	MZV
IMO (Londýn) – Mezinárodní námořní organizace	462	MD
ICAO (Montreal) – Organizace pro civilní letectví	2 142	MD
ITU (Ženeva) – Mezinárodní telekomunikační unie	6 445	MD
UPU (Bern) – Světová poštovní unie	3 565	MD
WHO (Ženeva) – Světová zdravotnická organizace	19 141	MZd
ILO (Ženeva) – Mezinárodní organizace práce	11 946	MPSV
WMO (Ženeva) – Světová meteorologická Organizace	0	MŽP/ČHMÚ
MAAE (Vídeň) – Mezinárodní agentura pro atomovou energii	9 960	SÚJB
PC CTBTO (Vídeň) – Přípravná komise Organizace pro zákaz jaderných zkoušek	4 526	SÚJB
OPCW (Haag) – Organizace pro zákaz chemických zbraní	3 340	SÚJB
ISA (Jamajka) – Mezinárodní úřad pro mořské dno	0	MPO
UNESCO (Paříž) – Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu	13 341	MZV
UNWTO (Madrid) – Světová organizace cestovního ruchu	3 280	MMR

Přehled o členství ČR v mezinárodních organizacích v oblasti mnohostranných ekonomických vztahů

Organizace	Zkratka / sídlo	Příspěvek ČR (v tis. Kč)	Gestor
Evropská a středozevní organizace pro ochranu rostlin	EPPO / Paříž	800	MZe
Evropská konference civilního letectví	ECAC / Neuilly s. S.	286	MD
Evropská konference pro molekulární biologii	EMBC / Heidelberg	2 330	MŠMT
Evropská organizace pro jaderný výzkum	CERN / Ženeva	149 000	MŠMT
Konference evropských ministrů dopravy	ECMT / Paříž	124	MD
Mezinárodní energetická agentura	IEA / Paříž	316	MPO
Mezinárodní námořní organizace	IMO / Londýn	462	MD
Mezinárodní organizace kriminální policie	INTERPOL / Lyon	9 750	MV
Mezinárodní organizace práce	ILO / Ženeva	11 946	MPSV
Mezinárodní organizace pro civilní letectví	ICAO / Montreal	2 104	MD
Mezinárodní organizace pro vinnou révu a víno	OIV / Paříž	496	MZe
Mezinárodní středisko pro zachování a restauraci kulturních statků	ICCROM / Řím	192	MK
Mezinárodní telekomunikační unie	ITU / Ženeva	6 445	MI
Mezinárodní unie pro ochranu nových druhů rostlin	UPOV / Ženeva	490	MZe
Mezinárodní úřad pro legální metrologii	OIML / Paříž	0	MPO
Mezinárodní úřad pro míry a váhy	BIPM / Paříž	1 408	MPO
Mezinárodní úřad pro mořské dno	ISA / Kingston (Jam.)	0	MPO
Mezinárodní úřad pro zdraví zvířat	OIE / Paříž	760	MZe
Mezinárodní úřad pro výstavnictví	BIE / Paříž	91	MZV
Mezinárodní ústav chladírenský	IIR / Paříž	494	MPO
Mezivládní organizace pro mezinárodní železniční dopravu	OTIF / Bern	1 937	MD
Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj	OECD / Paříž	34 298	MZV
Organizace pro spolupráci železničních drah	OSŽD / Varšava	2 377	MD
Spojený ústav jaderných výzkumů	SÚJV / Dubna (RF)	31 926	MŠMT
Společná organizace InterOceanmetal	IOM / Štětín	3 589	MPO
Stálá komise pro zkoušky ručních palných zbraní	CIP / Liège	64	MPO
Středoevropská iniciativa	SEI/Terst	562	MZV
Světová celní organizace	WCO / Brusel	555	MF/GŘC
Světová meteorologická organizace	WMO / Ženeva	0	MŽP
Světová obchodní organizace	WTO / Ženeva	17 813	MPO
Světová organizace cestovního ruchu	UNWTO / Madrid	3 280	MMR
Světová poštovní unie	UPU / Bern	3 565	MI
Světový svaz ochrany přírody	IUCN / Gland (Švýc.)	1 320	MŽP

Příspěvky České republiky mezinárodním organizacím a institucím v oblasti mezinárodního práva v roce 2006

Název organizace	Sídlo	Gestor	Příspěvek ČR v Kč (v tis. Kč, zaokr.)
UNIDROIT Institut pro sjednocení mez.práva soukromého	Řím	MPO	526
WIPO Světová organizace duševního vlastnictví	Ženeva	MK, MPO	2 500
SRS Stálý rozhodčí soud	Haag	MZV	142
ICTR Mez.trest.tribunál pro Rwandu	Arusha	MZV	3 935
ICTY Mez. trest. tribunál pro bývalou Jugoslávii	Haag	MZV	3 491
HKMPS Haagská konference mez.práva soukromého	Haag	MS	716
ICRC	Ženeva	MZV	5 166
Mez.humanitární vyšetřovací komise	Ženeva	MZV	10
ITLOS Mez.tribunál pro mořské právo	Hamburg	MZV	569
ICTY – dobrovolný př. Mezinárodní trestní tribunál pro bývalou Jugoslávii	Haag	MZV	250
ICTR – dobrovolný př. Mezinárodní trestní tribunál pro Rwandu	Haag	MZV	250
Haagská akademie mez.práva	Haag	MZV	68

Přehled o účasti České republiky v mírových misích

V průběhu roku 2006 působili vojenští pozorovatelé, příslušníci Armády České republiky, civilní policisté a specialisté v těchto regionech, operacích a misích:

Mírové operace a polní mise

OSN	UNOMIG	Gruzie	5 vojenských pozorovatelů
	MONUC	Konžská demokratická republika	3 vojenští pozorovatelé
	UNMEE	Eritrea - Etiopie	2 vojenští pozorovatelé
	UNMIK	Kosovo	1 vojenský pozorovatel 16 civilních policistů
	UNMIL	Libérie	3 vojenští pozorovatelé 5 civilních policistů
NATO	KFOR	Kosovo	cca 490 příslušníků AČR
	ISAF	Afghánistán	150 příslušníků AČR
	NATO TRAINING MISSION	Irák	99 příslušníků AČR
EU	ALTHEA	Bosna a Hercegovina	52 příslušníků AČR
	EUPM	Bosna a Hercegovina	3 civilní policisté
	EU JUST LEX	Irák / Bagdád	3 policejní koordinátoři
	EU BAM	hranice Ukrajina/Moldávie	3 civilní policisté 4 celní experti
OBSE	Polní mise	Gruzie Bosna a Hercegovina Arménie Chorvatsko Makedonie Albánie	4 příslušníci AČR 1 příslušník AČR 1 příslušník AČR 1 příslušník AČR 1 příslušník AČR 3 příslušníci AČR
Ostatní mise	Ochrana ZÚ Bagdád	Irák	13 civilních policistů
	Výcvik iráckých policistů	Jordánsko (ukončeno k 31. 12. 2006)	10 civilních policistů

Vedoucí zastupitelských misí ČR ke dni 31. 12. 2006

1. Zastupitelské mise vedené na úrovni velvyslanců a chargé d'affaires

země	vedoucí zastupitelského úřadu	datum udělení agrément	datum předání pověřovacích listin
Abú Dhabí Spojené arabské emiráty	JEŘÁBKOVÁ Věra velvyslankyně	30. 8. 2005	10. 4. 2006
Abuja Nigerijská federativní republika <u>Působnost:</u> Nigérie Benin Čad Kamerun Rovníková Guinea Gabon	KARYCH Alexandr velvyslanec	19. 5. 2003 3. 6. 2004 24. 11. 2006 9. 7. 2004 14. 7. 2004	14. 11. 2003 4. 2. 2005 25. 3. 2006
Addis Abeba Etiopská federativní demokratická republika <u>Působnost:</u> Etiopie Džibutsko Madagaskar Komise Africké unie Hospodářská komise OSN pro Afriku	DOBIÁŠ Zdeněk velvyslanec	29. 8. 2005 24. 2. 2006	19. 12. 2005 15. 5. 2006 8. 5. 2006 14. 4. 2006
Akkra Ghanská republika <u>Působnost:</u> Ghana Togo Sierra Leone Libérie Pobřeží slonoviny Niger Burkina Faso Gambie Guinea Guinea-Bissau Kapverdské ostrovy	KŘENEK Miroslav velvyslanec	27. 9. 2005 12. 5. 2006 15. 6. 2006 27. 6. 2006 28. 4. 2006	29. 3. 2006 7. 12. 2006 11. 12. 2006
Almaty Republika Kazachstán <u>Působnost:</u> Kazachstán Kyrgyzstán	SEDLÁČEK Milan velvyslanec	15. 9. 2003 8. 10. 2003	2. 12. 2003 2. 3. 2004

země	vedoucí zastupitelského úřadu	datum udělení agrément	datum předání pověřovacích listin
Alžír Alžírská demokratická a lidová republika <i>Působnost:</i> Alžírsko Mali	ŠARAPATKA Milan velvyslanec	24. 12. 2005 16. 5. 2006	14. 2. 2006
Ammán Jordánské hášimovské království	PUR Vítězslav pověřen řízením		
Ankara Turecká republika	FILIPÍ Eva velvyslankyně	20. 8. 2004	13. 12. 2005
Athény Řecká republika	MOTTLOVÁ Hana velvyslankyně	5. 7. 2006	4. 10. 2006
Bagdád Irácká republika	VOZNICA Petr velvyslanec	16. 8. 2005	26. 9. 2005
Bangkok Thajské království <i>Působnost:</i> Thajsko Kambodža Laos Myanmar	HOTĚK Ivan velvyslanec	6. 9. 2006 21. 11. 2006	
Bejrút Libanonská republika	ČÍŽEK Jan velvyslanec	27. 7. 2006	1. 9. 2006
Bělehrad Republika Srbsko <i>Působnost:</i> Srbsko Makedonie Černá Hora	JESTŘÁB Ivan velvyslanec	12. 7. 2004 27. 8. 2004	13. 10. 2004 26. 11. 2004
Berlín Spolková republika Německo	JINDRÁK Rudolf velvyslanec	13. 10. 2006	11. 12. 2006
Bern Švýcarská konfederace	KREUTER Josef velvyslanec	12. 9. 2002	25. 10. 2002
Bogotá Kolumbijská republika <i>Působnost:</i> Kolumbie Ekvádor	KOSTIHA Josef pověřen řízením		
Brasília Brazilská federativní republika	HUBINGER Václav velvyslanec	14. 2. 2003	21. 7. 2003
Bratislava Slovenská republika	GALUŠKA Vladimír velvyslanec	16. 8. 2004	4. 10. 2004
Brusel Belgické království	MÜLLER Vladimír velvyslanec	4. 5. 2006	10. 10. 2006

země	vedoucí zastupitelského úřadu	datum udělení agrément	datum předání pověřovacích listin
Brusel Stálé zastoupení při EU Evropská unie	KOHOUT Jan velvyslanec		
Brusel Stálá delegace NATO	FŮLE Štefan velvyslanec		
Budapešť Maďarská republika	PLÍŠEK Jaromír velvyslanec	27. 7. 2006	5. 10. 2006
Buenos Aires Argentinská republika <i>Působnost:</i> Argentina Paraguay	PAĐELEK František velvyslanec	18. 11. 2003 20. 2. 2004	27. 2. 2004 15. 10. 2004
Bukurešť Rumunsko	DOKLÁDAL Petr velvyslanec	9. 8. 2006	10. 10. 2006
Caracas Bolívarovská republika Venezuela <i>Působnost:</i> Venezuela Dominikánská republika Grenada Barbados Guyana Jamajka Trinidad a Tobago Surinam Antigua a Barbuda Dominika Svatá Lucie Svatý Kryštof a Nevis Svatý Vincenc a Grenadiny Haiti	JIRÁNEK Jiří velvyslanec	7. 10. 2004 17. 5. 2005 21. 3. 2006 30. 5. 2005 6. 5. 2005 22. 11. 2005 23. 5. 2005 16. 3. 2005 4. 4. 2005 26. 5. 2006 30. 3. 2006 5. 12. 2006 25. 7. 2006	16. 3. 2005 7. 6. 2005 28. 2. 2006 9. 11. 2005 20. 1. 2006 18. 11. 2005 14. 10. 2005 25. 9. 2006 25. 10. 2006
Canberra Australské společenství <i>Působnost:</i> Austrálie Nový Zéland Fidži Samoa Šalomounovy ostrovy Vanuatu	PAŽOUREK Karel velvyslanec	1. 4. 2004 19. 7. 2004 25. 8. 2004 28. 7. 2004 3. 6. 2004	26. 8. 2004 21. 9. 2004 15. 6. 2005 1. 11. 2005
Damašek Syrská arabská republika	ULIČNÝ Tomáš velvyslanec	3. 9. 2006	2. 11. 2006

země	vedoucí zastupitelského úřadu	datum udělení agrément	datum předání pověřovacích listin
Dillí Indická republika <u>Působnost:</u> Indie Bangladéš Srí Lanka Nepál Maledivy	KMONÍČEK Hynek velvyslanec	1. 5. 2006 11. 7. 2006 5. 7. 2006 4. 6. 2006 31. 5. 2006	13. 11. 2006
Dublin Irsko	HAVLAS Josef velvyslanec	11. 9. 2003	2. 10. 2003
Haag Nizozemské království	MAREŠ Petr velvyslanec	7. 7. 2006	25. 10. 2006
Hanoj Vietnamská socialistická republika	ŽDÁREK Ivo velvyslanec	15. 6. 2004	11. 8. 2004
Harare Zimbabwská republika <u>Působnost:</u> Zimbabwe Malawi Mosambik Zambie	JÍLEK Václav velvyslanec	25. 7. 2006 23. 11. 2006 27. 9. 2006	5. 10. 2006
Havana Kubánská republika	KORSELT Vít chargé d' affaires		
Helsinky Finská republika	KOTZY Vladimír velvyslanec	17. 2. 2006	18. 5. 2006
Islámábád Pákistánská islámská republika <u>Působnost:</u> Pákistán Afghánistán	LANGER Alexandr velvyslanec	28. 4. 2003 4. 7. 2003	2. 12. 2003 9. 3. 2004
Jakarta Indonéská republika <u>Působnost:</u> Indonésie Brunej Papua Nová Guinea Východní Timor	VESELÝ Jaroslav velvyslanec	16. 8. 2002 12. 9. 2002 4. 11. 2002 23. 1. 2003	10. 10. 2002 20. 1. 2003 11. 3. 2003 7. 8. 2003
Káhira Egyptská arabská republika <u>Působnost:</u> Egypt Súdán	STAŠEK Miroslav velvyslanec	21. 9. 2006 15. 11. 2006	4. 12. 2006
Kišiněv Moldavská republika	KYPR Petr velvyslanec	28. 2. 2006	14. 7. 2006

země	vedoucí zastupitelského úřadu	datum udělení agrément	datum předání pověřovacích listin
Kinshasa Demokratická republika Kongo <i>Působnost:</i> Dem. rep. Kongo Konžská republika Středoafriická republika	FILIPENSKÝ Jan chargé d'affaires		
Kodaň Dánské království	JANČÁREK Ivan velvyslanec	24. 8. 2004	25. 10. 2005
Kuala Lumpur Malajsie <i>Působnost:</i> Malajsie Tuvalu	HUŇÁTOVÁ Dana velvyslankyně	7. 6. 2004 13. 10. 2006	30. 9. 2004
Kuvajt Stát Kuvajt <i>Působnost:</i> Kuvajt Katar	BLAŽEK Antonín velvyslanec	6. 11. 2004 24. 11. 2004	21. 2. 2005 8. 2. 2006
Kyjev Ukrajina	ŠTINDL Karel velvyslanec	21. 2. 2002	6. 6. 2002
Lima Peruánská republika <i>Působnost:</i> Peru Bolívie	ZEMANOVÁ Věra velvyslankyně	17. 3. 2006 18. 5. 2006	1. 6. 2006
Lisabon Portugalská republika	ŠKERŇÍK Ladislav velvyslanec	6. 9. 2004	5. 11. 2004
Londýn Spojené království Velké Británie a Severního Irska	WINKLER Jan velvyslanec	10. 8. 2005	21. 10. 2005
Luanda Angolská republika <i>Působnost:</i> Angola Sv. Tomáš a Princův ostrov	KOPECKÝ Robert chargé d'affaires		
Lublaň Slovinská republika	HLAVSOVÁ Ivana velvyslankyně	18. 8. 2005	8. 9. 2005
Lucemburk Lucemburské velkovévodství	LUKEŠOVÁ Kateřina velvyslankyně	3. 11. 2006	14. 12. 2006

země	vedoucí zastupitelského úřadu	datum udělení agrément	datum předání pověřovacích listin
Madrid Španělské království <i>Působnost:</i> Španělsko Andorra UNWTO	KOŠATKA Martin velvyslanec	3. 6. 2004 23. 6. 2004	20. 12. 2004 17. 3. 2005 prezident Francie 5. 5. 2005 biskup v Seu de Urgell 3. 4. 2006 předání pověřovacího dopisu GŘ
Manila Filipínská republika <i>Působnost:</i> Filipíny Palau Mikronésie	LUDVA Jaroslav velvyslanec	24. 8. 2005 20. 4. 2006	17. 10. 2005 17. 9. 2006
Mexiko Spojené státy mexické <i>Působnost:</i> Mexiko Guatemala	EISENBRUK Vladimír velvyslanec	10. 12. 2004 13. 1. 2005	16. 3. 2005
Minsk Běloruská republika	RUML Vladimír chargé d'affaires		
Montevideo Uruguayská východní republika	STIEGLER Petr velvyslanec	21. 3. 2006	11. 10. 2006
Moskva Ruská federace <i>Působnost:</i> Rusko Turkmenistán	KOSTELKA Miroslav velvyslanec	6. 9. 2005 4. 11. 2005	3. 2. 2006 19. 4. 2006

země	vedoucí zastupitelského úřadu	datum udělení agrément	datum předání pověřovacích listin
Nairobi Keňská republika <i>Působnost:</i> Keňa Burundi Komory Rwanda Seychely Tanzanie Uganda Eritrea UNEP UNCHS	KOPŘIVA Petr velvyslanec	21. 5. 2003 2.12. 2004 28. 7. 2006 12. 8. 2003 20. 6. 2003 15. 1. 2004 3. 7. 2003 27. 2. 2006	9. 9. 2003 10. 5. 2006 15. 10. 2003 9. 11. 2004 6. 1. 2005 23. 7. 2004
New York SM Organizace spojených národů	PALOUŠ Martin velvyslanec		
Nikósie Kyperská republika	VÁVRA Martin velvyslanec	18. 6. 2002	23. 9. 2002
Oslo Norské království <i>Působnost:</i> Norsko Island	HORÁK Jaroslav velvyslanec	28. 3. 2003 15. 4. 2003	4. 6. 2003 21. 11. 2003
Ottawa Kanada	VOŠALÍK Pavel velvyslanec	3. 3. 2004	2. 9. 2004
Paříž Francouzská republika	FISCHER Pavel velvyslanec	30. 4. 2003	4. 11. 2003
Paříž SM při OECD Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj	MACEŠKA Jiří velvyslanec		
Paříž SM při UNESCO Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu	JANYŠKA Petr stálý představitel ČR		
Peking Čínská lidová republika	GREPL Vítězslav velvyslanec	4. 6. 2004	24. 9. 2004
Pchjongjang Korejská lidově demokratická republika	TOMČO Martin velvyslanec	23. 3. 2006	29. 6. 2006
Pretoria Jihoafrická republika <i>Působnost:</i> Jihoafrická republika Botswana Namibie Mauricius Lesotho Svazijsko	SIRO Jaroslav velvyslanec	12. 11. 2001 25. 9. 2002 25. 3. 2002 10. 4. 2002 14. 4. 2003 15. 4. 2002	16. 4. 2002 5. 12. 2002 22. 5. 2002 13. 8. 2002 13. 5. 2004 24. 7. 2003

země	vedoucí zastupitelského úřadu	datum udělení agrément	datum předání pověřovacích listin
Rabat Marocké království <i>Působnost:</i> Maroko Mauretánie Senegal	URBANOVA Eleonora velvyslankyně	25. 4. 2003 14. 6. 2004 7. 11. 2006	16. 7. 2003 20. 1. 2005
Riga Lotyšská republika	FINFERLE Jan velvyslanec	19. 8. 2003	14. 10. 2003
Rijád Království Saúdské Arábie <i>Působnost:</i> Saúdská Arábie Bahrajn Omán	JUNEK Jindřich velvyslanec	9. 5. 2006	25. 6. 2006
Řím Italská republika <i>Působnost:</i> Itálie Malta	ZAVÁZAL Vladimír velvyslanec	29. 8. 2006 4. 10. 2006	15. 12. 2006
Sanáa Jemenská republika	ŽILKA Václav pověřen řízením		
Santiago de Chile Chilská republika	HLADÍK Lubomír velvyslanec	26. 8. 2002	26. 3. 2003
San José Kostarická republika <i>Působnost:</i> Kostarika Honduras Nikaragua Panama Salvador Belize	JAKOBEK Milan velvyslanec	3. 12. 2004 16. 2. 2005 26. 1. 2005 7. 3. 2005 11. 4. 2005 14. 1. 2005	17. 5. 2005 5. 7. 2005 14. 10. 2005 16. 2. 2006 27. 4. 2006 25. 7. 2005
Sarajevo Bosna a Hercegovina	KUDELA Jiří velvyslanec	18. 8. 2005	12. 9. 2005
Singapur Singapurská republika	ZAHRADNÍČEK Luděk chargé d'affaires		
Skopje FYROM	MLEZIVA Václav pověřen řízením		
Soul Korejská republika	SMETÁNKA Tomáš velvyslanec	22. 6. 2004	1. 9. 2004
Sofie Bulharská republika	KLEPETKO Martin velvyslanec	18. 7. 2006	3. 11. 2006
Stockholm Švédské království	CHATARDOVA Marie velvyslankyně	30. 5. 2002	12. 9. 2002

země	vedoucí zastupitelského úřadu	datum udělení agrément	datum předání pověřovacích listin
Štrasburk SM Rada Evropy	ŠTĚPOVÁ Vlasta velvyslankyně		
Tallinn Estonská republika	LEXA Miloš velvyslanec	23. 4. 2004	30.9.2004
Taškent Republika Uzbekistán <i>Působnost:</i> Uzbekistán Tádžikistán	FOJTÍK Aleš velvyslanec	3. 3. 2004 15. 3. 2004	13. 4. 2004 26. 7. 2004
Tbilisi Gruzie <i>Působnost:</i> Gruzie Arménie Ázerbájdžán	VRABEC Jozef velvyslanec	4. 3. 2004 12. 4. 2004 26. 4. 2004	30. 9. 2004 2. 12. 2004 4. 10. 2004
Teherán Íránská islámská republika	ČERNÝ Michal chargé d'affaires		
Tel Aviv Stát Izrael	ŽANTOVSKÝ Michael velvyslanec	10. 11. 2003	9. 2. 2004
Tirana Albánská republika	ŠINDELÁŘ Miroslav velvyslanec	11. 4. 2000	12. 7. 2000
Tokio Japonsko	NOVOTNÝ Jaromír velvyslanec	28. 3. 2006	25. 7. 2006
Tripolis Velká libyjská arabská lidová socialistická džamáhiríja	ŠTRAUCH Dušan velvyslanec	31. 10. 2005	25. 12. 2005
Tunis Tuniská republika	PŘÍVRATSKÝ Jaromír velvyslanec	13. 10. 2003	20. 5. 2004
Ulánbátar Mongolsko	NEKVASIL Jiří velvyslanec	13. 2. 2004	7. 6. 2004
Varšava Polská republika	KOPECKÝ Bedřich velvyslanec	3. 6. 2002	10. 7. 2002
Vatikán Svatý stolec <i>Působnost:</i> Svatý stolec Suverénní řád maltézkých rytířů San Marino	JAJTNER Pavel velvyslanec	12. 2. 2003 17. 3. 2003 3. 4. 2003	28. 4. 2003 30. 9. 2004 30. 9. 2003
Vídeň Rakouská republika	KOUKAL Jan velvyslanec	26. 9. 2006	28. 11. 2006
Vídeň SM Úřadovna OSN, OBSE a další mezinárodní organizace se sídlem ve Vídni	POČUCH Ivan velvyslanec		

země	vedoucí zastupitelského úřadu	datum udělení agrément	datum předání pověřovacích listin
Vilnius Litevská republika	BUCHTA Alois velvyslanec	8. 8. 2005	26. 9. 2005
Washington Spojené státy americké	KOLÁŘ Petr velvyslanec	20. 9. 2005	2. 12. 2005
Záhřeb Chorvatská republika	BURIÁNEK Petr velvyslanec	8. 11. 2002	23. 1. 2003
Ženeva SM Úřadovna OSN a ostatní mezinárodní organizace se sídlem v Ženevě	HUSÁK Tomáš velvyslanec		

2. Generální konzuláty

země	vedoucí generálního konzulátu
Bonn Spolková republika Německo	HLOBIL Josef generální konzul
Drážďany Spolková republika Německo	PODIVÍNSKÝ Tomáš generální konzul
Hongkong Čínská lidová republika	HYKL Rudolf generální konzul
Chicago Spojené státy americké	SKOLIL Marek generální konzul
Istanbul Turecká republika	ŠTĚPÁNEK František generální konzul
Jekatěrinburg Ruská federace	CHARANZA Karel generální konzul
Kapské Město Jihoafrická republika	PERNICKÝ Tomáš generální konzul
Katovice Polská republika	BYRTUS Josef generální konzul
Los Angeles Spojené státy americké	KUMERMANN Daniel generální konzul
Lvov Ukrajina	JANDERA Mlan generální konzul
Miláno Italská republika	BERAN Karel generální konzul
Mnichov Spolková republika Německo	BORŮVKA Karel generální konzul
Montreal Kanada	JAREŠOVÁ Viera generální konzulka
Mumbai Indická republika	KALINA Pavel pověřen řízením
New York Spojené státy americké	KAISEROVÁ Halka generální konzulka
Sankt Peterburg Ruská federace	BARTOŠ Lubor generální konzul
Sao Paulo Brazilská federativní republika	KÁZECKÝ Stanislav generální konzul

země	vedoucí generálního konzulátu
Sydney Australské společenství	KOLÁŘ Vít generální konzul
Šanghaj Čínská lidová republika	HUPCEJ Milan generální konzul

3. Zastupitelské mise jiného typu

zastupitelská mise	vedoucí zastupitelské mise
styčný úřad Ramalláh Palestinská autonomní území	ŽIGOVÁ Eliška vedoucí styčného úřadu
styčná kancelář Priština Republika Srbsko	LUKAŠTÍK Vladimír vedoucí styčné kanceláře
Česká ekonomická a kulturní kancelář (ČEKK) Tchaj-pchej Tchaj-wan	DOLEČEK Jaroslav vedoucí ČEKK

Koncepce zahraniční politiky České republiky na léta 2003 - 2006

(Schváleno vládou ČR dne 3. 3. 2003)

1. Úvod

Koncepce zahraniční politiky na léta 2003-2006

Ve svém Programovém prohlášení ze dne 5. 8. 2002 formulovala Vláda České republiky své hlavní priority a úkoly v oblasti zahraniční politiky. *Koncepce zahraniční politiky na léta 2003-2006* vychází z tohoto Programového prohlášení a je pojata jako rámcový dokument, koncipovaný na období čtyř let za předpokladu, že v tomto období nedojde k závažným změnám, které by si vyžádaly jeho aktualizaci dříve. Předložená Koncepce blíže charakterizuje východiska zahraniční politiky České republiky i jednotlivé priority a úkoly, na něž se ve sledovaném období zaměří.

Priority zahraniční politiky na jednotlivé kalendářní roky

V návaznosti na Koncepci zahraniční politiky na léta 2003-2006 bude Ministerstvo zahraničních věcí počátkem každého kalendářního roku předkládat *Priority zahraniční politiky* pro daný rok. Tento pracovní dokument, uvedený stručným hodnocením předcházejícího roku, stanoví podrobnější konkretizaci aktuálních priorit a úkolů pro příslušný rok.

2. Východiska zahraniční politiky České republiky

2.1 Cíle zahraniční politiky České republiky

Cíle zahraniční politiky České republiky

Základním cílem české zahraniční politiky je prosazování a obhajování národních zájmů, k nimž v širším kontextu patří i mírová, sjednocující se, stabilní, bezpečná a prosperující Evropa a celé mezinárodní společenství. Svoji zahraniční politiku uskutečňuje Česká republika v rámci evropského integračního procesu a pevného euroatlantického spojení. Usiluje o vytváření mezinárodního prostředí zaměřeného na rozvoj politické a hospodářské spolupráce, v němž jsou společně identifikovány a zvládány hrozby a rizika, a to přednostně politickými a mírovými prostředky.

2.2 Česká republika a současné mezinárodní prostředí

Postavení České republiky

Česká republika vystupuje v mezinárodních vztazích z pozice demokratického a politicky, hospodářsky a sociálně stabilního státu ve střední Evropě, který sleduje nejen své dílčí zájmy, ale přebírá také svůj díl odpovědnosti za vývoj Evropy a celého mezinárodního společenství. Česká republika navazuje na vše pozitivní z mezinárodního postavení bývalého Československa, v čemž jí významnou měrou pomáhá i skutečnost, že rozdělení někdejší federace proběhlo spořádaně a mírovou cestou. Jako země, která se svojí rozlohou a počtem obyvatel v Evropě řadí mezi státy střední velikosti, a jako stát s otevřenou ekonomikou, vysokým podílem vývozu a služeb na tvorbě hrubého domácího produktu a bez vlastních zdrojů řady základních surovin je Česká republika do značné míry závislá na mezinárodní spolupráci. Zásadní význam pro posílení a zakotvení mezinárodního postavení a bezpečnosti České republiky má její členství v NATO a vstup do EU, představující naplnění stěžejních zahraničněpolitických priorit od vzniku samostatného státu. V rámci těchto významných organizací či jejich prostřednictvím se naší zemi otevírají nové cesty k prosazování jejich zájmů.

Současné mezinárodní prostředí

Mezinárodní prostředí, v němž Česká republika svoji zahraniční politiku uskutečňuje, je výsledkem vzájemného působení řady činitelů - suverénních států, uskupení států s různým stupněm integrace v mezinárodních organizacích a institucích, ale i nestátních subjektů od nevládních organizací až po nejrůznější neprůhledné a pravidla mezinárodních vztahů nerespektující vlivové skupiny, včetně skupin organizovaného zločinu a teroristických organizací. Role, význam a vliv jednotlivých činitelů se mění, a to mnohdy ve velmi krátkém časovém období. Po ukončení studené války, rozpadu bipolárního světa a v důsledku změn bezpečnostního prostředí, intenzivně se prosazujících globalizačních procesů, liberalizace světové ekonomiky, rostoucí vzájemné závislosti států a zrychleného rozvoje vědy a techniky výrazně roste význam mnohostranné spolupráce v rámci mezinárodních organizací a integračních uskupení. Tváří v tvář novým hrozbám ze strany některých neprůhledných subjektů, zejména teroristických organizací, zároveň rychle roste význam všech mezinárodních mechanismů zaměřených na obranu proti těmto nebezpečným jevům.

2.3 Principy zahraniční politiky České republiky

Demokratický právní stát

Česká republika se hlásí k dědictví a hodnotám evropské civilizace. Za prvořadou prioritu považuje rozvíjení demokratického právního státu, založeného na svobodě, rovnosti, spravedlnosti, demokracii, toleranci k odlišnostem a solidaritě se slabšími, ohroženými a bezbrannými. Demokracii přitom chápe nejen jako vnitropolitickou záležitost jednotlivých států, ale také jako nejlepší základ pro úspěšné rozvíjení vztahů s nimi.

Principy práva a vzájemné výhodnosti v mezinárodních vztazích

Za základní hodnoty ve svém zahraničněpolitickém působení považuje Česká republika nezcizitelnost přirozených lidských práv, obecné mezinárodní právo a princip vlády zákona. V souladu s cíli a zásadami Charty Organizace spojených národů uplatňuje Česká republika ve svých vztazích s ostatními státy přednostně mírové metody a prostředky. Usiluje o to, aby mezinárodní vztahy byly budovány na zásadách mezinárodního práva, svrchovanosti, politické nezávislosti a územní celistvosti států. Česká republika bude i nadále prosazovat mezinárodní spolupráci na zásadě vzájemné výhodnosti.

2.4 Nástroje zahraniční politiky České republiky

Oblasti působnosti české diplomacie

Česká republika uskutečňuje cíle své zahraniční politiky rozvíjením dobrých dvoustranných vztahů se sousedními i všemi ostatními státy, mnohostrannou spoluprací v rámci integračních uskupení a mezinárodních organizací, důrazem na bezpečnostní a ekonomický rozměr zahraničních vztahů při současném přísném uplatňování standardů v oblasti životního prostředí odpovídajících mezinárodním závazkům i požadavkům národní legislativy. Důležitou součástí diplomacie je také cílená prezentace země v zahraničí, vztahy s krajany a dialog s nevládními organizacemi.

Zahraniční služba České republiky

Garantem zahraniční politiky České republiky je její zahraniční služba, která plní rovněž koordinační roli ve vztahu k dalším součástem státní správy působícím v oblasti mezinárodních vztahů. Zahraniční služba České republiky je budována na nestranném

principu a uskutečňuje politiku demokraticky zvolené vlády. Další zvýšení efektivity zahraniční služby bude realizováno uplatněním zákona o státní službě způsobem přiměřeným podmínkám v oblasti zahraniční služby. Bude přijata řada konkrétních opatření implementujících ustanovení zákona o státní službě do specifických podmínek zahraniční služby.

3. Priority zahraniční politiky České republiky

Priority zahraniční politiky České republiky

Základní priority české zahraniční politiky v období 2003 – 2006 jsou stanoveny Programovým prohlášením vlády ze dne 5. 8. 2002. Jde v první řadě o:

- úspěšné začlenění České republiky do Evropské unie a naplňování plnohodnotného členství;
- aktivní působení v NATO;
- boj proti terorismu;
- rozvíjení dobrých vztahů se sousedními státy a posilování regionální spolupráce;
- rozvíjení vztahů s dalšími zeměmi a mezinárodními organizacemi na dvoustranném i mnohostranném základě se zvláštním zaměřením na ekonomickou dimenzi zahraniční politiky;
- cílenou prezentaci České republiky v zahraničí.

4. Úkoly zahraniční politiky České republiky

4.1 Česká republika a Evropská unie

Význam členství v Evropské unii

Vstup do Evropské unie a následné účinné a suverénní působení v roli členské země budou znamenat zásadní změnu postavení České republiky v Evropě a v souvislosti s plnohodnotnou účastí České republiky ve všech orgánech EU zároveň nové možnosti, ale i náročné úkoly pro zahraniční službu a celý správní systém České republiky. Česká republika si je těchto mimořádně významných změn vědoma a soustředí se na to, aby jich maximálně využila ve prospěch svůj, svých partnerů v Evropské unii i širšího mezinárodního společenství.

V období před vstupem České republiky do Evropské unie bude česká zahraniční služba věnovat soustředěnou pozornost mj. referendu o vstupu České republiky do Evropské unie a procesu ratifikace přístupové smlouvy v členských zemích. V této souvislosti se zaměří zejména na zajištění co nejlepší informovanosti české veřejnosti i veřejnosti v členských zemích Evropské unie o významu a dopadech začlenění České republiky do tohoto integračního uskupení.

Česká republika bude od svého vstupu do Evropské unie jednat tak, aby se v souladu se svými zájmy a potřebami mohla podílet na rozvoji evropského hospodářského a sociálního modelu, respektujícího princip demokracie a lidských práv a důstojnosti všech národů. Česká republika se aktivně zapojí do úsilí o uskutečňování cílů lisabonského procesu - učinit Unii nejdynamičtější a nejkonkurenceschopnější, na znalostech založenou ekonomikou světa, schopnou trvale udržitelného růstu, s více a lepšími pracovními místy a větší sociální soudržností.

Budoucnost Evropské unie

Česká republika bude pokračovat ve své aktivní účasti v debatě o budoucnosti EU, a to jak v Konventu, tak i v následné Mezivládní konferenci a případných dalších navazujících fórech. V této debatě se bude zasazovat o další prohlubování a rozšiřování ekonomické a politické integrace Evropy a o posilování jejího demokratického charakteru při respektování národní a kulturní svébytnosti jednotlivých států a regionů na základě principu subsidiarity. Při obhajobě svých zájmů a prosazování svých stanovisek v tomto procesu bude Česká republika rozvíjet spolupráci se zeměmi podobného smýšlení.

Společná zahraniční a bezpečnostní politika Evropské unie

Česká republika se bude aktivně podílet na formulaci a naplňování Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU. Bude se co nejdříve zapojovat do procesu vytváření evropské bezpečnostní a obranné politiky jak v oblasti vojenské, tak i civilní.

Hospodářská a měnová unie

Česká republika se bude prostřednictvím cílených opatření již v předvstupním období postupně přibližovat k plnění maastrichtských konvergenčních kritérií tak, aby po vstupu do

Evropské unie bylo možno dosáhnout co nejrychlejšího naplnění těchto kritérií a vytvoření předpokladů k úspěšnému začlenění do Hospodářské a měnové unie.

Migrační a vízová politika

Česká republika sdílí principy migrační a vízové politiky Evropské unie a dokončí harmonizaci své politiky v této oblasti s právem Evropských společenství tak, aby se po vstupu do EU mohla co nejdříve začlenit do schengenského prostoru. Česká republika bude s EU koordinovat též svou azylovou politiku.

4.2 Zahraniční politika České republiky v oblasti bezpečnosti

Mezinárodní spolupráce v bezpečnostní oblasti

Východiska mezinárodní spolupráce v bezpečnostní oblasti

V bezpečnostní oblasti se zahraniční politika České republiky soustředí na rozpoznávání a analýzu potenciálních hrozeb vojenského i nevojenského charakteru a na mezinárodní spolupráci proti těmto hrozbám se spojenci v NATO i v rámci některých mezinárodních organizací. Česká republika bude podporovat posilování transatlantické vazby jako páteře evropského bezpečnostního systému. Pro zajištění potřebné úrovně mezinárodní spolupráce v bezpečnostní oblasti bude Česká republika pokračovat v reformě svých ozbrojených sil a bude dbát na svoji schopnost vyčleňovat na potřeby obrany přiměřené zdroje.

Transformace NATO na nové bezpečnostní prostředí

Česká republika se bude podílet na realizaci rozhodnutí Pražského summitu NATO k zajištění adekvátních obranných prostředků, kapacit a vojenských sil potřebných ke zvládnutí nových asymetrických hrozeb, včetně prevence terorismu a obrany proti němu. V rámci iniciativy *Pražský závazek ke schopnostem* přispěje 14 národními závazky, podporujícími specializaci AČR na ochranu proti zbraním hromadného ničení, na pasivní sledovací systémy a na vojenské zdravotnictví. Zapojí se také do procesu budování aliančních sil rychlé reakce.

V rámci restrukturalizace aliančního velitelského uspořádání bude Česká republika usilovat o zřízení funkčního střediska pro ochranu proti zbraním hromadného ničení na svém území. Česká republika se zapojí i do pěti iniciativ na ochranu proti těmto zbraním a do *Akčního plánu civilního nouzového plánování*. V souvislosti s alianční diskusí o způsobech obrany proti hrozbě raketových útoků zváží Česká republika formy svého příspěvku do případného budování systému protiraketové obrany.

Úsilí transformovat a adaptovat NATO nechápe Česká republika jako hrozbu pro žádnou zemi či organizaci, ale spíše jako výraz odhodlání chránit své území, obyvatele a vojenské síly před jakýmkoliv útokem ze zahraničí, včetně teroristického útoku s možným použitím zbraní hromadného ničení.

NATO a evropská a bezpečnostní identita

Česká republika jako zastávce pevných euroatlantických vztahů má zájem na dalším posilování spolupráce NATO a EU a na jejich komplementárním působení v politicko-bezpečnostní oblasti. Společně s ostatními členskými zeměmi NATO a EU se bude Česká republika podílet na sjednávání konkrétních dohod zajišťujících úzkou spolupráci a koordinaci obou organizací při prevenci a zvládnutí krizí. Česká republika má zájem, aby tyto dohody byly základem strategického partnerství NATO a EU a aby projekt společné evropské bezpečnostní a obranné politiky získal plnou akceschopnost.

Vztahy NATO s Ruskou federací a s Ukrajinou

Česká republika bude podporovat úsilí NATO o širší a hlubší spolupráci s Ruskou federací, především o pokračování aktivní spolupráce na poli boje proti terorismu, obranných reforem, společných mírových a humanitárních operací, civilního nouzového plánování a protiraketové obrany při respektování nezávislosti rozhodovacích procesů Aliance a vlastních bezpečnostních zájmů. Bude rovněž podporovat spolupráci s Ukrajinou.

V bezpečnostní dimenzi spolupráce s Ruskem bude Česká republika vycházet ze *Zakládajícího aktu NATO – Ruská federace, Římské deklarace z května 2002* a z definovaných okruhů spolupráce v rámci *Rady NATO – Ruská federace*.

Další rozšiřování NATO

Česká republika bude podporovat politiku otevřených dveří NATO a bude spolupracovat se všemi státy, které usilují o členství v NATO, a podle zájmu a možností s nimi bude sdílet své zkušenosti z přístupu a působení v NATO.

OBSE

Česká republika se bude soustavně zasazovat o posilování role Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě jako významné mezinárodní organizace s působností v euroatlantickém a středoasijském regionu. Na činnosti OBSE se bude aktivně podílet v rámci všech jejích tří hlavních dimenzí – politicko-vojenské, ekonomicko-environmentální i lidskoprávní. Česká republika podpoří návrhy směřující k adaptaci OBSE na nové úkoly, včetně inovace jejích instrumentů. Česká republika se bude nadále finančně i personálně podílet na regionálních aktivitách OBSE.

Působení OSN v bezpečnostní oblasti

Česká republika si je vědoma přínosu OSN pro mezinárodní mír a bezpečnost, a bude proto nadále podporovat spolupráci OSN s EU, NATO a OBSE při řešení otázek majících dopad na evropskou bezpečnost. Podpoří zejména aktivity OSN doplňující úsilí těchto organizací v oblastech prevence a urovnání konfliktů, postkonfliktní stabilizace, pomoci uprchlíkům a humanitární pomoci, posilování respektu k lidským právům, boje proti terorismu, zločinu a drogám, ekonomické obnovy a rozvojové spolupráce.

Boj proti terorismu

Česká republika se bude aktivně angažovat v boji proti terorismu, včetně úsilí o eliminaci jeho zázemí. Zasazuje se o co nejširší pojetí protiteroristické kampaně se silným důrazem na mezinárodní spolupráci, jež se dlouhodobě zaměří také na všechny formy boje proti mezinárodnímu organizovanému zločinu, nelegálnímu obchodu s drogami, zbraněmi a lidmi, korupci a proti všem formám financování terorismu. Základním strategickým dokumentem České republiky je pravidelně aktualizovaný Národní akční plán boje proti terorismu. Česká republika naváže na svou aktivní účast v protiteroristických aktivitách

vyvíjených na půdě OSN, Evropské unie, NATO, OBSE, Rady Evropy a řady dalších organizací.

Kontrola zbrojení, nešíření zbraní hromadného ničení a mezinárodní odzbrojování

Česká republika přikládá zásadní význam kontrole zbrojení, nešíření zbraní hromadného ničení a dlouhodobé politice mezinárodního odzbrojování.

Zbraně hromadného ničení

Česká republika se v rámci mezinárodních organizací a úmluv OSN intenzivně zapojuje do politických procesů vedoucích k postupnému snižování stavů jaderných zbraní a naplňování úplného zákazu chemických a biologických zbraní. V rámci svého členství v NATO a také v rámci OSN a jiných mezinárodních organizací bude Česká republika usilovat o přijetí dalších opatření ke zvýšení obranných a ochranných kapacit před zbraněmi hromadného ničení.

Česká republika bude rovněž i nadále aktivně spolupracovat na půdě mezinárodních kontrolních režimů na předcházení šíření zbraní hromadného ničení, včetně jejich nosičů. V kontextu boje proti mezinárodnímu terorismu podpoří další kroky k posílení stávajících mechanismů v této oblasti.

Konvenční síly a výzbroj

Česká republika považuje Smlouvu o konvenčních ozbrojených silách v Evropě od jejího vzniku za zásadní příspěvek pro bezpečnější a integrovanou Evropu. Česká republika je připravena zahájit ratifikaci adaptované Smlouvy okamžitě po splnění všech politických závazků Ruské federace přijatých na summitu OBSE v Istanbulu v roce 1999. Česká republika vítá úmysl dalších zemí přistoupit k adaptované Smlouvě o konvenčních ozbrojených silách v Evropě po jejím vstupu v platnost.

Česká republika se bude podílet na realizaci Smlouvy o otevřeném nebi a Vídeňského dokumentu o opatřeních k posílení důvěry z roku 1999.

Česká republika se bude rovněž podílet na posilování důvěry mezi státy v této oblasti v rámci OSN prostřednictvím poskytování informací do registrů konvenčních zbraní a vojenských výdajů.

4.3 Bilaterální a regionální spolupráce v euroatlantickém prostoru

Vztahy se sousedními státy

Česká republika považuje za mimořádně důležitou spolupráci se sousedními zeměmi na bilaterální, multilaterální i regionální úrovni. ČR bude i nadále úzce spolupracovat se státy Visegrádské skupiny a ostatních středoevropských uskupení, které procházejí podobnou hospodářskou a politickou transformací a které se začleňují do euroatlantických a evropských struktur.

Vztahy se Slovenskou republikou

V rámci nadstandardních česko - slovenských vztahů se Česká republika zaměří na další prohloubení vzájemné spolupráce jak na bilaterální, tak na regionální úrovni, a to zvláště v oblasti ekonomických vztahů, na jejichž dalším rozvoji má Česká republika trvalý zájem. Nové možnosti v tomto směru, včetně nových dimenzí spolupráce na evropské úrovni, očekává Česká republika od vstupu obou zemí do EU. V souvislosti se vstupem Slovenské republiky do NATO se nabízí prostor pro další intenzifikaci rovněž úspěšně se rozvíjející spolupráce v oblasti bezpečnosti.

Vztahy s Polskou republikou

Česká republika bude i po vstupu do Evropské unie nadále usilovat o další rozvoj přeshraniční spolupráce jako tradičního základu úspěšně se rozvíjejících sousedských vztahů s Polskou republikou. Konkrétním výrazem intenzivní spolupráce by měl být zejména další posun v oblasti budování dopravní infrastruktury a rozvoje obchodních a kulturních styků.

Vztahy se Spolkovou republikou Německo

Česká republika bude všestranně rozvíjet mnohvrstevné vazby se Spolkovou republikou Německo. Ve své politice bude Česká republika i nadále vycházet z toho, že česko-německé vztahy se musí orientovat na společnou budoucnost ve sjednocené Evropě na základě partnerství v Evropské unii. Základem moderního sousedství zůstávají Česko-německá deklarace z roku 1997 a Smlouva o dobrém sousedství a přátelské spolupráci z roku 1992.

Česká republika bude usilovat o další zintenzivnění česko-německých vztahů na všech úrovních, realizovaných jak v rámci euroatlantických struktur (EU, NATO), tak na bilaterální a regionální úrovni se zvláštním akcentem na zapojení veřejnosti, zejména mládeže, do tohoto procesu. Zvláštní význam přitom přikládá přeshraniční spolupráci, rozvoji dopravních cest, oblasti ochrany a zlepšování životního prostředí a kulturní výměně.

Vztahy s Rakouskou republikou

Ve vztazích k Rakouské republice bude Česká republika vycházet ze zájmu o dobré sousedství a z orientace na společnou budoucnost v Evropské unii. ČR bude usilovat o prohlubování konstruktivní a korektní spolupráce ve všech oblastech, včetně obchodní a přeshraniční spolupráce, dopravní infrastruktury či ochrany životního prostředí s důrazem na vybudování ovzduší vzájemné důvěry.

Vztahy s Maďarskou republikou

V rámci nejbližšího středoevropského regionu má Česká republika také zájem na budování partnerství s Maďarskou republikou, se kterou ji pojí kromě intenzivního rozvoje bilaterálních vztahů zejména úspěšná spolupráce v rámci Visegrádské skupiny.

Regionální spolupráce ve střední Evropě

Visegrádská spolupráce

Opodstatněnost spolupráce v rámci Visegrádské skupiny (V4) se neztratí ani po vstupu zemí V4 do Evropské unie. Za jednu z priorit Česká republika považuje posílení občanské dimenze V4 a rozvoj přeshraniční spolupráce mezi visegrádskými zeměmi. Česká republika bude rovněž podporovat spolupráci V4 s jinými regionálními uskupeními (Benelux či Severská rada) či s dalšími zeměmi, které o to projeví zájem.

Přeshraniční spolupráce a euroregiony

Česká republika bude rozvíjet přeshraniční spolupráci a vytváření euroregionů, které považuje za nový a účinný nástroj bilaterální i regionální komunikace a prevence rušivých jevů v příhraničních oblastech.

Středoevropská iniciativa a další regionální iniciativy

Česká republika bude využívat Středoevropské iniciativy (SEI) k posilování demokratických struktur a vnitřní politické stability v členských zemích postižených konflikty a k transformaci jejich ekonomik. Česká republika se proto bude zasazovat o posilování ekonomické dimenze SEI a o užší spolupráci SEI s Evropskou unií. Podpoří také rozšíření SEI o další země regionu, které projeví zájem a získají podporu ostatních členských zemí.

Česká republika se bude podílet i na činnosti dalších regionálních iniciativ, které přispějí k existující spolupráci v regionu novými přínosnými prvky.

Vztahy s USA, Kanadou a integrujícími se evropskými zeměmi

Vztahy s USA a s Kanadou

V novém mezinárodněpolitickém kontextu, daném členstvím v NATO a v Evropské unii, bude Česká republika věnovat zvláštní pozornost rozvoji těsných, přátelských a spojeneckých vztahů se Spojenými státy americkými a také s Kanadou. Česká republika má zájem na rozšíření hospodářské angažovanosti těchto zemí a na přítomnosti amerických a kanadských investic v České republice i ve střední Evropě.

Vztahy s evropskými členskými a kandidátskými zeměmi NATO a EU

Česká republika bude pokračovat v rozvíjení těsných vztahů se všemi evropskými členskými státy NATO a se státy Evropské unie, včetně nových členských států obou integračních uskupení a států kandidátských. V bilaterálních vztazích se státy Evropské unie se bude Česká republika zaměřovat mj. na vyhledávání společných priorit, postojů a zájmů a na možnosti spolupráce při jejich prosazování v rámci Unie.

Česká republika a země ESVO

Česká republika bude rozvíjet vztahy se státy Evropského sdružení volného obchodu, a to jak v rovině bilaterální, tak i v souvislosti se svým členstvím v Evropské unii.

Vztahy se zeměmi východní a jihovýchodní Evropy

Vztahy s přidruženými zeměmi Evropské unie

Česká republika bude pokračovat v rozvíjení dvoustranné i mnohostranné spolupráce se státy východní a jihovýchodní Evropy, které uzavřely nebo usilují o uzavření dohod o přidružení s EU, a je připravena sdílet s nimi své zkušenosti z jednání a příprav na přistoupení i zkušenosti po vstupu do Unie.

Vztahy s Ruskou federací a s Ukrajinou

Vedle výše zmíněné bezpečnostní dimenze vztahů s RF bude Česká republika i nadále pokračovat v úsilí o zvýšení úrovně a rozšíření vzájemně výhodné ekonomické spolupráce s Ruskou federací a také s Ukrajinou. Bude přitom využívat již existujících kontaktů, tradičně dobré pověsti českých výrobků a celkové znalosti regionu. Za nadějnou považuje Česká republika vzájemně výhodnou spolupráci s hospodářsky prosperujícími regiony Ruské federace.

Vztahy s ostatními státy Společenství nezávislých států

V oblasti vztahů s ostatními státy SNS bude Česká republika navazovat na tradice těsných hospodářských styků s jednotlivými zeměmi a bude usilovat o rozšiřování vzájemně výhodné hospodářské spolupráce.

Vztahy se státy jihovýchodní Evropy

Česká republika si je vědoma složitosti situace zejména v zemích regionu jihovýchodní Evropy, které byly v 90. letech postiženy ozbrojenými konflikty. Shodně s úsilím mezinárodního společenství se bude Česká republika i nadále angažovat v procesu hospodářské obnovy a stabilizace JVE prostřednictvím Paktu stability. Bude se přitom opírat o tradice dlouhodobých přátelských vztahů se státy JVE a navazovat na předchozí ekonomickou přítomnost českého strojírenství, energetiky a průmyslových výrobků v této oblasti. Česká republika bude nabízet i své integrační a transformační zkušenosti.

4.4 Česká republika a státy Asie, Afriky, Austrálie a Latinské Ameriky

Východiska vztahů se státy Asie, Afriky, Austrálie a Latinské Ameriky

Dvoustranné i mnohostranné vztahy se státy Asie, Afriky, Austrálie a Latinské Ameriky bude Česká republika rozvíjet na základě oboustranně výhodné spolupráce, zejména v hospodářské oblasti. Česká republika bude podporovat všechny iniciativy, jež směřují k udržení či zvýšení stability a bezpečnosti jednotlivých regionů, a v rámci svých možností se jich bude aktivně účastnit.

Za důležitou součást politického dialogu přitom považuje otázku dodržování nezcizitelných lidských práv jako určitého měřítka důvěryhodnosti a z dlouhodobého hlediska i perspektivnosti hospodářských vztahů s jednotlivými státy.

Česká republika bude věnovat zvláštní pozornost obchodním a investičním možnostem v zemích, s nimiž mělo bývalé Československo rozvinuté hospodářské styky a kde působí řada odborníků, kteří v naší zemi získali středoškolské či vysokoškolské vzdělání.

V souvislosti se vstupem do EU se bude Česká republika také podílet na politikách uplatňovaných vůči této oblasti v rámci EU.

Vztahy se státy Asie

Rozvoj vztahů se zeměmi Asie a pacifické oblasti bude sledovat vyváženost a soulad s politikou

uplatňovanou vůči této oblasti v rámci Evropské unie. Asijská politika České republiky bude usilovat zejména o navázání na hlubší tradici našich vztahů s tímto teritoriem. Pro hospodářskou spolupráci se Česká republika soustředí na členské země Sdružení států jihovýchodní Asie (ASEAN), v politické oblasti půjde zejména o zapojení do multilaterálního rámce Setkání Asie – Evropa (ASEM).

Vztahy se státy Blízkého a Středního východu a severní Afriky

Na Blízkém a Středním východě a v severní Africe bude česká zahraniční politika sledovat aktivní přístup ke státům oblasti. Česká republika bude pokračovat v podpoře mírového uspořádání na Blízkém východě při zachování bezpečnostních, politických a ekonomických záruk stability celého regionu. Základními východisky pro řešení situace zůstávají rezoluce RB OSN, jakož i aktivity zúčastněných a zainteresovaných stran, které berou v úvahu legitimní bezpečnostní potřeby Izraele a vytvoření životaschopného a nezávislého palestinského státu. Česká republika bude prosazovat politiku Evropské unie směřující k posílení bezpečnosti a spolupráce se širším Středomořím. Česká republika bude podporovat všechny legitimní kroky zaměřené na eliminaci nebezpečí představovaného zbraněmi hromadného ničení a diktátorskými režimy v oblasti.

Vztahy se státy subsaharské Afriky

V oblasti subsaharské Afriky se Česká republika bude orientovat na stabilní regionální mocnosti, na státy, s nimiž udržuje tradiční ekonomické vztahy, i na ty země, s nimiž se spolupráce jeví jako perspektivní. V rámci svých možností bude Česká republika podporovat africké země, mimo jiné i při implementaci programu Nové partnerství pro rozvoj Afriky (NEPAD), a bude se zapojovat do akcí mezinárodního společenství s cílem napomáhat řešení konfliktů a stabilizaci poměrů v krizových oblastech afrického kontinentu.

Vztahy se státy Latinské Ameriky

V Latinské Americe se Česká republika bude zaměřovat na spolupráci s tradičními obchodními partnery. Stranou českého zájmu nezůstanou ani státy Střední Ameriky a karibské oblasti, kde existují možnosti pro zvýšení obchodní výměny.

4.5 Česká republika v mezinárodních organizacích

Česká republika a Organizace spojených národů

OSN a mezinárodní bezpečnost

Za jedno z hlavních posláních OSN považuje Česká republika udržování míru a mezinárodní bezpečnosti. Bude proto podporovat kroky směřující k posílení autority, efektivnosti a akceschopnosti OSN v oblasti urovnání a prevence konfliktů, zvládání krizí, poskytování humanitární pomoci a post-konfliktní obnovy. Česká republika se v rámci svých možností zúčastní mírových operací OSN. Česká republika rovněž přikládá velký význam potenciálu OSN při řešení dalších významných mezinárodních otázek a formování široké mezinárodní podpory boje proti mezinárodnímu terorismu.

Naplňování Deklarace tisíciletí

Česká republika bude prosazovat efektivní a transparentní naplňování rozvojových cílů Deklarace tisíciletí a zajištění spravedlivého přístupu k výhodám globalizace v souladu s výsledky velkých mezinárodních konferencí (Doha, Monterrey, Johannesburg). Výrazná pozornost bude zároveň věnována problematice dlouhodobého udržitelného rozvoje v jeho aspektu hospodářském, sociálním i environmentálním, jakož i podpoře demokratizačních procesů a respektu k lidským právům. Podle možností bude ČR zvyšovat své zapojení do mnohostranné rozvojové spolupráce prostřednictvím rozvojových programů OSN a dalších mezinárodních organizací.

Mezinárodní právo a lidská práva

Česká republika bude v rámci OSN pokračovat také ve své politice posilování mezinárodního práva a respektu k lidským právům.

Reforma OSN

Česká republika podporuje snahy o reformu OSN, založenou jak na upřesnění nových úkolů organizace, tak na zlepšení stávajících mechanismů a struktur. S ohledem na dynamický vývoj mezinárodních vztahů a nutnost přizpůsobovat OSN těmto změnám

považuje Česká republika úsilí o reformu OSN za aktuální i dlouhodobý úkol. Specifickou výzvou v oblasti reformy OSN je reforma Rady bezpečnosti tak, aby její složení odráželo změny, kterými svět prošel od jejího posledního rozšíření. K prosazování reformních opatření na půdě OSN využije Česká republika svého zastoupení v orgánech OSN.

Kandidatury do organizací systému OSN

Česká republika bude usilovat o adekvátní zastoupení v orgánech a aparátech organizací systému OSN, zejména o členství v Hospodářské a sociální radě a následně v Radě bezpečnosti.

Česká republika a Rada Evropy

Česká republika a Rada Evropy

Rada Evropy plní nezastupitelnou roli při rozvíjení a posilování celoevropských právních, etických a sociálních hodnot, pluralitní demokracie, právního státu a ochrany lidských práv i práv menšin. Česká republika se bude i nadále zapojovat do smluvního systému Rady Evropy a bude se aktivně podílet na zpracování mezinárodněprávních instrumentů k potírání světového terorismu. Pozornost bude i nadále věnována reformě Evropského soudu pro lidská práva, jehož současný mechanismus nestačí k vyřizování stížností jednotlivců i členských států RE.

Česká republika a mezinárodní ekonomické a finanční organizace

MMF a Skupina Světové banky

Česká republika se bude podílet na činnosti Mezinárodního měnového fondu a Mezinárodní banky pro obnovu a rozvoj, jakož i dalších organizací Skupiny Světové banky. Bude využívat jejich expertního potenciálu a přispívat k aktivitám realizovaným těmito organizacemi v dalších zemích. Zúčastní se diskuzí o reformách těchto institucí s cílem účinněji čelit negativním projevům globalizačních procesů ve sféře financí a pohybu kapitálu.

WTO

Česká republika bude věnovat maximální pozornost spolupráci se Světovou obchodní organizací (WTO). Bude se aktivně zasazovat ve prospěch další liberalizace všech forem světového obchodu s důrazem na služby a zemědělství a bude usilovat o sjednání takových podmínek, které by vedly k vytvoření mnohostranného obchodního rámce prospěšného pro všechny členy organizace a dbát na řádné plnění závazků všech členů WTO, včetně respektování práv České republiky ostatními členy. Považuje za potřebné, aby do světového obchodu byly stále více zapojovány i rozvojové země.

Případná obchodněpolitická opatření v zahraničním obchodě budou přijímána v souladu s pravidly danými dohodami, které jsou součástí Dohody o zřízení Světové obchodní organizace, a v souladu s dalšími mezinárodními závazky, kterými je Česká republika vázána. Po vstupu do Evropské unie bude přijímání obchodněpolitických opatření součástí společné obchodní politiky EU a bude se řídit příslušnými předpisy EU.

Světová organizace cestovního ruchu

Česká republika bude rovněž věnovat maximální pozornost spolupráci se Světovou organizací cestovního ruchu. Bude se aktivně podílet na rozvoji a podpoře mezinárodního cestovního ruchu se snahou přispět ke všeobecnému hospodářskému rozvoji členských zemí. Česká republika bude dále rovněž aktivně podporovat programové aktivity WTO především z oblasti statistiky, zvyšování kvality služeb, vzdělávání a financí.

OECD

Česká republika bude nadále věnovat soustředěnou pozornost dialogu s Organizací pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD). Bude aktivně využívat doporučení této organizace, vyplývající z analýz hospodářských politik členských zemí, a bude spolupracovat při realizaci horizontálních projektů OECD vyžadujících mezinárodní spolupráci. Ve větší míře se zapojí do spolupráce i s nečleny OECD a bude podporovat rozšiřování standardů OECD do dalších regionů mimo členské země.

EIB

Vstupem do Evropské unie se Česká republika stane zároveň členem Evropské investiční banky (EIB). V souvislosti s členstvím České republiky v EIB bude žádoucí nadále využívat výhodných finančních podmínek poskytovaných touto bankou na rozvoj sociálních oblastí a infrastruktury.

Účast České republiky v ostatních mezinárodních bankách

Česká republika je dále členem Evropské banky pro obnovu a rozvoj (EBRD), Rozvojové banky Rady Evropy (CEB), Mezinárodní investiční banky (MIB) a Mezinárodní banky hospodářské spolupráce (MBHS). Česká republika bude v případě EBRD podporovat aktivity této banky zaměřené na soukromý sektor a u CEB na sociální projekty. Ve vztahu k MBHS a MIB se bude Česká republika aktivně podílet na snahách o revitalizaci těchto bank. Pokud shledá tyto snahy jako nereálné, zváží možnost vystoupení z těchto bank.

4.6 Vnější ekonomické vztahy a zahraniční pomoc České republiky

Ekonomická diplomacie, proexportní politika

Ekonomická diplomacie

Česká republika dále posílí ekonomickou dimenzi své zahraniční politiky jako komplex koordinovaných aktivit různých subjektů směřujících k vytváření vnějších podmínek pro ekonomický rozvoj. Zaměří se přitom zejména na prosazování záměrů a opatření své hospodářské politiky v bilaterálních vztazích, v integračních seskupeních a v dialogu, který vede v mezinárodních ekonomických organizacích. Bude klást důraz na optimální využití podmínek vyplývajících ze vstupu České republiky do EU. Ekonomická diplomacie se rovněž zaměří na obohacování hospodářské politiky vlády o podněty z vnějšího prostředí.

Ekonomická diplomacie ve dvoustranných vztazích

Péče o ekonomický rozměr dvoustranných vztahů zůstane jedním z prioritních úkolů českých zastupitelských úřadů v zahraničí. Činnost ekonomických diplomatů se bude zaměřovat na vytváření podmínek pro rozvoj konkrétních obchodních kontaktů a na podněcování zájmu zahraničních investorů o přímé zahraniční investice v České republice. Součástí ekonomické diplomacie budou nadále i jednání představitelů státu, vysokých státních úředníků i podnikatelských misí o konkrétních otázkách vnějších ekonomických vztahů.

Ekonomická diplomacie v mnohostranných vztazích

V multilaterální rovině ekonomické dimenze zahraniční politiky bude Česká republika upevňovat své postavení v mezinárodních ekonomických organizacích, jako jsou OECD, SB, MMF, WTO a další, a bude se aktivně podílet na jejich činnosti.

Důraz na udržitelný rozvoj

Při rozvoji mezinárodní ekonomické spolupráce bude Česká republika dbát na přísné uplatňování environmentálních a sociálních standardů odpovídajících mezinárodním závazkům i požadavkům národní legislativy. Zvláštní akcent bude přitom kladen na řešení globálních výzev a zvládnutí jejich potenciálních rizik cestou prosazování a dalšího prohlubování principů udržitelného rozvoje v mezinárodním rozměru.

Jednotnost zahraniční služby v oblasti ekonomické diplomacie

Činnost institucí a agentur zajišťujících plnění podpůrné úlohy státu v oblasti zahraničního obchodu, podpory exportu a přílivu zahraničních investic bude důsledně koordinována v rámci jednotné zahraniční služby České republiky s cílem dosáhnout co nejrychleji významného zvýšení koncepčnosti a efektivity v této důležité oblasti zahraničních vztahů České republiky. Soustředěná pozornost bude v tomto ohledu věnována také zdokonalování informačních systémů umožňujících českým podnikům přístup k informacím o obchodních možnostech v zahraničí.

Zahraniční rozvojová a humanitární pomoc České republiky

Význam zahraniční pomoci

Česká republika se bude v rámci svých možností i nadále podílet na formulování a naplňování nové mezinárodní rozvojové strategie, která zahrnuje boj proti chudobě, zvyšování vzdělanosti, odstraňování nerovnosti žen, snížení úmrtnosti dětí a matek, zpřístupnění zdravotnických služeb a naplňování strategie udržitelného rozvoje. Zahraniční rozvojovou pomoc považuje Česká republika rovněž za nástroj k prosazování lidských práv a demokratických hodnot.

Místo zahraniční pomoci v zahraniční politice České republiky

Zahraniční rozvojová a humanitární pomoc zůstává i v budoucnu nedílnou součástí zahraniční politiky České republiky a bude i po finanční a organizační stránce uskutečňována v souladu s principy uplatňovanými ve vyspělých zemích. Česká republika bude poskytovat zahraniční pomoc jak na bilaterálním základě, tak v rámci mezinárodních organizací (OSN, OECD) a EU.

4.7 Prezentace České republiky v zahraničí, vztahy s krajany a vztahy na nevládní úrovni

Prezentace České republiky v zahraničí

Zahraniční politika České republiky se zaměří na zajištění cílené a efektivní prezentace naší země v zahraničí, kterou považuje za jednu z významných cest k růstu její mezinárodní prestiže. Bude přitom sledovat propojení kulturního, ekonomického, turistického a dalších rozměrů této prezentace a větší využití nových médií a technik. Bude také dbát na co největší koordinovanost a propojenost aktivit vyvíjených jednotlivými subjekty v této oblasti.

Krajané a přátelé České republiky

Významné postavení budou nadále zastávat vztahy s krajany a přáteli České republiky v zahraničí. Česká republika bude při jejich rozvíjení přihlížet ke specifickým jednotlivých komunit a organizací. Bude pokračovat ve věcné i finanční podpoře konkrétních projektů

krajanských spolků i společností přátel České republiky. Dále bude pokračovat v podpoře programů zaměřených na udržování češtiny mezi krajany, v podpoře programů záchrany krajanských škol, spolkových domů a dalšího českého kulturního dědictví v zahraničí a v poskytování asistenční pomoci krajanským komunitám. Česká republika bude usilovat i o to, aby se krajané mohli v širší míře zúčastňovat politického života české společnosti.

Zahraniční vztahy na nevládní úrovni

Zahraniční politika státu bude věnovat patřičnou pozornost rovněž mezinárodním vztahům a aktivitám rozvíjejícím se na nevládní úrovni v prostředí občanské společnosti.

Zahraniční výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky (personální složení)

předseda:	Jan Hamáček	ČSSD
místopředsedové:	Tomáš Dub	ODS
	Kateřina Konečná	KSČM
	David Šeich	ODS
	Karel Šplíchal	ČSSD
členové:	Jan Bauer	ODS
	Václav Exner	KSČM
	Kateřina Jacques	SZ
	Zdeněk Jičínský	ČSSD
	Petr Krill	ODS
	Rudolf Kufa	ČSSD
	Helena Mallotová	ODS
	František Novosad	ČSSD
	Daniel Reisinger	ODS
	Jan Schwippel	ODS
	Miloslav Soušek	ČSSD
	Milan Šimonovský	KDU-ČSL
	Petr Wolf	ČSSD

Výbor pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky (personální složení)

předseda:	Ondřej Liška	SZ
místopředsedové:	Jan Bauer	ODS
	Anna Čurdová	ČSSD
	Gabriela Kalábková	ČSSD
	Petr Krill	ODS
	Soňa Marková	KSČM
členové:	Petr Bratský	ODS
	Jiří Carbol	KDU-ČSL
	Robert Dušek	ČSSD
	Jan Hamáček	ČSSD
	Jozef Kochan	ODS
	Rudolf Kufa	ČSSD
	Aleš Rádl	ODS
	Pavel Suchánek	ODS
	David Šeich	ODS
	Josef Šenfeld	KSČM
	Pavel Vanoušek	ČSSD
	Ladislava Zelenková	ČSSD

Výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost Senátu Parlamentu České republiky (personální složení)

předseda:	Richard Sequens	není členem žádné strany
místopředsedové:	Tomáš Jirsa	ODS
	Ladislav Svoboda	ODS
	Tomáš Töpfer	není členem žádné strany
	Josef Zoser	HNHRM
ověřovatelé:	Vlastimil Sehnal	ODS
	Rostislav Slavotínek	KDU-ČSL
	Josef Zoser	HNHRM
členové:	Jiří Pospíšil	ODS
	Vlastimil Sehnal	ODS
	Rostislav Slavotínek	KDU-ČSL
	Richard Svoboda	ODS
	Jaromír Štětina	není členem žádné strany

Výbor pro záležitosti Evropské unie Senátu Parlamentu České republiky (personální složení)

předseda:	Luděk Sefzig	ODS
místopředsedové:	Václav Koukal	BEZPP
	Miroslav Škaloud	ODS
	Alena Venhodová	ODS
ověřovatelé:	Alena Gajdůšková	ČSSD
	Eduard Matykiewicz	KSČM
	Alena Venhodová	ODS
členové:	Alena Gajdůšková	ČSSD
	Tomáš Grulich	ODS
	Adolf Jílek	KDU-ČSL
	Jana Juřenčáková	BEZPP
	Eduard Matykiewicz	KSČM
	Karel Tejnora	ODS
	Otakar Veřovský	ČSSD

Stálá delegace Parlamentu České republiky do Parlamentního shromáždění NATO (personální složení)

členové - Poslanecká sněmovna:

Tomáš Dub (vedoucí)	ODS
Pavel Bohatec	ODS
Michael	ODS
Kateřina Jacques	SZ
Václav Klučka	ČSSD
Pavol Kubuš	ČSSD
Antonín Sedřa	KDU-ČSL
Jeroným Tejc	ČSSD
Jan Vidím	ODS

členové - Senát:

Vítězslav Vavroušek	ODS
Alexandr Vondra	ODS

náhradníci - Senát:

Jiří Nedoma	ODS
Rostislav Slavotínek	KDU-ČSL

Stálá delegace Parlamentu České republiky do Parlamentního shromáždění Rady Evropy (personální složení)

členové - Poslanecká sněmovna:

Anna Čurdová (vedoucí)	ČSSD
Walter Bartoš	ODS
Kateřina Jacques	SZ
Kateřina Konečná	KSČM
Miloš Melčák	Nezařazení
Miroslava Němcová	ODS
Ladislav Skopal	ČSSD
Michaela Šojdrová	KDU-ČSL
Tomáš Úlehla	ODS
Oldřich Vojtěch	ODS

členové - Senát:

Daniela Filipiová	ODS
Alena Gajdůšková	ČSSD

náhradníci - Senát:

Tomáš Jirsa	ODS
Richard Sequens	BEZP

Stálá delegace Parlamentu České republiky do Parlamentního shromáždění OBSE (personální složení)

členové - Poslanecká sněmovna:

Petr Bratský	ODS
Kosta Dimitrov	ČSSD
Václav Exner	KSČM
Ondřej Liška	SZ
Jaroslav Plachý	ODS

členové - Senát:

Jiří Liška	ODS
Jaromír Štětina	BEZPP
Jaromír Volný	ODS

Zahraniční rozvojová spolupráce České republiky - předběžné údaje za rok 2006

	mil. USD	mil. Kč
Oficiální rozvojová pomoc celkem	155,00	3504,4
Bilaterální rozvojová pomoc	72,56	1640,5
- programová a projektová investiční pomoc	13,74	310,7
- technická spolupráce	19,16	433,2
- humanitární a potravinová pomoc	20,95	473,7
- snižování dluhové zátěže	14,73	333,0
- administrativní náklady	3,98	90,0
Multilaterální rozvojová pomoc	82,44	1863,9
- platby do OSN	4,23	95,6
- platby do EU	68,74	1554,1
- platby do Světové banky a mez. fin. institucí	3,74	84,6
- platby do ostatních organizací	5,73	129,6
Hrubý národní důchod (HND)	131829,18	2980526
ODA jako % HND	0,12%	0,12%

Pozn.: Jedná se o předběžné statistické údaje podle metodiky OECD známé k 15. 3. 2007. Finální údaje o české rozvojové pomoci za rok 2006 budou k dispozici v červenci 2007. Více informací o zahraniční rozvojové spolupráci ČR lze nalézt na stránkách <http://www.mzv.cz/pomoc>.

Laureáti ceny GRATIAS AGIT 2006

- Albrightová Madeleine - *bývalá ministryně zahraničních věcí - USA*
- Belshaw Kenneth - *podnikatel, propagátor ČR - Irsko*
- Sir Colman Anthony - *soudce, advokát - Velká Británie*
- Čermák Josef - *krajan, propagátor ČR - Kanada*
- Dvořáková Eva - *krajanka, propagátorka české kultury - Slovinsko*
- Galmiche Xavier - *profesor bohemistiky, předseda asociace Bohemica - Francie*
- Kao Sung-Ming (Sommer Kao) - *podnikatel (literární kavárna), propagátor české hudby - Tchaj-wan*
- Kosta Tomáš - *nakladatel, spisovatel, politik - ČR/Německo*
- Moserová-Davidová, Jaroslava (in memoriam) – *lékařka, spisovatelka, politička – ČR*
- Neumannová Kateřina - *reprezentantka ČR v lyžování, olympijská vítězka - ČR*
- Nováček Jiří - *starosta Sokolské župy rakouské - Rakousko*
- Procházková Petra - *novinářka, humanitární pracovnice - ČR*
- Sihamoni Norodom - *kambodžský král - Kambodža*
- Škvorecký Josef a Salivarová Zdena - *spisovatelé, vydavatelé – Kanada*
- Špidlík Tomáš - *kardinál, filozof - Vatikán*
- Voldánová Helena - *krajanka, kmenioložka, překladatelka - Argentina*
- Wilhelm Ivan - *bývalý rektor UK Praha, významná osobnost vědeckého života - ČR*
- Yüce Orhan - *podnikatel, prodejce aut značka ŠKODA, propagátor ČR - Turecko*

Organizace:

- American Sokol Organization, St. Louis - USA
- Glasgalerie Hittfeld (zakladatelka paní Mgr. Eliška Stölting) - Německo
- Hankuk University of Foreign Studies, Soul - Jižní Korea
- Konfederace politických vězňů - ČR

Česká centra

(stav ke dni 31. 12. 2006)

Země	Adresa	Telefon - Fax	Ředitel	Internet
Česká republika - ústředí	Václavské nám. 816/49, 110 00 Praha 1	tel.: +420-234668211 fax.: +420-234668215 e-mail: info@czech.cz	Ing. Jan Bondy Generální ředitel Českých center	www.czechcentres.cz
Česká republika - Praha	České centrum Praha Rytířská 31 110 00 Praha 1	tel.: +420-234668501 fax.: +420-234668215 e-mail: ccpraha@szech.cz	Ing. Dana Brabcová	www.czechcentres.cz
Belgie	Centre Tcheque 150, av. A.Buyl 1050 Bruxelles	tel.: +32-2-6418944 fax: +32-2- 6445121 e-mail: cbrussels@czech.cz	Mgr.Petr Polívka	www.czechcenter.be
Bulharsko	Чешки център Rakovski 100 1000 Sofia	tel.: +359-2-981 39 10 fax: +359-2-981 39 11 e-mail: ccsofia@czech.cz	Mgr. Vlasta Ransdorfová	www.czechcentres.cz/sofia
Francie	Centre Tcheque 18, rue Bonaparte 75 006 Paris	tel: +331-53730022 fax: +331-53108727 e-mail: ccparis@czech.cz	Michael Wellner - Pospíšil	www.centretcheque.org www.czechcentres.cz/paris
Japonsko	Czech Centre Tokyo 2-16-14 Hiroo, Shibuya-ku Tokyo 150-0012	tel.: +81-3-3400-8129 fax.: +81-3-3400-8186 e-mail: cctokyo@czech.cz	Mgr. Petr Holý	www.czechcentres.cz/tokyo
Itálie	Istituto Culturale Ceco Via Costabella, 28- 32 00195 Roma	tel./fax: +39-06- 99705158 e-mail: ccrome@czech.cz	JUDr. Ing. Miloslav Hirsch	www.czechcentres.cz/rome
Maďarsko	Cseh Centrum Szegefi u.4. 1063 Budapest VI.	tel.: +36-1-462 50 66 fax: +36-1-351 91 88 e-mail: ccbudapest@czech.cz	PhDr. Evžen Gál	www.czechcentres.cz/budapest
Německo	Tschechisches Zentrum Friedrichstrasse 206 10969 Berlin	tel.: +49-30-20 82 592 fax: +49-30-20 44 415 e-mail: ccberlin@czech.cz	Mgr. Blanka Mouralová	www.czech-berlin.de
Německo	Tschechisches Zentrum Hauptstrasse 11 D-01097 Dresden- Neustadt	tel.: +49-351-804 05 - 15, fax: +49-351-804 05 10 e-mail: ccdresden@czech.cz	Mgr. Hana Klabanová	www.czechcentres.cz/dresden
Německo	Tschechisches Zentrum Prinzregentenstrasse 7 805 38 München	tel.: +49-89-210 249 32 fax: +49-89-210 249 33 e-mail: ccmunich@czech.cz	Bc. David Stecher	www.czechcentres.cz/munich
Nizozemsko	Tsjechisch Centrum Paleisstraat 4 2514 JA Den Haag	tel.: +31-70-3561477 fax: +31-70-3625966 e-mail: cchaag@czech.cz	Mgr. Petra Prinsová	www.czechcentres.cz/haque/
Polsko	Czeskie Centrum Al. Róż 16 00-556 Warszawa	tel.: +48-22-6297271 fax: +48-22-6283320 e-mail: ccwarszawa@czech.cz	Mgr. Renáta Gorecká	www.czechcentres.cz/warsaw

Rakousko	Tschechisches Zentrum Herrengasse 17 1010 Wien	tel.: +43-1-5352360 fax: +43-1-5352360-14 e-mail: ccwien@czech.cz	Ing. Marcel Sauer	www.czechcentres.cz/vienna
Rumunsko	Centrul Ceh Strada Ion Ghica 11 Sector 3 030045 Bucuresti	tel.: +40-21-3039230 fax: +40-21-3122537 e-mail: ccbucuresti@czech.cz	Mgr. Monika Štěpánová	www.czechcentres.cz/bucharest
Rusko	Чешский центр Julia Fučika 12-14 123056 Moskva	tel.: +7-495-688 95 15 +7-495-2510541 fax: +7-495-2514836 e-mail: ccmoskva@czech.cz	Dr. Tomáš Glanc	www.czcenter.ru
Rusko – Český dům	Чешский дом 3. Tverskaja – Jamskaja 36/40 125047 Moskva	tel: +7-495-7877854 – sekr. fax: +7-495-2513227 – sekr. tel: +7-495-7877851 – recepce fax: +7-495-9787002 – recepce e-mail: ceskydum@czech.cz e-mail: recepce@czech.cz	Mgr. Ing. Miloš Jaro	www.czechcentres.cz/ceskydum
Slovensko	České centrum Hviezdoslavovo nám. 8 814 99 Bratislava České centrum Rázusova 13 P.O.Box E10 042 40 Košice	tel.: +421-2-5920 3305 fax: +421-2-5443 0309 e-mail: ccbratislava@czech.cz tel.: +421-55-623 18 01 fax: +421-55-623 17 99 email: cckosice@czech.cz	Mgr. Stanislava Wanatowiczová Bartošová	www.czc.sk
Španělsko	Centro Checo Avd. Pio XII, 22-24 28016 Madrid	tel: +34 913530623 +34 913530622 fax: +34 913530624 e-mail: ccmadrid@czech.cz	PhDr. Adriana Krásová	www.centrocheco.cz
Švédsko	Tjeckiska Centret Tjeckiska centret Villagatan 21, Box 26156 100 41 Stockholm	tel.: +46-8-440 42 39 fax: +46-8-411 28 55 e-mail: ccstockholm@czech.cz	Lucie Svobodová, BA MSc.	www.czechcentres.cz/stockholm/
Ukrajina	Чеський Центр ul. Olesja Gončara 55, ap. č. 11 010 34 Kiev	tel.: +380 44 230 29 64 +380 44 230 29 78 fax: +380 44 230 21 09 e-mail: cckiev@czech.cz	Ing. Rudolf Sedláček	www.cckiev.com.ua
USA	Czech Center New York 1109 Madison Avenue New York NY 10028	tel.: +1-212-2880830 fax: +1-212-2880971 e-mail: info@czechcenter.com	Mgr. Monika Koblerová (pověřena řízením)	www.czechcenter.com
Velká Británie	Czech Centre 13 Harley Street London W1G 9QG	tel.: +44-207-3075180 fax: +44-207-3233709 e-mail: info@czechcentre.org.uk	MgA. Ladislav Pflimpfl	www.czechcentre.org.uk

Publikace vydané ve spolupráci Ministerstva zahraničních věcí ČR s Ústavem mezinárodních vztahů

The European Union and Its Neighbourhood: Policies, Problems and Priorities

Sborník se zabývá současnou politikou Evropské unie v jejím nejbližším okolí (tzv. Evropská politika sousedství). Cílem ovšem není pouze podat základní informace o vývoji této politiky, ale především poukázat na ty její prvky, které jsou obvykle opomíjeny: První kapitola zkoumá dopad různých, často vzájemně neslučitelných interpretací Evropské politiky sousedství na budoucí vztahy mezi EU a partnerskými zeměmi, další se zabývají souvislostí mezi rozšiřováním a touto politikou, nebo jejím vztahem k barcelonskému procesu, a pozornost je věnována také vztahu EU k zemím kavkazského regionu.

(brož., 100 s., ISBN 80-86506-56-8, anglicky)

Manuál projektového cyklu zahraniční rozvojové spolupráce ČR (ZRS ČR)

Publikace rozpracovává a doplňuje Pravidla pro výběr a financování bilaterálních projektů v rámci zahraniční rozvojové spolupráce České republiky, která byla schválena usnesením vlády č. 1311 ze dne 12. října 2005.

Jejím cílem je zajistit uplatňování standardních postupů projektového cyklu v bilaterální ZRS ČR při jeho vhodné adaptaci na specifika aktuálního stavu ZRS ČR (včetně institucionálního nastavení). Manuál definuje účel každé z fází projektového cyklu, stanovuje postupy a role jednotlivých aktérů v každé fázi a usiluje o standardizaci využívaných dokumentů. Přílohy obsahují mimo jiné i vzorové projektové formuláře, které lze přímo využít v elektronické podobě v příloženém CD-ROM.

Vypracoval kolektiv autorů pod vedením PhDr. Petra Jelínka z Rozvojového střediska ÚMV a PhDr. Zuzany Hlavičkové z Ministerstva zahraničních věcí ČR.

(kroužková vazba, 122 s. + CD-ROM, ISBN 80-86506-50-9, česky)

Zahraníční rozvojová spolupráce České republiky

Česká republika jako člen mezinárodního společenství demokraticky a ekonomicky vyspělých zemí uznává princip solidarity mezi lidmi a mezi státy navzájem a přijímá svůj díl odpovědnosti při řešení globálních problémů. Jedním z výrazů tohoto postoje je zahraniční rozvojová spolupráce, která je integrální součástí české zahraniční politiky. ČR pokládá za svůj morální závazek podílet se na koordinovaných mezinárodních aktivitách zaměřených na snižování chudoby v méně vyspělých a méně bohatých částech světa.

Připravil kolektiv autorů Rozvojového střediska Ústavu mezinárodních vztahů pod vedením Nicol Adamcové.

(brož., 80 s., ISBN 80-86506-53-3, česky)

International Development Cooperation of the Czech Republic

Anglická verze titulu *Zahraníční rozvojová spolupráce České republiky*.

Připravil kolektiv autorů Rozvojového střediska Ústavu mezinárodních vztahů pod vedením Nicol Adamcové.

(brož., 80 s., ISBN 80-86506-54-1, anglicky)

Zpráva o zahraniční politice České republiky za období od ledna 2005 do prosince 2005

Další, již sedmá publikace s podrobným přehledem o aktivitách státu v zahraničněpolitické oblasti za uvedené období s cílem přiblížit zahraničněpolitickou činnost České republiky, včetně příloh - složení parlamentních zahraničních výborů, nejdůležitější obchodní partneři, účast ČR v zahraničních organizacích, dokumenty *Koncepce zahraniční politiky České republiky na léta 2003-2006* a *Priority a hlavní směřování zahraniční politiky České republiky v roce 2005* atd. Publikaci připravil kolektiv pracovníků Ministerstva zahraničních věcí ČR.

(brož., 414 s., ISBN 80-86506-51-7, česky)

Report on the Foreign Policy of the Czech Republic between January 2005 and December 2005

Anglická verze titulu *Zpráva o zahraniční politice České republiky za období od ledna 2005 do prosince 2005*. Publikaci připravil kolektiv pracovníků Ministerstva zahraničních věcí ČR.

(brož., 352 s., ISBN 80-86506-52-5, anglicky)

Dokumenty československé zahraniční politiky

Od uznání československé prozatímní vlády do vyhlášení válečného stavu Německu. Svazek I (16. červen 1940-30. duben 1941)

Jedenáctý svazek výzkumného projektu ÚMV realizovaného s podporou Grantové agentury Ministerstva zahraničních věcí ČR ve spolupráci s Historickým ústavem AV ČR. Kromě vstupní stati (*Od uznání československé exilové vlády v letech 1940-1941*), textu o organizační struktuře této vlády, přehledu základních vydaných děl a ediční poznámky aj. obsahuje 190 dokumentů z uvedeného období.

K vydání připravili Jan Němeček (vedoucí kolektivu), Jan Kuklík, Helena Nováčková a Ivan Šťovíček.

(váz., 422 s., ISBN 80-8650655-X, česky)

Publikace útvarů Ministerstva zahraničních věcí ČR

Diplomatický protokol:

Diplomatic list (Diplomatická listina),
seznam velvyslanectví cizích států v ČR a jejich personálu, akreditovaného v ČR
(publikováno pouze v elektronické podobě na webových stránkách MZ)

Odbor administrativy a zpracování informací:

Zahraníční politika ČR – data, (vychází 1 x měsíčně), ISSN 1210-5600
Zahraníční politika ČR – dokumenty, (vychází 1 x měsíčně), ISSN 1210-5619
Seznam Zastupitelských úřadů ČR v zahraničí

Odbor komunitárního práva

Zpráva o činnosti vládního zmocněnce pro zastupování České republiky před Soudním dvorem Evropských společenství a Soudem prvního stupně za rok 2005
(brožura, 68 stran)

Odbor kulturních a krajaňských vztahů

České listy
(vychází 11x ročně, ISSN 1213-1784, 36 stran v nákladu 2300 kusů, z toho cca 2000 kusů je rozesíláno do zahraničí na 740 destinací).

Sborník laureátů ceny Gratias agit 2006
(vychází každoročně při příležitosti udělení cen GA; vydává MZV ve spolupráci se společností SEVT a.s., 44 stran v nákladu 3600 kusů).

Hanzelka a Zikmund: Fotografie z Etiopie 1947.
Praha 2007 - 40 stran, fotografie Hanzelka a Zikmund, úvodní text P. Mikeš.
Kniha vyšla trojjazyčně - česky, amharsky, vydáno společně odbory OKKV aOZP ve spolupráci s Muzeem jihovýchodní Moarvy ve Zlíně

Odbor států Asie a Pacifiku:

Česká republika v Asii (výhled do roku 2015)
(brožura 19 stran + 10 stran tabulkové přehledy, česky, Praha září 2006), distribuce: zastupitelské úřady, interní distribuce po MZV, meziřesortní skupina k Asii, akademická pracoviště, zahraniční výbory obou komor Parlamentu ČR, případně další zájemci

Regionální organizace v Asii a Tichomoří

(informační brožura, 28 stran, česky, Praha září 2006), distribuce: zastupitelské úřady, interní distribuce po MZV, meziresortní skupina k Asii, akademická pracoviště, zahraniční výbory obou komor Parlamentu ČR, případně další zájemci

Lidská práva v Asii – I. informační materiál

Lidská práva v Asii – II. Přílohy

(brožura 44 strany, II. přílohy 43 strany, česky, Praha leden 2007), distribuce: zastupitelské úřady

Terorismus v Asii – informační materiál

(brožura 42 strany, česky, Praha únor 2007), distribuce: zastupitelské úřady

Odbor tiskového mluvčího:

Vítejte v Srdci Evropy, (vychází 6x ročně anglicky, francouzsky, německy, rusky, španělsky, ISSN 1210-7727)

Nejvýznamnější obchodní partneři České republiky v roce 2006 (celní území dle obrátu)

Kód země	Název země	Stat. hodnota CZK (mil.)	Podíl na obrátu (%)	Index 06/05
DE	SRN	1 272 289	30	107,9
SK	Slovensko	289 834	6,8	111,0
PL	Polsko	240 104	5,7	124,2
FR	Francie	217 891	5,1	124,1
IT	Itálie	196 414	4,6	118,2
AT	Rakousko	186 980	4,4	105,4
RU	Rusko	168 376	4,0	121,8
NL	Nizozemsko	160 122	3,8	113,5
GB	Spojené království	155 767	3,7	118,6
CN	Čína	136 779	3,2	135,1
HU	Maďarsko	113 273	2,7	125,4
BE	Belgie	102 529	2,4	120,0
US	USA	98 170	2,3	102,5
ES	Španělsko	97 206	2,3	117,0
JP	Japonsko	72 412	1,7	109,6
SE	Švédsko	57 823	1,4	99,7
CH	Švýcarsko	57 627	1,4	111,7
UA	Ukrajina	37 585	0,9	112,6
RO	Rumunsko	36 799	0,9	130,0
DK	Dánsko	39 088	0,9	149,9
TW	Tchaj-wan	26 835	0,7	135,2
TR	Turecko	25 428	0,6	100,6
FI	Finsko	25 538	0,6	134,7
AZ	Ázerbájdžán	23 025	0,5	154,4
NO	Norsko	23 177	0,5	127,1
SI	Slovinsko	21 679	0,5	109,7
IE	Irsko	20 978	0,5	112,2
KR	Korea	19 083	0,5	117,2
MY	Malajsie	15 613	0,3	122,1
IN	Indie	14 849	0,3	123,1

Nejvýznamnější obchodní partneři České republiky v roce 2006 (celní území dle dovozu)

Kód země	Název země	Stat. hodnota CZK (mil.)	Podíl na dovozu (%)	Index 06/05
DE	Německo	592 692	28,3	107,7
CN	Čína	127 806	6,1	135,8
RU	Rusko	125 867	6,0	120,3
PL	Polsko	118 325	5,7	130,3
SK	Slovensko	109 788	5,2	110,0
FR	Francie	98 866	4,7	118,5
IT	Itálie	97 438	4,7	111,3
NL	Nizozemsko	81 563	3,9	112,1
AT	Rakousko	77 390	3,7	106,0
JP	Japonsko	63 211	3,0	108,6
GB	Spojené království	54 017	2,6	120,3
HU	Maďarsko	49 608	2,4	125,8
US	USA	48 770	2,3	105,9
BE	Belgie	41 170	2,0	114,0
ES	Španělsko	39 817	1,9	112,5
CH	Švýcarsko	28 098	1,3	100,2
SW	Švédsko	22 579	1,1	75,3
AZ	Ázerbájdžán	21 931	1,1	147,1
DK	Dánsko	18 199	0,9	153,7
UA	Ukrajina	14 579	0,7	88,6
MY	Malajsie	14 334	0,7	125,7
NO	Norsko	14 106	0,7	123,1
TR	Turecko	13 151	0,6	103,0
FI	Finsko	13 160	0,6	153,2
TH	Thajsko	11 902	0,6	123,0
IE	Írsko	11 869	0,6	111,5
SI	Slovinsko	10 869	0,5	119,4
RO	Rumunsko	10 750	0,5	128,5
CZ	Česká republika	10 540	0,5	N/A
CA	Kanada	6 574	0,3	122,5

Nejvýznamnější obchodní partneři České republiky v roce 2006 (celní území dle vývozu)

Kód země	Název země	Stat. hodnota CZK (mil.)	Podíl na vývozu	Index 06/05
DE	Německo	679 597	31,7	108,1
SK	Slovensko	180 046	8,4	111,6
PL	Polsko	121 779	5,7	119,0
FR	Francie	118 925	5,6	129,1
AT	Rakousko	109 590	5,1	104,7
GB	Spojené království	101 750	4,8	117,7
IT	Itálie	98 976	4,6	125,9
NL	Nizozemsko	78 559	3,7	115,1
HU	Maďarsko	63 665	3,0	125,1
BE	Belgie	61 359	2,9	124,3
ES	Španělsko	57 389	2,7	120,4
US	USA	49 400	2,3	99,3
RU	Rusko	42 509	2,0	126,3
SE	Švédsko	35 244	1,6	125,9
CH	Švýcarsko	29 531	1,4	125,4
RO	Rumunsko	26 049	1,2	130,6
UA	Ukrajina	23 006	1,1	135,8
DK	Dánsko	20 889	1,0	146,8
TR	Turecko	12 277	0,6	98,2
FI	Finsko	12 378	0,6	119,3
AE	Spojené arabské emiráty	10 932	0,5	93,0
HR	Chorvatsko	10 749	0,5	108,1
GR	Řecko	9 255	0,4	130,3
JP	Japonsko	9 201	0,4	116,8
IE	Irsko	9 109	0,4	119,3
NO	Norsko	9 071	0,4	133,8
CN	Čína	8 973	0,4	116,8
IN	Indie	8 958	0,4	142,5
BG	Bulharsko	8 419	0,3	137,0
PT	Portugalsko	8 162	0,3	117,1

Nejvýznamnější partneři České republiky v roce 2006 z hlediska investic

Přímé zahraniční investice do ČR za rok 2006 (největší partneři ČR), příliv v mil. CZK

Eurostat kód	Geografické a ekonomické zóny	Základní kapitál	Reinvestovaný zisk	Ostatní kapitál	Celkově
A1	CELKEM SVĚT	35 509,7	82 118,7	17 048,8	134 677,1
E1	EVROPA	31 007,9	76 953,8	14 531,7	122 493,4
LU	Lucembursko	15 979,5	3 655,8	9 503,8	29 139,1
DE	Německo	-4 171,3	30 137,6	209,8	26 176,1
AT	Rakousko	5 458,4	13 680,2	-224,7	18 913,8
CY	Kypr	8 271,2	4 133,6	104,9	12 509,8
GB	Velká Británie	5 051,1	1 388,6	5 437,6	11 877,3
SK	Slovensko	5 416,2	588,2	284,8	6 289,3
FR	Francie	1 842,6	2 640,4	1 649,5	6 132,5
PL	Polsko	495,8	2 565,3	3,0	3 064,1
E2	OSTATNÍ EVROPSKÉ ZEMĚ	512,1	222,3	60,0	794,3
GI	Gibraltar	358,2	49,3	0,0	407,5
RU	Rusko	274,0	75,1	-78,5	270,6
BA	Bosna a Hercegovina	24,9	29,8	0,0	54,7
UA	Ukrajina	73,8	3,8	-26,8	50,8
E4	AFRIKA	-382,7	0,1	3,4	-379,1
E8	SEVERNÍ AMERIKA	-1 219,0	5 772,5	1 211,8	5 765,3
US	USA	-1 516,8	5 843,0	1 172,1	5 498,3
E9	STŘEDNÍ AMERIKA	1 164,9	-71,5	-5,0	1 088,4
KY	Kajmanské ostrovy	1 379,2	70,1	0,0	1 449,3
F1	JIŽNÍ AMERIKA	0,5	0,1	0,0	0,6
F2	ASIE	5 361,2	-503,6	1 317,2	6 174,8
F6	OSTATNÍ ASIJSKÉ ZEMĚ	5 356,2	-510,7	1 317,8	6 163,2
JP	Japonsko	2 588,9	-776,0	864,3	2 677,2
KR	Korejská republika	2 373,5	292,5	2,5	2 668,5
U2	Eurozóna	11 865,8	65 177,8	10 251,9	87 295,6
U4	Mimo eurozónu	23 643,9	16 940,9	6 796,8	47 381,6
D8	Nové členské země po roce 2004	14 596,1	7 519,3	199,4	22 287,7

Předběžné údaje

Zdroj: Česká národní banka, duben 2007

Přímé investice do zahraničí za rok 2006 (největší partneři ČR), odliv v mil. CZK

Eurostat kód	Geografické a ekonomické zóny	Základní kapitál	Reinvestovaný zisk	Ostatní kapitál	Celkem
A1	CELKEM SVĚT	22 063,2	7 165,2	1 141,6	30 370,0
E1	Evropa	21 903,6	6 917,4	1 108,2	29 929,1
NL	Nizozemsko	11 368,6	190,2	48,0	11 606,9
DE	Německo	1 668,3	440,1	134,6	2 242,9
SK	Slovensko	870,9	1 275,4	156,8	2 303,1
PT	Portugalsko	-7,6	1 832,3	0,0	1 824,7
GB	Velká Británie	1 256,2	319,5	27,4	1 603,1
HU	Maďarsko	376,5	314,7	119,1	810,2
PL	Polsko	561,7	233,4	0,3	795,4
E2	OSTATNÍ EVROPSKÉ ZEMĚ	5 942,7	1 773,5	54,3	7 770,5
BG	Bulharsko	5 860,5	866,2	12,9	6 739,6
RO	Rumunsko	-143,4	656,5	-1,6	511,4
RU	Rusko	200,8	169,7	32,2	402,7
E7	AMERIKA	45,7	-173,4	35,0	-92,7
F2	ASIE	113,9	421,3	-1,6	533,5
F3	ZEMĚ BLÍZKÉHO A STŘEDNÍHO VÝCHODU	1,2	421,3	-1,6	533,5
AE	Spojené arabské emiráty	0,0	328,3	0,0	328,3
U2	Eurozóna	12 099,7	2 485,5	174,5	15 759,6
U4	Mimo eurozónu	8 963,5	4 679,8	967,1	14 610,4
D8	Nové členské země EU	1 653,6	1 954,0	594,2	4 201,8
A8	OECD	16 249,3	4 849,4	770,9	21 869,6

Předběžná data

Zdroj: Česká národní banka, duben 2007

Přímé zahraniční investice do ČR za rok 2006 v odvětvové struktuře (hlavní odvětví), v mil. CZK

Sektory a odvětví	Základní kapitál	Reinvestovaný zisk	Ostatní kapitál	Celkem
ZEMĚDĚLSTVÍ, LESNICTVÍ, RYBOLOV	-1 343,1	114,1	0,0	-1 229,0
DOBÝVÁNÍ NEROSTU	1 377,5	3 831,1	0,0	5 208,7
ZPRACOVATELSKÝ	3 269,1	45 919,9	300,6	49 489,6
z toho nejvýznamnější:				
-výroba plastových a pryžových výrobků	1 278,6	6 169,9	382,1	7 830,7
-kovy, kovové výrobky	1 254,9	7 693,3	9,6	4 415,3
-výroba dvoustopých motorových vozidel, přívěsů a návěsů	1 011,0	16 867,1	28,5	17 906,6
-výroba strojů a zařízení	2 076,7	2 216,6	547,8	4 841,0
ELEKTRINA, PLYN, VODA	-4 963,0	-371,8	-250,0	-5 584,8
STAVEBNICTVÍ	-532,5	880,7	-1 134,9	-786,7
OBCHOD A OPRAVY	9 754,5	8 202,6	7 549,8	25 506,9
POHOSTINSTVÍ A UBYTOVÁNÍ	240,7	856,6	-77,0	1 020,4
DOPRAVA A TELEKOMUNIKACE	-801,0	-1 759,3	24,9	-2 535,3
FINANČNÍ ZPROSTŘEDKOVÁNÍ	4 664,4	13 173,6	1 449,6	19 287,6
NEMOVITOSTI A SLUŽBY PRO PODNIKY	23 475,5	11 514,1	9 221,5	44 211,1
OSTATNÍ SLUŽBY	367,7	-243,2	-35,7	88,7
CELKEM	35 509,7	82 118,7	17 048,8	134 677,1

Předběžná data

Zdroj: Česká národní banka, duben 2007

Přímé investice do zahraničí za rok 2006 v odvětvové struktuře, v mil. CZK

Sektory a odvětví	Základní kapitál	Reinvestovaný zisk	Ostatní kapitál	Celkem
ZEMĚDĚLSTVÍ, LESNICTVÍ, RYBOLOV	2,0	-3,6	-0,2	-1,9
DOBYVÁNÍ NEROSTU	-25,4	661,7	0,0	636,3
ZPRACOVATELSKÝ	1 221,0	1 173,0	-313,1	2 080,9
z toho nejvýznamnější :				
-výroba potravin a nápojů, zpracování tabáku	854,4	150,0	107,8	1 112,1
-výroba chemických výrobků	-80,2	280,8	825,2	1 025,8
ELEKTRINA, PLYN, VODA	16 608,9	1 597,8	0,0	18 206,7
STAVEBNICTVÍ	-123,4	266,0	5,0	147,5
OBCHOD A OPRAVY	1 132,2	1 075,6	1 216,4	3 424,1
POHOSTINSTVÍ A UBYTOVÁNÍ	0,0	8,1	0,0	8,1
DOPRAVA A TELEKOMUNIKACE	3,5	-305,0	191,8	-109,6
FINANČNÍ ZPROSTŘEDKOVÁNÍ	329,2	443,4	27,4	800,0
NEMOVITOSTI A SLUŽBY PRO PODNIKY	2 846,2	2 234,6	3,7	5 084,5
OSTATNÍ SLUŽBY	68,9	13,7	10,7	93,3
CELKEM	22 063,2	7 165,2	1 141,6	30 370,0

Předběžná data

Zdroj: Česká národní banka, duben 2007

Zahraniční obchod České republiky v letech 2004 – 2006 (v tis. Kč, podle celních území)

země	Rok 2004 tis. Kč	Rok 2005 tis. Kč	Rok 2006 tis. Kč
------	---------------------	---------------------	---------------------

Kód	Název	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2006/2005	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2005/2004	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2006/2005	Obrat
AD	Andorra	31 260	1 855	29 404	444,5	35 731	1 373	34 358	114,3	82 209	16 519	65 690	230,1	98
AE	Spojené arabské emiráty	9 467 259	577 155	8 890 104	131,9	11 647 842	522 651	11 125 191	123,0	10 932 119	974 138	9 967 982	93,1	11 907 257
AF	Afghánistán	137 264	34 164	103 100	337,5	113 594	11 689	101 905	82,8	99 627	24 837	74 790	87,7	124 465
AG	Antigua a Barbuda	1 438	2 049	-612	52,4	100	7 568	-7 468	7,0	5 520	8 075	-2 555	5 520,0	13 595
AI	Anguilla	0	0	0	0,0	2 680	1 639	1 041	N/A	2 781	47	2 734	103,8	2 828
AL	Albánie	473 476	46 955	426 522	122,0	585 015	30 273	554 742	123,6	453 696	88 462	365 234	77,6	542 158
AM	Arménie	184 322	40 281	144 041	153,7	181 804	206 614	-24 810	98,6	292 864	127 279	165 585	161,1	420 142
AN	Nizozemské Antily	3 504	9 379	-5 875	123,7	5 155	64 840	-59 685	147,1	10 574	97 961	-87 387	205,1	108 535
AO	Angola	61 806	45	61 761	822,7	87 864	647	87 217	142,2	178 792	508	178 283	203,5	179 300
AQ	Antarktida	24 769	262	24 507	18907,6	0	396	-396	0,0	1 652	456	1 196	N/A	2 108
AR	Argentina	595 925	1 002 724	-406 799	130,0	722 284	1 313 765	-591 481	121,2	810 946	1 178 680	-367 734	105,0	1 989 626
AS	Americká Samoa	141	6 629	-6 488	N/A	72	7 283	-7 211	51,1	101	4 932	-4 831	140,3	5 033
AT	Rakousko	103 697 834	70 057 815	33 640 019	121,1	102 848 132	72 639 763	30 208 369	99,2	109 590 161	77 389 970	32 200 191	104,7	186 980 131
AU	Austrálie	2 583 893	2 261 741	322 153	162,1	2 495 672	2 092 103	403 569	96,6	3 605 171	2 374 321	1 230 850	144,4	5 979 492
AW	Aruba	822	26	796	119,7	1 076	0	1 076	130,9	6 836	N/A	6 836	635,3	6 836
AZ	Ázerbájdžán	654 300	7 176 942	-6 522 642	93,6	892 645	14 013 801	-13 121 155	136,4	1 093 703	21 931 691	-20 837 987	122,5	23 025 394
BA	Bosna a Hercegovina	2 721 331	189 931	2 531 400	112,0	3 182 545	652 619	2 529 926	116,9	3 235 916	750 060	2 485 857	101,7	3 985 976
BB	Barbados	14 633	5 254	9 378	111,9	8 358	4 755	3 603	57,1	11 998	1 961	10 038	143,6	13 959
BD	Bangladéš	397 612	747 336	-349 724	234,6	341 268	827 457	-486 188	85,8	467 817	1 336 747	-868 930	137,1	1 804 564
BE	Belgie	44 428 238	34 340 792	10 087 446	144,7	50 362 515	36 542 257	13 820 258	113,4	61 358 934	41 170 367	20 188 566	124,3	102 529 301

Kód	Název	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2006/2005	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2005/2004	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2006/2005	Obrat
BF	Burkina Faso	33 481	20 746	12 735	483,7	59 376	2 876	56 500	177,3	24 875	874	24 001	41,9	25 749
BG	Bulharsko	6 035 981	2 290 663	3 745 318	148,9	6 870 822	2 062 543	4 808 279	113,8	8 419 725	2 353 402	6 066 323	122,5	10 773 126
BH	Bahrajn	120 342	3 474	116 869	197,1	137 131	6 098	131 033	114,0	126 763	18 750	108 013	92,4	145 514
BI	Burundi	3 119	37	3 082	114,3	16 210	0	16 210	519,7	5 450	1 015	4 435	33,6	6 464
BJ	Benin	14 658	19 322	-4 664	49,4	35 390	7 909	27 481	241,4	31 637	14 094	17 543	89,4	45 731
BM	Bermudy	21 872	0	21 872	2292,7	626	22	605	2,9	1 184	69	1 115	189,1	1 253
BN	Brunej Darussalam	4	427	-423	1,0	497	17 140	-16 643	12425,0	65 474	12 363	53 110	13 173,8	77 837
BO	Bolívie	34 683	10 803	23 881	214,7	27 315	7 664	19 651	78,8	38 422	33 183	5 238	140,9	71 605
BR	Brazílie	2 428 466	4 887 853	-2 459 388	165,3	4 402 935	4 664 910	-261 975	181,3	4 185 478	4 305 541	-120 063	95,1	8 491 018
BS	Bahamy	70 089	27 871	42 217	284,7	119 675	22 664	97 011	170,7	152 630	42 625	110 005	127,5	195 255
BT	Bhútán	39	1 000	-960	4,0	0	502	-502	0,0	136	17	119	N/A	154
BV	Bouvetův ostrov	0	172	-172	N/A	0	0	0	N/A	N/A	54	-54	N/A	54
BW	Botswana	510	47 464	-46 954	566,7	62	433	-371	12,2	394	115	279	635,5	510
BY	Bělorusko	2 214 178	1 530 593	683 585	125,3	2 350 586	1 715 098	635 488	106,2	2 587 811	2 658 899	-71 088	109,5	5 246 710
BZ	Belize	2 882	1 024	1 858	6,3	6 942	217	6 726	240,9	30 762	320	30 442	443,1	31 083
CA	Kanada	2 649 928	4 503 458	-1 853 530	128,2	3 884 222	6 292 360	-2 408 138	146,6	5 217 525	6 574 170	-1 356 645	134,3	11 791 694
CC	Kokosové ostrovy	0	805	-805	N/A	0	588	-588	N/A	N/A	971	-971	N/A	971
CD	Dem. republika Kongo	55 594	3 996	51 599	122,5	40 820	4 375	36 446	73,4	30 990	15 796	15 194	75,9	46 786
CF	Středoafriická republika	4 961	16 368	-11 407	48,1	5 779	11 024	-5 245	116,5	1 400	10 046	-8 646	24,2	11 446
CG	Kongo	32 368	50 939	-18 571	244,2	35 632	20 655	14 978	110,1	30 483	17 635	12 848	85,5	48 117
CI	Pobřeží slonoviny	72 574	672 504	-599 929	153,2	110 679	236 810	-126 131	152,5	45 923	350 302	-304 380	41,5	396 225
CK	Cookovy ostrovy	182	291	-109	164,0	94	246	-152	51,6	339	5 427	-5 089	360,6	5 766
CL	Chile	249 234	537 200	-287 966	191,6	374 909	783 347	-408 438	150,4	485 337	918 217	-432 880	129,4	1 403 554
CM	Kamerun	12 449	115 151	-102 702	45,7	38 275	119 050	-80 775	307,5	33 879	197 611	-163 732	88,5	231 490
CN	Čína	6 988 006	90 990 252	-84 002 246	102,7	7 154 695	94 253 310	-87 098 615	102,4	8 973 359	127 806 268	-118 832 909	125,4	136 779 626
CO	Kolumbie	389 804	1 363 633	-973 828	178,3	433 480	1 208 163	-774 683	111,2	409 090	466 434	-57 344	94,4	875 524
CR	Kostarika	68 807	3 887 351	-3 818 544	117,8	68 307	1 995 603	-1 927 296	99,3	52 302	1 381 350	-1 329 048	76,6	1 433 652
CS	Srbsko a Černá Hora	5 479 766	1 173 308	4 306 458	N/A	2 005 073	619 557	1 385 516	36,6	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
CU	Kuba	289 253	72 705	216 548	126,8	397 561	111 534	286 027	137,4	688 190	102 580	585 341	173,1	791 040
CV	Kapverdy	199	2	197	2,0	861	60	802	432,7	25 559	15 155	10 404	2 968,5	40 714
CX	Vánoční ostrov	0	50	-50	N/A	286	254	32	N/A	N/A	19	-19	N/A	19

Kód	Název	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2006/2005	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2005/2004	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2006/2005	Obrat
CY	Kypr	523 970	436 374	87 597	79,7	482 647	409 076	73 571	92,1	763 179	360 938	402 241	162,6	1 124 117
CZ	Česká republika	0	1 605 941	-1 605 941	N/A	0	34 555	-34 555	N/A	N/A	10 640 187	-10 540 187	N/A	10 540 187
DE	Německo	623 098 938	554 336 227	68 762 711	122,9	626 064 096	549 252 433	76 811 663	100,5	679 597 485	592 692 077	86 905 408	108,1	1 272 289 562
DJ	Džibutsko	2 329	153	2 176	52,5	3 376	16	3 360	145,0	3 904	2 174	1 730	115,6	6 079
DK	Dánsko	9 871 256	11 215 103	-1 343 847	121,5	14 123 724	11 793 152	2 330 572	143,1	20 889 094	18 199 312	2 689 783	146,8	39 088 406
DM	Dominika	59	3 668	-3 609	4,4	0	4 450	-4 450	0,0	8 996	2 281	6 716	N/A	11 277
DO	Dominikánská republika	131 550	83 347	48 203	106,4	340 956	121 858	219 098	259,2	179 992	130 016	49 977	52,8	310 008
DZ	Alžírsko	1 664 945	1 405 052	259 893	87,8	1 920 962	1 423 011	497 951	115,4	1 443 282	223 440	1 219 842	75,2	1 666 721
EC	Ekvádor	200 845	617 491	-416 646	162,6	266 773	1 133 359	-866 586	132,8	269 479	724 497	-455 018	101,0	993 976
EE	Estonsko	2 178 758	766 607	1 412 150	138,9	2 528 600	673 444	1 855 156	116,1	3 277 472	766 739	2 510 732	131,6	4 044 211
EG	Egypt	1 757 031	529 771	1 227 260	171,6	2 802 794	518 114	2 284 680	159,5	3 492 983	513 247	2 979 736	124,6	4 006 230
ER	Eritrea	1 763	484	1 279	33,7	4 145	39	4 106	235,1	3 525	166	3 359	85,0	3 691
ES	Španělsko	38 014 342	35 269 383	2 744 959	131,8	47 633 021	35 924 677	11 708 344	125,3	57 389 146	39 816 679	17 572 467	120,4	97 205 824
ET	Etiopie	57 236	32 179	25 057	88,7	98 180	52 173	46 006	171,5	73 802	65 304	8 498	75,2	139 106
FI	Finsko	6 968 404	8 718 029	-1 749 625	121,0	10 398 461	8 608 881	1 789 580	149,2	12 377 656	13 159 756	-782 100	119,3	25 537 412
FJ	Fidži	6 481	1 300	5 181	281,2	8 319	3 220	5 099	128,4	8 692	1 716	6 976	104,5	10 408
FK	Falklandy (Malvíny)	0	89 805	-89 805	N/A	0	56 017	-56 017	N/A	N/A	86 844	-86 844	N/A	86 844
FM	Mikronésie	0	0	0	N/A	0	202	-202	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
FO	Faerské ostrovy	2 317	1 579	738	93,7	11 119	8 612	2 507	479,9	4 565	5 961	-1 396	41,1	10 525
FR	Francie vč. MC a zámoří	79 493 303	83 045 805	-3 552 502	122,5	99 481 455	83 242 297	16 239 158	125,1	118 924 870	98 866 061	20 058 809	129,1	217 790 931
GA	Gabon	51 666	3 735	47 931	408,3	29 890	19 366	10 524	57,9	3 562	5 951	-2 389	3 562	9 513
GB	V. Británie vč. ostrovů	81 244 014	50 733 462	30 510 552	109,9	86 990 586	46 088 485	40 902 100	107,1	101 750 103	54 016 910	47 733 193	117,7	155 767 013
GD	Grenada	126	1 069	-944	8,5	524	2 319	-1 795	415,9	224	2 195	-1 971	42,7	2 419
GE	Gruzie	348 358	92 727	255 632	108,6	981 987	186 406	795 581	281,9	899 988	213 234	686 754	91,6	1 113 222
GH	Ghana	129 321	67 898	61 423	127,8	137 858	42 120	95 737	106,6	330 104	53 091	277 013	239,5	383 195
GI	Gibraltar	153 806	484	153 322	49,8	3 222	741	2 481	2,1	11 703	163	11 540	363,2	6 598
GL	Grónsko	9 963	115	9 848	163,5	4 900	75	4 825	49,2	6 506	92	6 414	132,8	6 598
GM	Gambie	3 452	58	3 394	127,0	13 872	8	13 864	401,9	10 245	2	10 243	73,9	10 247
GN	Guinea	50 931	7 360	43 571	1025,6	129 869	22 159	107 710	255,0	6 478	14 072	-7 594	5,0	20 550
GQ	Rovníková Guinea	3 704	0	3 704	134,8	27 457	0	27 457	741,3	857	5	852	3,1	861
GR	Řecko	6 610 665	2 346 462	4 264 203	99,5	4 873 931	2 695 107	2 178 824	73,7	9 255 932	3 276 835	5 979 097	130,3	12 532 766

Kód	Název	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2006/2005	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2005/2004	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2006/2005	Obrat
GS	Jižní Georgie	0	1	-1	N/A	446	38	409	N/A	N/A	549	-549	N/A	549
GT	Guatemala	100 072	5 936	94 137	101,5	86 170	10 770	75 399	86,1	114 082	10 819	103 263	132,4	124 901
GU	Guam	0	31	-31	N/A	557	129	429	N/A	81	83	-2	14,5	164
GW	Guinea-Bissau	0	134	-134	N/A	0	626	-626	N/A	2 411	215	2 197	N/A	2 626
GY	Guyana	8 899	6 786	2 113	75,2	1 419	1 043	376	15,9	11 988	4 063	7 925	844,8	16 050
HK	Hongkong	4 650 358	4 158 430	491 928	125,2	5 084 177	4 179 553	904 624	109,3	6 549 493	3 527 859	3 021 634	128,8	10 077 352
HM	Heardův a Mc Donald.o.	0	0	0	N/A	0	0	0	N/A	N/A	0	0	N/A	0
HN	Honduras	64 339	46 633	17 706	174,1	43 998	51 355	-7 357	68,4	46 934	81 335	-34 401	106,7	128 270
HR	Chorvatsko	9 653 407	1 534 427	8 118 980	119,1	9 937 896	1 753 381	8 184 515	102,9	10 749 557	2 709 198	8 040 359	108,1	13 458 754
HT	Haiti	21 924	505	21 419	224,3	23 496	255	23 241	107,2	37 139	458	36 680	158,1	37 597
HU	Maďarsko	46 763 484	36 664 976	10 098 508	149,6	50 250 413	40 189 401	10 061 012	107,5	63 665 212	49 607 637	14 057 575	125,1	113 272 849
CH	Švýcarsko	21 288 996	26 836 590	-5 547 595	108,4	23 488 941	28 009 743	-4 520 802	110,3	29 531 460	28 095 648	1 435 812	125,4	57 627 108
ID	Indonésie	826 583	3 906 198	-3 079 616	160,8	1 277 316	4 045 724	-2 768 408	154,5	935 077	5 038 658	-4 104 581	73,2	5 974 735
IE	Irsko	6 448 435	9 413 682	-2 965 247	106,7	8 469 691	10 688 278	-2 218 587	131,3	9 108 557	11 869 390	-2 760 833	113,1	20 977 947
IL	Izrael	2 945 128	2 523 204	421 925	166,7	4 659 825	2 497 953	2 161 872	158,2	6 418 347	3 367 034	3 051 314	137,7	9 785 381
IN	Indie	5 132 719	4 653 066	479 653	151,6	6 288 301	5 741 994	546 307	122,5	8 957 991	5 890 687	3 067 304	142,5	14 848 679
IO	Brit.indickooceán.terit.	252	34	217	37,4	1 232	193	1 039	488,9	12 942	288	12 654	1050,5	13 231
IQ	Irák	531 819	83	531 736	410,1	396 404	69	396 336	74,5	448 535	29	448 507	113,1	448 564
IR	Írán	1 188 745	340 149	848 596	56,1	2 202 967	351 146	1 851 822	185,3	538 399	286 546	251 853	24,4	824 945
IS	Island	431 828	39 854	391 974	147,5	739 975	179 761	560 214	171,4	837 368	345 525	491 843	113,1	1 182 893
IT	Itálie	74 692 514	92 949 789	-18 257 274	123,0	79 760 424	87 159 820	-7 399 395	106,8	98 976 072	97 438 141	1 537 931	125,9	196 414 213
JM	Jamajka	2 996	9 406	-6 410	40,5	2 758	13 215	-10 457	92,1	2 840	14 523	-11 683	103,0	17 362
JO	Jordánsko	563 477	10 224	553 253	145,9	1 703 667	7 945	1 695 722	302,3	526 548	8 683	517 865	30,9	535 231
JP	Japonsko	5 840 773	59 162 668	-53 321 895	128,5	7 876 075	57 394 517	-49 518 442	134,8	9 200 596	63 211 031	-54 010 434	116,8	72 411 627
KE	Keňa	119 266	27 633	91 633	109,6	119 824	36 396	83 429	100,5	112 353	48 686	63 667	93,8	161 039
KG	Kyrgyzstán	38 002	72 518	-34 517	99,5	52 568	57 241	-4 673	138,3	61 698	61 724	-25	117,4	123 039
KH	Kambodža	3 143	127 648	-124 505	58,2	5 255	132 817	-127 561	167,2	24 671	151 392	-126 721	469,5	176 064
KI	Kiribati	0	2 525	-2 525	N/A	0	628	-628	N/A	N/A	24	-24	N/A	24
KM	Komory	1 213	133	1 080	49,3	390	814	-424	32,2	738	411	327	189,2	1 149
KN	Sv. Kryštof a Nevis	0	19 920	-19 920	N/A	2	7 471	-7 468	N/A	N/A	20 390	-20 386	N/A	20 386
KP	Severní Korea	63 343	258 953	-195 610	796,2	8 904	238 237	-229 333	14,1	31 891	74 390	-42 499	358,2	106 281

Kód	Název	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2006/2005	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2005/2004	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2006/2005	Obrat
KR	Jižní Korea	1 463 087	14 433 002	-12 969 915	136,3	2 316 327	14 662 287	-12 345 959	158,3	2 723 410	16 359 376	-13 635 966	117,6	19 082 786
KW	Kuvajt	496 634	9 591	487 043	137,3	768 471	15 125	753 345	154,7	598 110	54 020	544 090	77,7	652 130
KY	Kajmanské ostrovy	5	0	5	N/A	197	39	158	3940,0	18 152	10 095	8 057	9 214,2	28 247
KZ	Kazachstán	1 266 701	3 264 924	-1 998 223	163,3	2 197 999	3 976 502	-1 778 503	173,5	2 541 198	6 549 836	-4 008 638	115,5	9 091 033
LA	Laos	16 647	30 548	-13 901	628,4	1 414	44 608	-43 194	8,5	680	39 917	-39 237	48,1	40 598
LB	Libanon	950 929	26 591	924 337	106,0	780 032	25 191	754 841	82,0	614 432	35 980	578 452	78,8	650 413
LC	Svatá Lucie	1 294	0	1 294	194,6	434	1	433	33,5	273	1	273	62,9	274
LI	Lichtenštejnsko	225 579	552 048	-326 469	92,9	175 511	655 589	-480 079	77,8	239 238	710 117	-470 879	136,2	949 355
LK	Srí Lanka	75 359	356 114	-280 755	110,2	53 224	362 327	-309 103	70,6	168 535	435 139	-266 603	316,7	603 674
LR	Libérie	40 527	244 790	-204 264	1472,1	9 174	305 067	-295 893	22,6	11 028	178 749	-157 721	120,2	189 777
LS	Lesotho	0	368	-368	N/A	0	4	-4	N/A	297	1 256	-959	N/A	1552
LT	Litva	5 952 067	1 214 442	4 737 625	99,5	5 883 717	1 309 681	4 574 036	98,9	7 145 809	2 187 711	4 958 098	122,5	9 333 520
LU	Lucembursko	2 740 952	3 696 320	-955 368	101,6	2 671 785	4 530 881	-1 859 095	97,5	2 696 859	5 070 668	-2 373 809	101,0	7 767 527
LV	Lotyšsko	2 664 189	474 626	2 189 563	118,1	3 373 079	448 080	2 924 999	126,6	4 743 042	535 711	4 207 331	140,3	5 278 753
LY	Libye	247 710	1 693 318	-1 445 608	88,7	256 998	2 682 601	-2 425 603	103,7	310 346	2 045 319	-1 734 973	120,8	2 355 665
MA	Maroko	600 358	861 446	-261 088	219,7	899 125	824 308	74 817	149,8	913 139	992 111	-78 972	101,5	1 905 250
MD	Moldavsko	621 099	510 505	110 595	159,2	852 792	224 212	628 581	137,3	804 149	149 556	654 592	94,3	953 705
MG	Madagaskar	13 343	19 280	-5 937	128,9	3 977	28 312	-24 335	29,8	26 384	28 250	-1 866	663,4	54 633
MH	Marshallovy ostrovy	352	48	304	N/A	67 484	72	67 412	19171,6	3 358	1 212	2 146	5,0	4 570
MK	Makedonie	416 316	215 879	200 437	147,6	603 949	252 126	351 823	145,1	834 658	387 683	446 975	138,1	1 222 341
ML	Mali	271 973	126 890	145 084	844,0	449 745	97 618	352 127	165,4	501 214	78 330	422 884	111,4	579 545
MM	Myanmar	17 153	90 879	-73 726	143,5	7 526	35 126	-27 599	43,9	6 327	42 489	-36 161	84,1	48 816
MN	Mongolsko	138 332	1 460	136 872	91,9	155 832	1 648	154 184	112,7	114 245	13 030	101 215	73,3	127 276
MO	Macao	3 529	241 996	-238 466	57,1	9 976	220 836	-210 860	282,7	4 587	201 899	-197 313	46,0	206 486
MP	Sev. Mariánské ostrovy	1	24	-23	N/A	0	99	-99	0,0	N/A	130	-130	N/A	130
MR	Mauritánie	22 975	571	22 404	65,3	82 053	250	81 803	357,1	47 770	169	47 601	58,2	47 939
MS	Montserrat	0	25	-25	N/A	0	0	0	N/A	N/A	4	-4	N/A	4
MT	Malta	325 101	212 039	113 062	237,2	160 116	510 045	-349 930	49,3	306 118	495 627	-189 509	192,3	801 746
MU	Mauricius	32 757	45 607	-12 850	110,5	26 478	67 948	-41 470	80,8	16 460	82 465	-66 005	62,2	98 925
MV	Maledivy	659	254	405	42,2	3 940	328	3 611	597,9	3 695	235	3 459	93,8	3 930
MW	Malawi	3 052	167 632	-164 580	864,6	4 825	115 556	-110 730	158,1	1 239	128 303	-127 064	25,7	129 541

Kód	Název	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2006/2005	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2005/2004	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2006/2005	Obrat
MX	Mexiko	2 442 697	2 757 371	-314 674	167,2	3 089 299	2 597 437	491 862	126,5	3 839 083	3 918 647	-79 564	124,3	7 757 730
MY	Malajsie	1 065 541	14 803 146	-13 737 605	123,6	1 394 020	10 214 411	-8 820 391	130,8	1 278 250	14 334 441	-13 056 191	92,0	15 612 691
MZ	Mosambik	8 918	143 387	-134 469	512,8	12 405	657 298	-644 892	139,1	4 097	893 181	-889 084	32,6	897 278
NA	Namibie	12 871	3 792	9 079	284,8	7 102	14 743	-7 641	55,2	5 465	32 338	-26 873	77,0	37 803
NC	Nová Kaledonie	54 314	196	54 118	2209,7	6 494	116	6 378	12,0	5 790	77	5 713	89,2	5 868
NE	Niger	747	6 219	-5 472	5,7	9 949	2 969	6 979	1331,9	13 305	37 426	-24 122	133,7	50 731
NF	Norfolk	0	0	0	N/A	0	3 754	-3 754	N/A	N/A	4	-4	N/A	4
NG	Nigerie	438 829	233 961	204 868	179,1	414 935	33 848	381 087	94,6	1 836 065	63 575	1 772 490	442,5	1 899 640
NI	Nikaragua	10 639	5 278	5 361	301,5	3 831	2 442	1 388	36,0	7 836	1 932	5 930	205,2	9 795
NL	Nizozemsko	73 986 672	48 534 420	25 452 251	130,4	70 285 235	73 884 826	-3 599 591	95,0	78 558 956	81 563 307	-3 004 351	115,1	160 122 263
NO	Norsko vč. SJ	5 940 217	10 996 173	-5 055 955	124,0	6 779 209	14 111 158	-7 331 949	114,1	9 070 688	14 106 295	-5 053 608	133,8	23 176 983
NP	Nepál	26 206	24 803	1 403	79,0	19 172	26 961	-7 789	73,2	16 007	19 304	-3 297	83,5	35 311
NR	Nauru	0	715	-715	N/A	0	2 199	-2 199	N/A	N/A	222	-222	N/A	222
NU	Niue	0	457	-457	N/A	0	5	-5	N/A	N/A	252	-252	N/A	252
NZ	Nový Zéland	348 678	264 047	84 631	204,9	343 800	295 875	47 925	98,6	352 093	321 821	30 272	102,4	673 914
OM	Omán	114 219	6 261	107 958	337,0	220 026	470	219 556	192,6	249 675	1 710	247 964	113,5	251 385
PA	Panama vč. pásma	105 285	663 320	-558 035	76,6	202 287	900 898	-698 611	192,1	176 881	364 510	-187 629	86,6	541 391
PE	Peru	249 858	256 593	-6 735	261,4	148 717	278 783	-130 066	59,5	178 406	305 788	-127 382	119,9	484 193
PF	Francouzská Polynésie	593	65	528	15,2	9 156	5	9 151	1544,0	3 115	216	2 899	34,0	3 331
PG	Papua-Nová Guinea	1 300	3 091	-1 790	N/A	199	4 033	-3 834	15,3	245	52 907	-52 663	123,1	53 152
PH	Filipíny	671 140	7 850 875	-7 179 735	117,6	1 149 483	3 458 675	-2 309 192	171,3	1 272 026	2 094 589	-822 563	110,7	3 366 615
PK	Pákistán	702 927	750 871	-47 943	172,6	654 362	761 748	-107 386	93,1	717 884	949 718	-231 834	109,7	1 667 602
PL	Polsko	90 426 390	83 113 388	7 313 002	137,7	102 744 296	90 947 966	11 796 329	113,6	121 779 253	118 325 384	3 453 869	119,0	240 104 636
PM	St.Pierre a Miquelon	0	95	-95	N/A	386	89	297	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
PN	Pitcairnovy ostrovy	0	881	-881	N/A	0	104	-104	N/A	N/A	51	-51	N/A	51
PS	Palestina	22 974	36	22 938	1035,3	23 963	30	23 933	104,3	3 236	1	3 235	13,5	3 238
PT	Portugalsko	5 037 875	4 192 942	844 933	125,9	7 002 799	4 149 449	2 853 350	139,0	8 161 559	5 403 452	2 758 107	117,1	13 565 011
PY	Paraguay	11 856	3 276	8 580	84,4	13 876	5 423	8 453	117,0	12 589	6 329	6 260	90,7	18 919
QA	Katar	167 008	23 083	143 925	207,2	542 719	6 491	536 228	325,0	613 503	10 431	603 071	113,0	623 934
QU	Nespecifikováno	1 514 256	2 639 783	-1 125 527	40,2	1 336 320	2 178 478	-842 158	88,2	1 943	1 150 062	-1 148 119	81,5	1 152 005
RO	Rumunsko	14 138 359	5 707 366	8 430 992	145,5	19 945 991	8 404 125	11 541 866	141,1	26 048 614	10 749 606	15 299 009	130,6	36 798 220

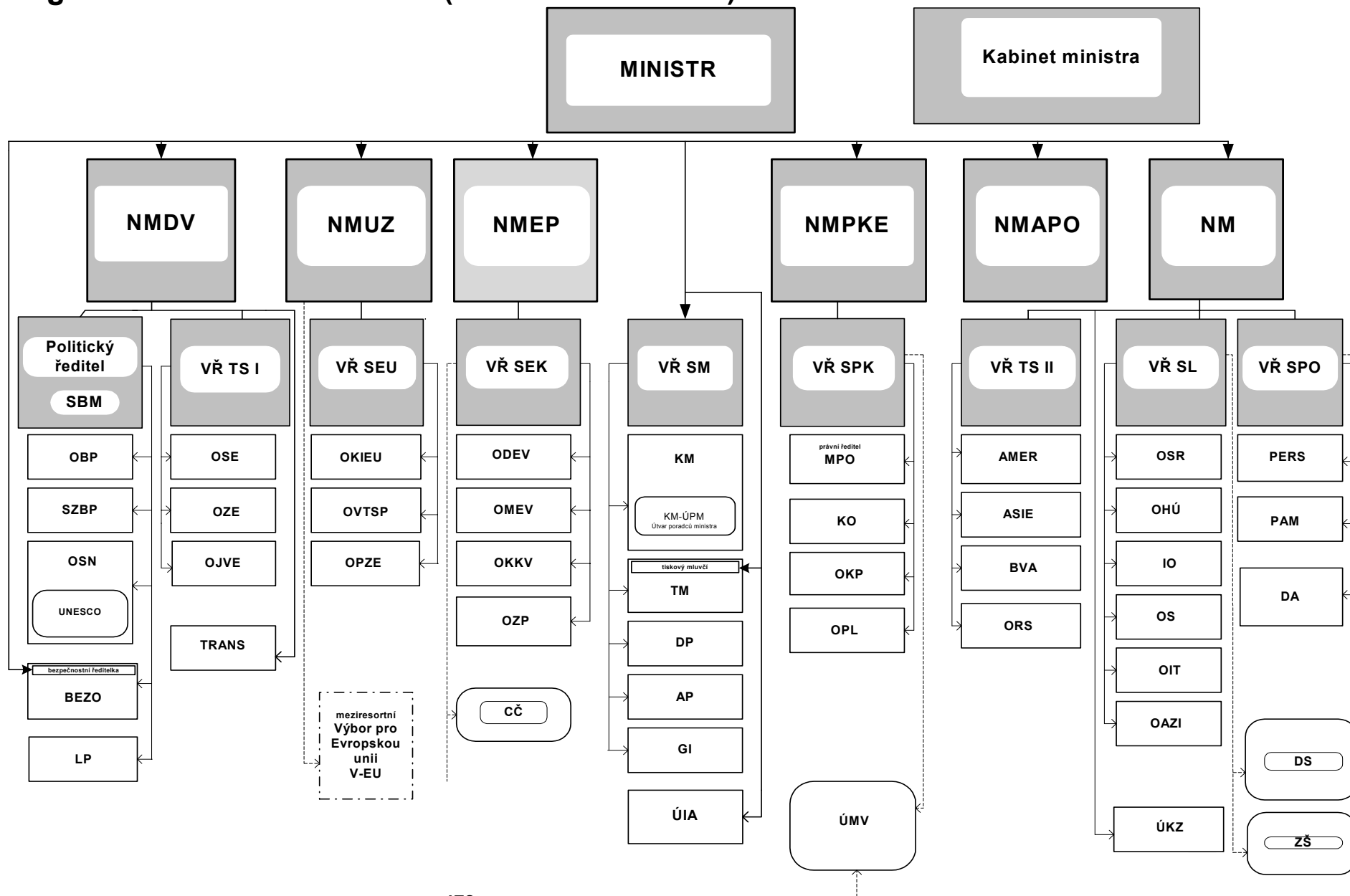
Kód	Název	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2006/2005	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2005/2004	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2006/2005	Obrat
RU	Ruská federace	24 172 147	70 907 614	-46 735 468	147,0	33 616 497	104 437 941	-70 821 444	139,1	42 509 262	125 867 317	-83 358 054	126,6	169 376 579
RW	Rwanda	2 522	100	2 422	663,7	1 053	621	432	41,8	530	1	529	50,3	531
SA	Saúdská Arábie	1 897 474	193 273	1 704 201	218,1	2 448 714	211 813	2 236 902	129,1	2 184 240	244 749	1 939 491	89,2	2 428 989
SB	Šalamounovy ostrovy	25	2 635	-2 609	N/A	0	1 179	-1 179	0,0	N/A	3 511	-3 511	N/A	3 511
SC	Seychely	146 924	3 199	143 724	1354,1	12 395	5 194	7 202	8,4	131 375	2 810	128 566	1 059,9	134 185
SD	Súdán	134 694	27 790	106 904	290,4	516 570	7 607	508 962	383,5	253 147	16 452	236 695	49,0	269 599
SE	Švédsko	20 078 602	19 436 085	642 517	128,6	28 798 132	30 114 610	-1 316 478	143,4	32 243 964	22 579 496	12 664 468	125,9	57 823 461
SG	Singapur	3 694 291	5 794 661	-2 100 370	111,0	2 464 495	4 428 625	-1 964 130	66,7	3 047 682	4 626 649	-1 578 967	123,7	7 674 332
SH	Svatá Helena	0	40	-40	N/A	0	4 156	-4 156	N/A	N/A	1 971	-1 971	N/A	1 971
SI	Slovensko	9 833 312	9 515 404	317 907	109,0	10 701 547	9 087 752	1 613 795	108,8	10 854 098	10 824	29 150	101,5	21 679 046
SK	Slovensko	145 542 162	93 915 024	51 627 138	133,4	162 657 930	99 492 264	63 165 666	111,8	180 046 308	109 787 540	70 258 768	111,6	289 833 849
SL	Sierra Leone	7 566	167 612	-160 046	86,6	51 399	42 103	9 296	679,3	6 595	41 046	-34 451	12,8	47 641
SM	San Marino	105 786	31 593	74 192	75,5	111 073	47 506	63 566	105,0	78 169	43 977	34 192	70,4	122 145
SN	Senegal	97 609	18 051	79 558	266,1	45 044	21 779	23 266	46,1	98 625	14 091	84 534	219,0	112 717
SO	Somálsko	961	252	708	536,9	0	582	-582	0,0	63	1 055	-992	N/A	1 119
SR	Surinam	9 220	17 287	-8 068	145,9	3 500	11 053	-7 553	38,0	11 548	18 580	-7 032	329,9	30 127
ST	Svatý Tomáš	0	4 048	-4 048	N/A	1 035	1 264	-229	N/A	N/A	1 513	-1 513	N/A	1 513
SV	Salvador	504 737	777 125	-272 387	72,9	334 496	967 908	-633 411	66,3	181 687	396 326	-214 640	54,3	578 013
SY	Sýrie	783 137	2 039 028	-1 255 890	95,6	936 663	413 584	523 079	119,6	1 174 701	90 090	1 084 610	125,4	1 264 791
SZ	Svazijsko	20 933	1 083	19 851	N/A	10 081	2 653	7 428	48,2	404	3 146	-2 742	4,0	3 549
TC	Turks a Caicos	4 212	1 093	3 119	140,4	27 117	591	26 526	643,8	127 523	612	126 911	470,3	128 136
TD	Čad	2 648	56 958	-54 311	305,4	4 427	48 447	-44 020	167,2	12 489	40 544	-28 055	282,1	53 032
TF	Francouz.jižní území	1 441	44	1 397	248,9	8	1 360	-1 352	0,6	621	19 098	-18 477	7 762,5	19 718
TG	Togo	31 985	6 184	25 800	147,1	110 438	2 182	108 256	345,3	21 230	2 510	18 720	125,0	23 740
TH	Thajsko	2 715 202	7 584 767	-4 869 565	248,9	1 365 788	9 582 729	-8 216 941	50,3	1 706 707	11 902 426	-10 195 719	125,0	13 609 134
TJ	Tádžikistán	70 731	497 513	-426 783	214,2	83 326	284 255	-200 929	117,8	141 490	454 410	-312 920	169,8	595 900
TK	Tokelau	0	550	-550	0,0	0	1 270	-1 270	N/A	3 600	493	3 107	N/A	4 093
TL	Východní Timor	0	435	-435	N/A	0	80	-80	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
TM	Turkmenistán	271 896	39 178	232 717	226,8	99 226	715 324	-616 098	36,5	175 469	18 008	157 461	176,8	193 477
TN	Tunisko	609 390	595 463	13 927	104,4	733 278	831 129	-97 850	120,3	939 287	1 204 893	-265 607	128,1	2 144 180
TO	Tonga	0	0	0	N/A	113	0	113	N/A	N/A	20	-20	N/A	20

Kód	Název	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2006/2005	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2005/2004	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2006/2005	Obrat
TR	Turecko	13 749 293	10 641 228	3 108 065	148,8	12 505 798	12 775 170	-269 372	91,0	12 277 120	13 151 463	-874 343	98,2	25 428 583
TT	Trinidad a Tobago	173 327	90 057	83 270	469,1	31 843	197 427	-165 584	18,4	40 484	237 649	-197 165	127,1	278 132
TV	Tuvalu	4	110	-107	1,9	127	28	99	3175,0	N/A	62	-62	N/A	62
TW	Tchaj-wan	960 702	17 037 917	-16 077 216	91,7	1 227 441	17 193 030	-15 965 589	127,8	1 261 588	25 573 735	-24 312 147	102,8	26 835 323
TZ	Tanzánie	100 209	118 355	-18 146	333,3	214 276	96 910	117 366	213,8	97 527	72 002	25 526	45,5	169 529
UA	Ukrajina	11 882 281	14 502 791	-2 620 510	162,0	16 915 564	16 432 028	483 536	142,4	23 006 319	14 578 536	8 427 783	135,8	37 584 854
UG	Uganda	57 958	18 771	39 188	226,0	36 167	24 877	11 289	62,4	40 978	9 197	31 782	113,3	50 175
UM	USA v Oceánii	1 167	58 982	-57 816	10,3	283	25 574	-25 291	24,3	6 202	1 072	5 130	2 191,5	7 274
US	USA vč. Portoriko	38 965 379	54 463 669	-15 498 291	116,1	48 860 950	47 989 569	871 381	125,4	49 399 661	48 769 956	629 706	99,3	98 169 617
UY	Uruguay	27 217	68 648	-41 431	141,7	43 736	85 256	-41 520	160,7	204 564	129 681	74 883	466,3	334 246
UZ	Uzbekistán	366 958	504 999	-138 041	150,5	500 088	296 341	203 746	136,3	476 093	244 864	231 229	95,2	720 956
VA	Vatikán	0	497	-497	0,0	0	11	-11	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
VC	Svatý Vincenc	854	33	821	8540,0	0	368	-368	0,0	3 147	476	2 670	N/A	3 623
VE	Venezuela	131 385	8 424	122 961	200,6	238 787	139 050	99 737	181,7	472 351	52 328	420 023	197,8	524 678
VG	Br.Panenské ostrovy	68 525	1 373	67 152	151,1	135 572	2 307	133 265	197,8	356 233	54 535	301 698	262,8	410 767
VI	Amer.Panenské ostrovy	743	1 985	-1 242	9287,5	159	207	-48	21,4	215	1 535	-1 320	135,2	1 750
VN	Vietnam	541 310	2 031 470	-1 490 160	97,5	436 503	2 172 440	-1 735 937	80,6	656 282	2 993 855	-2 337 574	149,0	3 650 137
VU	Vanuatu	0	498	-498	N/A	0	298	-298	N/A	N/A	11	-11	N/A	11
WF	Wallisovy ostrovy	0	43	-43	N/A	0	0	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
WS	Samoa	0	43	-43	N/A	0	11	-11	N/A	434	1 029	-595	N/A	1 462
XC	Ceuta	1 732	261	1 471	521,7	11 154	155	10 998	644,0	11 345	18	11 327	101,7	11 363
XK	Kosovo	0	0	0	N/A	127 982	74	127 908	N/A	241 573	11 014	230 559	188,8	252 587
XM	Černá Hora	0	0	0	N/A	201 388	7 450	193 939	N/A	569 748	47 029	522 719	282,9	616 777
XS	Srbsko	0	0	0	N/A	2 627 016	895 887	1 731 130	N/A	5 735 600	2 322 373	3 413 227	217,2	8 057 972
YE	Jemen	148 693	307	148 386	227,1	87 911	1 865	86 047	59,1	186 281	1 553	184 749	211,9	187 814
YT	Mayotte	0	1 119	-1 119	N/A	0	16 155	-16 155	N/A	145	5	140	N/A	150
YU	Jugoslávie	0	0	0	0,0	0	0	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
ZA	Jižní Afrika	1 883 284	3 480 169	-1 596 885	162,7	3 746 296	3 216 107	530 189	198,9	4 586 802	4 014 339	572 462	122,4	8 601 141
ZM	Zambie	22 120	2 037	20 083	317,8	11 502	2 438	9 064	52,0	18 214	583	17 630	158,4	18 797
ZW	Zimbabwe	10 998	35 698	-24 700	63,4	10 151	10 310	-159	92,3	7 620	17 792	-10 172	75,1	25 413
	Celkem	1 722 657 299	1 749 095 279	-26 437 980	125,7	1 875 219 665	1 834 863 563	40 356 103	108,9	2 141 110 403	2 039 842 161	110 268 242		4 180 952 564

Kód	Název	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2006/2005	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2005/2004	Vývoz	Dovoz	Bilance	Vývoz v % 2006/2005	Obrat
-----	-------	-------	-------	---------	------------------------	-------	-------	---------	------------------------	-------	-------	---------	------------------------	-------

Pramen: ČSÚ

Organizační schéma MZV ČR (stav k 31. 12. 2006)

Zkratky útvarů Ministerstva zahraničních věcí ČR

NMDV – 1. náměstek, náměstek ministra pro dvoustranné vztahy
NMUZ – náměstek ministra pro unijní záležitosti
NMAPO – náměstek ministra pro aktuální politické otázky
NMPKE - náměstek ministra pro otázky právní, konzulární a ekonomické
NMEP – náměstek ministra pro vnější ekonomické vztahy a prezentaci ČR v zahraničí
NM – náměstek ministra
VŘ SBM – vrchní ředitel sekce bezpečnostně - multilaterální, politický ředitel
VŘ SEK – vrchní ředitel sekce ekonomické a komunikační
VŘ SEU - vrchní ředitel sekce Evropské unie
VŘ TS I – vrchní ředitel teritoriální sekce I
VŘ TS II – vrchní ředitel teritoriální sekce II
VŘ SM – vrchní ředitel sekce ministra
VŘ SPK - vrchní ředitel sekce právní a konzulární
VŘ SL – vrchní ředitel sekce logistické
VŘ SPO – vrchní ředitel sekce personální a organizační, personální ředitel
OBP – odbor bezpečnostní politiky
SZBP – odbor Společné zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie
OSN – odbor Organizace spojených národů
BEZO – bezpečnostní odbor
ODEV – odbor dvoustranných ekonomických vztahů a podpory exportu
OMEV – odbor mnohostranných ekonomických vztahů
OZP – odbor zahraniční prezentace
OKKV – odbor kulturních a krajanských vztahů
OKIEU – odbor koordinace a institucí Evropské unie
OVTSP – odbor vnitřního trhu a sektorových politik
OPZE – odbor obchodní politiky a zemědělství
OSE – odbor států střední Evropy
OZE – odbor států západní Evropy
OJVE – odbor států jihovýchodní a východní Evropy
TRANS – oddělení transformační spolupráce
AMER – odbor amerických států
ASIE – odbor států Asie a Pacifiku

BVA – odbor států Blízkého východu a Afriky
ORS – odbor rozvojové spolupráce a humanitární pomoci
KM – kabinet ministra
TM – odbor tiskového mluvčího
AP – odbor analýz a plánování
GI – odbor generální inspekce
ÚIA – útvar interního auditu
MPO – mezinárodněprávní odbor
KO – konzulární odbor
OKP – odbor komunitárního práva
OPL – odbor legislativně-právní
LP – odbor lidských práv
IO – investiční odbor
OS – odbor služeb
OAZI – odbor administrativy a zpracování informací
OIT – odbor informačních technologií
PERS – personální odbor
PAM – pracovněprávní a mzdový odbor
OHÚ – odbor hlavního účetního
OSR – odbor správy rozpočtu
ÚKZ – útvar koordinátora zakázek a veřejných zakázek
DA – Diplomatičká akademie

Zkratky příspěvkových organizací zřízených Ministerstvem zahraničnických věcí ČR

ÚMV – Ústav mezinárodních vztahů
ČC – Česká centra
DS – Diplomatičký servis
ZŠ – Zámek Štířín